

Лоис Макмастър Бюджолд

Памет

На Труды – старшата и младшата.

ГЛАВА 1

Майлс дойде в съзнание, макар че очите му бяха още затворени. В мозъка му сякаш тлееха гаснещите искрици на някакъв огнен сън, безформени и постепенно избледняващи. От ужасяващата увереност, че отново са го убили, се разтрепери, а през това време паметта и разума му се заеха да възстановяват парче по парче случилото се.

Междувременно органите на чувствата му също се опитаха да проведат инвентаризация. Така, той е в безтегловност, неговото малко тяло лежеше изпънато по гръб, завързано с ремъци върху някаква плоска повърхност и обвито в нещо, което на пипане приличаше на тънко медицинско фолио – стандартно за военните медици. „Ранен ли съм?“ Всичките му крайници си бяха на мястото и съвпадаха по брой. Все още беше облечен в мекото си трикотажно бельо, което беше сложил под бойната броня – а самата броня вече я нямаше. Ремъците не бяха стегнати. Сложната миризма на многократно филтрирания въздух, сух и прохладен, щипеше ноздрите му. Майлс незабелязано освободи ръката си, старайки се да не прошумоли с фолиото, и докосна с нищо непокритото си лице. Няма датчици, нито проводници... Кръв също няма. „Къде са ми бронята, оръжията и командирският ми шлем?“

Спасителната операция бе вървяла гладко и без ексцесии, доколкото това беше възможно при подобни мисии. Той и капитан Куин, заедно с отряда си, проникнаха в кораба на похитителите и без лутане откриха ареста. Вмъкнаха се там, където се намираще плененият бараярски куриер от Имперската служба за сигурност, лейтенант Ворберг, жив, макар и замаян от наркотиците. След бърз преглед медицинският техник съобщи, че заложникът няма нито химични, нито механични ограничители и всички дружно и весело се отправиха обратно по мрачните коридори към очакващата ги бойна совалка на „Дендари“⁴. Пиратите, много заети с други неща, даже не се опитаха да ги нападнат. „Тогава какво се беше объркало?“

Долитащите звуци бяха привични и мирни: пиукане на медицинска техника, свистене на работещата в нормален режим рециклираща климатична инсталация, приглушен човешки говор... И нечий тих, животински стон. Майлс облиза устни – просто за да се увери, че този звук не идва от него. Той можеше и да не е ранен, ала на някой наблизко явно не му беше провървяло. Характерен, макар и слаб мирис на

антисептици, изплъзнал се от въздушните филтри. Майлс леко отвори очи, готов моментално да се престори, че е с амнезия и да започне да съобразява бързо, ако изведнъж се окаже, че се намира на вражеския кораб.

Но се намираше – цял и в безопасност, надяваше се – в боен катер на собствената си дендарийска флота, привързан към една от четирите стъгаеми койки за почивка в кърмовия отсек. Медицинската система за спешна помощ бе позната гледка, въпреки че от позицията на ранен я виждаше за първи път. Медицинският техник на Синия отряд стоеше обърнат с гръб към него, наведен над една от койките, закрепени от другата страна на пътеката, където лежеше още една обвита с ремъци фигура. Майлс не забеляза чували с трупове. „Освен мен, има само още един пострадал.“ Можеше да прибави и „Чудесно“, само че работата беше там, че в тази операция *въобще* не се предвиждаха жертви.

„Само един пострадал“ – мислено се поправи Майлс. В основата на черепа му пулсираше силна болка. Но той не усещаше нито изгаряния от плазмено оръжие, нито парализа от невроразрушител. В тялото му нямаше вмъкнати нито интравенозни системи, нито пневмошприцове за кръвни заместители, или със синергин против шок. Не плуваше в наркотичната мъгла на болкоуспокоителните. Движенията му не бяха ограничени от превръзки. Чувствителността му не е блокирана. Само главоболието – по усещане много приличаше на мигрена след зашеметяване. „Как може да са ме зашеметили през бойния скафандър, по дяволите?“

Все още със скафандър, но без шлем и ръкавици, санитарят на „Дендарии“ се обърна и видя, че Майлс е отворил очи.

– Свестихте ли се, сър? Ще съобщя на капитан Куин. – Той се вгледа за миг в лицето му и светна с фенерче в очите му, за да провери нормална ли е реакцията на зениците.

– Колко време... съм бил в безсъзнание? Какво се е случило?

– Получихте някакъв пристъп или гърч. Без очевидна причина. Полевият тест за токсини не даде резултат, но той диагностицира само основните. Веднага щом се върнем в корабния лазарет, ще ви подложим на съвсем обстоен преглед.

„Това не е повторна смърт. Това е по-лошо. Това е остатък от предишната смърт. По дяволите. Какво съм направил? И какво са видели?“

Предпочиташе да са го... е, не. *Не* предпочиташе да са го улучили с невроразрушител. Но почти.

– Колко време? – повтори Майлс.

– Пристъпът продължи около четири-пет минути.

Пътят *оттам дотук* определено е отнел повече от пет минути.

– А после?

– Боя се, адмирал Нейсмит, че останахте в безсъзнание около половин час.

Никога преди това не бе припадал за толкова време. Без съмнение, това беше най-тежкият от всички пристъпи, които е имал. Последният път се беше молил този път наистина да е последен. От предишния, къс припадък, случил се без свидетели, бяха изминали повече от два месеца. По дяволите, бе *убеден*, че новото лекарство е подействало!

Майлс започна да се освобождава, борейки се с термозащитното фолио и ремъците на койката.

– Моля ви, не се опитвайте да ставате, господин адмирал.

– Трябва да отида в носовата част на катера и да изслушам докладите на хората си.

Медикът внимателно постави длан на гърдите му и го натисна обратно на леглото.

– Капитан Куин ми нареди да ви упоя, ако се опитате да станете, сър.

„А пък аз отменям тази заповед!“ – едва не извика Майлс. Но изглежда в момента не водеха битка, а санитарят го наблюдаваше с онази специфично медицинска непреклонност, която има човек, готов да изпълни дълга си на всяка цена. „Боже, пази ме от хорската добродетел!“

– Затова ли съм останал толкова дълго в безсъзнание? Упоихте ли ме?

– Не, господин адмирал. Дадох ви само синергин. Жизнените ви признаци бяха стабилни и се страхувах да ви дам нещо друго преди да разберам с какво си имаме работа.

– Ами моят взвод? Всички ли се измъкнаха? Бараярския пленник... него също го измъкнахме, той добре ли е?

– Да, всички са добре. А бараярецът, тъ-тъ... ще оживее. Запазих краката му – има много добри шансове хирургът да успее да ги върне по местата им. – Медикът се озърна, сякаш търсеше помощ от приятелите си.

– *Какво?* Как е получил това нараняване?

– Хм... По-добре да повикам капитан Куин, сър.

– Незабавно – изръмжа Майлс.

Санитарят се превъртя в безтегловното пространство и настойчиво зашепна нещо в интеркома на отсрещната стена. После се върна при пациента си. Лейтенант Ворберг? През интравенозните системи, включени

към шията и ръцете на лежащия човек, се вливаха кръвна плазма и различни препарати. Останалата част от тялото му бе скрита от термозащитно фолио. На предния панел проблесна светлинен сигнал и санитарят припряно се вмъкна в амортизиращото кресло. Последва серия бързи ускорения, спирания и корекции на положението – катерът се готвеше за скачване с кораба.

Както се предписваше от устава, по спешност първо разтовариха заложенника. На две части. Майлс изскърца със зъби от злоба, наблюдавайки как войник с голям хладилен контейнер в ръце последва санитаря и носещото се във въздуха гравитолегло. Наоколо обаче като че ли нямаше много кръв.

Тъкмо се беше отказал да чака Куин и започна да се освобождава от предпазните ремъци, когато тя се появи от палубата и се понесе по пътеката към него.

Ели вече бе свалила шлема и ръкавиците на бронирания си скафандър и сега смъкна качулката на трикото си и разпусна тъмните си, сплъстени от пот къдрици. Прелестно изваяното ѝ лице беше бледо от напрежение, кафявите ѝ очи бяха потъмнели от страх. Но неговата малка флотилия от три кораба не можеше да е в непосредствена опасност, иначе Куин щеше да се занимава с корабите, а не с него.

– Добре ли си? – пресипнало попита тя.

– Куин... какво... не. Първо докладвай за обстановката.

– Зеленият взвод парализира екипажа на пиратския кораб. Всички до един. Нанесени са някои щети на оборудването, така че застрахователната компания няма да изпадне във възторг като предишния път, но личният състав е цял и невредим, така че ще получим премия за операция без загуби.

– Благодарение на Бога и сержант Таура. А какво стана с похитителите?

– Пленихме големия им кораб и деветнайсет души. Убихме трима. Всички пленени са на борда, под стража; един отряд привежда мястото в ред. Шест или осем мръсника успяха да избягат със спасителен катер, съоръжен със скоков двигател. Въоръжението му е съвсем леко, а най-близкият скоков тунел е доста далеч. „Ариел“ спокойно може да ги настигне във всеки момент. Ти решаващ: дали да ги пръснем на парчета отдалеч или да се опитаме да ги заловим.

Майлс разтърка лицето си.

– Разпитайте пленниците. Ако са същите кръвожадни мръсници, които миналата година отвлякоха „Солера“ и убиха всички пътници и

екипажа, станция Вега е определила за тях награда, така че за една и съща операция можем да получим три възнаграждения. Тъй като веганците предлагат същата награда за доказателство за смъртта им, внимателно записвайте всичко. Ще им наредим да се предадат. Само веднъж. – Той въздъхна. – Доколкото разбирам, нещата не са минали точно според плана. Пак.

– Ей, виж какво, всяка операция за спасяване на заложник, при която не са дадени жертви, може да се смята за пълен успех от която и разумна гледна точка да го погледнеш. А ако допуснем, че корабният ни хирург няма да монтира краката на твоя нещастен бараярец с петите напред или левия на мястото на десния, значи успехът ни е стопроцентов.

– Хм... да, разбира се. Какво се случи, когато... когато припахнах? Какво стана с Ворберг?

– Попадна под приятелски огън. Въпреки че тогава не изглеждаше особено приятелски. Ти изведнъж падна на пода и адски ни изненада. Скафандърът ти излъчи цял куп глупости по телеметрията, после се задейства плазменият ти пистолет. – Тя прокара пръсти през косата си.

Майлс погледна тежкия плазмен пистолет, вграден в десния ръкав на бронирания скафандър на Куин, копие на неговия. И сърцето му падна някъде в развълнувания му стомах.

– О, не! Ох, мамка му. Само не ми казвай, че...

– Боя се, че е точно така. Сряза с плазмотрона спасения заложник под коленете. Много чисто и точно, право през краката. За щастие – както ми се струва – лъчът е обгорил кръвоносните съдове, така че той не успя да прокърви до смърт. Освен това беше толкова силно дрогиран, че не съм сигурна дали изобщо е усетил нещо. За момент си помислих, че някой враг е овладял дистанционното управление на скафандъра ти, но инженерите се кълнат, че това вече не било възможно. Взриви и порядъчно количество стени, така че се наложи четирима от нас да те хванем за ръката и да те държим, докато медикът не успя да отвори бронята ти със своя ключ, да се мушне вътре и да те разкачи от нея. А през това време ти поливаше всичко наоколо с плазмен лъч и едва не ни закачи, дявол да те вземе! Накрая се отчаях и те прострелях с парализатор в основата на шията и ти припадна. Уплаших се дали не съм те убила.

Когато Куин описваше това, гласът ѝ леко трепереше. В края на краищата, прекрасното ѝ лице не е истинско, а възстановено след собственото ѝ злополучно запознанство с плазмен огън, получено преди почти десет години.

– Майлс, какво става с теб, по дяволите?

– Мисля, че съм получил... нещо като припадък. Като епилепсия, с тази разлика че не остава неврологични следи. Опасявам се, че може да е страничен ефект от миналогодишното ми криосъживяване. – „Отлично знаеш, че е така, по дяволите.“ Майлс докосна вече едва забележимите белези от двете страни на шията си. Най-незначителните сред останалите оттогава сувенири. Значи на Куин се е наложило да стреля в него с парализатор в критичната обстановка; това обясняваше продължителния период на безсъзнание и последвалото главоболие. Значи, припадъкът не е бил *по-лош* от предишните...

– О, Господи – ахна Куин. – Но това е за първи... – Тя замълча и внимателно се вгледа в него. Гласът ѝ стана безизразен. – Това не ти се случва за първи път, нали?

Мълчанието ставаше неловко. Майлс се насили да отговори, преди тази тишина да се разкъса с взрив.

– Случвало се е три-четири пъти. – „Или пет?“ – Започнаха скоро след като ме изкараха от стазата. Криоложката каза, че пристъпите могат да минат от само себе си, също както посткриогенната амнезия и трудностите с дишането. И известно време по-късно ми се стори, че са изчезнали.

– И от ИмПСи са те пуснали на секретна бойна операция с такава бомба със закъснител в главата ти?

– ИмПСи... ъ-ъ... не знае нищо за това.

– *Майлс...*

– Ели – отчаяно заговори той, – те веднага щяха да ме свалят от активна служба, разбираш това. Непременно щяха да ме свалят! В най-добрия случай щяха да ми заковат ботушите на пода зад някое бюро. А в най-лошия щяха да ме пенсионираат по болест. И край на адмирал Нейсмит. Завинаги.

Тя застина потресена.

– Смятах, че ако пристъпите се възобновят, ще мога сам да се справя с тях. И мислех, че съм успял.

– *Някой* знае ли за това?

– Почти... никой. Не исках да рискувам информацията да стигне до ИмПСи. Казах на корабната лекарка на „Дендари““. Заклех я да го пази в тайна. Работим по диагнозата, която би показала причините. Но засега не сме стигнали много далеч. В края на краищата, специализациите ѝ са раните и травмите. – „Аха, като плазмени изгаряния и пришиване на отрязани крайници. В крайна сметка лейтенант Ворберг не можеше да е в

по-добри и по-опитни ръце, даже ако по някакво вълшебство можеше незабавно да бъде пренесен в Имперската военна болница на Бараар.“

Куин стисна устни.

– Но на мен не ми каза нищо. Като оставим личните ни отношения, аз в края на краищата съм твоя заместничка в тази операция!

– Трябваше да ти кажа. Сега, като се вгледам назад, ясно го виждам. – „Чак ме заслепява“.

Куин хвърли поглед към далечния край на катера, където санитарят от „Перегрин“ вкарваше празно гравитолегло през люка.

– Имам още малко работа по разчистването, трябва да свърша някои неща. А ти ще останеш в проклетия лазарет дотогава, докато не се върна. Разбрахме ли се?

– Вече съм добре! Може да минат месеци преди пристъпът да се повтори. Ако изобщо се повтори.

– Разбрахме ли се? – изскърца със зъби Куин и го стрелна с гневен поглед.

Спомняйки си за Ворберг, Майлс се предаде.

– Добре – промърмори той.

– Много съм ти признателна – изсъска Куин.

* * *

Майлс не пожела да легне в носилката, заявявайки, че може да се придвижва и сам. Под бдителния поглед на санитаря той се отправи към лазарета, чувствайки се страшно потиснат. „Губя контрол над това...“

Веднага след като Майлс се добра до лазарета, обезпокоеният санитар незабавно го подложи на мозъчно сканиране, взе му кръв и проби от всички течности, които можеха да се намерят в тялото му, после отново провери всички жизнени признаци, които можеше. След това оставаше само да чака пристигането на лекарката. Майлс благоразумно се оттегли в малкия кабинет за прегледи, където ординарецът му донесе корабната му униформа. Понеже ординарецът само се въртеше около него като загрижена квачка, Майлс раздражено го отпрати.

По този начин той остана сам в тихата спокойна стаичка, където просто нямаше какво друго да прави, освен да мисли. Което май се окаже тактическа грешка. Разбира се, Куин без проблем ще се справи с разчистването, иначе защо я бе направил своя заместничка? Последния път, когато на Архипелага Джаксън насилствено го откъснаха от командването, взривявайки с иглена граната гърдите му, Ели беше взела властта в свои ръце и напълно достойно се беше справила с

възникналите проблеми.

Той обу сивия си панталон и внимателно огледа тялото си. Пръстите му проследиха широката паяжина от белези, украсяваща кожата на гърдите му. Джаксънианската криоложка бе свършила великолепна работа. Новото му сърце, бели дробове и други вътрешни органи вече бяха почти достигнали необходимия размер и функционираха прекрасно. След последните процедури крехките му кости, които го бяха измъчвали още от раждането му като инвалид, почти изцяло бяха заменени със синтетични. Криоложката дори изправи гръбначния му стълб, докато го ремонтиреше; само намек остана от гърбицата, която в комплект с джуджешкия му ръст караше съплеменниците му бараярци да го наричат зад гърба му „Мутант!“, ако бяха уверени че не ги чува. В резултат на тази операция даже увеличи с няколко сантиметра ръста си – малка, но ценна награда, имаща особено важно значение за него. И никакви признаци на умора. В очите на другите сега той беше в по-добра физическа форма, отколкото през целия си близо тридесетгодишен живот.

„Има само един малък проблем...“

От всички възможни заплахи, помрачавали някога многострадалната му кариера, тази беше най-ефимерната, най-малко очакваната... и най-фаталната. Дълги години той работеше със страстна съсредоточеност, бе преодолял всички съмнения заради физическите му недъзи и беше спечелил славата си на най-изобретателния агент в галактическия департамент на бараярската Имперска служба за сигурност. Там, където не можеше да достигне редовната бараярска армия – поради политически прегради или защото целта се намиреше на другия край на веригата от скокови точки, пронизваща цялата галактика, – там група независими, както считаха всички, наемници можеше да проникне незабелязано. В продължение на десет години той бе усъвършенствал новата си самоличност на „адмирал Нейсмит“, самозваният командир на „Свободните наемници от Дендари“.

„Нашата специалност са рискованите спасителни операции.“

Като сегашната. Бандата космически пирати-идиоти беше изгубила късмета си в деня, в който беше отвлякла невъоръжен товарен кораб, регистриран на Здрача на Зоав, и бяха открили, че най-важната им плячка не са търговците, а бараярският имперски куриер, носещ кредитни чекове и жизненоважна дипломатическа информация. Ако изобщо имаха капка здрав разум и поне частица инстинкт за самосъхранение, незабавно щяха да върнат лейтенант Ворберг и целия му товар, без да вредят на първия и без да пипат последния, в най-близкия скоков пункт – и то с

хиляди извинения.

Вместо това се бяха опитали да продадат куриера на онзи, който предложи най-висока цена. „Избий ги до крак – бе изръмжал Саймън Илян, шефът на ИмпСи. – Дяволът ще познае своите.“ Илян беше оставил на Майлс сам да разработи операцията. Императорът се отнасяше много недоброжелателно към всеки, който се осмелява да спира куриерите му. Или да ги измъчват. Или да се опитват да ги продават като натъпкани с информация парчета месо. Това беше единствената операция, където, без да се взема предвид, че официалният възложител беше застрахователната компания на кораба от Здрача на Зоав, можеше без особен ущърб да се даде на всички да разберат, че зад гърба им стои бараярската империя. Нелюта реклама в случай, че на някой бъдещ куриер не му провърви по същия начин.

Ако, разбира се, допуснем, че на Ворберг просто не му е провървяло. Майлс нямаше търпение да участва в разпита на пленниците. Илян беше остро заинтересуван от две неща – първо, да се освободи Ворберг жив, и второ – да се установи дали куриерът е бил отвлечен случайно, или нарочно. Ако бе вярно второто... на някой ще му се наложи да проведе вътрешно разследване. И Майлс много се радваше, че такъв вид мръсна работа не влиза в неговите задължения.

Лекарката най-после се появи, все още облечена в стерилна престилка. Тя постави ръце на хълбоците си, погледна го внимателно и въздъхна. Изглеждаше уморена.

– Как е бараярецът? – рискува да попита Майлс. – Ще се... хм... възстанови ли?

– Не е чак толкова зле. Раната е чиста и за щастие краката бяха отрязани точно под коленните стави, което ми спести адски много усложнения. В крайна сметка ще е с около три сантиметра по-нисък, нищо повече.

Майлс изкриви уста.

– Докато се прибере у дома, вече ще е на крака – прибави тя, – като имаме предвид, че пътят продължава около шест седмици.

– А! Прекрасно.

Но да предположим, че пъргавият лъч на плазмотрона бе прерязал Ворберг точно през коленете? Или около метър по-високо, разрязвайки го на две? Даже чудесата, които вършеха дендарийските хирурзи, имаха предел. Едва ли това щеше да е кулминацията в кариерата на Майлс: първо с безгрижен тон уверява шефа на ИмпСи, че ще успее да спаси куриера почти без да се откъсва от текущите си задачи, а после му го

докарва опакован в чувал за трупове. В два чувала. Майлс усети внезапна слабост от дивата смес от ужас и облекчение. „О, Господи, и как щях да обясня на Илян всичко това?“

Лекарката разгледа скенерните му снимки, мърморейки си всякакви вълшебни медицински думички.

– Ние все още сме в самото начало на изследването. Не се проявяват никакви очевидни аномалии. Единственият начин чрез който мога да внеса някаква яснота е да ви сканираме по време на пристъп.

– По дяволите, мислех, че сме изпробвали всички известни на науката стресове, електрошокове и стимулации, за да го предизвикаме в лабораторията. Мислех, че таблетките, които ми дадохте, са решили проблема.

– Обикновените противоепилептични средства ли? Редовно ли ги взимате? – Тя го изгледа подозрително.

– Да. – Майлс сподави лаишките си възражения. – Няма ли какво друго да опитате?

– Не. И тъкмо затова ви дадох този монитор за постоянно носене. – Тя се озърна наоколо, но не забеляза устройството. – Между другото, къде е той?

– В моята каюта.

Лекарката ядосано стисна устни.

– Нека се досетя... По време на припадъка не сте го носили, нали?

– Не се побираше под бойния ми скафандръ.

Тя изскърца със зъби.

– Не можяхте ли поне да се сетите да изключите оръжията си?

– Невъоръжен нямаше да съм от никаква полза за взвода си, ако се случи нещо непредвидено. Със същия успех можех да остана на „Перегрин“.

– Вие самият сте нещо непредвидимо. И определено е трябвало да останете на „Перегрин“.

„Или вкъщи, на Бараяр.“ Но осигуряването безопасността на Ворберг бе най-сложната част от операцията, а Майлс беше единственият офицер от „Дендари“ на когото ИмПСи можеше да повери имперските разпознавателни кодове.

– Аз... – започна той, но прехапа език, спирайки безсмислените си оправдания и започна отново: – Абсолютно права сте. И това повече няма да се повтори, докато... докато не решим този проблем. Какво ще правим сега?

Тя разпери ръце.

– Направих ви всички тестове, които са ми известни. Очевидно протиепилептичните таблетки не са отговорът. Изглежда че имаме работа с някакво специфично посткрионично увреждане на клетъчно или молекулярно равнище. Трябва да ви прегледа най-добрият крионевролог, когото успеете да откриете.

Майлс въздъхна. Облече черната си тениска и сивата си униформена куртка.

– Свършихме ли засега? Трябва да участвам в разпита на пленниците.

– Предполагам. – Лекарката сбърчи лице. – Само че направете ни една услуга. Не ходете въоръжен.

– Да, госпожо – покорно отвърна той и избяга навън.

ГЛАВА 2

Майлс седеше пред шифрования комуникационен пулт в каютата си на борда на флагманския кораб „Перегрин“ и пишеше навярно хилядения си секретен доклад от мястото на действието до шефа на бараярската Имперска служба за сигурност Саймън Илян. Е, добре де, „хиляден“ – това е немислимо. Средно изпълняваше не повече от три-четири операции годишно, а всъщност беше на тази работа по-малко от десет години, започвайки с приключенията си по време на нахлуването във Вервейн, които и придадоха на всичко официален статут. Получаваха се по-малко от четиридесет задания. Ала вече не можеше да каже наизуст номера на последното, ако специално не се замислеше. И това изобщо не бе резултат от криоамнезията.

„Води отчетност, момче.“ Обобщеното му изложение трябваше съвсем накратко да покрива фактологичните приложения, качени от файловете на флота на „Дендариин“. Естествено, аналитиците на Илян обожаваша да работят с необработени данни, за да има какво да разкопават. Така си намираха работа в малките си кабинети в подземията на щаба на ИмПСи във Ворбар Султана. И се забавляваха, понякога се боеше Майлс.

„Перегрин“, „Ариел“ и останалите от избраната бойна група на „адмирал Нейсмит“ орбитираща около планетата Здрачът на Зоав. На корабната му счетоводителка се паднаха два напрегнати дни: наложи й се да урежда сметките със застрахователната компания, която най-после беше получила кораба заедно с екипажа си; да оформи заявка за награда за пленените кораби на похитителите и да попълни официално искане до посолството на станция Вега за получаване на премиални. Майлс вмъкна целия счетоводния баланс в доклада си – като „Приложение А“.

Пленниците бяха свалени на планетата и правителствата на Вега и Зоав можеха да си ги поделят – за предпочитане по същия начин като бедния Ворберг. Похитителите се оказаха отвратителна пасмина. Майлс почти съжаляваше, че катера им се предаде. В „Приложение Б“ имаше копия на дендарийските записи от разпитите на пленниците. Наземните власти на Вега и Зоав щяха да получат редактирани копия, откъдето ще бъде премахната голяма част от въпросите и отговорите, свързани с Бараяр. Голяма част от признанията на престъпниците не представляваха особен интерес за ИмПСи, макар че веганците би трябвало да изпаднат

във възторг от тях.

От гледна точка на Илян, най-важен бе фактът, че нямаше доказателства бараярският куриер да е бил отвлечен по нечия заповед, просто беше страничен ефект от отвлечането на кораба. Освен ако – Майлс специално го отбеляза в обобщението – тази информация не е била известна само на бандитите, загинали по време на операцията. Тъй като сред тях бяха и така нареченият им капитан, и двама от най-старшите му офицери, имаше достатъчно възможности за анализ в тази насока. Аналитиците на Илян получаваха шанс да си заслужат заплатите. Но тази следа водеше в друга посока – към представителите на дома Харгрейвс, които се бяха опитвали да уредят продажбата или откупа за товарния кораб и куриера от страна на похитителите. Майлс искрено се надяваше ИмПСи да съсредоточи цялото си нелюбезно внимание върху полупрестъпния Велик дом на Архипелага Джаксън. Макар че агентите на дома Харгрейвс се оказаха изключително – макар и неволно – полезни в организирането на операцията на „Дендари“.

Докладът на счетоводителката трябваше да се хареса на Илян. Този път „Дендари“ не само бяха успели да ограничат разходите си в рамките на бюджета си, но и – за разнообразие – бяха получили съвсем зашеметяваща печалба. Илян, психически готов за това как имперските марки ще изтекат като вода в пясък, и това е в реда на нещата, на практика щеше да получи куриера си безплатно. „Е, нима не сме юнаци?“

В такъв случай кога толкова умелият лейтенант от ИмПСи лорд Майлс Воркосиган най-после щеше да получи дългоочакваното си повишение и да стане капитан? Странно, колко по-истински му се струваше бараярският му чин в сравнение с този в „Дендари“. Наистина, той първо се беше обявил за адмирал и едва по-късно го бе заслужил, вместо обратното, както беше нормално, но вече никой не можеше да твърди, че не е такъв, за какъвто се представя. От галактическа гледна точка адмирал Нейсмит бе съвсем реален и винаги е бил. Сега той наистина стана всичко това, което претендираше, че е. А бараярската му самоличност просто представляваше още едно негово измерение. Или приложение?

„Нищо не може да се сравнява с дома.“

„Не казвам, че няма нищо по-добро. Казвам само, че нищо не може да се сравнява с него.“

Тази мисъл го насочи към „Приложение В“, видеозаписите, последователно снети от бойните скафандри на „Дендари“ при проникването във вражеския кораб и освобождаването на заложника. Цялата

информация за това, как действията на зеления взвод на сержант Таура бяха спасили екипажа на товарния кораб. И още – синия му взвод и... всички последвали събития. С пълно звуково и цветно изображение и телеметрия – медицинска и комуникационна. Майлс с отвращение изгледа направения в реално време запис на пристъпа си и всичките му нещастни последствия. Камерата на скафандър №060, която се оказа в непосредствена близост, беше направила великолепен запис в едър план на лицето на лейтенант Ворберг, измъкнат от наркотичното си състояние благодарение на плазмения огън. Вик на нетърпима болка. Ворберг пада и изпада в безсъзнание. Тялото – на една страна, отсечените му крака – на друга.

Майлс откри, че се е навел над екрана, притискайки ръка към гърдите си, съпреживявайки ставащото.

Да, изглежда, че моментът не беше подходящ да досажда на Илян с искане за повишение.

Предния ден бяха прехвърлили възстановяващия се Ворберг в сградата на Бараярското консулство на Здрача на Зоав, за да бъде откаран у дома по нормалните канали. Майлс тайно се радваше, че секретният му статус не му позволяваше да отиде в лазарета, за да му се извини лично. Преди изстрела с плазмения пистолет лейтенантът не бе видял лицето му, скрито под шлема на скафандъра. После, разбира се, също... Лекарката на „Дендари“ беше докладвала, че Ворберг имал съвсем смътен и много объркан спомен за спасяването си.

Ех, ако можеше да изтрие от доклада си целия запис на синия взвод! Уви, това беше безсмислено. Отсъствието на най-интересната част щеше да привлече вниманието на Илян като сигнален огън, запален през нощта на планински връх.

Разбира се, ако изтриеше цялото приложение, записите на всички взводове, това щеше да прикрие липсата на най-важния...

Майлс се замисли. С какво би могъл да замени „Приложение В“? В миналото беше писал предостатъчно кратки или мъгляви доклади – под натиска на обстоятелствата или поради умора. „В резултат на повреда десният плазмен пистолет на скафандър №032 заклина на режим «включено». През няколко следващи минути на объркване, свързани с поправянето на повредата, обектът, за съжаление, попадна под ударите на плазмения лъч...“ И нямаше да е негова вината, ако онзи, който четеше доклада, изтъкува това, като че ли повредата е била в бронята, а не в онзи, на когото е била облечена.

Не. Не можеше да излъже Илян. Дори в писмена форма.

„А аз не смятам да лъжа. Аз просто ще редактирам доклада, правейки го по-кратък.“

Не, няма да мине. Майлс беше напълно уверен, че непременно ще пропусне някоя миниатюрна подробност в другите файлове и аналитиците на Илян незабавно щяха да се хванат за нея. И тогава положението му ще бъде сто пъти по-лошо, отколкото е сега.

Не че в другите части имаше много моменти, свързани с този кратък инцидент. Нямахше да е толкова трудно да прегледа целия доклад и да извърши необходимите корекции.

„Много лоша идея.“

И все пак... това можеше да се окаже любопитен експеримент. Не е изключено, че в един прекрасен ден – боже опази – можеше да се озове на мястото на четящите. Така че би било много поучително да се провери може ли да бъде подправен един такъв документ. За да удовлетвори любопитството си, той записа целия доклад, направи копие и започна да си играе с него. Какви минимум поправки и изтривания бяха необходими за заличаването на такъв пропуск от страна на един оперативен агент?

Отне му само двадесетина минути.

Майлс се втрени в резултата от труда си. Наистина майсторска работа. Коремът му се отзова с леко гадене. „За това могат да ме уволнят.“

„Е, само ако ме хванат.“ Целият му живот сякаш се основаваше на този принцип: той щастливо избягваше наемни убийци, лекари, правилника на Службата, ограниченията, налагани от ворския му ранг... избяга и от самата смърт, а това вече доказва нещо. „И от теб, Илян, също мога да избягам...“

Той се замисли за сегашното разположение на независимите наблюдатели, внедрени от Илян в „Дендари“¹. Единият беше откомандиран в основните сили на флота, вторият бе свързочен офицер на „Ариел“. На борда на „Перегрин“, както и във взводовете, не беше останал никой. Ergo¹, нито един не можеше да оспори неговата версия.

„Не е зле да обърна малко повече внимание на това.“ Майлс постави гриф „строго секретно“ на подправената версия и я записа редом с оригиналната. После се протегна, за да облекчи болката в гърба си. Канцеларската работа не беше много полезна за гръбначния стълб.

На вратата се позвъни.

– Да?

---

1. Ergo – следователно (лат.)

– Баз и Елена – разнесе се по интеркома женски глас.

Той разчисти комуникационния си пулт, облече униформената си куртка и натисна бутона за отключване на вратата.

– Влезте. – После се завъртя на въртящия си стол и, леко усмихвайки се, се вгледа във влизашите.

Баз – това беше дендарийския комодор Баз Джесек, главен инженер на флота и първи заместник на Майлс. Елена – капитан Елена Ботари-Джесек, съпруга на Баз и в момента командир на „Перегрин“. Двамата бяха сред малцината бараярци, служещи в „Дендари“, и знаеха всичко за двете самоличности на Майлс: адмирал Нейсмит, бетанския наемник, който беше малко скаран със закона, и лейтенант лорд Майлс Воркосиган, преизпълнен от дълга си таен оперативен агент на бараярската Им-пСи, при това го познаваха още преди създаването на флота. Дългнестият оплешивяващ Баз беше с него още от самото начало, бягащ дезертър, когото Майлс бе прибрал и (според собственото му мнение) възродил. Елена... Елена беше съвсем друг въпрос.

Тя бе дъщеря на бараярец – телохранителя на Майлс, – и отгледана в имението на граф Воркосиган, на практика – приемна сестра на Майлс. На Бараяр, на побъркания на тема армия Бараяр, тя страстно желаше да бъде войник, но бараярската военна служба беше недостъпна за жени. Майлс намери начин да изпълни желанието ѝ. Сега тя изглеждаше съвсем като войник: стройна, висока колкото мъжа си, облечена в стегнатата си сива униформа. Тъмната ѝ коса, прихваната над ушите ѝ, обрамчваше светлото ѝ скулесто лице и подчертаваше дълбините на будните ѝ тъмни очи.

Интересно, колко ли по-различно щеше да протече животът им, ако някога беше отговорила с „да“ на пламенното, смутено предложение на Майлс да стане негова жена. Тогава и двамата бяха на осемнадесет. Къде ли щяха да са сега? Да водят комфортен живот на ворски аристократи в столицата? Дали щяха да са щастливи? Или щяха да си омръзнат един на друг, съжалявайки за пропуснатите възможности? Не, тогава те дори нямаше да знаят що за възможности са пропуснали. Може би щяха да имат деца... Майлс се отърси от тези мисли. Непродуктивно.

И все пак някъде, дълбоко потискано в сърцето му нещо все още чакаше. Елена изглеждаше напълно щастлива от съпруга, който беше избрала. Но наемническият живот – а Майлс вече го знаеше от собствен опит – криеше много рискове. Най-малката грешка в провежданата операция – и Елена щеше да се превърне в скърбяща вдовица, очакваща утеха... Само че работата беше там, че Елена участваше в повече битки

от Баз. Така че този коварен план, изплуващ нощем от тъмните кътчета на ума му, имаше един съществен недостатък. Какво пък, човек не може да обуздае мислите си. А виж, езика може – за да не отвори уста и да каже нещо адски глупаво.

– Привет, приятели. Вземайте столове, разполагайте се. С какво мога да ви бъда полезен? – весело попита Майлс.

Елена се усмихна в отговор и двамата седнаха на въртящите се столове от другата страна на комуникационния пулт. В поведението им имаше нещо необичайно официално. Баз даде знак с ръка на Елена да започне – явен признак за някаква хитрина. Майлс се напрегна.

Началото се оказа банално.

– Добре ли се чувстваш вече, Майлс? – попита тя.

– А, да. Нищо ми няма.

– Чудесно. – Тя дълбоко си пое дъх. – Милорд...

А, ето още един признак за нещо необичайно: Елена се обръщаше към него като васал...

– ...ние искаме да подадем оставка. – За объркване на Майлс, смутената ѝ усмивка стана още по-широка, сякаш току-що беше казала нещо изключително приятно.

А Майлс едва не падна от стола.

– Какво? Защо?

Елена погледна Баз и той веднага пое инициативата.

– Получих предложение за инженерска работа в един орбитален док на Ескобар. Заплатата е достатъчна, за да можем и двамата да се уволним.

– Аз... аз... няхах и представа, че не сте доволни от възнаграждението си. Ако проблемът е само в това, то той е напълно разрешим.

– Не става дума за пари – отвърна Баз.

Тъкмо от това се боеше. Не, щеше да е прекалено лесно...

– Искаме да подадем оставка и да създадем истинско семейство, да имаме деца – довърши Елена.

Какво толкова имаше в това просто, рационално обяснение, че напомняше на Майлс за момента, в който иглената граната пръсна гърдите му, разпръсквайки парчетата по паважа?

– Хм...

– Като офицери от „Дендари“ – продължи тя, – можем просто да отправим съответното предварително предупреждение и да напуснем, разбира се. Но като ваши васали, трябва да ви помолим да ни окажете Извънредна Милост и да ни освободите от задълженията ни.

– Хм... не съм... не съм сигурен, че флотът е готов да изгуби двама старши офицери едновременно. Особено Баз. Когато отсъствам – а това се случва през половината време, – аз разчитам на него не само за техническата част и снабдяването, но и да държи нещата под контрол. Да се грижи частните договори да не накърняват бараярските интереси. Да знае... всички тайни. Не виждам с кого бих могъл да го заменя.

– Ние мислехме, че може да разделиш сегашните задължения на Баз – подсказва Елена.

– Да. Първият ми заместник по инженерната част е готов за повишение – увери го Баз. – Чисто технически, той дори е по-добър от мен. И по-млад, както знаеш.

– И всеки знае, че от години подготвяш Ели Куин за командир – продължи Елена. – Тя мечтае за това повишение. И е готова за него. Мисля, че през последната година тя доказва нееднократно способностите си.

– Тя не е... бараярка. Илян може да се заяде за това – печелеше време Майлс. – Това е твърде важен пост.

– Досега не е имал нищо против. Вече я познава достатъчно добре, за да си състави за нея определено мнение. Освен това много от щатните агенти на ИмПСи също не са бараярци – отговори Елена.

– Сигурни ли сте, че искате официално да напуснете? Искам да кажа, наистина ли се налага? Не е ли достатъчно да си вземете безсрочен отпуск?

Елена поклати глава.

– Когато хората стават родители... те се променят. Не знам дали ще искам после да се върна.

– А аз си мислех, че армията те привлича. Че копнееш за това с цялото си сърце, повече от всичко. Като мен. – „Имаш ли представа, че всичко това е заради теб, само заради теб?“

– Така беше. И го получих. Но вече... се уморих. Зная, че за теб „достатъчно“ не значи нищо. Съмнявам се, че и най-невероятните успехи някога ще те удовлетворят.

„Защото душата ми е толкова пуста...“

– Но... през цялото ми детство, през цялата ми младост Бараяр ми е набивал в главата, че да си войник е единственото смислено занятие на света. Най-важното, което може да се постигне в живота. И че никога няма да стана някой, защото никога не мога да стана войник. Е, аз доказах, че Бараяр греши. Аз станах войник, при това адски добър.

– Вярно е...

– И сега стигнах дотам, че се питам в какво друго е сгрешил Бараяр. Например кое е най-важното на света и кой е истински важен. Когато миналата година ти беше в криостазата, прекарах много време с майка ти.

– О! – „Да, тя отиде на родния си свят, на който някога се бе закле-ла никога повече да не стъпи, да...“

– Много разговаряхме. Винаги съм смятала, че ѝ се възхищавам, защото на младини е участвала в Ескобарската война, сражавайки се за колонията Бета преди да емигрира на Бараяр и да се омъжи за баща ти. Но веднъж тя започна да изброява каква е била някога. Астрокартограф и изследовател, капитан на кораб и военнопленничка, съпруга, майка, политик... списъкът продължаваше и продължаваше. Нямамо начин да предполага, каза ми майка ти, каква щяла да стане после. И аз си помислих... и аз искам да съм такава. Да съм като нея. Не само едно нещо, а цяла вселена от възможности. Искам да открия още какво мога да бъда.

Майлс крадешком погледна Баз, който гордо се усмихваше, гледайки жена си. Това решение несъмнено се дължеше на нейната воля. Но Баз абсолютно винаги е бил неин покорен роб. Каквото и да кажеше тя, той предварително се съгласяваше. По дяволите!

– Не смяташ ли... че може да поискаш да се върнеш... после?

– След десет, петнайсет, двайсет години ли? – попита Елена. – Мислиш ли, че наемниците от Дендарии все още ще съществуват? Не. Смятам, че никога няма да поискам да се върна. Ще поискам да продължа нататък. И вече знам колко надалеч.

– Но ще имаш нужда от някаква работа. От нещо, в което да прилагаш способностите си.

– Мислех да стана капитан на търговски кораб. Така ще използвам всичките си умения, освен тези, свързани с убиването на хора. До гуша ми дойде от смърт. Искам да превключа към живота.

– Сигурен съм... че ще си блестяща, с каквото и да се занимаваш. – За един кратък миг Майлс обмисли възможността да откаже да ги освободи. „Не, не можете да си идете, трябва да останете при мен...“ – Технически погледнато, вие разбирате, че мога да ви освободя само от „Дендарии“. Не мога да ви освободя от васалната ви клетва, както император Грегор не може да ме освободи от ворската ми титла. Но това не ни пречи... просто да забравим за съществуването си за неопределен срок.

Елена му отправи мила усмивка, която за момент му напомни за майка му – като че ли тя виждаше цялата ворска система като

халюцинация, като юридическа фикция, която може да се променя по желание. Поглед на човек, чиято сила е достатъчна; човек, който не търси нищо, освен самия себе си.

Не беше честно – хората си отиваха, хората се променяха, променяха отношението си към него, докато не ги наблюдаваше, докато беше мъртъв. Променяха се без всякакво предупреждение, без даже да поискат разрешение. Майлс беше готов да завие от мъка за тази загуба, само че... „Ти я изгуби още преди много години. Тази промяна е започнала още тогава. Просто си патологично неспособен да се признаваш за победен.“ Това бе полезно качество за един военен командир. И същинско наказание за влюбения. Или за несподелената любов.

Но докато се питаше защо го приема толкова тежко, Майлс премина през съответния ворски протокол: те един след друг коленичиха пред него, за да поставят ръце между неговите. Той отвори дланите си и гледаше как фините дълги пръсти на Елена изпърхаха като птица, освободена от клетка. „Не знаех, че съм те държал в затвор, моя първа любов. Прости ми...“

– Е, желая ви много щастие – каза Майлс, когато Елена се изправи и хвана Баз за ръка. Дори успя да им намигне. – Кръстете първото на мое име, а?

Тя се усмихна.

– Не съм сигурна, че на нея ще ѝ хареса. Майлсана? Майлсия?

– Майлсия звучи като име на болест – призна той. – Добре де, не си струва. Не искам като порасне да ме намрази *in absentia*².

– Кога можем да заминем? – попита Елена. – В момента нямаме договор. И без това флотът ще остане известно време тук.

– Всичко в машинното отделение е наред, снабдяването и персоналът също – прибави Баз. – И, за разнообразие, след тази операция не се налагат поправки на никакви повреди.

Да ги забави? „Не. Колкото по-бързо свършим с това, толкова по-добре.“

– Съвсем скоро, предполагам. Ще трябва да уведомя капитан Куин, разбира се.

– Комодор Куин – кимна Елена. – Ще ѝ хареса как звучи.

Тя съвсем не по военному го прегърна на прощаване. Докато вратата със съскане се затваряше зад тях, Майлс остана да стои неподвижно, опитвайки се за последен път да вдъхне сладкото ѝ уханье.

---

2. *In absentia* – в този случай означава „заочно“ (лат.)

* * *

Куин имаше работа долу, на повърхността на Здрача на Зоав. Майлс ѝ остави заповед след завръщането си на „Перегрин“ незабавно да се яви при него. Докато чакаше, той отвори на ком-пулта списъка с персонала на „Дендари“ и проучи предложените от Баз заместници. Всички напълно отговаряха на изискванията. Повиши ето този, прехвърли тези двамата, за да запушиш дупката... „Не, изобщо не съм в шок“, уверяваше се Майлс. В края на краищата, даже склонността му да драматизира пред себе си си имаше граници. Може би леко бе изгубил равновесие, като човек, свикнал да се опира на декоративно бастунче, което ненадейно са му отнели. Или на бастун с шпага, като онзи на стария комодор Куделка. Ако не беше медицинският му проблем, щеше да се съгласи, че Баз и Елена са избрали най-подходящ момент от гледна точка на флота.

Куин най-после се появи – елегантна и свежа в ежедневната си сива униформа, носеща защитена с кодова ключалка папка с документи. Тъй като бяха сами, тя го поздрави с твърде неуставна целувка, на която Майлс ентузиазирано отвърна.

– Бараярското посолство ти праща това, мили. Може би е подарък за Зимния празник от чичо Саймън?

– Да се надяваме. – Майлс декодира ключалката и отвори папката. – Ха! Наистина. Кредитен чек. Втори аванс за току-що приключената операция. В щаба не могат да знаят, че вече сме свършили – сигурно е искал да се увери, че парите няма да ни свършат по средата на операцията. Радвам се, че толкова сериозно се отнася към спасяването на хората си. Някой ден и аз може да имам нужда от такова внимание.

– Вече имаше нужда – миналата година. И – да, той наистина ги приема на сериозно. Трябва да отдадеш дължимото на ИмПСи, поне че се грижат за своите. Много по бараярски архаично качество за организация, която се опитва да е толкова съвременна.

– А това какво е, а? – Той извади втория пакет от куфарчето. Шифровани инструкции, лично.

Куин тактично се отдалечи и Майлс бързо прегледа записа на комуникационния си пулт. Естествено, вроденото любопитство не позволи на Ели да се съдържи:

– Е, какво? Заповеди от дома? Поздравления? Порицания?

– Ами... хм. – Той озадачено се отпусна назад. – Кратко и съвършено неинформативно. Защо въобще са си направили труда да го

шифроват? Нарезда ми се да се явя на Бараяр, лично, в шаба на ИмПСи, незабавно. Като приложение – разписанието на бараярски куриерски кораб, минаващ през Тау Кит, който ще ме изчака – колкото се може по-бързо трябва да потегля към него. Дори с търговски кораб, ако се налага. Не са ли научили нещо от малкото приключение на Ворберг? Дори не пише „Приключи операцията и...“, а само „Ела“. Очевидно трябва да захвърля всичко. Щом е толкова спешно, трябва да е нова задача, но в такъв случай защо искат да изгубя седмица в път до Бараяр, след като после ще трябва да загубя още толкова, за да се върна обратно при флота? – Внезапно гърдите му се свиха от внезапен вледеняващ ужас. „Освен ако не е нещо лично. Баща ми... майка ми...“ Не. Ако нещо се беше случило с граф Воркосиган, който в момента служеше на Империята като вицецрал и губернатор на Сергияр, галактическите информационни мрежи щяха да разпространят тази новина дори до дупка като Здрача на Зоав.

– Какво ще стане, ако пак припаднеш по време на пътуването? – Ели, навела се над ком-пулта, съсредоточено изучаваше ноктите си.

– Нищо особено – сви рамене той.

– Откъде знаеш?

– Ами...

Тя остро го изгледа.

– Не знаех, че отхвърлянето на истината може толкова рязко да понижи коефициента на интелигентност. По дяволите, трябва да направиш нещо за тези пристъпи. Не може просто да... забравиш за съществуването им, макар че очевидно се опитваш да направиш точно това.

– Не, *наистина* се опитвах да направя нещо. Мислех, че лекарката на „Дендари“ ще успее да се справи с проблема. Отчаяно исках да се върна във флота, при лекар, на когото мога да вярвам. – „Е, може да й се вярва, да, само че тя казва, че не може да ми помогне. Сега трябва да измисля нещо друго.“

– Доверил си се на нея. Защо не *на мен*?

Майлс успя да свие неловко рамене. Явната недостатъчност на този отговор го накара да прибави умирително:

– Тя изпълнява заповеди. Беше ме страх, че може да се опиташ да направиш нещо – за мое добро, разбира се – независимо дали го искам или не.

След като отдели минута, за да осмисли това, Куин продължи вече по-малко търпеливо:

– Ами собственият ти народ? Имперската военна болница във

Ворбар Султана вече почти се доближава до галактическите медицински стандарти.

Той не отговори веднага.

– Трябваше да го направя миналата зима – накрая каза Майлс. – А сега... сега съм принуден да търся други възможности.

– Значи просто си излъгал началниците си. И са те хванали.

„Все още не са ме хванали.“

– Знаеш какво рискувам да загубя. – Той се изправи, заобиколи бюрото и я хвана за ръката преди да е започнала да си гризе ноктите. Прегърнаха се и Майлс я притегли надолу, за да я целуне. Усещаше страха, потискан в нея също толкова, колкото и в него, усещаше го в ускорено то й дишане и мрачните й очи.

– О, Майлс! Кажим им – кажим им, че тогава мозъкът ти още не се е бил размразил. Че не си бил отговорен за преценките си. Предай се на милостта на Илян, бързо, преди да е станало още по-лошо.

Той поклати глава.

– До миналата седмица това можеше да успее, но след случая с Ворберг? Мисля, че няма как да стане по-лошо. Самият аз не бих се отнесъл снизходително към свой подчинен, който ми изиграе такъв номер. Така че защо да го прави Илян? Освен ако... изобщо не е бил запознат с проблема.

– Велики и малки богове, нали не вярваш, че можеш да продължаваш да го криеш?

– Тези сведения се отстраняват от доклада за операцията съвсем леко.

Куин ужасено се отскубна от ръцете му.

– Мозъкът ти наистина е пострадал от замразяването.

Изкаран от релси, Майлс изсумтя:

– Илян много грижливо култивира репутацията си на всезнаещ бог, но това си е чисто преувеличение. Не позволявай на ония значки с око на Хор – той имитира емблемата на ИмпСи, като долепи палци и показалци в триъгълник и примига като бухал през тези импровизирани очила – да влияят на мисленето ти. Ние само се опитваме да изглеждаме така, сякаш знаем какво правим. Виждал съм секретните файлове, знам как се прецакват нещата зад кулисите. Онзи чудноват чип в мозъка на Илян не го прави гений, а само забележително противен.

– Има прекалено много свидетели.

– Всички операции на „Дендари“ са секретни. Войниците няма да се раздрънкат.

– Освен помежду си. Вариантите вече обикалят целия кораб, като половината от тях са чиста измислица. Даже *мен* ме разпитваха какво се е случило!

– Хм... и ти какво им каза?

Куин ядосано сви рамене.

– Намекнах, че се е повредил скафандърът, разбира се.

– А, добре. И все пак... всички те са тук, а Илян е чак на Бараяр. На огромно разстояние. Какво може да научи, освен онова, което аз му разкажа?

– Разстоянието не е чак толкова огромно. – Оголените й зъби нямаха нищо общо с усмивка.

– Хайде, помисли логично. Знам, че можеш. Ако в ИмПСи бяха научили, това щеше да е още преди месеци. Съвсем очевидно е, че джаксънианските свидетелски материали напълно им липсват.

На шията на Ели започна да пулсира жилка.

– В това няма нищо логично! Да не си си изгубил ума? Заклевам се в боговете, ставаш също толкова невъзможен, колкото и с твоя брат-клон Марк!

– Какво общо има Марк с това? – Това бе лош признак. Всеки момент щяха да започнат да се карат. И трите най-свирепи спора, които беше водил с Ели, се отнасяха за Марк, и то съвсем неотдавна. Мили Боже! По време на тази операция беше избягвал – в повечето случаи – обичайната им интимност, защото се страхуваше тя да не стане свидетел на нов пристъп. Едва ли щеше да може да се оправдае, че това е, разбираш ли, някакъв адски страхотен нов вид оргазъм. Дали Ели не отдаваше студенината му на постоянните им кавги за брат му? – Марк няма нищо общо със ставашото.

– Марк има *много* общо с това! Ако не беше тръгнал долу след него, изобщо нямаше да те убият. И нямаше да останеш с някакво проклето крионично късо съединение в главата. Може би си мислиш, че той е най-великото откритие след Неклиновия двигател, но аз мразя този тлъст дребен гадняр!

– Е, на мен пък този тлъст дребен гадняр ми харесва! Все някой трябва да го харесва. Просто си адски ревнива. Не се дръж като кучка!

Двамата се гледаха, стиснали юмруци и задъхани. Ако се стигнеше до бой, той щеше да изгуби, във всяко едно отношение. Затова нанесе нов удар:

– Баз и Елена напускат, научи ли? Повишавам те в комодор и мой заместник на мястото на Баз. Пиърсън ще поеме поста главен инженер.

Освен това ще изпълняваш длъжността капитан на „Перегрин“, докато се срещнеш с другата половина от флота. Тогава ще назначиш нов командир на „Перегрин“. Избери някой, на когото можеш да имаш дове... с когото ще можеш да работиш. Свободна си!

По дяволите, изобщо не беше възнамерявал *така* да ѝ съобщи за отдавна желаното ѝ повишение. Искаше да го положи пред краката ѝ като грандиозна награда, да зарадва душата ѝ и да я възнагради за изключителните ѝ усилия. А не да ѝ го метне в главата като тенджера по време на разгорещен семеен скандал, когато думите вече не могат да изразят целия товар на емоциите.

Тя отвори уста, затвори я, после пак я отвори.

– А къде си мислиш, че отиваш ти, по дяволите, без мен да те пазя? – изсъска Куин. – Ако не ме лъже паметта, Илян ти е дал категорична заповед никога да не пътуваш без телохранител. Или ти е малко това, което вече направи, за да си съсипеш кариерата?

– В този сектор телохранителят е формалност, напразно разхищение на хора. – Той си пое дъх. – Ще взема... сержант Таура. Такъв телохранител би трябвало да задоволи и най-параноичния шеф на ИмпСи. А и тя определено си заслужи почивката.

– Ах, ти... – голяма рядкост: Куин загуби дар-слово. Тя се завъртя на токове и се насочи към вратата, където се обърна и му отдаде чест, с което го принуди да ѝ отвърне. Уви, нямаше начин да затръшне автоматичната врата, но съскането, с което се затвори, силно напомняше на змийско.

Майлс се тръшна на стола си и се опря на комуникационния пулт. Колебаваше се. После отвори файла със съкращения доклад за операцията и го качи на шифрован инфодиск. После извади пълния вариант и натисна бутона „Изтриване“.

„Направено е.“

Постави зашифрвания доклад в заключващо се с шифър куфарче и се изправи, за да събере багажа си за пътуването.

ГЛАВА 3

Единствените две съседни каюти, останали на борда на първия скоков кораб, заминаващ за Тау Кит, бяха луксозни апартаменти първа класа. Майлс се усмихна на този „кутсуз“ и мислено си отбеляза да документира необходимостта от секретност за пред счетоводителите на Илян, за предпочитане след като посочи каква неприлично огромна печалба им е донесла току-що приключената операция. Той си поигра с тази мисъл, докато подреди оскъдния си багаж и изчака сержант Таура да завърши придирчивото си претърсване на каютите.

Каютите бяха светли, обстановката вдъхваше ведрина, леглата бяха широки и меки, за всеки пътник имаше отделна баня и дори не трябваше да излизат за храна – невероятната цена включваше целодневен румсьрвиз. Когато корабът излезеше в космоса, в продължение на седем дни можеха да обитават свои собствени затворени вселени.

Останалата част от пътуването до дома нямаше да е толкова привлекателна. На трансферната станция на Тау Кит щеше да смени униформата, а заедно с униформата – и самоличността си. На борда на правителствения бараярски кораб щеше да се качи лейтенант лорд Майлс Воркосиган, куриер на ИмПСи, скромен млад офицер със същия ранг и същия тип задачи като на злощастния лейтенант Ворберг. Той извади зелената си имперска униформа и я закачи в гардероба; след нея се отправиха и униформените му ботуши, излъскани и старателно опаковани. Маскировката на куриер винаги беше отлично прикритие за честите му пътувания – така никога не се налагаше да обяснява нищо на никого. Отрицателната страна на пътешествието беше, че всички на борда на другия кораб щяха да са мъже, при това военни, и уви, бараярци. Там нямаше нужда от телохранилел. Сержант Таура можеше да се върне при „Дендари“ и Майлс щеше да остане сам със своите съотечественици – поданици на бараярската империя.

Имаше достатъчно богат опит и предвиждаше реакцията им към очевидната му физическа негодност за военна служба. Открито нямаше да му кажат нищо – щеше да им е ясно, че дължи тази приятна куриерска работа на баща си, вицекрал адмирал граф Вор... и така нататък. Тъкмо такава реакция и искаше, за да поддържа прикритието си, и лейтенант Воркосиган Тъпия нямаше да предприема нищо, с което да ги накара да променят предположенията си. Неговите чувствителни към

презрението антени ще ловят неизказаните им думи. Е, може би в екипажа щеше да има хора, с които вече е пътувал и които са свикнали с неговата необичайна външност.

Той заключи гардероба. Нека през следващата седмица лейтенант Воркосиган с всичките му проблеми да остане извън полезрението му – и извън мислите му. Адмирал Нейсмит ще си намери по-приятни грижи. Стомахът му трепереше в очакване.

Сержант Таура най-после се върна и надникна през отворената междинна врата между каютите.

– Всичко е наред – докладва тя. – Не открих подслушващи устройства. Всъщност, откакто се качихме на борда, не са се появявали нови пътници и не е качван нов товар. Току-що напуснахме орбита.

Майлс вдигна глава – и още малко, и още – и се усмихна. Сержант Таура беше един от най-необикновените бойци на „Дендари“ и при това – от най-добрите. И нищо чудно, че се справяше със задълженията си толкова добре, тя бе генетично създадена за тази цел.

Таура бе единствения останал жив прототип на един съмнителен от морална гледна точка генетичен проект, замислен и изпълнен – къде другаде – на Архипелага Джаксън. Бяха искали супервойник и бяха събрали научен колектив, за да го създаде. Колектив, състоящ се изцяло от биоинженери и нито един опитен военен. Бяха се стремили към нещо зрелищно, за да впечатлят клиента. И *определено* го бяха постигнали.

Когато Майлс я видя за пръв път, шестнадесетгодишната Таура беше достигнала пълния си ръст от два метра и четиридесет; цялото ѝ тяло беше в мускули – и нито капка тлъстина. Пръстите на ръцете и краката ѝ завършваха с тежки нокти, а кучешките ѝ зъби стърчаха от издадените ѝ напред устни и ѝ придаваха свирепо изражение. Тялото ѝ сякаш тлееше, излъчвайки топлината на яростен метаболизъм, който ѝ осигуряваше необичайна сила и бързина. Всичко това, заедно със златистокафявите ѝ очи, ѝ придаваше вълчи вид. Когато напълно се отдадеше на работата си, свирепият ѝ поглед можеше да накара здрави мъже да хвърлят оръжието си и да се проснат на земята – психологически военен ефект, който Майлс лично бе наблюдавал в един изключително приятен момент.

По свой собствен начин Таура бе една от най-красивите жени, които беше виждал. Просто трябваше да я погледнеш както трябва. И за разлика от вече сливащите се в паметта му операции на „Дендари“, Майлс можеше да изброи на пръсти всеки от малкото случаи, в които се бяха любили, още от първата им среща преди... вече шест години? Или

седем? Всъщност преди да започне историята с Куин. В някакъв особен смисъл Таура му бе първата, както и той на нея, и тази тайна връзка никога не отслабваше.

О, бяха се опитвали да се държат прилично. Уставът на „Дендари“ срещу междудлъжностното сближаване – това беше в полза на всички, за да се предпазят войниците от експлоатиране и офицерите да не изпуснат юздите на дисциплината, или нещо още по-лошо. И Майлс, тогава още съвсем млад и много строг адмирал Нейсмит, бе изпълнен с решителност да стане пример за подражание на хората си, решителност, която му се беше изплъзнала... по някое време. Навярно след поредния път, когато едва не го бяха убили.

Е, щом не можеше да е добър, поне можеше да е дискретен.

– Отлично, сержант. – Той й подаде ръка. – Вече можеш да си починеш... през следващите седем дни, а?

Лицето й грейна, устните й се разтеглиха в усмивка, която изцяло разкри кучешките й зъби.

– Наистина ли? – звучният й глас затрепери.

– Наистина.

Таура се приближи до него. Палубата леко заскърца под подметките на дендарийските й бойни обувки, поемайки цялата тежест на мускулестото й тяло – и го накара да отвърне на твърде многообещаваща целувка. Устата й както винаги беше гореща и възбуждаща. Кучешките й зъби може и да бяха подсъзнателен спусък на адреналинов взрив, но обикновено това беше просто чудесна особеност... на самата Таура. Таура се наслаждаваше на живота, жадно поглъщайки новите впечатления, живееше в непреходното „сега“, и имаше всички основания за това... Майлс се насили да откъсне мислите си от безрадостното бъдеще, а и от което и да е друго, и проверя ръка зад тила й, за да отпусне оплетената й на плитка махагонова коса.

– Ще отида да се освежа – след известно време се усмихна тя и се откъсна от прегръдката му. Тя свали от себе си вече полуразкопчаната си сива униформа.

– Препоръчвам ти да се възползваш от всички удобства на тази прекрасно обзаведена баня – искрено я посъветва Майлс. – След банята в резиденцията на нашия посланик на станция Дайн, не съм виждал похубава.

Той се оттегли в собствената си баня, съблече униформата си и се зае с упоителния ритуал на бавна подготовка за приятното прекарване, а именно: депилирането, измиването и парфюмирането. Таура

заслужаваше най-доброто. И цялото време, което тя пожелае. Толкова рядко ѝ се случваше да захвърли маската на строг сержант и да открие своята женска същност, която криеше срамежливо в себе си. Свенлива и ранима. И, разбира се, тя рядко можеше да довери на някого собствена-та си уязвимост. Майлс винаги си мислеше за нея като за Омагьосаната Принцеса. „Изглежда, всички имаме свои скрити същности.“

Той се уви в предварително затоплена пухкава хавлия като със саронг и се отпусна на леглото си, очаквайки с нетърпение появата на Таура. Дали бе предполагала, че ще се окажат сами в свой собствен свят, и ако да, каква оскъдна дреха щеше да извади от войнишката си раница този път? Тя настояваше да опитва с него всякакви ужжим секси трикове и като че ли не съзнаваше, че и без това прилича на златиста богиня, когато единственото ѝ украшение е разкошно струящата ѝ коса. Е, добре де, не струяща; оставена на спокойствие, косата ѝ беше склонна да шръква на непослушни твърди навивки и да го гъделичка по носа, но на Таура и това ѝ отиваше. Надяваше се, че поне е успяла да се отърве от онова ужасяващо розово нещо с червените пера. Предния път трябваше да приложи цялата си тактичност за да ѝ даде недвусмислено да разбере, че навярно цветът и моделът не подчертават най-хубавото в нея, и при това без нито веднъж, дори случайно, да загатне за вкуса ѝ или външния ѝ вид. Таура може и да беше способна да го пречупи с една ръка, ала той можеше да я убие с една дума.

„Не, никога.“

Таура се появи и лицето на Майлс зацъфтя в искрен възторг. Тя носеше нещо кремаво, гладко, лъскаво, копринено. Метри плат, толкова фин, че човек без усилие можеше да го провре през пръстен. Приликата на Таура с богиня беше деликатно подчертана, а безмерното, станало толкова важно за нея чувство за собствено достойнство не беше пострадало.

– Просто великолепно! – с неподправен ентузиазъм възкликна Майлс.

– Наистина ли смяташ така? – Таура се завъртя и коприната полетя около тялото ѝ, разнасяйки мускусен аромат, който сякаш проникваше през ноздрите му направо в гръбначния му мозък, без да се задържа по пътя. Ноктите на босите ѝ крака не тракаха по пода – тя предвидливо ги беше отрязала и бе затъпила острите им краища, на краката и на ръцете, а после ги беше покрила със златист лак. Е, този път нямаше да възникне толкова трудно обяснимата необходимост от материал за зашиване или от хирургическо лепило.

Таура легна до него и куриозната им разлика в ръста изведнъж стана съвсем незначителна. Тук най-после можеха да утолят жаждата си за човешка – или почти човешка – близост, без да ги прекъсват, без да се притесняват от груби коментари... Той мислено настръхна в защитна реакция при мисълта, че някой може да ги завари така, за нечий внезапен груб смях или саркастични забележки. Дали не реагираше така, защото нарушаваше собствените си правила или от нещо съвсем друго? Не очакваше друг човек да разбере тази връзка.

А дали самият той я разбираше? Преди може би щеше да измърмори нещо за тръпката, или за страстта си към алпинизма – най-върховната сексуална фантазия на дребосъка. По-късно – навярно нещо за победата на живота над смъртта. Или пък нещата бяха много по-прости?

Може би това бе просто любов?

* * *

Вече много, много по-късно, той се събуди и започна да разглежда спящата Таура. Той се размърда, но тя не се пробуди мигновено, както постъпваше обикновено, разбудена от генетично заложената в нея програма – и това беше признак за степента на доверието ѝ. От всичките ѝ многочислени и много впечатляващи реакции, тази – съня – му се струваше най-изразителна, но само ако познаваш дълбоко скритата ѝ история.

Той наблюдаваше играта на светлината и сенките по стройното ѝ дълго-дълго тяло с цвят на слонова кост, полускритото под вече доста измачканата завивка. Той позволи на дланта си да се плъзне над всичките му извивки, на няколко сантиметра от повърхността, сякаш планирайки на вълните на трескавата топлина, излъчвана от златистата ѝ кожа. Лекото повдигане на гърдите ѝ караше сенките да танцуват. Както винаги дишаше прекалено дълбоко, прекалено бързо. Толкова му се искаше да го забави. Сякаш бяха преброени не дните ѝ, а вдишванията и издишванията ѝ, и когато ги изчерпаше...

Таура бе последната оцеляла от всички нейни събрата-прототипи. Всички те бяха генетично програмирани за кратък живот. Отчасти навярно като предпазна мярка, отчасти за да им внушат войнишка смелост – на базата на някаква мъглява теория, че краткият живот по-лесно се жертва в битка, отколкото дългия. Майлс смяташе, че нейните създатели не са разбирали нито от смелост, нито живота въобще. Когато супервойниците умираха, те умираха бързо, без продължителните години на артритна старост, постепенно приучавайки ги към мисълта за смъртта.

Те страдаха само седмици, рядко – месеци, толкова яростно, колкото и животът им. Сякаш бяха създадени да изгорят в пламъци, а не да се превиват от безсилие. Майлс се загледа в няколкото сребристи нишки в махаоновата ѝ грива. Миналата година ги нямаше.

„Тя е едва на двайсет и две, за Бога!“

Корабната лекарка на „Дендари“ внимателно я беше прегледала и ѝ бе дала лекарства, за да забави яростния ѝ метаболизъм. Сега Таура ядеше само колкото двама мъже, не колкото четирима. Година след година бяха удължавали живота ѝ, сякаш теглеха гореща златна тел. И все пак някога тя щеше да се скъса.

Още колко ѝ оставаше? Година? Две? Дали когато Майлс се върнеше при „Дендари“, Таура щеше да е там, за да го посрещне с официалното „Привет, адмирал Нейсмит“ пред другите и с твърде неофициалното, да не кажем грубичко и неприлично „Здрасти, любовниче“, щом останеха насаме?...

„Добре че обича адмирал Нейсмит. Лорд Воркосиган не би могъл да го понесе.“

Малко виновно се замисли за другата любовница на адмирал Нейсмит, явната и признатата – Ели Куин. На никой не трябваше да обяснява или да се извинява, че е влюбен в такава красавица. Тя очевидно бе достойна за него.

Не че изневеряваше на Ели Куин. Формално погледнато, Таура беше дошла преди нея. И двамата с Ели не си бяха давали обети, клетви или обещания. Не че не го беше искал, беше я питал мъчително и многократно. Ала и тя беше влюбена в адмирал Нейсмит. Не в лорд Воркосиган. Само мисълта за това, да се превърне в лейди Воркосиган, завинаги прикована на планета – по нейните думи „буца блатна кал“ – бе достатъчна, за да накара израслата в космоса Куин да избяга с писъци в противоположната посока или поне неловко да се извини.

Любовният живот на адмирал Нейсмит малко приличаше на юношеска мечта: неограничен и понякога съвсем удивителен секс без никакви отговорности. Защо това вече не му харесваше толкова?

Обичаше Куин. Обичаше нейната енергия, ум и напоритост. Имат и обща страст – армията. Тя бе един от най-добрите му приятели, които някога бе имал. Но в крайна сметка тя можеше да му предложи само... пустота. Двамата няхаха по-добро съвместно бъдеще, отколкото имаше между него и Елена, привързана към Баз, или както между него и Таура. Която умираше.

„Боже, колко е болезнено!“ Почти с облекчение щеше да избяга от

адмирал Нейсмит и да се върне към лорд Воркосиган. Лорд Воркосиган нямаше полов живот.

Майлс замря. Така... кога се бе случило това, кога... в живота му започна да не му достига нещо? „Всъщност много, много отдавна.“ Странно. До този момент не беше обръщал внимание на това.

Таура отвори очи – в тях проблясваха медни искрици. Тя го дари със сънна, зъбата усмивка.

– Гладна ли си? – поинтересува се Майлс, предварително знаейки отговора.

– Аха.

Следващите няколко минути посветиха на приятно проучване на дългото и разнообразно меню, предлагано от корабния камбуз, после пратиha огромна поръчка. Имайки подръка Таура, радостно съобрази Майлс, той можеше да опита практически от всички ястия, бе да рискува да остави купища недоядена храна.

Докато чакаха поръчката, Таура повдигна възглавниците, седна на леглото и замислено се загледа в него с блясък в златистите си очи.

– Спомняш ли си първия път, когато ме нахрани?

– Да. В тъмниците на Риовал. С онзи отвратителен блок сух порцион.

– По-добре сух порцион, отколкото сурови плъхове, трябва да отбележа.

– Сега мога да ти дам нещо по-приятно.

– И то колко!

Когато се спасяваха хора, те трябваше да остават в безопасност. Нима смисълът не беше в това? „И после всички живеем щастливо, нали?“ Докато не умрем. Но сега, с надвисналата над него заплаха за уволнение по медицински причини, можеше ли да бъде толкова сигурен, че Таура първа ще си отиде? Може би в крайна сметка първи щеше да е адмирал Нейсмит...

– Това беше една от първите ми спасителни операции. И, в известен смисъл, една от най-добрите досега.

– Любов от пръв поглед ли беше?

– Мм... честно казано, не. По-скоро приличаше на ужас от пръв поглед. За да се влюбя, ми трябваше около час.

– С мен беше същото. Започнах да се влюбвам в теб едва когато се върна за мен.

– Нали знаеш, че... това не започна точно като спасителна операция. – Явно преумалвяване. Всъщност го бяха наели да „сложи край на

експеримента“.

– Но ти я превърна в спасителна. Струва ми се, че това е любимото ти занимание. Винаги си щастлив, когато спасяваш някого, независимо от това колко опасно може да стане.

– Не всички награди в работата ми се измерват в пари. Не отричам, че изпитвам емоционална потребност да измъквам някого напълно отчаян от дълбока-предълбока яма. Особено когато никой друг не вярва, че е възможно. Обожавам да се самоизтъквам и публиката винаги е толкова благодарна. – „Е, Ворберг може би не е.“

– Понякога се чудя дали не си като онова бараярско момче, за когото ми разказа. Онзи, който раздавал на всички печен дроб за Зимния празник, защото самият той много го обичал. И винаги много се огорчавал, че никой не подарявал дроб *на него*.

– Аз нямам нужда да ме спасяват. Обикновено. – Миналогодишният му престой на Архипелага Джаксън бе едно от малкото изключения. Изключвайки и факта, че споменът му за това време представляваше тримесечно бяло петно.

– Мм, всъщност нямам предвид точно спасяване, а това, което следва след спасяването. Свобода. Ти разхвърляш около себе си свобода винаги, когато можеш. Може би постъпваш така, защото това е, което искаш ти.

„И не мога да я постигна?“

– Не. Просто обичам притока на адреналин.

Вечерята им пристигна – на две колички. Майлс посрещна сервитьора на вратата и незабавно го отпрати. И те с Таура се заеха с мили домашни задължения – да подредят блюдата. Каютата бе толкова просторна, че масата дори не беше сгъваема, а обикновена, здраво завинтена за палубата. Майлс пощипваше парченца от храната си, наблюдавайки как яде Таура. Когато я хранеше, винаги някъде в душата си се усещаше по странен начин щастлив. А и зрелището, само по себе си, беше внушително.

– Да не пропуснеш тези пържени сиренца с лютив сос – услужливо посочи той. – В тях има много калории, сигурен съм.

– Благодаря.

Последва дружеско мълчание, нарушавано само от равномерно мляскане.

– Доволна ли си? – попита Майлс.

Таура преглътна още едно парче от някаква разтапяща се в устата вкуснотия – този път приела веществената форма на пирожка с формата

на звезда.

– О, да.

Майлс се усмихна. Е, реши той, тя определено имаше дарба за щастие, предвидливо живеейки само в настоящето. Дали мисълта за ранната ѝ смърт стоеше на рамото ѝ като лешояд?...

„Да, разбира се, че да. Но хайде да не си разваляме настроението.“

– А ти не беше ли разочарована, когато миналата година откри, че всъщност съм лорд Воркосиган? Че адмирал Нейсмит не е истински?

Таура сви рамене.

– Стори ми се нормално. Винаги съм смятала, че трябва да си някакъв преоблечен принц.

– Нищо подобно! – разсмя се той.

„Боже, избави ме от Императорския трон, амин.“ Или може би лъжеше именно сега, а не тогава? Може би адмирал Нейсмит бе истинският, а лорд Воркосиган – наложената върху него маска? Монотонният бетански акцент на Нейсмит толкова гладко се откъсваше от езика му. А гърлените бараярски гласни на Воркосиган изискваха все по-големи съзнателни усилия. Толкова лесно се вмъкваше в кожата на Нейсмит, а да се върне в тази на Воркосиган беше толкова... мъчително.

– Всъщност – поде нишката на предишния разговор той, уверен че Таура няма да възрази – свободата е точно това, което не искам. Не искам да се мотая без цел или... да остана без работа. – „Особено последното.“ – Не искам свободно време... освен моменти като този, разбира се – припряно прибави Майлс. Тя окуражително кимна. – Искам... да съм такъв, какъвто ми е писано. Да съм или да стана самия себе си до толкова, доколкото е възможно.

Затова и измисли адмирал Нейсмит – за да запази в личността си всичко онова, за което нямаше място на Бараяр.

Бог е свидетел – стотици пъти бе мислил по този въпрос. Понякога му се искаше окончателно да се откаже от Воркосиган и да стане просто Нейсмит. С ритник да отхвърли финансовите и патриотични окови на ИмпСи, да стане ренегат, да изкарва прехраната си със свободните наемници от Дендариини. Ала това пътуване щеше да е еднопосочно. Ворски лорд не можеше да има собствени въоръжени сили, това беше държавна измяна, престъпление, за което се полагаше смъртна присъда. Ако тръгнеше по този път, никога нямаше да може да се завърне у дома.

Преди всичко, не можеше да причини това на баща си. „Баща-миграфът“, име, изричано на един дъх. За нищо на света, докато старецът бе жив и по бараярски архаично свързваше всичките си надежди със

своя син. Не беше сигурен как ще реагира и майка му – дори след всички тези години на Бараяр, тя бе бетанка до мозъка на костите си. По принцип нямаше да има възражения, но тя не одобряваше военния начин на живот. Но и не го неодобряваше; просто ясно даваше да се разбере, че според нея разумните човешки същества могат да направят с живота си нещо далеч по-добро. А все някога баща му щеше да умре... и Майлс щеше да стане граф Воркосиган, да има област и глас в Съвета на графове, наред с безкрайни ежедневни задължения... „Живей, татко, живей колкото можеш по-дълго.“

Но нали има и в него, в Майлс, нещо, за което не е достатъчен адмирал Нейсмит.

– Като стана дума за забележителни спасителни операции – върна го в настоящето прелестният баритон на Таура, – как е нещастният ти клон-брат Марк? Открил ли е вече съдбата си?

В крайна сметка поне не наричаше единствения му брат „тлъст дребен гадняр“. Той признателно й се усмихна.

– Добре е, доколкото знам. Напуснал Бараяр с родителите ми, когато са заминали за Сергияр, останал малко с тях и после продължил за колонията Бета. Там го наглежда баба ми, по молба на майка ни. Записал се в университета в Силика, същия град, в който живее тя, и учи – представи си само – счетоводство. На него, изглежда, му харесва. А за мен това е напълно непостижимо. Просто не мога да се отърва от усещането, че близнаците би трябвало да имат повече общи наклонности от обикновените братя.

– Може би с възрастта нещата ще се променят.

– Боя се, че Марк никога повече няма да се интересува от военната кариера.

– Не, но навярно ти ще се интересуваш от счетоводство.

Майлс подозрително я погледна – а, добре. Тя се шегуваше. Виждаше го по бръчиците в ъгълчетата на очите й. Но даже когато стана сериозна, приличащите на птичи следи бръчици останаха по лицето й.

– Е, не, по-скоро ще достигна неговия обем на талията...

Той отпи от виното си. Споменаването на Марк го върна към Архипелага Джаксън, към неговото криосъживяване и към всичките му тайни проблеми, които неканени се въртяха в съзнанието му и много го притесняваха. Спомни си и за доктор Дърона, неговата криоложка. Дали кланът Дърона бяха успели да избягат и да основат нова клиника на Ескобар, далеч от омразната си родна планета? Марк би трябвало да знае. Съдейки по посланията му, той продължаваше да им превежда пари. А

ако са успели, дали бяха готови да приемат един нов, по-точно стар пациент? Много-много тайно?

Можеше да си вземе продължителна отпуска под предлог, че ще посети родителите си на Сергияр. Ескобар бе само на един топлинен скок от Сергияр. Щом пристигнеше там, можеше да отиде при Роуан Дърона... Дори може би щеше да успее да представи пътуването си пред Илян напълно легално, като тайна любовна връзка. Или в крайна сметка да поднесе тази версия поне пред графа. Макар и неохотно, даже на агентите на ИмпСи се позволяваше да имат личен живот. Въпреки че щеше да се изненада, ако научеше такова нещо за Илян. Кратката му любовна история с Роуан беше грешка. Случайност. Бе се случило, докато все още страдаше от криоамнезия. Но се бяха разделили, поне според него, като приятели. Навярно можеше да я убеди да го лекува тайно, без всякаква документация, която може да попадне в лапите на ИмпСи?

Напълно е възможно. Да си ремонтира главата, каквото и да се е повредило там в нея, и да продължи да живее спокойно. Без никой да узнава за това. Нали?

Една част от него вече започваше да съжалява, че не е качил на кодирания инфодиск и двата варианта на доклада си. Можеше да отложи окончателното си решение за по-късно, когато имаше повече време да го обмисли. Остави едното и изляж другото. А сега се беше обвързал с един вариант. Вече нямаше връщане и се нуждаеше от по-добър план, нещо по-надеждно от прост късмет.

И Ескобар беше именно тази възможност. Толкова скоро, колкото му позволише разписанието. Е, много неприятно, че този път не се прибира вкъщи през Ескобар.

Майлс се отпусна назад и се загледа в победоносния безпорядък от празни чинии, чаши и купички, издигащ се над масата. Това повече приличаше на бойно поле след... е, след като оттам е минала Таура. Почисване на територията не е необходимо. Той погледна към леглото над покритото ѝ с коприна рамо.

– Е, милейди? Какво ще кажете да подремнем? Или нещо друго?

Тя проследи погледа му.

– Нещо друго. После ще подремнем – реши тя.

– На вашите заповеди. – Все още седейки, той по ворски се поклонил и се надигна, за да ѝ подаде ръка. – Нощта е ваша.

ГЛАВА 4

Както изискваше стандартната оперативна процедура за завръщащи се куриери, Майлс бе посрещнат на космодрума, намиращ се извън Ворбар Султана, от автомобил на ИмпСи с шофьор, който го откара направо в щаба, намиращ се в центъра на града. Когато видя сградата, Майлс съжали че шофьорът не беше карал по-бавно или че не беше направил няколко обиколки около квартала. Като че ли всички тези тревожни седмици, прекарани в обмисляне на дилемата на борда на правителствения кораб по пътя насам, не му бяха достатъчни. Нямаше нужда от повече мислене, а от действие.

Шофьорът мина през контролния пост и през портите на масивното сиво здание – огромно, мрачно и навяващо лоши предчувствия. Това впечатление не се дължеше изцяло на психическото състояние на Майлс – щабът на ИмпСи беше една от най-уродливите сгради във Ворбар Султана. Туристите от провинцията, които по принцип избягваха това място, се стараеха да минат наблизко, за да могат просто да я погледнат. И всичко това – главно заради славата на архитекта, който според легендата полудял и умрял след стремителното падение на своя покровител император Юри. Шофьорът докара Майлс покрай потискащата фасада до незабележим страничен вход, предназначен само за куриери, шпиони, информатори, аналитици, секретари, боклукчии и изобщо за всички, които наистина идваха тук по работа.

Майлс освободи шофьора с махване на ръка и за момент постоя пред вратата под хладното есенно обедно слънце, за последен път изпитвайки колебания. У него възникна неприятната увереност, че грижливо разработеният му план изобщо няма да успее.

„И даже да успее, през остатъка от живота си все ще се озъртам през рамо в очакване да ме разобличат *ex post facto*³.“ Не. Такова нещо нямаше да направи. Щеше да предаде куба с редактирания вариант, да, не си бе оставил друг избор, но после (и преди Илян да има възможност да прочете това нещо, да бъде трижди проклето) щеше да доложи устно и да каже на шефа цялата истина. Можеше да се оправдае с това, че е сметнал медицинския си проблем за прекалено сериозен, за да го документира дори шифровано. Все едно, че още тогава е смятал да стовари новините на главата на Илян и да му прехвърли отговорността за

---

3. *ex post facto* – след свършен факт (лат.)

вземането на решение. Във всеки случай, Майлс не можеше физически да се добере до Бараяр по-бързо от сега.

Ако продължеше да стои на студа и да се преструва, че разглежда стилизираните гранитни чудовища, изрязани в нисък релеф над входа – „сушените горгони“, както ги кръсти някакъв шегаджия – щеше да пристигне охраната и да го разпита, вежливо, но изчерпателно. Майлс решително съблече шинела си, внимателно го преметна през ръка, притисна с лакътя куфарчето към зелената си куртка и влезе.

Служителят на пропуска без коментари го подложи на обичайната проверка. Всичко вървеше както обикновено. Майлс остави шинела си – купен не от някакъв си магазин за стандартни униформи, а напротив, ушит по поръчка за неговата, да го кажем направо, нестандартна фигура – в гардероба. Това, че го пуснаха да отиде без придружител до иначе труднодостъпния кабинет на Илян, показваше степента на неговата, на Майлс, надеждност. За да стигне до необходимия му етаж, трябваше да се качи с два различни асансьора и да слезе с трети.

Благополучно минавайки през последния скенер в коридора, Майлс завари вратата на външния офис отворена. Секретарят на Илян седеше на бюрото си и разговаряше с генерал Лукас Хароче, началник на вътрешния отдел. Неизвестно защо тази длъжност винаги предизвикваше у Майлс асоциации с жиголо, специализирало се по скучаещи жени, но на практика това беше една от най-неприятните и неблагодарни служби в ИмпСи. В този ресор влизаше проследяване на потенциални държавни изменници и антиправителствените групи в самия Бараяр. Колегата на Хароче, генерал Алегре, се занимаваше със същото на непокорния завоюван Комар, и тази задача му отнемаше цялото време.

В редките случаи, в които не докладваше лично на Илян, Майлс обикновено се явяваше при началника на галактическия отдел (къде по-екзотично и с по-голям намек название, според Майлс). Но щабът на ГО се намираще на Комар, а този път го бяха повикали директно на Бараяр, без да се отбива на планетата, която охраняваше единствения бараярски скоков пункт. „Изглежда, работата е спешна.“ Може би даже толкова спешна, че да отклони нежеланото внимание на Илян от медицинския проблем на Майлс?

– Здравейте, капитане. Здравейте, генерал Хароче. – Като най-младши от всички присъстващи офицери, Майлс ги поздрави, откозирувайки приблизително в тяхната посока, на което те отвърнаха по същия начин. Той не познаваше добре секретаря на Илян. Капитанът заемаше този благодарен пост от около две години, така че Майлс имаше преднина

от около шест години опит в съвместна работа с Илян, ако е позволено да се мисли за това именно с тези термини.

Капитанът протегна ръка към закодирания инфодиск.

– А, докладът ви, добре. Подпишете тук, моля.

– Аз... исках да го предам лично на шефа. – Майлс кимна към затворената вътрешна врата.

– Днес не може. Няма го.

– Няма ли го? Надявах се... трябва устно да прибавя някои неща.

– Ще му предам веднага щом се върне.

– Скоро ли ще се върне? Мога да го почакам.

– Няма да е днес. Извън града е.

„Мамка му!“

– Какво пък... – Майлс неохотно протегна инфодиска към този, за когото беше предназначен и четири пъти притисна дланта си към скенера на комуникационния пулт, за да документира предаването на доклада. – А... той оставил ли е някаква заповед за мен? Трябва да е знаел, че всеки момент ще пристигна.

– Да, лейтенант. Свободен сте, докато той не ви повика.

– Мислех, че е нещо спешно, след като ми заповядаха да дойда с първия кораб. Вече няколко седмици стоя без работа, затворен между четирите стени на кораба.

– Какво да ви кажа? – сви рамене секретарят. – Понякога ИмПСи случайно си спомня, че е военна организация. Спешно бързай и после чакай.

Очевидно *от този* човек нямаше да научи нищо друго, освен заповяданото му. Но щом разполагаше с толкова време... неговият малък хитър план, за който в последните дни се старяше дори да не мисли – да се измъкне на Ескобар за тайно лечение – отново изплуваше на повърхността.

– Значи съм свободен, така ли? Имам ли време – и разрешение – да посетя родителите си на Сергияр?

– Боя се, че нямате. Трябва да сте готов да се явите тук в рамките на един час след повикването. Така че е по-добре да не напускате града. – Забелязал стъписаното изражение на Майлс, той прибави: – Много съжалявам, лейтенант Воркосиган.

„Но не толкова, колкото съжалявам аз.“ Той с усилие изгони въртящият се в главата му негов собствен афоризъм – „Никой боен план не издържа след първия сблъсък с противника“.

– Ами... предайте на Илян, че бих искал колкото е възможно по-

скоро да се видя с него.

– Разбира се. – Секретарят си записа.

– Как са родителите ви, лейтенант Воркосиган? – добродушно попита генерал Хароче. Генералът изглеждаше на около петдесетина години, но косите му вече се побеляваха, а зелената му униформа беше малко измачкана. Майлс харесваше дълбокия му, богат глас, в който понякога се промъкваше хумор и се чувстваше едва доловим провинциален акцент от западните области, който дори годините, прекарани в столицата, не бяха изгладили. Работата на Хароче му бе донесла страхотна репутация във вътрешните кръгове в Службата, макар че извън пределите ѝ той беше практически неизвестен. Качество, което доста импонираше на Майлс. Беше постъпил в ИмПСи около година преди Майлс, но след едно десетилетие във вътрешния отдел всеки щеше да побелее. А язвата му е осигурена със сигурност.

– Вие сигурно имате по-нова информация за тях, отколкото аз, господин генерал. Моят поща долиташе вкъщи след мен, а преди това се трупаше в ГО на Комар.

Хароче разпери ръце и сви рамене.

– Не, всъщност не. Илян извади Сергияр от моя ресор и създаде специален сергиярски отдел, по подобие на комарския отдел.

– Там със сигурност няма достатъчно работа за самостоятелен отдел – отбеляза Майлс. – Колонията е на по-малко от трийсет години. Населението още не е достигнало дори милион, нали?

– Почти – отвърна секретарят.

Хароче мрачно се усмихна със сянка на огорчение:

– Аз смятах, че е преждевременно, но това, което прославеният вице-крал граф Воркосиган пожелава... обикновено се случва. – Той притвори очи, сякаш хвърляше към Майлс многозначителен поглед.

„Не ми излизай с тия глупости за протекция, Хароче. Знаеш каква е истинската ми работа. И че я върша адски добре.“

– Звучи ми като поредната синекурна кабинетна длъжност в ИмПСи. Заселниците са прекалено заети, за да вдигат бунтове. Навярно трябва да се кандидатирам за мястото.

– Боя се, че вече е заето. От полковник Олшански.

– О? Чувал съм, че е много уравновесен човек. Сергияр определено има стратегическо място в трансферния възел, но мислех, че с това се занимава галактическият отдел. Илян се застрахова за бъдещето, предполагам. – Майлс въздъхна. – Е, сега спокойно мога да се прибера вкъщи. Когато в службата решат, че им трябва, може да ме откриете в

замъка Воркосиган.

Секретарят зловещо се усмихна.

– О, ако ни потрѣбвате, ще ви открием, където и да сте.

Една от вътрешните шегѣ на ИмпСи. Майлс послушно се разсмѣя и избяга.

* * *

Към последния асансьор той се насочи едновременно с капитан в зелена униформа – тъмнокож субект на средна възраст с внимателни, полускрити от тежките вежди орехово-кафяви очи и римски профил с месест, рязко очертан нос: позната физиономия, която изобщо не очакваше да види.

– Дъв Галени! – възкликна Майлс. – Какво правиш тук?

– О, здрасти, Майлс – усмихна се Галени, доколкото изобщо можеше да се усмихва, тоест радостно изкриви лице. Беше малко по-възрастен и по-пълнен откакто Майлс го видя за последен път, но изглеждаше много спокоен и уверен в себе си. – Работа, разбира се. Поисках да ме прехвърлят тук.

– За последен път те видях в контраразузнаването на Комар. Повишили ли са те? Да не би ненадейно да си изпитал копнеж към канцеларската, а не към полевата работа? Или си дошъл да се погрееш на лъчите от самия център на имперската власт – а те, между другото, са малко радиоактивни?

– Всичко гореизброено, плюс... – Галени се озърна, сякаш за да се увери, че са сами. Какво можеше да е толкова тайно, че да трябва да се шепне тук, в самото сърце на лабиринта? – Има една жена...

– Мили Боже, това ми прозвуча като казано от братовчед ми Иван. И така, ти, жена – и още какво?

– Не смей да ми се подиграваш. Нима все още не си свързан с... ъ... подобни завидни отношения с онази страхотна Куин?

Майлс си спомни за последния си спор с Ели и овладя потръпването си.

– Повече или по-малко. – При първа възможност трябваше да се върне и да уреди въпроса с нея. Тя бе изстинала достатъчно, за да отиде да го види на люка на совалката на „Перегрин“, но сбогуването им беше официално и сдържано.

– Тогава ще разбереш – тактично каза Галени. – Тя е комарка. От рода Тоскана. След като получила докторска степен по бизнес-теория на Комар, започнала работа в семейния транспортен концерн. Сега е във

Ворбар Султана като постоянен лобист на търговската група и представлява всички комарски транспортни компании, нещо като свързка между тях и Империята. Блестяща жена.

От устата на Галени, самият той защитил докторат по история още преди да стане един от първите комарци, приети на имперска военна служба, това беше огромна похвала.

– Ами тогава... ухажваш ли я, или смяташ да я назначиш в своя отдел?

Майлс можеше да се закълне, че Галени почти се е изчервил.

– Това е сериозно, Воркосиган.

– И амбициозно. Ако е от семейството на *ония* Тоскана.

– И аз някога бях от „ония“ Галени. Преди моята фамилия да получи това „и“ в края си.

– Мислиш да възстановиш семейното богатство, така ли?

– Ммм... времената се промениха. И миналото никога няма да се върне, а нещата продължават да се движат напред. Струва ми се, че е настъпил моментът да проявя малко амбиция. Наближавам четирийсетте, нали знаеш.

– И с трепереща походка куцукаш към ръба на пропастта – към пълната старческа немощ – ухили се Майлс. – Е, моите поздравления. Или би трябвало да ти пожелаем късмет?

– Май че ще предпочета късмета. Поздравленията засега са преждевременни. Но скоро и на тях ще дойде ред, надявам се. Ами ти?

„В момента любовният ми живот е прекалено сложен. Или поне... животът на адмирал Нейсмит.“

– А, питаш за работата. Ами... хм, точно сега съм свободен. Тъкмо се връщам от кратка галактическа обиколка.

Галени разбиращо повдигна вежди – сигурно пазеше ярки спомени от собствената си кратка среща с наемниците на Дендари и „адмирал Нейсмит“; оттогава бяха минали само няколко години.

– Нагоре и навътре или надолу и на улицата?

Майлс посочи асансьора за надолу.

– Към вкъщи. Имам няколко дни отпуска.

– Тогава може би ще се видим някъде в града. – Галени се вмъкна в асансьора и весело отдаде чест на Майлс.

– Надявам се. Довиждане. – Той се качи в своя асансьор и слезе на първия етаж.

Когато стигна на пропуската, Майлс позабави крачка, опитвайки се да разреши малък проблем. Винаги, когато се прибираше вкъщи след

окончателния доклад за изпълнено задание, той или викаше кола от гаража на графа, шофирана от оръженосец или прислужник, или – което се случваше по-често – откриваше колата да го очаква, без да ги е предупредил. Но оръженосците, прислугата, колите и другите елементи на домашната обстановка бяха прехвърлени заедно с графа и графинята във вицекралския дворец на Сергияр (макар майка му да му бе писала, че термина „дворец“ било явен евфемизъм). Дали не трябваше да поиска автомобил от гаража на ИмпСи? Или да повика такси? Въпреки че можеше да бъде сигурен: всяко такси, което дойде тук, първо щеше да бъде претърсено от охраната. А оскъдния си багаж беше пратил вкъщи директно от космодрума.

Времето бе сиво и мрачно, но поне не валеше. И той беше прекарал прекалено много време на борда на ужасно тесния (макар и бърз) скоков кораб. Майлс взе шинела си и излезе навън. В края на краищата имаше заповед да се движи с телохранил само по време на *галактическите* си пътувания.

От щаб-квартирата на ИмпСи до замъка Воркосиган имаше не повече от четири километра – и двете сгради се намираха в Стария град.

„Ще се прибера пеша.“

* * *

Когато зави зад последния ъгъл и излезе на улицата, на която се намираше замъкът Воркосиган, небето съвсем се смрачи и започна да ръми. Майлс се поздрави с успеха. Четири километра за... е, навярно не беше най-добрият резултат в живота му, но поне не се задъхваше, както преди половин година.

Разходката бе минала... нормално. Денем улиците в центъра на столицата бяха натъпкани с коли и задръстени с пешеходци, които бързо крачеха по някакви си свои работи, почти не обръщайки внимание на дребния мъж във военна униформа. Никой не се заглеждаше в него, никой не правеше груби жестове, нямаше даже нито един направен крадешком жест за отпъждане на мутация. Дали се дължеше на факта, че се бе избавил от неравната, куцаща походка, от крачните шини и от голямото изкривяване на гръбначния стълб? Или се бяха променили самите бараярци?

Някога на тази улица се бяха издигали три старомодни постройките. Поради съображения за сигурност, Империята бе купила едната по време на регентството на баща му и сега в нея се помещаваха някакви чиновнически офиси. Другата в отсрещния край, далеч по-занемарена и с

изгнил водопровод, беше съборена и на нейно място имаше малък парк. В дните на своя възход, преди сто и петдесет години, големите къщи сигурно се бяха извисявали величествено над минаващите край тях карети и конници, препускащи покрай тях. А сега бяха засенчени от далеч повисоки модерни сгради от другата страна на улицата.

Замъкът Воркосиган се намираще в средата, отделен от улицата с тясна морава и градина около полукръглата отбивка. Имението бе оградено с каменна стена, увенчана с черни шипове от ковано желязо. Двете четириетажни крила от грамадни сиви каменни блокове, допълнени с някои доста странни архитектурни пристройки, определено имаха дървен вид. Трябваша им само зъбери и крепостен ров. „И малко прилепи и гарвани за декор.“ Произхождащите от Земята прилепи рядко се срещаша на Бараяр, тъй като нямаше достатъчно земни насекоми, с които да се хранят, а местните създания, погрешно наричани „бърмбари“, обикновено бяха отровни. Истинската защита на целия комплекс се осигуряваше от силово поле, минаващо точно зад стената, което елиминираше всякаква романтична възможност за наличие на прилепи. Часовите стояха в бетонното помещение на портала. В зенита на регентството тук денонощно се бяха редували три взвода от ИмпСи, разставяйки постове както около самото здание, така и в целия квартал наоколо, наблюдавайки важните персони от правителството, бързащи към замъка Воркосиган, или от него.

Сега вратата се охраняваше само от един самотен пазач, млад ефрейтор от ИмпСи, който чу стъпките на Майлс и подаде глава от отворената врата, после излезе и му отдаде чест. Новак – Майлс не го познаваше.

– Добър ден, лейтенант Воркосиган – каза младежът. – Очаквах ви. Преди два часа докараха багажа ви. Вече го сканирах, така че може да си го приберете.

– Благодаря, ефрейтор. – Майлс със сериозна физиономия отвърна на поздрав. – Напоследък да се е случило нещо интересно?

– Общо взето, не, господин лейтенант. Поне откакто заминаха графът и графинята. Наложил се да се поразмърдаме само една нощ, когато една улична котка успя по някакъв начин да се промуши покрай скенерните лъчи и да попадне в силовия капан. Никога не съм мислил, че една котка може да вдигне такава врява. Явно си е мислила, че ще я убият и изядат.

Майлс забеляза празната опаковка от сандвич, изритан на пода до отсрещната стена и паничка с мляко. Мониторите във втората стаячка

хвърляха студена светлина през тесния отвор на вратата.

– Е, и... въз... какво? Имам предвид, убиха ли я?

– А, не, господин лейтенант. За щастие.

– Добре. – Той взе раницата си след като едва не се сблъска с ефрейтора, който със закъснение се опита да му я подаде. От сенките под стола на пазача го гледаха две обзети от котешка параноя жълто-зелени очи. Младежът имаше интересна колекция от дълги черни котешки косми отпред по униформата и дълбоки, полузараснали драскотини по ръцете. Забавленията с домашни любимци по време на дежурство бяха грубо нарушение на устава. Но девет часа всеки божи ден в този тесен бункер... момчето трябваше да се е побъркало от скука.

– Ключалките са пренастроени за вашите длани, господин лейтенант – услужливо прибави ефрейторът. – Проверих всичко. Два пъти. Да ви помогна ли с раницата? Знаете ли колко време ще останете? И ще има ли тук... някакви мероприятия?

– Нямам представа. Ще ти съобщя. – Хлапето явно копнееше да поговори с някого, ала Майлс бе уморен. Може би по-късно. Той обърна за да поеме дългия път по пътеката към дома, после се обърна. – Как я кръсти?

– Сър?

– Котката.

На лицето на младежа се изписа паника. Изглежда, най-после си беше спомнил онази част от устава, която се отнасяше за домашните любимци.

– Хм... Зап⁴, господин лейтенант.

В крайна сметка, поне бе честен.

– Колко подходящо. Какво пък, всичко е наред, ефрейтор. – Майлс му отдаде чест като аналитик от щаба на ИмПСи, нещо като махване с два пръста към областта на слепоочieto – аналитиците от Службата не се отнасяха с голямо уважение към всеки с коефициент на интелигентност, по-малък от техния, тоест практически към всички останали служители в ИмПСи. Пазачът благодарно отвърна с далеч почтена и внимателна версия на същия поздрав.

„И откога ИмПСи ни пращат деца за охрана?“ Мрачните мъже, които бяха патрулирали в имението в дните на регентството, щяха да екзекутират нещастната котка на място, а после щяха да преровят останките ѝ за шпионски устройства и бомби. Хлапето трябваше да е... м-да...

---

4. zap – удрям, нападам, повалям, стоварвам се върху някого (англ.)

„най-малко на двайсет и една, щом е в ИмпСи и е ефрейтор“. Майлс овладя лекото си потръпване и с широки крачки се насочи по пътеката под дъжда, превръщаш се в порой.

Притисна дланта си към сензорната ключалка от дясната страна на вратата. Двете крила се отвориха с величава плавност, пропускайки го вътре и незабавно се затвориха след като пристъпи вътре. Много странно усещане – да си отваря вратата самичък; преди тук *винаги* бе стоял оръженосец в кафяво-сребрилата униформа на Воркосиган и отваряше вратата. „Кога са автоматизирали тази врата?“

Огромният вестибюл с под на черно-бели квадрати изглеждаше хладен и мрачен на фона на дъждовния сумрак. Майлс едва не извика „Светлина!“ за да включи осветлението, но се отказа и остави чантата си на пода. Никога преди замъкът Воркосиган не беше оставал изцяло на негово разположение.

– Някой ден, сине, всичко това ще е твое – за проба прошепна в сумрака той. Кънтящото ехо на думите му, отразено от пода, прозвуча като скърцане. Майлс сподави потръпването си, обърна се надясно и бавно започна да обикаля владението си.

Климът в следващата стая приглуши самотното тропане на ботушите му. Останалите мебели – изглежда, родителите му бяха отнесли повече от половината – бяха покрити с бели, напомнящи на привидения, калъфи. Майлс обиколи целия първи етаж. Къщата му се струваше едновременно по-голяма и по-малка, отколкото си я спомняше. Озадачаващ парадокс.

Майлс надникна в гаража, заемащ цялото мазе на източното крило. Неговият гравитоскутер бе акуратно паркиран в единия ъгъл. Огромна бронирана лимузина, разкошна и блестяща, макар и остарял модел, заемаше другия ъгъл. Лимузината му напомни за бойния му скафандър. „Навярно не бива да се опитвам да шофирам и пилотирам, докато не излекувам проклетия дефект в главата си.“ Със скутера рискуваше да загине, ако получише пристъп; с наземната кола можеше да убие всички на пътя. Миналата зима, преди да се убеди че оздравява, както му бяха обещали, беше станал много умел в уж случайното присламчване към някой с кола, когато се налагаше да отиде някъде.

Майлс се качи по едно от задните стълбища в огромната кухня на първия етаж. Като малък, тук винаги откриваше вкусни неща и интересни, заети хора, като готвачи, оръженосци, слуги и от време на време дори един изгладнял регент, дошъл да потърси нещо за хапване. Бяха останали някои кухненски прибори, но храна нямаше нито трошица – не

намери нищо нито в шкафовете, нито в изключените от мрежата хладилници, високи цял човешки ръст.

Майлс включи най-малкия хладилник. Ако се наложеше да остане продължително време, трябваше да се снабди с храна. Или да си вземе прислужник. Един щеше да му е достатъчен. И все пак не искаше непознат да влиза тук... Може би някой от неотдавна пенсионираните служители на баща му живее наблизко и ще може да го уговори да се върне за няколко дена. Но можеше и да не се задържи много тук. Можеше да си купи някаква готова храна – само не от военната кухня, покорно благодаря. За сметка на това имаше впечатляващо изобилие от вино и други спиртни напитки, лежащи необезпокоявани от години в оборудваната с климатик винарска изба, чиято ключалка покорно се отвори при допира на воркосиганската му длан. Майлс взе две бутилки от любимото си червено вино, поставено там още от времето на дядо му.

Без да си прави труда да включва асансьора, той отнесе двете бутилки и багажа си нагоре, качвайки се по витото стълбище в спалнята си на третия етаж в страничното крило, която гледаше към задната градина. Сега вече включи осветлението, тъй като нощта криеше повече опасности от простия страх или меланхолията – спокойно можеше да се спъне в нещо. Стаята беше същата, каквато я бе оставил... нима само преди четири месеца? Прекалено чиста и подредена – тук много отдавна никой не беше живял задълго. Е, предната зима лорд Воркосиган бе останал доста време, но тогава не беше в състояние да остави трайни следи.

„Мога да поръчам да ми доставят храна. И да вечерям заедно с ефрейтора.“ Ала всъщност не бе толкова гладен.

„Мога да правя всичко, каквото поискам. Абсолютно всичко.“

Освен единственото нещо, което наистина желаше – да замине още тази вечер с възможно най-бързия скоков кораб за Ескобар, или за друга галактическа станция със също толкова модерна медицина. Майлс изръмжа. И вместо да прави желаното, той се зае да разопакова багажа си, внимателно подреждайки всичко на мястото му. Свали ботушите, окачи униформата в гардероба и облече далеч по-удобния стар анцуг.

После седна на леглото и си наля малко вино във взетата от банята чаша. До последната операция с „Дендарии“ беше избягвал алкохол и въобще всякакви наркотични препарати или сходни с тях вещества, но това, изглежда, нямаше никаква връзка с редките и нередовни пристъпи. Ако останеше сам тук, в замъка Воркосиган, до самата среща с Илян и ако припадъкът се повтореше, поне щеше да се случи без свидетели.

„Ще пийна, после ще си поръчам нещо за вечеря.“ А на другия ден

ще разработи нов план за атака на... на проклетия *саботьор*, който се криеше в невроните му.

Виното се плъзна в гърлото му – тръпчиво, ароматно и затоплящо. Изглежда, че му трябваше повече алкохол от обикновено, за да се отпусне, но с този проблем лесно можеше да се справи. Понижението на чувствителността му навярно бе поредният страничен ефект от криосъживяването, но той се боеше, че това по-вероятно се дължи на възрастта му. Заспа, когато бутилката беше вече почти празна.

* * *

По обяд на следващия ден проблемът с храната започна да се изостря; независимо, че Майлс закуси с няколко таблетки болкоуспокоителни, липсата на кафе и чай направо го отчайваше.

„Аз съм специално обучен агент на ИмпСи. Мога да се справя с положението.“

Все някой трябваше да е пазарувал през всички тези години... не, като си помислиш, провизиите се доставяха ежедневно с гравитобус; той си припомни как оръженосците винаги претърсваха машината. Главният готвач на практика имаше задълженията на ротен старшина и осигуряваше храната на графа, графинята, две дузини слуги, двадесет оръженосци, многочислените им семейства и вечно гладните охранители от ИмпСи, които никога не изпускаха възможността да си изпросят нещо за хапване. И още – често имаше официални вечери, балове или приеми, където броя на гостите се измерваше със стотици.

Комуникационният пулт в малкия кабинет на готвача скоро му осигури нужните данни. Имението беше имало редовен снабдител. Поради заминаването на родителите му сметката вече бе закрыта, но, разбира се, Майлс винаги можеше отново да я открие. Списъкът на предлаганите стоки беше потресаваш с обхвата си. Цените предизвикваха още по-голям ужас. Колко марки бяха плащали за яйца? Аха! Това е цена за една щайга – дванадесет дузини, а не дванадесет яйца. Майлс се опита да си представи какво би могъл да направи със сто четиридесет и четири яйца. Може би преди, когато бе на тринадесет години... Някои възможности просто идваха прекалено късно в живота.

Той превключи изображението на адресната книга. Най-близкият източник на продукти се оказа малко магазинче, на около шест преки от къщата. Поредното затруднение: можеше ли да си позволи да шофира?

„Дотам ще отида пеш. И ще се върна с такси.“

Магазинът се оказа странна малка дупка в стената, но оттам

можеше да се снабдиш с кафе, чай, мляко, яйца в разумни количества, кутии овесени ядки за моментално приготвяне и цял куп полуфабрикати. Майлс си взе по два от всичките пет вида, после импулсивно купи половин дузина пакети със скъпа котешка храна, от тези миризливи неща, които котките обожават. И така... да я даде на пазача? Или да се опита да примами Зап при себе си? След инцидента със силовия капан животното навярно нямаше да припари до главната сграда на замъка.

Майлс взе покупките си и ги занесе на касата, където продавачката със специфична усмивка го измери от главата до петите. Той вече вътрешно се напрегна в очакване на някоя ехидна забележка от рода на „А, мутант!“. Трябваше да облече униформата със знаците на ИмпСи – никой не смееше да се присмива на този, от чиято яка намига окото на Хор. Вместо това жената каза само:

– А, ерген!

Обратното пътуване и късната закуска отнеха още около час. До мръкване оставаха още пет часа. А до лягане – още повече. Да издири всички крионеврологични клиники и специалисти, намиращи се на Бараяр му отне съвсем малко време. Списъка раздели по два признака: медицинската им репутация и вероятността да запазят посещението му в тайна от ИмпСи. Второто изискване се оказа препъни-камък. Всъщност, Майлс искаше в главата му да ровят само най-добрите от най-добрите, ала щеше да е много трудно да убеди най-добрите да приемат пациент, без да документират лечението. Така че какво? Ескобар? Бараяр? Или трябваше да почака докато не отлети към следващата си галактическа операция, колкото може по-надалеч от щаба?

Той нервно бродеше из къщата и всяко нещо му навяваше спомени. Това бе спалнята на Елена. А тази миниатюрна стаичка беше на оръженосеца Ботари, нейния баща. А ето тук Иван се бе промъкнал през перилата, беше паднал от височина около половин етаж и едва не си бе разцепил главата, което между другото, не се отрази изобщо върху умствените му способности. А се надяваха, че след падането ще поумнее...

За вечеря Майлс реши да се придържа към традициите. Облече зелената си униформа, свали калъфите на всички мебели в официалната трапезария, наля си вино в подходяща кристална чаша и седна начело на дългата няколко метра маса. За малко да си извади и чиния от шкафа, но съобрази, че може да спести миенето като изяде един от полуфабрикатите направо от кутията. Дори пусна тиха музика. Иначе самата вечеря отне около пет минути. Когато свърши с яденето, той надлежно постави калъфите върху полираното дърво и изящните столове.

„Ако «Дендариин» бяха тук, щяхме да вдигнем страховтен купон.“

Ели Куин. Или Таура. Или Роуан Дърона. Или дори Елена, Баз и всички останали. Бел Торн, който все още му липсваше. Всички заедно. Който и да е. Представата за дендариийците, окупирали замъка Воркосиган, предизвика у него леко главозамайване. Но пък те несъмнено щяха да знаят как да оживят това място.

* * *

До следващата вечер толкова се отчая, че се обади на братовчед си Иван.

Иван отговори на повикването почти веднага. Лейтенант лорд Иван Ворпатрил все още носеше зелена униформа, същата като на Майлс, без да броим факта, че на яката пред червените лейтенантски правоъгълници стоеше символа на оперативния отдел, вместо този на ИмпСи. Поне той не се беше променил: денем седеше на старото си бюро в щаба на Имперската служба, а вечер водеше пълен с удоволствия живот на ворски офицер в столицата.

Когато видя Майлс, красивото му приветливо лице грейна в искрена усмивка.

– Хей, братовчед! Не знаех, че си се върнал.

– Пристигнах преди два дни – призна Майлс. – Опитвах малко странните усещания от това да разполагам със замъка Воркосиган само за мен.

– Мили Боже, останал си съвсем сам в тоя мавзолей?

– Без да броим охраната на вратата и котката Зап, но те се грижат сами за себе си.

– На тебе, завърналия се от мъртвите, това сигурно много ти допада – отвърна Иван.

Майлс докосна гърдите си.

– Всъщност не. Преди никога не съм забелязвал как силно скърцат нощем тези стари къщи. Прекарах следобед... – не можеше да каже на Иван, че е прекарал деня в обмисляне на план за тайна медицинска атака, без братовчед му да го попита защо; затова плавно продължи – ...в ровене из архива. Беше ми интересно колко души са умрели през вековете в имението. Без да броим дядо ми, разбира се. Оказаха се много повече, отколкото предполагах. – Наистина интересен въпрос – *трябваше* да провери в архива.

– Пфу!

– Е... какво става в града? Някакъв шанс да се отбиеш насам?

– Цял ден съм на работа, разбира се... всъщност нищо особено не се случва. В момента сме в странен период – рожденият ден на императора вече мина, а Зимния празник още не е дошъл.

– Е, как прекарахте на рождения ден тази година? Адски ми липсваше. По това време все още бях на път, на три седмици отгук. И никой даже не се напи, за да отпразнува случая.

– Да, знам. Трябваше аз да предам кесията със злато от твоята област. Ами, обичайната навалица. Грегор се оттегли рано и всичко свърши много преди сутринта. – Иван присви устни, сякаш внезапно му бе хрумнала страхотна идея. Майлс се напрегна.

– Знаеш ли какво, след два дни Грегор дава официална вечеря. Ще дойдат двама-трима нови галактически посланици и няколко второстепенни съветници, които представиха акредитивните си писма миналия месец. Грегор реши да ги събере всички заедно, за да приключи наведнъж с тази работа. И, както обикновено, мама играе там ролята на домакиня.

Лейди Алис Ворпатрил беше широко известна като главен обществен арбитър на Ворбар Султана, не на последно място заради редовните си задължения в императорската резиденция като официална домакиня на император Грегор, който нямаше нито съпруга, нито майка, нито сестра.

– После ще има танци. Мама ме попита, не мога ли да събера неколцина младежи, за да загреем балната зала. Под „младежи“, доколкото разбрах, тя разбира хора под четирийсетте. И „подходящи“, както можеш сам да се досетиш. Ако знаех, че си в града, щях да те изловя порано.

– Тя иска да си заведеш момиче – разтълкува предложението й Майлс. – За предпочитане съпруга.

Иван се ухили.

– Да, но кой знае защо, повечето ми познати не искат да ми заемат своите.

– Трябва ли и аз да си взема партньорка за танците? Вече не познавам почти никого тук.

– Ами тогава вземи някое от момичетата на Куделка. Като мен. Естествено, това е все едно да отидеш с родната си сестра, но те са адски внушителни, особено когато са всички заедно.

– С Делия ли ще бъдеш? – замислено попита Майлс.

– Да. Но ако искаш, ще ти я отстъпя и ще взема Мартя. Само че ако ще си с Делия, ще трябва да обещаеш да не я караш да обува високи

токове. Тя мрази да носи високи токове.

– Но на високи токове тя е толкова... внушителна.

– И без тях също е внушителна.

– Наистина. Е... добре, уговорихме се. – Майлс за миг го озари видение: представи си как получава пристъп в императорската бална зала пред половината ворски столичен каймак. Но имаше ли алтернатива? Да остане сам вкъщи още една нощ и да не прави нищо, освен да мечтае за бягството си на Ескобар след поредната операция? Да измисли деветнайсет неизпълними начина да се справи с наблюдението на ИмпСи на собствения им терен? Чрез „мозъчна атака“ да реши как да открадне котката на пазача, за да има поне някаква компания? А Иван можеше да реши проблема му с транспорта.

– Нямам кола – съобщи Майлс.

– Къде е скутерът ти?

– Той е... в сервиза. На профилактика.

– Искаш ли да те взема?

Мозъкът на Майлс бавно заскърца. Това означаваше да шофира *Иван* за ужас на всички благоразумни пътници. Освен ако Майлс успееше да изплаши Делия Куделка дотолкова, че тя да поеме управлението. Внезапно го осени блестяща идея и Майлс се поизправи на стола.

– Майка ти наистина ли иска повече хора?

– Да.

– Капитан Дъв Галени е в града. Видях го в шаба на ИмпСи. В аналитичния отдел е, макар че, неизвестно защо, той го счита за рядко удоволствие.

– А, да, знам за това! По някое време щях да се сетя и да ти кажа. Преди няколко седмици дойде при нас, доведе го генерал Алегре, когато пристигна за някакви консултации с шефовете. Все се канех да организирам нещо в чест на прехвърлянето му във Ворбар Султана, но не ми оставаше време. Вашите момчета от ИмпСи не обичат да си подават носа от оная ваша Централна Психария.

– Така или иначе, той се опитва да направи впечатление на някакво комарско момиче – продължи Майлс. – Тоест, не момиче, а жена. Някаква високопоставена клечка в търговско представителство. Доколкото разбрах, тя блести повече с ума, отколкото с красотата си, което не ме изненадва, защото познавам Галени. И има интересни връзки на Комар. Колко точки според теб ще получи той, ако я заведе на официална императорска вечеря?

– Много – решително отвърна Иван – особено ако това е една от

официалните вечери за избраници, подготвяна от майка ми.

– А двамата с теб сме му длъжници.

– И не еднократно. И забелязах, че вече далеч не е толкова саркастичен, колкото някога. Може би е поомекнал? Естествено, покани го с нас – каза Иван.

– Тогава ще му се обадя и после пак ще ти позвъня. – Доволен от собственото си вдъхновение, Майлс прекъсна връзката.

ГЛАВА 5

Майлс се измъкна от колата на капитан Галени, която спря пред източната колонада на императорската резиденция, и се обърна да подаде ръка на Делия Куделка, която всъщност изобщо не се нуждаеше от помощ. Тя измъкна навън дългите си атлетични крака и енергично се изправи. Полите на роклята ѝ – в нейния любим син цвят – разкриха бални пантофки в същия оттенък, практични, удобни и с равна подметка. Делия беше най-високата от четирите дъщери на комодор Куделка – темето на Майлс стигаше на около десет сантиметра под рамото ѝ. Той ѝ се усмихна, гледайки отдолу нагоре. Тя отвърна с малко крива усмивка.

– Не знам защо ви позволих на теб и Иван да ме уговорите да дойда тук – прошепна в ухото му Делия.

– Защото обичаш да танцуваш – уверено каза Майлс. – Запази ми първите два танца и ти обещавам, че за остатъка от вечерта ще ти намеря симпатичен и висок галактически дипломат.

– Не е там проблемът – възрази тя и плъзна очи по ниското му тяло.

– Недостатъчния си ръст компенсирам с бързина.

– Тъкмо *това* е проблемът. – Тя енергично кимна.

Галени предаде скромната си кола на чакащия прислужник в императорска ливрея, който да я откара на паркинга, и пое ръката на собствена си дама. Човек трябваше да го познава, за да чете изражението на мрачното му лице; Майлс долови във вида му малко гордост, малко самодоволство и малко смут, сякаш е дошъл на бала прекалено официално облечен. Тъй като Галени (макар и болезнено спретнат, избърснат и излъскан) носеше същата зелена парадна униформа с бляскави пагони като Майлс, то този ефект трябваше да се дължи на спътничката му.

„Наистина си заслужава да е самодоволен – помисли си Майлс. – Почакай само да я види Иван...“

Ако притежаваше повече ум, отколкото красота, Лайза Тоскана трябваше да е нещо като гений. Макар че истинската причина за изключителното ѝ физическо присъствие върху околните беше трудно доловима. Приятно, с меки очертания лице, изобщо не толкова поразително като, да речем, на струващата много пари пластична хирургическа корекция на Ели Куин. Очите ѝ бяха необикновени, искрящи и синьозелени, макар че не знаеше на какво се дължи този цвят – на гените или на козметиката. Беше ниска дори за комарка, две педи по-ниска от Галени,

чиито ръст бе почти като на Делия. Но най-отличителната черта на Лайза беше кожата ѝ, млечнобяла и сякаш сияйна – „сочна“, помисли си Майлс, това бе точната дума за такава разкошна плът. Думата „пухкава“ би била неправилна, тя дори отдалече не наемкваше за този възторг. През целия си живот не беше виждал толкова апетитна жена, освен в силовите кълбета на сетагандийските аут-лейди.

Богатството не винаги възнаграждава притежателя си с добър вкус, но когато това се случи, резултатите са просто потресаващи. Лайза носеше тъмночервени широки панталони по комарска мода и бюстие в същия цвят, подчертани с отворено право сако в кремаво и синьо-зелено. Много семпли бижута. Косата ѝ, прекалено тъмна, за да се нарече руса, и прекалено светла, за да се нарече кестенява, се виеше на ситни къдрици в откровено комарски стил. Вдигайки поглед към своя придружител, тя се усмихна – радостно и възбудено, но в никакъв случай не смаяно. „Ако спечели благоразположението на леля Алис – реши Майлс, – няма да има проблеми.“ И, крачейки по-широко, за да се изравни с походката на Делия, той поведе малката си група навътре, като че ли малката вечеря на Грегор беше негов личен подарък за тях.

Те преминаха проверката на имперската охрана и на майордома, след като той се увери, че не искат да му оставят наметалата си и че, понеже Майлс ги придружава, нямат нужда от по-нататъшни указания. Следващият човек, с който се срещнаха, беше, разбира се, самата лейди Алис Ворпатрил, стояща в края на стълбите. Тази вечер бе избрала тъмносиня кадифена рокля със златна бродерия, навярно в чест на родовите цветове на Ворпатрил, нейния отдавна починал съпруг. Доколкото си спомняше Майлс, през цялото му детство тя беше носила вдовишко светло сиво, но накрая се бе отказала. Вероятно по същото време, по което окончателно беше простила на лорд Падма Ворпатрил, че е допуснал да го убият по такъв възмутителен начин по време на Войната на Вордариан.

– Здравейте, Майлс, скъпи, Делия – поздрави ги лейди Алис.

Майлс се поклони и с най-голяма официалност ѝ представи капитан Галени и доктор Тоскана. Тя одобрително кимна и Майлс се успокои – явно Иван наистина е уредил да прибавят имената им към допълнителния списък с гостите, както им беше обещал.

– Грегор приема всички в Огледалната зала, както обикновено – продължи лейди Алис. – На вечерята ще ви настанят на неговата маса, след ескобарската посланичка и нейния съпруг – реших, че този път трябва да разредим галактяните с малко от местните.

– Благодаря, лельо Алис. – Майлс погледна над рамото ѝ към слабата, позната фигура в зелена офицерска униформа, застанала в сенките на вратата вляво от стълбището. Мъжът тихо разговаряше с един от охраната на ИмпСи. – Хм, Делия, би ли завела Дъв и Лайза в Огледалната зала? Аз ще дойда след малко.

– Естествено, Майлс.

Делия се усмихна на Лайза, събра полите си с лекота, изработена в резултат на дълга практика и поведе комарците нагоре по широкото стълбище.

– Каква прекрасна млада жена – отбеляза лейди Алис, внимателно загледана след тях.

– А, имаш предвид доктор Тоскана? – реши да уточни Майлс. – Разбрах, че няма проблем да я доведем.

– О, разбира се. Тя е основна наследница на *ония* Тоскана, нали знаеш. Много подходящ гост – и едва не провали тази възхвала, като добави: – за комарка.

„Никой не е съвършен.“ Задълженията на Лейди Алис при императора бяха да проследи да бъдат канени Подходящите хора, само че Майлс вече бе забелязал и втория човек от този отбор, този, който по поръчка на Грегор се грижеше това да бъдат само Безопасни хора. Шефът на Имперската служба за сигурност Саймън Илян най-последно приключи разговора си с офицера от охраната, който отдаде чест и излезе през вратата. Илян не се усмихна на Майлс, нито го повика при себе си, но Майлс все пак се провря покрай лейди Алис и се запъти към него за да го хване преди да е успял да изчезне след офицера.

– Господине. – Майлс небрежно козирува в стил „аналитик от ИмпСи“, а Илян му отговори с още по-далечна от оригинала версия на същия поздрав, само раздражено махване с ръка; едва ли не го отпъди, отколкото го поздрави. Шефът на ИмпСи беше шестдесетинагодишен, с руса, започваща да посивява коса, измамно благо лице и постоянен навик да се слива с тълпата. Очевидно тази вечер бе тук служебно, да осигурява личната безопасност на императора, за което свидетелстваха и смъртоносните оръжия на хълбоците му и слушалката в дясното му ухо. Това можеше да означава само едно от двете: или че тук става нещо повече, отколкото предполагаше информацията на Майлс, или че никъде другаде не става нищо, което да го задържи в щаба, и че е оставил нещата в ръцете на своя надежден и изпълнителен заместник Хароче. – Секретарят предаде ли ви съобщението ми?

– Да, лейтенант.

- Той ми каза, че не сте в града.
- Нямахте ме. Върнах се.
- Видяхте ли... последния ми доклад?
- Да.

„По дяволите.“ Думите „Има нещо важно, което не съм включил в доклада си“, като че ли заседнаха в гърлото на Майлс.

- Трябва да поговоря с вас.

Лицето на винаги съдържания Илян изглеждаше по-безизразно от всякога.

- Във всеки случай, това не е нито времето, нито мястото.
- Така е, господине. Тогава кога?
- Чакам още информация.

Ясно. Ако не беше „бързай и чакай“, щеше да е „чакай и бързай“. Ала скоро трябваше да се случи нещо, иначе Илян нямаше да държи Майлс на разположение във Ворбар Султана, готов в рамките на един час да пристигне в щаб-квартирата. „Ако това е ново задание, дяволски много ми се иска да го получа най-сетне. Чак тогава мога да започна да разработвам планове в случай на непредвидени проблеми.“

- Отлично. Ще чакам.

Илян кимна. Но когато Майлс понечи да се отдалечи, го повика:

- Лейтенант...

Майлс се обърна.

- С кола ли дойдохте тук?

- Да. Е, докара ме капитан Галени.

– Аха. – Илян, изглежда, откри нещо интересно за гледане някъде над главата на Майлс. – Проницателен човек е този Галени.

– И аз смятам така. – Майлс се отказа от опитите си да изкопчи нещо от шефа на ИмПСи и побърза да настигне приятелите си.

Той откри всичките четирима да го чакат в широката галерия пред входа към Огледалната зала. Галени любезно разговаряше с Делия, която очевидно не бързаше да влезе в залата и да се срещне с Иван и сестрите си. Лайза разглеждаше всичко наоколо, явно очарована от антикварните вещи, изработени ръчно, и от пъстрите килими в изискани цветове, покриващи пода на галерията. Майлс се разходи из галерията с нея и се зае да изучава изкусната, изпълнена до най-малките детайли инкрустация на дървена маса: рисунката изобразяваше сцена с тичащи коне, а различните оттенъци се пресъздаваха чрез различни породи дървета.

- Всичко е *толкова* бараярско – сподели с него Лайза.

– Това отговаря ли на очакванията ви?

– Всъщност да. На какъв възраст е според вас тази маса? И какво си е мислил майсторът, който я е направил? Смятате ли, че е можел да си представи как си го представяме ние? – Чувствителните й пръсти се плъзнаха по полираната повърхност, миришеца на изискан ароматичен восък и тя се усмихна.

– Отпреди двеста и нещо години, предполагам, и не, мисля, че не си ни е представял – отвърна Майлс.

– Хм. – Към усмивката й се добави замисленост. – Някои от нашите куполи са на повече от четири века. И все пак Бараяр ми се струва по-древен, въпреки че това не е вярно. Мисля, че във вас просто има нещо вътрешно архаично.

Майлс за момент се замисли за природата на родния й свят. След още четиристотин години тераформирането на Комар можеше да започне да го прави обитаем за хора под открито небе без кислородни маски. Засега всички комарци живееха под полукръгли куполи, и бяха толкова зависими от техниката си, за да оцелеят в безвъздушния студ, колкото и бетанците на своята ужасяващо гореща пустинна планета. Комар никога не бе преживявал Период на изолация, никога не се беше откъсвал от галактическата цивилизация. Издържаша се от единствения си жизненоважен природен ресурс – шест важни скокови пункта, разположени в непосредствена близост един до друг. Скоковите маршрути бяха превърнали локалното пространство на Комар в космически кръстопът, във възел от скоковата мрежа, и като следствие, уви, в стратегическа мишена. Бараяр имаше само един скоков маршрут, който го свързваше с галактическия възел – и той минаваше през Комар. Ако човек не пазеше собствената си врата, онези, които я контролираха, щяха да го притежават.

Майлс се застави да мисли за неща от по-малък мащаб – и далеч по-практични за момента. Очевидно Галени трябваше да изведе дамата си сред бараярската природа. Всички тези километри на некомарска пустош определено щяха да й доставят удоволствие. Например, на туристически поход, или ако наистина си падаше по архаичното...

– Трябва да накарате Дъв да ви заведе на езда – предложи той.

– Божичко. Той и да язди ли умее? – Поразителните й тюркоазени очи се разшириха.

– Ъ-ъ... – Добър въпрос. Е, ако не можеше, Майлс можеше да му проведе един интензивен курс. – Естествено.

– Вроденият архаизъм изглежда толкова... – тя поверително сниши

глас, – толкова романтичен. Но не споменавайте на Дъв, че съм казала това. Той е толкова ярък привърженик на историческата точност. Първата му работа е да издуха целия приказен прах.

Майлс се усмихна.

– Не съм изненадан. Но мислех, че самата вие сте практична бизнес дама.

Усмивката ѝ стана по-сериозна.

– Аз съм комарка. Трябва да бъда практична. Без приходите от нашата търговия, труд, транспорт, банки и рециклиране, Комар отново ще се плъзне към някогашната си жалка икономика – даже към по-лошо – откъдето започна. И всеки седем от десет човека ще умре по един или друг начин.

Майлс заинтригувано повдигна вежди. Според него тези цифри бяха преувеличени, но Лайза явно беше искрено убедена в тях.

– Е, ще се наложи да се представим на събралите се. Ще влизаме ли в залата?

Двамата с Галени си смениха местата, всеки заставайки до собствената си дама и Майлс поведе всички към най-близката двукрила врата. Огледалната зала представляваше дълго помещение за приеми с високи прозорци на едната стена и с високи старинни огледала – на другата. Откъдето идваше и името ѝ, понеже всичко е било изработено през онези времена, когато да се сдобиеш с огледало е било много по-трудно.

Грегор, играещ тази вечер ролята по-скоро на домакин, отколкото на император, стоеше до вратата в компанията на неколцина домъкнати за случая високопоставени правителствени чиновници и посрещаше гостите. Бараярският император бе висок, слаб, тридесет и пет годишен мъж с черна коса и тъмни очи. Носеше превъзходно скроен цивилен костюм в най-консервативния официален бараярски стил. За цветовете на Ворбара намекваха само лампазите на панталоните му. Когато можеше да си го позволи, той беше много непретенциозен за това, какво да облече. Но, разбира се, не сега – когато действаше в социален режим – задължение, което не обичаше, но с което, както всички останали задължения, се справяше блестящо.

– Това той ли е? – прошепна Лайза на Майлс, докато чакаха групата пред тях да приключи с любезностите и да продължи нататък. – Мислех, че ще е с оная фантастична военна униформа, в която го показват по видеото.

– А, парадната червено-синя униформа ли? Той я носи само на военния парад за Летния празник, на рождения си ден и на Зимния

празник. Дядо му, император Ецар, е бил истински генерал преди да стане император и е носил униформата си като втора кожа, но Грегор не се смята за военен, въпреки че официално е главнокомандващ имперските въоръжени сили. Затова винаги, щом етикетът позволява, предпочита ворбарската си униформа или нещо такова. И ние всички сме му ужасно признателни, защото това позволява и на нас да не носим проклетите униформи. Яката те задушаваше, сабята те спъваше, а декоративните пискюли на ботушите се закачат навсякъде, където могат. – Не че яката на зелената униформа бе много по-ниска от официалната, а ботушите – по-различни, ако изключим пискюлите, но виж, дългата сабя се възприемаше от Майлс като истинско мъчение за неговия ръст.

– Разбирам – отвърна Лайза, в очите на която проблеснаха весели искрици.

– Аха. Дойде и нашият ред. – Майлс поведе групата си напред.

Делия познаваше Грегор, откакто се помнеше, затова след кратката размяна на реплики и приветствени усмивки се отдръпна назад, отстъпвайки място на новодошлите.

– Да, капитан Галени, чувал съм за вас – сериозно каза императорът, когато Майлс му представи офицера, пристигнал от Комар. За части от секундата Галени придоби вид, сякаш не бе сигурен как да възприеме тази обезпокоителна информация и Грегор мигновено добави: – Много хубави неща.

После се обърна към Лайза и за момент не успя да откъсне поглед от нея. Но веднага се съвзе, леко се поклонил над ръката ѝ и измърмори нещо вежливо и обнадеждаващо за важното място на Комар в бъдещето на Империята.

Когато свършиха с формалностите, Делия отиде да потърси Иван и сестрите си сред разпръснатите из цялата зала блестящо облечени гости. Залата далеч не бе толкова претъпкана, колкото на рождения ден на императора или Зимния празник. Лайза хвърли поглед през рамо към Грегор.

– Господи. Стори ми се, че почти се извинява за това, че сте ни завладели.

– Хм, не съвсем – отвърна Майлс. – След като сетаганданците ни нападнали през вашите пунктове, не сме имали друг избор. Той просто изрази съжаление заради личните ви неудобства, които този факт може да е предизвикал, и които сега, с оглед на обстоятелствата, трийсет и пет години след войната, явно изчезват. Многопланетните империи са трудно управляеми системи в неустойчиво равновесие. Макар че

сетаганданците са запазили своята в продължение на векове, не смятам, че бих ги избрал за образец на политически модел.

– Той не прилича много на суровия император, за какъвто го представят официалните ви информационни мрежи, нали?

– Всъщност, той е по-скоро мрачен, отколкото суров, както изглежда на екрана. За щастие, навярно.

На пътя им се изпречи мършав старец, който се придвижваше, подпирайки се с бастун. Свърхофициалната му парадна червено-синя – макар и неравномерно избеляла – униформа свободно висеше по тялото му, а съответстващите на униформата саби го удряха по костеливите му хълбоци. Майлс хвана гостите си за ръцете и припряно отстъпи назад, за да му направи място.

Лайза с любопитство го огледа.

– Кой е този стар генерал? – попита тя.

– Една от най-прочутите антики на Ворбар Султана – отвърна Майлс. – Генерал Ворпарадийс е последният жив имперски ревизор, назначен лично от император Ецар.

– За счетоводител изглежда доста... военно – със съмнение отбеляза тя.

– Това е Имперски Ревизор, пише се с главно „Р“ – поясни Майлс. – И с главно „И“. Хм... всяко общество се изправя пред въпроса „Кой ще пази пазачите?“ И Имперският Ревизор е бараярският начин да се отговори на този въпрос. Ревизорът – това е нещо средно между, тъ-ъ, бетански прокурор по особени дела, генерален инспектор и второстепенно божество. Работата му не е задължително свързана със счетоводството, макар че произходът на титлата е точно такъв. Първите графове са били събирачи на данъци за Ворадар Тау. През ръцете на неграмотните ми предци са минавали толкова много пари, че са придобили склонност към придобиване на лепкави пръстчета, по които започнало да остава по нещичко. Ревизорите контролирали графовете от името на императора. Неочакваната поява на Имперски Ревизор, обикновено придружаван от многобройна имперска кавалерия, често предизвиквала необичайни и спонтанни самоубийства. По онова време били убивани и много ревизори, но първите ни императори били много последователни: след всеки такъв случай са последвали зрелищни масови екзекуции и ревизорите станали учудващо недосегаеми персони. Говори се, че били свикнали да яздят в провинцията с чували злато на седлата си, практически без охрана, а бандитите яздели напред и тайно разчиствали пътя им, просто за да са сигурни, че ревизорите по-бързо ще стигнат до своите области, без да

се дразнят от някакви непредвидени забавания. Лично аз мисля, че това е легенда.

Лайза се засмя.

– Все пак е страхотна история!

– Би трябвало да са деветима – вметна Галени. – Традиционен брой, с няколко възможни варианта за произход от Старата Земя. Това е любима тема за студентски исторически доклади. Но ми се струва, че в момента има само седем живи имперски ревизори.

– Това пожизнена длъжност ли е? – попита тя.

– Понякога – отвърна Майлс. – Други се назначават на принципа „специално за отделния случай“. Когато беше регент, баща ми назначаваше само временни ревизори, макар че когато стана пълнолетен, Грегор потвърди няколко от назначенията. По всички въпроси, свързани с техните разследвания, те всъщност говорят с Гласа на императора. Това е още едно типично бараярско понятие. Веднъж говорих с Гласа на графа, моя баща, в едно малко разследване на убийство в моята област. Беше необичаен опит.

– Звучи адски интересно от социологическа гледна точка – рече Лайза. – Мислиш ли, че бихме могли да притиснем в някой ъгъл генерал Ворпарадийс и да го накараме да ни разкаже за отминалите времена?

– Не, не! – ужасено възкликна Майлс. – Интересна е *институцията*. Самият Ворпарадийс е най-склерозираният досаден старец в целия Ворбар Султана. Всичко, на което е способен, е монолог за това, как стандартите от времето на Ецар отивали по дяволите – „и при това погледът му обикновено сочи към мен“ – вмъквайки подробни отчети за това, какви точно проблеми със стомаха има в момента.

– Да – потвърди Делия Куделка. – И постоянно те прекъсва, за да каже, че виждате ли, младежите са „лошо възпитани“. Под „младежи“ разбира всички, които са под шейсетгодишна възраст.

– Седемдесет – поправи я Майлс. – Той все още нарича *баща ми* „по-малкото момче на Пьотър“.

– И всички ревизори ли са толкова стари?

– Е, не *чак толкова* стари. Но когато се наложи да се притисне действащ адмирал или генерал, обикновено избират офицер в оставка.

Те избягнаха ужасяващия генерал и се срещнаха с Иван и Мартя Куделка, само за да бъдат отново разделени от майордома, който ги настани на тяхната маса в богато украсената Малка трапезария. Майлс реши, че вечерята вървеше добре. Самият той се прояви в целия си блясък, задавайки насочващи въпроси на ескобарската посланичка и търпеливо

понасяйки обичайния порой въпроси за своя прочут баща. Седящата срещу него Лайза беседваше с възрастен господин от свитата на посланика. Грегор и капитан Галени размениха няколко изискано вежливи реплики за бараярско-комарските отношения, достойни за нежния слух на галактическите гости. Майлс реши, че са ги настанили на масата на Грегор не заради него самия.

Когато Галени, както разбра Майлс, съзнателно подхвърли на Лайза въпрос за комарския търговски флот, тя повдигна сияещия си поглед. Отговорът ѝ беше адресиран направо към Грегор, над главите на ескобарците:

– Да, сир. Всъщност комарският синдикат на превозвачите, който представлявам, е много загрижен за въпроса, обсъждан в момента от Министерския съвет. Подадохме молба за данъчни облекчения върху печалбите, пряко реинвестирани в капитални подобрения.

Майлс вътрешно изръкопляска на нахалството ѝ: да обработва самия император, докато на масата се поднасяше поредното блюдо. „Да, давай така! Защо не?“

– Да – отговори Грегор, усмихвайки се едва-едва. – Министър Ракоци ми спомена за това. Боя се, че това предложение ще има сериозна и труднопреодолима опозиция в Съвета на графовете, най-консервативните членове на който смятат, че огромните ни военни разходи за отбраната на комарските скокови пунктове трябва да бъдат... хм... пропорционално разпределени между онези, които се намират на предни позиции.

– Но капиталното развитие ще осигури много по-голяма база за данъчно облагане в следващия цикъл. Да източвате прекалено рано пари от него е все едно... все едно да изядете зърното си за посев.

Императорът повдигна вежди.

– Извънредно точна метафора, доктор Тоскана. Ще я предам на министър Ракоци. Това може да се хареса на някои от нашите провинциални графове повече от сложните понятия по скокова технология, които той се опитва да им втълпи.

Лайза се усмихна. И Грегор се усмихна. А Галени изглеждаше откровено самодоволен. След като Лайза успя да обърне внимание на този важен за нея въпрос, тя имаше благодарумието да даде заден ход и веднага да върне разговора към по-леки теми – в крайна сметка, ескобарската политика по отношение на скоковата технология потенциално бе много по-безопасна от бараяро-комарските данъчни отношения.

След вечерята имаше танци – в балната зала на долния етаж, където по традиция музиката се осигуряваше от Оркестъра на Имперската

служба, комплектуван от безусловно най-малко войнствените, но за сметка на това най-талантливи войници на Бараяр. Възрастният полковник-диригент беше вече дълги години неизменна част от Императорския дворец. Грегор официално откри бала, танцувайки с лейди Алис, а после, както изискваше етикетът, танцува с всички гостенки по реда на общественото им положение, започвайки с ескобарската посланичка. Майлс изиска своите два танца от високата, белокожа, прекрасна Делия. Приключвайки с това – каквото и впечатление да е произвело това изпълнение на зрителите – той реши да се поупражнява в иляновски стил: да се слее със стената и да наблюдава зрелището. Капитан Галени също танкуваше – ако не добре, то поне полагаше усилия. След двадесетте си години в Службата той се насочваше към политическа кариера и затова методично колекционираше всички възможни съпътстващи умения.

Един от оръженосците на Грегор се приближи до Лайза и скоро Майлс я откри вече приплъзваща и приклякаща в стъпките на огледалния танц срещу Грегор. Майлс се зачуди дали тя няма да се опита да постигне нещо повече за търговските връзки по време на танца. Това беше забавна възможност и Лайза едва ли щеше да я изпусне. Комарският синдикат на превозвачите трябваше да ѝ даде извънредно възнаграждение за свършената тази вечер работа. Грегор Мрачния наистина се засмя на нещо, казано му от Лайза. Когато тя се върна при Галени, временно подпираш стената с Майлс, очите ѝ блестяха.

– Той е още по-интелигентен, отколкото предполагах – задъхано рече Лайза. – Той слуша... много внимателно. Имаш чувството, че попива всичко казано от теб. Или това е само поза?

– Не, не е поза – увери я Майлс. – Попива всичко. Но на Грегор му се налага много да внимава какво говори, тъй като думата му е закон – в буквалния смисъл. Щеше да е срамежлив, ако имаше възможност, но това не му е позволено.

– Не му било позволено ли? Колко странно звучи... – отбеляза Лайза.

Преди приемът да свърши – в най-благоприличния и умерен час, веднага след полунощ, – Лайза още три пъти имаше възможност да изпита сдържаността на императора, танцувайки с него по инкрустирания под на балната зала. Интересно, зачуди се Майлс, не го ли е излъгал Грегор за своята срамежливост: та той успя на два пъти да накара Лайза истински да се размее.

Вечерта на практика свърши, когато Майлс най-накрая се оказа в

орбитата на вниманието на Грегор и успеха полугласно да поговорят насаме. Но за съжаление, първото, което каза Грегор беше:

– Чух, че си успял да Ни върнеш Нашия куриер почти цял. Малко под обичайните ти стандарти, нали?

– О. Значи Ворберг вече се е завърнал?

– Така ми съобщиха. Какво точно стана там?

– Тъж... много неприятен нещастен случай с автоматичен плазмен пистолет. Ще ти разкажа всичко за това, но... не тук.

– Нямам търпение.

Което включваше Грегор в растящия списък с хора, които Майлс трябваше да избягва. По дяволите.

– И къде намери тази изключителна млада комарка? – добави Грегор, загледан някъде в далечината.

– Доктор Тоскана ли? Страхотна е, нали? Възхищавам се на смелостта ѝ не по-малко, отколкото на дълбочината на деколтето ѝ. А всъщност, за какво си говорихте?

– Предимно за Комар... Имаш ли ѝ... хм... адреса в Синдиката на превозвачите? Добре де, няма значение, Саймън ще ми го даде. Несъмнено, заедно с подробен доклад на ИмпСи, независимо дали го искам, или не.

– ИмпСи живее, за да ви служи, сир – поклони се Майлс.

– Дръж се прилично – изръмжа Грегор.

Майлс се ухили.

* * *

Когато се върнаха в замъка Воркосиган, Майлс покани двамата комарци да изпият по чашка, преди да съобрази, че в момента има чисто технически проблеми с приемането на гости. Галени започва вежливо да отказва, говорейки нещо за утрешната си работа, но Лайза едновременно с него произнесе:

– О, да, благодаря. С удоволствие ще разгледам къщата, лорд Воркосиган. Тя цялата е пропита с история.

Каквото и да искаше да добави Галени, незабавно го преглътна и, усмихвайки се леко, я последва.

Всички стаи на първия стаж изглеждаха прекалено големи, мрачни и зловещи за трима души; вместо това Майлс ги поведе нагоре, в имация по-човешки размер малък салон, където му се наложи припряно да обиколи стаята и да смъкне калъфите от мебелите, преди някой да е успял да седне. Той настрои осветлението на напълно романтичната

светлина на късна вечер, след което отново полетя по стълбите надолу – през две или три стъпала съответно – в търсене на три чаши и бутилка подходящо вино. Нагоре се качваше вече доста задъхан.

Връщайки се в малкия салон, той откри, че междуременно Галени не се бе възползвал от откритата му се благоприятна възможност. Майлс трябваше да свали покривката само от малкия диван, принуждавайки тези двамата към по-тясно съседство, а не както сега – всеки си беше избрал свое самостоятелно, без съмнение удобно кресло. Сериозният, спазващ старомодните правила капитан, изглежда не съзнаваше тайния копнеж на своята дама към малко романтични глупости. По някакъв странен начин това напомни на Майлс за Таура, принудена от ръста, работата и ранга си да носи постоянно маска на човек, прекалено опасен, за да се подиграваш с него. Лайза изобщо не беше висока, но навярно бе прекалено умна, прекалено съвестна по отношение на обществените и светските си задължения. Тя никога нямаше директно да му предложи. Галени я караше да се усмихва, но не и да се смее. Липсата на каквото и да е усещане за „игра“ помежду им разтревожи Майлс. Той бе убеден, че човек трябва да има изключително чувство за хумор, за да е влюбен и да запази разсъдъка си.

Но в момента Майлс не се чувстваше в състояние да дава съвети на комареца за любовния му живот. Той отново си спомни забележката на Таура: „Опитваш се да подариш това, което искаш за себе си“. По дяволите! Галени вече е голямо момче, можеше и сам да си осигурява цицините.

Да насочи Лайза към разговор за работата ѝ не бе трудно, макар че така нещата ставаха малко едностранчиви: нито Майлс, нито Галени, естествено, можеха да разкажат в отговор за своите строго секретни занимания. И беседата продължи с обсъждане на темите, повдигнати на вечерята: бараяро-комарските отношения и историята. След завладяването на Комар родът Тоскана беше оказал значително съдействие на Империята, което ги беше извело на сегашните им лидерски позиции.

– Но е неправилно – твърдо настояваше Майлс, когато стигнаха до този въпрос, – да се твърди, че са колаборационисти. Мисля, че това определение трябва да се пази само за онези, които са помагали на Бараяр *преди* нашествието. Върху патриотизма на Тоскана няма петна поради факта, че са отказали да приемат тактиката на „изгорената земя“, или, което е по-точно, че не са изгорели заедно с комарската Съпротива. Точно обратното. – Бараярското нашествие, разбира се, не беше ситуация на взаимна изгода, но в крайна сметка онези, които бяха приели да

сътрудничат с новата власт, просто бяха разбрали как да ограничат загубите си и да продължат напред. Сега, едно поколение по-късно, успехът на възраждащата се олигархия, предвождана от Тоскана, показваше състоятелността на тези разсъждения.

За разлика от Галени, чиито баща, Сер Гален, беше прекарал живота си в безплодни опити за отмъщение, позицията на семейство Тоскана не обременяваше Лайза с компрометиращи връзки, които да ѝ се налага да изкупва. Сер Гален беше тема, която не желяеха да повдигнат нито Майлс, нито Галени; интересно, чудеше се Майлс, колко ли ѝ е разказал Дъв за своя покоен баща-безумец?

Почти на зазоряване, когато бяха довършили още една бутилка от най-доброто вино, Майлс най-после се принуди да пусне прозяващите се гости да си тръгнат. Той замислено погледа как колата на Галени, изпратена с козируване от самотния нощен пазач, завива от алеята към тихата нощна улица и се отдалечава по нея. Галени, както и Майлс, през последните десет години изцяло беше погълнат от своята кариера и може би скритите ѝ стресове го бяха направили малко недоразвит в романтичен смисъл. Майлс се надяваше, че когато настъпи моментът, Галени няма да предложи ръката и сърцето си на Лайза, като че прави някаква делова оферта. Но много се опасяваше, че Галени си позволяваше само такива маниери. На Галени му липсваха пориви, достатъчно енергия за движение напред. Канцеларската работа точно му прилягаше.

„Тази жена няма да се задържи много дълго край тебе, Галени. Ще се появи някой по-нахален, ще я грабне и ще я отведе надалеч от теб, а после ревностно ще си я пази.“ Като потенциален Баба – традиционния брачен посредник на Бараяр – Майлс не смяташе, че тази вечер Галени е напреднал много в изпълнението на плана си. Изпитвайки любовно разочарование и за двамата си приятели, той се върна вкъщи. Вратата автоматично се заключи след него.

Той бавно се съблече и седна на леглото, втрещен в комуникационния пулт със същата злобна напрегнатост, с която котката Зап гледаше хората, носещи ѝ храна. Ком-пултът продължаваше да мълчи. „Позвъни, дявол да те вземе!“ Според принципа на гадостта, точно в този момент би трябвало да го потърси Илян – когато е уморен, полупиян и неспособен да докладва. „Хайде де, Илян! Искам си заданието!“ Струваше му се, че с всеки изминал час напрежението му растеше. С всеки изминал час той губеше още един час. Ако до обаждането на Илян измине време, достатъчно да отлети до Ескобар и да се върне, то той ще започне да дъвче килима и без всякакви пристъпи.

Майлс се почуди дали да не измъкне още една бутилка и да започне да се напива истински, като с тези действия чрез магия за подобност да накара Илян *наистина* да поиска да му позвъни. Но прилошаването и повръщането бяха склонни да забавят хода на времето, а не да го ускорият. Много непривлекателна перспектива. „Може би Илян е забравил за мен?“

Жалка шега: Илян никога нищо не забравя. Не може. Някога, много отдавна, когато е бил още лейтенант в ИмПСи и под трийсетгодишен, тогавашният император Ецар го е изпратил на далечната Илирика, за да му монтират в мозъка експериментален чип за ейдетична памет. Стариият Ецар си е представял, че ще притежава ходещо записващо устройство, подчинено само на него. Тази технология не успяла да получи търговско приложение, понеже след монтажа в 90% от случаите чипа предизвиквал у носителя си ятрогенна шизофрения. Безмилостният Ецар се е решил на 90% риск срещу 10% шанс. По-точно е пожелал този риск да поеме намиращият му се под ръка млад офицер. За целия си живот Ецар, преследвайки собствените си политически цели, е пожелвал хиляди такива войници като Илян.

Но скоро след това Ецар умира, и Илян, точно като блуждаеща планета, влиза в орбита около адмирал Арал Воркосиган, който по това време се проявява като една от главните политически звезди на столетието. И в следващите тридесет години Илян осигурява работата на ИмПСи за майлсовия баща, независимо от превъплъщенията на последния.

Интересно, на какво ли прилича това – да имаш на разположение тридесет и пет години спомени, толкова ярки и мигновено извиквани, като че ли всичко се е случило току-що? Миналото никога не се смекчава от розовата мъгла на забравата. Да имаш възможност да преживееш отново всяка направена от теб грешка, с прекрасен цвят и звук – това трябва да е нещо като вечно проклетие. Не е учудващо, че носителите на този чип се побъркват. Въпреки че, може би, да помниш *чуждите* грешки не е толкова болезнено. Покрай Илян се научаваш да внимаваш за всичко, което искаш да кажеш. Той може да ти цитира всяка идиотска, глупава или необмислена реплика, която някога си произнесъл, дума по дума, та дори с жестикулацията.

Изобщо, Майлс смяташе, че не би искал да носи такъв чип, дори и ако беше подходящ от медицинска гледна точка. Той и така се чувстваше твърде близо до състояние на шизофренично слабоумие, а ако и технологията го подтикваше в това направление – а, не, благодаря.

Виж, Галени изглежда изпълнителен и лишен от въображение

човек, точно от подходящия вид. Само че Майлс имаше основания да предполага, че в Галени се спотаяваха толкова тайни дълбини, колкото тайно беше терористичното минало на баща му, Сер Гален. Не. Галени също не е най-подходящата кандидатура. Той ще се побърка толкова тихо и безшумно, че ще нанесе сума ти непоправими вреди преди някой да се е усетил.

Майлс се втренчи в ком-пулта, страстно желасйки да светне. „Позвъни. Позвъни. Позвъни. Дай си ми дяволското задание. Измъкни ме оттук.“ Мълчанието на пулта беше почти издевателско. Минутите течаха, и Майлс, предавайки се, се отправи за следващата бутилка вино.

ГЛАВА 6

Минаха още два есенни дни, преди личният комуникационен пулт в спалнята на Майлс да сигнализира отново през вечерта. Майлс, който през целия ден беше седял до него, трепна така, че едва не падна от стола си. Бавно, пресметливо, той го остави да извъдни повторно, докато се опитваше да успокои лудо разтуптяното си сърце и да успокои дишането си. „Правилно. Така и трябва да бъде. Успокой се и си събери мислите, момче. Не позволявай на секретаря на Илян да забележи колко си се препотил.“

Но за негово огромно разочарование лицето, което се появи над видеоплочата, бе на братовчед му Иван. Той очевидно току-що беше нахлул в квартирата си след работния ден в щаба на Имперската служба, защото все още носеше ежедневната си зелена униформа... със сини, а не червени правоъгълници на яката под бронзовите символи на Оперативния отдел. „Капитан? Иван са го повишили в капитан?“

– Здравсти, брат'чед – жизнерадостно го поздрави Иван. – Как мина денят ти?

– Бавно. – Майлс се насили учтиво да се усмихне с надеждата да замаскира усещането как вътре в него всичко се свива.

Усмивката на Иван стана още по-широка. Той прекара ръка през косата си, явно решавайки да поразиграе Майлс.

– Нищо ли не забелязваш?

„Ти дяволски добре знаеш, че забелязах това веднага.“

– Имаш нов фризьор? – престорено колебливо попита Майлс.

– Ха! – С рязък, щракащ звук, братовчед му почука с нокът по петлиците си.

– Знаеш ли, Иване, че незаконното носене на офицерска униформа е престъпление. Разбира се, все още не са те хванали... – „Иван са го повишили в капитан преди мен?...“

– Ха – самодоволно повтори Иван. – От днес всичко е напълно официално. Новата ми заплата влезе в сила от тази сутрин. Знаех, разбира се, че новото звание е на път, но го пазах в тайна. Реших, че си заслужил малка изненада.

– Как така повишиха *тебе* преди *мене*? С коя си преспал, по дяволите? – откъсна се от устните на Майлс преди той да успее да си прехапе езика. Не смяташе да позволи тази рязкост да се прояви в гласът му.

Иван се подсмихна и сви рамене.

– Върша си работата. При това я върша, без да изписвам такива едни изящни заврънкулки около всички правила и устави. Освен това ти си отсъствал по болест вече не знам колко време. Като го пресметнеш, аз сигурно съм с години по-напред от теб.

Кръв и плът. Всеки ден от този нежелан отпуск бе платен с кръв, плът и безкрайни мъки, с готовност отдадени в служба на императора. „Кръв и плът, и след всичко това да повишат Иван? Преди мен...“ Майлс се задъхваше, като от ярост; думите заседнаха на топка в гърлото му, сякаш бяха от памук.

След тази реакция на лицето на Иван се изписа униние. Да, разбира се, той очакваше да го поздравят, по някакъв подходящ двусмислен маниер, очакваше Майлс да сподели радостта и гордостта от успеха му, които започваха да горчат, ако им се наслаждаваш в самота. Майлс отчаяно се опитваше да овладее изражението си, думите, мислите си. Той се постара отново да придаде на гласа си подходящият, леко шеговит тон.

– Поздравления, братовчед. Сега, след като чина и заплатата ти стигнаха такива висоти, какви оправдания ще предложиш на майка ти, за да не се ожениш за някоя разцъфнала ворска пъпка?

– Първо трябва да ме хванат – ухили се Иван, отново просветлявайки при тези думи. – Аз бягам бързо.

– Ммм. По-добре не чакай прекалено дълго. Татя Ворвента се отказа и неотдавна се омъжи, нали? Макар че все още остава Виолета Ворсоасон, струва ми се.

– Е, всъщност не. Тя се омъжи миналото лято – призна Иван.

– А Хелга Ворсмит?

– Взе я един от индустриалците – приятел на баща ѝ. Даже не беше вор. Но за сметка на това – адски богат. Това беше преди три години. Господи, Майлс, ти изобщо не си в крачка. Но това не е проблем. Винаги мога да се ожена за някоя по-млада.

– При това положение на нещата скоро ще стигнеш дотам, че ще започнеш да сваляш ембриони. – „И ние всички – също.“ – Нас ни застига неравната пропорция на родените след нас момичета и момчета. Е, добре, честито за повишението. Знам, че здраво си работил за него, макар да се преструваш, че не си даваш много зор. Мога да се обзаложа, че преди да успея да се огледам и вече ще си шеф на оперативния отдел.

Иван въздъхна.

– Не и ако не отстъпят и най-после не ме прехвърлят на корабите,

за да ми обогатят досието. Напоследък са ужасно стиснати в това отношение.

– Боя се, че им се свида и половин марка за учебни курсове. Всички се оплакват от това.

– Ти обаче имаш повече служба на кораби от всичките ми познати с ранг до комодор включително, макар и в твоя неподражаем маниер – завистливо прибави братовчед му.

– Да, само че всичко това е засекретено. И ти си сред малцината, които са в течение.

– Въпросът е там, че не си позволил скъперничеството им да ти попречи. Или уставът. Или уважение към съществуващата реалност, доколкото мога да кажа.

– Аз никога и *нищо* не съм позволявал да ми попречи. Само така можеш да постигнеш това, което искаш, Иване. Никой няма да ти го поднесе просто така на тепсия. – Е... поне никой нямаше да го поднесе на тепсия на Майлс. А на Иван всичко му падаше от небето и така през целия му омагьосан живот. – Щом не можеш да победиш, промени играта.

Братовчед му повдигна вежди.

– А ако това не е игра, понятието победа не става ли малко безсмислено?

Майлс се поколеба.

– От устата на... Иван? Аз... трябва да помисля над това.

– Не се пренапрягай, генийче дребно.

Той се насили да се усмихне. Иван изглеждаше така, като че ли целият разговор е оставил лош привкус в устата му, също като у него. Най-добре да излезе от разговора с възможно най-малко загуби. По-късно щеше да се помири с Иван. Винаги така правеше.

– Струва ми се, че вече е най-добре да свършваме.

– Да. Имаш адски много работа. – Иван сбърчи лице и прекъсна връзката още преди Майлс да е протегнал ръка към бутона за изключване.

Майлс остана в пълно мълчание пред комуникационния пулт цяла минута. После отчетна глава и, понеже беше съвсем сам в къщата, отправи своето разочарование към тавана на спалнята с поток от най-непристойните галактически ругатни, които знаеше. След всичко това се почувства малко по-добре, сякаш с мръсните думи беше успял да изхвърли от душата си нещо отровно. Всъщност той не завиждаше на Иван за повишението. Просто... просто...

Дали победата наистина бе единствената му цел? Или все още искаше другите да виждат, как побеждава? И кой е виждал? ИмпСи е твърде неподходящо място за работа, ако в добавка към успеха искаш и слава. Макар че Илян знаеше, знаеха родителите му, Грегор – всичките му близки хора, които имаха значение за него, знаеха за адмирал Нейсмит, знаеха какво е истинското му лице. Елена, Куин, всички дендарийци. Знаеше дори Иван. „И за кого се мъча, по дяволите, и се въртя като пумпал, ако не за тях?“

Е... например за дядо си, генерал граф Пьотър Воркосиган, мъртъв вече от тринадесет години. Погледът на Майлс попадна върху дявовия му церемониален кинжал в изкусно изработената му кания, лежащ на почетно място – или поне не затрупан с всякакви боклуци – върху лавицата на отсрещната стена. В началото на кариерата си Майлс упорито го мъкнеше навсякъде със себе си. За да докаже... какво? На кого? „Сега вече – нищо, на никого.“

Той се изправи, отиде до лавицата, взе оръжието и извади финото острие от ножницата, разглеждайки танца на светлината по качествена-та стомана. Кинжалът все още беше потресаваща, великолепна антика, но в него липсваше... предишната власт, която този предмет някога имаше над него; магията беше изчезнала, или, в краен случай, проклятието беше вдигнато. Сега това бе просто нож. Майлс го прибра в канията, и, разтваряйки пръсти, го остави да падне на предишното си място.

Струваше му се, че е изгубил равновесието си. Когато се приближаваше вкъщи, винаги се чувстваше по подобен начин, колкото по-задълго, толкова по-силно, но този път усещането беше особено остро. Непривичното отсъствие на графа и графинята беше като репетиция за времето, когато щяха да са мъртви. Привкус на този, който ще усеща, ставайки граф Майлс Воркосиган, оставайки през цялото време такъв и само такъв. Не беше уверен, че му харесва.

„Имам нужда от... Нейсмит.“ Този празен ворски живот му действаше зле. Ала Нейсмит бе скъпо хоби. Трябваше основателна причина, за да накара ИмпСи да плаща за Нейсмит. Буквално пожизнено задание. Адмирал Нейсмит трябваше всеки ден да е готов с отговора на въпроса „Какво си направил днес, за да оправдаеш своето съществуване?“, иначе рискуваше да бъде унищожен. Счетоводителите на ИмпСи бяха също толкова опасни за продължителността на живота му, колкото и вражеският огън. „Е... почти.“ Той прекара пръсти по скритата от ризата му паяжина от белези на гърдите.

Нещо не беше наред с неговото ново сърце. Изпомпваше отлично

кръв, да, всичките му камери и клапи бяха в ред... нали беше създадено от собствените му тъкани... ала му се струваше като сърце на непознат... „Ти се побъркваш – съвсем сам в тази пуста къща.“

Задание. Задание, ето какво му трябваше. Тогава всичко отново ще бъде наред. Не че желаше злото на някого, но ужасно се нуждаеше от отвлечане, блокада, малка колониална война... или още по-добре, спасителна мисия. Освобождаване на пленници, да.

„Вече си правил всичко това. Ако искаш именно това, защо не си щастлив?“

Изглежда, че пристрастието към адреналина беше апетит, който идва с яденето. А Нейсмит има адреналинова зависимост, на него му трябваше все по-голяма и все по-голяма доза отрова, за да получи предишното удоволствие. За да утоли този глад, Майлс беше опитвал няколко опасни видове спорт, само заради експеримента. Не се оказа много добър в никой от тях, а освен всичко останало не разполагаше с достатъчно време, за да натрупа истински опит. И освен това... липсваше му онова крайно опъване на нервите. Не бе чак толкова интересно да рискува само собствения си живот. И наградните купи му се струваха претенциозни боклуци, след като беше рискувал и печелил живота на десет хиляди души само в един-единствен рунд.

„Искам скапаното задание. Обади ми се, Илян!“

* * *

Когато комуникационният пулт най-после извънтя, той свари Майлс неподготвен. Звънът рязко го изтръгна от тягостната дневна дрямка. Не беше спал почти цяла нощ, мъчително преминавайки от тревоги към обмисляне на безполезни планове и обратно. Според собствените му изчисления, през главата му бяха минали около триста варианта на предстоящия му разговор с Илян. Единственото, в което беше сигурен сега бе, че триста и първият вариант щеше да е съвсем различен.

Над видеоплочата се появи лицето на секретаря на Илян.

– Сега ли? – попита Майлс още преди капитанът да е отворил уста. Бързо приглади с ръка разрошените си от съня коси и потри леко вцепененото си лице.

Секретарят примигна, прокашля се и започна със собствените си предварително подготвени изречения.

– Добър ден, лейтенант Воркосиган. Шефът иска да се явите в кабинета му след един час.

– Мога да стига по-бързо.

– След един час – повтори секретарят. – От щаб-квартирата ще ви изпратят кола.

– А, благодаря. – Беше излишно да иска повече информация по комуникационния пулт – неговият апарат бе по-защитен от обикновените, намиращи се в масова продажба модели, но не чак толкова.

Капитанът прекъсна връзката. Добре де, в крайна сметка щеше да има време да вземе един студен душ и да се облече както трябва.

След като взе душ за втори път през този ден, Майлс извади от гардероба чиста зелена униформа и се зае да прехвърли на яката сребърните очи на ИмпСи върху – хм – очуканите червени лейтенантски петлици, които носеше вече осем проклетни години. Петлици можеше да има в колкото си поиска екземпляра, но емблемата на ИмпСи, окоето на Хор, беше уникат, изграден на молекулярни пластове от непотъмняващо сребро, и се даваха на всеки войник в един-единствен екземпляр (комплект – ляво и дясно око). Отзад бяха гравирани името и серийният му номер и тежко на онзи, който изгубеше емблемата си. Очите на Хор бяха също толкова силно защитени от фалшифициране, колкото и парите, и бяха също толкова могъщи. Когато се облече, Майлс беше толкова изряден, че можеше да се отправи на аудиенция при императора. Даже поизряден. Точно сега Грегор имаше по-малко власт над съдбата му, отколкото Илян.

Това също е магия за подобност. Когато не можеш да направиш нещо наистина полезно, тогава обикновено изливаш потиснатата си енергия в нещо безполезно, но достъпно. Като например това, да се приведе в блестящ вид. И все пак се наложи да чака десет минути долу, докато колата на ИмпСи се покаже пред парадния вход.

Този път, когато пристигна в приемната на Илян, вратата към кабинета му беше отворена. Секретарят с жест го покани да влезе.

Илян вдигна поглед от бюрото с ком-пулта – огромно и по размер, и по количеството качени файлове – и кимна в отговор на малко по-точния, отколкото на аналитик, поздрав на Майлс. После натисна един от бутоните на ком-пулта и вратата към приемната, плъзгайки се, се затвори и заключи. Заключването на вратата бе необичайно и Майлс подтисна зараждащата се надежда: значеше ли това, че този път работата ще бъде адски голяма, истинско предизвикателство за уменията му?

Очакваше го и стол. Отлично. Илян беше известен с това, че когато беше особено ядосан, караше подчинените си да стоят, докато не свърши с „конското“. Не че Илян наистина повишаваше глас – обикновено изразяваше чувствата си с убийствено точно подбрани думи, стил, на

който Майлс се възхищаваше и който се опитваше да прихване. Ала днес в лицето на шефа на ИмпСи се четеше някакво странно напрежение. Бе много по-мрачен от нормалното. Майлс седна, без да изчака покана и отсечено кимна на Илян, давайки да се разбере, че е целия в слух за думите на командира си: „Готов съм. Да започваме.“

Илян обаче не се наклони към него, а се отпусна назад, разглеждайки Майлс над широката празна повърхност на бюрото.

– Казал си на секретаря ми, че искаш да прибавиш нещо към доклада си, така ли?

„Мамка му. Сега или никога.“ Но признанието на тези малки проблеми със здравето определено ще се превърне за него в истинска катастрофа, каквото и задание да се задаваше на хоризонта. „Тогава никога. Сам ще се справя с това, по-късно. И колкото се може по-скоро.“

– Сега това не е важно. Какво е станало?

Илян въздъхна и, като че ли унасяйки се за миг, замислено побарабани с пръсти по черното стъкло на ком-пулта.

– Получих обезпокоителен доклад от Архипелага Джаксън.

На Майлс му секна дъха. „Веднъж вече умрях там...“

– Адмирал Нейсмит е твърде нежелан гост в тези райони, но съм готов за реванш. Какво са направили този път тия копелета?

– Това не е ново задание, нито дори нов доклад. Свързано е с последната ти... не бих могъл да я нарека „операция“, тъй като това аз никога не съм го заповядвал. С последното ти приключение там. – Илян вдигна поглед към него.

– И? – предпазливо попита Майлс.

– Най-после се намериха пълните копия на медицинските бележки на криохирурга, занимаващ се с твоето съживяване. Това отне известно време заради объркването около бързото заминаване на „Дърона Груп“ от Архипелага Джаксън. Документацията им беше пръсната между Ескобар и Дом Фел. Излишно е да споменавам, че Дом Фел не изгаряше от желание да сподели данните си. Още повече време отне получаването и обработването на тези записки в аналитичната ми секция. И накрая трябваше подробно да го прочете някой, който да разбере тяхната важност и да направи съответните изводи. Всъщност това отне няколко месеца.

Майлс изведнъж се вледени, сякаш от спомена за това, как е бил мъртъв и замразен. С внезапно озарение си представи психическото състояние на човек, който е паднал / е скочил / са блъснали от покрива на много висока сграда – в онази субективно разтягащо се усещане за

вечност, което продължава до момента, в който докосне земята долу. „Току-що допуснахме най-ужасната грешка. О, да!“

– Това, което ме безпокои повече от всичко, – продължи Илян, – не са толкова твоите припадъци като такива, колкото фактът, че си ги скрил от лекарите на ИмпСи, които са се занимавали с твоята рехабилитация и са се опитвали да те върнат на работа. Ти си ги излъгал, а чрез тях – и мен.

Майлс мъчително преглътна, опитвайки се да намери в парализирания си мозък оправдание за това, за което няма оправдания. Онова, което не можеше да се оправдае, можеше да се отрече. Той си представи как весело изчуруликва: „Какви пристъпи, сър?“ Не.

– Доктор Дърона каза... че припадъците ще минат от само себе си. – „Наистина така казваше, дявол да го вземе, наистина.“ – Или... че трябва да минат – поправи се той. – По онова време смятах, че са преминали.

Илян се намръщи. С два пръста той взе от бюрото шифрован инфодиск и го вдигна.

– Това – заяви той, – е последният независим доклад от „Дендари“⁴. И той включва записките на *твоя* главен хирург на флота. Онези, който е пазила в каютата си, не в картотеката на лазарета. Не е било лесно да ги вземат. Точно тях чаках. Получиха се снощи.

„Той има трети наблюдател. Можех да се досетя. Трябваше да се досетя.“

– Искаш ли още малко да поиграем на въпроси и отговори за това нещо? – сухо добави Илян.

– Не, сър – прошепна Майлс. Макар че не възнамеряваше да казва това шепнешком. – Никакви игри повече.

– Добре. – Илян леко се залюля на стола си и хвърли инфодиска обратно на бюрото. Лицето му можеше да бъде маска на самата смърт. Интересно, помисли си Майлс, на какво ли прилича моята физиономия? Предполагам, че очите ми са разширени като на животно, осветено от фаровете на летящ със сто километра в час към него автомобил.

– Ето това – посочи към инфодиска Илян – е предателство към подчинените ти, които зависят от теб, и към твоите началници, които вярват в теб. И предателството ти е било *съзнателно*, като доказателство е тялото на лейтенант Ворберг. Имаш ли какво да кажеш в своя защита?

„Ако тактическата ситуация е лоша, промени дислокацията си. *Ако не можеш да победиш, промени правилата на играта.*“ Вътрешното напрежение на Майлс го изхвърли от стола и той започна да измерва с

крачки стаята пред бюрото на Илян – дотам и обратно. Гласът му се повиши.

– Служих ви с тялото и кръвта си – и пролях немалко от тази кръв – цели девет години, сър. Питайте мерилакците дали съм ви служил добре. Или стотици други хора. Питайте когото искате. Повече от трийсет операции и само две от тях могат със задна дата да се определят като провали. Десетки пъти съм поставял живота си на карта, отдадох го – в буквалния смисъл. И изведнъж това вече не означава нищо за вас?

– Означава – издиша Илян. – И то много. Тъкмо затова ти предлагам пенсиониране по болест, което с нищо няма да опетни репутацията ти, ако незабавно подадеш оставка.

– Да подам оставка? *Да напусна?* Това ли е вашата представа за *услуга*? ИмпСи е прикривала и по-големи скандали – знам, че можете да направите нещо повече, ако пожелаете!

– Това е най-добрият начин. Не само за теб, а и за името ти. Премислил съм го от всички страни. От седмици мисля за това.

„Ето защо ме повика тук. Няма никаква операция. Няма и никога не е имало. Само това. Излъгах се още от самото начало. Шансове – нула.“

– След като трийсет години служих на баща ти – продължи Илян, – не мога да направя по-малко. Или повече.

Майлс застина.

– Баща ми ли... е помолил за това? Той знае ли?

– Все още не. Уведомяването му е задача, която оставям на теб. Не ми се иска да му докладвам за това.

Чиста проба проява на страхливост от страна на Илян и страшно наказание – за Майлс.

– Влиянието на баща ми – горчиво рече Майлс. – Това се казва да направиш малка услуга!

– Повярвай ми, ако не беше службата ти, на която ти така основателно се позоваваш, даже баща ти нямаше да успее да ме накара да се смиля над теб. Карьерата ти ще приключи тихо, без какъвто и да е публичен скандал.

– Аха – разгорещи се Майлс. – Колко удобно. И по този начин ми затваряте устата и не ми давате възможност да обжалвам решението.

– Искрено те съветвам да не докарваш нещата до военен съд. Никога няма да получиш по-благосклонна присъда от тази, за която сега говорим на четири очи. Изобщо не се шегувам, като те уверявам, че няма на какво да разчиташ. – Подчертавайки казаното, Илян изразително почука по инфодиска. Наистина, по лицето му нямаше никакви признаци

на веселие. – Само тук, без да броим всичко останало, има достатъчно документирани свидетелства, за да се считаш за късметлия, ако се измъкнеш с дисциплинарно уволнение, а не получиш и присъда в добавка.

– Обсъждали ли сте това с Грегор? – попита Майлс. Императорска милост, последната му надежда, оставена за критични случаи, онази, същата, която се беше заклекл по-скоро да умре, отколкото да поиска...

– Да. Доста продължително. Цяла сутрин с него стояхме заключени само заради този въпрос.

– А-а.

Илян посочи комуникационния си пулт.

– Приготвил съм документите ти, така че можеш да подпишеш всичко тук и още сега. Отпечатък от дланта ти, сканиране на ретината и всичко приключва. Униформите ти... не са от военните складове, така че няма нужда да ги връщаш и според традицията можеш да запазиш военните си отличия. Но се опасявам, че трябва да поискам да върнеш сребърните очи.

Майлс се обърна на пети, ръцете му възбудено трепнаха, сякаш се опитваха със защитен жест да прикрият яката му, и замряха на половината път.

– Само не Очите! Това... това не е вярно, мога да обясня, мога... – Очертанятия и повърхностите на предметите в стаята, бюрото с комуникационния пулт, столовете, лицето на Илян, внезапно му се сториха много по-резки и отчетливи, сякаш насищани с все по-голяма реалистичност. Ореол от зелени пламъци избухна като пъстроцветни фейерверки. „НЕ!“...

* * *

Майлс дойде в съзнание, легнал по гръб на килима. В полезрението му се мяркаше преbledнялото лице на наведения над него Илян, напрегнато и разтревожено. В устата му имаше нещо – той завъртя глава и изплю писалка, светлинната писалка от бюрото на Илян. Яката на куртката му бе разкопчана – Майлс посегна с ръце и опипа, – но сребърните очи все още бяха на местата си. В продължение на една минута Майлс просто лежеше.

– Е – накрая промълви той, – предполагам, че съм направил страхотно представление. Колко време бях в безсъзнание?

– Около – Илян си погледна часовника – четири минути.

– Колкото обикновено.

– Лежи неподвижно. Ще повикам лекар.

– Не ми трябва проклетия лекар. Мога да вървя. – Майлс се опита да се изправи. Единият му крак се подви и той отново се просна на пода, забивайки лице в килима. Той усещаше на лицето си нещо лепкаво – при последното рязко падане явно си беше цепнал устните, които в момента се подуваха, и разбил носа, който кървеше. Илян му подаде кърпичка и Майлс я притисна към лицето си. След около минута той позволи на Илян да го положи обратно на стола.

Илян приседна на края на бюрото, разглеждайки Майлс. Измери го от глава до пети, както винаги.

– Знаел си – каза той. – И си излъгал. *Мен. Писмено.* С този проклет фалшифициран доклад ти прецака... всичко. По-скоро не бих повярвал на паметния си чип, отколкото на теб. Защо, Майлс? Ти какво, толкова ли много се паникьоса? – Равният му глас се наливаше с мъка като кръвоизлив – с кръв.

„Да, толкова много се паникьосах. Не исках да изгубя Нейсмит. Не исках да изгубя... всичко.“

– Сега това няма значение. – Той попипа яката на униформата си. Едната значка се закачи за зелената тъкан, разкъсана от треперещите му пръсти. Той рязко дръпна значките и ги хвърли към Илян. – Ето. Печелиш.

Дланта на Илян се сви около Очите на Хор.

– Бог да ме пази от още една такава победа – тихо отвърна той.

– Добре, отлично, дай ми скенера за подпис. Направи сканиране на ретината. По дяволите, хайде да свършваме с това. Повдига ми се от ИмПСи и от това, че им ям лайната. Стига толкова. Добре. – Треперенето не спираше, а като горещи вълни се надигаше някъде от дълбините на стомаха му. Мисълта, че всеки момент ще се разплаче пред Илян, го ужасяваше.

Илян отново седна на стола си, слагайки на коляното си юмрука със значките на ИмПСи.

– Поседи две минутки, за да се успокоиш. Поседи, колкото време ти трябва. После иди в банята и се измий. Няма да отключа вратата, докато не се приведеш в достатъчно добър вид, за да можеш да си тръгнеш.

„Странно милосърдие, Илян. Ти ме убиваш толкова вежливо.“ Но Майлс кимна и с препъване се запъти към малката тоалетна. Илян го последва до вратата, после явно реши, че този път Майлс ще се закрепил на краката си, и го остави сам. Опустошената и зацапана с кръв физиономия в огледалото наистина не беше подходяща за показване на когото

и да било. Вглеждайки се в миналото, той си помисли, че не е виждал в огледалото подобно лице от деня, в който бе загинала сержант Беатрис, само че сега то беше със сто години по-възрастно. „Илян няма да опозори едно велико име. Нито пък аз.“ Той внимателно се изми, макар че не успя да изчисти кървавите петна от разкъсаната яка и надничаштата изпод нея кремава риза.

Майлс се върна в кабинета и покорно седна, без да възпрепятства Илян да сложи дланта му на скенера за сваляне на отпечатък, да направи сканиране на ретината и да запише произнесените от него официални думи, с които си подаде оставката.

– Много добре. Сега ме пуснете да изляза – тихо проговори той накрая.

– Майлс, още те тресе.

– И ще ме тресе още известно време. Ще ми мине. Пусни ме, моля те.

– Ще повикам кола. И ще те изпратя до нея. Не трябва да оставаш сам.

„О, да, трябва.“

– Много добре.

– Не искаш ли да отидеш направо в болницата? Трябва да го направиш. Като пенсиониран ветеран, имаш право на лечение в Имперската военна болница, а не просто като син на баща ти. Мислех... мислех, че това ще е важно за теб.

– Не. Искам да се прибера вкъщи. Ще се заема с това... по-късно. Болестта е хронична, не е спешно. Вероятно ще мине цял месец преди това да се случи отново, ако изобщо се случи.

– Трябва да отидеш в болницата.

– Ти, – Майлс не откъсваше очи от Илян, – току-що загуби власт над постъпките ми. Ако мога да ти напомня за това, Саймън.

Илян помирително вдигна ръка, съгласявайки се неохотно. Върна се зад бюрото си и натисна бутона, отключващ вратата. После прокара длан по лицето си, сякаш за да изтрие от изражението си всякакви чувства. В очите му имаше сълзи. На Майлс му се стори, че почти усеща как скулите на Илян охлаждяват от изпаряващата се влага. Когато шефът на ИмпСи се обърна, лицето му бе абсолютно невъзмутимо и безизразно, точно каквото беше свикнал да го вижда Майлс.

„Господи, колко ме боли сърцето!“ И главата. И корема. И всички останали части на тялото. Майлс с труд се изправи на краката си и тръгна към вратата като решително отблъсна колебливо протегнатата за

помощ ръка на Илян.

Вратата със съскане се отвори, разкривайки трима души, боязливо обикалящи около нея – секретарят на Илян, генерал Хароче и капитан Галени. При вида на Майлс Галени вдигна вежди. Майлс можеше да каже точно в кой момент Дъв забеляза на яката му голите, без значки петлици – от смайване Галени разтвори широко очи.

„Бр-р, Дъв, какво си помисли?“ Че се е сбил с Илян ли? В добавка към състезанието кой кого ще надкрещи? Че разяреният шеф на ИмпСи със сила е съдрал сребърните очи от куртката му? „Косвените доказателства могат да бъдат толкова убедителни.“

Хароче отвори уста в притеснено изумление.

– Какво, по дяволите... – Той въпросително разпери ръце, поглеждайки към Илян.

– Моля да ни извините. – Без да посреща погледа на никого, Илян мина покрай тях. Събраните в приемната му офицери от ИмпСи като по команда се обърнаха и се втренчиха в Майлс и Илян, гледайки ги дотогава, докато не свиха наляво и не се скриха в завоя на коридора.

ГЛАВА 7

Съзнавайки, че шофьорът от ИмПСи не сваля поглед от него, Майлс внимателно влезе през парадния вход в замъка Воркосиган. Той поддържаше маската си, докато вратата благополучно се затвори след него. Моментално рухна на първото кресло, до което успя да се добере, без дори да вдигне калъфа му. Изтече още цял час преди да спре да трепери.

На крака го вдигна не сгъстяващият се мрак, а напрежението в пикочния му мехур. „Телата са наши господари, а ние сме техни пленници. Свобода за пленниците.“ Едва се беше надигнал и раздвижил, когато единственото му желание стана отново да замре неподвижно. „Би трябвало да се напия. Такава е традицията за подобни случаи, нали?“ Майлс извади от избата бутилка бренди – виното му се струваше недостатъчно силна отрова. Този взрив на активност пресекна, завършвайки с неподвижно пребиваване в най-малката стая, която успя да открие – тясно помещение на четвъртия етаж, което, ако не беше прозореца, можеше да мине за килер. Бивша стая на някой от прислугата, но затова пък в нея имаше голям мек фотьойл с широки подлакътници. След всичките усилия по издирването на бутилката не му бяха останали сили да я отвори. Така и остана свит, малък в голямото кресло.

По време на следващия му поход в тоалетната, някъде след полунощ, Майлс взе кинжала на дядо си и го донесе в стаичката, оставяйки го до неотворената бутилка бренди на масичката до лявата си ръка. Ножът го изкушаваше не повече от алкохола, но в продължение на няколко минути Майлс с интерес си поигра с него. Светлината се плъзна по острието; Майлс притисна кинжала до китките си, после до гърлото си – където вече имаше тънки белези от предкриогенната подготовка. „Определено гърлото, ако изобщо...“ Всичко или нищо. Нямахме място за игри.

Ала Майлс вече бе умираше веднъж и това не му бе помогнало. Смъртта не криеше нито загадки, нито надежди. И в засада чакаше кошмарната вероятност онези, които предишния път бяха жертвали толкова много, за да го съживят, да им хрумне да опитат отново. И да развалят всичко. Или още по-страшно, да успеят донякъде. Майлс вече бе виждал такива частично успешни криосъживявания, разум на животно – даже на растение – скимтящо в някога човешко тяло. Не. Не искаше да умре. Поне не тук, където можеха да открият тялото му. Просто в момента не

можеше да понесе факта, че е жив.

А благословеният сън, компромиса между тези две състояния, откъсваше да дойде при него. Но ако останеше тук достатъчно време, навярно все някога щеше да заспи.

„Стани. Стани и бягай, толкова бързо, колкото само ти можеш.“
Обратно при „Дендари“ преди ИмПСи или някой друг да е успял да го спре. Това беше единственият му шанс, шансът на Нейсмит. Последният шанс на Нейсмит. „Бягай. Бягай. Бягай!“

Майлс седеше в креслото. Мускулите му се затресоса, мисълта за бягство биеше в главата му като заклинание.

Той откри, че ако не пие вода, не се налага да става толкова често. Все още не успяваше да заспи, ала на разсъмване мислите му започнаха да се точат все по-бавно. Една мисъл на час. Отлично.

През прозореца в стаята отново проникна светлина, правейки лампата да изглежда посърнала и бледа. Слънчев правоъгълник бавно пропълзя по изтъркания бродиран килим – също толкова бавно, колкото и мислите му, – отляво, после през центъра, после надясно, а накрая съвсем изчезна.

С настъпването на мрака градският шум навън се приглуши. Но неговият малък персонален мехур от мрак оставаше толкова изолиран от всичко останало на света, колкото която и да е криокамера.

Отдалече нечии гласове викаха името му. „Това е Иван. Пфу! Не искам да говоря с Иван.“ Той не отговори. Ако не кажеше нищо и не мърдаше, може би нямаше да го открият. Може би щяха да се махнат. Майлс впери сухите си очи в пукнатината на старата измазана стена, от която не отместваше поглед вече няколко часа.

Ала планът му не успя. В коридора пред стаичката отекна тропот на ботуши, след което викът на Иван сякаш разцепи тъпанчетата му:

– Тук е, Дъв! Намерих го!

Още нечии стъпки – бърза, тежка походка. Физиономията на Иван се появи в полезрението му, закривайки стената. Братовчед му изкриви лице.

– Майлс? Тук ли си, момче?

Гласът на Галени:

– Боже мой!

– Не се паникьосвай – каза Иван. – Просто се е прибрал и се е напил както трябва. – Той вдигна запечатаната бутилка. – Е... може и да не е... – Иван мушна с пръст лежащия редом с бутилката кинжал. – Хм.

– Илян беше прав – промълви Галени.

– Не... непременно – възрази Иван. – След като си виждал това около двайсет и пет пъти, преставаш да се тревожиш толкова. Това е просто... просто маниерът му на поведение. Ако искаше да се самоубие, щеше да го направи още преди години.

– И преди ли си го виждал в такова състояние?

– Ами... може би не точно в такова... – Загриженото лице на Иван отново скри пукнатината на стената. Той помахна с ръка пред очите на Майлс.

– Не премигва – нервно отбеляза Галени. – Може би... не бива да го пипаме. Не смяташ ли, че е по-добре да повикаме лекар?

– Искаш да кажеш, да извикаме психиатър? Категорично не. Това е адски кофти идея. Ако момчетата от психиатрията го докопат в лапите си, никога вече няма да го пуснат. Не. Това е семеен въпрос. – Иван решително се изправи. – *Знам* какво да направим. Да вървим.

– Можем ли да го оставим сам?

– Разбира се. Щом не е помръднал в продължение на ден и половина, значи няма да отиде далеч. – Иван замълча за миг. – Обаче... я вземи ножа. За всеки случай.

Двамата излязоха от стаята. Разумът на Майлс бавно обработи този факт, по една мисъл на четвърт час.

„Те си отидоха.“

„Добре.“

„Може би няма да се върнат.“

Но тогава, уви, те отново се появиха.

– Аз ще го хвана за раменете – каза Иван, – ти го дръж за краката. Не, по-добре първо му събуй ботушите.

Галени го събу.

– Поне не се е напрегнал като камък.

„Не, по-скоро съм се разтекл.“ За да се напрегнеш, са необходими усилия. Ботушите му изтрополиха на пода. Иван съблече униформената си куртка, оставайки по риза и вратовръзка, нави нагоре ръкавите, пхна ръце под мишниците му и го повдигна. Галени, както му беше указано, го хвана за краката.

– По-лек е, отколкото си мислех – отбеляза той.

– Аха. Ама да беше видял Марк сега... – отвърна Иван.

И тези двамата го понесоха надолу по тясното задно стълбище, водещо от четвъртия на третия етаж. Може би смятаха да го сложат в леглото? С това щяха да го избавят от някои проблеми. Може би там щеше да успее да заспи. А може би, ако много му провървеше, щеше да се

събуди след стотина години, когато и за името му, и за това, което го окръжаваше, в главите на хората нямаше да е останало нищо друго освен изопачени легенди.

Но те отминаха вратата на майлсовата спалня и го внесоха в старата баня, малко по-нататък по коридора. Тази, същата, която така и не преустроиха. Вътре имаше древна желязна вана, поне на сто години, толкова голяма и здрава, че като малък бе плувал в нея.

„Искат да ме удавят. Още по-добре. Нека, няма да им преча.“

– На едно-две-три или просто на „три“? – попита Иван.

– Просто на „три“ – отвърна Галени.

– Добре.

Разлюлявайки го, те го прехвърлиха през ръба и пред очите на Майлс за пръв път се изправи онова, което го чакаше на дъното. Тялото му се опита конвулсивно да се сгърчи, но оттеклите му, бездействащи през цялото това време мускули му изневериха, а яростния му вопъл заедна в пресъхналото му гърло.

Около сто литра вода. Заедно с около петдесетина килограма ледени кубчета, плаващи в нея.

Майлс потъна в този съкрушителен студ. Дългите ръце на Иван го потопиха до дъното.

Той изскочи на повърхността с вопъл:

– Водата е ле... – но братовчед му пак го натисна надолу.

При следващото поемане на дъх:

– Иване, проклет...

На третото изплуване гласът му стигаше само за нечленоразделен вой.

– Аха! – доволно възкликна Иван. – Значи съм бил прав, че това ще те разяри! – После се обърна към Галени, който се беше отдалечил извън предела на досегаемост на бясно хвърчащите във всички посоки пръски. – Откакто служи като метеоофицер в лагера „Вечен лед“, повече от всичко на света мрази студа. Хайде, излизай вече.

Майлс се отскубна от ръцете на Иван, изплю ледената вода, покате-ри се нагоре през ръба и падна до ваната. Ледени кубчета бяха полепнали тук-там по подгизналата му куртка, пълзяха по шията му. Ръката му се сви в юмрук и полетя нагоре, към ухиленото лице на братовчед му.

...и влезе в съприкосновение с брадичката на Иван, издавайки прекрасен сочен звук; болката беше даже прекрасна. За пръв път в живота си той успяваше да удари Иван.

– Хей! – извика Иван и отскочи назад. – Внимавай! – Второто кроше на Майлс не достигна целта, понеже сега Иван съобразително го поддържаше на разстояние една протегната ръка, а толкова далеч Майлс не можеше да достигне. – А аз мислех, че от такива неща ти се чупят костите.

– Вече не се чупят – задъхвайки се, отвърна Майлс. Той прекрати опитите си да удари Иван и просто стоеше, треперейки.

Братовчед му разтърка брадичката си и озадачено повдигна вежди.

– По-добре ли си? – попита той след минута.

Майлс му отговори с порой от ругатни и, събирайки от куртката последните залепнали по нея кубчета лед, ги запрати във физиономията на Иван заедно с още няколко проклетия.

– Радвам се да го чуя – добродушно се отзова Иван. – Сега смятам да ти кажа какво ще направиш – и ти ще го направиш. Първо, ще отидеш в стаята си и ще съблечеш тая мокра униформа. После ще избърънеш тази отвратителна четина и ще вземеш горещ душ. След това ще се облечеш. А после ще те заведем в града да вечеряме.

– Не искам да ходя в града – мрачно измърмори Майлс.

– Да съм предлагал да го обсъждаме? Дъв, да си ме чул да предлагам бетанско гласуване?

Галени, който наблюдаваше сцената като хипнотизиран, поклати отрицателно глава.

– Така – продължи Иван. – Не искам да те слушам и нямаш избор. Долу във фризера съм приготвил още петдесет кила лед и знаеш, че няма да се колебая дали да го използвам или не.

Майлс лесно разчете по лицето на Иван пределната, пълна с ентузиазъм искреност на тази заплаха. Ругатните се превърнаха в съскане, пълно с недоволство, но не и с несъгласие.

– Това ти доставя удоволствие – изсумтя той накрая.

– Адски си прав – потвърди Иван. – А сега върви да се облечеш.

* * *

Докато Майлс се приготвяше, Иван му наложи още няколко изисквания. Най-накрая двамата с Галени го завлякоха в най-близкия ресторант. Там Иван полугласно сипеше заплахи дотогава, докато Майлс сложи в уста няколко хапки храна, сдъвка ги и ги глътна. Едва започвайки да яде, Майлс откри, че е много гладен, и братовчед му, доволен от поведението му, прекрати заплахите.

– А сега – каза Иван, поглъщайки последния залък от десерта си, –

обясни какво, по дяволите, става с теб?

Майлс погледна двамата капитани и по-специално Галени, неговите сребърните очи.

– Първо вие. Илян ли ви прати?

– Той ме помоли да проверя как си – отвърна Дъв, – тъй като, не знам откъде, бил останал с впечатлението, че сме приятели. След като пазачът на вратата ми каза, че си се прибрал и повече не си излизал, и след като не отговори на многократните ми позвънявания по комуникационния пулт, реших, че е най-добре лично да проверя. Само че се чувствах... повече от неудобно да нахлувам без покана в замъка Воркосиган, така че повиках Иван. Стигнах до извода, че като член на семейството, той има право да влиза там. С пълномощията, които получих от Илян, пазачът отвори заключената от теб врата и ни пусна вътре, така че не се наложи да разбиваме някой прозорец. – Галени се поколеба. – Освен това изобщо не бях във възторг от необходимостта съвсем сам да смъквам тялото ти от примката, закачена на някоя греда.

– Едва ли, нали ти казвах – обади се Иван. – Това не е в неговия стил. Ако някога реши да се самоубие, баирам се, че това ще бъде придружено с голям шум и с максимално количество експлозии. И, може би, с гибелта на куп невинни свидетели.

Майлс и Иван си размениха ехидни усмивки.

– Аз... не бях толкова сигурен – замислено каза Галени. – Ти не вижда, Иване, какво му беше лицето, когато излезе от кабинета на Илян. Последния, който съм виждал с толкова потресен вид, беше едно момче, на което помагах да се измъкне от катастрофирал гравитоскутер.

– Всичко ще ви обясня – въздъхна Майлс, – но не тук. На някое тихо място. Прекалено много е свързано с работата. – Той за миг отклони поглед от сребърните Очи на Хор на петлиците на Дъв. – С предишната ми работа.

– Добре – вежливо се съгласи Галени.

В крайна сметка те отново се върнаха в замъка Воркосиган и отидоха в кухнята. Майлс смътно се надяваше, че Иван ще му помогне да се напие, ала вместо това братовчед му свари чай и го накара да изпие две чаши. За да компенсирал загубата на течности, както благоволи да се изрази. После Иван яхна един стол, положи ръце на облегалката и каза:

– Добре. Започвай. Сам разбираш, че няма да се отървеш.

– Да. Знам. – Майлс за секунда затвори очи, чудейки се откъде да започне. От самото начало, навярно. В главата му се въртяха толкова добре репетираните оправдания и опровержения. Техния привкус, който

вече усещаше на езика си, беше безкраен, дълъг, отвратителен – не като чистосърдечното признание. „Най-късото разстояние между две точки е правата линия.“ – След миналогодишното ми криосъживяване... се появи проблем. Започнах да получавам припадъци. Конвулсии, продължаващи от две до пет минути. Изглежда, се предизвикват от моменти на силно напрежение. Криоложката ми твърдеше, че подобно на амнезията, трябвало да минат от само себе си. Случвах се рядко и като че ли започвах да се оправям, както беше обещала. Така че... не споменах нищо на лекарите в ИмпСи, когато се върнах вкъщи.

– Мамка му! – промърмори Иван. – Виждам накъде клониш. Каза ли изобщо *на някого*?

– Марк знаеше.

– Казал си на Марк, а не си казал *на мен*?

– Бях сигурен, че Марк... че Марк ще направи каквото му кажа. А ти, и в това съм абсолютно сигурен, щеше да постъпиш така, както смяташ за редно. – Почти същото бе казал на Куин, нали? Господи...

Устните на Иван трепнаха, но той не започна да отрича този факт.

– Ясно ви е защо се страхувах, че това щеше да е еднопосочен билет – пенсиониране по болест, или нещо по-лошо. В най-добрия случай – канцеларска работа, повече никакви дендарийски наемници, никаква полева работа. Но си помислих, че ако аз, или по-скоро корабната ми лекарка тихо реши проблема, Илян няма защо да знае. Тя ми даде някои лекарства. Мислех, че са проработили.

„Не. Никакви оправдания, по дяволите!“

– И Илян е научил и те е уволнил за това, така ли? Не е ли малко крайно след всичко, което си направил за него?

– Има още нещо.

– А!

– По време на последната ми операция... трябваше да освободим един отвлечен куриер на ИмпСи от лапите на някакви пирати близо до Здрача на Зоав. Аз реших да контролирам спасителната операция лично. Носех боен скафандър. И... получих пристъп точно по средата на операцията. А плазменият пистолет в бронята заклони на положение „включено“. И едва не разрязах нещастния куриер наполовина, но той излезе късметлия. Само му отсякох и двата крака.

Иван зяпна, после затвори уста.

– Хм... разбирам...

– Нищо не разбираш. Все още не. Това беше само престъпна глупост от моя страна. Фатално беше онова, което направих после.

Фалшифицирах доклада за заданието си. Написах, че нещастният случай с Ворберг се е дължал на неизправност на оръжието.

Галени треперливо пое въздух.

– Илян каза... че си подал оставка. Но не уточни по чие искане и по каква причина, а аз не посмях да го попитам. Просто не повярвах. Предположих, че това може би е началото на някакъв нов номер, някакво вътрешно разследване или нещо подобно. Единственото, което предизвика съмнението ми беше, че дори ти не би могъл да изиграеш онова изражение на лицето си, което имаше в онзи момент.

Иван все още не можеше да осмисли чутото.

– Излъгал си *Илян*?

– Аха. И после документирах лъжата си. Каквото и да правиш, трябва да го правиш добре, нали? Не съм подал оставка, Иване. Уволниха ме. Издъних се. На целия Бараяр няма да намериш човек, който се е издънил повече от мен.

– Той наистина ли ти откъсна сребърните очи? – Очите на Иван станаха свършено кръгли.

– Кой ти го каза?

– Поне така изглеждаше – изсумтя Галени. – И Хароче си помисли същото.

„Още по-лошо. Той се разплака, Иване.“ Майлс никога през живота си не бе виждал Илян да плаче.

– Не. Сам ги откъснах. Всичко направих сам. – Той се поколеба, после добави. – Получих последния си припадък в кабинета му. Точно пред очите му. Струва ми се, споменах, че пристъпите изглежда се предизвикват от стрес.

Иван съчувствено се намръщи.

Галени шумно издиша.

– И Хароче не повярва. Той каза, че, виждате ли, всички в щаба на ИмПСи знаят, че според Илян сереш златни кюлчета.

„О, да, Нейсмит беше най-добрият от всички.“

– След операцията на Дагула IV е бил дяволски прав, считайки така. – Но спасителната операция на Дагула беше преди почти четири години. „А какво си изсрал в последно време?“ – Доколкото разбирам, това беше буквален цитат от изказването на Хароче.

– М-м, той понякога е доста грубичък. Изобщо не понася глупациите. Чувал съм, че се е издигнал от най-ниското стъпало, през всичките звания. Хароче каза, че Илян те е набелязал за негов наследник.

Веждите на Майлс изумено запълзяха нагоре.

– Не може да бъде. От кабинетен началник се изискват съвсем други качества, отколкото за полевите агенти. Тези, които ни изпращат на задания, имат диаметрално противоположно отношение към устава. Аз не съм готов... не бях и поне малко готов за работата на Илян.

– И Хароче така каза. Изглежда, са имали намерение да те повишат и да те направят негов заместник. Пет години ще се завъртиш из вътрешния отдел – и щеше да си готов да заемеш мястото на Илян, *когато* реши да напусне.

– Глупости! Не и във вътрешния. Виж, ако трябваше да сядам зад бюро, по-логично решение щеше да е галактическият отдел на Комар. Там поне имам известен опит.

– Именно тези празноти в опита ти са се надявали да запълнят, слагайки те на един впряг с Хароче. Веднъж Илян ми каза, че като агент във вътрешния отдел, генералът лично се е справил с поне четири сериозни заговора срещу живота на императора. И то без да броим случая „Равнец“, който му осигури сегашния пост на началник отдел. Може би Илян се е надявал Хароче по някакъв начин да ти предаде опита си.

– Нямам нужда... – започна Майлс, но бързо затвори уста.

– Какъв е този случай „Равнец“, – поинтересува се Иван, – и ако е толкова важен, защо не съм чувал за него?

– Класически пример за контратерористична операция – поясни Галени. – Илян кара всичките си нови аналитици да го изучават.

– Този случай е много известен вътре в ИмпСи – поясни Майлс. – Но, независимо от неговия успех, извън ИмпСи не знаят нищо за него. Такъв е характерът на тази професия. Успехите се запазват в тайна и не получаваш никаква благодарност, а провалите се виждат от всички и ти носят само упреци. – „Виж моята кариера, например...“

– Заговорът едва не успял – продължи Дъв. – Една фракция от крайни изолационисти, привърженици на граф Вортрифрани, беше замислила самоубийствена операция – готвеха се да разбият стар скоков товарен кораб, казваше се „Равнец“, право върху императорската резиденция. Падайки, корабът и така щеше да унищожи почти напълно двореца, даже без експлозивите, с които са го натъпкали. Тъкмо експлозивите обаче бяха грешката им, висящият край на кълбото, по който групата на Хароче ги разкри. Вортрифрани се измъкна сух от водата, обявявайки се за невменяем, но случилото се подкопа позициите му и оттогава много по-малко... ъ-ъ... досажда на Империята.

Иван премига.

– Апартаментът на майка ми не е много далеч от резиденцията...

– Да, можем само да гадаем колко души във Ворбар Султана са щели да загинат, ако онези бяха пропуснали целта си.

– Хиляди – промълви Майлс.

– Да не забравя да благодаря на Хароче следващия път, когато го видя – каза Иван, явно впечатлен от разказа.

– По онова време не бях на Бараяр – въздъхна Майлс. – Както обикновено. – Той сподави съвсем нелогичния си пристъп на завист. – Никой не ми е споменавал даже за това планирано повишение. И кога... е трябвало да ми сервира тая малка подла изненадка?

– Явно до края на годината.

– Мислех, че съм направил „Дендари“ прекалено ценни за ИмПСи, за да ме прехвърлят на друга работа.

– Значи си си свършил работата малко по-добре, отколкото е трябвало.

– Шеф на ИмПСи на трийсет и пет. Ха. Слава Богу, че поне от това се отървах. М-да. Е, на Хароче нямаше да му е много приятно да се занимава с дресировката на някакво си ворско пале, само за да му го натресат после като началник. Би трябвало да изпитва огромно облекчение.

– Всъщност, изглежда наистина е така – с извинителен тон отвърна Галени.

– Ха! – мрачно възкликна Майлс. И след кратка пауза добави. – Между другото, Дъв, струва ми се, е очевидно, че това, което ви разказах, е поверителна информация. Официалната версия, и за шаба на ИмПСи, и за който и да е друг е, че съм пенсиониран по болест.

– Така каза и Илян, когато го попита Хароче. Но беше дяволски лаконичен. Очевидно беше, че зад това се крие още нещо.

Иван се извини и излезе от кухнята. Майлс мрачно се загледа в чаената си чаша. Сега вече навярно щеше да успее да заспи. Всъщност сега нищо не желаше по-силно от това да заспи. Но братовчед му твърде бързо се върна и стовари до кухненската маса пътна чанта.

– Това пък какво е? – подозрително попита Майлс.

– Багажът ми – отвърна Иван. – За няколко дена.

– Няма да останеш тук!

– Какво, да не би да няма достатъчно място? Та тук има повече стаи, отколкото в хотел.

Майлс отново седна на стола си, мигновено съобразявайки, че няма да спечели този спор.

– Това е страхотна идея – ето с какво ще се занимавам в бъдеще. „При Воркосиган – легло и закуска“.

– Евтини ли ще са стаите? – повдигна вежди Иван.

– Не, по дяволите. Ще им взимам по цяло състояние. – Той замълча за миг. – И кога планираш да се разкараш оттук?

– Не и докато не доведеш тук други хора. Докато не си ремонтираш главата, непременно ти трябва шофьор, и това е най-малкото. Между другото, видях скутера ти в гаража. Бил *в сервиза*, за профилактика, как ли не! И още някой, който да готви и да ти виси над главата, докато не изядеш всичко. И някой, който да чисти след теб.

– Аз не цапам чак толкова...

– И да чисти след всички други – неумолимо продължаваше бравовчед му. – Тази къща се нуждае от *персонал*, Майлс.

– Като всеки друг музей? Не знам, не знам...

– Ако се опитваш да кажеш, че не знаеш дали искаш персонал в къщата, имай предвид ето какво: нямаш избор. Ако означава, че не знаеш откъде да ги намериш... искаш ли майка ми да се заеме с това?

– Е-е... мисля, че предпочитам сам да ги избира. Тя ще го направи прекалено правилно и прилично, ако използвам думите на сержант Ботари.

– Добре. Избери ги сам, иначе ще помоля майка ми. Как ти звучи тази заплаха?

– Страшно.

– Тогава действай.

– Не смяташ ли, че мога да мина и само с един човек? Някой, който да прави всичко: да шофира, да готви...

Иван изсумтя.

– ...да тича след тебе, и да те кара да си пиеш гадните лекарства ли? За тази цел по-добре да наемеш Баба, който да ти намери жена. Защо не започнеш с шофьор и готвач и после да продължиш?

Майлс уморено събърчи лице.

– Виж – настояваше Иван. – Ти си ворски лорд и живееш във Ворбар Султана, дявол да го вземе! Този град *ни принадлежи*. Живей като вор! Поне веднъж се забавлявай, за разнообразие!

– Иване, ти какво, да не си се побъркал?

– В замъка Воркосиган ти не си *гостенин*, Майлс. Ти си единствен наследник на този род или поне беше такъв преди появяването на Марк, а той има свое лично богатство. Поне разшири възможностите си! Докато си работил при Илян, те са били толкова малко. А напоследък може да се каже, че все едно не си живял въобще.

„Това е самата истина. Пълноценен живот живееше Нейсмит.“ Но

сега Нейсмит е мъртъв – в крайна сметка беше убит от онази иглена граната на Архипелага Джаксън, макар че окончателното осъзнаване на този факт бе отнело цяла година.

Майлс беше чел за мутанти, сиамски близнаци, със сраснали тела. Понякога се случваше нещо ужасно – единият умираше пръв, а втория оставяше свързан с труп в продължение на часове или дни, докато не умреше на свой ред. Лорд Воркосиган и адмирал Нейсмит, сиамските близнаци. „Повече не искам да мисля за това. Въобще за нищо не искам да мисля.“

– Хайде... Хайде да си лягаме, Иване. Вече е късно, нали?

– Да, достатъчно късно – съгласи се братовчед му.

ГЛАВА 8

На другия ден Майлс спа почти до обяд. След като се добра през лабиринта от коридори до кухнята, той с ужас откри, че там седи Иван и пие кафе, стоварил всички мръсни чинии, останали от закуската му, в мивката.

– Няма ли да ходиш на работа? – попита Майлс, наливайки в чашата си гъсто, с утайка кафе от кафеварката.

– Взех си няколко дни отпуск по лични причини – информира го братовчед му.

– Колко по-точно?

– Колкото ми потрябват.

„Колкото му потрябват“ – това означаваше, докато се убеди, че Майлс възнамерява да се държи както трябва. Той обмисли това. Така... ако наемеше тази никому ненужна прислуга, Иван щеше да се освободи от задължението да дежури около него, като край леглото на умиращ, и ще се прибере в уютното си малко апартаментче – в което, между другото, под краката не му се пречкаше никаква прислуга, освен работниците от фирмата, грижеща се за почистването, които изобщо не бяха склонни към клюки. И тогава Майлс можеше да уволни целия си персонал... да, отново да се избави от тях, снабдявайки всички със съответните отлични препоръки и прилично възнаграждение. Да. Това трябваше да проработи.

– Съобщи ли вече на родителите си? – попита Иван.

– Не. Още не.

– Трябва да им кажеш. Докато до тях не е достигнала изкривена версия от някакъв друг източник.

– Знам, че трябва. Само че... това не е толкова лесно. – Той погледна братовчед си. – Мислиш ли, че би могъл да...

– Категорично не! – ужасено извика Иван. Помълчавайки малко, той се смили до неувереното: – Е... ако ти наистина не си в състояние. Но по-добре да не го правя.

– Аз... ще помисля.

Майлс допи последните капки кафе в чашата си и отново се запъти към горния етаж. Там той се преоблече в широка бродирана риза в селски стил и тъмни панталони, които откри в дъното на гардероба си. За последен път ги беше носил преди три години. В крайна сметка, поне не

му бяха тесни. Докато Иван не беше наблизно, той извади всичките си бараярски униформи и ботуши и ги премести в шкафа на една от празните стаи за гости в дъното на коридора, за да не ги вижда всеки път щом отвори гардероба. След дълго колебание струпа при тях и дендарийските си униформи. Малкото дрехи, останали на закачалките, сега изглеждаха самотни и изоставени.

Майлс се настани пред комуникационния пулт в спалнята си. Съобщение до родителите му, о, Господи! Трябваше да прати писмо и на Ели Куин. Дали някога щеше да има възможност да се сдобри с нея? Да се срещнат лице в лице, тяло до тяло? Това е дяволски сложна задача и няма защо да се опитва да я решава с ком-пулта: полупрозрачен електронен призрак, изричащ неясни или зле подбрани думи, че и с едноседмично закъснение. А и всички комуникации на „Дендари“ се следяха от цензорите на ИмПСи.

„Сега не мога да го направя. По-късно. Скоро. Обещавам.“

Отново насочи мислите си към не толкова мъчителния проблем – набор на персонал за замъка Воркосиган. И така, какъв е бюджетът за това мероприятие? Половината му лейтенантска пенсия, която получи като уволнен по здравословни причини, едва щеше да покрие заплатата и издръжката на един целодневно работещ прислужник, дори ако включеше безплатна стая. Поне ако ставаше въпрос за онзи персонал от висока класа, какъвто обикновено наемаше столичната аристокрация. Тук, на трудовата борса, на Майлс щеше да се наложи да се конкурира с шестдесет други областни графове, безброй по-дребни благородници и новите промишлени магнати от не-ворската буржоазия. Именно последните заграбиха голям процент от подходящите за брак вор-девойки, тъй като жените им ги издигаха до средите, към които се стремяха.

Майлс натрака код на ком-пулта. Радостното, усмихващо се лице на Ципис, главния управител на рода Воркосиган, се появи над видеоплочата с поразителна оперативност, незабавно след като сигнала за поикване достигна до кабинета му в Хасадар.

– Добро утро, лорд Воркосиган! Не знаех, че сте се завърнали от галактическите си пътувания. С какво мога да ви бъда полезен?

Ципис явно не знаеше и това, че Майлс е пенсиониран по здравословни причини. Майлс се чувстваше прекалено уморен, за да обяснява дори редактираната за публична консумация версия на събитията, зато ва просто каза:

– Да. Пристигнах преди няколко седмици. И... изглежда, че ще остана по-дълго, отколкото очаквах. От какви средства мога да тегля

пари? Баща ми оставил ли ти е някакви нареждания?

– От всички.

– Моля? Не разбрах.

– Всички сметки и фондове бяха преведени на ваше име непосредствено преди графа и графинята да заминат за Сергияр. Просто за всеки случай. Вие сте наследник на баща си, нали знаете.

– Да, но... – Изобщо не бе предполагал, че Сергияр е толкова дива планета. – Хм... и какво мога да направя?

– По-лесно е да се каже какво не можете. Не можете да продавате завещаните ви имоти, а именно резиденцията в Хасадар и замъка Воркосиган във Ворбар Султана. Можете да купувате каквото желаете, разбира се, или да продавате всичко, което дядо ви е оставил лично на вас в еднолично владение.

– Така... Мога ли да си позволя да наема постоянен шофьор?

– О, божичко, ама разбира се! Можете да си позволите да наемете пълна прислуга за замъка Воркосиган. Всички средства се натрупват тук.

– Тези средства не са ли необходими за вицецралския дворец на Сергияр?

– Графиня Воркосиган изтегли известна сума от личните си пари, струва ми се, за някакъв ремонт; но в момента баща ви харчи средства само за поддържане на своите двайсет оръженосци. Всички останали разходи на Сергияр се покриват от императорския бюджет.

– А-а.

Ципис широко се усмихна.

– Да не възнамерявате да отворите замъка, милорд? Това би било прекрасно. Беше толкова красива гледка през миналата година, на Зимния празник, когато бях там на вечерята.

– Не... не сега.

Ципис помръкна.

– О – разочаровано промърмори той. Тогава на лицето му се отрази какъснмяло озарение: – Милорд... *пари* ли ви трябват?

– Хм... да. Именно за това исках да поговоря с вас. Например, за да платя на шофьор, може би и готвачка, за да плащам сметките, да купувам разни неща... средства за съответния начин на живот, нали разбраш. – Заплатата му в ИмПСи, която се трупаше по време на продължителните му извънпланетни отсъствия, досега винаги му беше стигала. Интересно, колко ли да поиска от Ципис?

– Но, разбира се. Как ги предпочитате? Може би, ежеседмичен

депозит във вашата служебна сметка?

– Не... Бих искал да открия нова сметка. Отделна. Просто... на мое име, като лорд Воркосиган.

– Отлична идея. Баща ви винаги държеше личните си и имперските средства така, че да могат явно да се отличават кое какво е. Добре е от самото начало да имате такъв навик. Разбира се, някой особено безразсъден Имперски Ревизор може и да се осмели да му направи ревизия, но в крайна сметка ще изглежда като глупак, когато му предоставят всички цифри. – Ципис затрака нещо на комуникационния си пулт и хвърли поглед към разгъналите се във въздуха пред него данни. – Като начало ще прехвърля на новата ви сметка всички натрупани и неизползвани средства, предназначени за поддръжка на имението. А после ще пращам обичайната седмична издръжка.

– Чудесно.

– Ако ви потрѣбват повече, веднага ми се обадете.

– Разбира се.

– Ще ви изпратя новата кредитна карта по куриер до един час.

– Благодаря. – Майлс понечи да прекъсне връзката, но веднага добави, озарен от закъсняла мисъл: – Колко пари са това?

– Пет хиляди марки.

– А, добре.

– И осемдесет хиляди за начало – прибави Ципис.

Майлс мислено даде заден ход и бързо изчисли наум.

– Това място е гълтало по пет хиляди марки *седмично*, така ли?

– О, много повече, ако сметнем оръженосците. И не забравяйте личната сметка на графинята. И тези суми не включват разходите за капитални ремонти, за тях има отделна сметка.

– Аз... да, разбирам.

– Така че ако проявите интерес, с радост ще направя заедно с вас щателен анализ на цялото ви финансово състояние, при това *много* подробен – с ентузиазъм добави Ципис. – Тук може да се направи толкова много, ако се използва друг подход: малко повече агресивност, предприемчивост и, смея да прибавя, по-малко консервативност и повече внимание.

– Ако... ми остане свободно време. Благодаря ти, Ципис. – Майлс прекъсна връзката, този път не толкова небрежно.

Мили Боже. Можеше да купи... дявол да го вземе, почти всичко, което поиска. Той се опита да измисли нещо, което да иска.

„Дендари“.

„Аха. Знаем.“ Но за него тяхната цена не се измерваше в пари. „Нещо друго?“

Някога, във все по-далечната си младост, известно време бе мечтал за гравитоскутер – бърз и червен, като на Иван, само че по-добър. Сега скутер от най-добрата марка, практически нов, макар и остарял с няколко години, събираше прах долу в гаража. Разбира се, сега и дума не можеше да става да лети с него.

„Никога душата ми не е била пленявана от перспективата да купя нещо. Само от надеждата да стана някакъв.“

И какъв? Ама разбира се, адмирал; истински, бараярски адмирал. На тридесет и пет годишна възраст, с една година по-млад от баща си, който на тридесет и шест беше станал най-младият адмирал в историята на Бараяр след периода на изолацията. Въпреки ръста си и всичките си физически недъзи. Но дори ако беше роден с нормално тяло, неговата епоха не изобилстваше на войни, които да ускорят издигането му в службата. Секретните операции на ИмпСи бяха най-доброто нещо, с което можеше да се заеме, и не само защото това беше единствената служба, която се съгласи да го вземе. Само тук можеше да го изпратят на предната линия на достъпните сега военни действия. Как можеш да станеш Велик Човек, ако историята не ти осигурява Велики Събития? Или ги осигурява не когато трябва: когато си или твърде млад, или твърде стар? „Или твърде силно травмиран – или дискредитиран“.

Майлс се върна към списъка с петимата пенсионирани оръженосци на баща му, които живееха във Ворбар Султана или в околностите му. Оръженосец, макар и възрастен, чиято съпруга може и да готви, щеше да е идеалното решение на проблема му. Нямахше да се наложи да ги учи на привичния ред в замъка Воркосиган, а те нямаше да възразят срещу краткосрочен договор. Майлс започна да набира номера. „Може би ще извадя късмет още с първия опит.“

Единият оръженосец беше вече прекалено стар, за да шофира. Съпругите на другите четирима дружно казаха „не“ или по-точно „НЕ!“.

И понеже ситуацията не се определяше като „в разгара на битка“, лорд Воркосиган нямаше основание да се позове на някои архаични клетви за вярност, които те някога са давали. Той изсумтя, отказа се от тази идея и отиде в кухнята – да събере остатъците от снощната вечеря. Той водеше упорита кампания да убеди котката Зап да измени поведението си: да не грабва храната с острите си нокти и да се крие под някой стол, откъдето да ръмжи глухо, а да яде възпитано и после да седи в скута на дарителя и признателно да мърка като всяка прилична ворска

котка. Всъщност Зап много му напомняше за брат му Марк – а накрая двамата се бяха сприятелили. А и нямаше да е зле да съобщи на пазача, че ще пристигне куриер от Ципис.

* * *

Когато стигна до портала, Майлс откри, че пазачът си има посетител – висок рус младеж, който приличаше на ефрейтор Кости, макар и с по-меки черти. Младежът държеше голяма лакирана кутия.

– Добро утро, или по-точно добър ден, милорд – пазачът го поздравя с неопределен жест, достоен за аналитик от ИмпСи: опита се да козирува, но със закъснение забеляза, че Майлс не е в униформа. – Хм... позволете да ви представя по-малкия си брат Мартин.

„Ти не си достатъчно голям, за да имаш по-малък брат.“

– Здравей – протегна ръка Майлс. Русокосото момче стисна ръката му без колебание, макар че след като погледна Майлс отгоре надолу, очите му леко се разшириха.

– Хм... Здравейте. Лейтенант. Лорд Воркосиган.

Изглежда, никой не бе информирал и Кости. Ефрейторът може би стоеше прекалено ниско в йерархическата стълбица. Майлс извърна поглед от сребърните очи на яката на Кости-старши. Е, добре, да приключваме с това.

– Боя се, че вече не съм лейтенант. Току-що окончателно се уволних от Службата. Пенсионираха ме по болест.

– О, много съжалявам, съ... милорд. – Пазачът изглеждаше съвсем искрен. Но не започна да му досажда с въпроси, не поиска разяснения. Никой, който го бе виждал, нямаше да разпитва защо е това пенсиониране по болест.

Зап се измъкна изпод стола и тихо изсъска срещу Майлс, макар вече да го познаваше.

– Този космат звяр не започва да се държи по-приятелски, а? – отбеляза Майлс. – Само тлъстее.

– Не съм изненадан – отвърна ефрейтор Кости. – Всеки път, щом застъпи нов дежурен, тя се опитва да го убеди, че предшественикът му я е уморил от глад.

Майлс подаде на котката парченце от остатъците, които носеше, и Зап благоволеше да го грабне по обичайния си начин, после се оттегли, за да излапа плячката си. Майлс засмука одраскания си палец.

– Явно отработва навиците на котка пазач. Само да можехме да я научим да различава приятелите от враговете. – Той стана.

– Никой не иска да ме вземе на работа само за два месеца – обърна се Мартин към брат си, очевидно продължавайки прекъснатият от идването на Майлс разговор.

Майлс повдигна вежди.

– Работа ли търсиш, Мартин?

– Чакам да навърша осемнайсет и да подам молба за постъпване в Службата – решително отвърна младежът. – И трябва да чакам още два месеца. Но мама каза, че ако не си намеря нещо дотогава, щяла да потърси тя. А ме е страх, че ще е нещо, свързано с чистене.

„Само почакай да видиш първия си сержант, малкия. Ще научиш много неща за чистенето.“

– Някога чистих канализационните тръби на остров Кирил – спомни си Майлс. – Бях адски добър в това.

– Вие ли, милорд? – окръглиха се очите на Мартин.

Устните на Майлс се извиха в усмивка.

– Беше много вълнуващо занимание. Открих един труп.

– О! – Мартин реши, че е разбрал. – Някаква операция на ИмпСи, нали?

– Тогава... още не.

– Още първият му сержант ще го вкара в пътя – доверително каза ефрейторът на Майлс.

„Той се отнася с мен като с достоен за уважение ветеран. Наистина не знае.“

– О, да. – И двамата опитни военни зловещо се ухилиха на бъдещия новобранец. – Напоследък в Службата стават все по-придирчиви при подбора на кандидатите. Надявам се, че не си пренебрегвал уроците в училище?

– Не, милорд – отговори Мартин.

Ако беше вярно, тогава със сигурност щяха да го приемат. Имаше физическите данни за служба в церемониалната стража; а брат му очевидно притежаваше достатъчно разум, за да стане истински охранител.

– Какво пък, желая ти късмет. – „Повече, отколкото имах аз.“ Не, несправедливо беше да използва повторно дарената му възможност да диша, за да се оплаква от съдбата. – Хм, Мартин... можеш ли да шофираш?

– Разбира се, милорд.

– Гравитоскутер?

Кратко колебание.

– Наложил се веднъж-дваж.

– Случи се така, че временно ми трябва шофьор.

– Наистина ли, милорд? Смятате ли, че... аз... бих могъл?...

– Навярно.

Ефрейторът, леко объркан, сбърчи чело.

– Част от работата ми е и да пазя живота му, Мартин. Нали няма да ми пречиш да върша това, а?

Мартин по братски му се усмихна, но, което беше интересно, счете под своето достойнство да захапне примамката. Цялото му внимание сега бе насочено към Майлс.

– И кога мога да започна?

– По всяко време. Още днес, ако искаш. – Да, трябваше поне да отиде до магазина и да купи още един стек с полуфабрикати. – Отначало сигурно няма да имаш много работа, но няма да знам предварително кога ще ми трябваш, затова искам да живееш тук. През свободното си време ще можеш да учиш за приемните изпити в Службата. – И разбира се, щеше да го наблюдава в случай на нов пристъп. Дали пристигането в къщата на по-податливия Мартин щеше да е достатъчно, за да изгони Иван? По-късно щеше да му обясни тази малка допълнителна подробност.

Не. Колкото по-рано, толкова по-добре. Поредният пристъп можеше да възникне по всяко време. Нямаше да е честно да натресе на хлапето хазяин с припадъци, без предварително да го предупреди за това. Ели Куин щеше да се съгласи с него.

– Самият аз не мога да шофирам. От време на време получавам пристъпи. Страничен ефект от остра форма на смърт, която претърпях миналата година, благодарение на... една точно насочена иглена граната. Криво̀живяването беше почти успешно.

Ефрейторът направо засия:

– Никога не съм смятал, че куриерската работа е да се излежаваш по цял ден, каквато се опитват да я изкарат някои.

Мартин изумено се втрени в Майлс, впечатлен от чутото почти толкова силно, колкото и от разказа за чистенето на канализацията.

– Били сте *мъртъв*, така ли, милорд?

– Така ми казаха.

– И как беше?

– Не знам – отрязва го Майлс. – Пропуснах този момент. – Той поомекна и се смили над момчето. – Обаче отново да си жив е много болезнено.

– Леле! – Мартин подаде лакираната кутия на брат си.

Зап отново изпълзя изпод стола и започна да се отърква в огледално излъсканите ботуши на ефрейтора, мъркаше отчаяно, размахваше нокти във въздуха и поглъщаше кутията с очи.

– Спокойно, Зап, ще задействаш алармата – развесели се ефрейторът. Той сложи кутията на малката маса в караулното помещение и отвори капака. С леко разсеян вид той разкъса опаковката на готовата си армейска храна и я пусна на пода. Котката подуши опаковката и отново започна да драска по ботуша му, устремила горящ от желание поглед в лакираната кутия.

Вътрешната страна на капака се оказа хитро конструиран поднос или табла с малки отделения. Кости постави в тях две кани с терморегулатори, купа и чаши. Последваха сандвичи от два вида хляб (кората беше изрязана) с различен на цвят пълнеж, нарязани във формата на кръгове, звезди и квадрати. Нарязани плодчета на клечка. Масленки. Кръгли понички с чудесна, поръсена с пудра захар гофрирана коричка, напени с тъмен, гъст, плодов сироп. От едната кана ефрейторът наля в купата розова кремсупа, от другата наля в чашата някаква благоуханна гореща напитка. В хладния въздух над купата и чашата започна да се издига пара. За котката Зап в кутията имаше няколко внимателно завити листа, в които се скриваше същото накълцано месо, като в пълнежа на един от сандвичите. Кости не успя да ги остави на пода, когато котката се нахвърли към тях, ръмжейки в екстаз и удряйки се отстрани с опашката.

Майлс с изумление се втренчи в кутията и преглътна слюнката си.

– Какво е *това*, ефрейтор?

– Обядът ми – отвърна Кости. – Майка ми го праща всеки ден. – Хищната ръка на брат му надвисна над един от сандвичите, но беше отбита. – Ей! Твоите можеш да си ги получиш в къщи. А това е за мен. – Ефрейторът колебливо погледна към Майлс.

Формално погледнато, служителите на ИмпСи не трябваше да ядат на поста си нищо друго, освен даваната им при застъпването дажба – за да не погълнат с храната и злонамерено добавен наркотик или отрова. Но ако не вярваш на собствените си майка и брат, то тогава на кого да вярваш? И освен това... Майлс вече не беше офицер и не беше задължен да следи за спазването на устава във всякакви глупави ситуации.

– Майка ви готви всичко това? Всеки ден?

– Обикновено. Откакто сестрите ми се омъжиха...

„Разбира се.“

– ...и къщи остана само Мартин, тя според мен започна малко да скучае.

– Ефрейтор Кости. Мартин. – Майлс пое дълбоко въздух, напоен с възхитителни аромати. – Как мислите, ще се съгласи ли майка ви да постъпи на работа?

* * *

– Изглежда, че нещата вървят към оправяне – заяви Иван на следващия ден, докато обядваха. Мама Кости току-що беше поставила на масата своето произведение на изкуството и се бе оттеглила от Жълтия салон, навярно за да донесе следващото. Няколко минути по-късно той приглушено попита с пълна уста: – Колко й плащаш?

Майлс му каза.

– Удвои сумата – решително го посъветва братовчед му. – Иначе ще я изгубиш след първата си официална вечеря. Някой ще ти я отмъкне. Или ще я отвлече.

– Докато синът ѝ охранява портала – едва ли. Освен това нямам намерение да давам приеми.

– Колко жалко. Искаш ли аз да организирам нещо?

– Не. – След няколко секунди Майлс омокна. Може би този неуловим и зловещ ефект се дължеше на топящия се в момента в устата му великолепен прасковен сладкиш. – Поне не сега. – Той бавно се усмихна. – Но за раздела „Великите исторически личности“... можеш да съобщиш на всички самата истина: лорд Воркосиган яде същото, което ядат охраната и шофьора му.

* * *

Договорът с обслужващата фирма, която се задължаваше да изпраща чистачи два пъти седмично, окончателно удовлетвори изискванията на братовчед му към набора на персонал за замъка Воркосиган. Но назначаването на Мама Кости, разбра Майлс, беше пропуск спрямо плановете му за изгонването на Иван. Трябваше да си намери *лоша* готвачка.

Ако Иван си тръгнеше, Майлс преспокойно би се върнал към мрачните си размисли. А сега не можеше да се заключи в спалнята си и да не отговаря – братовчед му би приел това като покана да разбие вратата. А да се надува и да мърмори можеше само до определен предел, в противен случай рискуваше ново къпане в ледена вода.

В крайна сметка, Иван поне започна да ходи на работа през деня, помисли си Майлс. И се опита на вечеря да направи прозрачен намек.

– Повечето хора – цитира той – не използват живота си за нищо

друго, освен да преработват храната в лайна.

Братовчед му повдигна вежди.

– Кой го е казал? Дядо ти ли?

– Леонардо да Винчи – високомерно парира Майлс. Ала бе принуден да прибави: – Но дядо често ми го цитираше.

– Така си и помислих – доволно отбеляза Иван. – Звучи точно в стила на стария генерал. Навремето е бил истинско чудовище, нали? – Той пхна в устата си парченце печено, от което капеше винен сос и започна да дъвче.

Иван – това си е живо нещастие. Последното, за което можеше да мечтае едно чудовище е някой, който през цялото време се влачи по петите му с огледало в ръце.

* * *

Дните незабелязано се сляха в седмица, когато Майлс откри на комуникационния си пулт съобщение от външния свят. Той включи на възпроизвеждане и над видеоплочата се появи финото лице на лейди Алис Ворпатрил.

– Здравей, Майлс – започна тя. – С голямо съжаление научих за пенсионирането ти по здравословни причини. Разбирам, че за теб, след всичките ти усилия, това трябва да е било огромно разочарование.

Трябваше да е благодарен на Иван, който очевидно не й беше разказал всичко, иначе съболезнованията й щяха да придобият съвсем друг израз. С леко махване на ръка тя затвори темата за окончателния провал на майлсовия живот и премина към собствените си задачи:

– По молба на Грегор утре следобед ще играя ролята на домакиня на късен обяд – частен прием в южната градина на резиденцията. Той ме помоли да те поканя. Исква да дойдеш един час по-рано – трябва да поговори лично с теб. Ако бях на твоето място, отчитайки първата част, щях да приема поканата като „желая и настоявам за вашето присъствие“, а не просто „каня ви“. Или поне така прочетох между редовете, макар че Грегор говореше за това с онзи много мек тон, какъвто използва понякога – е, нали го знаеш. Отговори веднага щом получиш това съобщение, моля те. – И тя изключи връзката.

Майлс се сви, притискайки чело към студения ръб на пулта. Отдавна знаеше, че този момент все някога ще настъпи; той неизбежно следваше от неговия избор – да живее. Грегор му даваше възможност да поднесе официалните си извинения. Рано или късно трябваше да премахнат надвисналата неловкост. Макар и само като бъдещ граф на

своята област, Майлс възнамеряваше още дълго да остане да живее във Ворбар Султана. Жалко, че не можеше да поднесе извиненията си в стария, архаичен смисъл на този израз – като си разпори корема. „Задочно“. Така щеше да е по-просто и далеч по-безболезнено.

„Защо тогава не ме оставиха мъртъв, когато умрях за първи път?“

Той въздъхна, изправи се и набра на пулта номера на лейди Алис.

ГЛАВА 9

Бронираната лимузина на граф Воркосиган с тихо „пф-ф“ се отпусна на настилката пред източния вход на императорската резиденция. Мартин нервно погледна през рамо към портала и към тълпата жестикулиращи стражи, скупчени около него.

– Сигурен ли сте, че всичко ще е наред, милорд?

– Не се притеснявай – отвърна Майлс, седнал до него в шофьорската кабина. – Обзалагам се, че това парче кована решетка ще бъде изправено и боядисано още преди да дойде време да си тръгвам.

Мартин се опита да вдигне купола на кабината, или поне храбро започна да търси отговарящия за това бутон сред множеството подобни, проблясващи на пулта пред него. Майлс му го посочи.

– Благодаря – измърмори Мартин.

Куполът се вдигна; Майлс излезе от колата си жив.

– Мартин... знаеш ли какво? Докато съм зает тук, защо не вземеш тази браква и не обиколиш града – да се поупражняваш? – Той прибра в джоба си комуникатора на колата. – Ще те повикам, когато ми потрябваш. Ако... – Майлс успя да не произнесе „...се блъснеш в нещо“ – ...имаш някакъв проблем, обади ми се... впрочем, не. – Силно подозираше, че съвсем скоро ще се моли нещо да прекъсне предстоящия му разговор с Грегор, но ако предварително организираше това, щеше да е нечестно. – Обади се на този номер. – Майлс се наведе и набра цифрите на универсалния пулт на колата. – Така ще се свържеш с един много компетентен господин на име Ципис, симпатичен човек, той ще ти каже какво да правиш.

– Да, милорд.

– Внимавай с инерцията. Мощността на този звяр е подвеждаща. Горивните клетки добавят към теглото ѝ не по-малко отколкото бронята. Маневреността ѝ може да те излъже. Иди някъде, където има много свободно пространство, и се упражнявай, за да не те изненада пак.

– Ъ-ъ... благодаря, милорд. – Покривът отново се спусна. През поляризираното до полупрозрачност стъкло Майлс видя как Мартин съредоточено прехапва устни, когато колата отново се издигна над паважа и продължи напред. Лявото задно крило на сребрилата лимузина не бе повредено, забеляза той, и това не беше учудващо. Ох, поредният стажант. Ако се беше сетил по-рано, можеше да прати момчето да се

упражнява цялата предишна седмица и щеше да избегне тази малка неприятност с вратата на Грегор. Но Мартин ще се справи, само да натрупа-ше малко опит, при това, желателно – без нервиращото присъствие на неговия хазяин, дребосъка-лорд.

На входа Майлс бе посрещнат от облечен в ливрея дворцов прислужник, който го поведе към северното крило; значи, те се отправят към личния кабинет на Грегор. Северното крило бе единствената част от разпрострелия се във всички посоки Императорски дворец, която беше на по-малко от двеста години. Старото беше изгоряло до основи по време на войната на Вордарианското претендентство – в същата година, в която се беше родил осакатеният от солтоксина Майлс – а по-късно застроена наново. Императорският кабинет на първия етаж бе част от малката наистина лична, частна територия на Грегор. Беше скромно обзаведен, малкото произведения на изкуството бяха на перспективни млади художници, които все още бяха живи. Нямаше нито една антика.

Когато Майлс влезе, Грегор стоеше до висок, полузакрит от тежки-те завеси прозорец и гледаше към градината. А дотогава какво – крачил е из стаята ли? Днес носеше униформата на Дома Ворбара, подчертаваща титлата му; Майлс, който вече имаше алергия към всякакви униформи, се беше облякъл в малко демодирани ежедневни дрехи, които беше открил в дъното на гардероба си. Не най-подходящите за двореца дрехи.

– Лорд Воркосиган – съобщи прислужникът и, след като се поклонни, се оттегли. Грегор кимна и с жест посочи на Майлс креслото. Майлс малко вяло се усмихна в отговор на седналия срещу него Грегор и се прегърби, стискайки ръце над коленете си.

– За мен е също толкова трудно, колкото, сигурен съм, и за теб – започна Грегор.

Усмивката на Майлс стана още по-суха.

– Едва ли чак толкова... струва ми се – промърмори той.

Грегор се намръщи; ръката му трепна във въздуха, сякаш за да отблъсне изкушението.

– Искат ми се да не беше правил това.

– И на мен ми се иска да не го бях правил.

Съвсем непоследователно Грегор продължи:

– Каквото вече е направено, не можеш да го върнеш назад. И няма значение колко силно го искаме.

– Ммм. Ако можех нещо да изменя – от поредицата „вълшебна пръчка и едно желание“, – не съм сигурен, че бих избрал точно това. Може би по-скоро бих се върнал в момента на смъртта на сержант

Ботари и да направя така, че да не се случва. Не знам... навярно този план нямаше да сработи по-добре. Навярно не. Но тази грешка беше по-невинна, макар и смъртоносна. Сега вече съм дорасъл до далеч по-внимателно обмислени глупости. – Тонът, с който произнесе това, беше много скован.

– А стоеше на прага на... такива велики неща.

– Какво, канцеларска работа във вътрешния отдел ли? Позволи ми да не се съглася с теб. – Това навярно бе най-горчивата капка в цялата бъркотия: той беше жертвал всичко, включително честната си дума, за да спаси самоличност, която така или иначе щяха да му отнемат през следващата година. Ако знаеше за това, щеше да... какво? „Ха, какво, а?“

Грегор с израз на крайна досада присви устни.

– През целия ми живот с моите дела са се занимавали старци. Мислех, че ще си първият от моето поколение, на когото бих могъл да поверя истинска власт и отговорност във висшите ешелони на това, което с ирония се нарича *мое* правителство.

„Да, Грегор, и ние двамата знаем, че аз прецаках всичко това.“

– Трябва да им отдадеш дължимото: те не са били старци, когато са започнали да ти служат. На колко е бил Илян, когато спешно са го повишили до шеф на ИмпСи – на трийсет, а? А смяташе да ме накара да чакам до трийсет и пет, лицемерът му с лицемер.

Императорът клатеше глава. „Ако каже: «Майлс, Майлс, какво ще правим с теб?», ще стана и ще си тръгна.“ Но вместо това Грегор каза:

– Е, какво възнамеряваш да правиш сега?

„Почти също толкова зле.“ Но остана на мястото си.

– Не знам. Трябва ми... известно време, за да бъда сам, при това доста време. Време за размисъл. Отпуска по болест и време за пътуване не са едно и също.

– Аз... настоявам да не се опитваш да завързваш независими контакти с дендарийските наемници. Съзнавам че и аз, и ИмпСи, взети заедно, сигурно няма да можем да ти попречим, ако решиш да ги вземеш и да избягаш с тях. Но този път няма да мога да те спася от обвинение в държавна измяна.

Майлс успя да не преглътне виновно, а само кимна в израз на пълно разбиране. Винаги бе знаел, че това ще е еднопосочно пътуване.

– И „Дендарии“ нямат нужда от командир, който страда от припадъци. Докато не се излекувам – ако изобщо мога да се излекувам, – това изкушение просто отпада. – За щастие, навярно. Нерешително

помълчавайки, той все пак позволи на своето главно безпокойство да се прояви в най-неутралната формулировка, която успя да подбере: – Какъв ще е сега статутът на флота на „Дендари“?

– Изглежда, че това ще зависи от новия му командир. Как ще пожелает да разиграе тази карта Куин?

Така, значи Грегор нямаше намерение по собствена инициатива да се разграничи от всичко, което беше създал с толкова много труд. Облекчено въздъхвайки наум, Майлс отговори, внимателно подбирайки думите си:

– Ще е идиотка, ако се откаже от хонорара, който ни – й – изплаща Империята. А Куин изобщо не е глупачка. Не виждам причини под нейно командване флотът да не продължи да е същият ценен ресурс на Импси, както беше под мое.

– Съгласен съм да почакам и да видя какво ще се получи. Дали тя ще може да продължи успехите. Или не.

„Бог да ти е на помощ, Куин.“ Но най-важното от казаното беше, че „Дендари“ отново можеха да останат Имперска Собственост, дори без Майлс. Нямаше да ги изоставят.

– Куин беше моя помощничка почти десет години. Тя е трийсет и пет годишна, в разцвета на ефективността си. Изобретателна, решителна и потресаващо добре умее да се вписва в екстремални ситуации, с които се е сблъсквала доста пъти, с моя помощ. Ако не е готова за повишение... значи аз не съм бил онзи командир, за какъвто се смятах.

Грегор кимна леко.

– Много добре. – Той дълбоко въздъхна, почти видимо превключвайки от една задача на друга; лицето му просветля. – Ще ми направите ли честта да обядваме заедно, милорд Воркосиган?

– Оценявам жеста, Грегор, но струва ли си да оставам?

– Там ще бъде някой, с който искам да се срещнеш. По-точно, който искам да прецениш.

„Нима все още цени моето мнение?“

– Напоследък преценката ми е нещо, с което не мога да се хваля дори в писмата до дома.

– Ммм... като стана дума за това... съобщи ли вече на родителите си?

– Не – отвърна Майлс и предпазливо попита: – А ти?

– Не...

За миг настъпи мрачно мълчание.

– Това е *твое* задължение – накрая твърдо каза императорът.

– Не отричам.

– Погрижи се за лечението си колкото се може по-бързо, Майлс. Ако се наложи, готов съм да направя това императорска заповед.

– Няма да се наложи... сир.

– Добре. – Грегор се изправи. Майлс по неволя също се надигна.

Бяха по средата на пътя до вратата, когато Майлс успя да промълви тихо:

– Грегор?

– Да?

– Извинявай.

Грегор помълча, после отвърна с кратко кимване. И те заедно продължиха нататък.

* * *

На поляна в Южната градина, сред дървета и цъфтящи храсти, под муселинов навес бе наредена маса за четирима. Времето беше приятно, есенното слънце оцветяваше със светли петна навеса, под който, благодарение на лекия ветрец, беше съвсем прохладно. Шумът на града бе приглушен и далечен, сякаш градината беше потънала в сън. Леко обезпокоен, Майлс седна отляво на Грегор, обгръщайки с поглед цялата композиция. „Разбира се, не мен иска да почете по този начин, нали? Това сега би било насмешка...“ С махване на ръка Грегор отпрати загрижения ливреен прислужник, който се приближи да им предложи предобедни аперитиви. Явно очакваха някого.

Просветлението пристигна заедно с лейди Алис Ворпатрил, облечена в безупречния ежедневен стил на ворска жена: със синьо болеро и пола, поръбена със сребро, което сякаш подчертаваше – нарочно? – сребристите нишки в тъмната ѝ коса. Тя водеше със себе си доктор Лайза Тоскана, облечена в стилин и изящен комарски костюм – панталони и сако. Прислужниците се разтичаха да помогнат на дамите да се настаят, после отново дискретно се оттеглиха.

– Добър ден, доктор Тоскана – каза Майлс, когато всички започнаха да се поздравяват един друг. – Ето, че отново се срещаме. Значи това е второто ви посещение в двореца?

– Четвъртото – усмихна се тя. – Миналата седмица Грегор много любезно ме покани на делови обяд с министър Ракоци и неколцина от неговия екип, където имах възможност да представя някои възгледи на моя синдикат. А после бях на официален прием в чест на пенсионирани областни офицери, и там беше просто очарователно!

„Грегор?...“ Майлс погледна Алис Ворпатрил, която седеше от лявата му страна. Тя му отговори с изключително любезен поглед.

Прислугата започна да поднася обяда и разговорът започна с – нищо чудно – банални забележки за Комар. Но почти веднага беседата направи пълен завой, когато Грегор и Лайза започнаха да сравняват семейните и детските си впечатления. И двамата се оказаха единствени деца в семейството – факт, който те изглежда намериха за взаимно увлекателен и достоен за по-подробен сравнителен анализ. Майлс имаше силното чувство, че присъства на втората серия, или по-точно на четвъртата, от дълъг сериал. Изглежда, собствената му роля в разговора се ограничаваше до утвърдителното „ъх“ по повод събития, които едва си спомняше. Алис, обикновено бърлива, също говореше почти толкова малко.

Грегор полагаше всички усилия да предразположи Лайза, но тя се държеше твърдо и упорито настояваше да получава равностойна информация за всеки факт от своето минало. Майлс никога през живота си не бе чувал императора да говори толкова много.

Когато поднесоха сметановата торта плюс пет вида кафе и чай, по избор, Грегор срамежливо каза:

– Лайза, организирах за вас малка изненада. – Той направи незабележимо движение с ръка под масата – явно предварително уговорен сигнал, който внимателно чакащия ливреен слуга незабавно улови и веднага изчезна зад декоративните храсти. – Споменахте, че сте виждали кон само на видео. Конят – това е един вид символ на вор, и аз помислих, че ще ви хареса да поездите.

При тези думи отново се появи същият прислужник, водещ за поводите най-великолепната малка бяла кобила, която Майлс беше виждал през живота си; даже дядовите му конюшни със скъпи чистокръвни бегачи не правеха изключение. Големи очи, изящни крака... Копитата полирани до блестящ черен цвят. В дългата сребриста грива и струющата опашка бяха вплетени алени панделки, в тон със седлото в същия цвят, да не говорим за плетените алени поводи, прикрепени към позлатена юзда.

– О, божичко! – Лайза едва не се задъха от възторг, съзерцавайки с влюбени очи животното. – Може ли да я погаля? Но аз си нямам и представа как да язда!

– Знам. – Грегор я придружи до кобилата и Лайза, смеейки се, посегна с ръка към копринената ѝ шия, заравяйки пръсти в блестящата грива. Кобилата безгрижно притвори очи, спокойно приемайки тези

знаци на искрено внимание. – Аз лично ще я вода – каза Грегор. – Само ходом. Тя е много спокойна. – От гледна точка на Майлс, животното беше на крачка от заспиване; Грегор навярно бе изключил всякаква възможност за неприятни инциденти с коня, които можеха да помрачат това шоу.

В бърборенето на Лайза звучаха едновременно съмнение, възхищение, и нещо, наподобяващо на „моля-ви-уговорете-ме“. Майлс се наведе към лейди Алис и прошепна:

– Откъде Грегор е намерил този кон?

– През три области оттук – прошепна тя в отговор. – Вчера го докараха с аерокар в дворецовите конюшни. Грегор от четири дни гони прислугата си до умопобъркване, планирайки всеки детайл на този обяд.

– Аз ще подхвана крака ви – продължаваше императорът, докато конярят държеше богато украсените поводи. – Ето, позволете да ви покажа как. Свийте крака си, а аз ще подложя ръцете си...

Трябваша три опита и изрядно количество смях, за да се качи Лайза на коня. Ако Грегор се е опитвал тайничко да я опипа, то беше успял да изпълни това с потресаваща издържливост. Седейки в подплатеното с кадифе седло, Лайза изглеждаше възхитена, малко засрамена и в същото време горда от себе си. Грегор взе поводите от коняря, с жест го отпрати и поведе кобилата по градинските алеи, като говореше нещо и оживено жестикулираше.

Майлс, широко разтворил очи, отпи голяма глътка парлив чай.

– Така, лельо Алис... ролята на Баба ли играеш, или какво?

– Все повече изглежда, че е така – сухо отвърна тя, без да сваля поглед от малката изискана кавалкада.

– И кога се случи това?

– Не съм съвсем сигурна. Докато се огледам... и готово. Оттогава все се опитвам да наваксам пропуснатото.

– Но, Алис... Комарка за императрица? – Защото Грегор най-вероятно имаше предвид тъкмо това; Алис никога нямаше да се съгласи с ролята на сводница. – Консервативното крило от партията на ворските лордове направо ще се насерат, нали? Да не споменавам за оцелелите комарски радикални революционери. С тях ще се случи същото, само че по друг начин.

– Бъди така добър и не използвай казармените си изрази на масата, Майлс. Но в отговор на въпроса ти... да, навярно. Макар че на центриската коалиция това ще се хареса. Или ще бъде убедена да го приеме.

– Ти ли ще ги убедиш? Или ще ги убедят техните съпруги, с твоя

помощ? *А ти самата* одобряваш ли такъв брак?

Тя замислено присви очи.

– Като цяло... да, струва ми се, че го одобрявам. Тъй като майка ти не прави нищо в това отношение, то задължението да се търси съпруга за Грегор през последните десет години автоматично падна върху мен. Адски досадна задача. Искам да кажа, той просто си седеше тук и ме гледаше с онова негово ужасно скръбно изражение, сякаш казва „Защо правиш така с мен?“. Струва ми се, че по едно или друго време съм му водила всяка висока и стройна ворска красавица от планетата, нарушавайки реда в собствения им живот и живота на семействата им; предоставях му десетки резюмета... нищо не подейства. Всичко беше напразно. Кълна се, че Грегор беше още по-голямо разочарование от Иван, а Иван изпусна толкова много добри партии... Някой, чието име няма да споменавам, ми прошепна на ухо, че трябвало да опитам да му предложа момчета, но аз отбелязах, че това *няма* да реши проблема с наследника, който всъщност е първостепенен за нас.

– Не и без адски много безпрецедентни генетични операции – съгласи се Майлс. – Не, момчетата не са за Грегор. Но и ворско момиче също. Разбрах го още преди години – жалко, че не си ме попитала. Грегор е още по-близък роднина на лудия император Юри от мен. И... хм... той знае повече за баща си, покойния и неоплакан от никого принц Серж, далеч повече, отколкото, както предполагам, биха искали родителите ми. Грегор страда от напълно исторически обоснована параноя по повод... е, параноята. И от вътрешните ворски бракове. Никога не би си позволил да се влюби във ворска жена.

Алис повдигна тъмните си вежди.

– За това му отношение към ворските жени и аз се досетих най-накрая. Което ме изправи пред сериозна дилема, както можеш да си представиш.

– Е... какво вижда той в доктор Тоскана, как смяташ? Освен интелигентност, красота, мил характер, чувство за хумор, умение за общуване, богатство и не-ворски гени, искам да кажа?

Алис изсумтя – лека, подобаваща на ворска лейди насмешка.

– Мисля, че всичко е даже по-просто и засяга по-дълбоки инстинкти, макар да се съмнявам, че Грегор го съзнава. Не се опитвам да имитирам този ужасно дразнеш навик на майка ти, тези моментални психоанализи по бетански, но... майката на Грегор беше убита, когато той беше на пет години. – Червените й устни за момент трепнаха от стара болка; лейди Алис бе познавала принцеса Карийн, когато беше още жива. –

Погледни фигурата на доктор Тоскана. Тя излъчва... майчинство. Никъде не стърчат кости. Колко време загубих да влача пред него тълпи от високи и стройни красавици, когато е трябвало да му вода ниски и *лук-кави*. Иде ми да се разрева. – Вместо това тя решително отхапа солидно парче от тортата си.

Майлс неутрално се прокашля. Грегор и Лайза завиха зад ъгъла и продължиха по алея с подкастрени тисови дървета. Високият слаб император крачеше до стремето, оживено жестикулираше, усмихваше се и разказваше нещо. Лайза се навеждаше към него през седлото, очите ѝ сияеха, устните ѝ бяха отворени, тя слушаше Грегор... с цялата си душа, разбра Майлс.

– Е, Майлс – вече с по-спокоен тон продължи лейди Алис, – разкажи ми за тоя твой капитан Галени. Не ми е ясно как се вписва той в цялата тази история.

– Той не е мой капитан – възрази Майлс. – Той е капитан на Грегор.

– Но според Иван е твой приятел.

– Иван е работил с него много по-дълго от мен.

– Престани да избягваш въпроса. Имам чувството, че това е важно или поне, че може да стане важно. Работата ми е да предпазвам Грегор от домашни проблеми, също както Саймън го предпазва от външни. И както някога твоят баща, а сега министър Ракоци, струва ми се – от политически. Според доклада на ИмпСи, предоставен от Саймън, доктор Тоскана и Галени не са любовници.

– Ами... не. И аз така смятам. Той обаче я ухажваше. Точно затова ги поканих и двамата тогава на официалната Императорска вечеря. За да му помогна в усилията. – Императорският обяд започваше да тежи като камък в стомаха му.

– Но не са официално сгодени, нали?

– Не мисля.

– Разговаряли ли са за брак?

– *Не знам*. Разбираш ли, не съм чак толкова близък с Галени. С него просто... сме работили заедно, съвсем случайно, по време на оная каша с Марк на Земята и после – по време на командировката ми на Комар, когато ИмпСи разследваше един опасен инцидент. Да, според мен Галени е мислил за брак. Но той е много затворен човек, при това по много основателни причини. Мисля, че му е било много трудно да се опитва да се сближи с Лайза. Не заради това какъв човек е тя, а заради това какъв е той самият, или по-точно, какъв се е направил. Бавен, внимателен, предпазлив.

Лейди Алис почука с дългия си лакиран нокът по дантелената покривка. Около нейната чиния нямаше нито трошичка, нито капчица.

– Трябва да знам, Майлс. Има ли вероятност капитан Галени да създаде някакви проблеми в сегашната ситуация? Не искам повече изненади.

– Какво имаш предвид под „проблеми“? Той самият ли ще е проблем? Или той ще ги създаде?

В меката тоналност на гласа на Алис се усетиха метални нотки.

– Точно това те питам.

– Не знам. Предполагам, че ще се чувства наранен. Съжалявам. – Смятах да пратят Галени по дяволите. „Господи, Дъв... не исках да направя това с теб! Прости ми, прости ми... днес е денят, в който съм виновен за всичко...“

– Е, в края на краищата изборът е на Лайза – разсъдливо каза Алис.

– Нима бедният Галени може да се конкурира с *императора*?

Тя го погледна с леко съжаление.

– Ако Лайза обича Галени... няма да има конкуренция. Ако не го обича... няма и проблем. Нали?

– Струва ми се, че ме боли главата.

Устните на лейди Алис леко трепнаха, демонстрирайки тайно съгласие с казаното, но изражението на лицето ѝ веднага се върна към обичайното ѝ приятно спокойствие; към тях отново се приближаваше Грегор със своя конен цирк. Той помогна на Лайза да слезе от коня, в процеса на което се изхитри да изпълни нещо твърде близо до прегръдка. После подаде юздите на коняря. Друг слуга донесе два сребърни таза, за да могат двамата да измият следите от докосването до коня (ако имаше такива) по ръцете си. Напълно излишен жест: изглежда животинчето тази сутрин едва не са го удавили в шампоан. А задницата ѝ блестеше така, че Майлс без колебание би ял обяда си направо от нея.

Алис демонстративно си погледна часовника.

– Ужасно съжалявам, че развалям този прелестен следобед, Грегор, но до срещата ти с граф Вортала и министър Ван остават само двацет минути.

– О! – Бузите на Лайза поруменяха и, изпитвайки угризения на съвестта, тя скочи от стола, на който току-що бе седнала. – Аз ви отвличам от работата ви.

– О, не, след като лейди Алис е тук, за да ми напомня за това – парира Грегор, хвърляйки към Алис поглед, който я накара да се усмихне кисело. Но Грегор послушно стана и се наведе над ръката на Лайза...

дали щеше... Да. Той смяташе да целуне ръката ѝ. Всъщност Грегор я обърна с дланта нагоре и леко я докосна с устни. Майлс скръсти ръце, покри устата си с длан и си прехапа езика. Когато Грегор се изправи, Лайза сви пръсти, криейки мястото на целувката – сякаш е уловила пеперуда – и се усмихна. Не, направо се ухили. Грегор се ухили в отговор с такъв вид, сякаш е леко пиан. Алис се прокашля. Майлс прехапа езика си още по-силно. Грегор и Лайза размениха продължителен и забележително идиотски поглед. Накрая Алис прекъсна тази мизансцена, взе Лайза под ръка и я отведе, като радостно ѝ говореше нещо за разходка из долните салони на резиденцията, където по пътя можеха да се разгледат мозаечните панели.

Грегор отново се просна на стола си, седнал настрани, праметна крак през страничната облегалка и го залюля.

– Е, какво мислиш за нея?

– За доктор Тоскана ли?

– Едва ли бих ти искал мнението за леля Алис.

Майлс погледна Грегор, който се усмихваше с цялата уста. Не... този човек не искаше критичен анализ.

– Красива е.

– Нали?

– Много интелигентна.

– Блестяща. Жалко, че не присъстваше на срещата с Ракоци и хората му. Нейното изложение беше образец за яснота.

Несъмнено, след като всички експерти на синдиката го бяха подготвяли цяла нощ... и все пак на Майлс също му се беше случвало да ръководи инструктаж и знаеше какви усилия изисква това. Ала Грегор не го питаше за неговото мнение, просто искаше потвърждение на своето. „Никога не съм бил подмазвач...“

– Много патриотична, – продължаваше да бърбори Грегор, – и именно в този стил – устременост към бъдещето, готовност за сътрудничество, – който баща ти винаги е искал да види у комарците.

– Да, сир.

– С красиви очи.

– Да, сир – въздъхна Майлс. – Много, хм, синьо-зелени. – „Защо прави така с мен?“ Защото граф и графиня Воркосиган не бяха тук, навярно. Той използваше Майлс като замяна на родителите му, които в крайна сметка освен това бяха и приемни родители на сирачето Грегор.

– Остроумна...

– Да, сир.

– Майлс?

– Да, сир?

– Престани.

– Хм. – Майлс отново опита номера с прехапването на език.

Ботушът на Грегор спря да се люлее; лицето му стана сериозно, през него премина сянка.

– Ужасно ме е страх – тихо каза той.

– Да не те отблъсне ли? Не съм такъв специалист по жените, за каквото се представя Иван, но... според мен всички предварителни признания говорят „Давай, напред!“.

– Не... от това... което може да се случи по-късно. Моята работа може да доведе до смъртта ми. За мен и за тези, които са най-близко до мен.

Сянката на принцеса Карийн, а не променливият ветрец, вледени въздуха. Може би за душевното здраве на Грегор беше по-добре, че северното крило, където беше убита майка му, беше изгоряло напълно и беше построено наново, вече свободно от призраци.

– Всеки ден умират обикновени хора. Поради различни причини: от чиста случайност до неумолимото време. Смъртта не е императорски монопол.

Грегор го погледна.

– Наистина не е – тихо повтори той и решително кимна, сякаш Майлс току-що бе казал нещо полезно за него. „Но какво?“

Майлс се опита да промени темата.

– За какво ще е срещата ти с Вортала и Ван?

– А, както обикновено. Тяхната Комисия за разпределяне на Императорските земи иска привилегии за приятели. А аз искам техните приятели да представят доказателства за компетентни планове за използване.

– Аха. – Всичко това засягаше южния континент и не представляваше пряк интерес за областта на Воркосиган. Майлс се зачуди дали не трябва да съобщи на заместника на баща си, че тази седмица ще е идеална за измъкване на привилегии за областта от Грегор. В сегашното си състояние на замечтана видиотеност, обгърнат от сексуална мъгла, поразеният от любов император можеше да се съгласи на всичко. Не... за Империята бе по-добре да запази това временно безумие като Държавна Тайна. Бракът бързо щеше да излекува Грегор.

Комарска императрица. Господи! Какъв кошмар за ИмпСи. Илян наистина щеше да получи онзи удар, с който заплашваше от години.

– Предупреди ли Илян?

– Мисля да пратя лейди Алис да му съобщи, ако нещата се развият добре. Съвсем скоро. Тя изглежда вече е започнала да работи по въпроса.

– Тя е най-добрият съюзник и посредник, на когото можеш да разчиташ. Дръж се както трябва и тя ще е на твоя страна. Но обмислил ли си всичките политически последствия от този... брак? – Майлс изведнъж разбра, че тази дума се каза за пръв път на глас.

– От една седмица не мисля за нищо друго. Знаеш ли, Майлс, може и да е за добро. Символ на единството на Империята и така нататък.

По-вероятно беше комарската съпротива да го превърне в символ на това, че Бараяр пак е завладял Комар. Майлс си представи какви възможности за политическа сатира крие всичко това и потръпна.

– Не възлагай прекомерни надежди на това.

Грегор поклати глава.

– В края на краищата... всичко това няма значение. Най-после открих нещо лично за себе си. Именно за мен, не за Империята, дори не за императора. Просто за мен самия.

– Тогава го дръж здраво с две ръце! И не позволявай на разни копелета да ти го отнемат.

– Благодаря – въздъхна Грегор.

Майлс се поклони и си тръгна. Чудеше се дали новият му шофьор е успял да убие някого и дали колата на графа все още се движи с покрива нагоре. Но най-вече се чудеше как ще избягва Дъв Галени през следващите няколко седмици.

ГЛАВА 10

На Майлс му трябваша няколко дни, за да се изтръгне от хватката на Иван и да избяга сам – или почти сам – в южната част на областта на Воркосиган. Всичко свърши с това, че той съвсем тържествено се закле пред Иван с думата си на Воркосиган, че няма да прави никакви опити за самоубийство, нито активни, нито пасивни. Братовчед му неохотно прие обещанието, но беше очевидно, че предпазливостта на Мартин се дължеше на инструкциите, прошепнати му на ухо от Иван: че Мартин трябва да наглежда работодателя си не само за припадъци, и да се обади на еди-кой си номер в случай на опасност или излишни странности. „Сега хлапето ме мисли за луд. Или във всеки случай, че са ме уволнили, защото съм луд, а не че съм луд, защото са ме уволнили. Е, много ти благодаря, Иване.“ Ала може би няколко дни в покоя на имението Воркосиган щяха да успокоят както ума на Майлс, така и на Мартин.

Когато първите сини оттенъци на планините Дендарии обагриха хоризонта пред тях, ненадейно изплувайки от трептящия въздух като мираж, той разбра, че са пресекли северната граница на родната му област.

– Сега завий на изток – каза Майлс. – Мисля да обиколя областта. Ще минем точно на север от Хасадар. Идвал ли си друг път по тези земи?

– Не, милорд. – Мартин покорно наклони гравитоскутера, насочвайки го към утринното слънце – поляризираното стъкло на кабината компенсираше силната светлина. Както бе подозирал Майлс, момчето се оказа по-лош пилот, отколкото шофьор. Но, благодарение на системите за сигурност, скутерът беше малка, високоманеврена, нееднократно охулвана смес между гравитационна шейна и самолет – практически не беше възможно да се разбие. Макар че някой можеше по време на петминутния си припадък да се изхитри да извърши подобен подвиг.

Понякога най-добрият начин да обиколиш квадрат е да минеш по три от страните му... Не че областта на Воркосиган наистина имаше форма на квадрат, по-точно приличаше на смачкан, неправилен правоъгълник с дължина около триста и петдесет километра от северните низини до южните планински проходи и около петстотин километра от изток на запад, ако заобиколиш най-високите хребети на планината. Само около една пета от земите на север бяха плодородни равнини и от тях,

разбира се, се използваша едва около половината. Град Хасадар се появи от дясната им страна – Майлс накара Мартин да заобиколи по широка дъга областта на по-интензивното движение, за да избегнат усложненията с навигационния контрол на градските компютри.

– Хасадар ми харесва – отбеляза роденият и израснал във Ворбар Султана Мартин, загледан в града, който с явни усилия се разпростираше на всички страни.

– Той е също толкова модерен, колкото и всеки друг град на Бараяр – отвърна Майлс. – Дори по-модерен от Ворбар Султана. Почти целият е построен след сетаганданското нашествие, когато дядо ми го избрал за нова областна столица.

– Аха, само че Хасадар е почти *всичко*, което има в тази област – рече момчето. – Искам да кажа, едва ли тук ще се намери нещо друго.

– Е, ако под „нещо“ имаш предвид градове, не. Областта е толкова отдалечена, че няма никаква възможност за развитие на крайбрежната търговия. Винаги е бил селскостопански, доколкото позволяват планините.

– Ако се съди по многото планинци, които идват във Ворбар Султана да си търсят работа, в планините няма възможност за препитание. Даже има вицове за тях. „Как се казва момиче от дендарийските планини, което може да бяга по-бързо от братята си? Девственица.“ – Мартин се подсмихна.

Майлс – не. Изведнъж в кабината на скутера повя хлад. Младежът го погледна стреснато и се сви на седалката.

– Простете, милорд – промърмори той.

– Тази шега вече съм я чувал. Чувал съм ги всичките. – Наистина, оръженосците на баща му – всички бяха местни хора, от областта – постоянно измисляха такива шегички, но интересно защо... звучаха някак различно. Някои от войниците също бяха планинци и изобщо не им липсваше чувство за хумор. – Вярно е, че планинците от Дендарии имат много по-малко предци от вас, лентяите от Ворбар Султана, но това е защото не са преклонили глави и не са се предали на сетаганданците. – Малко преувеличение: сетаганданците бяха окупирали само низините, където се бяха превърнали в лесни мишени за планинците, предвождани от отчаяно младия генерал граф Пьотър Воркосиган. Вместо да изместят позициите си петдесет километра назад, нашествениците се бяха опитали да преследват местните в коварните планини. Областта на Воркосиган бе изостанала в развитието си именно защото беше сред най-опустошените от войната в целия Бараяр.

Да... това оправдание можеше да важи за преди две, дори преди едно поколение. Ала сега?

„Нас, Воркосиган, империята ни откъсва от собствената ни област и ни използва, без да върне онова, което е взела. И после се шегува с нашето обедняване.“ Странно... Никога не беше мислил за ревностната служба на семейството си като за скрит данък, тегнещ върху областта.

Майлс изчака десет минути повече, отколкото възнамеряваше първоначално, после каза:

– Сега завий на юг. Но се издигни с още хиляда метра.

– Да, милорд. – Скутерът се наклони надясно. Малко по-късно автоматичният маяк на земята ги засече и прати стандартното предупреждение по комуникационния пулт. Разнесе се записан глас:

– Опасност. Навлизате в опасно радиоактивна зона...

Мартин пребледня.

– Милорд? Да продължавам ли в *тази* посока?

– Да. На тази височина няма опасност. Години минаха, откакто за последен път съм летял над пустошта. Винаги ми е било интересно да следя как се развиват нещата там долу.

Обработваемата земя бе отстъпила на горите още преди много километри. Сега дърветата започнаха да стават все по-редки, цветовете им – по-странни и все по-силно в тях преобладаваше сивото; в някои райони растителността беше изсъхнала, в други – необикновено гъста.

– Знаеш ли, почти всичко това е мое – загледан надолу, каза Майлс. – Искам да кажа, лично мое. Не защото баща ми е областен граф. Дядо ми завеща тези земи на мен. Не на баща ми, като по-голямата част от другите ни владения. Винаги съм се чудил какво е искал да ми каже с това. – Изродена земя за изроден наследник, намек за това, че Майлс е инвалид още от раждането си? Или примирено признание, че животът на граф Арал Воркосиган ще изтече дълго преди да се възродят тези загинали земи? – Никога не съм стъпвал долу. Имам намерение някой ден да се облека в противорадиационен костюм и да посетя тези земи – но само след като създам деца. Казват, че имало много странни растения и животни.

– Но хора няма, нали? – попита Мартин, разглеждайки с видимо безпокойство пейзажа долу. Макар че не му беше казано нищо, той се издигна с още няколкостотин метра.

– Има. Малко скитници и бандити, които и без това не очакват да живеят достатъчно дълго, за да се разболеят от рак или да имат деца. От време на време областната гвардия ги лови и ги прогонва. На отделни

места се създава измамното впечатление, че земята се възстановява. Всъщност през трийсетте години на моя живот радиационното равнище в отделни райони се е понижило наполовина. Когато остареея, тази територия тъкмо ще започне да става използвана.

– След десет години ли, милорд? – Устните на Мартин се изкривиха в недоверчива усмивка.

– Бих казал, по-вероятно след петдесет години, Мартин... – спокойно го поправи той.

– О!

След няколко минути Майлс проточи шия и погледна през прозореца вляво.

– Ей там. Онова петно са останките от Воркосиган Вашной, старата областна столица. Ха! Сега става сиво-зелено. Когато бях дете, всичко тук беше съвсем черно. Интересно, дали още излъчва сияние през нощта?

– Можем да се върнем тук когато се стъмни и да проверим – след кратка пауза предложи Мартин.

– Не... няма нужда. – Майлс се отпусна назад и отправи очи към издигащата се на юг планина. – Това ми стига.

– Мога да увелича малко скоростта – каза младежът, когато пейзажът смени оттенъка си от плесенясал в по-здравословните зелени, кафяви и златисти цветове. – Да видим на какво е способна тази машина. – Тонът му беше явно умоляващ.

– Аз знам на какво е способна – отвърна Майлс. – И днес не се налага да бързам. Може би друг път.

Мартин не за пръв път правеше такива намеци – очевидно намираще вкуса на новия си работодател към пътуването за прекалено бавен и скучен. Майлс го сърбяха ръцете да му отнеме шурвала и да му покаже какво значи завладяващ полет през Дендарийската клисура. Да прелетиш по тази бясна, завиваща ту нагоре, ту надолу аеродинамична тръба, покрай големия водопад и под него – това беше напълно достатъчно, та пътника, вкопчен с побелели ръце в седалката си, да повърне.

Уви, дори ако ги нямаше припадъците, Майлс смяташе, че вече не е готов за това – нито физически, нито психически, нито морално. Във всеки случай, не и по начина, по който някога го бяха правили с Иван, когато бяха малко по-млади от Мартин сега. Беше цяло чудо, че не се бяха убили някъде. Навремето бяха убедени, че това се дължи на забележителните им ворски умения, но сега, със задна дата, това приличаше по-скоро на божествена намеса.

Играта започна Иван. Всеки от братовчедите седнаше зад управлението на скутера и летеше през дълбоката, извиваща се клисура, докато другия или се предаваше, пляскайки по панела – по подобие на пляскането по тепиха в бойните спортове – или докато не се разделеше със закуската си. За да се прелети както трябва, първо трябваше да се изключат някои вериги от системата за безопасност на скутера – номер, за който Майлс предпочиташе Мартин да не научава. Отначало Майлс поведе по точки пред Иван просто като не закусваше нищо преди полета, докато накрая Иван се досети каква е работата и започна да настоява на съвместна закуска, за да се гарантира честна игра.

Майлс спечели последния рунд, като го предизвика на ношен полет. Иван летеше първи и ги прекара през клисурата живи, макар че беше преbledнял и изпотен, когато машината изскочи от последния завой и се хоризонтира.

Майлс пое щафетата и изключи фаровете на скутера. Трябваше да отдаде дължимото на смелостта на Иван: той се хвърли с вопъл към пулта и започна да блъска по копчето за аварийно катапултиране (изключено), едва когато разбра, че братовчед му води скутера по клисурата със същата скорост, но със затворени очи.

Майлс, разбира се, не си направи труда да спомене, че през предните три дни е минал по този маршрут със същата скорост повече от шестдесет пъти, като постепенно е поляризирил покрива до пълна непрозрачност.

Това бе последният рунд на *тази* игра. Иван никога повече не го предизвика.

– На какво се усмихвате, милорд? – попита Мартин.

– А... на нищо, Мартин. Сега завий надясно и мини над средата на онези дървета. Любопитен съм да видя какво става с моята гора.

Неговите вечно отсъстващи от областта предци Воркосиган отделяха по-голямо внимание на разновидностите на селското стопанство, които изискваха минимални грижи. След пет десетилетия залесяване превъзходната твърда дървесина беше почти готова за постоянна селективна сеч. Може би след още десетина години? Участвци с дъбове, кленове, брястове и брези си съперничеха по красота под есенното слънце. Тук-там по стръмните планински склонове тъмнееха студоустойчивите, създадени с помощта на генното инженерство черни абаносови дървета; нов вид – или по-точно нов на Бараяр, – внесен едва преди тридесет години. Интересно, за какво ли ще отидат всички тези дървета: за мебели, къщи, други полезни вещи? Искаше му се поне някои от тях да се

използват за нещо красиво. Да речем, за музикални инструменти или скулптури.

От съседния хребет в небето се издигаше облак гъст дим. Майлс се намръщи.

– Насочи се натам – нареди Майлс и посочи с ръка.

Но когато се приближиха, откри, че всичко е наред: просто бригада от тераформисти изгаряше още един склон на хълма, унищожавайки отровните местни шубраци преди да обработи почвата с органичен тор от земен произход и да посади млади фиданки.

Мартин описа кръг над тях и шестимата мъже с кислородни маски, вдигнали глави, весело им помахаха, без изобщо да подозират кой ги наблюдава оттам.

– Поклати крилата в отговор – нареди Майлс и Мартин го изпълни незабавно.

Интересно, какво ли е да вършиш тази работа всеки ден – да тераформираш Бараяр по древния, не изискващ модерни технологии начин, метър по метър. Ала така поне за да оцениш какво си постигнал в живота, беше достатъчно просто да се огледаш.

Отдалечиха се от горската плантация и продължиха на запад над червено-кафявите хребети, на места осеяни с кръпки земна зеленина, бележещи тук човешки селища, а там – дива растителност. Покритата със сняг сива планина се извиси от лявата им страна. Майлс се облегна назад в креслото и за миг притвори очи, усещайки безпричинна умора; той ядеше и спеше както обикновено. Накрая въпросителното мърморене на Мартин го принуди да отвори очи и той видя далечния блясък на дългото езеро при имението Воркосиган, което като огъната дълга ивица се виеше на запад сред пъстрите хълмове.

Прелетяха над селото, намиращо се в подножието на езерото и стоящите до него обгорени развалини на замъка. Именно заради този замък някога беше възникнало това село. Майлс накара Мартин да обиколи повторно района преди да се спуснат и да кацнат в имението. Тук се бяха появили поне сто нови вили, осеяли брега на езерото по цялото му протежение и от двете страни, на няколко километра от района, притежаван от Воркосиган. Къщите принадлежаха на хора от Хасадар и Ворбар Султана. Ето го и източника на демографския взрив: поне дузина яхти, загрозяващи – или украсяващи, в зависимост от гледната точка – синята повърхност на езерото. Селото също беше нараснало, понеже снабдяваше с продукти както почиващите, така и няколкото стари консервативни ворски имения в областта.

Първоначално лятната къща на Воркосиган бе построена за казарма – продълговата двуетажна каменна сграда, сега превърната в красива резиденция с прекрасен изглед към езерото. Майлс нареди на Мартин да се приземи на площадката до гаража, зад билото на хълма.

– В къщата ли да ги отнеса, милорд? – попита Мартин, разтоварвайки багажа им.

В този дом поне постоянно живееше семейство, което поддържаше сградата в годно за живеење състояние и се грижеше за съпътстващата го обширна територия. Затова атмосферата му не беше мрачна и не навяваше мисли за гробници, като в столичния замък.

– Не... засега ги остави тук. Първо искам да надникна в конюшните.

Майлс го поведе по пътеката към стопанските постройки и засетите със земна трева зелени пасища в най-близката до езерото долина. Момичето от селото, което се грижеше за малкото останали коне, излезе да поздрави гостите и Мартин, очевидно морално подготвен да понесе няколкото дни селска скука в компанията на своя ексцентричен господар, видимо се оживи. Майлс ги остави да се запознаят и се запъти към пасището.

Неговият кон, който още в първата седмица от живота си беше получил от дядото на Майлс доста непредставителното име Дебелия глупак, с радостно цвилене се отзова на гласа на стопанина си и Майлс честно го възнагради с ментови бонбони, а после погали широкия му кадифен нос. Животното, което тази година ставаше на... нима вече на двадесет и три години? – вече имаше сиви косми в рижата си козина и дишаше тежко след галоп през пасището. И така... дали можеше да си позволи да поязди с тези припадъци? Ако иска да се отправи на любимия си многодневен поход из планините – не. Но ако научи Мартин да наблюдава състоянието му, можеше да рискува с няколко обиколки на пасищата. Изкуствените кости беше малко вероятно да се счупят при падането, а на Глупака можеше да се довери – той нямаше да го прегази.

Плуването, второто голямо удоволствие в имението Воркосиган, бе изключено. Плаването с яхта беше под въпрос: трябва да не сваля спасителната си жилетка и да влачи със себе си Мартин. А дали Мартин можеше да плува? Да не говорим дали можеше да спасява човек, който в припадъка си е паднал зад борда и едновременно с това да не изпусне яхтата? Май искаше твърде много. Все едно, в началото на есента водата в езерото и без това беше ледена.

* * *

Изобщо не беше случайно, че тридесетият рожден ден на Майлс се падна през следващата седмица, когато той тихо скучаеше, седнал на брега на езерото. Не можеш да намериш по-подходящо място, на което просто да игнорираш подобно събитие. Не като в столицата – там най-вероятно щяха да му досаждат приятели и роднини. Като минимум – Иван, който щеше да започне да го дразни на тази тема, или, което е по-лошо, да му устройва празненство. Макар че, без всякакво съмнение, Иван можеше да го възпре осъзнаването на факта, че той е следващият по ред, след два месеца. И изобщо, на рождения си ден просто ставаш с един ден по-стар, както във всеки друг ден, нали така?

Прословутият ден още от сутринта бе мъглив и влажен – вчера валеше меланхоличен дъжд, много подходящ за настроението на Майлс. Но, съдейки по ивицата бледосиньо небе точно над главата му, времето щеше да стане идеално – топло и леко мъгливо. Също явно беше и друго – нямаше да позволят на Майлс напълно да игнорира рождения си ден; това се потвърди още от първото позвъняване на домашния комуникационен пулт. Лейди Алис радостно го поздрави по съответния начин. Сигурно и Иван нямаше да остане по-назад. Ако Майлс не намерже начин да се скрие, рискуваше да остане привързан целия ден до тази дяволска машина.

Майлс мимоходом си взе кифличка от кухнята – да си подложи преди закуската – и излезе на пътеката покрай склона, която водеше в градината (и гробището). Някога това беше място на вечен покой за оръженосците от казармата; след разрушаването на Воркосиган Вашной родът Воркосиган го бе превърнал в семейно гробище. Той поседя в дружеско мълчание до гроба на сержант Ботари, като гризеше кифлата и гледаше как изгряващото слънце оцветява в червено утринната мъгла над имението Воркосиган.

После отиде при гроба на стария генерал Пьотър и няколко дълги минути гледаше надгробната плоча. Някога го беше тъпкал с крака и бе крещял на този подигравателно безмълвен камък, беше шепнал и умолявал. Но изглежда, нямаше какво повече да си кажат със стареца. Защо?

„Защото, по дяволите, не говоря с онзи гроб, с който трябва, ето това е проблемът“ – внезапно реши Майлс. Той безжалостно се обърна и решително се върна в къщата, за да събуди Мартин, който, ако му позволяха, спокойно можеше да спи до обяд. Майлс знаеше едно място, където не можеше да го достигне проклетият комуникационен пулт. И той

отчаяно се нуждаеше да поговори с една малка лейди.

* * *

– Къде отиваме, милорд? – поинтересува се Мартин, докато сядаше в гравитоскутера и раздвижваше пръстите си.

– В едно малко планинско селище, наречено Силви Вейл. – Майлс се наведе и въведе инструкциите в навигационната програма, която засвети пред тях оцветена триизмерна решетка. – Искам да кацнеш именно в тази точка, ето в тази малка долина, веднага след този склон. Всъщност това е гробище. Между дърветата трябва да има достатъчно пространство, за да спуснеш скутера. Или поне имаше последния път, когато бях там. Това е много красиво място, точно до един поток. Слънчевите лъчи се процеждат между клоните... може би трябваше да си вземем припаси и да си направим пикник. Намира се на четири дни път пеш отук или два и половина с кон. И на по-малко от час със скутер.

Мартин кимна, запали двигателя, издигна машината над хребета и потегли на югоизток.

– Обзалагам се, че мога да ви закарам за още по-малко време – предложи той.

– Не...

– Отново ли ще минем по заобиколен път?

Майлс се поколеба. Сега, когато вече бяха във въздуха, нетърпението отслабна, заменено от нарастващ страх. „А ти си мислеше, че е трудно да искаш извинение от императора.“

– Да. Исках да ти покажа няколко неща за скутерите и възходящите въздушни течения в планините. Лети право на юг, а ето там – на запад, към онези върхове.

– Да, милорд – упражни новопридобития си стил на ворски прислужник Мартин, но незабавно развали ефекта, като прибави: – По дяволите, това е далеч по-добро от поредния урок по езда. – Двамата с Глупака се разбираха не толкова добре, колкото беше очаквал Майлс. Мартин явно предпочиташе скутерите.

Последва твърде интересен час в Дендарийската клисура и нейните околности. Дори градското момче Мартин остана впечатлен от величествената природа, с удоволствие забеляза Майлс. Те летяха значително по-бавно, отколкото някога Майлс и Иван; като последица от урока закуската в коремите им малко се развълнува, но нямаше непосредствена опасност да излезе навън. Накрая всички оправдания за забавянето се изпариха и те, завивайки, отново поеха на изток.

– А какво има там, в този Силви Вейл? – попита Мартин. – Приятели? Гледки?

– Не точно. Когато бях горе-долу на възрастта на брат ти – всъщност тъкмо бях завършил Имперската академия, – графът, моят баща, ми натресе... тоест ме направи свой Глас в процес, който трябваше да се разгледа от графския съд. И ме прати в Силви Вейл да проведе разследване и съд относно едно убийство. Убийство на бебе заради мутации, точно в стила на древните традиции.

Мартин сбърчи лице:

– Планинци! – с отвращение каза той.

– Ммм. Всичко се оказа далеч по-сложно, отколкото очаквах, дори когато успях да хвана истинския виновник. Момиченцето – а тя беше убита четири дни след раждането си, защото имала заешка уста, – се казваше Райна Ксурик. Ако беше живо, сега щеше да е почти на десет години. Искам да си поговоря с нея.

Веждите на Мартин тръгнаха нагоре.

– А вие... ъ-ъ... често ли приказвате с мъртъвци, милорд?

– Понякога.

Момчето колебливо се усмихна, сякаш казваше: „Надявам се, че това е шега“.

– И те отговарят ли ви?

– Понякога... Ти никога ли не приказваш с мъртъвци?

– Не познавам такива. Освен вас, милорд – поправи се Мартин.

– Аз бях само потенциален мъртвец.

„Не бързай, Мартин. С времето кръгът на познанствата ти неизбежно ще се разшири.“ Майлс познаваше много мъртъвци.

Но дори и в този дълъг списък Райна заемаше специално място. След като свали от Имперската служба целия фалшив блясък, похарчи за кариерата си всичко, което можеше, преодоля всички идиотски правила и скрити гнусотии на армията... когато тази дяволска игра завърши, когато всичко стана истинско и наистина тежко, и се наложи да се жертват животи заедно с душите им... Райна оставаше единственият символ на службата му, който не беше загубил смисъл. Майлс с ужас усещаше, че в последно време, в цялата тази неразбория, някъде беше загубил връзката си с Райна.

Нима толкова се беше увлякъл от играта на Нейсмит и от желание да спечели, че беше забравил за какво играе? Райна – това е единствената пленница, която Нейсмит не може да освободи – през всичките десет години тя лежи под земята.

Имаше предание – вероятно измислено – разказващо за един от предците на Майлс, граф Зелиг Воркосиган. Той събирал – или по-скоро, опитвал се да събира – данъци от населението на своята област, които тогава се радвали на тази дейност не повече, отколкото сега. Някаква бедна вдовица, чиито нехаен съпруг ѝ беше оставил в наследство само дългове, предложила на граф Зелиг единственото, което имала – звуците от барабана на своя син и самия син в добавка. Зелиг, както се разказвало в преданието, приел барабаненето, но върнал момчето. Чиста проба ворска пропаганда.

Нейсмит беше най-голямата жертва на Майлс, всичко, което беше постигнал до момента, често дори излизайки от кожата си. Тази сутрин тук, в планините, галактическите интереси на Бараяр изглеждаха много далечни, но именно службата на тези интереси беше неговата област. Нейсмит беше неговият звук от барабана, а Воркосиган – този, който удряше барабана.

И така, той много точно знаеше как е загубил Нейсмит, чрез няколко грешни стъпки една след друга. Той можеше да си спомни и назове всяко звено от тази пагубна последователност от събития. Но къде, по дяволите, беше загубил Воркосиган?

Когато пристигнат, ще заповяда на Мартин да се поразходи или да полети още малко със скутера. Това щеше да е беседа с мъртвите, за която не му бяха необходими свидетели. Той подведе Грегор, но все пак се срещна с него лице в лице. Подведе семейството си, а скоро щеше да му се наложи да ги погледне в очите. Но да застане пред Райна... това щеше да е толкова болезнено, като иглограната.

„О, Райна. Малка лейди. Моля те... Какво да правя?“ Той се прегърби, отвръщайки се от Мартин, и седеше в пълно мълчание, затворил очи, притиснал чело към стъклото и с изгаряща от болка глава.

Гласът на Мартин прекъсна нарастващата агония на размишленията му.

– Милорд? Какво да правя? Не мога да кацна в тази долина, в която казахте, тук има само вода.

– Какво? – Майлс се надигна, отвори очи и изумено погледна навън.

– Прилича на езеро.

Наистина. Напряко на тясната клисура, където преди се бяха вливали два спускащи се по склона потока, сега имаше малка хидроелектростанция. А зад нея, закривайки неравния терен, се простираше водно огледало, отразяващо синьото утринно небе. Майлс отново провери

видеокартата, просто за да се увери, след което провери датата ѝ.

– Тази карта е само отпреди две години. И този язовир на нея изобщо не фигурира. Но... да, това е мястото, което ми трябва.

– Все още ли искате да кацнем?

– Да, хм... опитай да се приземиш ето там, на брега, от източната страна, колкото се може по-близо до маркера.

Това не бе лесна задача, ала Мартин най-после успя да намери равно място и внимателно приземи скутера между дърветата. Той отвори купола, Майлс се измъкна навън, спря до песьчливия бряг и се загледа в чистите води. Виждаше се само на няколко метра дълбочина. Разхвърляните тук-там бели пънове стърчаха от водата като кости. Любопитният Мартин слезе и застана до него, сякаш помагайки му да гледа.

– Така... дали гробището все още е там, долу, или жителите на Силви Вейл са преместили гробовете? А ако са ги преместили, то къде? – промълви Майлс.

Мартин сви рамене. Спокойната огледална повърхност на водата също не отговори.

ГЛАВА 11

Когато Мартин все пак успя да вдигне скутера във въздуха без да закачи дърветата, Майлс откри отгоре разчистен от дърветата участък на около километър от язовира и провери мястото му на картата. Той нареди на Мартин да се приземят в двора пред къща, построена от потъмняло от времето сребристо дърво. Хижата, с толкова познатата дълга веранда, от която се откриваше прекрасен изглед към долината и новото езеро, изглеждаше същата като преди, макар че надолу по склона имаше няколко нови стопански постройки.

На верандата излезе мъж – да види какво се е приземило в двора му. Това не беше плешивият еднорък говорител Карал, а напълно непознат тип – високо момче с късо подстригана черна брада. Перилата на верандата бяха изработени от рендосана свежа дървесина; младежът се облегна на тях така, като че ли всичко тук е негова собственост и с интерес наблюдаваше скутера. Майлс слезе от скутера и за миг неуверено погледна мъжа, мислено репетирайки обяснението за появяването си и тайно се радваше на внушителните габарити на Мартин. Навярно трябваше да дойде с обучен телохранител.

Но в този момент лицето на непознатия внезапно грейна.

– Лорд Воркосиган! – извика той. Слизайки от верандата през две стъпала едновременно, той се хвърли към Майлс, разперил ръце в радостно приветствие и широко усмихнат. – Много се радвам да ви видя отново! – Изведнъж усмивката му се стопи. – Надявам се, че нищо лошо не се е случило?

Е, добре; значи все някой го помнеше от онова разследване тук преди десет години.

– Не, просто се отбих да ви видя – отвърна Майлс, когато мъжът се приближи и стисна ръката му – и двете му ръце – с ентузиазизиран възторг. – Нищо официално.

Чернобрадият отстъпи крачка назад, вгледа се в лицето му и усмивката му се смени с хитра насмешка.

– Познахте ли ме?

– Хм...

– Аз съм Зед Карал.

– Зед? – Зед Карал, средният син на говорителя Карал, беше на дванадесет години при последната им среща... Майлс бързо пресметна

наум. Сега трябваше да е на двадесет и две, там някъде. Да. – Предния път, когато те видях, беше по-нисък от мен.

– Ами, мама беше добра готвачка.

– Наистина. Спомням си. – След кратко колебание Майлс попита: – Защо „беше“? Родителите ти... хм...

– А, живи и здрави са. Просто не са тук. Големият ми брат се ожени за едно момиче от низините, от Селиград и се премести да живее и работи там. Мама и татко отиват да прекарат зимата при тях, в града, щото тук горе зимите стават доста тежки за тях. Мама им помага с децата.

– Значи... Карал вече не е говорител на Силви Вейл?

– Не, имаме нов говорител, от около две години вече. Един младок, отчаян, кипящ от прогресивни идеи, с които се е натъкнал, докато е живял в Хасадар – е, точно като вас самия. Мисля, че го помните отлично. Казва се Лем Ксурик. – Усмивката на Зед стана още по-широка.

– О! – рече Майлс. За първи път този ден устните му трепнаха в усмивка. – Наистина. Аз... ще ми е приятно да го видя.

– Веднага ще ви заведе при него, ако ме качите. Сигурно днес работи в клиниката. Вие не я знаете, тя е нова, сега я строят. Само един момент. – Зед се втурна в къщата и за миг заприлича на някогашното бързоного дванадесетгодишно момче. На Майлс му се прииска да си удари главата в покрива на скутера, за да сложи в ред хаотично препускащите си мисли.

Зед се върна, скочи на задната седалка на скутера и започна да упътва Мартин, непрекъснато вмъквайки коментари, веднага след като машината се вдигна във въздуха и прехвърли гребена на съседния хълм. Кацнаха след около два километра пред растящия корпус на шестстайно жилище – най-голямата сграда в Силви Вейл, която Майлс беше виждал. Към нея вече бяха прекарани електропровод, захранващ стойка със сменяеми акумулатори. Шестимата души, които работеха навън, спряха и погледаха приземяването им.

Зед слезе от скутера и размаха ръце.

– Лем, хей, Лем! Никога няма да познаеш кой е дошъл! – Майлс го последва към строежа; Мартин остана в скутера, зашеметено наблюдавайки ставащото.

– Милорд! – Лем Ксурик също веднага го позна, но миналия път Майлс се беше появил тук по, хм... особен повод. Сигурно и Майлс, на свой ред, би отличил Лем в тълпата, ако имаше време за размисъл. Лем все още беше жилестият планинец приблизително на негова възраст, когато помнеше. Макар че сега очевидно изглеждаше по-щастлив от онзи

ден преди десет години, когато несправедливо го бяха обвинили в убийство. И определено изглеждаше по-самоуверен от последната им среща в Хасадар преди шест години. Лем също се хвърли към Майлс с радостно приветствие и стисна двете му ръце.

– Говорителю Ксурик. Моите поздравления – отвърна му Майлс. – Виждам, че не си стоял със скръстени ръце.

– О, още нищо не знаете, милорд! Елате да видите. Скоро ще имаме собствена клиника – тя ще обслужва целия район. Бързаме с всички сили да покрим покрива преди да паднат първите снегове. Трябва да е напълно готова за Зимния празник. Тогава ще имаме собствен доктор, истински доктор, не оня фелдшер, дето обикаля района веднъж седмично. Този лекар е един от студентите, на които госпожа майка ви даде стипендия за следване в новото училище в Хасадар. Ще служи тук четири години в замяна на следването си. Ще получи дипломата си на Зимния празник. Строим му и къща, малко по-нагоре оттук, с адски красив изглед...

Лем му представи цялата стълпила се около тях бригада и го разведе из строежа, който, ако все още не бе клиника, беше мечтата за клиниката, пламтяща във въображението му толкова ярко, че Майлс виждаше призрачните ѝ очертания като вече готови.

– Като идвах насам, видях в долината електростанция – каза той, когато Лем най-после замълча, за да си поеме дъх. – Откъде се е появила?

– Ние я построихме – гордо отвърна Лем. – Не беше лека работата – с малкото електрически инструменти, които имаме. Разбира се, за да работят с електричество, трябваше да си го доставим. Все чакахме да ни дадат приемника за енергийния сателит, дето ни го бяха обещали от областта, ама бяхме толкова назад в списъка, че щяхме още да чакаме. Тогава помислих малко. Отидох в Достовар и разгледах тяхната електростанция, те я имат от много години. Не е висша технология, но работи. Домъкнах оттам няколко момчета да ни помогнат с язовира, да изберат най-подходящото място и така нататък, и повиках един инженер от Хасадар, на който някога му помагах да си построи къща, за да настрои и запусне електрическите системи. Сега той прекарва целия си летен отпуск в една от къщите край брега на новото езеро. Все още изплащаме генераторите, но само толкова.

– Значи там е било най-подходящото място, така ли?

– О, да. Най-гясното място, с най-голяма разлика във височината и с най-силен поток. В бъдеще енергията няма да ни стига, но това е само

отправна точка. Без тази енергия сега щяхме да сме в застой. А сега *можем* да се развиваме. Например, щяхме ли да спечелим областната лотария за доктор, без електрическа енергия за клиниката?

– Нищо не може да те спре, а?

– Да, милорд, и вие знаете от *кого* съм се научил.

Разбира се, от Хара, жена му. Майката на Райна. Майлс кимна.

– Като стана дума за Хара, къде е тя сега? – Бе дошъл тук, желаяйки само да се изправи мълчаливо пред мъртвите, но сега все по-силно му се искаше да поговори с Хара.

– Преподава в училището. Пристроих там нова стая... вече имаме две учителки. Момичето, което Хара обучи, се занимава с малките, а Хара – с по-големите.

– А мога ли... ъ-ъ... да я видя?

– Та Хара жив ще ме одере, ако ви пусна да си заминете без да се видите с нея! Елате, веднага ще ви заведе.

Зед, предал отговорността за Майлс на уважавано лице, му махна за сбогом и се запъти обратно към дома си, изгубвайки се между дърветата. Лем набързо инструктира бригадата си и зае мястото на Зед на задната седалка на скутера, влизайки сам в ролята на техен гид.

Поредният им кратък полет ги доведе до по-стара и по-традиционна сграда: продълговата хижа с две врати и два комина от необработен камък от двете ѝ страни. Висящата над верандата голяма, ръчно гравирани табела с красиви ръкописни букви оповестяваше, че това е училище „Райна Ксурик“. Лем въведе Майлс през лявата врата; вървящият след тях Мартин неуверено се забави отвън. Двадесетина деца на различна възраст седяха пред ръчно изработени дървени бюра, на които имаше преносими комуникационни пултове и слушаха енергично жестикулиращата жена, стояща в другия край на стаята.

Хара Ксурик все още бе толкова висока и слаба, каквато си я спомняше Майлс. Правата ѝ сламеноруса коса беше вдигната на кок на тила ѝ в обичайната прическа на планинките; тя носеше семпла местна рокля, чиста и добре ушита. Подобно на повечето си ученици през това достатъчно топло време бе боса. Нейните приковаващи вниманието сиви очи искряха от топлота и живот. Когато видя Майлс и Лем, Хара незабавно прекъсна урока.

– Лорд Воркосиган! Виж ти, изобщо не очаквах да ви видя! – Хара се хвърли към него със същата енергия като Зед и Лем, но не се задоволи с ръкуване, а го прегръна. Е, поне не го повдигна от земята! Скривайки изумлението си, Майлс силно напегна мозъчните си гънки в

достатъчна степен, за да я прегърне в отговор, а когато тя го пусна, я хвана за ръцете и леко ги разпери.

– Здравей, Хара. Изглеждаш прекрасно.

– Не съм ви виждала от Хасадар.

– Да, аз... отдавна трябваше да дойда. Но нямах никакво свободно време.

– Трябва да ви кажа – най-важното за мен на света беше, че дойдохте на дипломирането ми в учителския колеж.

– Просто късмет, че тогава бях на Бараяр. Самият аз нямам заслуга за това.

– Въпрос на гледна точка. Елате, вижте... – Тя го замъкна до учителското място в предната част на стаята. – Деца, вижте кой ни е дошъл на гости! Това е нашият лорд Воркосиган!

Те го зяпнаха по-скоро заинтригувано, отколкото с подозрение или отвращение. После преместиха поглед от странното човече, стоящо пред тях в плът и кръв, към изображението, висящо на стената, сравнявайки едното с другото. Над екрана за видеопроектора бяха строени в редица три портрета, два от които задължителни: на единия се кипреше император Грегор във великолепната си парадна униформа, от другата сурово гледаше графът на областта им, бащата на Майлс, облечен в най-тържествената кафяво-сребриста униформа на рода Воркосиган. Присъствието на третия портрет бе малко необичайно – от държавните учреждения не се изискваше да поставят образи на наследниците на графовете, – ала от стената с усмивка го гледаше собствената му физиономия. На тази снимка той изглеждаше много млад, беше в зелената си парадна униформа със светлосини петлици на младши лейтенант. Трябваше да е от завършването му на Академията, защото на петлиците все още не проблясваха сребърните очи на Хор. Откъде, по дяволите, я бе намерила Хара?

Тя гордо го показва на учениците си, горда като екскурзовод на изложба и развълнувана като шестгодишно дете, което се хвали на приятелите си с буркана с бръмбари. Идвайки в Силви Вейл, Майлс не смяташе да се среща с някого, още по-малко да говори пред публика, затова се чувстваше ужасно неподходящо облечен – в старата си риза в селски стил и износени черни панталони, останали от стара служебна униформа, да не говорим за измачканите армейски обувки, изцапани с кал от брега на язовира. Но той все пак успя да изтиска от себе си няколко общи думи от вида: „Отлично, забележително!“ , които изглежда задоволиха всички. Хара излезе с него на верандата и го отведе в другата стая;

там целия спектакъл се повтори отново, от което младата учителка за малко щеше да припадне, а малките ученици започнаха да се въртят така, че едва не излетяха от стаята.

Когато отново се върнаха през верандата, Майлс хвана Хара за ръката и я спря за момент.

– Хара... не съм дошъл тук на изненадваща инспекция, за Бога! Дойдох просто да... е, честно казано, просто исках да направя ритуално жертвоприношение на гроба на Райна. – Триножникът, мангалът и парченцата ароматичното дърво бяха в багажника на гравитоскутера.

– Много мило от ваша страна, милорд – отвърна тя. Майлс махна с ръка, но тя леко поклати глава – отрицание на неговото отрицание.

– Изглежда, че сега ще ми трябва лодка, за да го направя – продължи Майлс, – а не искам да рискувам да запаля лодката, в която седя. Или пък сте преместили гробището?

– Да, преди да пуснат водата, хората – които поискаха – преместиха някои гробове. Избрахме много приятно място на хребета, точно над старото гробище. Не преместихме гроба на майка ми, разбира се. Оставих я там долу. Нека дори гробът ѝ бъде погребан, и никакви жертвоприношения за нея. – Тя сбърчи лице. Майлс разбиращо кимна. – А гробът на Райна... е, предполагам, че е заради влажната почва, в низината до потока. Вместо ковчег я бяхме сложили в самоделен дървен сандък, а и тя беше толкова мъничка... не успяхме да я открием, за да я преместим. Навярно просто се е разтворила в пръстта. Това за мен не е важно. Дори, когато се замислих, ми се стори най-добре. Всъщност смятам, че това училище е най-добрият паметник за нея. Всеки ден, когато идвам тук, за да уча децата, е все едно, че изгарям жертвоприношение, само че още по-хубаво. Защото така създавам, вместо да унищожавам. – Хара кимна, решителна и спокойна.

– Разбирам.

Тя внимателно го погледна.

– Добре ли сте, милорд? Изглеждате много уморен. И съвсем блед. Да не сте били болен или нещо подобно?

Майлс предполагаше, че трите месеца смърт могат да се разглеждат като най-тежката болест, която можеше да хване човек.

– Ами, да. Нещо подобно. Но се възстановявам.

– А, отлично. А после ще ви пратят ли някъде?

– Всъщност, не. Имам нещо като... ваканция.

– Искане ми се да ви запозная с нашите деца – моите и на Лем. Докато съм в училището, майката или сестрата на Лем се грижат за тях. Ще

дойдете ли в къщи да обядвате с нас?

Майлс бе възнамерявал да се прибере в имението Воркосиган за обяд.

– Децата ли?

– Вече имаме две. Момчето е на четири, а момиченцето – на годинка.

Тук все още никой не използваше утробни репликатори – тя ги беше износила и двете в собственото си тяло, като Райна. Боже господи, а тази жена дори е работила! Подобна покана не можеше да се откаже.

– За мен ще е чест.

– Лем, прави компания на лорд Воркосиган за минутка. – Хара изчезна вътре за да поговори с колежката си, а после – с учениците. Лем послушно разведе Майлс около училището, показвайки архитектурните му особености. Две минути по-късно децата изхвърчаха от сградата и се пръснаха във всички посоки с радостни викове по повод предсрочното приключване на уроците.

– Не исках да ви нарушавам реда – смутено запротестира Майлс. Сега вече беше в капан. Дори за всичките съкровища на трите планети в Империята не би предал тези усмивки и това гостоприемство.

Без предупреждение те се стовариха заедно със скутера при сестрата на Лем, която без паника посрещна предизвикателството. Пригответният от нея обяд, слава Богу, се оказа лек. Майлс послушно се запозна с децата, племенниците и племенничките на Ксурикови, изразявайки възхищението си от всички. После той беше отвлечен от тях и доведен в гората, където трябваше да инспектира любимото им място за къпане. С напълно сериозен вид той премина заедно с тях през брода от гладки камъни, предварително сваляйки обувките, от което краката му изтръпнаха от студ и с най-авторитетния си ворски тон провъзгласи, че това е отлично място за къпане, а може би и най-красивото в цялата Област. За децата Майлс явно беше завладяваща аномалия – възрастен човек с почти техния ръст.

Така едно след друго... и когато се върнаха обратно при училището, слънцето вече клонеше към залез. Широкият двор се напълни с тълпи от хора, носещи чинии, кошници, цветя, музикални инструменти, делви и гарафи, столове и маси, основа и площадка за сцена, дърва и покривки за маси... На Майлс му стигаше само един поглед, за да пропадне сърцето му някъде в низините. Независимо от всичките си днешни усилия да избегне подобни неща, той все пак попадна на импровизирано празненство.

Фразите от рода „Ние трябва да отлетим по светло, Мартин не е свикнал да лети в планините“ замряха на устата му. Ще са късметлии, ако успееш да се измъкнат оттук преди утре сутринта. Или – той забеляза делвите с кленова медовина от Дендарийските планини, най-убийствената алкохолна напитка, изобретявана някога от човека – утре на обяд.

Потрябвах вечеря, залез, огън и достатъчно количество разумно малки глътки медовина, за да може Майлс да започне истински да се отпуска и да получава удоволствие от ставащото. После засвири музика и удоволствието се постигаше съвсем леко. Мартин, който отначало беше склонен да смръщва нос пред грубоватия селски дух на празненството, намери своето призвание в обучението по градски танци на жадуващите за тези знания негови връстници. Майлс се въздържа да товари младежа с разни благоразумни предупреждения от вида „Кленовата медовина може да влиза леко и да е сладка на вкус, но се отразява убийствено на мозъка.“ Някои неща на определена възраст можеха да се научат само от собствен опит. Майлс танцува традиционни танци с Хара и с други жени, на които скоро им изгуби бройката. Няколко от по-възрастните хора, които бяха присъствали на съдебното разследване преди десет години, с уважение му кимнаха, без да обръщат внимание на несериозното поведение на Майлс. В края на краищата този празник не беше устроен в негова чест, макар че беше обсипван с градушка от поздравления за рождения ден и шегички. Това беше празник в чест на Силви Вейл. Ако Майлс е послужил като предлог за него – е, какво пък, за пръв път през последните няколко седмици той можеше да е полезен за някого.

Но когато празненството започна да затихва заедно с пламъците в огъня, усещането за несвършената работа стана още по-силно. Той беше дошъл тук за да... какво? Може би, за да се опита да превърне вяло прогрессиращата му депресия в главоболие – като да спукаш цирей; действие болезнено, но носещо облекчение. Отвратителна метафора, но вече му се гадеше от него самия. Искаше му се да вземе делва с медовина и да си завърши разговора с Райна. Май че това беше тъпа идея. Всичко можеше да приключи с това, че щеше пиянски да ридае край язовира и да се удави заедно с мъката си. Това щеше да е лоша отплата на Силви Вейл за техния славен празник, а и щеше да наруши дадената на Иван дума. Какво търсеше, изцеление или смърт? „И едното, и другото.“ Точно това неопределено състояние беше непоносимо.

В крайна сметка, вече след полунощ той по някакъв начин се оказа на брега. Но не сам. Лем и Хара дойдоха с него и седнаха заедно на едно

повалено дърво. И двете луни стояха високо в небето, превръщайки вълничките на повърхността във фина блестяща плетеница, а надигащата се в клисурите мъгла – в сребрист прах. Лем се беше запасил с делва кленова медовина и я разпредели по братски, без повече с нищо да нарушава умиротворящата тишина.

Седейки в тъмнината, Майлс осъзна, че не с мъртвите трябваше да говори. А с живите. Беше безполезно да се изповядва пред мъртвите, те не можеха да му дадат опрощение на греховете. „Но аз ще повярвам на твоя Глас, Хара, както някога ти повярва в моя.“

– Трябва да ти кажа нещо – рече той.

– Знаех си, че се е случило нещо лошо – отвърна Хара. – Надявам се, че не умираш?

– Не.

– Беше ме страх, че може да е нещо такова. Повечето мутанти не живеят дълго, дори някой да не им пререже гърлото.

– Воркосиган правят всичко наопаки. На мен ми прерязаха гърлото по всички правила, но за да живея, а не за да умра. Това е дълга история и подробностите са засекретени, но всичко свърши с това, че миналата година се оказах в една криокамера далеко-далеко в галактиката. И когато ме размразиха, се появиха разни проблеми от медицински характер. После извърших една глупост. А после извърших още по-голяма глупост, започвайки от това, че излъгах за първата. После ме хванаха. И ме уволниха. Всичките ми успехи, на които се възхищаваше, които те вдъхновяваха, им дойде края. Тринайсетгодишни усилия в кариерата, изхвърлени в канализацията с един замах. Я ми подай тази стомна. – Отпивайки от сладкия огън, той върна стомната на Лем, който я подаде на Хара, а после отново я прибра при себе си. – Какъв ли не си представях, че ще съм на трийсет, но никога цивилен.

Лунната светлина се вълнуваше по езерната повърхност.

– Ти ми заповяда „стой изправена и говори истината“ – след дълго мълчание каза Хара. – Това означава ли, че сега ще прекарваш повече време в областта?

– Възможно е.

– Отлично.

– Ти си безмилостна, Хара – изпъшка Майлс.

Хор от шурците изпълняваше в гората тиха песен, малка соната за лунната светлина.

– Дребосък... – В тъмнината гласът на Хара беше също толкова сладък и убийствен, колкото кленовата медовина. – Родната ми майка

уби дъщеря ми. И беше съдена пред целия Силви Вейл. И ти мислиш, че не зная какво е публичен позор? Или загуба?

– А защо, според теб, ти разказвам всичко това?

В полумрака на слабата лунна светлина Хара седя мълчаливо достатъчно дълго, за да успее Лем да пусне стомната за последен път по кръга. После тя каза:

– Продължавай. Просто продължавай напред. Нищо повече не можеш да направиш и с никакви трикове не можеш да получиш облекчение. Просто продължавай напред.

– А какво има там, от другата страна? Когато пристигнеш?

Тя сви рамене.

– Отново собствения ти живот. Какво друго?

– Това обещание ли е?

Хара вдигна от земята малко обло камъче, повъртя го в ръка и го хвърли във водата. Лунните отражения затанцуваха по повърхността.

– Това е неизбежност. Никакви уловки. Никакъв избор. Просто продължаваш напред.

* * *

Мартин, заедно със скутера, отново се вдигнаха във въздуха около обяд на другия ден. Очите на Мартин бяха зачервени и подпухнали, а бледият зеленикав оттенък на физиономията му беше достоен за скоростно преминаване през Дендарийската клисура. Той пилотираше много бавно и внимателно, което отлично устройваше Майлс. Мартин не беше особено разговорлив, но успя да попита:

– Открихте ли каквото търсехте, милорд?

– В тази планина светлината е по-ясна, отколкото където и да било другаде на Бараяр, но... не. Някога търсеното беше тук, но сега вече го няма. – Майлс се извърна в притискащите го към седалката ремъци и погледна през рамото си назад, към отдалечаващите се хълмове. „Тези хора се нуждаят от хиляди неща. Но не и от герой. Поне не от герой като адмирал Нейсмит. А от герои като Лем и Хара.“

Майлс примижа – може би не беше особено доволен от тази светлина, която в момента биеше в очите му.

След малко той попита:

– „Средна възраст“ – колко години е това, Мартин?

– Хм... – Момчето сви рамене. – Трийсет, предполагам.

– И аз винаги съм смятал така. – Макар веднъж да бе чул какво определение даде на това графинята: че средната възраст била с десет

години повече от възрастта, на която си сега, независимо колко е точно. Юбилей, който винаги бяга напред.

– В Имперската Военна Академия имах един преподавател – продължи той, а в това време хълмовете под тях започнаха да придобиват по-меки очертания, – който ни водеше курса по тактическо инженерство. Той казваше, че никога не си правел труда да променя изпитните тестове от семестър на семестър, за да предотврати преписване. Защото макар въпросите да били едни и същи, отговорите постоянно се променяли. Тогава си мислех, че се шегува.

– Е? – послушно попита Мартин.

– Няма значение, Мартин – въздъхна Майлс. – Просто продължавай напред.

ГЛАВА 12

След връщането им в езерното имение и скромния обяд, от който Мартин напълно се отказа, Майлс се затвори в стаята с комуникационния пулт и се приготви да посрещне очаквания порой от съобщения, препратени от Ворбар Султана. Поздравленията за рождения му ден напълно отразяваха характера на изпращача си: сериозно и искрено – от Грегор, с оттенък на предпазлива ирония – от Иван. И още няколко послания от малкото познати, които знаеха, че в момента е на Бараяр.

Теснолъчевият видеозапис на Марк, пратен от колонията Бета, беше много... Марковски. Неговата ирония представляваше несръчна, грубовата имитация на Ивановата, но по-нервна и смутена. По известна високопарност в думите, които трябваше да прозвучат лекомислено, Майлс направи извода, че това не е първия вариант на посланието. Когато се замисли, Майлс осъзна, че на брат му навярно за пръв път му се налага да съчинява поздравление за рожден ден. „Продължавай да се опитваш, Марк, и ще се научиш на това, което значи да си човек.“

Но основателното му самодоволство бързо се стопи, когато се сети, че сега трябва да прати отговор. Марк очевидно още не бе научил новината за измененията в статуса му. Как да му го съобщи, по дяволите, така че брат му да не си направи извод, че го обвиняват за станалото? Майлс временно остави този проблем настрана.

Писмото от родителите си той остави за накрая. То дойде излъчено, а не по пощата. Значи, то бе заминало от Сергияр заедно с правителствените данни по теснолъчевата емисия и беше доставено от експресен куриер през точката за топлинен скок, с общо време на пътуване малко повече от денонощие. А доставяните от корабите дискове с писма, както и хората, пътуваха между двете планети почти две седмици. Следователно, в него трябваше да са последните новини и реакцията на родителите му на онези последни новини, които те току-що са получили. Майлс пое дълбоко въздух и пусна записа.

Родителите му седяха далеч от записващото устройство, за да попаднат и двамата в кадър, затова над видеоплочата пред Майлс се появиха две малки усмихващи се фигурки. Граф Арал Воркосиган, набит белококс мъж на около седемдесет години, беше облечен в кафяво-сребрилата униформа на Дома Воркосиган. Изглежда, съобщението бе записвано през работното му време. Графинята носеше ежедневен костюм

на вор-лейди: зелени сако и пола с точно онази кройка, която винаги беше носила. Нейните тъмночервени коси – точно като гривата на Глупака, само че с повече сиви нишки – беше прихваната над високото ѝ чело и закрепена отзад с елегантен гребен. На ръст беше колкото съпруга си, а сивите ѝ очи лукаво проблясваха.

„Те не знаят. Никой не им е казал.“ Никой от родителите му още не си беше отворил устата, но Майлс вече знаеше това със сигурност – и почувства внезапна слабост.

– Здравей, скъпи – започна майка му. – Поздравяваме те с това, че се добра до трийсетгодишнината си жив.

– Да – прибави графът. – Наистина сме се чудили, и то много пъти, дали ще успееш да направиш това. Но ето, всички доживяхме до този ден. Е, животът ни ощети за някои неща, но след сериозно обмисляне на всички алтернативи се радвам, че всичко е така, както е сега. Може и сега да съм далеч от теб, на Сергияр, но затова пък мога всяка сутрин да се поглеждам в огледалото и да си спомням за теб по всички тези бели коси на главата ми.

– Не е вярно, Майлс – усмихнато възрази графинята. – Той вече побяляваше, когато се запознахме, а тогава беше около четиридесетте. Маркар че аз самата нямах бели косми дотогава.

– Липсваш ни – продължи баща му. – Трябва да поискаш следващото ти задание да предполага маршрут през Сергияр – на отиване, на връщане, или и в двете посоки – и да има предвидено поне малко време. Тук стават толкова много неща, важни за бъдещето на Империята! Знам, че ще ти е интересно да видиш едно-друго.

– И ако Саймън не те изпрати през Сергияр, досегашният му живот ще му се стори безгрижен – прибави графинята. – Можеш да му го предадеш като лично моя заплаха. Алис ми каза, че си на Бараяр вече от няколко седмици. Защо още не сме чули нищо от теб? Или толкова сериозно си се отдал на забавления с Иван, че не ти остават десетина минути, за да поговориш с престарелите си родители?

Изглежда, лейди Алис също се беше отказала от ролята на приносител на лоши вести – даже на смегчената версия; а обикновено именно тя беше за графинята главният канал за предаване на информация за всички клюки, имащи отношение към ворското общество във Ворбар Султана или в двора на Грегор.

– Като стана дума за Алис – продължи майка му, – тя ми каза, че Грегор се запознал с Онова Момиче – при което главните букви просто се чуваха в гласа ѝ. Знаеш ли нещо за това? Познаваш ли я? Трябва ли

да сме доволни, да се вълнуваме, или нещо друго?

– Женитбата на императора за комарка, – каза граф Воркосиган, някога наричан от политическите си врагове (повечето от които беше надживял) „Касапина на Комар“, – е направо червива от възможни усложнения. Но ако след всички тези години Грегор изпълни дълга си и по някакъв начин ни дари с престолонаследник, ще направя всичко, което ми е по силите, за да подкрепя тази авантюра. И всички ние – всички хора от моето поколение, които влизат в групата на потенциалните наследници, – ще въздъхнем с огромно облекчение. Увери Грегор, че може да разчита на моята подкрепа. Аз вярвам на преценката му. – Лицето на графа стана странно замислено. – Как ти изглежда, мило момиче ли е? Грегор заслужава поне малко лично щастие, като компенсация за всички глупости, които понася заради нас.

– Алис твърди, че е мила – рече графинята, – и аз вярвам на нейната преценка. Макар че не зная дали младата дама напълно осъзнава в какво се забърква. Моля те, Майлс, увери доктор Тоскана, че може да разчита на моята подкрепа, каквото и решение да вземе.

– Разбира се, че ще се съгласи, ако Грегор ѝ предложи да се омъжи за него – каза графът.

– Само ако любовта така е преобърнала живота ѝ с главата надолу, че е изгубила всякакъв инстинкт за самосъхранение – отвърна графинята. – Повярвай ми, трябва да си си изгубил ума, за да се омъжиш за бараярски вор. Да се надяваме, че именно това се е случило с нея. – Родителите му размениха странни усмивки.

– Хм, я да видим – продължи графът. – Какво сме правили ние на трийсет години? Можеш ли да си спомняш толкова далечни събития, Корделия?

– Съвсем смътно. Тогава бях в Бетанския астрономически проект и провалих първата си възможност да ме повишат в капитан. Впрочем, през следващата година шансът ми се предостави наново и бъди сигурен, че се хванах за него и с двете си ръце. Ако не беше той, никога нямаше да срещна Арал там, където го срещнах, и ти нямаше да съществуващ, Майлс, така че сега за нищо на света не бих искала да променя миналото.

– Аз станах капитан на двайсет и осем – самодоволно си спомни графът. Графинята му направи гримаса. – Службата на корабите ми харесваше. Успях да се спася от канцеларска работа още четири-пет години, докато Ецар и умниците в Генералния щаб не започнаха да планират анексията на Комар. – Лицето му отново стана сериозно. – Пожелай

успех на Грегор от мое име. Надявам се, че ще успее там... където аз не успях така, както ми се искаше. Благодаря на Бога за новото поколение и за възможността да започнем всичко на чисто. – Двата с графинята се спогледаха и той довърши: – Доскоро, момче. Обади ни се, по дяволите.

– Пази се, чуваш ли? – прибави майка му. – И ни се обади, по дяволите.

Силуетите им избледняха и изчезнаха от екрана.

Майлс въздъхна. „Не мога повече да отлагам това, наистина не мога.“

* * *

Майлс успя да отложи това с още един ден, като на следващата сутрин накара Мартин да го откара обратно във Ворбар Султана. Мама Кости му поднесе обяд в разкошното уединение на Жълтия салон. Тя очевидно полагаше много усилия да направи това по всички правила; може би се готвеше за този изпит по пригодност за новата си работа с помощта на ръководства по етикет или чрез съветите на другите ворски прислужници в района. Майлс покорно ядеше, подтискайки нетърпимото си желание да награби всичките чинии и да се присъедини към Мартин и майка му в кухнята. Някои страни от ролята на ворски лорд му се струваха невероятно идиотски.

След обяда той се отправи към стаята си, за да се земе най-сетне със задачата да съчини отговор до родителите си. Тъкмо беше записал и изтрил три варианта – първият се оказа прекалено мрачен, вторият прекалено лекомислен, а третият прекалено избобляваше от грозни сарказми – когато опитите му бяха прекъснати от сигнала за повикване. Майлс се зарадва на прекъсването, макар че над видеоплочата се появи братовчед му. Иван бе униформен, явно се обаждаше през обедната си почивка.

– А, върнал си се. Отлично – започна той. Това „отлично“ прозвуча съвсем искрено, явно предполагайки повече от един смисъл. – Вярвам, че след кратката почивка сред хълмовете се чувстваш по-добре, нали?

– В известен смисъл – предпазливо отвърна Майлс. Как Иван толкова скоро бе научил, че е в града?

– Отлично – повтори братовчед му. – Виж сега, чудех се дали си предприел нещо по въпроса с лечението си? Ходи ли на лекар?

– Още не.

– Поне записа ли си приеман час?

– Не.

– Хм. Майка ме питаше. Изглежда, нея я е питал Грегор. Познай кой стои най-отдолу в тази йерархия от командири и на кого е възложено да предприеме нещо! Казах й, че според мен още нищо не си предприел, но сега те питам: защо?

– Ами... – Майлс сви рамене. – Няма никаква причина да бързам. Не ме изхвърлиха от ИмпСи заради припадъците, а защото фалшифицирах доклада си. Нито повече, нито по-малко. Така че даже докторите да могат да направят нещо, та утре да се върна в превъзходно, гарантирано работно състояние, – а ако можеха, то моят дендарийски хирург отдавна щеше да го направи, – то това... няма да промени нищо. – „Илян няма да ме приеме обратно. Не може. Проблемът е в проклетите му принципи, а Илян е най-принципния човек на света, когото познавам.“

– Чудех се... дали е защото не искаш да идеш във Военната болница – продължи Иван. – Ако не искаш да си имаш работа с военните лекари, напълно те разбирам. Мисля... че е глупаво от твоя страна, но те разбирам. Затова намерих три цивилни клиники, които се специализират в криосъживяване, и изглежда имат добра репутация. Едната е във Ворбар Султана, другата е в Уейеновия в областта Вордариан, а третата е на Комар, ако смяташ, че близостта до галактическата медицина е преимущество, което ще компенсира враждебното отношение което предизвиква твоята фамилия на тази планета. Искаш ли да те запиша за прием в някоя от тях?

Майлс си помисли, че можеше да познае имената и на трите клиники на базата на предишните си проучвания.

– Не. Благодаря.

Иван се облегна назад, а устните му озадачено се изкривиха.

– Знаеш ли... тогава си мислех, че това ще е първото нещо, което ще направиш, след като малката ледена баня те извади от мъглата. Че ще скочиш, ще се впуснеш и ще побегнеш, както винаги. Никога не съм те виждал, като се изправиш пред някаква непреодолима стена, да не се опиташ да я прескочиш, заобиколиш, подкопаеш или взривиш. Или просто да си блъскаш главата в нея, докато тя не рухне. И тогава ще ме изпратят да тичам след теб. Отново.

– Къде да бягам, Иване?

Братовчед му се намръщи.

– Обратно при „Дендари“ , разбира се.

– Знаеш, че не мога да го направя. Без официалния си пост в ИмпСи, без дадените ми от императора необходими пълномощия, аз, като

командващ дендарийците, ставам ворски лорд, – наследник на граф, за Бога, – който притежава лична армия. Това е държавна измяна, Иване; измяна, която се наказва със смърт! Веднъж вече сме минавали през всичко това. Ако бях избягал, никога повече нямаше да мога да се върна. Дадох дума на Грегор, че няма да го направя.

– Нима? – изви вежди Иван. – Ако не се върнеш, на кого ще му трябва думата ти на Воркосиган?

Майлс замълча. Така-така... Значи в крайна сметка смисълът на присъствието на Иван не се бе свеждало само до бдението край леглото на смъртно болен. А и да го пази да не избяга.

– Бях готов да се обзаложа, че ще се чупиш – продължи братовчед му, – стига да имаше някой с достатъчно голям достъп до тази секретна информация, с когото да се басирам. Освен Галени, разбира се, обаче той не е от тези, които си падат по хазарта. Затова си правех оглушки досега, въпреки че Грегор и майка непрекъснато настояват да те накарам да се лекуваш. Защо да си правя труда? Между другото, радвам се че загубих този бас. И така, кога ще се уговориш да те приемат?

– Скоро.

– Прекалено мъгляв отговор – отклони този вариант Иван. – Искам да ми кажеш нещо конкретно, например: „Днес“. Или може би: „Утре до обяд“.

Иван нямаше да го остави на мира, докато не получише отговор, който ще го задоволи.

– Ъ-ъ... до края на седмицата – измърмори Майлс.

– Добре – кротко кимна братовчед му. – В края на седмицата отново ще проверя и се надявам да чуя всички подробности. Чао... засега. – И прекъсна връзката.

Майлс седеше, втрещен в празната видеоплоча. Иван имаше право. Не беше предприел нищо за лечението си, откакто го бяха пенсионирали. Изгонили. Защо сега, когато е свободен от сковаващата го нужда да пази лечението в тайна от ИмПСи, не бе посветил цялото си време на припадъците, атакувайки проблема както винаги? Или, в краен случай, защо не беше откъснал за този проблем някой нещастен медик, както някога беше откъснал дендарийците, за да постигне успех в собствените си цели?

„За да спечеля време.“

Той чувстваше, че отговорът е правилен, само че този отговор го приведе в още по-силно недоумение. „Време за какво?“

Докато оставаше в организираната от самия него отпусък по болест,

Майлс можеше честно да избегне срещата лице в лице с някои твърде неприятни реалности. Като например новината, че припадъците му са неизлечими и че надеждата е умряла окончателно и завинаги: този труп не подлежеше на криосъживяване, можеше само да бъде погребан и да изгние.

„Ами? Нима?“

Или... може би той просто се бои, че главата му може да се поправи – и тогава той логично ще бъде принуден да грабне дендариийците и да се впусне да бяга? Назад към истинския живот, онзи, който се намира много далеч оттук, в проблясващата галактична нощ, далеч от дребните грижи на всички тези планетници. Назад към геройството като начин на живот.

„Но по-изплашен.“

Да не би да е загубил смелостта си след тази тягостна история с иглогранатата? В паметта му като светкавица проблесна отчетлива картина: как той под странен ъгъл вижда гърдния си кош, взривяващ се в мъгла от алени пръски, и с нищо несравнимата болка, и отчаянието, което не можеше да се изкаже с думи. А в това, да се връща обратно към живота, също нямаше нищо приятно. Тази болка продължаваше вече седмици и от нея нямаше отървяване. Да облече отново екипировката, за да излезе с отряда навън и да се отправи към Ворберг, беше достатъчно тежко, спор нямаше, но преди припадъка той се справяше отлично.

Така... нима всичко това, от начало до край, от припадъка до подправянето на рапорта е било някакъв хитър танц, за да избегне необходимостта някога отново да гледа игломета откъм дулото, без при това да произнася на глас думите: „Аз се отказвам.“

По дяволите, разбира се, че се страхуваше! Трябва да си абсолютен кретен, за да не се страхуваш. Всеки би се страхувал, а той вече е бил мъртъв. И знае колко лошо е това. Да умираш е болезнено, смъртта е едно голямо нищо и всеки здравомислещ човек би се постарал да избегне и едното, и другото. А той все пак се върна. Всеки предишен път, след онези малки смърти, той пак се връщаше – със счупени ръце, със счупени крака, с всички онези рани, които бяха оставили по тялото му от главата до петите цяла карта от тънки бели следи. Отново, и отново, и отново. Колко пъти трябва да умреш, за да докажеш, че не си страхливец? Колко болка трябва да изпиташ, за да вземеш този изпит?

Иван е прав. Той винаги беше намирал начин да преодолее стената. Майлс проигра в ума си напълно реалистичния сценарий. Да допуснем, че успее да приведе главата си в ред – не е важно къде, тук, на Комар,

или на Ескобар. Да предположим че избяга, а ИмпСи се откажеше от идеята да убие вора-рenegат и стигнат до някакво мълчаливо споразумение да се игнорират взаимно сега и завинаги. И той ще стане целият само Нейсмит. И после какво?

„Ще посрещна огъня. Ще изкача тази стена.“

И какво после?

„Ще го направя отново.“

А после?

„И отново.“

А после?

„Логически е невъзможно да се докаже отрицателен отговор. Умо-рих се да катеря стените.“

Не. Нямаше нужда нито да застава пред огъня, нито да бяга от него. Ако огънят застанеше на пътя му, той щеше да се договори с него. И каквото и да беше това, не беше страхливост, по дяволите.

„Тогава защо досега не предприех нищо за лечението си?“

Майлс разтърка лицето и очите си, седна изправено и опита още веднъж да съчини логически свързан отчет за новото си цивилно положение, и за това, по какъв начин го е постигнал, за адмирал граф Ворко-сиган и графинята, жената, към която баща му обикновено се обръщаше с „мили капитане“. Резултатът, както се страхуваше Майлс, се получи много глупав и плосък, още по-лош от поздравлението на Марк, но той се отказа от идеята още веднъж да отложи това за другия ден. Майлс записа съобщението и го прати.

Но не по теснолъчевия канал. Той остави писмото да пътува по дългия път, с обикновена поща, макар и с маркер „лично“. В крайна сметка писмото замина и Майлс не можеше да го повика обратно.

Куин също му бе пратила поздравление, в което думите бяха подбрани така, че да не дава възможност на цензорите от ИмпСи да се забавляват прекалено много. Но през външната им невъзмутимост прозираше силна тревога. Второто ѝ запитване вече беше явно тревожно.

Майлс с огромна неохота ѝ прати редактиран вариант на предишното си послание, изхвърляйки от там всякакви встъпления и започвайки направо с онези резултати, които му беше предсказала. Куин заслужаваше най-доброто, но това беше най-доброто, на което беше способен в момента. А тя не беше заслужила мълчание и пренебрежение. „Прости ми, Ели.“

* * *

На следващия ден Иван се самопокани на вечеря. Майлс се страхуваше, че ще трябва да изтърпи още един рунд пропагандна кампания с цел да го принуди да се заеме със здравословните си проблеми, за чието решаване той все още не беше предприел нищо. Но вместо това братовчед му донесе цветя на Мама Кости и през цялото време, докато вечерята се готвеше, вися в кухнята и я размиваше докато тя не го изгони. Майлс вече беше започнал да се опасява, че това е началото на нова кампания – опит да му отмъкне готвачката. Макар че засега не беше сигурен от свое име ли действа Иван, или в интерес на лейди Алис.

Тъкмо започваха десерта – по молба на Иван отново прасковен сладкиш, – когато ги прекъсна повикване по комуникационния пулт, или по-точно Мартин, нахлул в стаята със съобщението:

– Там, по кома ви търси някакъв сухар от ИмпСи, лорд Воркосиган.

„Илян? Защо ще ме търси Илян?“ Но когато, следван от любопитния Иван, Майлс се добра до най-близкия комуникационен пулт на етаж (който се оказа в старата дневна на дядо му, гледаща към градината зад къщата), над видеоплочата се появи лицето на Галени.

– Ти, мазен проклет малък сводник – с убийствено безизразен глас каза Дъв.

Невинната, доброжелателна и изплашена реплика на Майлс: „Здрасти, Дъв. Какво е станало?“ – се препъна, падна възник и така и остана да лежи, увяхвайки под пламтящият поглед на Галени. Лицето на Галени не бе нито зачервено, нито побледняло, а синкавосиво от гняв. „Май трябваше да остана в имението Воркосиган поне още една седмица.“

– Ти си знаел. Ти си го уредил! Ти ми подля вода!

– Хм, само да уточним... – Майлс мъчително преглътна. – За какво говориш?

Галени дори не си направи труда да го удостои с отговор, а само поблесна с очи. Устните му се бяха извили, оголвайки зъби в изражение, което нямаше нищо общо с усмивка.

– Да не би да говориш за Грегор и Лайза? – осмели се попита Майлс. Отново зловещо мълчание, нарушавано само от дишането на Галени. – Дъв... Не знаех, че ще се получи така. И кой би предположил, след всички тези години? Опитвах се да ти направя услуга, по дяволите!

– Единственото и най-хубаво нещо, което някога се е появявало в живота ми. И ми го отнеха. Откраднаха ми го. Вор *наистина* означава „крадец“. И вие, проклетите бараярски крадци, винаги си помагате, нали? Ти, твоят скъпоценен скапан император и цялата ви отвратителна банда!

– Тъ-ъ – намеси се Иван, – този комуникационен пулт може ли да се

подслушва, Майлс? Извинявай, Дъв, но ако ще се изразяваш така... хм... откровено, няма ли да е по-добре да го направиш при лична среща? Искам да кажа, надявам се, че не се обаждаш по канала си от Имп-Си. Те имат уши на най-неочаквани места.

– ИмпСи може да си вземе тези уши и тъпата глава между тях и да си напъха всичко това в колективния си задник. – Произношението на Галени, обикновено с неуловимо изтънчен акцент, се превръщаше не просто в комарско, а *улично* комарско.

Майлс даде знак на братовчед си да млъкне. Като си спомнеше какво се бе случило с двамата нещастни сетагандци предния път, когато бе видял Галени толкова разстроен, то личната среща в настоящия момент му се струваше особено неподходяща идея. Ефрейтор Кости беше тук, за да го пази, разбира се, но дали щеше да се справи с един от собствениците си началници? Невменяем и готов на убийство? Бе прекалено да иска това от бедния войник.

– Дъв, наистина *съжбялявам*. Не съм и предполагал, че ще стане така. Нищо подобно не съм планирал. Това изненада всички ни, даже лейди Алис. Питай Иван.

Братовчед му сви рамене и разпери ръце.

– Вярно е.

Майлс предпазливо се прокашля.

– А как... хм... откъде научи?

– Тя ми се обади.

– Кога?

– Преди пет минути.

„Тя току-що го е изритала зад борда. Страхотно!“

– Двамата ми се обадиха заедно – изръмжа Галени. – Тя каза, че съм бил най-добрият ѝ приятел тук и че искала да съм първият комарец, който научава новината.

„Значи Грегор наистина се е решил и го е направил.“

– И... ъ-ъ... ти какво отговори?

– Поздравих ги, разбира се. Какво друго можех да кажа? Когато тези двамата просто си седяха и ми се усмихваха?

Майлс облекчено въздъхна. Отлично. Галени *не беше* изгубил самообладание. Той просто му беше позвънил, за да има на чие рамо да... не, не да поплаче, а да поскърца със зъби. В известен смисъл това бе проява на огромно доверие. „Супер. Благодаря ти, Дъв.“

Иван разтри тила си.

– Значи сваляш тази жена цели пет месеца, а всичко което си

постигнал е, че тя те смята за своя най-добър приятел, така ли? Дъв, какво си правил през цялото това време, по дяволите?

– Тя е *Тоскана* – отвърна Галени. – А аз съм само един разорен колаборационист, по стандартите на нейното семейство. Трябваше да убедя Лайза, че имам бъдеще, достойно за нея – не, сега няма какво да се види, но по-късно... А после изведнъж се появи той и просто... просто ми я отмъкна без никакви проблеми.

Майлс, който лично беше видял как Грегор едва ли не ходеше на ръце в стремежа си да се хареса на Лайза, само промърмори:

– Хм.

– Пет месеца е адски много време – продължи Иван, отново с тон на сериозна критика. – Господи, Дъв, защо не ми поиска съвет по-рано?

– Тя е комарка. Какво може някой от вас, проклетите бараярци, оловни войничета такива, проклетите паяци... какво може да знае за комарските жени? Интелигентни, образовани, възпитани...

– Почти трийсетгодишни... – замислено рече Майлс.

– Имах си график – продължи Галени. – Точно на шестия месец от запознанството ни щях да ѝ направя предложение.

Иван се намръщи.

Дъв, изглежда, започваше да се успокоява, или поне първоначалната му яростно мъчителна реакция преминаваше в не толкова наситено с енергия отчаяние. Навярно псувните му бяха послужили като предпазен клапан за кипящите му емоции и този път щеше да мине без агресивни действия.

– Майлс... – поне вече не поставяше пред името му верига от унищожителни епитети, – ти си почти доведен брат на Грегор.

„В този смисъл – без «почти».“

– Хм?

– Как мислиш... можеш ли по някакъв начин да го убедиш да се откаже... Не. – Галени окончателно се отчая.

„Не.“

– Аз съм длъжник на Грегор... от много отдавна. Както лично, така и в политически план. Наличието на наследник е жизненоважно за мое то здраве и безопасност, а Грегор като че ли непрекъснато отлагаше това. До днешния ден. И аз не мога да постъпя другояче, освен да го подкрепя. Във всеки случай... – Майлс си спомни думите на леля Алис, – изборът е на Лайза, нито твой, нито мой, нито на Грегор. С нищо не мога да ти помогна, след като си забравил да ѝ разкажеш за графика си. Съжалявам.

– Мамка му! – Галени прекъсна връзката.

– Е – наруши последвалата тишина Иван, – поне свършихме с това.

– И ти ли го избягваше?

– Да.

– Страхливец.

– А кой прекара последните две седмици, криейки се в планината?

– Това беше стратегическо отстъпление.

– Брей! Струва ми се, че десертът ни ще изсъхне, ако не побързаме.

– Не съм гладен. Освен това... ако Грегор и Лайза са избрали тази вечер, за да се обадят на избрани лични приятели преди официалното съобщение... може би ще е по-добре да остана тук още няколко минути.

– А. – Иван кимна и се настани на съседния стол.

Три минути по-късно комуникационният пулт извънтя. Майлс го включи.

Грегор беше наконтен с тъмен, подчертано цивилен костюм. Както обикновено, Лайза бе прелестна в комарските си дрехи. И двамата се усмихваха, очите им сияеха от огъня на взаимната страст.

– Здравей, Майлс – започна императорът, а Лайза прибави:

– Здравейте отново, лорд Воркосиган.

Майлс се прокашля.

– Здравсти, приятели. С какво мога да ви помогна?

– Исках да си сред първите, които ще научат – каза Грегор. – Помолих Лайза да се омъжи за мен. И тя прие. – Императорът изглеждаше толкова ошашавен, като че ли това незабавно съгласие го бе изненадало. Усмивката на Лайза, трябваше да ѝ се признае, беше също толкова зашеметена.

– Моите поздравления – успя да каже Майлс.

Иван се наведе над рамото му, за да попадне в полезрението на камерата и се присъедини към поздравленията.

– О, добре, и ти си там – рече Грегор. – Ти беше следващият от списъка.

Да не би да се обаждаха според старшинството на официалните наследници, които сега трябваше да изпитват огромно облекчение? Какво пък... ето ти начин да направиш това по бараярски. Лайза промърмори поздравителни думи и на Иван.

– Аз ли съм първият, който научава за това? – коварно попита Майлс.

– Не съвсем – призна императорът. – Обаждаме се подред. Първа беше лейди Алис, разбира се. Тя присъстваше на това от самото начало,

или почти от началото.

– Вчера пратих съобщение на родителите си. И вече казах на капитан Галени – добави Лайза. – Толкова много съм му задължена. На него и на вас двамата.

– И... ъ-ъ... той какво каза?

– Съгласи се, че това навярно ще е благоприятно за междупланетното разбирателство – отвърна Грегор. – Което, като се има предвид миналото му, намирам за много вдъхновяваща забележка.

„С други думи, изстрелял си му го от упор и той ти е казал «Да, сир». Бедният образец Дъв. Нищо чудно, че ми се обади. Или това, или е щял да експлодира.“

– Галени... е сложна личност.

– Да, знам че ти харесва... – съгласи се Грегор. – Пратих съобщение на родителите ти, което би трябвало да пристигне тази вечер. Очаквам утре да получа някакъв отговор от тях.

– О – спомни си Майлс. – Според мен леля Алис те е изпреварила. Баща ми ме помоли да ти предам уверения за личната му подкрепа. А майка ми ме помоли да ви предам същото, лично на вас, доктор Тоскана.

– С нетърпение чакам срещата с легендарната Корделия Воркосиган – с непристорена искреност отвърна Лайза. – Мисля, че бих могла да науча много от нея.

– И аз така смятам – призна Майлс. – Боже господи! За такъв случай те ще се приберат вкъщи, нали?

– Не мога да си представя никой друг, който да искам да стои във венчалния ми кръг. Без да броим теб – каза Грегор. – Надявам се, че ще ми станеш секундант?

Точно като на дуел.

– Естествено. Ъ-ъ... какъв е графика за този... за публичната част на шоуто?

Лицето на императора малко помръкна.

– Изглежда, че Лейди Алис има някои много определени идеи в това отношение. Исках незабавно да направим официален годеж, но тя настоява дори да не го обявяваме, докато не се върне от Комар. Изпратих я като свой Глас при родителите на Лайза, по всичките правила, нали разбираш. Така че годежът трябвало да е след не по-рано от два месеца. А сватбата – почти след цяла година! Относно годежа постигнахме компромис – един месец след завръщането й, – а по втория пункт продължаваме да спорим. Тя казва, че ако не дадем достатъчно време на

ворските дами да приготвят тоалетите си, никога нямало да ми простят това. Не разбирам защо са им цели два месеца, за да се облекат.

– Ммм. Ако бях на твое място, щях да оставя всички тези въпроси в нейните ръце. Тя е в състояние да се справи с консервативната стара ворска фракция така, че те дори няма да разберат как е станало. Което решава половината от проблемите ти. Боя се, че не мога да кажа нищо за онази половина, която засяга комарските радикали.

– Алис смята, че трябва да направим две сватби – едната тук, другата на Комар – съобщи Грегор. – Двойно изпитание. – Той обърна очи и стисна ръката на Лайза. – Но си струва.

Само като се замислях за това светско предизвикателство, което се изправяше пред тях в цялата си нарастваща сложност, и двамата придобиваха такъв вид, като че ли замислях да избягат нанякъде.

– Ще се справите отлично с това – увери ги Майлс. – А ние ще ви помагаме, нали, Иване?

– Майка ми вече ме вербува за помощник – мрачно призна братовчед му.

– А ти, ъ-ъ, каза ли на Илян? – попита Майлс.

– Пратих лейди Алис да му съобщи тази новина преди всички – отвърна Грегор. – Той дойде тук, за да ме увери в личната си и професионална подкрепа – този израз за подкрепата го чувам отвсякъде. Чак толкова слаб ли изглеждам? Не знам дали се е зарадвал, или се е ужасил, но сам знаеш, че Илян винаги е трудно да се разгадае.

– Не е толкова трудно. Предполагам, че лично се е зарадвал, а професионално се е ужасил.

– Той предложи да направя всичко възможно, за да ускоря завръщането на госпожа майка ти преди годежа, за да, както той се изрази, да си осигуря нейното влияние над лейди Алис. И си помислих, Майлс, дали ще добавиш и своя глас към тази молба, заради нас? Толкова е трудно да я откъснем от баща ти.

– Ще се опитам. Макар че според мен ще потрѣбва блокада на скоковата точка, за да я удържат далеч от Бараяр.

Грегор се ухили.

– Поздравления и на теб, Майлс. Преди на баща ти му е трябвала цяла армия, за да го направи, а ти промени историята на Бараяр само с една покана за вечеря.

Майлс безпомощно сви рамене. „Господи, нима всички ще ме обвиняват за това? За това, и за всичко, което последва?“

– Хайде да се опитаме да не забъркваме историята в тази работа, а?

Според мен си струва да настояваме за ненарушаваната от нищо домашна скука.

– С удоволствие – съгласи се Грегор, бодро отдаде чест и прекъсна връзката.

Майлс стовари глава на масата и изпъшка:

– Не съм виновен аз!

– Разбира се, че си! – възрази Иван. – Идеята си беше изцяло твоя. И аз бях тук, когато ти хрумна.

– Не, не беше моя. Твоя беше. Първо, точно ти ме накара да присъствам на проклетата официална вечеря.

– Аз поканих само *теб*. А *ти* покани Галени. И всъщност мен ме накара майка ми.

– О! Значи тя е виновна. Чудесно. Сега вече съм спокоен.

Иван сви рамене, съгласявайки се.

– Е, не трябва ли да изпием по чаша за щастливата двойка? В избата ти има бутилки, покрити с повече прах от който и да е стар вор.

Майлс обмисли тази идея.

– Аха. Да тръгваме на разузнаване.

Вече долу, стоейки до стелажите, след като с негодувание отхвърли плахото предложение на Майлс да пият след вечеря кленова медовина, Иван неохотно попита:

– Смяташ ли, че Галени ще се опита да направи нещо, за което после ще съжалява? Или за което ние ще съжаляваме?

Майлс дълго и нерешително мълча, преди да отговори:

– Не.

ГЛАВА 13

Иван не изпълни заплахата си да ходи по петите на Майлс и да му досажда за лечението, а по-точно – за липсата на такова, понеже беше завербуван да помага на лейди Алис да се приготви за заминаването си за Комар. Мимоходом тя се отби в замъка Воркосиган, за да остави там няколко килограма исторически документи, съдържащи споменавания за предишни императорски сватби, и нареди на Майлс да ги проучи. Когато се върнеше, леля му несъмнено щеше да има дълъг списък със задачи за всички, започвайки от Иван. А след Иван в списъка се нареждаше Майлс.

Той стъписано прелистваше древните книги. Колко от тези покрити с вековна прах церемонии щяха да измъкнат на бял свят от музея? От последната императорска сватба бяха минали четиридесет години – венчавката на принц Серж и злощастната принцеса Карийн. Това е било шоу с наистина монументални мащаби, а Серж е бил само престолонаследник, а не действаш император. И все пак Майлс предполагаше, че възраждането на подобни обичаи ще укрепи обеднялото от времето своеобразие на ворите като класа. Навярно една грижливо подготвена и проведена церемония щеше да изиграе ролята на социален имуносупресант, който да не допусне отхвърлянето на трансплантираната комарска тъкан от ворското тяло. Алис, изглежда, определено смяташе така, а тя трябваше да разбира от тези неща – родът Ворпатрил бяха стари вори от момента на появяването им на бял свят.

Майлс мрачно се замисли за бъдещите си задължения. Той се досещаше, че ролята му на секундант на императорската сватба беше важна както в политическо, така и в социално отношение, отчитайки в каква степен във Ворбар Султана тези неща вървяха ръка за ръка. Но той продължаваше да се чувства точно толкова полезен, колкото гипсова градинска статуя, стояща на поляната с факел в ръка.

Какво пък... до този момент дългът го беше натоварвал и с много по-странни задачи. Може би предпочиташе да чисти замръзващите канализационни тръби под лагера „Вечен лед“? Или да бяга из Джаксън Хол, изпреварвайки само на крачка главорезите на някой от побъркани-те местни барони?

„Не отговаряй на този въпрос, момче.“

* * *

Лейди Алис си беше намерила временна заместничка за ролята си на социален опекун на Грегор в лицето на Дру Куделка, съпругата на комодора и майка на Делия. Майлс откри този факт, когато мадам Куделка му се обади и му предаде поканата / заповед да послужи като ворско украшение на поредния галантен пикник на Грегор. Майлс пристигна при източния вход на двореца малко по-рано, само за да се сблъска с тъпла офицери в парадни червено-сини униформи, които точно в този момент напускаха някаква свръхофициална сутрешна церемония. Той се отдръпна настрана, пропускайки хората в униформа, и се опита да не позволи на завистта си да се отрази върху физиономията му.

Един от офицерите се спускаше надолу по стълбището много бавно и внимателно, като се опираше на парапета. Майлс незабавно го позна и потисна желанието си да се скрие зад най-близкия подкастрен храст. Лейтенант Ворберг. Ворберг никога не бе виждал лицето на адмирал Нейсмит, само неговата разрязала го на две бойна броня. Днес явно беше точно онзи ден, в който Грегор раздаваше различни имперски награди – съдейки по новичката награда, проблясваща на гърдите на Ворберг, точно каквато даваха при раняване по време на императорска служба. Майлс имаше половин буркан, натъпкан с точно такива награди, който стоеше на шкафа в стаята му; по някое време Илян престана да му ги връчва – може би се беше изплашил, че заплахата на Майлс в някой прекрасен ден да си ги сложи наведнъж не е просто шега. Но това очевидно беше първата сериозна награда, получена от Ворберг – с толкова неловък и смутен вид носеше тази награда.

Майлс не успя да се съдържи.

– А, Ворберг, нали? – попита той, когато лейтенантът минаваше покрай него.

Ворберг неуверено запремигва, гледайки към него, после лицето му се проясни.

– Воркосиган, нали? Виждал съм ви в щаба на галактическия отдел на Комар, струва ми се. – Той дружелюбно кимна, като един имперски куриер и вор на друг.

– За какво получихте този талисман против лош късмет? – кимна Майлс към гърдите му. – Или не бива да питам?

– Не е чак толкова секретно. Бях на обичайна куриерска мисия, лях по стандартен маршрут край Здрача на Зоав. И шайка проклети пирати плениха кораба, с който пътувах.

– Само не някой от нашите куриерски кораби! Сигурно щях да чуя за това. Щеше да се вдигне страхотен шум.

– Де да беше куриерски кораб! Тогава ИмпСи може би щеше да прати на помощ истински войници. Не, беше просто товарен търговски кораб, регистриран на Зоав. Затова ИмпСи, в безграничната си мъдрост и несъмнено по съвета на някой от онези стиснати счетоводители, които ми бяха запазили място на този проклет кораб, изнамери някакви евтини наемници. Беше страхотен провал. – Той поверително сниши глас. – Ако някога попаднете в подобна ситуация, опитайте се да избягвате бандата клоуни, които се наричат „Флот на свободните наемници от Дендари“⁴. Те са смъртно опасни.

– Нима не се иска точно това от тях?

– Опасни са за тези, *на чиято страна са*.

– О! – Изглежда, някой бе казал на Ворберг, че е попаднал под приятелски огън. Най-вероятно хируржката: тя беше неизлечимо честна. – Но аз съм чувал за „Дендари“⁴. Искам да кажа, очевидно сред тях има някакви бегълци от Бараяр, иначе нямаше да използват името на най-известната географска особеност на моята област. Освен ако сред тях не е имало някой любител на военната история, впечатлен от партизанските операции на дядо ми.

– Да, един от старшите им офицери е емигрирал от Бараяр. Срещнах се с него. Говори се, че командирът им бил бетанец. Изглежда е избягал от бетанската терапия.

– Аз си мислех, че „Дендари“⁴ са добри.

– Не особено.

– Но вие сте тук, нали? – отбеляза уязвения Майлс. После се овладя. – И така... значи скоро ще се върнете на работа?

– Няколко седмици ще трябва да оседлавам бюро в шаб-квартирата, след всичко това. – Ворберг неопределено посочи с глава, визирайки току-що завършилата церемония. – Работа, за да има с какво да ме ангажират. Не разбирам защо краката ми да не дооздравеят по време на пътуване, но явно докторите смятат, че ако се наложи, трябва да мога да тичам с всички сили.

– А това е *вярно* – мрачно призна Майлс. – Ако самият аз бях действал малко по-бързо... – Той замълча.

Изглежда, едва сега Ворберг за пръв път осъзна, че Майлс е облечен в скромно цивилно облекло.

– И вие ли сте в отпуска по болест?

Тонът на Майлс стана рязък.

– *Пенсиониран* съм по болест.

– О! – Ворберг беше достатъчно тактичен, за да изглежда смутен. – Но... аз мислех, че имате един вид особено разрешение... хм... отгоре. – Ворберг може и да не бе съвсем наясно какъв е Майлс, но какъв е баща му – това знаеше много точно.

– Излязох извън границите му. Благодарение на една иглена граната.

– Виж ти! – възкликна Ворберг. – Това звучи още по-неприятно от плазмен пистолет. Съжалявам да чуя това. И какво възнамерявате да правите сега?

– Засега наистина не знам.

– Ще се върнете ли в своята област?

– Не... Имам някои... хм... обществени задължения, които известно време ще ме задържат тук, във Ворбар Султана. – Все още официално не беше съобщено за годежа на Грегор. По някое време новината несъмнено щеше да изтече навън, но Майлс твърдо беше решил, че няма да е от него. Когато сватбените приготовления започнеха да набират ход, ИмпСи щеше да стане адски оживено място. Ако Майлс все още работеше там, сега беше най-подходящото време да си потърси някакво дългосрочно задание някъде по-далеч в галактиката. Но нали не можеше да предупреди Ворберг за това! – Замъкът Воркосиган... също е мой дом.

– Навярно пак ще се видим. Желая ви успех.

– И на вас също. – Майлс му козирува а-ла аналитик и отмина. Лейтенантът, разбира се, не отвърна на цивилен със същия жест, а само любезно кимна.

* * *

Майордомът на Грегор придружи Майлс през двореца до градината, на поредното парти – този път без кон и в не толкова интимна обстановка. Тук присъстваха най-добрият приятел на Грегор граф Хенри Ворволк и неговата графиня, и още няколко близки познати. Целта на събирането очевидно бе да представят бъдещата булка на следващия кръг от императорските познати, по-широк от семейния, а именно Алис, Майлс и Иван. Грегор пристигна с малко закъснение; явно току-що беше преоблякъл парадната си униформа, с която беше на сутрешната церемония по награждаването.

Дру Куделка, майката на Делия, охотно ръководеше церемонията вместо отсъстващата Алис. Отдавна, когато Дру още не беше омъжена

за Куделка, а Грегор беше още дете, тя беше негов личен телохранител, отговаряйки и за безопасността на майката на Майлс. Ясно се виждаше, че императорът се безпокои дали Дру и Лайза ще се спогодят.

Грегор нямаше за какво да се тревожи. Мадам Куделка, безгранично опитна в светския живот на Ворбар Султана, се разбираше с всички. Наблюдавала отблизо живота на ворите, без самата тя да бъде вор, тя беше най-подходящия човек, който можеше да даде на Лайза няколко лични съвета; изглежда, че именно на това беше разчитал Грегор.

Както обикновено, Лайза също се справяше чудесно. Тя притежаваше инстинктите на опитен дипломат, беше наблюдателна и никога не повтаряше една и съща грешка два пъти. Беше твърде оптимистично да се надява човек, че ще оживее, ако я оставеха сама в бедняшките квартали на някой бараярски град или в някое затънтено село, ала бе ясно, че в онази прослойка на бараярското общество, с което има работа останалата галактика, тя се чувства съвсем уютно. Въпреки целта на упражнението, Грегор успя да остане с годеницата си насаме, когато в отговор на прозрачния императорски намек гостите се разпръснаха на следобедна разходка из тукашните алеи. Майлс избяга заедно с Делия Куделка; те седнаха на една от пейките, откъдето се откриваше изглед към цялата градина, и наблюдаваха менуета, който старателно изпълняваха разхождащите се, старейки се да избягват среща с Грегор и Лайза по разклоняващите се на всички страни пътеки.

– Как е баща ти? – попита той, когато се настаняха. – Би трябвало да отида да го видя.

– Да, той се чудеше защо сякаш го избягваш, откакто си се прибрал. А после разбрахме, че са те пенсионирали по болест. Каза ми да ти предам, че ужасно съжалява. Онази вечер, когато ходихме на официалната вечеря, знаеше ли вече, че това ще се случи? Нищо не каза за това. Но това май не беше изненада за теб.

– Тогава още отчаяно се надявах, че някак ще ми се размине. – Строго погледнато, това беше лъжа; тогава той се намираше в състояние на пълно отрицание, той изобщо не мислеше за това. Груба грешка, това сега се виждаше ясно.

– А как е твоят капитан Галени?

– Въпреки мнението на всички, Дъв Галени не е моя лична собственост.

Тя нетърпеливо сви устни.

– Знаеш какво имам предвид. Как прие годежа на Лайза с Грегор? Онази вечер бях убедена, че е влюбен в нея.

– Всъщност не много добре – призна Майлс, – но ще го преживее. Просто я е ухаждал прекалено бавно, поне така мисля. И Лайза сигурно е решила, че не е толкова интересна за него.

– Това би било приятна промяна в сравнение с тези идиоти, които само се опитват да се покатерят върху теб – въздъхна Делия.

Майлс си представи как той с алпинистка екипировка и с много-много въжета шурмува Планината Делия. Твърде опасна картинка.

– Между другото, как са отношенията ви с Иван в момента? Не знам дали трябва да ти се извиня, че онази вечер те отмъкнах от него.

– А, Иван!

Майлс леко се усмихна.

– С нетърпение ли очакваш сватбата?

– Ами, мама е ужасно развълнувана, най-малкото заради Грегор. Тя вече планира какво ще облечем всички и пресмята дали сестра ми Карийн ще може да се върне от Колония Бета, за да присъства. Интересно, дали не смята сватбите за заразни? Ние постоянно продължаваме да чуваме тънки намеци, че мама и татко биха искали някой ден пак да имат къщата само за себе си. Или поне баните.

– Ами ти?...

– Е, там ще има танци. – Лицето ѝ грейна. – И може би интересни мъже.

– А Иван не е ли интересен?

– Казах „мъже“, не момчета.

– Той е почти на трийсет. Ти на колко си, на двапет и четири?

– Не става въпрос за годините, а за отношението. Момчетата просто искат да спят с момичетата. А мъжете искат да се оженят и да си подредят живота.

– Абсолютно сигурен съм, че и мъжете искат да спят с момичета – малко извинително отбеляза Майлс.

– Е, да, но това желание не е чак толкова всепоглъщащо за тях. Остават им няколко мозъчни клетки и за други функции.

– Само не ми казвай, че и с жените не е същото.

– Ние навярно сме по-взискателни.

– Статистиката не подкрепя този аргумент. Почти всички се женят. Така че явно не сте чак толкова взискателни.

Делия се замисли: тази мисъл явно я потресе.

– Само в нашата култура е така. Карийн казва, че на Бета било различно.

– На Бета всичко е различно.

– Значи сигурно работата е там, че това просто е заразно.

„Тогава откъде съм получил този имунитет?“

– Изненадан съм, че още не са отвлекли някоя от вас.

– Мисля, че е защото сме четири – сподели Делия. – Само като се доближат мъжете към тази тълпа и веднага се объркват коя точно е тяхната цел.

– Мога да си представя – съгласи се Майлс. Заедно, русокосите сестри Куделка бяха извънредно обезкуражаващо явление. – Значи се опитваш да се избавиш от сестрите си, така ли?

– Непрекъснато – въздъхна Делия.

Покрай тях минаха граф и графиня Ворволк и спряха да поговорят. Накрая всичко свърши с това, че Майлс и Делия се върнаха с тях при мадам Куделка и партито завърши. Той се прибра в замъка и започна да обикаля из стаите, усърдно търсейки с какво да се заеме – с каквото и да е, само да не е домашната работа, която му беше стоварила преди замирането си лейди Алис.

* * *

След вечеря Майлс се бе оттеглил в Жълтия салон, потънал в краткия обзор на месечния финансов отчет на Ципис, водейки си бележки и все още упорито пренебрегвайки купчината прашни, подвързани с кожа томове, захвърлени в ъгъла, когато се появи Мартин.

– Дошъл е един човек – с известно удивление в гласа съобщи той. Като новоизпечен иконом (тази длъжност я получи мълчаливо, в допълнение към другите му задължения, като шофирането на колата и от време на време – миене на чинии), Мартин беше получил инструкции по какъв начин трябва да въвежда гостите и да ги превежда през лабиринта на къщата до жилищните помещения. Явно беше дошло време да се провери как е усвоил основните понятия.

Майлс остави четящото устройство на масата.

– Така... пусна ли го (или я) вътре? Надявам се, че не е някой пътуващ търговец; охраната на входа обикновено се справя добре с изпращането им... – В салона иззад гърба на Мартин влезе Дъв Галени. Майлс се задави с думите си. Галени беше униформен, все още в ежедневната си зелена униформа след работния ден. Не изглеждаше въоръжен. Същност изглеждаше просто уморен. И малко обезпокоен, но без онази едва доловима маниакална лудост, която вещаеше неприятности и която Майлс се беше научил да разпознава.

– О, – успя да каже Майлс, – влизай, сядай.

Галени направи жест с отворена длан, сухо благодарейки за поканата, макар че вече беше влязъл в стаята. Той седна на стола: напрегнат, гърба изпънат.

– Искаш ли... нещо за пиене?

– Не, благодаря.

– Хм... тогава това е всичко, Мартин. Благодаря ти. – След няколко секунди момчето разбра намека и се оттегли.

Майлс нямаше представа какво ще последва по-нататък, затова просто повдигна вежди.

Галени неловко се прокашля.

– Струва ми се, че ти дължа извинение. Не бях на себе си.

Майлс се отпусна. Може би щеше да му се размине.

– Да и пак да. Но мога да те разбера. И стига вече сме говорили за това.

Галени късо кимна, връщайки се към обичайния си хладнокръвен маниер.

– Хм... надявам се, че онази вечер съм бил единственото ти доверено лице.

– Да. Но това беше само въведение към това, за което съм дошъл.

Появи се нещо далеч по-сериозно.

„Сега пък какво? Моля ви, повече никакви объркани любовни връзки...“

– Нима? „Нещо“ от какъв вид?

– Този път е професионален проблем, не личен.

Майлс благоразумно не отбеляза: „Аз съм уволнен от ИмпСи“. Той чакаше; в него се събуди любопитство.

Галени се намръщи още повече.

– Каж ми... някога хващал ли си Саймън Илян в грешка?

– Ами например, че ме уволни – кисело отбеляза Майлс.

Ръката на Галени трепна, сякаш отхвърляйки шегата.

– Не. Искам да кажа истинска грешка.

Майлс се поколеба.

– Той не е свръхчовек. Виждал съм как се е заблуждавал, как го е отклонявал някой неправилен ход на разсъжденията му, макар и не много често. Той много добросъвестно непрекъснато сравнява теориите си с новата информация.

– Не сложни грешки. Прости.

– Всъщност не. – Майлс се замисли. – А ти?

– Никога досега. Обаче не съм работил много с него, нали

разбираш. Виждаме се само на седмичната оперативка с моя отдел, и от време на време при специални информационни заявки. Но през последните три дни се случиха четири... странни инцидента.

– Инциденти ли? Какви по-точно?

– Първият... той ме помоли за едно извлечение, което подготвих. Довърших го и му го пратих горе, но два часа по-късно Илян ми позвъни и го поиска пак. Получи се малко объркване, после секретарят му потвърди чрез дневника за регистрация, че съм пратил тази дискета, и каза, че вече му го бил предал. Илян намери шифрованата дискета на бюрото си и се извини. След което забравих за случая.

– Може би просто го е пропуснал – предположи Майлс.

Галени сви рамене.

– Вторият инцидент беше съвсем незначителен, просто една докладна от неговия офис с грешна дата. Обадох се на секретаря му и той я поправи. Без проблеми.

– Хм.

Дъв си пое дъх.

– Третият случай пак беше докладна с грешна дата, адресирана до моя предшественик, който от пет месеца не е във Ворбар Султана. Илян искаше последния доклад за един съвместен бараяро-комарски търговски флот, който се движи по заобиколен маршрут покрай Тау Кит. Този флот се беше върнал в орбита около Комар преди половин година. Когато се обадох, за да изясня каква точно информация иска да получи, той изобщо отрече да е правил такова запитване. Изпратих му обратно докладната, а Илян моментално млъкна и прекъсна връзката. Това се случи тази сутрин.

– Стават три.

– После – днес беше ежеседмичната оперативка на нашия отдел, където бяхме всички – пет аналитика по комарските въпроси и генерал Алегре. Знаеш обичайния стил на изложение на Илян. С дълги паузи, но когато говори, е много рязък и язвителен. Този път... паузите бяха повече. А това, което произнасяше между тях, сякаш прескачаше произволно от една тема на друга, повечето пъти направо обърквашо. И ни освободи рано, без още да сме свършили и половината работа.

– Хм... А каква беше днешната тема?

Галени тракна челюсти.

– Да, разбирам, че не можеш да ми кажеш, но ако се е отнасяло за брачните планове на Грегор, може би Илян в движение е изваждал от информацията някакви подробности – заради теб. Или нещо от този род.

– Ако не ми вярва, то изобщо не е трябвало да ме допуска там – сопна се Галени. После неохотно прибави: – Теорията не е лоша. Но не беше това... Жалко, че те нямаше там.

Майлс стисна зъби, за да не отговори с толкова натрапващата се язвителна забележка.

– А ти какво предполагаш?

– Не знам. ИмпСи изхарчи много пари и време, за да ме обучи за аналитик. Аз търся промени в системите. И сега откривам такава промяна. Но съм нов по тези места, при това – комарец до мозъка на костите си. Ти познаваш Илян, откакто се помниш. Преди случвало ли се е да видиш такова нещо?

– Не – призна Майлс. – Но всички тези грешки ми се струват съвсем нормални и човешки.

– Ако се бяха случили през по-големи интервали от време, съмнявам се, че щях да им обърна внимание. Не ми трябва – а и не искам – да научавам подробности, но дали в момента Илян не е под някакво особено голямо напрежение в личния си живот, за което не знае никой в службата?

„Като теб ли, Дъв?“

– Не съм сигурен, че Илян има личен живот. Никога не е бил женен... петнайсет години е живял в един малък апартамент на шест преки от щаба, докато не събориха сградата преди две години. Тогава той уж временно се пренесе в един от апартаментите за важни свидетели на първия етаж на ИмпСи и оттогава не си е направил труда да се махне оттам. Не знам какъв е бил на млади години, но очевидно напоследък в живота му няма жени. Нито мъже. Нито овце. Макар че, струва ми се, последната вероятност е най-логична. Овцете няма да проговорят, даже под фаст-пента. Шегувам се – прибави Майлс, понеже Галени така и не се усмихна. – Животът на Илян е като часовник. Обича музика... никога не танцува... не обърща внимание на парфюми и цветя със силни аромати и изобщо на никакви миризми. Това е сетивна информация, която не минава през чипа му. Не смятам, че чипът обработва някакви телесни усещания като осезанието – само слухови и зрителни.

– Да. Мислех за този чип. Знаеш ли нещо за прословутата психоза, предизвиквана от него?

– Не смятам, че причината може да е в чипа. Не знам толкова много за техническите му характеристики, но всички са се побърквали година или две след инсталирането му. Ако Илян смяташе да откача, щеше да го направи преди много години. – Майлс се поколеба. – Някой обмислял

ли е възможността за стрес? Микроинсулт? Той е над шейсетгодишен... по дяволите, може би просто е уморен. Той е на тази дяволска работа вече трийсет години. Знам, че е възнамерявал да се пенсионира след пет години. – Майлс реши да не обяснява откъде има тази информация.

– Не мога да си представя ИмпСи без Илян. Това са синоними.

– Не съм сигурен, че тази работа наистина му харесва. Просто я върши адски добре. Натрупал е толкова опит, че почти нищо не може да го изненада. Или да го паникьоса.

– Той има свой, твърде личностен стил на управление – отбеляза Галени. – Всъщност типично ворски. Повечето небараярски организации се опитват да определят задачите си така, че хората, които ги изпълняват, да са взаимозаменяеми. Което осигурява приемственост в организацията.

– И не допуска находчивост. Стилът на Илян не е много показан, признавам това, но Саймън е гъвкав и невероятно надежден.

– Невероятно ли? – вдигна вежди Галени.

– Обикновено е надежден – бързо се поправи Майлс. И за пръв път се запита дали Илян е толкова сив човек по природа. Преди винаги бе смятал, че това по-скоро е реакция към високата секретност на професията му – живот, който не дава на враговете нищо, с което могат да го хванат натясно. Но може би този безцветен, невъзмутим иляновски подход към всичко, с което се занимава, имаше връзка с паметния чип, подтискащ всичко останало?

Галени си опря лактите на коленете.

– Казах ти какво съм забелязал. Имаш ли някакви предложения?

Майлс въздъхна.

– Наблюдавай. Чакай. Това, с което разполагаш досега, дори не е теория. Само шепа вода, която изтича през пръстите ти.

– Теорията ми е, че с тази вода става нещо лошо.

– Това е интуиция. Което между другото не е обида. Вече се научих дълбоко да уважавам интуицията. Но не бива да се бърка с доказателствата. Не знам какво да ти кажа. Ако Илян наистина има някакви проблеми с паметта, шефовете на отдели трябва да... – Какво? Да вдигнат бунт? Да действат през главата на Илян? Единствените двама души на планетата, които стояха по-високо в йерархията, бяха премиер-министърът Ракоци и император Грегор. – Ако наистина се е случило нещо, останалите рано или късно ще забележат това. И ще е по-добре, ако първи в ИмпСи го посочи някой друг, а не ти. Без да броим мене. *Това* ще е още по-лошо.

– Ами ако всички разсъждават по този начин?
– Хм... – Майлс разтри челото си. – Радвам се, че ми разказа това.
– Само защото ти си единственият ми познат, който е бил с Илян в продължение на дълги години. Иначе... Не съм сигурен, че изобщо щях да говоря за това. Не и извън ИмпСи.

– Нито вътре в ИмпСи. Но остава Хароче. Той работи под прякото ръководство на Илян от почти толкова време, колкото и аз.

– Навярно тъкмо затова ми е трудно да намеря общ език с него.

– Какво пък... Можеш пак да поговориш с мен, нали? Ако те разревожи още нещо.

– Възможно е да няма основание за тревога – не особено убедено каза Галени.

Сега Майлс от сто метра можеше да усети, кога човек съзнателно отхвърляше някоя мисъл.

– Да. Хм... премисли ли относно пиенето?

– Да – въздъхна Дъв.

* * *

На второто утро след този разговор Майлс беше потънал до уши в инвентаризация на открития в гардероба си твърде беден комплект от цивилни дрехи, правейки списък на това, какво липсваше в него и размишлявайки дали нямаше да е по-лесно, ако наемеше камериер и му заповядаше: „погрижи се за това“. В този момент комуникационният пулт в спалнята му иззвъня. Отначало той не му обърна внимание, после се вдигна на крака, измъкна се от купчината хвърлени на пода дрехи и отиде да отговори.

Над видеоплочата се появи суровото лице на Илян и Майлс автоматично се изпъна, изправяйки гръб.

– Да, сър?

– Къде се губиш? – рязко попита Илян.

Майлс го зяпна.

– В замъка Воркосиган. Нали ми се обаждаш тук.

– Знам това – раздразнено отвърна Илян. – А защо си там, а не тук – в девет нула нула, съгласно заповедта?

– Извинявай... Каква заповед?

– *Моята!* „Ела тук точно в 9:00 и си вземи бележника. Ще ти хареса. Нещо изумително“. Мислех, че даже ще подраниш.

Майлс позна този стил – да, Илян дословно се цитираше. Но съдържанието на цитата раздрънка тревожно камбаните в главата му.

– За какво става дума?

– За нещо, което са подготвили моите сетагандски аналитици; цяла седмица ми проглушават ушите с това. Може да се окаже високорезултатно и много евтино тактическо джудо. Има един господин, полковник Тремонт, и аналитиците ми смятат, че няма да намерим по-подходящ човек от него, който да сложи оръжие в ръцете на отслабващата марилакская съпротива. Само че има един малък проблем. В момента той гостува в сетагандския пленнически лагер на Дагула IV. Това преживяване трябва да е достатъчен мотив за него, ако успеем да го освободим. Анонимно, разбира се. Възнамерявам да ти предоставя значителна свобода по отношение на метода, но искам следните резултати: нов лидер на Марилак, който по никакъв начин не може да се свърже с Бараяр.

Майлс не само позна тази операция; той беше готов да се закълне, че Илян бе използвал абсолютно същите думи, когато му я описа за първи път. И това се случи на едно суперсекретно утринно съвещание в щаб-квартирата на ИмпСи, преди много години...

– Саймън... операцията на Дагула беше изпълнена преди пет години. Марилаците изхвърлиха последните сетагандци от планетата си миналата година. Ти ме уволни преди месец. Вече не работя за теб.

– Ти какво, да не си се побъркал? – попита Илян и внезапно замълча. Двамата се втренчиха един в друг. Лицето на Илян се промени. Вцепени се. – Извинявай – промълви той и прекъсна връзката.

Майлс дълго седя, втренчен в празната видеоплоча. Никога сърцето му не бе туптяло толкова силно, колкото сега, докато стоеше свършено неподвижно в празната стая.

Съобщението на Галени го беше обезпокоило.

Сега бе ужасен.

ГЛАВА 14

Майлс остана неподвижен цели десет минути. Галени имаше право. По дяволите, Галени нямаше представа и за половината от проблема! Илян не само забравяше неща, които са ставали, но и си спомняше онези, които не са ставали. Пропада в миналото ли?

„Ей, ако този човек не може да каже коя година сме, тогава знам начин да си получа обратно предишната работа...“

Не беше много смешно.

Какво да направи? Майлс определено бе единственият на Бараяр, който не можеше да си позволи да критикува Илян. Със сигурност щяха да го изтълкуват като негодувание от уволняването му или още по-лошо, като опит за отмъщение.

Ала не можеше и да игнорира тази ситуация – след като вече знаеше това, което узна сега. От кабинета на Илян се лееше потоп от заповеди и хората *се подчиняваха* на тези заповеди. С доверие. Щеше да отнеме много време, за да се оспори трупаното в продължение на тридесет години доверие. Колко щети можеше да нанесе дотогава Илян? И то точно в този момент? Ами ако се върнеше във времето до някой от покръвавите моменти на комарското въстание?

И колко дълго беше продължавало това, преди да бъде забелязано от Галени? Случилото се изглеждаше внезапно, но може би едва сега внезапно се проявяваше? Заповедите за колко седмици – месеци – назад трябваше да се поставят под съмнение? Някой ще трябва да провери всяко съобщение, излязло от офиса на Илян през последните... колко? „Някой. Но не аз.“

И дали проблемът се криеше в чипа, или в нервните клетки на самия Илян? Или в някакво тънко нарушение на взаимодействието им? Това бе медицински и биоинженерен въпрос и можеше да му отговори само специалист. „Пак не аз.“

Накрая прибягна до същия изход, ако изобщо можеше да се нарече „изход“, до каквото беше стигнал Галени. „Предай тази информация на някой друг с надеждата, че той ще направи нещо.“ Колко време щеше да потрябва на комитета от разтревожени наблюдатели на Илян, за да пресанат да си прехвърлят този парещ въглен един на друг и съвместно да предприемат някакви действия? „Решението не зависи от мен. Макар че адски ми се иска да беше така.“

Той неохотно набра номер на комуникационния пулт.

– Тук е лорд Воркосиган. Свържете ме с шефа на вътрешния отдел, ако обичате – помоли той отговорилия на повикването ефрейтор от ИмпСи.

Генерал Хароче отсъстваше.

– Предайте му да ми се обади веднага щом успеете да го откриете – каза Майлс на секретаря. – Спешно е.

Докато чакаше повикването, той се върна при купчината дрехи. В момента не можеше да съобрази кои да изхвърли, а кои да прибере обратно в гардероба. Хароче не се обаждаше. Майлс още два пъти се опитва да се свърже с приемната му, преди най-накрая да го открие.

Изображението на генерала нетърпеливо му се намръщи.

– Да? Какво има, лорд Воркосиган?

Майлс дълбоко си пое дъх.

– Преди известно време ми се обади Саймън Илян. Мисля, че трябва да видите записа на разговора.

– Моля?

– Качете се в офиса на Илян и накарайте секретаря му да ви пусне записа на разговора. Всъщност трябва да го видите и двамата. Знам, че е записан, това е стандартна оперативна процедура.

– Защо?

Наистина. Защо Хароче трябваше да вярва на някакъв изгонен от ИмпСи, когото неговият уважаван началник Илян не само бе уволнил, но и лично беше придружил до изхода на щаба?

– Генерале, това наистина е важно, много спешно и аз наистина бих желал вие сам да прецените това.

– Държете се тайнствено, лорд Воркосиган – неодобрително и недоволно свъси вежди Хароче.

– Съжалявам – Майлс се опитваше да поддържа гласът си равен и безизразен. – Когато видите записа, ще разберете.

Хароче повдигна вежди.

– Нима? В такъв случай навярно ще го направя.

– Благодаря ви. – Майлс прекъсна връзката. Нямаше смисъл да го моли после да му се обади; тази работа вече се изплъзна от ръцете му.

Така. Работата е свършена, при това бе свършена както трябва, – възможно най-правилната постъпка при сегашните обстоятелства.

Чувстваше се отвратително.

А сега: трябваше ли да се обади на Грегор? Нямаше да е честно императорът да остане в неведение, но, Господи...

Скоро Хароче сам щеше да му съобщи, реши Майлс. Веднага щом наваксаше пропуснатото и поставеше Илян под необходимото медицинско наблюдение, то генералът автоматически и съгласно командната верига щеше да поеме длъжността временен шеф на ИмпСи. И първата му спешна задача щеше да бъде да уведоми Грегор за този неприятен обрат на събитията и да разбере каква ще е императорската воля по този въпрос. Така че до вечерта всичко щеше да е свършило.

Може би щеше да се окаже, че причината за объркването на Илян е нещо просто, леко поправимо; може би той щеше да отсъства от работа само няколко дни. Например късо съединение в чипа му. „Нищо, свързано с този чип не може да е просто.“ Но ИмпСи щеше да се погрижи за своите.

Въздъхвайки, Майлс се върна към списъка от самовъзложените си домашни задължения, но вниманието му не можеше да се задържи на едно място. Опита се да чете, но не можеше да се съсредоточи. Възможно ли е Илян да скрие следите от станалото? Ами ако Хароче отидеше да види записа и откриеше, че такъв няма? Но ако Илян наистина съзнаваше до такава степен проблема си, то беше длъжен *сам* да поиска медицинска помощ.

Денят се проточи безкрайно. Вечерта Майлс не издържа и започна да звъни на Грегор и Хароче, но не успя да открие нито един от тях. Навярно и двамата се занимаваха с кризисната ситуация. Остави им съобщения да му се обадят, но не дочака отговор. През нощта спа лошо.

* * *

Как ужасно *мразеше* да е встрани от събитията! До следващата вечер Майлс бе готов лично да отиде и да блъска по задния вход на ИмпСи, за да изисква засекретени доклади – дори нямаше представа кои точно. И внезапно в замъка дойде Галени. Очевидно идваше направо от работа, защото все още носеше униформа и изглеждаше мрачен даже по неговите стандарти.

– Нещо за пиене? – попита Майлс след първия поглед към физиономията му, когато Мартин въведе Галени в Жълтия салон, този път обявявайки пристигането му според всички правила на етикета. – Вечеря?

– Нещо за пиене. – Галени се тръшна на най-близкия фотьойл и отметна назад глава така, като че ли шията го болеше чак до темето. – За вечерята ще си помисля. Още не съм гладен. – Той изчака Мартин да излезе и каза: – Всичко свърши.

– Разказвай. Какво се случи?

– Илян рухна напълно по време на общото съвещание на всички отдели този следобед.

– Този следобед? Искаш да кажеш, че генерал Хароче не го е опаковал и пратил при медиците на ИмПСи още вчера вечерта?

– Какво?

Майлс му описа онова тревожно обаждане на Илян.

– Незабавно уведомих Хароче. Моля те, не ми казвай, че не е направил онова, което му казах.

– Не знам – отвърна Галени. – Мога да говоря само за онова, което съм виждал лично. – Като опитен аналитик – да не кажем „като историк“ – Галени имаше ясна представа за разликата между свидетелски показания, слухове и умозаключения. Каквото и да кажеше, веднага се разбираше в каква категория попадеше то.

– Илян вече е под медицинско наблюдение, нали? – разтревожено попита Майлс.

– О, Господи, да – въздъхна Галени. – Оперативката започна почти нормално. Началниците на отдели представиха седмичните си доклади и изброяваха всички първостепенни задачи, на които трябваше да обърнат внимание другите отдели. Илян изглеждаше нервен, по-неспокоен от обикновено, въртеше из ръцете си разни предмети от масата пред него... счупи на две един инфодиск, после измърмори някакво извинение... Стана, за да изреди обичайния си списък със задачи и като се започна... Нито едно изречение не следваше от предишното. Съвсем се обърка. Не като че ли е сбъркал деня, а като че ли последните двама дни се сливаха в главата му. Всяко изречение беше граматически вярно и абсолютно непоследователно. И той, изглежда, изобщо не го съзнаваше, докато не забеляза, че го зяпаме с отворени уста. Чак тогава млъкна. После се изправи Хароче – кълна се, че това беше най-смелата постъпка, която съм виждал в живота си – и каза: „Господине, мисля, че незабавно трябва да се подложите на медицински преглед.“ Илян се сопна, че не бил болен, и нареди на Хароче да седне... само че на лицето му постоянно се редуваха гняв и объркване. И трепереше. Къде се мотае оня твой смотан тийнейджър с пиенето?

– Сигурно пак е завил в грешната посока и се е изгубил в другото крило. Нищо, рано или късно ще се измъкне. Продължавай, моля те.

– Ох. – Галени заразтрива тила си. – Илян не искаше да отива. Хароче повика лекар. Илян отмени заповедта, заявявайки, че не можел да зареже всичко наред кризата, само че кризата, в която мислеше че се намираме, беше сетаганданското нашествие на Вервейн преди десет

години. Хароче, който в онзи момент вече беше бял като тебешир, го хвана за ръка и се опита да го побутне към вратата – а това беше грешка, защото Илян се сби с него. Тогава Хароче закрещя: „По дяволите, доведете лекар, бързо!“ Умно от негова страна. Мамка му, когато Илян се бие, се бие адски мръсно. Никога не съм виждал такова нещо.

– Аз също – отговори Майлс, болезнено завладян от този разказ.

– Когато дойде лекарят, още двама души се нуждаеха от медицинска помощ. Натъпкаха Илян с успокоителни чак до ушите и го откараха в шабната клиника. И с това завърши днешната оперативка. А като си помисля, че се оплаквах колко са скучни...

– О, Господи! – Майлс притисна пръсти към очите и помасажира лицето си. – Събитията не можеха да се развият по-зле, даже някой да бе целял да предизвика колкото може повече хаос и унижения. И пред толкова свидетели!

– Излишно е да споменавам, че днес Хароче остана до късно на работа – продължи Галени. – Цялата сграда бучи от полугласни разговори. Разбира се, генералът ни заповяда да не казваме на никого за това.

– Освен на мен ли?

– Не знам защо, но забрави да те включи в списъка на изключенията – сухо съобщи Галени. – Така че нищо не си чул от мен. И изобщо нищо не си чул. Точка.

– Ясно, де. Разбирам. Предполагам, че вече е докладвал на Грегор.

– Да се надяваме.

– По дяволите, Хароче трябваше да постави Илян под медицинско наблюдение още снощи!

– Изглеждаше адски уплашен. Като всички нас. Да арестувах шефа на Имперската служба за сигурност в самото сърце на шаб-квартирата на ИмпСи... не е лесна задача.

– Не. Не... Нямам право да критикувам човека, който е на бойната линия. Сигурно му е трябвало време, за да се увери. Не можеш да си позволиш да допуснеш грешка с такова нещо, ако мислиш за кариерата си. Както прави Хароче. – Арестуването на Илян пред толкова много свидетели му се струваше излишна жестокост. „Илян поне ме уволни на четири очи.“ Но от друга страна, всичко бе абсолютно ясно, без каквато и да е двусмисленост, не оставаше място за съмнения, слухове и инсинуации. Нито за спорове.

– Моментът е изключително неподходящ – продължи Майлс. – Макар че едва ли има такова нещо, като *подходящ* момент за биокибернетичен срив. Чудя се... дали не се дължи на напрежението от

растящите... хм, императорски нужди? Струва ми се невероятно. Илян се е справял с далеч по-тежки кризи, отколкото тази сватба.

– Едно напрежение не трябва да е много сериозно, за да е последно – отбеляза Галени. – Това нещо можеше да е реалност от бог знае колко време. – Той помълча. – Чудя се дали вече не е имал този проблем, когато те уволни? Искам да кажа... може ли да се твърди, че преценката му още тогава не е била безпристрастна?

Майлс мъчително преглътна. Не знаеше дали да е благодарен на Дъв за това, че казва гласно нещо, за което той не смееше дори да си помисли.

– Иска ми се да можех да отговоря с „да“. Но не. В решението му нямаше нищо неправилно. То напълно логично произтичаше от неговите принципи.

– Тогава кога е започнало? Това е ключов въпрос.

– Да. И аз се чудя. Всички останали също ще се питат, сигурен съм. Но предполагам, че всички ще трябва да чакаме какво ще ни кажат лекарите от ИмпСи. И като стана дума, няма ли някаква информация каква е причината за този проблем?

– Не съм чул нищо по въпроса. Но те едва са започнали с изучаването на проблема. Мисля че ще им се наложи да доставят експерти, известни само на ограничен кръг лица.

Най-накрая Мартин се появи с пиенето им. Галени все пак реши да остане за вечеря; от тази новина лицето на Мартин придоби обезпокоен вид. Тъй като Мама Кости без никакво предупреждение им сервира изяшно и щедро угощение за двамата, Майлс можеше да направи само един извод: Мартин е трябвало да се откаже от порцията си в полза на гостенина и да се задоволи със сандвичи. Знаейки каква е представата на Мама Кости за „бърза закуска“, Майлс не изпитваше особени угризения, макар че днес изкуството ѝ оставаше недооценено – вниманието на Майлс и Галени беше насочено другаде.

И все пак... най-лошото при Илян вече беше минало, най-голямата опасност – предотвратена. Оставаше само да се довърши започнатото.

* * *

„Тази сутрин сушените горгони над страничния вход на щаба на ИмпСи изглеждат много странно“ – помисли си Майлс, – „като че ли са угнетени от скръб и едновременно с това готови да се пръснат от напращащите отвътре зловещи тайни.“ И израженията на хората, покрай които минаваше, много приличаха на лицата на гранитните фигури.

Дежурният ефрейтор, стоящ на пропуска в предверието, вдигна поглед към Майлс и обезпокоено премигна:

– Какво обичате, господине?

– Аз съм лорд Воркосиган. Дойдох да видя Саймън Илян.

Дежурният провери данните на комуникационния си пулт.

– Няма ви в списъка ми, милорд.

– Не. Просто се отбих да го посетя. – И дежурният, и всички останали трябваше поне да знаят, че Илян отсъства. Дори и заради това, че със сигурност ги бяха уведомили: задълженията на шефа в момента се изпълняват от Хароче. – В клиниката. Дайте ми пропуск и ме пуснете, моля.

– Не мога да го направя, милорд.

– Разбира се, че можете. Това ви е работата. Кой е дежурният офицер днес?

– Майор Жарле, милорд.

– Отлично. Той ме познава. Обадете му се, за да ви даде разрешение.

След две минути на комуникационния пулт се появи лицето на Жарле.

– Да?

Ефрейторът му обясни какво иска Майлс.

– Не мисля, че това е възможно, милорд – неуверено каза Жарле на Майлс, който се беше надвесил над рамото на дежурния, за да попадне в полезрението на камерата.

Майлс въздъхна.

– Обадете се тогава на шефа си. По дяволите, не... За да се изкача по цялата командна верига, ще ми трябват около трийсет минути. Хайде да разкараме посредниците от нея, а? Никак не ми се иска да безпокоя генерал Хароче точно сега, когато несъмнено има ужасно много работа, но вие все пак му се обадете.

Жарле очевидно също нямаше желание да досажда на началника си, но не можеше да отпрати просто така един ворски лорд, а да го игнорира беше невъзможно. Само след десетина минути се свързаха с компулта на Хароче. „Добра работа, при тези обстоятелства“ – помисли си Майлс.

– Добро утро, господин генерал – каза той на изображението на Хароче, появило се над видеоплочата. – Дойдох да видя Саймън.

– Невъзможно – изсумтя Хароче.

В гласа на Майлс се появиха метални нотки:

– Невъзможно е само ако е мъртъв. Струва ми се, искате да кажете, че вие не желаете да го позволите. Защо?

Хароче се поколеба, след което заповяда:

– Ефрейтор, спуснете звукоизолиращия конус и отстъпете за момент мястото си на лорд Воркосиган, моля.

Дежурният послушно се отдалечи; Майлс и изображението на Хароче бяха обгърнати от полето на разположеното под масата устройство за засекретяване на разговорите.

– Откъде чухте за това? – подозрително попита генералът, веднага след като тайната на разговора им беше обезпечена.

Майлс повдигна вежди и без дори секундна пауза превключи на пълна скорост:

– Безпокоях се. След като така и не ми се обадохте в отговор на онзи деншното ми обаждане и не отговорихте на нито едно от съобщенията ми, в края на краищата се обадох на Грегор.

– О-о! – проточи Хароче. Подозрителността му увяхна до обикновено раздразнение.

„Пфу, за малко“ – помисли си Майлс. Ако Хароче все още не бе съобщил на императора, Майлс щеше да направи голяма грешка, потенциално опасна за Галени. По-добре ще е благоразумно да не уточнява кога точно уж е говорил с императора, докато наистина не си поговорят.

– Искам да видя Илян.

– Илян може би дори няма да ви познае – след дълго мълчание отвърна генералът. – Бълва секретна информация със скорост метър в минута. Наложил ми се да поставя охрана от хора, които имат изключителен достъп до секретни материали.

– И какво от това? Аз имам изключителен достъп до секретни материали. – По дяволите, самият той беше секретен материал.

– Разбира се, че нямате. Достъпът ви е трябвало да бъде анулиран, когато ви... пенсионираха.

– Проверете. – По дяволите! Сега Хароче имаше достъп до всички файлове на Илян; във всеки момент, само да намереше свободна минута, можеше да прочете там истинската история за уволнението му. Майлс се надяваше, че в последните дни генералът не е имал свободни минути, които може да загуби за такива проверки.

Хароче го изгледа с присвити очи, след което набра нещо на комуникационния си пулт.

– Достъпът ви все още не е анулиран – изумено каза той.

– Ето сега вече сте на верен път.

– Илян сигурно е забравил да го промени. Може би още тогава е започнал да... Е, какво пък... – Хароче натрака нещо на клавиатурата – Тогава аз го анулирам.

„Не можеш да го направиш!“ Майлс сподави гневния си изблик. Можеше, разбира се. Той объркано впери поглед в него. И какво да прави сега? Да изхвърчи от ИмпСи със сърдит вик: „Ще видиш ти! Ще кажа всичко на батко!“? Не. Грегор бе коз, който можеше да изиграе само веднъж, и то в най-аварийната ситуация. Той си позволи внимателно контролирана въздишка, изпускайки с дъха си и своята ярост.

– Господин генерал. Благоразумието е едно, но параноята, която не може да различи приятеля от врага, е съвсем друго нещо.

– Лорд Воркосиган – също толкова напрегнато отвърна Хароче, – все още не знаем с какво си имаме работа. Тази сутрин нямам време да забавлявам любопитни цивилни, независимо дали са приятели, или не. Моля, не досаждайте повече на хората ми. Какво ще споделя с вас императорът си е лично негова работа. Аз съм длъжен да докладвам единствено на него. Приятен ден. – С рязък удар по клавиша той прекъсна връзката; звукоизолиращият конус около Майлс изчезна, а дежурният ефрейтор отново го загледа ревностно.

„Нещо не е в ред.“

* * *

Първото нещо което направи, след като се прибра в замъка Воркосиган, бе да се заключи в спалнята и да започне да звъни на Грегор. За да се добере до него, му трябваха четиридесет и пет минути. Даже да му беше отнело четиридесет и пет часа, пак нямаше да се откаже.

– Грегор – без всякакви предисловия започна Майлс, когато над видеоплочата се появи лицето на императора, – какво, по дяволите, става с Илян?

– Откъде чу за това? – със загрижен вид попита Грегор, неволно повтаряйки думите на Хароче.

Майлс обедини в разказа си обаждането на Илян и своето обаждане до Хароче. За Галени отново не спомена.

– И какво е станало после? Очевидно нещо е станало.

Императорът накратко му разказа за срива на Илян – с пропускане на голяма част от мъчителните подробности, които Майлс научи от Галени.

– Хароче го е настанил в клиниката на ИмпСи, което е съвсем логично при тези обстоятелства.

– Да, тази сутрин се опитах да видя Илян. Хароче не ме пусна да вляза.

– Те могат да изискат всяко оборудване и експерти, които им потърбват. Лично отделих средства и упълномощих Хароче за всичко, което може да поиска.

– Грегор, помисли за малко. Хароче не ме пусна вътре. *Мен.* Да видя Илян.

Пръстите на императора раздражено се свиха в юмрук.

– Майлс, остави човека да поеме дъх. Затънал е в грижи до шия – в аварийен режим да поеме всичките задължения на Илян, да прехвърля собствения си отдел на заместника си... Дай му няколко дни, за да уреди всичко, без да му висиш на главата, ако обичаш. Когато почувства, че владее положението, Хароче ще се поотпусне, убеден съм. Трябва да признаеш, че Саймън пръв щеше да одобри тези предпазни мерки при подобна критична ситуация.

– Вярно е. Саймън би предпочел да е в ръцете на хора, които мислят за сигурността. Но започвам да мисля, че предпочитам да видя поне някакви признаци на това, че хората в чиито ръце е, наистина се грижат за Саймън Илян. – Той си спомни дългия кошмар на собственото си запознанство с посткриогенната амнезия. Това беше един от най-ужасните периоди в живота му: да изгуби всичките си спомени, самия себе си... дали Илян не преживяваше нещо подобно? Или нещо още по-страшно? Тогава Майлс се бе изгубил сред непознати. Дали Илян не се беше изгубил сред хора, които би трябвало да са му приятели?

Майлс въздъхна.

– Добре, ще оставя бедния Хароче на мира. Бог знае, че не му завиждам. Обаче ще ме държиш в течение за състоянието на Илян, нали? Всичко това... неочаквано ме изплаши.

Грегор го погледна съчувствено.

– Илян на практика беше твоят наставник, нали?

– Да, в своя собствен язвителен и възискателен маниер. Сега виждам, че това е било отличен способ. Но дори и преди... той е служил на баща ми трийсет години, през целия ми живот. До осемнайсетгодишен го наричах „чичо Саймън“, докато не ме приеха в Академията, после го наричах само „сър“. По онова време той вече нямаше живи роднини и работата му, а започвам да си мисля, и онзи проклет чип в главата му, го лишиха от всякаква възможност да си създаде собствено семейство.

– Не знаех, че го приемаш за нещо като втори баща, Майлс.

Той сви рамене.

– По-скоро за чичо. Това е... семеен въпрос. А аз съм вор.

– Радвам се да чуя, че го признаваш – измърмори Грегор. – Едно време някои се чудеха дали съзнаваш този факт.

Майлс се изчерви.

– Задължен съм към Илян като... това е нещо средно между дълг към приемния ми чичо и към човек, който е служил на семейството ми. А в момента аз съм единственият Воркосиган на планетата. Чувствам го като... не, не само го чувствам, това *наистина* е мой дълг.

– Верността винаги е било главното в рода Воркосиган – съгласи се Грегор.

– Така че се е превърнала в нещо като навик.

Грегор въздъхна.

– Ще те държа в течение, разбира се.

– Всеки ден? Хароче ще те информира веднъж дневно, знам го, на сутрешния доклад на ИмпСи.

– Да, Илян и сутрешното ми кафе винаги пристигаха едновременно. А понякога, когато идваше лично, той сам ми го носеше. Винаги съм го приемал като любезен намек: „Седни и ме слушай внимателно“.

– Точно в стила на Илян – усмихна се Майлс. – Веднъж дневно, разбрахме ли се?

– Ох, добре. Виж, трябва да свършвам.

– Благодаря ти, Грегор.

Императорът прекъсна връзката.

Майлс се облегна назад, частично удовлетворен. Трябваше да даде на хората и събитията време да се върнат в обичайните си релси. Той си спомни собствения си спокоен съвет, даден на Галени: за интуицията и доказателствата. Така че демонът на интуицията му можеше да се прибере обратно – Майлс си представи как пъха малък гном с вида на Нейсмит в куфар, затваря капака и стяга ремъците. И как отвътре се чуват приглушени вопли и удари... „Аз бях най-добрият агент на Илян не защото спазвах правилата повече от другите.“ Ала още беше дяволски рано да каже: „Тук има нещо нередно“ или дори да си го мисли на глас.

ИмпСи щеше да се погрижи за своите, винаги го правеше. И той нямаше отново да се направи на глупак пред всички. Щеше да почака.

ГЛАВА 15

Седмицата се точеше мъчително. Отначало кратките ежедневни съобщения по комуникатора с Грегор удовлетворяваха Майлс, но с всяко следващо, което се покриваше с предишното с минимално усещане за някакъв прогрес, предпазливостта на службата за безопасност започна да изглежда на Майлс твърде обезпокоителна. Той се оплака от това на Грегор.

– Винаги си бил нетърпелив, Майлс – отбеляза императорът. – Нищо не ти се струва достатъчно бързо.

– Илян не би трябвало да чака лекари. Другите – може би, но не и той. До абсолютно никакви заключения ли не са стигнали още?

– Изключиха възможността от мозъчен кръвоизлив.

– Мозъчният кръвоизлив го изключиха още през първия ден. А после? Какво става с чипа?

– Има някои очевидни доказателства за износване или повреда на чипа.

– И това беше ясно още от самото начало. Каква повреда? Кога? Как? Защо? Защо се мотаят толкова, по дяволите?

– Все още изключват други неврологични проблеми. И психологически също. А това явно не е лесно.

Майлс се прегърби и измърмори:

– Не вярвам на версията за психоза от органичен характер. Този чип е стоял в главата му прекалено дълго без каквито и да било проблеми или странични ефекти.

– Ами... изглежда, че тъкмо това е въпросът. Илян е носил това устройство работещо в мозъка му повече от всеки друг човек. Така че няма база за сравнение. Той самият е отправна точка. Никой не знае какво е въздействието на трийсет и пет години изкуствена памет върху личността. Може би сега ще разберем.

– Все пак смятам, че откриването трябва да стане по-бързо.

– Правят всичко каквото могат, Майлс. Просто трябва да чакаш, като всички нас.

– Да, разбира се...

Грегор прекъсна връзката. Майлс впери невиждащи очи в празното пространство над видеоплочата. Проблемът с обобщената информация беше, че винаги е ужасно мъглява. Истината се криеше в

подробностите, в суровите данни, там бяха всички малки подсказки, ключовете, които подхранваха интуитивното демонче, докато то не станеше здраво и силно, а понякога не порастеше дотолкова, че да се превърне в истинска Теория или дори в Доказателство. Майлс беше отделен от реалността най-малко от три слоя: лекарите от ИмпСи съкращаваха доклада за Хароче, който забъркваше доклада за Грегор, който прецеждаше данните за Майлс. В този момент в дестилираната информация оставаха твърде малко факти, за да си състави мнение от тях.

* * *

На следващата сутрин лейди Алис Ворпатрил се завърна от официалното си пътуване до Комар и още същия следобед се обади на Майлс. Той се взе в ръце, готвейки се да поеме удара от цял куп нови социални задължения – потиснатият му вътрешен глас закрещя: „На помощ!“ и безуспешно се замята в търсене на укритие. Същият този вътрешен глас беше измъкнат за петите от дупката си и поставен на крака, за да може да марширува накъдето заповяда лейди Алис.

Но вместо заповеди, първите й думи бяха:

– Майлс, откога знаеш за тези ужасни глупости със Саймън?

– Ъ-ъ... от две седмици.

– И нито един от трима ви ли, идиоти такива, не му дойде на ум, че аз бих искала да знам за това?

Трима идиоти... Иван, Майлс и... Грегор? Явно наистина беше вбесена.

– Не можеше да направиш нищо. Тъкмо беше заминала за Комар. А и вече имаше изключително важна задача. Е, признавам, че поне аз не се сетих.

– Глупаци – изсумтя тя. Кафявите й очи горяха като въглини.

– Хм-м... Между другото, как вървят нещата? На Комар?

– Не чак толкова добре. Родителите на Лайза са доста разстроени. Направих всичко, каквото можах, за да успокоя страховете им, особено като се има предвид, че според мен те до голяма степен са съвсем основателни. Помолих майка ти да се отбие на Комар по пътя за насам и пак да поговори с тях.

– Майка ми се прибира? Кога?

– Скоро, надявам се.

– А ти, хм... сигурна ли си, че тя е най-подходяща за тази работа? Понякога е ужасно пряма в мнението си за Бараяр. И не винаги е особено дипломатична.

– Вярно, но затова пък е абсолютно честна. И има онова особено умение – да накара даже най-невероятните неща да изглеждат като свършено нормални, поне докато говори с теб. Хората винаги се съгласяват с нея и после цял месец се чудят как е станало това. Във всеки случай, аз изпълних всичките си задължения на Баба.

– В такъв случай... ще има ли сватба, или не?

– О, ще има, разбира се. Но има разлика между нещата, направени насила, и нещата, които са свършени с желание. Има голямо напрежение, което не можах да премахна. А нямам намерение да оставям недосвършено нещо, с което мога да се справя. И наградата ми ще е добрата воля и на двете страни. – Тя свирепо се намръщи. – Като стана дума за добра воля и за липсата на такава... казаха ми, че Саймън лежи в клиниката на ИмпСи, и аз естествено веднага отидох да го видя. А онзи идиот, генерал не-знам-си-кой, отказа да ме пусне!

– Хароче ли? – рискува да познае Майлс.

– Да, точно той. Вижда се, че този тип не е вор. Майлс, не можеш ли да направиш нещо?

– Аз!? Нямам никаква власт.

– Но си работил с тези, тези... хора дълги години. Предполага се, че ги разбираш.

„ИмпСи – това съм аз“ – бе казал той веднъж на Ели Куин. Тогава беше много горд да се отъждестви с тази могъща организация, сякаш се беше сраснал с нея, образувайки нещо като киборг от най-висш порядък. Е, вече го бяха ампутирали от ИмпСи, а Службата, изглежда, продължаваше напред с пълно безразличие към този факт.

– Вече не работя с тях. А дори да работех, пак щях да съм само обикновен лейтенант. Лейтенантите не заповядват на генерали, даже да са вор. И мен Хароче не ме пуска при Илян. Мисля, че трябва да поговориш с Грегор.

– Току-що приказвахме. Той се изказа влудяващо мъгляво по този въпрос.

– Може би не е искал да те разстройва. Доколкото разбрах, Илян е в много тежко психическо състояние – не познава никого и така нататък.

– Че как ще разпознае някого, щом при него не пускат никой, когото може да познае?

– Хм-м. Добър въпрос. Виж, изобщо нямам намерение да защитавам Хароче. Самият аз съм адски ядосан.

– Явно не си достатъчно ядосан – изсумтя лейди Алис. – Този Хароче имаше дързостта да ми каже – на мен! – че това не било гледка за

дама. Попитах го какво е правил той по времето на Войната на Вордариан. – Гласът ѝ заглъхна, превръщайки се в тихо съскане през зъби. Ушите на Майлс можеше да го лъжат, но му се стори, че долавя сподавена войнишка ругатня. – Доколкото разбирам, Грегор отчита възможната перспектива за продължителна работа с Хароче. Естествено, той не го каза с точно тези думи, но успях да разбера следното: Хароче явно е убедил Грегор, че, виждате ли, статусът му на изпълняващ длъжността шеф на ИмпСи е твърде скорошен и крехък, за да издържи вмешателствата на такава опасна и неупълномощена личност – на всичкото отгоре от женски пол – като мен. Саймън никога не е изпитвал такива опасения. Колко ми се иска Корделия вече да беше тук! Тя винаги се е справяла по-добре от мен с такива изцепки на мъжко превъзходство.

– Ако може да се нарече така – отбеляза Майлс, спомняйки си за съдбата на Вордариан в ръцете на майка му. Но лейди Алис имаше право: Илян винаги се беше отнасял към нея като към ценен, макар и различен член на екипа, на който разчиташе Грегор. Новият, строго професионален подход на генерала, явно се е оказал истински шок за нея. Майлс помълча и продължи: – Хароче има прекрасни възможности да убеди Грегор. Той изцяло контролира потока от информация, която достига до него. – Не че това беше нещо ново; така се правеше и преди. Само че Майлс никога не се бе безпокоил, когато Илян командваше шлюза.

Алис повдигна тъмните си вежди, но не каза нищо. На фона на замислено намръщеното ѝ чело мълчанието стана по-... забележимо.

За да поправи впечатлението, предизвикано от непредпазливите му думи, той лекомислено предложи:

– Можеш да обявиш стачка. Никаква сватба, докато Грегор не извие ръцете на Хароче.

– Ако не се направи нещо разумно, при това скоро, спокойно бих могла да послушам съвета ти.

– Пошегувах се – бързо каза Майлс.

– А аз – не. – Тя отсечено кимна и прекъсна връзката.

* * *

Малко след разсъмване на следващата сутрин Мартин започна да буди Майлс, бутайки го внимателно.

– Хм... милорд? Имате посетител.

– По това време? – Майлс потърка безчувственото си лице и се прозя. – Кой е?

– Каза, че е лейтенант Ворберг. Сигурно пак някой от вашите

познати от ИмпСи.

– Ворберг? – премигна Майлс. – Тук? Сега? Защо?

– Ами той иска да говори с вас, така че, според мен, по-добре да пиете него.

– Наистина, Мартин. Хм... нали не си го оставил да виси сам на стълбите?

– Не, отведох го в голямата стая долу, в източното крило.

– Втората гостна. Чудесно. Кажете ми, че идвам след минутка. Напреди кафе. Занесете го на табла с две чаши и с всичко останало, както си му е редът. Ако в кухнята е останало нещо от пирожките или хлебчетата на майка ти, сложи ги в кошничка или в нещо подобно и също ги занесете в гостната, разбра ли? Добре.

Подтикван от любопитство, Майлс навлече първите попаднали му подръка риза и панталони, изтича бос по витото парадно стълбище два етажа надолу, после зави наляво по коридора и мина покрай още три стаи, докато стигне до Втората гостна. Заради госта Мартин беше свалил калъфа на един от фотьойлите и го бе зарязал на пода. Между пролуките на тежките завеси се процеждаха слънчеви лъчи, правейки полумрака в онази част на стаята, в която седеше Ворберг, да изглежда някак по-гъст. Лейтенантът носеше ежедневна зелена униформа, но лицето му изглеждаше посивяло от наболата брада. Той хвърли към Майлс навъсен и уморен поглед.

– Добро утро, Ворберг – с предпазлива любезност поздрави Майлс. – Какво ви води в замъка Воркосиган в този ранен час?

– За мен е късен – отвърна лейтенантът. – Току-що свърши нощно то ми дежурство. – Веждите му се събраха на челото.

– Значи са ви намерили работа, а?

– Да. Командвам нощната смяна на вътрешната охрана в клиниката.

Майлс седна на един от покритите с калъфи столове, внезапно разсънен без всякакво кафе. Ворберг е един от пазачите на Илян? Но разбира се, като куриер, той вече имаше необходимия достъп до секретни материали. В момента беше свободен, годен само за лека физическа, дори и психическа работа. И... бе външен човек в щаба. Нямаше близки приятели, с които да споделя случайно научени тайни. Майлс се постара да запази равния си, неопределен тон:

– Нима? И за какво става въпрос?

Гласът на Ворберг стана напрегнат, почти гневен.

– Мисля, че е много неприлично от ваша страна, Воркосиган. Направо дребнаво, особено при тези обстоятелства. Илян дълги години е

служил на баща ви. Предадох съобщението поне четири пъти. Защо не дойдохте?

Майлс се вцепени.

– Моля? Изглежда съм пропуснал първата половина на... нещо. Какво, тъ... бихте ли ми казали точно за какво говорим в момента? Откога охранявате клиниката?

– От първата нощ, в която го докараха там. Беше адски грозно. Когато не е упоен, той не престава да бърби. А когато му дават лекарства, ако пак започне да буйства, пак бърби, но нищо не му се разбира. Лекарите почти непрекъснато го държат вързан. Като че ли мислено се скита в миналото, но от време на време, изглежда, се връща в настоящето. И когато това става, пита за вас. Отначало реших, че иска да види графа, баща ви, но определено става въпрос за вас. „Майлс“, казва той, и още „Доведи ми онова глупаво момченце.“, и „Още ли не си го открил, Ворберг? Не можеш да сбъркаш това свръхактивно малко лайно“. Извинявам се, – със закъснение добави Ворберг – но това са точните му думи.

– Разпознавам стила му – прошепна Майлс. Той се прокашля и стабилизира гласът си. – Извинете. Просто за пръв път чувам за това.

– Не може да бъде! Вече за четвърти или пети път съобщавам в доклада си.

Грегор не би пропуснал да му го предаде. Явно изобщо не подозираше. Някой от командирите на Ворберг бе задържал информацията. „И ние ще открием кой. О, да, ще открием.“

– На какво лечение или изследвания го подлагат?

– Не знам. По време на моята смяна не става почти нищо.

– Предполагам... че това е логично.

Двамата замълчаха, тъй като в този момент се появи Мартин с кафе и кифлички върху тавата за печене вместо върху табла („Отбележи си го за Краткия курс за икономи. Шести урок – намиране на прибори за сервиране“). Мартин си взе една кифличка, радостно се усмихна и излезе. Ворберг посрещна странното обслужване с изненадано премигване, но с благодарност отпи от кафето. После отново хвърли мрачен поглед към Майлс, този път по-замислен.

– Нощем чувам от него много странни неща. Преди действието на успокоителните да отслабне и той отново да стане твърде, хм... шумен, за да си заслужи следващата доза.

– Да. Представям си. Знаете ли защо Илян иска да ме види?

– Не точно. Дори когато е с най-ясно съзнание, думите му звучат страшно объркано. Но започвам да изпитвам адски неприятното

чувство, че проблемът наполовина е в мен. Тъй като не знам предисторията, не мога да разшифровам онова, което за него е напълно ясна формулировка. Обаче разбрах, че никога не сте били никакъв проклет куриер.

– Не. Бях в секретни операции. – Слънчев лъч пропъзля през облегалката на фотьойла му и освети кафето в тънката порцеланова чаша, придавайки му червеникав оттенък.

– Строго секретни операции – уточни Ворберг, изучавайки наполовина осветеното му, наполовина скрито от сянката лице.

– Най-секретните.

– Не съм съвсем наясно защо ви е уволнил...

– А! – Майлс мрачно се усмихна. – Някой ден наистина ще ви разкажа. Не ви излъгах за онази иглена граната. Това просто не е всичко.

– Понякога той, изглежда, не знае, че ви е уволнил. Но понякога си спомня. И дори тогава пак пита за вас.

– А някога докладвахте ли за това лично на генерал Хароче?

– Да. Два пъти.

– И какво каза той?

– „Благодаря, лейтенант Ворберг.“

– Разбирам.

– Аз обаче – не.

– Хм... всъщност и аз не разбирам всичко. Но мисля, че вече мога да открия. Хм... мисля, че е най-добре този разговор да остане в тайна.

Ворберг присви очи.

– Така ли?

– Ако някой ви пита, приказвали сме само онзи път, на стълбището на двореца.

– Охо! И точно какъв сте за наемниците от Дендари, Воркосиган?

– Вече никой.

– Е, какво пък... вие от секретните операции винаги сте били най-противните гадняри, така че дори не зная дали да ви вярвам. Но ако сте откровен с мен... като вор се радвам, че не сте изоставили васал на баща си. Малцина от нас все още ги е грижа за... за... не знам как да се изразя.

– За това, „вор“ да не бъде просто дума – подсказа Майлс.

– Да – съгласи се лейтенантът. – Точно така.

– Адски сте прав, Ворберг.

* * *

След един час, в мрачното утро, Майлс крачеше към страничния портал на щаба на ИмпСи. От изток вятърът довяваше облаци, въпреки обещаното сутрешно слънце; във въздуха се носеше мирис на дъжд. При това осветление, не хвърлящо сянка, гранитните чудовища изглеждаха мрачни и безразлични. Над тях се възвисяваше сградата – огромна, мълчалива канара. И уродлива.

Първата грижа на Хароче е била да обгради Илян с охрана, която имаше изключителен достъп до секретни материали. Нито дума за лекари с изключителен достъп до секретни материали, или санитарни, или, Боже опази, най-добрите възможни специалисти, без значение проверени или не. Той се отнасяше с Илян по-скоро като със затворник, отколкото като с пациент. Затворник на собствената си организация – дали Илян щеше да оцени тази ирония? Майлс подозираше, че не.

И така, дали генералът бе параноичен и тъп по рождение, или просто временно беше изпаднал в паника от камарата нови отговорности? Ако бе глупав, нямаше да се издигне толкова високо, но новата и сложна работа му се беше стоварила на главата внезапно и без всякакво предупреждение. Той бе започнал кариерата си в армейската служба за безопасност, като военен полицаи. Като заместник-началник и по-късно – началник на вътрешния отдел, връзките на генерала се простираха надолу и навътре, той беше работил главно с предсказуеми подчинени-военни. Илян бе лицето на ИмпСи, представляващо го нагоре и настрани, той без проблем общуваше с императора и ворските лордове, знаеше всички неписани и понякога непостижими правила на неприличащата на никоя друга ворска система. Например неговото отношение към Алис Ворпатрил беше изключително фин и блестящ маньовър, който му осигуряваше информация за по-затворената част на ворското общество в столицата. Кое то неведнъж се беше оказвало безценно допълнение към чисто служебните му връзки. А Хароче още при първата си среща дълбоко бе обидил потенциален съюзник, сякаш фактът, че името ѝ не фигурира в списъка на служителите в правителствените организации означаваше, че тя не притежава никаква власт. Направи всичко възможно, за да потвърди хипотезата за собствената си тъпота.

Ала що се отнасяше до параноята, Майлс трябваше да признае: Илян знаеше най-строго пазените бараярски тайни от последните три десетилетия и беше цяло чудо, че мозъкът му още не се е разтопил. Не можеше да го пуснат да обикаля по улиците, след като не знаеше коя година е. Предпазливостта на Хароче всъщност бе препоръчителна, но трябваше да е съчетана с повече... какво? Уважение? Любезност?

Състрадание?

Майлс си пое дъх и решително влезе в сградата. Мартин, който имаше необичайния късмет да открие наблизно достатъчно свободно място, за да паркира бронираната графска лимузина, неуверено го следваше; той явно изпитваше благоговееен страх от тази зловеща сграда, независимо от родството си с ефрейтор от ИмПСи. Майлс се изправи пред пропуска и мрачно погледна дежурния – същия от предната седмица.

– Добро утро. Тук съм, за да видя Саймън Илян.

– Хм... – Ефрейторът затрака на комуникационния си пулт. – Все още не сте в моя списък, лорд Воркосиган.

– Не, но затова пък съм тук, на вратата ви. И имам намерение да остана, докато постигна някакви резултати. Обади се на началника си.

Дежурният се поколеба, но накрая реши да прехвърли на някой с по-висок чин задължението да изхвърли навън един ворски лорд, дори толкова нисък и странен като Майлс. Бързо стигнаха до равнището на бившия секретар на Илян, а сега и на Хароче; тук Майлс избута ефрейтора от стола му и се свърза със самия Хароче.

– Добро утро, господин генерал. Тук съм, за да видя Илян.

– Пак ли? Мислех, че вече уредихме този въпрос. Илян не е в състояние да разговаря с никого.

– Не съм си и помислял, че е в състояние. Искам разрешение да го видя.

– Молбата ви е отхвърлена. – Хароче посегна да изключи пулта.

Майлс овладя гнева си и се опита да подбере по-меки думи и отвлечени доводи. Беше готов да говори цял ден, докато не им писне дотолкова, че да го пуснат вътре. Не, никакви нежности – генералът обичаше праволинейния подход, нищо че внимателно беше приспособил стила на речта си към стандартите на висшето общество във Ворбар-Султана.

– Хароче! Отговорете ми! Оправданията ви вече са безсмислени! Какво става, по дяволите, че са настръхнали чак космите на задника ви? Опитвам се да помогна, по дяволите!

За миг лицето на генерала се отпусна, но после отново се ожесточи.

– Воркосиган, вече нямате работа тук. Ако обичате, *напуснете*.

– Няма.

– Тогава ще наредя да ви изхвърлят.

– Тогава пак ще се върна.

Устните на Хароче се свиха в тънка чертичка.

– Предполагам, че не мога да наредя да стрелят във вас, имайки предвид кой е баща ви. Освен това е известно, че имате... психически

проблеми. Но ако продължавате да ми досаждате, може да се наложи да ви арестувам.

– По какво обвинение?

– Само незаконното проникване в забранена територия е достатъчно, за да получите една година затвор. Предполагам, че мога да добавя и още нещо към това. Например оказване на съпротива при арест. Но няма да се поколебая да наредя да ви зашеметят.

„Няма да посмее.“

– И колко пъти?

– А колко пъти смятате, че ще се наложи?

– Вие не можете да броите до повече от двадесет и две, даже да си събуете ботушите, Хароче – прецеди през зъби Майлс. На тази измъчена от мутации планета споменаването на излишните пръсти беше сериозно оскърбление. И Мартин, и дежурният ефрейтор наблюдаваха нажежаването на страстите с растяща тревога.

Лицето на Хароче почервения.

– Край, това беше!... Илян явно вече е бил болен, когато ви е уволнил – аз щях да ви дам на военен съд. Веднага се махайте от моята сграда!

– Не и докато не видя Илян.

Генералът прекъсна връзката.

След минута иззад тъгъла се появиха двама въоръжени стражи и се насочиха към Майлс, който уговаряше ефрейтора отново да се опита да се свърже със секретаря на Хароче. „По дяволите, няма да посмее... или?...“

Посмя. Без какви и да било прелюдии двамата го хванаха за ръцете – всеки по една – и го повлачиха към вратата. Не ги беше грижа дали краката му достигат земята или не. Мартин ги последва с вид на крайно превъзбудено кутре, неуверено дали да лае, или да хапе. През вратата. През външния портал. На тротоара зад външната ограда го поставиха го на крака, като едва не го изпуснаха.

Старшият офицер каза на пазача на вратата:

– Генерал Хароче току-що нареди да зашеметите този човек, ако отново се опита да влезе в сградата.

– Слушам – отдаде чест пазачът и неспокойно погледна Майлс. Майлс беше почервенял и конвулсивно поемаше въздух, задъхвайки се от гняв и унижение. Стражите се обърнаха и си тръгнаха.

В малката, тясна ивичка зеленина от другата страна на улицата имаше поставени пейки, от които се откриваше прекрасна гледка към

отвратителната архитектура на сградата на ИмпСи. Сега, когато над улицата се беше спуснала ледена мъгла, те бяха празни. Майлс трепереше; той пресече улицата и седна на една от тях, втренчил поглед в сградата, която за втори път го бе победила. Мартин неуверено го последва и смирено седна в далечния край на пейката, очаквайки нареждания.

Диви видения за атаки а-ла Нейсмит проблясваха в мозъка му. Той си представи как под неговото командване наемници в сива униформа кацат като ниндзи върху щаб-квартирата на ИмпСи... глупости. Виж, тогава вече наистина ще го разстрелят, нали? От устните му се откъсна презрително изсумтяване. Илян беше единственият пленник, когото Нейсмит не можеше да спаси.

„Как смее Хароче да ме заплашва?“ – беснееше вътрешно Майлс. По дяволите, а защо да не смее? Побъркан на тема да го оценяват изключително според заслугите му, Майлс сам посвети последните тринайсет години на това да опустоши лорд Воркосиган. Той искаше като го погледнат, да виждат него самия, не сина на баща му, не внука на дядо му, не потомъка на единайсет поколения Воркосиган. Той толкова упорито се стараеше, че нямаше защо да се учудва: беше успял да убеди всички, дори самият себе си, че лорд Воркосиган... не се брой.

Нейсмит беше вманиачен от идеята да победи на всяка цена и победата му да бъде видяна от всички. Но Воркосиган... Воркосиган не можеше да се предаде.

„Това не е едно и също, нали?“

Да не се предава – това е семейна традиция. В миналото лордовете Воркосиган са ги клали, стреляли, удавяли, мачкали и изгаряли живи. Съвсем скоро и много зрелищно един от тях беше разкъсан почти наполовина от взрив, после го замразиха, разтопиха, зашиха и отново изри- таха – залитащ като мъртво пиян – в живота. Майлс се зачуди дали легендарната упоритост на Воркосиган не беше отчасти каприз на съдбата – но дали е късмет, или не, не можеше да прецени. Може би един-двама въсъщност са опитвали да се предадат, но са изпуснали шансовете си, като в онзи виц за генерала, чиито последни думи били: „Не се притеснявайте, лейтенант, противникът не може да ни уцели при тази скорост, с която бяг...“

За Окръг Дендари се шегуваха, че някога жителите му искали да се предадат, но не са намерили никой достатъчно грамотен, за да прочете правилно сетагандското предложение за амнистия, така че по грешка се наложило да се сражават до победа. „В мен има повече от планинците, отколкото си мислех“. Можеше и по-рано да заподозре в това

човек, на който толкова му харесва кленовата медовина!

Нейсмит можеше да докаже, че е убил Воркосиган. Той можеше да присвои всички привлекателни човешки качества на малкия лорд, до самата основа, до голия камък на дендарийските планини, хладен и неплоден. Нейсмит присвои енергията му, отне му времето, смелостта, ума, накара гласът му да звучи едва чуто, открадна даже сексуалността му. Но дори Нейсмит не можеше да продължи зад тази точка. Планинецът, безсловесен като скалите си, не знае какво означава „отказвам се“.

„Аз съм онзи, на когото принадлежи Воркосиган-Вашной“.

Майлс отметна глава и се разсмя, усещайки в отворената си уста металическия вкус на ръмъщия дъжд.

– Милорд? – обезпокоено се обади Мартин.

Майлс се прокашля и потърка лицето си, опитвайки се да изтрие дивашката си усмивка.

– Извинявай. Просто току-що разбрах, защо още не съм се заел с ремонта на главата си. – А пък той си мислеше, че Нейсмит е хитър. Последният бастион на Воркосиган, а? – И това изведнъж ми се стори много смешно! – И наистина беше смешно. Подтискайки поредното хихикане, Майлс се изправи.

– Нали не смятате пак да опитвате да влизате там, а? – с тревога попита Мартин.

– Не. Не веднага. Първо отиваме в замъка Воркосиган. Вкъщи, Мартин.

* * *

Майлс още веднъж взе душ, за да отмие от себе си утринния дъжд и градската прах, ала главно – за да изтърка противната, неприятна миризма на срама. Това му напомни един от обичаите на майчиния му народ – кръщаването. С хавлия около кръста той прерови няколко гардероба и чекмеджета и подреди дрехите, за да провери наред ли е всичко.

От няколко години не бе носил униформата на Дом Воркосиган, даже на императорските рождени дни и баловете за Зимния празник, изменяйки й заради, както му се струваше тогава, по-високия статус на истинската военна униформа на Имперската Служба, парадна зелена, или дворцова червено-синя. Той сложи кафявата униформа на леглото – празна, без украшения, като захвърлена змийска кожа. Внимателно провери шевовете и сребърната бродерия на яката, раменете и ръкавите за следи от повреди или износване, но някой педантичен прислужник я беше почистил и прибрал в калъф, преди да я пхне в гардероба, затова тя

бе в отлично състояние. Тъмнокяфявите ботуши, извадени от специален калъф, също бяха лъснати до блясък.

Според древния обичай графовете и техните наследници, оттеглили се от активна служба, имаха право да носят военните си отличия на семейните си униформи като признание на морския официален и исторически статут на – какъв бе онзи глупав израз? – „Мускули на Империята и Дясна ръка на императора“. Но никой никога не беше наричал ворите „Мозъци на Империята“, сухо си помисли Майлс. Как така никой не се бе сетил да се провъзгласи, да речем, за „Жлъчен мехур на Империята“ или „Императорски Панкреас“? Май беше по-добре някои метафори да останат неизползвани.

Майлс никога не бе носил едновременно всичките натрупали се ордени. Отчасти защото четири пети от тях бяха свързани със секретни операции, а какво удоволствие можеш да изпиташ от носенето на медал, за който нямаш право да разкажеш някоя интересна история? А отчасти защото... защо, всъщност? Защото бяха принадлежали на адмирал Нейсмит ли?

Той грижливо нареди всичките си награди на кафявата куртка в съответния ред. Ордени за лош късмет – като онзи, който Ворберг токущо беше получил за раняването си – запълваха цял ред и част от следващия. Най-първият му медал беше от вервейнското правителство. А последният с голямо закъснение бе получен по пощата със скоков кораб от благодарния Марилак. Той обичаше секретните операции – бяха го отвеждали на толкова странни места! Нареди ни повече, ни по-малко, а *net* бараярски Имперски Звезди от различни степени – по-скоро в зависимост от това колко пот е пролял Илян в щаба на ИмпСи по време на съответната операция, отколкото колко кръв е пролял лично Майлс на фронтната линия. Бронзовите говореха за това, че началникът му си е изгризал ноктите само до втората фаланга, а златните означаваха, че ги е глътнал чак до китката.

Поколеба се, но сложи и златния медальон на сетагандския орден „За Заслуги“, разполагайки по всички правила разноцветната му лента около високата яка на куртката. Ордентът беше хладен и тежък. Изглежда Майлс беше един от малцината войници в историята, награждавани и от двете воюващи страни в една и съща война... макар че, в интерес на истината, ордентът „За Заслуги“ беше получен след войната и всъщност беше връчен на лорд Воркосиган, а не на дребничкия адмирал.

Когато нареди всички ордени, ефектът беше умопомрачителен.

Пазейки наградите си отделно, скрити в малките им кутийки,

Майлс никога не бе съзнавал колко много е събрал, докато отново не ги беше извадил. Не, не *отново*. За пръв път.

„Ще нанесем удар по целия фронт.“ Мрачно усмихнат, той закачи медалите по местата им. Облече бяла копринена риза, обу кафявите панталони, обшити със сребърни лампази и лъскавите ботуши за езда, сложи си избродираните със сребро тиранти и накрая – тежката куртка. Закачи дявовия си кинжал – канията беше покрита с емайл, а в украсената със скъпоценни камъни дръжка беше скрит печатът на Воркосиган – на полагащия му се ремък и го затегна около талията. Вчеса се и отстъпи назад, за да се погледне в огледалото.

„Ставаме аборигени, а?“ Саркастичният вътрешен глас звучеше все по-тихо.

– Ако ти предстои да се разправяш с гордиев възел, погрижи се да сложиш в багажа си меч. – Това беше първата фраза, произнесена от него на глас.

* * *

Мартин, потънал в четене, чу тропота от ботушите на Майлс, вдигна глава от ръчното си четящо устройство и... беше приятно да се види, че даже не реагира веднага.

- Изкарай колата пред входа – хладно му нареди Майлс.
- А къде отиваме? Милорд.
- В императорската резиденция. Имам среща.

ГЛАВА 16

Грегор го прие в спокойното уединение на кабинета си в северното крило на двореца. Той седеше зад комуникационния пулт, разглеждайки някакво изображение и не вдигна глава докато майордомът не съобщи за пристигането на Майлс и се оттегли. Грегор набра кратка команда, холограмата изчезна, а зад нея се появи кипящ от ярост дребосък в кафява униформа.

– Добре, Майлс, за какво е цялото това бърза... О, Господи! – Грегор изумено се изправи; колкото повече подробности забелязваше, толкова по-високо се вдигаха веждите му. – Не мисля че някога съм те виждал, *нарочно* облечен като ворски лорд.

– В дадения случай, – отбеляза Майлс, – „нарочно“ се сипе от мен като дим от ушите. Мога да се обзаложа на... – обичайният му афоризъм беше „мога да се обзаложа на сребърните си очи от ИмпСи“ – ...каквото поискаш, че с Илян се случват далеч по-големи неприятности, отколкото ти докладва Хароче.

– Неговите доклади неизменно са във вид на кратки обзори – бавно произнесе Грегор.

– Ха! И ти си го усетил, нали? А споменава ли ти е Хароче поне веднъж, че Илян иска да ме види?

– Не... А той иска ли? И как разбра за това?

– От... как да се изразя? От сигурен анонимен източник.

– Доколко сигурен?

– За да предположа, че са ме подвели и са ми пробутали дезинформация, трябва да припиша доста причудлив начин на мислене на човек, който считам едва ли не за болезнено праволинеен. Но дори тогава възниква проблемът с мотивацията. Да кажем, че заслужава доверие от практическа гледна точка.

– Доколкото разбрах, – бавно каза Грегор, – в момента Илян е... е, да го кажем направо, опасно побъркан. Искал маса невъобразими неща. Например, споменаха ми за атака със скокови кораби срещу Центъра на Хеген, за да предотврати въображаемо нашествие.

– Някога това беше реалност. Ти самият беше там.

– Да, преди десет години. Откъде знаеш, че и това не е от същите халюцинации?

– Тъкмо това е проблемът. Не мога да преценя, защото не ми

позволяват да го видя. На никого не позволяват. Вече си чул за това от лейди Алис.

– Ъ-ъ, да.

– Хароче ме спря на два пъти. Тази сутрин ми обеща, че ако продължа да му досаждам, щял да нареди да ме зашеметят.

– Много ли му досаждаше?

– Ти, без съмнение, можеш да поискаш – ако бях на твое място, щях да кажа „моля и настоявам“ – запис на последния ни разговор от комуникационния пулт на Хароче. Може даже да ти се стори забавен. Но, Грегор, аз имам право да видя Илян. Не като негов бивш подчинен, а като син на баща си. Това е ворски дълг, който няма нищо общо с военната йерархия на ИмПСи и влиза, ако мога така да се изразя, през другата врата. За техен ужас, без съмнение, обаче това си е техен проблем. Подозирам... дори не знам какво подозирам. Но не мога да седя със скръстени ръце и да чакам да ме осени.

– Смяташ ли, че има нещо мътно?

– Не... непременно – каза Майлс, вече по-спокойно. – Но понякога глупостта може да доведе до същия резултат като злонамереността. Ако този проблем с чипа е нещо като моята криоамнезия, Илян сигурно преживява истински ад. Да се изгубиш в собствената си глава... никога през живота си не съм бил толкова самотен, колкото тогава. И никой не дойде за мен, докато не се появи Марк. В най-добрия случай Хароче допуска грешка поради нервност и неопитност и трябва внимателно – или не чак толкова внимателно – да бъде поправен. А в най-лошия случай... и на теб трябва да ти е минавала през ума вероятността за саботаж. Дори и да не си я обсъждал с мен.

Грегор се прокашля.

– Хароче ме помоли да не го правя.

Майлс се поколеба.

– Най-после е прочел досието ми, така ли?

– Боя се, че да. Хароче има... строги разбирания за лоялност.

– Аха. Е, какво пък... аз не оспорвам лоялността му. А преценката му. И все още искам да ида там.

– Да видиш Илян ли? Мога да му заповядам, разбира се. Струва ми се, че вече е крайно време за това.

– Не, нещо повече. Искам да детайлно да изуча всеки фрагмент от суровите данни, имащи нещо общо с този случай, медицински и други. Искам *надзор*.

– На Хароче няма да му хареса.

– Според мен Хароче ще се заинати като магаре. А не мога да ти се обаждам през петнайсет минути, за да потвърждаваш решенията ми отново и отново. Искам истински пълномощия. Искам да ми придадеш Имперски Ревизор.

– Какво?!

– Даже ИмпСи трябва да превива гръб и да се подчинява на Имперските Ревизори. Ревизорът законно може да поиска *всичко* каквото му хрумне и Хароче, или който и да било, може да си изгризе ноктите от яд, но ще даде исканото. Ревизорът говори с твоя Глас. Те са длъжни да се подчинят. Не можеш да продължаваш да се преструваш, че това не е достатъчно важно, за да заслужи вниманието на Ревизор.

– Да, наистина, но... какво ще търсиш?

– Ако го знаех сега, нямаше да се налага да го търся. Всичко, което знам е, че тази работа – той разпери ръце – има много неправилна форма. Причините може да са банални. Или не. Не знам. Но ще науча.

– Кой ревизор имаш предвид?

– Хм... може ли Ворховиц?

– Моят най-добър.

– Знам. Мисля, че ще мога да се сработя с него.

– За съжаление, в момента пътува за Комар.

– О! Не е нещо сериозно, надявам се?

– Превантивно мероприятие. Пратих го заедно с лорд и лейди Воробъв, за да им помага в преговорите с комарската олигархия за обявяването на моята сватба. Той има изключителен талант на дипломат.

– Хм. – Майлс се поколеба. Когато му беше хрумнала тази идея, наистина имаше предвид Ворховиц. – Ворлейснър, Валънтайн и Воркало-нър са малко... консервативни.

– Страх те е, че ще застанат на страната на Хароче ли?

– Ами...

Очите на Грегор проблеснаха.

– Винаги остава генерал Ворпарадийс.

– О, Господи! Пощади ме.

Императорът замислено потърка брадичката си.

– Подозирам, че с това ще има малък проблем. Който и Ревизор да ти дам, има петдесет процента вероятност утре сутрин да се върнеш тук и да поискаш втори, за да контролира първия. Всъщност на теб не ти трябва Ревизор, трябва ти щит във формата на Ревизор, за да ти прикрива гърба, докато провеждаш собствено разследване.

– Ами... да. Не знам. Може би... може би в крайна сметка ще успея

да направя нещо и с Ворпарадийс. – Само като си представи тази картинка, сърцето му потъна в петите.

– Ревизорът, – каза Грегор, – не е само мой Глас. Освен това той е моите очи и уши, почти в буквалния смисъл на думата. Нещо като сонда, макар и определено не роботизирана, която прониква на недостъпни за мен места и ми докладва за видяното от абсолютно самостоятелна гледна точка. А ти – тук устните на императора трепнаха, – имаш най-самостоятелната гледна точка от всички хора, когото познавам.

Сърцето на Майлс едва не спря. Естествено, Грегор едва ли мислеше да...

– Мисля, – продължи императорът, – че ще си спестим много междинни стъпки, ако просто назнача *теб* за временен имперски ревизор. Разбира се, с обичайните, точно разграничени пълномощия на Девети Ревизор. Каквото и да правиш, действията ти трябва да са поне смътно свързани с проблема, който си назначен да разследваш: в този случай – състоянието на Илян. Не можеш да даваш заповед за екзекуция и в малко вероятния случай, че арестуваш някого... е, ще съм ти благодарен, ако тези арести са подкрепени от доказателства, достатъчни за повдигане на обвинение. От разследванията на Имперските Ревизори е прието да се очаква известна, хм... безпристрастност и задължителна предпазливост.

– „Всяко нещо, което си струва да се направи – цитира Майлс думите на графиня Воркосиган, – си струва да се направи добре“. – Зачуди се дали очите му не са започнали да светят? Чувстваше ги като въглени.

Императорът позна източника на цитата и се усмихна.

– Точно така.

– Но, Грегор... Хароче ще разбере, че това е измама.

Гласът на Грегор стана много мек.

– Тогава Хароче ще допусне опасна грешка. – А след това добави: – И на мен не ми харесваше как се развиват нещата, но понеже възможността да ида там лично е изключена, не виждах какво мога да направя. Сега виждам. Доволен ли сте, лорд Воркосиган?

– Ох, Грегор! Дори не можеш да си представиш колко! Да работиш тринайсет години с военна командна верига е все едно да се опитваш да танцуваш валс със слон. Бавен, тромав, готов да те настъпи във всеки момент и да те смачка на поничка. Имаш ли представа колко е приятно това – *поне веднъж* да можеш да танцуваш върху проклетия слон, вместо под него?

– И аз си помислих, че ще ти хареса.

– Да ми хареса ли? Това ще е по-хубаво от оргазъм!

– Не се увличай много – предупреди го Грегор; в ъгълчетата на очите му се образуваха бръчици.

– Няма. – Майлс успокои дишането си. – Но... мисля, че всичко ще е наред. Благодаря ти. Приемам поръчението ви, господарю.

Грегор повика майордома и го прати в подземното хранилище на резиденцията за веригата, символизираща ревизорския пост и несимволичния електронен печат, който вървеше с нея. Докато чакаха връщането му, Майлс каза:

– По традиция Ревизорът прави първото си посещение без да предупреди. – После замислено прибави: – Навярно им е адски забавно.

– Отдавна го подозирам – съгласи се Грегор.

– Но предпочитам да не ме зашеметят, когато вляза през портала на ИмпСи. Как мислиш, дали не трябва лично да се обадиш на Хароче и да го подготвиш за първата ни среща?

– Искаш ли?

– Ммм... не съм сигурен.

– В такъв случай... ще спазим традицията. – В гласа на Грегор се прокраднаха нотки на студен изследователски интерес. – И ще видим какво ще се случи.

Майлс замря, внезапно обзет от подозрения.

– Говориш точно като майка ми. Какво знаеш, което аз не знам?

– Все повече се уверявам, че в момента знам дори по-малко от теб. Но... си мислех за Хароче. Наблюдавах го. Като не броим тази история с Илян, за която изглежда разбираемо нервен, той като че ли спокойно поема делата на ИмпСи. Ако Илян... не се възстанови, рано или късно ще се изправя пред необходимостта да взема решение дали да потвърдя назначението на Хароче, или да намеря някой друг. Любопитен съм да видя от какъв материал е направен. За него ти ще си задача, и то не от простите.

– С други думи, искаш да му дадеш възможност да се прецака, така ли?

– По-добре рано, отколкото късно.

Майлс се смръщи.

– Но това работи точно по същия начин и в обратна посока, нали? Да не би да искаш да дадеш и на мен възможност да се прецакам?

Устните на Грегор се изкривиха в едва забележима усмивка.

– Да речем просто, че... разглеждането на проблема от няколко независими гледни точки може да извади всички тайни наяве. – Той

замълча, после прибави: – Наистина мислих, саботаж ли е това, или естествено влошаване на работата на този мозъчен имплантант на Илян.

– И?

– Саботажът трябваше незабавно да е последван от някаква атака. По време на хаоса непосредствено след срива на Илян.

– Или още по-добре – точно преди това – отбеляза Майлс.

– Да. Но не се случи нищо необичайно освен иляновата... Не съм сигурен как да го нарека... болест? Неразположение?

– Неразположение е добър термин – призна Майлс. – „Болест“ загатва за вътрешна причина. Нараняване – за външна. В момента не знам мога ли със сигурност да използвам която и да е от тези думи.

– Вярно. И така, досега не се е случило нищо необичайно освен неразположението на Илян.

„Разрушаването на Илян.“

– Забелязах – отговори Майлс. – Освен ако мотивът не е нещо друго, да речем, лично отмъщение. Не двоен удар, един след друг, а само единичен.

– Да не си започнал да съставяш списък на евентуалните заподозрени?

Майлс изпъшка.

– Ако започнем с това, че допуснем и личните мотиви редом с политическите... може да е дело на който и да е, като отмъщение за което и да е, направено от ИмпСи на него, в което и да е време през последните трийсет години. Дори не е нужно да има някаква логика – този някой може да таи злоба, съвсем неизмерима с началната обида. Това не е посоката, от която трябва да се подхожда към проблема – възможностите са твърде много. Бих предпочел да започна с чипа. Той поне е само един. – Майлс се прокашля. – Обаче... все още се опасявам да не ме зашеметят на портала. Нямах намерение да превзема ИмпСи с голи ръце. Мислех, че ще се крия зад гърба на истински Ревизор, да кажем, някой от ония представителни адмиралите от запаса. И все още ми се струва, че бих искал да имам свидетел. Помощник, естествено, но всъщност свидетел. Някой, на когото мога да вярвам, на когото можеш да вярваш и ти, някой с достатъчно голям достъп до секретни материали, но да не е от йерархията на ИмпСи...

– Имаш ли някого предвид? – попита Грегор.

* * *

– О, Господи! – възкликна Иван, неволно повтаряйки думите на

Грегор и се опули към Майлс. – Това нещо *истинско* ли е? – Пръстът му се протегна напред и за миг докосна тежката златна верига, символизираща ранга и поста на Имперски Ревизор, която в момента висеше на шията на Майлс. Дебелите ѝ брънки свързваха големи квадратни емайлирани плочки, на които беше гравирани гербът и монограмът на Ворбара. Веригата се спускаше от раменете на Майлс и слизаше през гърдите му; а тежеше, както прецени той, около килограм. На края на веригата със златен клипс беше закачен електронен печат, също украсен с герба на Грегор.

– Искаш ли да се опиташ да обелиш станиола и да изядеш шоколадчето? – сухо се поинтересува Майлс.

– Бр-р-р. – Иван огледа кабинета на Грегор. Императорът седеше на края на бюрото си, люлеейки единия си крак. – Когато онзи тип в ливреята на Грегор пристигна в галоп в Генералния щаб и ме измъкна от работа, си помислих че този проклет дворец гори, или че майка ми е получила сърдечен удар, или нещо от този род. А това си бил само ти, брат'чед?

– В бъдеще, за теб: брат'чед – лорд Ревизор.

– Моля те, кажи ми, че това е шега – обърна се Иван към императора.

– Не е – отвърна Грегор. – Даже е много истинско. Искам ревизорска проверка. Или, за да се изразя по-официално, Ние не сме доволни от сегашното развитие на нещата. Както знаеш, Имперският Ревизор може да поиска каквото му скимне. И първото нещо, което поиска, беше помощник. Честито.

Иван обърна очи.

– Искал е магаре, за да му носи багажа, и първото магаре, за което се е сетил, съм бил аз. Колко мило. Благодаря, брат'чед – лорд Ревизоре. Сигурен съм, че ще е огромно удоволствие.

– Иване, – спокойно каза Майлс, – ще правим ревизия на случая с Илян. Не знам какъв товар ще поискам да носиш, но има голяма вероятност да е твърде взривоопасен. Трябва ми магаре, на което да мога напълно да разчитам.

– О! – Иронията на Иван изчезна като с магия; той се изпъна. – О-о. Илян значи? – След кратко колебание добави: – Отлично. Крайно време беше някой да им подпали задниците. На майка ми ще ѝ хареса.

– Надявам се – искрено се отзова Грегор.

Устните на Иван се огънаха в усмивка, макар че очите му останаха сериозни.

– Е, Майлс, трябва да отбележа, че това нещо наистина ти отива. Винаги съм смятал, че имаш нужда от нашийник.

* * *

Този път Майлс нареди на Мартин да спре лимузината пред главния вход на ИмпСи. Той остави първо да слязат двамата имперски оръженосци в униформите на Ворбара, които му беше дал Грегор, след което им даде знак с ръка да го покриват по двата фланга и тръгна към охраната на портала. Иван се влачеше след тях, очаровано гледайки ставащото. Майлс пусна оръженосците и Иван първи да покажат удостоверенията си, да преминат сканирането и да получат пропуск.

– Добър ден, господа – дружелюбно се обърна Майлс към стражите в момента, в който свършиха с този ритуал и индикаторите на скенерите светнаха в зелено. Войниците се напрегнаха и неуверено присвиха очи. Майлс се надяваше, че така изразяват мисловна дейност. Той се съсредоточи върху старшия сержант. – Моля ви, идете до комуникатора и съобщете на генерал Хароче, че е пристигнал Имперски Ревизор. Желая и настоявам той лично да ме посрещне на портала. Незабавно.

– Вие не сте ли същият човек, когото изхвърлихме тази сутрин? – обезпокоено попита сержантът.

Майлс се усмихна, без да разтваря устни.

– Не, не съвсем. – „Оттогава претърпях някои промени.“ Той протегна празните си ръце. – Моля, отбележете, че не се опитвам да вляза на ваша територия. Нямам намерение да ви изправам пред дилемата дали да нарушите пряка заповед, или да извършите държавна измяна. Но знам, че от офиса на шефа до портала може да се стигне за около четири минути. И в този момент вашите проблеми ще свършат.

Старши сержантът влезе в караулното помещение и припряно заговори по комуникатора си, като правеше любопитни жестове, сякаш си скубеше косата. Когато отново излезе навън, Майлс засече времето на часовника си.

– А сега да видим какво ще стане, както би казал Грегор.

Иван прехапа устни, но си държеше устата затворена.

След малко по стъпалата на несъразмерно голямото стълбище на главния вход на ИмпСи се изсипа цяла тълпа във военни униформи; пред тях, по хлъзгавите от дъжда плочи бързо крачеше Хароче, плътно следван от известния на цялата ИмпСи помощник – секретаря на Илян.

– Четири минути и двамайсет и девет секунди – промърмори Майлс на бравовчед си. – Не е зле.

– Може ли вече да се скрия зад храстите, за да повърна? – прошепна в отговор Иван, гледайки как към него се приближава цялата мощ на ИмпСи.

– Не. Престани да мислиш като подчинен.

Майлс стоеше в някакво подобие на стойката „свободно“, очаквайки тежко дишаният Хароче да набие спирачки пред него. Той си позволи само един кратък, ослепителен миг, за да се наслади на ужасеното изражение на генерала, когато той видя всички подробности. И отмести удоволствието встрани. По-късно можеше да извлече този миг от паметта си и да му се наслади като ценно съкровище. Но сега стоящата пред вътрешния му поглед картина на медицинските мъчения на Илян го тласкаше напред.

– Добър ден, генерале.

– Воркосиган. Казах ви повече да не се връщате тук.

– Опитайте пак – мрачно го посъветва Майлс.

Хароче се втрени във веригата, която проблясваше на гърдите на Майлс. Независимо от това, че от двете му страни стояха оръженосците на Ворбара, които Хароче познаваше лично, той задавено изтърси:

– Това не може да е истинско!

– Наказанието за фалшифициране атрибутите на Имперски Ревизор е смърт – безизразно заяви Майлс.

Той беше уверен, че почти чуваше скърцането на колелцата в главата на Хароче. Проточиха се няколко безкрайни секунди, после генералът се поправи с малко предрезгавял глас:

– Добре дошли, милорд Ревизор.

– Благодаря ви – въздъхна Майлс. Сега всичко вървеше по план, новият му статус беше официално признат и потвърден, вече можеха да продължат. – Моят господар император Грегор Ворбара желае и настоява да направя ревизорска проверка на това, как ИмпСи се справя с възникналата ситуация. Желяя и настоявам за пълното ви съдействие в това разследване. Какво ще кажете да продължим този разговор в кабинета ви?

Хароче свъси вежди и в очите му като че ли проблесна лека ирония.

– О, да, милорд ревизор.

Майлс освободи двамата оръженосци в униформите на Ворбара и нареди на Мартин да ги откара в императорската резиденция. И влезе в сградата преди Хароче.

* * *

Мъртвият филтриран въздух в кабинета на Илян бе изпълнен със спомени. Тук Майлс бе стоял или седял стотици пъти, получавайки заповеди или докладвайки за резултатите. Тук той е бил очарован, възбуден. Бяха му отправяли предизвикателства. Понякога той тържествуваше, понякога се чувстваше безсилен, понякога разгромен, понякога страдаше. Ужасно страдаше. Тази стая беше центърът, около който се въртеше целият му живот. Всичко това вече го нямаше. Майлс седеше на същото място срещу пулта на Илян, ала началникът и подчиненият си бяха разменили местата. Трябваше да внимава за старите си рефлексии.

Хароче лично придърпа за Майлс един от столовете, стоящи до далечната стена; изчаквайки само миг, Иван си донесе сам стол и седна до него. Генералът намести масивното си тяло на стола на Илян, отпусна ръце върху черното стъкло и зачака с любопитство.

Майлс се наведе напред и започна да разгъва пръстите на дясната си ръка, притискайки ги към хладната повърхност на пулта.

– Добре. Както би трябвало да сте разбрали до момента, Грегор е много недоволен от начина, по който тази организация се занимава със състоянието на Саймън Илян. И така, ето какво искам – в реда, в който го искам. Първо, искам да видя Илян. После искам да свикам съвещание с участието на целия ви медицински екип. Искам да донесат писмени доклади за това, което са научили досега, и да са готови да ми го изложат в обобщен вид. След това... след това ще реша какво още ми трябва.

– Ще ви бъде оказано пълно съдействие. Милорд Ревизор.

– След като вече преминахме към деловата част, можете да оставите формалностите.

– Но вие ме изправяте пред дилема.

„А освен това и на крачка от инфаркт“ – злобно си помисли Майлс. Но не, повече нямаше място за лична злоба.

– Така ли?

– Беше – и все още е – преждевременно да се обвинява някой в саботаж по отношение на проблема с чипа на Илян, преди да се установи причината за този проблем. Има вероятност за огромен конфуз, ако причината се окаже естествена.

– Това го разбирам.

– Да... вие – да. Но не мога да не мисля за бъдещето. Всъщност това ми е работата. Така че имам един кратък списък, който пазя в резерв, докато очаквам пристигането на някои данни, които биха позволили да

го сравня с реалността.

– Само кратък списък?

– Илян винаги разделяше списъците си на кратки и дълги. Предполагам, един вид сортировка. Според приоритетността. Тази система ми харесва. Но в краткия ми списък... вие сте почти на върха.

– А-ха – отзова се като ехо Майлс. Внезапно всичко си застана по местата, включително и това, защо Хароче го спъваше на всяка крачка.

– А сега се направихте недосегаем – прибави генералът.

– Цялата фраза би трябвало да е „недосегаем досадник-вор“ – уточни Майлс. – Разбирам... – Именно от такива унизителни подозрения се боеше най-много от всичко, когато се зае със спасяването на Илян. Какво пък... много лошо.

Двамата упорито се гледаха над черната повърхност на масата. Хароче продължи:

– Така че най-малко от всичко ми се иска да ви допусна до Илян, където можете да направите втори опит. Сега изглежда, че съм задължен да го направя. Но искам официално да се регистрира фактът, че правя това против моето желание. Милорд Ревизор.

– Отбелязано е. – Устата на Майлс пресъхна. – А имате ли, след като сте ме разположили толкова нависоко в своя списък, някакви съображения за мотивите, възможностите ми и моят засега-не-съществуващ метод?

– Не е ли очевидно? – разпери ръце Хароче. – Илян ви уволни. Съвсем неочаквано. Съсипа кариерата ви.

– Илян ми помогна да се изградя. И той има право да ме унищожи. А при дадените обстоятелства, – за които Хароче беше вече напълно осведомен, можеше да се прочете в очите му, – това беше негово задължение.

– Уволнил ви е, защото сте фалшифицирали докладите си. Документиран факт, който също бих искал да се отбележи официално, милорд ревизор. – Хароче погледна Иван, чието лице остана напълно безизразно: защитна реакция, усъвършенствана през целия му живот.

– Един доклад. Един път. И Грегор вече знае всичко за това. – Майлс почти физически усещаше, че земята се клати под краката му. Как изобщо си беше помислил, че този човек е глупав? Губеше инерция почти със същата скорост, с която я бе набрал. Но той стисна зъби, борейки се с всякакви пориви да се защитава, да обяснява, да протестира, да се извинява или по друг начин да се отклони от целта си.

– Не ви вярвам, лорд Воркосиган.

– Какво пък, вече не можете да се отървете от мен. Не може да ме сваля кой друг освен собствения Глас на императора, който ме назначи, или импийчмънт, утвърден от две трети от гласовете на обединено заседание на Съвета на графовете и Министерския съвет в пълен състав. Не смятам, че сте в състояние да уредите това.

– Тогава навярно няма смисъл да ходя при Грегор и да искам друг Ревизор за този случай.

– Можете да опитате.

– Ха! Ето го и отговора. И даже да сте виновен... започвам да се чудя дали изобщо мога да направя нещо. Императорът е единствената инстанция, към която мога да се обърна, а изглежда, че вие вече сте си осигурили поддръжката му. А ще стане ли опитът ми да ви отстраня един вид кариерно самоубийство?

– Ами... Ако бях на ваше място, нямаше да се откажа, докато не ви закова за стената с най-големите пирони, които ми попаднат. – Майлс помълча за миг и добави: – Но ако след посещението ми при Илян бъде нанесен някакъв втори удар... можете да сте сигурен, че с извънредно внимание ще проследя траекторията му.

Хароче тежко въздъхна.

– Това е преждевременно. Ще се радвам най-много, ако лекарите дадат диагноза „естествени причини“. Това ще спести ужасно много неприятности.

Майлс сбърчи лице и неохотно се съгласи.

– Тук сте прав, генерале.

Двамата се изгледаха с известни остатъци от упоритост в погледите. Майлс помисли, че се чувстваше по-скоро облекчен, отколкото нервен. Хароче определено беше толкова прям, колкото и Майлс, в своя стремеж да разреши напрежението. Може би в крайна сметка щеше да се сработи с този човек.

Изучаващият поглед на Хароче се спря върху пъстрата колекция от военни отличия на куртката му. В гласът му се появиха неочаквано жалостиви нотки.

– Воркосиган, кажете ми, това наистина ли е сетагандски орден „За заслуги“?

– Тъхъ.

– А останалите?

– Не съм ги отмъкнал от чекмеджето на баща си, ако това имате предвид. Всичко си има обяснение в документите от секретното ми досие. Вие сте един от малцината на планетата, които не трябва да

разчитат само на думата ми за това.

– Хм. – Хароче повдигна вежди. – Какво пък, милорд Ревизор, продължавайте в същия дух. Но ще ви наблюдавам.

– Добре. Внимателно ме наблюдавайте. – Майлс побарабани с пръсти по черното стъкло и се изправи. Иван скочи след него.

* * *

В коридора, вече по пътя надолу, към клиниката на ИмпСи, Иван промърмори:

– Никога не бях виждал генерал да танцува „степ“ седнал.

– На мен повече ми приличаше на менует по минно поле.

– Да гледам как му натресе малкия адмирал – това си заслужаваше всички проблеми от входа дотук.

– Какво?! – Майлс застина на място.

– Нима не искаше това? Ти действаше точно така, сякаш играеше адмирал Нейсмит, като изключим бетанския акцент. Пълен напред с насочени копия, никакви задръжки, невинните свидетели се спасяват кой както може. Мислех че ще кажеш, че ужасът е полезен за здравето ми: прочиства артериите, или нещо от този сорт.

Нима наградите на адмирал Нейсмит му действаха като един вид магически талисман? Сега Майлс изобщо не искаше да обмисля всички последствия, произтичащи от този факт. Вместо това той безгрижно попита:

– Ти какво, смяташ се за невинен свидетел?

– Господ знае колко много се опитвам да бъда такъв – въздъхна Иван.

* * *

Влизайки в клиниката, която заедно със съдебно-криминалната лаборатория заемаше цял етаж от щаба на ИмпСи, Майлс си помисли, че тукашният въздух също изобилства от познати миризми: медицински и много неприятни. През всичките тези години самият Майлс беше прекарал тук прекалено много часове, започвайки от първото си идване с начален стадий на пневмония от измръзване и завършвайки с последната си медицинска комисия. Онази същата, която го върна към злощастните му задължения по спасяването на лейтенант Ворберг. От миризмите на това място го побиваха тръпки.

Всичките четири стаи, освен една, пустееха в очакване на своите

пациенти и стояха тъмни и отворени. Пред затворената врата невъзможно стоеше на пост часови в зелена униформа.

Когато Майлс влезе, до него изникна запъхтян полковник от Им-Си с медицински петлици.

– Милорд Ревизор! Аз съм доктор Руибал. С какво мога да ви бъда полезен? – Руибал бе нисък, кръглолик човек, с гъсти вежди, които от притеснение се бяха събрали в една начупена крива.

– Разкажете ми за Илян. Не, заведете ме при Илян. После ще поговорим.

– Насам, милорд. – Руибал даде знак на часовия да се отдръпне и въведе Майлс в стая без прозорци.

Илян лежеше по гръб на леглото, полузавит с чаршаф. Китките и глезените му бяха пристегнати с онова, което медиците наричаха „меки фиксатори“. Дишаше тежко. Дали беше упоен? Очите му бяха отворени, погледът му беше изцъклен и несъсредоточен върху нищо. Гъста брада покриваше обикновено гладко депилираното му лице. В топлата стая вонеше на изсъхнала пот и други, още по-неприятни органични миризми. Майлс беше загубил цяла седмица, опитвайки да проникне тук, прибъгвайки до най-крайните методи, на които се беше осмелявал. А сега всичко, което му се искаше, беше да си подвие опашката и да избяга.

– Защо е гол? – попита той полковника. – Не може да се съдържа ли?

– Не – отговори Руибал. – Заради процедурите.

Майлс не забеляза никакви катетри, сонди или медицински уреди.

– Какви процедури?

– Ами, в момента никакви. Но изобщо не е лесно да се справяме с него. Да го обличаме и събличаме, наред с всичко друго... е голям проблем за персонала ми.

Без съмнение. Пазачът, който сега се въртеше край вратата вътре в стаята, беше украсен с червено-лилав белег под окото. А на самият Руибал беше разбита долната устна.

– Разбирам...

Той се застави да се приближи и приклепна до главата на Илян.

– Саймън? – неуверено го повика той.

Илян завъртя лицето си към него. Изцъклените му очи примигнаха, фокусираха се и проблеснаха. Бе го разпознал.

– Майлс! Майлс. Слава Богу, че си тук. – Гласът му хрипеше от припряно изговаряните думи. – Жената и децата на лорд Ворвейн – успя ли да ги измъкнеш живи? Комодор Ривек от Сектор четири скоро ще се побърка от страх.

Майлс си спомни тази операция. Тя беше завършена преди пет години. Той облиза пресъхналите си устни.

– Да. Погрижихме се за всички. Измъкнахме ги живи и здрави. – За тази операция го бяха наградил със златна звезда. Сега тя висеше на гърдите му – третата отляво.

– Отлично. Отлично. – Илян въздъхна, облегна се назад и затвори очи. Обградените от гъста четина устни се размърдаха. Очите му се отвориха и в тях отново се разгоря разпознаването – отново. – Майлс! Слава Богу, че си тук. – Опитва се да протегне ръце, но фиксаторите го спряха. – Това пък какво е? Махни го от мен.

– Саймън, знаеш ли кой ден сме?

– Утре е рожденият ден на императора. Или е днес? Ти си облечен официално... Трябва да бъда в резиденцията.

– Не – каза Майлс. – Рожденият ден на императора беше преди повече от месец. Чипът ти се е повредил. Трябва да останеш тук, докато открият какво не му е в ред и не го поправят.

– О-о! – Четири минути по-късно Илян отново обърна глава към него. Устните му трепнаха от изумление. – Майлс, какво правиш тук, по дяволите? Пратих те на Тау Кит! Защо никога не изпълняваш заповедите ми?

– Саймън, чипът ти се е повредил.

Илян се усъмни:

– Кой ден сме? Къде съм?

Майлс повтори обяснението отново.

– Божичко! – промълви Илян. – Ама че гадна работа. – Той безволно легна, а на лицето му се изписа стъписано изражение.

Пет минути по-късно той за пореден път погледна към Майлс.

– Майлс! Какво правиш тук, по дяволите?

„Мамка му.“ На Майлс му се наложи да стане и около минута обикаляше стаята. „Не знам още колко ще мога да издържа.“ Едва тогава осъзна, че доктор Руибал внимателно го наблюдаваше.

– През цялата седмица ли е в същото състояние? – попита Майлс.

Лекарят поклати глава.

– Не, той определено и напълно измеримо прогресира. Неговите... не знам точно как да ги нарека... неговите моменти на временно объркване постепенно зачестяват на все по-малки интервали. Първия ден регистрирах само шест скока. А вчера – по шест на час.

Сега бяха два пъти по-чести. Майлс се обърна към Илян. След малко шефът на ИмПСИ го погледна и лицето му грейна.

– Майлс! Какво става, по дяволите?

Майлс търпеливо повтори всичко. Той разбра – няма значение, дори да се повтаря. На Илян този разказ нямаше да му омръзне. И след пет минути вече нямаше да помни нищо за това.

Следващия път Саймън намръщено го погледна.

– Кой, мамка му, пък си ти?

– Майлс. Воркосиган.

– Не говори глупости. Майлс е на пет години.

– Чичо Саймън. Погледни ме.

Илян сериозно впери очи в него, след което прошепна:

– Внимавай. Дядо ти иска да те убие. Разчитай на Ботари.

– Ох, точно това правя – въздъхна Майлс.

Три минути по-късно:

– Майлс! Какво става, по дяволите? Къде съм?

Майлс повтори урока.

Пазачът с насиненото око отбеляза:

– Как става така, че през цялото време ви вярва? На нас ни вярва най-много в един от всеки пет случая. А през останалите четири се опитва да ни убие.

– Не знам – отвърна Майлс, чувствайки се измъчен до краен предел.

И отново:

– Майлс! Ворберг те е открил!

– Да... да!? – Майлс се наведе към него. – Саймън, кой ден сме днес?

– Господи, не знам. Проклетият ми чип се е скапал тотално и не може да се поправи. Стопил се е на сополи в главата ми. Направо ме побърква. – Той силно стисна ръката на Майлс и с неопикуема настойчивост се втрени в очите му. – Не мога да издържам повече. Ако това проклето нещо не може да се поправи... закълни се да ми прережеш гърлото. Не позволявай това да продължава вечно. Самият аз не мога да го направя. Закълни ми се. Дай ми думата си на Воркосиган!

– Господи, Саймън, не мога да ти обещаю такова нещо!

– Длъжен си! Не можеш да ме оставиш сам с цяла вечност от това... Закълни ми се.

– Не мога... – промълви Майлс. – Затова ли... затова ли прати Ворберг да ме повика?

Лицето на Илян отново се промени и отчаянието му се превърна в объркване.

– Кой е този Ворберг? – После на лицето му се изписа внезапно подозрение. – А ти кой си, по дяволите? – и Илян издърпа ръката си.

Майлс издържа още пет рунда, след което излезе в коридора, облегна се на стената и стоя, навел глава, докато премине пристъпът на гадене. Целият се тресеше, спазми от подтисканото треперене пробягваха от темето до петите му. Доктор Руибал се въртеше край него. Иван също използва възможността да излезе за минутка и стоеше, дишайки тежко.

– Сега виждате с какво си имаме работа – каза лекарят.

– Това е... това е *непристойно*. – Шепотът на Майлс накара Руибал да отстъпи назад. – Руибал. Ще го измиете. Ще го обръснете. Ще го облечете с някакви дрехи. Знам, че в апартамента му на долния етаж има достатъчно цивилни дрехи. – Навярно ако Илян не приличаше толкова на животно, нямаше да се отнасят с него като с животно?

– Милорд – отвърна полковникът, – не ми се иска да моля санитарите си още веднъж да рискуват зъбите си. Но ако останете, ще опитаме. Вие сте единственият човек, когото не се е опитал да убие.

– Да. Разбира се.

Майлс наблюдаваше цялата процедура. Изглежда че присъствието на познат човек действаше успокоително на Илян. Най-добре беше с него да има хора, които е познавал почти през целия си живот; така в който и ден и година да отвореше очи, щеше да вижда познато лице – толкова, на чиито разказ щеше да поява. Отново облечен, шефът на ИмПСи седеше на стол и ядеше храната, донесена от един санитар. Очевидно това беше първата храна за последните няколко дена, която не се е опитвал да превърне в метателно оръжие.

На вратата се появи офицер и каза нещо на Руибал.

– Готови сме за съвещанието, което поискахте, милорд ревизор – каза лекарят. Раболепният му тон очевидно не се дължеше само на застрашителната ревизорска длъжност на Майлс, защото той умолително добави: – После ще се върнете ли тук?

– О, да. Междувременно... – Майлс погледна към Иван.

– Предпочитам да нападна лазерна установка гол, отколкото да остана тук сам – рече братовчед му.

– Ще го имам предвид – отвърна Майлс. – А засега – оставаш с него, докато не се върна.

– Ъхъ. – Иван пое шафетата и седна до Илян на стола, който освободи Майлс.

Следвайки Руибал, Майлс чу гласът на Илян, за разнообразие по-скоро приятелски, отколкото напрегнат:

– Иване, идиот такъв. Какво правиш тук?

ГЛАВА 17

Заседателната зала на клиниката притежаваше всички типични черти на залите за съвещания в ИмпСи, където Майлс бе прекарвал безкрайно много часове през живота си. Главното място на кръглата черна маса се заемаше от холопроектор с контролно табло, напомнящо навигационен пулт на скоков кораб. До масата вече имаше наредени пет въртящи се стола, и тримата седнали припряно скочиха на крака и застанаха мирно, когато Руибал и Майлс влязоха вътре. Сега, когато се събраха всички, стана ясно, че в стаята нямаше друг с чин под полковник, освен самия Майлс. Това далеч не беше необичайно за Ворбар Султана; в Имперския Генерален щаб, в другия край на града, където работеше Иван, се шегуваха, че там полковниците тичали за кафе.

Не, той не бе нито под, нито над тях по чин, напомни си Майлс. Всъщност той е извън тази йерархия. И си личеше, че тези хора, колкото и да са свикнали с генерали и адмирали, за пръв път се срещат с Имперски Ревизор. Последната имперска ревизия в ИмпСи беше била преди пет години – традиционно финансова и Майлс я беше преживял от другата страна на барикадата, тъй като ревизорът се бе заял с някои страни на наемническото счетоводство. Разследването беше придобило опасно политически характер, но Илян бе успял да го изолира.

Руибал му представи присъстващите. Самият той се оказа невропатолог. Следващ, или навярно пръв в йерархията, бе вицеадмирал доктор Авакли, биокибернетик. Авакли беше откомандиран от медицинския екип, който имплантираше невралните чипове на всички скокови пилоти в Имперската служба; това беше единствената налична на Бараяр технология, която поне малко напомняше на онази, с която е бил произведен ейдетичния чип на Илян. Авакли, в твърде забавен контраст със закръгления Руибал, беше висок, слаб, напрегнат като струна и вече започващ да оплешивява. Майлс се надяваше, че последното е признак за високи интелектуални способности. Другите двама специалисти се оказаха помощници на Авакли по техническата част.

– Благодаря ви, господа – каза Майлс, когато процедурата по запознанството приключи. Той седна, седнаха и останалите, освен Руибал, явно избран да говори пръв.

– С какво бихте искали да започна, милорд ревизор? – попита той Майлс.

– Хм... защо не започнете отначало?

Полковникът покорно задудна дълъг списък с неврологични изследвания, илюстрирайки ги с данни и резултати на холовидеото.

След няколко минути изброяване Майлс го прекъсна:

– Извинете ме. Не се изразих точно. Можете да прескочите всички негативни резултати. Преминете направо на позитивните.

Последва кратко мълчание.

– С две думи – накрая каза Руибал, – не открих никакви доказателства за органични поражения на нервната система. Равнището на физиологически и психологически стрес е опасно високо, но според мен това по-скоро е следствие, отколкото причина за биокибернетичния срив.

– Съгласен ли сте с това мнение? – попита Майлс вицеадмирала и Авакли кимна, макар и с леко присвити устни, сякаш за да намекне за вечната възможност от човешка грешка. Авакли и Руибал си кимнаха и Авакли зае мястото на Руибал пред холопроектора.

Авакли имаше подробна холокарта на вътрешната структура на чипа, чието изображение извика на екрана. Майлс изпита известно облекчение. До този момент малко се боеше да не чуе, че през тези тридесет и пет години медицинската служба на ИмПСи е изгубила ръководството за потребителя. Но, както изглеждаше, имаха предостатъчно данни. Самият чип представляваше невероятно сложен сандвич от органични и неорганични молекулярни пластове, с размери около пет на седем и дебелина половин сантиметър, имплантиран във вертикално положение между двата дяла на мозъка на Илян. В сравнение с броя на неврологичните връзки, които излизаха от него, управляващите имплантанти на скоковите пилоти приличаха на детски играчки. С най-голяма сложност, изглежда, се отличаваше не протеиновото хранилище на данните, а мрежата за извличане на информация, макар че и двете бяха не само дяволски сложни, а направо непостижими. Тази мрежа представляваше нещо като самообучаваща се система, която по сложен и нелинеен способ се формираше самостоятелно след имплантирането на чипа.

– И така, тази... повреда, която наблюдаваме, е ограничена само в органичната или в неорганичната част? Или е засегнало и двете? – попита Майлс биокибернетика.

– В органичната – отвърна Авакли. – Почти сто процента.

Вицеадмиралът, разбра Майлс, беше от онези учени, които никога не сключват облози, без да се застраховат срещу грешка.

– За съжаление – продължи Авакли, – съдържащата се в чипа информация не може да се прехвърли на друг носител. Там няма никакъв

еквивалент на инфопорт за външно включване. Само хиляди и хиляди невронни проводници, които влизат или излизат в това нещо по цялата му повърхност.

Ако се погледне предисторията на чипа – супер-защитено бунище с всякакви сведения за император Ецар, това изглеждаше съвсем логично. Майлс няма да се учуди ако разбере, че това нещо е било преработвано по специална поръчка така, че да не могат да се извличат данни от него.

– Хм... бях останал с впечатлението, че устройството функционира успоредно с мозъчната памет на Илян. То всъщност не я замества, нали?

– Точно така, милорд. Невронните входове само са свързани със сензорните окончания, а не пренасочват информацията към себе си. Хората с такива чипове явно имат двойна памет за всичките си преживявания. Което, съдейки по всичко, е основният фактор, провокиращ високата вероятност впоследствие да развият ятрогенна шизофрения. Нещо като неотстраним конструктивен дефект, но не толкова на чипа, колкото на човешкия мозък.

Руибал се прокашля, с което вежливо изрази теоретично – или може би теологично – несъгласие.

Илян сигурно бе роден шпионин. Способността да балансираш с повече от една действителност в главата си, докато получиш доказателство, без да полудееш от неопределеността на обкръжаващия те свят, определено бе характерна само за великите детективи.

През това време Авакли премина към високонаучно обсъждане на трите възможни плана за извличане на някаква информация от чипа. И трите изглеждаха скалъпени набързо и резултатите биха били съмнителни; докато ги описваше, самият Авакли не изглеждаше особено доволен или ентузиазизиран. Повечето от тях представляваха деликатни микроневрохирургически операции с продължителност няколко часа. Руибал непрекъснато се мръщеше.

– И така, – прекъсна това подробно изложение Майлс, – какво ще стане, ако извадите чипа?

– Ако използваме битова терминология, – отвърна Авакли, – това ще доведе до шок и смърт. Очевидно това е било направено преднамерено – вероятно за да се предотврати, хм, кражба.

Точно така. Майлс си представи Илян във вражески ръце, с отворен череп, оставен да умре... явно на някой друг бе хрумнало същото. Поколението на Ецар масово беше страдало от параноя.

– Този чип изобщо не е проектиран да бъде изваждан здрав от

захранващата го с енергия органична матрица – продължи Авакли. – Във всеки случай, вероятността за извличане на някаква последователна информация рязко спада.

– Ами ако не се извади?

– Процесът на разпадане на протеиновата верига не проявява признаци на забавяне.

– Или, казано на научен жаргон, чипът се превръща на сополи в главата на Илян. Между другото, някой от вашите умници явно е използвал този израз в негово присъствие.

Един от асистентите на Авакли беше достатъчно тактичен, за да придобие виновно изражение.

– Адмирал Авакли, какви са вашите основни теории относно причините за повреда на чипа?

Биокибернетикът свъси вежди.

– По степента на вероятност: остаряване и превключване в режим на саморазрушаване; някаква химична или биологична атака. За да потвърдя втората хипотеза, трябва да разглобя чипа на части.

– Значи... не може да става и дума да извадите устройството, да го поправите и отново да го имплантирате, така ли?

– Дори не мога да си представя такова нещо.

– И не можете да го поправите на място, без да знаете причината. Която, от друга страна, не може да се установи, без да извадите чипа и да го разглобите. Което ще го унищожи.

Авакли стисна устни, сухо признавайки, че проблемът представлява затворен кръг.

– Боя се, че наистина не може да се говори за поправка. Насочих усилията си към разработване на реален метод за източване на информацията.

– Ако това е вярно, – продължи Майлс, – тогава сте разбрали неправилно първия ми въпрос. Какво ще стане с Илян, ако извадите чипа?

Авакли трепна с ръка по посока на Руибал, сякаш с рязък жест му прехвърляше горещ въглен.

– Не можем да предвидим със сигурност... – несигурно проточи Руибал.

– Можете ли да направите обосновано предположение? Например дали Илян незабавно ще се върне към спомените си от двайсет и седем годишна възраст?

– Не, не мисля. Обикновеното изваждане, без опит за спасяване на чипа, всъщност е съвсем проста операция. Но мозъкът е сложно нещо.

Например, ние не знаем в какво направление е пренасочил вътрешните си връзки около имплантанта за тези тридесет и пет години. После идва психологическият момент. Каквото и изменение на личността – няма значение какво точно – да е позволявало на Илян да работи с чипа в главата си и да не се побърка, ще премине в състояние на дисбаланс.

– Все едно... да оставиш патериците и да откриеш, че краката ти са атрофирали, така ли?

– Навярно.

– Точно за какво увреждане на интелектуалните му функции става дума? Малко? Голямо?

Руибал безпомощно сви рамене.

– И засега не сте намерили никакъв – дори възрастен – чуждопланетен експерт по тази остаряла технология?

– Засега не – отвърна лекарят. – Това може да отнеме няколко месеца.

– А през това време, – мрачно каза Майлс, – ако съм ви разбрал правилно, чипът ще е станал на желе, а Илян или ще остане завинаги луд, или ще умре от изтощение.

– Ъ-ъ... – проточи Руибал.

– Това в общи линии обобщава възможностите, милорд – отвърна Авакли.

– Тогава защо досега не сте извадили проклетия имплантант?

– Дадените ни заповеди, милорд, гласят да запазим чипа, – отбеляза биокибернетикът, – или поне част от съдържащата се в него информация.

Майлс потри устни.

– Защо? – попита той накрая.

Авакли повдигна вежди.

– Осмелявам се да предположа, че информацията е жизнено важна за ИмпСи и Империята.

– А дали е така? – Майлс, наведен напред, се втренчи в ярко оцветената, кошмарна биокибернетична схема на чипа, висяща пред очите му над видеоплочата в центъра на масата. – Този чип не е бил имплантиран, за да превърне Илян в свръхчовек. Той е бил просто играчка на император Ецар, на който му се е сторило забавно да има ходещо записващо устройство. Трябва да призная, че чипът се оказал много полезен за Илян. Придава му някаква аура на непогрешимост, която плаши хората до смърт, но това е заблуда и той прекрасно го знае. Всъщност чипът няма нищо общо с ръководството на ИмпСи. Илян е бил назначен на

този пост само защото е бил до баща ми в деня, в който силите на Вормариан убили неговия предшественик и защото баща ми го е харесал и му се е доверявал. В разгара на бушуващата гражданска война не е имало време за търсене на таланти. От всички качества, които са направили Илян най-добрия шеф на ИмПСи в нейната история... чипът навярно е най-незначителното. – Гласът му се сниши почти до шепот; Авакли и Руибал се бяха навели напред, за да го чуват. Той се прокашля и се изправи.

– В този чип има само четири категории информация – продължи Майлс. – Стара и излязла от употреба. Текуща, която е документирана на материални носители – Илян винаги е трябвало да действа съобразно предположението, че всеки момент може да умре или да бъде убит, и тогава Хароче или някой друг ще трябва да поема тази длъжност „в движение“. После са личните неща, които не са от полза за никой друг, освен за самия него. Може би дори не и за него. Трийсет и пет години взимане на душ, хранене, преобличане, церемонии. И не чак толкова много полови контакти, опасавам се. Купища слаби романи и холодрами, всичко това е там, дума по дума. И някъде сред тези милиарди образи може би има десетина опасни тайни, които не знае никой друг. Които, може би, не бива да знае никой друг.

– Какво искате да направим, милорд Ревизор? – попита Руибал, нарушавайки мълчанието, надвиснало след този монолог.

„Нали искаше власт? Е, сега я имаш, момче.“ Майлс въздъхна.

– Искам да поговоря с още един човек. Междувременно... пригответе всичко необходимо за хирургическото изваждане на чипа. Техниката, разбира се, но най-вече – специалист. Искам най-добрия специалист, когото можете да откриете, независимо дали е от ИмПСи или не.

– Кога трябва да започнем, милорд? – попита Руибал.

– Бих искал да сте *свършили* след два часа. – Майлс почука по масата и се изправи. – Благодаря ви, господа. Свободни сте.

* * *

Майлс се обади на Грегор по безопасен комуникационен пулт направо от клиниката.

– Откри ли каквото искаше? – поинтересува се императорът.

– Не съм искал нищо такова. Но имам напредък. Сигурен съм, че за теб няма да е изненада да научиш, че проблемът не е в мозъка на Илян, а в проклетия чип. Той неконтролирано бълва стари пакети данни. Приблизително на всеки пет минути той залива ума му с кристално ясни

спомени от случайни моменти в миналото. Ефектът е... ужасяващ. Причината не е известна, не могат да го поправят, изваждането на чипа ще унищожи всички данни. Ако го оставят на място, Илян е изгубен. Сам можеш да си направиш заключението.

Грегор кимна.

– Изваждане.

– Изглежда неизбежно от медицинска гледна точка. И досега това трябваше да е... ако не направено, поне трябваше да е подготвено и предложено. Проблемът е там, че Илян не е в състояние да даде съгласие за операцията.

– Разбирам.

– Освен това не знаят какъв ще е резултатът от изваждането. Пълно възстановяване, частично възстановяване, личностни промени, промени в интелекта – просто нищо не е известно. Искам да кажа, че може да не получиш обратно своя шеф на ИмпСи.

– Разбирам.

– Та така. Има ли на този чип нещо, което би искал да запазиш и за което не знам?

Грегор въздъхна.

– Сигурно единственият човек, който може да отговори на този въпрос, е баща ти. А през почти петнайсетината години, откакто навърших пълнолетие, той не намери за нужно да сподели нещо от това с мен. Изглежда, че старите тайни трябва да си останат такива.

– Сега Илян е твой васал. Съгласен ли си да извадят чипа, господарю мой?

– Ти какво ще ме посъветваш, Ревизоре мой?

Майлс въздъхна.

– Да го извадят.

За момент Грегор прехапа долната си устна, после лицето му се ствърди.

– Тогава нека оставим мъртвите да лежат в гробовете си. Да оставим миналото да си отиде. Действай.

– Слушам, сир.

Майлс прекъсна връзката.

* * *

Този път го приеха в кабинета на Хароче без никакви забавяния или възражения. Генералът, който четеше нещо на монитора си, му даде знак да седне. Майлс обърна стола с облегалката напред и го възседна,

кръстосвайки ръце на облегалката.

– Е, милорд Ревизор – след като изключи пулта, каза Хароче. – Надявам се, че готовността на моите подчинени към сътрудничество ви е задоволрила.

Илян по-добре се справяше с иронията, но трябваше да отдаде дължимото на заместника му поне за опита.

– Да, благодаря ви.

– Признавам, че съм ви подценил. – Хароче посочи комуникационния пулт. – Виждал съм ви да се появявате тук и отново да изчезвате години наред и знаех, че работите в секретни операции. Но не винаги бях наясно точно какъв тип оперативник сте и до каква степен са засекретени операциите. Нищо чудно, че бяхте любимец на Илян. – Отправеният му към куртката на Майлс пронизителен поглед сега бе по-скоро преценяващ, отколкото скептичен.

– Прочели сте досието ми, нали? – Майлс не си позволи да трепне пред погледа на Хароче.

– Прегледах обобщенията и някои от бележките на Илян. Пълното проучване на файловете ще отнеме най-малко седмица. А в момента времето ми е изключително ценно.

– Да. Току-що разговарях с императора. – Майлс си пое дъх. – Стигнахме до заключението, че чипът трябва да се извади.

Хароче въздъхна.

– Надявах се, че ще успеем да избегнем това. Такова решение изглеждаше прекалено окончателно. И толкова... травмиращо.

– Далеч не толкова травмиращо, колкото това, което става сега. Между другото, още от самото начало при Илян е трябвало да стои някой, когото добре познава, това го успокоява. Предизвиква поразителни изменения в нивото на агресията му. Ако до него е имало някой, вероятно е щял да избегне приемането на такова количество транквиланти. И тези унизителни ремъци. Да не говорим за проблемите на санитарите.

– В началото все още не знаех с какво си имаме работа.

– М-м-м... Но не е трябвало да го оставите да страда самотен.

– Признавам... че не съм слизал в клиниката, за да го видя лично. Първият ден ми беше достатъчен.

„Разбираемо, макар и страхливо поведение.“

– С Иван успяхме да постигнем много дори само с присъствието си там. Сетих се за друг човек, който може да направи още повече. Смятам, че лейди Алис Ворпатрил трябва да остане при него до операцията.

Хароче се намръщи.

– Вие с лейтенант Ворпатрил сте, или поне сте били, положили клетва войници. Тя обаче е цивилна и поради пола си не може да положи повечето клетви.

– Но независимо от това, едва ли можете да кажете, че тя не е личност. Ако се наложи, ще използвам качеството си на Ревизор и ще нареда да я допуснете в клиниката, но исках да ви дам възможност да поправите грешката си. Ако не друго, трябва да осъзнавате поне факта, че като Баба на Грегор и негова най-близка роднина, тя ще отговаря за всичко около сватбата на императора. Тогава вие може би все още ще изпълнявате длъжността шеф на ИмпСи. Каква е връзката на това с вашите проблеми за... безопасността, ще стане очевидно. Когато императрица Лайза заеме мястото си, тя може би ще поиска да установи нови порядки, но дотогава лейди Алис, като представителка на старата гвардия, ще осигурява гладкото протичане на прехода. Това е ворски обичай. Вижте, във възхитителните си усилия да издигнат достойнствата над рожденото право, военните губят маса време да се преструват, че вор – това е фикция. А висшите представители на ворската класа, чиято сигурност и благополучие са ваша отговорност през цялото време, докато седите зад това бюро, също хаят поне толкова енергия да се преструват, че вор е нещо реално.

Хароче повдигна вежди.

– И къде е истината?

Майлс сви рамене.

– Майка ми би го нарекла сблъсък на две противоречиви илюзии. Но каквото и да е личното ви мнение за преимуществата и недостатъците на ворската система – а самият аз имам някои идеи по този въпрос, които не бих изложил пред Съвета на графовете – това е системата, която и двамата с вас сме се заклели да пазим. Вор наистина са мускулите на Империята. Ако не ви харесва, можете да емигрирате, но ако останете тук, трябва да спазвате правилата на тази игра.

– Тогава как Илян е успявал толкова добре да се разбира с вас? Той не е повече вор от мен.

– Всъщност мисля, че се е наслаждавал на зрелището. Не знам какви са били възгледите му като по-млад, но когато през последните десетина години наистина го опознах... според мен той възприемаше Империята като творение, което той помага да се запази цяло. В известен смисъл почти сетаганданско отношение, по-скоро като на художник към неговата публика, отколкото на слуга към неговия господар. Наистина, той усърдно играеше ролята на слуга на Грегор, но лично аз никога не

съм виждал по-малко сервилен човек от него.

– А-а. – Погледът на Хароче се оживи, сякаш наистина разбра какво му се каза. Пръстите му избарабаниха веднъж по черното стъкло – жест, типичен за Илян. Ей богу, този човек наистина го слушаше! И може би се учеше? Окуражаваща мисъл.

Генералът решително стисна устни и набра няколко цифри на комуникационния си пулт. Появи се секретарят на лейди Ворпатрил и след кратка размяна на поздрави и обяснения лицето на Алис се появи над видеоплочата. Тя намръщено погледна Хароче.

– Милейди – кимна ѝ той. Последвалият жест с ръка можеше да се разтълкува двояко: или като небрежно отдаване на чест, или като отмятане на кичур от челото, нюансът беше трудно различим. – Преразгледах искането ви за достъп в клиниката на Импси. Скоро Илян може би ще бъде подложен на хирургическа операция. Ще съм ви лично задължен, ако се съгласите да дойдете тук и да постоите при него. Изглежда, че познатите лица му помагат... да остане спокоен с по-малко успокоителни.

Алис вирна брадичка.

– Още вчера ви казах *това!*

– Да, милейди – смирено призна Хароче. – И имахте право. Може ли да пратя кола да ви вземе? И кога?

– Заради такъв случай – заяви Алис, – ще бъда готова след петнайсет минути.

Майлс се зачуди дали генералът съзнава колко потресавашо нещо каза тя? Понякога за една дама от висшето морско общество нямаше да са достатъчни и петнадесет часа, за да се приготви за излизане от вкъщи.

– Благодаря ви, милейди. Мисля, че това много ще ни помогне.

– Аз ви благодаря, господин генерал. – Тя помълча и добави: – Благодаря и на лорд Воркосиган. – И прекъсна връзката.

– Уф-ф – каза Хароче; ъгълът на устата му потрепна. – Наистина е проницателна.

– В някои области, които имат отношение към личния ѝ опит, тя е една от най-проницателните.

– Направо да се чуди човек как лорд Иван... хм, добре. Е, как се представих, милорд ревизор?

„Потресавашо.“

– Беше достойно извинение. Тя беше принудена да го приеме. Няма да съжалявате.

– Колкото и да ви е трудно да го проумеете, като се има предвид историята на вашите отношения с повечето ви командири – Хароче почука по комуникационния си пулт (кои точно файлове бе отворил?), – аз наистина искам да постъпя по възможно най-добрия начин. Но само да изпълнявам задълженията си – това не е достатъчно. По-ниските равнища на йерархията са пълни с хора, които просто си изпълняват дълга и нищо повече. Знам, че не съм изтънчен човек... никога не съм бил...

– Нито пък предшественикът на Илян, капитан Негри, доколкото съм чувал – отбеляза Майлс.

Хароче мрачно се усмихна.

– Не молих за това сравнение. Най-вероятно никога няма да стана толкова вежлив и изискан като Илян. Но ще направя всичко възможно да върша също толкова добра работа.

– Благодаря, генерале – кимна Майлс.

* * *

Майлс се върна в клиниката, за да замени Иван. Завари го все още да седи до Илян, но толкова потънал в облегалката на стола, колкото му беше възможно. На лицето му беше застинала болезнена усмивка, а единият му ботуш меко потупваше по пода в нервен ритъм.

Когато видя Майлс, Иван припряно се изправи и се приближи до вратата.

– Слава Богу! Крайно време беше да се върнеш – измърмори той.

– Как е?

– А ти как мислиш? Разбирам защо са го хранили с успокоителни, дори когато не се е опитвал да им откъсне главите. Просто така няма да им се налага да слушат това непрекъснато. Майлс, това е кошмар!

– Да, знам – въздъхна Майлс. – Обаче повиках помощ и тя е на път за насам. Помолих майка ти да дойде и да поседи при него.

– О! – възкликна Иван. – Чудесна идея. Във всеки случай, по-добре тя, отколкото аз.

Майлс се усмихна.

– Не се ли боиш, че ще й е малко тежко?

– А-а. Хм... По дяволите, тя е издръжлива.

– По-издръжлива от теб ли?

– Ще се справи – малко отчаяно обеща Иван.

– Почини си, братовчедо.

– Да. – Иван не чака втора покана, а бързо се шмугна покрай Майлс в коридора.

– И, Иване...

Братовчед му спря и го изгледа подозрително.

– Да?

– Благодаря ти.

– А, няма нищо.

Въздъхвайки дълбоко, Майлс влезе в стаята на Илян. Там продължаваше да е много горещо. Майлс си съблече куртката, преметна я на облегалката на стола, нави ръкавите на копринената си риза и седна. Отначало Илян просто не му обръщаше внимание, после озадачено го погледна и след миг лицето му се проясни. И отново се започна: „Майлс, какво правиш тук?...“ – „Саймън, изслушай ме. Чипът ти се повреди...“

Отново и отново.

След известно време Майлс реши, че това малко прилича на разговор с човек, който страда от раздвоение на личността. Тридесетгодишният Илян отстъпваше мястото си на четиридесет и шест годишния – и двамата твърде различни от Илян на шестдесет. Майлс търпеливо чакаше кога от тестето ще се появи нужната му карта, безспирно повтаряйки днешната дата, факти и обстоятелства. Ще настъпи ли момент, когато всички иляновци щяха да са информирани, или той ще продължи да се дели до безкрайност?

Накрая се появи онзи Илян, когото той очакваше.

– Майлс! Ворберг ли те откри? Мамка му, това е кошмарно. Проклетият ми чип се е скапал. Стопил се е на сополи в главата ми. Обещай ми – дай ми думата си на Воркосиган! – че няма да позволиш това да продължи.

– Слушай, Саймън! Знам всичко за това. Но няма, дявол да го вземе, да ти режа гърлото. Вместо това сме планирали операция за изваждането на чипа. Не по-късно от утре, ако зависи от мен, а наистина зависи. Чипът не може да се поправи, затова смятаме да го извадим.

Илян помълча.

– Да го извадите?... – Той докосна челото си с ръка. – Но как ще живея без него?

– Според най-оптимистичните прогнози на медиците – така, както си го правил през първите двама и седем години от живота си преди да ти го имплантират.

Погледът на Илян беше мрачен и изплашен.

– И той ще отнесе... всичките ми спомени? Ще изгубя целия си живот? О, Господи, Майлс! – Той замълча за миг и добави: – Май предпочитам да ми прережеш гърлото.

– За това и дума не може да става, Саймън.

Илян поклати глава. И отново изчезна, преобразявайки се в друг Илян, започвайки още един цикъл:

– Майлс! Какво правиш тук? Какво правя аз тук? – Той погледна цивилните си дрехи – или харесваше някакъв изключително досаден, вмирисан на нафталин стил, или не вярваше на собствения си вкус. – Трябваше да се явя в Съвета на графовете в пълна парадна униформа. Трябва да им съобщя... трябва да им съобщя...

Майлс не можеше да реши дали при сегашните обстоятелства това беше съзнателно съгласие на човек, който е разбрал всичко, или не. Дали Илян го беше разбрал? Но Майлс нямаше какво друго да направи. И той започна да повтаря зазубрения наизуст текст. Отново и отново.

Най-накрая доктор Руибал доведе лейди Алис в стаята. Както го беше помолил Майлс, той накратко ѝ беше обяснил положението; Майлс разбираше това по застиналото ѝ, огорчено лице.

– Здравей, Саймън – раздаде се тихият ѝ, мелодичен алт.

– Лейди Алис! – На лицето му се изредиха няколко изражения, сякаш търсеше нещо в паметта си, но какво именно – Майлс не знаеше. – Ужасно съжалявам за смъртта на лорд Ворпатрил – каза накрая Илян. – Само да знаех къде точно в града сте... Опитвах се да спася адмирал Канциан. Само да знаех! Как е детето?

Извинения и съболезнования за убийството на съпруга ѝ, извършено преди тридесет години. Канциан бе починал от старост преди пет години. Алис измъчено погледна Майлс, после се обърна към Илян.

– Да, Саймън, всичко е наред – отговори му тя. – Лейтенант Куделка ни преведе през войската на Вордариан. Сега вече всичко е наред.

Майлс кимна и повтори заучения текст, за да даде представа на Алис. Тя внимателно изслуша всичко, наблюдавайки как лицето на Илян преминава през обичайната последователност от емоции: изумление, отрицание и страх. В нейно присъствие от грубия му войнишки език не остана нито следа. Майлс стана от стола и ѝ го отстъпи. Алис без колебание седна и хвана ръката на Саймън.

Илян примигна и вдигна поглед към нея.

– Лейди Алис! – Лицето му омекна. – Какво правите тук?

Майлс се оттегли до вратата, откъдето наблюдаваше Руибал.

– Много интересно – каза лекарят, гледайки телеметричния монитор на стената. – Кръвното му налягане малко се понижи.

– Да. Не съм... изненадан. Елате в коридора да поговорим. Искам да разменя няколко думи и с Авакли.

* * *

Майлс, Руибал и Авакли – и тримата вече само по ризи с навити ръкави, – седяха в стаята на санитарите и пиеха кафе. Майлс изведнъж съобрази, че навън отдавна бе нощ. Споделяйки механистичната вечност на Илян, самият той започна да бърка времето.

– И така, вие твърдите, че тукашната операционна има всичко необходимо за провеждане на хирургичната операция – каза Майлс. – Тогава ми разкажете повече за хирурга.

– Той е заместник главният ми хирург, специалист по имплантиране и поддръжка на неврални чипове на скокови пилоти – отвърна Авакли.

– А защо да не вземем вашия главен хирург?

– Той също е добър, но този е по-млад, завършил е по-наскоро. Мисля, че той е оптималният компромис между съвременност на подготовката и практическия опит.

– Имате ли му доверие?

– Нека се изразя така – каза биокибернетикът. – Ако през последните пет години поне веднъж сте пътували със скоростен имперски куриерски кораб, навярно самият вие вече сте му доверявали живота си. Той имплантира чипа и на личния пилот на императора.

– Отлично. Приемам избора ви. Кога може да дойде и да започне операцията?

– Може да го докараме с флаер от областта Вордариан още тази нощ, но мисля, че е по-добре да го оставим да се наспи както трябва. аз бих му дал поне един ден, за да се запознае със случая и да подготви план за хирургичната намеса. След това зависи от него. Най-вероятно ще станем свидетели на операцията най-рано вдругиден.

– Разбрах. Много добре. – Майлс не можеше да направи нищо, за да ускори нещата. – Това означава, че екипът на доктор Авакли има още два дни да си поиграе със своята част от проблема. Съобщете ми, ако откриете някакъв нов подход, който няма да въвлече Илян още по-силно в... в това. А, да! Имам едно предложение. Когато свършите операцията, екипът на доктор Авакли ще стане патологоанатом на чипа. Искам да се направи аутопсия на това дяволско нещо, дори и да е пукнало. Каква е причината за повредата? Това искат да знаят и ИмпСи, и аз. И си помислих, че можем да добавим в екипа един човек, който може би ще успее да сподели с вас интересен галактически опит. Той има лаборатория в Имперския научноизследователски институт по биотехнологии край

Ворбар Султана, където изпълнява някаква секретна работа. Казва се Вон Уедел. – Някога известен на Джаксън Хол като доктор Хю Канаба. Една от ранните операции на „Дендари“ беше инкогнито да измъкнат бежанец от Джаксън Хол на Бараяр, където той получи ново име, нов живот и ново лице. Да го измъкнат заедно с някои от най-секретните генетични разработки в галактиката. Сержант Таура беше един от най-първите му и най-съмнителни проекти. – По образование е молекулярен биолог, но предишните му експерименти са включвали извънредно... ами, наистина странни неща. В известен смисъл е нещо като черна овца и... ъ-ъ... в характера му има нещо от примadona, но мисля, че идеите му ще ви се сторят интересни.

– Да, милорд. – Авакли си записа в бележника. Предложението на лорд Ревизора имаше тежестта на императорска заповед, убеди се отново Майлс. Наистина трябваше да внимава какво говори.

И, изглежда, че това беше всичко, което можеше да направи днес. Копнееше да се прибере в замъка Воркосиган и да се наспи.

Ала вместо това легна за четири часа в една от свободните стаи, след което смени Алис Ворпатрил. Застъпилият на дежурство лейтенант Ворберг с радост им отстъпи мястото си до леглото на Илян и зае полагащия му се пост до вратата на клиниката. Илян спеше неспокойно и се будеше през двадесетина минути в нов пристъп на объркване и страх. Двата дена до операцията щяха да бъдат много дълги.

ГЛАВА 18

Двата дена се разтегнаха в мъчителни три. През последното денонощие Илян нито веднъж не дойде в съзнание дотолкова, че да моли за смъртта си, или да изрази ужаса си от предстоящата операция и за Майлс това беше един вид почивка. Състоянията на пълна загуба на ориентацията при Илян се сменяха твърде бързо, за да може някой да го успокои; той сякаш беше онемял и само потрепващото му лице, а не думите му, отразяваше калейдоскопа от хаос в главата му.

Дори лейди Алис вече не издържаше. Почивките ѝ постепенно се удължиха, а посещенията ѝ при Илян ставаха все по-кратки. Майлс се държеше до последно, питайки се защо го прави. Дали Саймън после щеше да си спомня нещо? „И ще мога ли някога да забравя за това?“

Илян вече не буйстваше, но неловките му движения бяха резки и непредвидими. Лекарите взеха решение да не се опитват да го държат в съзнание по време на операцията. Анализът на висшите му нервни функции щеше да почака до завършването ѝ. Майлс изпита огромно облекчение когато медицинските техници се появиха да упоят Илян и да го подготвят за операцията, и той най-накрая затихна.

Като личен наблюдател на Грегор, Майлс последва лекарите директно в операционната, която се намиреше до лабораторията, малко след стаите за пациенти. Никой не му предложи да изчака навън. „Къде ще седи този четиридесеткилограмов имперски ревизор? Където му скимне.“ Един от санитарите му помогна да облече малко голямата стерилна престилка и го настани на удобен стол, за да може Майлс да вижда холмониторите, които записваха всяка подробност от процедурата в и извън черепа на Илян. Освен това можеше да вижда част от темето на Илян иззад рамото на хирурга. Майлс реши, че ще е по-добре да следи мониторите.

Санитарят депилира малък правоъгълник в средата на скалпа на Илян, което почти не се налагаше заради оредялата му коса. Майлс смяташе, че вече би трябвало да е свикнал с всякакви кървави зрелища, но въпреки това стомахът му се сви, когато хирургът сръчно разряза скалпа и черепната кост, извивайки парчето настрани, за да има достъп до мозъка. Разрезът наистина беше миниатюрен, просто като цепнатина. После към това място се приближиха управлявани от компютри микроманипулатори, заради които разрезът вече не се виждаше, и хирургът се

наведе над микроскопите, надвиснали над главата на Илян. Майлс отново насочи вниманието си към мониторите.

Останалата част от операцията отне само петнадесет минути. Лекарят обгори с лазер малките кръвоносни съдове, захранващи чипа и обезпечавашки живота на вече мъртвата органична част и стремително си проправи път през приличащата на реснички купчина невроконтакти – по-тънки от паяжина – покриващи цялата повърхност на чипа. С най-прецизния медицински силов лъч чипът бе изваден от матрицата си. Хирургът пусна чипа в съд с разтвор, който му беше подаден от обикалящия загрижено наоколо доктор Авакли.

Биокибернетикът и помощниците му незабавно тръгнаха към вратата, бързайки да доставят мъртвия чип в лабораторията. На излизане Авакли спря и погледна към Майлс, сякаш очакваше да го последва.

– Идвате ли, милорд? – попита той.

– Не. По-късно. Продължавайте, господин адмирал.

Майлс едва ли би могъл да разбере какво точно вижда на мониторите, но поне можеше да следи лицето на доктор Руибал, който стоеше до хирурга и следеше физическото състояние на Илян; Руибал беше внимателен, но не напрегнат. Значи, засега нямаше никаква опасност.

Хирургът залепи парченцето от черепа на мястото му с биолепило, върна кожата на мястото ѝ и я обработи. На бледата кожа остана само тънка червена линия – котката Зап оставяше къде-къде по-неприятни наглед кървящи белези.

Хирургът се изправи и разкърши рамене.

– Е, това е всичко. Вече е изцяло ваш, доктор Руибал.

– Беше... по-просто, отколкото очаквах – отбеляза Майлс.

– Няколко пъти по-просто, отколкото трябва да е било самото имплантиране – съгласи се хирургът. – Когато за пръв път видях картата на чипа, направо се ужасих: помислих си, че ще трябва да влизам вътре и да освобождавам всички нервни връзки от другия им край, по целия мозък. Но после съобразих, че мога просто да ги оставя там.

– А няма ли да има някакви последствия от това, че ги оставихте вътре?

– Не. Просто ще си лежат там, абсолютно инертни и безобидни. По тях вече не преминава нищо, веригата вече е прекъсната.

– Да го извадя ли от упойка? – попита анестезиологът доктор Руибал и хирурга.

Руибал въздъхна дълбоко:

– Да. Събудете го. Да видим какво сме направили.

Изсъскване на спринцовка. Известно време анестезиологът следеше ускоряващото се дишане на пациента, след това по даден от хирурга знак го екстубира и разхлаби фиксаторите, държащи главата му. Бледото лице на Илян постепенно порозовя, застиналото му изражение леко се оживи.

Кафявите очи на Илян се отвориха: погледът му припряно се замята от лице на лице. После облиза с език пресъхналите си устни.

– Майлс? – изшептя той. – Къде съм, по дяволите? И какво правиш ти тук?

Сърцето на Майлс пропадна някъде надолу – толкова приличаше на всичките беседи, които водеше с Илян през последните четири дни. Но погледът на Илян, макар и неуверен, се задържа на лицето на Майлс.

Майлс се промуши през тълпата медици, които му направиха път.

– Саймън, ти си в операционната в клиниката на ИмпСи. Чипът ти за ейдетична памет се повреди. Непоправимо. Току-що го извадихме.

– А-а. – Илян се намръщи.

– Какъв е последният ви спомен, господине? – попита Руибал, наблюдавайки го внимателно.

– Спомен ли? – Илян потръпна. Дясната му ръка се повдигна към слепоочието, после напред, сви се – и отново падна. – Аз... Всичко е... като сън. – Той помълча за момент и добави: – Като кошмар.

Майлс си помисли, че това е превъзходна демонстрация на ясно и правилно възприятие, макар че Руибал сбърчи вежди.

– Кой... – започна Илян, – взе решение... за това? – Смътен жест сочеше някъде към главата.

– Аз – призна Майлс. – Или по-точно, посъветвах Грегор, а той се съгласи.

– Грегор те е направил главен тук?

– Да. – Майлс мислено потръпна.

– Добре – въздъхна Саймън. Майлс възстанови дишането си. – Ами ИмпСи? Какво се случи? Колко време?...

– В момента зад комуникационния ти пулт седи генерал Хароче.

– Лукас ли? А, добре.

– Той овладя положението. Освен случая с теб няма сериозни кризи. Можеш да си починеш.

– Наистина съм уморен – призна Илян.

Изглеждаше напълно съсипан.

– Не съм изненадан – отвърна Майлс. – Това продължава повече от три седмици.

– Сега вече – край... – Гласът на Илян стана по-тих, дори въпросителен. Ръката му отново трепна в онзи странен жест край лицето, сякаш извикваше в паметта си... сякаш се опитваше да извика от паметта си видеокартина, която не се появяваше пред вътрешния му поглед. Дланта му трепна и отново се сви в юмрук; той едва ли не с усилие отпусна ръка до тялото си.

В този момент Руибал се намеси и направи няколко първични теста. Илян не се оплака от нищо по-сериозно от слабо главоболие и болки в мускулите и макар с известно удивление да разгледа ожулените кокалчета на ръцете си, не попита за тях, нито за белезите по китките си. Когато тръгнаха да го пренасят в стаята му, Майлс го последва.

Когато настаниха Илян в леглото, Руибал накратко докладва на Майлс направо в коридора:

– Веднага щом физическото му състояние се стабилизира – тоест когато се нахрани, отиде до тоалетната и се наспи, – ще започна комплекс от когнитивни тестове.

– А кога може да... не, предполагам, че още е рано да се пита за това – каза Майлс. – Щях да попитам кога може да се прибере у дома. – В онова място, което служеше на Илян за дом. Майлс си спомни как преди много години самият той беше поживял известно време в един от тези лишени от прозорци апартаменти за свидетели, няколко етажа по-долу, и се стърчи вътрешно.

Руибал сви рамене.

– Ако не се появят усложнения, съм готов да го изпиша след два дни. Разбира се, после ще трябва да идва тук за ежедневни прегледи.

– Толкова скоро?

– Както сам видяхте, операцията не беше твърде инвазивна. Може да се определи почти като козметична. Във физически смисъл.

– А в нефизически?

– Именно това ще трябва да установим.

Майлс върна стерилната престилка на санитаря и намери в стаята куртката си с колекцията награди. После надникна в съседната стая. Там търпеливо седеше лейди Алис Ворпатрил; щом като го видя, тя вдигна поглед.

– Свършиха – докладва Майлс. – И засега всичко е наред. Изглежда, че отново се е върнал към нещо като нормално състояние – или поне върви уверено натам. Макар че е малко унил. Не виждам причина да не го посетиш, ако искаш.

– Искам. – Лейди Алис стана и бързо мина покрай него.

Майлс се запъти към секретната лаборатория в дъното на коридора, която вече беше заета от екипа на доктор Авакли.

Вече бяха сканирали чипа, но все още не бяха започнали да го разглобяват. Погледът на Майлс беше привлечен от новия член на екипа – висок слаб мъж, който преднамерено стоеше настрана от останалите.

Доктор Вон Уедел, навремето известен като доктор Хю Канаба от Джаксън Хол, сега имаше по-светла кожа, по-тъмна коса и зеленикаво-сиви очи вместо тъмнокафявите, които имаше когато Майлс го видя за първи път. Високата дъга на скулите и носа му придаваха още по-запомнящ се вид. Но изражението на интелектуалното превъзходство, което излъчваше, си оставаше същото.

Уедел забеляза Майлс и очите му се разшириха. Майлс мрачно му се усмихна. Едва ли добрият докторът е забравил „адмирал Нейсмит“. Майлс го издърпа на крачка встрани и, след като понижи глас, каза:

– Добро утро, доктор Уедел. Радвате ли се на новата си самоличност?

Уедел лесно се справи с изненадата.

– Благодаря, да. А вие... хм, радвате ли се на своята?

– Всъщност това е старата ми самоличност.

– Наистина ли? – Уедел повдигна вежди, изучавайки и разшифровайки майлсовата бараярска униформа на Дома, ордените по нея и златната верига на шията на Майлс. – Хм. Да разбирам ли, че вие сте Имперският Ревизор, на когото трябва да благодаря за прекъсването на работата ми в Научния институт?

– Точно така. До сега вече трябва да сте разбрали, че понякога ние, поданиците на Империята, имаме изненадващи задължения. Такава е цената да си бараярец. Една от многото.

– Поне климатът ви е много по-добър – въздъхна Уедел.

В сравнение с климата на Джаксън Хол, разбира се. И биологът не говореше само за времето.

– Много се радвам, че сте доволен – каза Майлс. – Ако знаех, че ще ви видя, щях да ви донеса поздрав от сержант Таура.

– Божичко, още ли е жива?

– О, да. – „Но не благодарение на теб.“ – Адмирал Авакли навярно ви е информирал за извънредно деликатния проблем, който възложих на екипа му. Надявам се, че вашият доста разнообразен опит може да им помогне да открият решението. Имате ли вече някакви идеи?

– Няколко.

– С естествени причини ли са свързани, или със саботаж?

– Ще търся следи от саботаж. Ако не успея да открия, ще трябва да приемем, че причините са естествени. Ако е подробен, анализът ще отнеме няколко дни.

– Искам да е максимално подробен. Молекула по молекула, ако се налага.

– О-о, именно това ще трябва да направим.

– Освен това... хм, запомнете, че макар да сте в лабораторията на ИмпСи и, разбира се, да участвате в екипа, вие не сте в командната верига на Службата. Ще докладвате лично на мен.

Уедел замислено свъси вежди.

– Това е... много интересно.

– Тогава започвайте.

Ученият малко иронично наклони глава.

– Да, милорд... хм... Воркосиган, нали?

– Тази седмица „Милорд Ревизор“ ще е по-правилно.

– Повишение значи.

– Едва ли бих могъл да се издигна по-нависоко, без да ми потече кръв от носа поради разреждения въздух.

– Това предупреждение ли е?

– Само ви ориентирам. От любезност.

– А! Благодаря ви. – Уедел кимна и отиде да наблюдава манипулациите през рамото на Авакли.

Уедел все още беше ужасен досадник, помисли си Майлс. Но разбираше от молекулярна биология.

След кратък разговор с адмирал Авакли Майлс се обади на Грегор, за да му съобщи за успешната операция. После отиде да види Илян. Завари го да седи на леглото, облечен. Лейди Алис бе до него. Когато Майлс влезе, Илян леко се усмихваше – първото не терзаещо душата изражение, което Майлс виждаше на лицето му от седмици.

– Здравейте, сър. Радвам се, че сте отново с нас.

– Здравей, Майлс. – Илян предпазливо кимна и докосна челото си, сякаш за да се увери, че главата му си е на мястото. – Откога си тук? Ела по-близо.

– От около четири дни. Или пет. – Майлс се приближи от другата му страна, срещу Алис.

Саймън също изучи униформата и ордените му, после протегна ръка и докосна златната ревизорска верига, която се отзова с тих мелодичен звук.

– Виж, това е... малко неочаквано.

– Генерал Хароче не искаше да ме пусне при теб. Грегор реши, че това ще ни спести споровете.

– Много находчиво от негова страна – Илян се разсмя удивено и Майлс изобщо не беше сигурен как да разбира това. – На мен изобщо нямаше да ми хрумне. Но като опре ножът до кокала...

– Изглежда, че вече си в състояние да се грижиш за себе си, така че, мисля, че не е зле да се прибера вкъщи и да си почина.

– Аз ще поостана – каза Алис, после прибави: – Ти свърши добра работа, Майлс.

Той сви рамене.

– По дяволите, аз не направих почти нищо. Просто накарах специалистите да се размърдат. – Той с усилие превърна вече започнатия военен поздрав в по-цивилно кимване и си тръгна.

* * *

Когато отново се върна в спалнята си в замъка Воркосиган, Майлс окачи семейната униформа да си чака реда за пране, като предварително я освободи от всички награди. Сигурно ще мине доста време, преди отново да ги сложи. Ако изобщо ги сложи някога. Е, поне и те послужиха за нещо. Последно свали златната верига на своя ерзац-Ревизорски пост и я повъртя в ръцете си, разглеждайки изисканите ѝ детайли.

„Какво пък. Беше забавно, но вече свърши.“

Майлс предполагаше, че трябва незабавно да върне веригата обратно в двореца, за да я върнат в съкровищницата, откъдето я бяха извадили. Струваше му се малко лекомислено да оставя предмет с такава историческа и художествена ценност да се търкаля в чекмеджето на нечие бюро. И все пак... работата не е свършена, докато не напишеш рапорта; десетте години в ИмпСи го бяха приучили да действа само така. И докато Авакли и неговите весели момчета не му предадат своя рапорт, Майлс не може да предостави на Грегор своя.

Той сви веригата на топка и я сложи върху купчината ризи.

ГЛАВА 19

На следващия ден Майлс без желание, но решително седна пред комуникационния си пулт, свърза се с отделението за лечение на ветерани в Имперската военна болница и си определи час за предварителен преглед с цел диагностика на причините за припадъците му. Военната болница беше най-логичното място, тъй като там имаха толкова опит с криосъживяването, колкото и останалите бараярски лекари, но освен това разполагаха с непосредствен и приоритетен достъп до всичките му медицински данни, секретни или не. Само бележките на корабната лекарка от „Дендари“ можеха да им спестят седмици повторни изследвания. Рано или късно Иван щеше да си спомни заплахата си да го замъкне в клиника по негов избор или още по-лошо, да се оплаче от разтакаването му на Грегор.

„Задачата е изпълнена.“ Майлс въздъхна, отдръпна се от ком-пулта и стана, за да се отправи в безцелно блуждаене по кънтящите коридори и стаи на дома Воркосиган. Не че му липсваше компанията на Иван, просто... липсваше му компания. Дори тази на Иван. Замъкът Воркосиган не бе построен, за да е толкова пуст. Той определено е създаден, за да приютява между стените си целодневно бучащ цирк, включващ охранители и слуги, прислужнички, коняри и градинари, бързачи куриери, гости-вори с тяхната свита, деца... и сменящите се един след друг графове Воркосиган в ролята на инспектори на манежа: именно онази ос, около която се върти това пъстро колело. Графове и графини Воркосиган. Светските приеми, помисли си Майлс, бяха достигнали своя апогей по времето на праядо му, точно преди Периода на Изолация. Той постоя до прозореца, гледащ към полукръглата площадка пред къщата и си представи как там са спирали коне и карети, как от тях слизат – или се спешават – офицери и дами, как проблясват остриетата и се диплят роклите.

С дендарийските наемници беше нещо подобно – поне в смисъл на бучащ цирк. Интересно, дали дендарийският флот ще надживее своя основател поне с толкова, с колкото замъкът Воркосиган е надживял първия граф, живял преди единайсет поколения? И дали толкова често ще се руши и изгражда отново? Странно е като си помислиш, че си успял да създадеш нещо толкова органично и живо, че то ще успее да живее и в твое отсъствие, без твоите побутвания и подритвания... точно както

живее дете, без по-нататъшни съзнателни усилия от страна на родителите му.

Куин, без съмнение, е достоен приемник. Майлс трябва да отхвърли всички увещания за завръщането му при дендарийците и просто да я повиши до адмирал – и точка. Или сега назначаването на личния състав е в ръцете на Хароче? Майлс би се доверил на Илян да работи с Куин. Но дали Хароче притежава необходимите за това интуиция и въображение? Майлс въздъхна притеснено.

Поклонението му го отведе до редицата стаи на втория етаж, откъдето най-добре се виждаше градината зад замъка. Тук се разполагаше неговият великолепен дядо – в последните години от живота си. След смъртта на стария граф бащата и майката на Майлс предпочетоха да не се местят в тези стаи, а си запазиха предишните, също обширни, които се намираха на следващия етаж. Стаите на стареца бяха ремонтирани и превърнати в нещо като стаи за гости от императорска класа: спалня, отделна баня, гостна и кабинет. Дори на Иван, голям ценител на комфорта, не му достигна наглост да поиска за себе си тези елегантно обзаведени помещения по време на неотдавнашното и непродължително пребиваване тук. Той зае малката спалня, която се намираше до стаята на Майлс – макар че, може би, за да му е по-удобно да не изпуска от поглед своя чудат братовчед.

Майлс огледа мълчаливите покои и в този момент го озари вдъхновение.

* * *

– Отвлечане? – измърмори генерал Хароче на следващата сутрин, докато гледаше Майлс над Иляновския ком-пулт.

Майлс безгрижно се усмихна.

– Нищо подобно. Покана. Каня Илян, за времето на неговото възстановяване, да се наслади на гостоприемството на замъка Воркосиган, която му отправям от името на баща си, когото в момента замествам.

– Екипът на адмирал Авакли все още не е изключил възможността за саботаж, макар че самият аз съм склонен да дам естествено обяснение на повредата. Но, отчитайки тази неопределеност, дали замъкът Воркосиган е достатъчно сигурен? В сравнение с щаба на ИмпСи?

– Ако чипът на Илян е бил обект на диверсия, това спокойно може да се е случило на територията на ИмпСи. В крайна сметка той прекарваше повечето си време там. А и... хм... ако ИмпСи не осигурява безопасността на замъка Воркосиган, това определено ще е изненада за

бившия лорд-регент. Аз дори бих го нарекъл сериозен скандал.

Хароче се усмихна – по-точно се озъби.

– Точка за вас, милорд Ревизор. – Той погледна към Руибал, който седеше до Майлс. – А как изглежда това преместване от ваша, медицинска гледна точка, доктор Руибал? Като добра или лоша идея?

– Ммм... Предполагам, по-скоро добра, отколкото лоша – отвърна niskият пълничък невролог. – Физически Илян е готов да се завърне към нормален обикновен живот. Все още не може да става и дума за работа, разбира се. По-голямото разстояние между него и кабинета му може да ни помогне да избегнем много спорове на тази тема.

Хароче повдигна вежди. Очевидно изобщо не беше допускарал възможността за подобни усложнения.

– Нека си вземе отпуск по болест – добави Руибал, – да си почине, да се поотпусне, да почете нещо или да се занимава с нещо друго... с всичко, което ще възпрепятства възникването на нови проблеми. Нищо не ми пречи да провеждам ежедневиия медицински преглед и там.

– Нови проблеми ли? – Майлс забеляза какви думи избра да използва Руибал. – Какви са сегашните му проблеми? Възстановява ли се?

– Ами, физически е добре, макар и разбираемо уморен. Двигателните му рефлексии са нормални. Но краткотрайните му спомени, откровено казано, в момента не стават за нищо. Резултатите от когнитивните му тестове, които изискват точно такъв вид памет, са далеч под нормите. Разбира се, предишната му норма беше изключителна. Още е твърде рано да се каже дали завинаги ще остане в това състояние, или с времето мозъкът му ще се приспособи към промяната. Или дали няма да се наложи някаква медицинска интервенция. Или – Боже, опази – каква форма ще възприеме тя. Предписвам му няколко седмици почивка и разнообразни занимания, после ще видим.

С това Руибал печелеше време, за да обмисли възможните решения.

– Звучи ми разумно – каза Майлс.

Хароче кимна съгласно.

– Какво пък, отговаряте за него с главата си, лорд Воркосиган.

* * *

След още един разговор лично с Авакли в лабораторията му Майлс отиде в клиниката на Импси, за да предаде поканата на Илян. Там откри неочакван съюзник за самоналожената си кампания по убеждаване в лицето на лейди Алис, която отново бе наминала да посети Илян. Както обикновено, тя беше безупречно облечена, днес в нещо тъмночервено и

ворски женствено, с други думи – скъпо.

– Но това е великолепна идея – възкликна тя, когато Илян колебливо започна да възразява. – Много мило от твоя страна, Майлс. Корделия би го одобрила.

– Смятате ли? – попита Илян.

– Да, несъмнено.

– И в онези апартаменти има прозорци – вежливо отбеляза Майлс. – Ужасно много прозорци. Това винаги най-много ми е липсвало, когато съм засядал тук.

Саймън плъзна поглед по голите стени на стаята.

– Прозорци, а? Е, те не са непременно преимущество. Ти пострада точно когато Евън Ворхалас изстреля газова граната през прозореца в спалнята на родителите ти. Спомням си оная нощ... – Ръката му потръпна и той се намръщи. – Като насън.

Това се беше случило преди тридесет години.

– Точно затова оттогава всички прозорци в замъка Воркосиган са със силови полета – отговори Майлс. – Няма проблем. В момента там е съвсем спокойно, обаче имам нова готвачка.

– Иван ми спомена за нея – призна Илян. – Много подробно.

– Да – каза лейди Алис и на финото ѝ лице се плъзна леко замислено изражение. Дали не съжаляваше, че предишните дни на набези в съседните имения за коне, добитък и крепостни завинаги са останали в миналото? – И на хората ще е много по-удобно – в пряк и преносен смисъл – да те посещават там, отколкото на това ужасно потискащо място, Саймън.

– Хм – измърмори Илян със замислен вид, отправяйки ѝ къса усмивка. – Това е вярно. Е, какво пък, Майлс... добре. Благодаря ти, приемам.

– Отлично – рече лейди Алис. – Имате ли нужда от помощ? Искате ли да използвате моята кола?

– Собствената ми кола и шофьор стоят отвън – каза Майлс. – Смятам, че ще се оправим и сами.

– В такъв случай ще се видим там. Сигурна съм, че не си помислил за всичко, Майлс. Мъжете никога не се сещат за всичко. – Тя решително кимна, изправи се и излезе.

– Какво ли смята да достави в замъка Воркосиган, което вече го няма там? – поинтересува се леко сащисания Илян.

– Цветя? – предположи Майлс. – Танцуващи прислужнички? – „Хм... сапун и хавлии?“ Лейди Алис имаше право – не се бе сетил за

всичко.

– Нямам търпение да разбера.

– Е, каквото и да е имала предвид, убеден съм, че ще е направено както трябва.

– Човек винаги може да разчита на нея за това – съгласи се Илян. – Надеждна жена. – Изглежда Илян, – за разлика от някои мъже от неговото поколение, които Майлс познаваше лично, – не намираше това словосъчетание за противоречиво. Той се поколеба и с присвити очи се вгледа в него. – Струва ми се, че си спомням... тя беше тук. В някои доста неприятни моменти.

– Да, беше. Тя си е такава.

– Не може да бъде другояче, щом това е лейди Алис. – Илян огледа миниатюрната стая, сякаш я виждаше за пръв път през последните няколко седмици. – Твоята уважаема леля е права. Това място наистина е мрачно.

– Тогава да се махаме оттук.

* * *

Мартин бързо ги достави обратно в замъка Воркосиган в старомодния разкош на старата бронирана лимузина. Придружиха Илян до новото му жилище и завариха там лейди Алис да дава заповеди на група чистачи, които тъкмо привършваха работа. Имаше цветя, сапун, хавлиени кърпи, дори бяха постлани чисти чаршафи. Ако някога изпълнеше заканата си да превърне имението в хотел, Майлс знаеше кого ще назначи за генерален управител. Мартин изгуби цели пет минути, докато нареди оскъдните вещи на Илян по новите им места, след което лейди Алис го отпрати в кухнята.

Леката неловкост, изпитвана от Илян поради фактът, че така се грижат за него, изчезна с връщането на Мартин, който тикаше пред себе си сервитьорска количка, натоварена с цяла планина закуски а-ла Мама Кости. Той нареди угощението на масата в дневната, до прозореца, който гледаше към задната градина. И тук се усещаше пръстът на лейди Алис – най-последно, изглежда, бяха открити всички необходими подноси, съдове и прибори, при това се използваша по предназначение. След чая със сметана, малки сандвичи, пълнени яйца, кюфтенца в сос от сливи, прословутия прасковен сладкиш, десертно вино и някакви страхотни шоколадови неща, чието име Майлс не знаеше, но които предизвикваха истински ядрен взрив в устата, – всички се отпуснаха.

Когато всички, вече приключили с чая, мълчаливо медитираха,

Майлс най-после посмя да зададе въпроса, който отдавна го измъчваше.

– Е, Саймън, как е? Какво си спомняш от последните няколко седмици и хм... отпреди? – „Какво сме направили с теб?“

Илян, потънал наполовина в меките възглавнички на креслото, в което се беше облегал, сбърчи лице.

– Последните няколко седмици са ми доста разпокъсани. Преди това... пак само откъси. – Ръката му отново потръпна. – Сякаш човек, който винаги е имал отлично зрение, си е сложил стъклен шлем, покрит с кал и тиня. Само че... не мога да го сваля. Не мога да го счупя. Не мога да дишам.

– Но ти ми изглеждаш... не знам, като че ли се владееш – каза Майлс. – Не прилича на моята криоамнезия. Тогава не знаех кой съм... по дяволите, не познах дори Куин! – „Господи, как ми липсва Куин!“

– Да, така е. Ти си преживял нещо... много по-ужасно, предполагам. – Илян мрачно се усмихна. – Сега започвам да го разбирам.

– Не знам дали е било по-ужасно. Знаем обаче, че беше мъчително. – „Малко подценяване.“

– Аз, изглежда, съм способен да разпознавам нещата, които съм знаел преди – въздъхна Саймън. – Просто не си ги спомням точно. Нищо не ми се появява в главата, там просто няма нищо. – Този път ръката му се сви в юмрук; той се надигна.

Лейди Алис моментално реагира на внезапното напрежение на Илян.

– Миналото наистина е като сън – успокоително отбеляза тя. – Повечето хора си го спомнят именно така. Сигурно ще можеш да си спомниш своята младост, преди старият Ецар да заповяда да ти имплантира чипа. Ако си спомняш всичко останало по същия начин, то това е съвсем нормално.

– Нормално за вас.

– Ммм. – Тя се намръщи и допи чая си, сякаш за да скрие факта, че няма какво да му отговори.

– Задах ти този въпрос поради съвсем конкретна причина – продължи Майлс. – Не съм сигурен дали някой ти го е обяснил, но Грегор ме назначи за временен Имперски Ревизор по твоя случай.

– Да, и аз се чудех как е уредил повишението ти.

– Разбираш ли, трябваше ни някой, който да стои по-високо от Им-пСи, а никой друг, освен Ревизор, не би могъл да бъде такъв. Когато екипът на адмирал Авакли приключи с изучаването на чипа, възнамерявам да представя на императора истински ревизорски доклад. Ако

стигнат до заключението, че причината е естествена, е, с това ще приключи всичко. Но ако не... Исках да знам дали ще успееш да си спомниш нещо, – някакъв момент или събитие, – което може да е свързано с някаква биологична диверсия.

Илян разпери ръце и бавно обхвана с тях главата си в жест на разочарование.

– Ако чипът още беше в главата ми... и ми беше задал времевия интервал... щях да съм в състояние да прегледам всяка секунда от живота си. До последната подробност. Щеше да отнеме време, но щях да го направя. Щях да хвана копелето, колкото и скрито да са ме подвели... Ако наистина е било саботаж, тогава много внимателно са унищожили всички улики срещу себе си.

– М-м. – Майлс се облегна на стола си, разочарован, но не и учуден. Наля си половин чашка чай и реши да се откажи от намеренията да дояде последното парче прасковен сладкиш, лежащо самотно и изоставено на покритата с трохи салфетка. Майлс усещаше, че ако продължи да притиска Илян, щеше да го разстрои още повече. Засега това беше безперспективно занимание; време е за смяна на темата. – Е, лельо Алис, как вървят приготвянията за годишната церемония на Грегор?

– О! – Тя го награди за прямотата с признателен поглед. – Много добре, дори като вземем предвид всички обстоятелства.

– Кой отговаря за безопасността? – попита Илян. – Нали Хароче не се е заел сам с това?

– Не. Натоварил е с тази задача полковник лорд Вортала Младши.

– А-а. Отличен избор. – Илян видимо се отпусна и започна да върти празната си чаша.

– Да – каза Алис. – Вортала знае как се правят тези неща. Официалното съобщение и церемонията ще са в резиденцията, разбира се. Опитих се да помогна на Лайза с традиционната бараярска рокля, макар че все още се колебаем дали за годежа няма да е по-подходящ комарският стил. Но на самата сватба, невестата ще трябва да е с бараярска рокля, разбира се... – Тя набра инерция и се зае пространно да разсъждава за – както мислено го определи Майлс – социално-техническите аспекти на работата си. Темата бе успокояваща и приятна и двамата с Илян окуражаваха лейди Алис с насочващи въпроси.

След като Мартин разчисти съдовете, Майлс предложи да поиграят на карти, за да „убиели времето“. Разбира се, целта всъщност беше да направи скрита проверка на неврологичните функции на Илян, което не убягна на шефа на ИмПСи. Но той прие.

Звездният тарок „точка отгоре“ беше сравнително сложна игра, която изискваше умението да следиш какви карти са излязали, какви държат противниците ти и какви, може би, ще излязат. Никога през живота си Майлс не беше виждал някой да печели срещу Илян няколко партии подред, освен при страхотен късмет при раздаването. След шест раздавания Майлс и лейди Алис си бяха поделили точките, а Саймън се извини под предлог, че е уморен. Майлс веднага отстъпи. Илян наистина изглеждаше измъчен, чертите на лицето му се бяха изострили, по него личеше безпокойство. Но Майлс не смяташе, че умората е истинската причина за отказа на Илян да играе. Руибал не беше преувеличил. Илян практически нямаше краткотрайна памет и способност да преценява детайлите. Той можеше да поддържа обикновен разговор, където една забележка в плавна последователност водеше след себе си друга, но...

– Е, какво мислиш за избора на Хароче за шеф на безопасността на императорската сватба? – небрежно подхвърли Майлс, без връзка с предишната реплика.

– Кого е избрал? – попита Илян.

– Ти кого щеше да назначиш?

– Полковник Вортала. Той познава столицата по-добре от всичките ми хора.

– Съгласен съм с теб – рече Майлс. Алис, която тъкмо се надигаше, за да си тръгне, потръпна. Илян внезапно се намръщи и присви очи, но не каза нищо повече. Леко предизвикателно той махна на Майлс да остане на мястото си и с педантична галантност отиде сам да изпрати лейди Алис до колата ѝ.

Майлс стана и се протегна. Беше уморен повече, отколкото бе нормално за свършеното през деня.

„Това ще е доста странно.“

* * *

Двамата бързо свикнаха с новото ежедневие в замъка Воркосиган. Ставаха, когато поискат, и обикновено не се засичаха в кухнята сутрин, макар че се срещаха по-официално на обяд и на вечеря. Майлс всеки ден ходеше в Имперската военна болница, огромен медицински комплекс от другата страна на реката, която разделяше Стария град на две части. Първия ден го накараха да чака в коридора като всеки друг ветеран, нуждаещ се от медицинска помощ, но той сякаш случайно спомена за новия си статус на изпълняващ длъжността Имперски Ревизор и това не се повтори. Какво пък, все трябваше да има някаква полза от

шоколадената верига на Грегор.

На втората вечер дойде Дъв Галени. Преместването на Илян в някогашните стаи на графа, изглежда, изненада комареца; той се опита да отклони предложението да остане на вечеря, но Майлс не му позволи. Дъв се държеше сковано и се чувстваше неловко, вечеряйки със страшния си бивш шеф; цялата тази история много го подтиска, помисли си Майлс. Галени дипломатично се преструваше, че не забелязва белите петна в паметта на Илян, и бързо възприе метода на Майлс да намесва в беседата фрази-напомнания, които помагаша на Илян да не губи нишката на разговора, или поне да поддържа илюзия за това.

Лейди Алис ги посещаваше често, както бе обещала, макар че с приближаването на императорския годеж ѝ оставаше все по-малко време. В кабинета ѝ в двореца вече имаше не един, а двама лични секретаря. Отбиваше се и Иван, винаги точно навреме, за да го поканят на обяд или вечеря. Появиха се петима-шестима стари военни другари на Илян, които също усвоиха навика да пристигат около времето за чай. Сред тях беше Гай Алегре, шеф на комарския отдел в ИмпСи, който за щастие имаше благоразумието да не позволява на Илян да разговаря за работа.

Охраната на ИмпСи, която присъстваше от вежливост в замъка на липсващия вицекарал на Сергияр, се увеличи от един човек до по-сериозната цифра три. Като неприятен страничен ефект ефрейтор Кости се лиши от персоналния си обяд в отделна опаковка; той обаче посещаваше кухнята след дежурство, затова Майлс реши, че едва ли е заплашен от гладна смърт. Сметките за продукти в замъка Воркосиган ставаха доста впечатляващи, макар че изобщо не можеха да се сравняват със сумите, които са се харчели докато графът беше тук.

Майлс всеки ден се обаждаше на адмирал Авакли, за да научава последните новини за напредъка на екипа му. Забележките на биокибернетика бяха предпазливи, както се полагаше на учен, но Майлс успя да заключи, че имат устойчив прогрес, макар и в посока на отхвърляне на грешните хипотези. Майлс не притискаше Авакли, изисквайки по-изчерпателни заявления. Това беше именно такъв случай, в който не трябваше да допускат грешки от бързане, както по отношение на отговора „да“, така и на „не“. А и нямаше смисъл да бързат. Стореното беше сторено и нито Майлс, нито Авакли, нито който и да било друг можеше да го поправи.

* * *

Медицинският пробив, който очакваше Майлс, дойде на шестия

ден, но не от екипа на адмирала. Криологът и неврологът от Имперската военна болница, които заедно се занимаваха с неговия случай, най-после успяха да предизвикат пристъп в лабораторни условия.

Майлс се свести от до болка познатите пъстри фойерверки, следвани от мрак, и установи, че все още лежи на масата за прегледи; главата му беше фиксирана в скенер с размерите на половин стая, а тялото му беше оплетено с проводници. Трима разтревожени медицински техници стояха около него – вероятно ги бяха поставили там, за да не му позволят да падне по време на конвулсиите, но далеч по-вероятно – да следят за правилната регулировка на мониторите. Полковник доктор Ченко, неврологът, и капитан доктор Д'Гайс, криологът, енергично подскачаха насам-натам, смееха се и си сочеха разни данни на мониторите. Това определено беше най-доброто зрелище откакто на панаира в Хасадар бяха докарали дресирана мечка, караща колело, която изплаши всички коне. Майлс изстена, но и това не му осигури незабавно внимание от тяхна страна; мониторите очевидно бяха много по-интересни.

Докторите така и не заговориха с него, като вместо това си говореха един на друг. Тогава Майлс се облече и отиде да ги изчака в кабинета на доктор Ченко. Този път дори постът му на Имперски Ревизор не ги накара да побързат. Най-накрая се появи Ченко, енергичен и атлетичен мъж на средна възраст, който приличаше на ходеща реклама на лекарската професия. Той носеше няколко инфодиска и първоначалната му радостна възбуда беше отстъпила място на обикновено самодоволство.

– Знаем какво става с вас, лорд Воркосиган – заяви той, когато се настани зад комуникационния пулт. – Както предполагаме, механизмът на вашите пристъпи е уникален. Но вече го установихме!

– Чудесно – безизразно отвърна Майлс. – И какъв е точно?

Необезпокоен от тона му, лекарят пхна един от инфодискете в ком-пулта и включи холодисплея да илюстрира думите му.

– Очевидно след криосъживяването мозъкът ви е започнал да произвежда необичайно голямо количество невротрансмитери⁵. С времето те се натрупват в невралните си резервоари и направо ги запущват, както виждате на тази графика. За сравнение, ето ви още една картина – това тук е нормален резервоар, нали забелязвате разликата? В даден момент се случва нещо, което предизвиква извънредно голяма мозъчна активност – стрес или някаква възбуда, да речем – и резервоарите

5. Химически вещества, напр. епинефрин и ацетилхлорин, които предават нервните импулси по синапсите. – Бел.пр.

каскадно изпразват съдържанието си, всички наведнъж. Виждате ли пикът на тази графика, ето тук? Това временно парализира нормалните ви нервни функции, и, между другото, обяснява халюцинаторните ефекти, за които ни разказахте. След минута-две невротрансмитерните ви резервоари се изпразват до нормално равнище – всъщност, даже под нормалното. Оттук и няколко минути безсъзнание. После равновесието се възстановява и вие идвате в съзнание, макар и малко изтощен. И цикълът започва отново. Това е чисто биохимична, а не фазоелектрическа форма на епилепсия. Много интересна и уникална. Доктор Д'Гайс иска да я опише в статия за медицинското списание на Военната болница – разбира се, анонимността ви като пациент е гарантирана.

Майлс мълчаливо осмисли новината за бъдещото си място в медицинската история.

– И така, – каза той накрая, – какво можете да направите по въпроса?

– М-м... Причината за ставащото не е локализирана, а обхваща големи части от мозъка ви. Макар че, – навярно, за щастие, – е съсредоточена по-скоро във фронталните лобове, а не в ствола, затова и пристъпите не могат да ви убият на място. Съмнявам се, че хирургическата намеса ще даде резултат.

„Хей, никой няма да ми рови в мозъка!“

– Радвам се да го чуя. И на какво лечение *подлежи* това?

– А-а. – Доктор Ченко се поколеба. На практика просто замълча. – А! Хм... – добави той след няколко секунди.

Майлс чакаше, старайки се да опази крехкото си търпение. Творческият потенциал на Ченко като медик нямаше да се подобри, ако Имперският Ревизор му се нахвърлеше през ком-пулта и се опиташе да го удуши. Освен това Майлс не беше сигурен дали Ревизорската му неприкосновеност пред закона важи, ако Ревизорът се опита лично да убие някой.

– Един от начините на лечение на фазоелектрическата епилепсия – обади се накрая доктор Ченко, – е чрез имплантиране на дестабилизиращ чип в мозъка на пациента. Когато започне пристъпът, биочипът го регистрира и генерира противоположни електрически импулси, разбивайки фазата на мозъчната вълна чрез обратна връзка. Един вид, вълнопогълчател наобратно. Разбира се, това не лекува, но облекчава основните симптоми.

– Аз... не съм съвсем сигурен, че вярвам на биочиповете – отвърна Майлс. – Особено на невралните.

– Това е много надеждна и отдавна проверена технология – увери го доктор Ченко. – Просто не мисля, че е подходяща за вашия случай.

„Има лекарство, но не можеш да го получиш. Е, да.“

– Тогава какво?

– Двамата с доктор Д’Гайс ще се консултираме по този въпрос. Сега, след като вече разполагаме с ясни данни, с които да работим, смятам, че ще успеем да измислим няколко възможни подхода към решаването на проблема. Тъй като вашият случай е уникален, тези подходи също ще бъдат експериментални. Може би ще се наложи да опитаме няколко варианта преди да установим оптималния.

Доста логично, призна Майлс.

– За дни ли става дума? Или за седмици? За месеци? – „За години?“

– Не, не чак за месеци. Ако това ви успокоява, според мен след днешния припадък в лабораторията трябва да мине известно време, преди химически да се „заредите“ за следващия пристъп. Което, всъщност, ме навежда на мисълта... – На лицето на невролога се появи отсъстващо изражение и той започна да набира някакви бележки на пулта си, спря, след което започна да пише още по-бързо. Данните се сипеха като водопад пред него. Майлс известно време го наблюдаваше, след което стана и тихо, на пръсти, напусна кабинета.

– Утре ще ви се обадя, милорд – припряно извика Ченко след него, докато вратата се затваряше със съскане.

* * *

Влизайки в покритото с черно-бели плочки предверие на замъка Воркосиган, Майлс откри Илян да седи на пейката до витото стълбище. Беше се изкъпал, избръснал, вчесал и носеше пълна парадна униформа с всичките си награди. Майлс преживя ужасни мигове, мислейки си, че: а) Илян се е объркал и мисли, че отива на доклад при императора или б) Майлс се е объркал и Илян наистина отива на доклад при императора.

– Какво става, Саймън? – с престошена небрежност в гласа попита той.

– А, ето те и тебе, Майлс! Къде, каза, че отиваш? А, във Военната болница, ето къде. Извинявай. Да. Лейди Алис ме помоли да я придружа на концерт, на който ще ходи тази вечер.

– На концерт ли? Не знаех, че обичаш концерти. Къде?

– В концертната зала на Ворбар-Султана. Не знам дали обичам концерти или не. Въпреки че много пъти съм охранявал сградата, когато Грегор е бил там, никога не съм имал възможност да седна и да слушам

музиката. Може би най-после ще открия защо такива красиви хора като леля ти ходят на концерти.

– За да се поперчат пред другите, предполагам – отвърна Майлс. – Макар че това навярно не е единствената причина, поради която местата там се запазват за две години напред. Явно столичната концертна зала е най-добрата на Бараяр.

Концерт. Колко неочаквано. Първата публична поява на Илян след инцидента определено щеше да окаже интересен ефект върху столичната фабрика за слухове. Илян, след като се беше привел в ред и започнал да играе ролята на имперски офицер, изглеждаше толкова проникателен, колкото беше преди. Белегът на главата му беше почти заздравял и когато вчешеше отгоре оредяващата си коса, изобщо не се забелязваше, освен ако човек не го търсеше специално. Околните дори нямаше да разберат, че тази нова смътна неувереност в очите на Илян се различава от предишния му разсеяно затворен вид, който придобиваше когато търсеше информация в чипа. Но ако наистина се касаеше за саботаж, някаква атака... дали нападателят щеше да опита отново? Майлс можеше да допусне, че страдащият от депресия Илян ще стане съблазнителна мишена за убийците, но изглеждаше нечестно, че за компания на жертвата можеше да се окаже единствената леля на Майлс.

– Хм... и какви мерки за безопасност си предприел, Саймън?

– Ами, Майлс... тази вечер това е проблем на ИмпСи. Предпочитам да им го оставя на тях. – На устните му се появи странна усмивка. – А, ето я и нея.

Зад входната врата се дочуха звуците от колата на лейди Алис: виенето на вдигания се покрив, стъпките на шофьора, после бързите стъпки на самата Алис... Майлс отвори вратата пред усмихнатата си леля. Тази вечер тя беше облякла нещо бежово от плат, който струеше с мек блясък, и много ворско.

– Здравей, Майлс, скъпи! – Минавайки покрай него, тя го потупа по рамото; по-добре така, реши Майлс, отколкото обичайната лелина целувка по бузата. – Саймън!

Илян стана и се наведе над ръката ѝ.

– Милейди.

Какво пък, лейди Алис навярно нямаше да го остави да обикаля насам-натам и да се изгуби. Майлс се отдръпна, позволявайки на леля си да хване и отведе плячката си, която, изглежда, беше доста доволна от това пленяване. За бога, Илян бе негов гостенин, не беше под домашен арест.

– Хм... Бъдете внимателни – извика той след тях.

Саймън безгрижно му махна с ръка, после спря.

– Почакайте. Имаше нещо... забравих.

– Да, Саймън? – търпеливо попита лейди Алис.

– Съобщение за теб, Майлс. Важно. – Той разтри дясното си слепочие. – Оставих диска със съобщението на пулта ти. Какво ли беше? А, да. От госпожа майка ти. Току-що е напуснала Комар и ще пристигне след пет дни.

Майлс успя да не позволи на неволното „мамка му“ да се измъкне от устата му.

– Така ли? А баща ми не е ли с нея?

– Не, струва ми се.

– Не, не е с нея – вметна лейди Алис. – И аз получих съобщение от Корделия – трябва да ги е пратила едновременно. Ужасно ще се радвам да ми помогне за годеща... е, не точно да ми помогне, нали знаеш колко пасивна става майка ти, когато работата опре до такива социални прояви. Но поне ще мога да разчитам на моралната ѝ подкрепа. И имаме да наваксваме за много неща.

Устните на Илян трепнаха в усмивка.

– Не изглеждаш особено радостен, Майлс.

– О, и аз ще се радвам да я видя, естествено. Но нали знаеш как се опитва по бетански да мери емоционалната ми температура. Като си помисля за цялата тази майчинска загриженост, направо ми идва да си грабна багажа и да избягам.

– М-м... – съчувствено проточи Илян.

– Не бъди дете, Майлс – твърдо го укори лейди Алис.

Шофьорът с безстрастно лице на покерджия вдигна покрива на колата и Илян помогна на Алис и нейната рокля да се разположат удобно вътре. Майлс беше принуден да признае: многото години внимателно наблюдение на ворската класа определено го бяха научили на маниери.

И те заминаха, оставяйки Майлс за пореден път безцелно да обикаля замъка и да си говори сам. Защо самият той не водеше дами на концерти? Какво му пречеше? Е, цялата тази работа с пристъпите, разбира се. И проблемът с Илян, който още не беше решен. Но и едното, и другото очевидно скоро щяха да свършат и тогава? Не, мили Боже, никакви двойни срещи заедно с Иван! Майлс трепна, припомняйки си някои катастрофи с исторически мащаби. Трябваше му нещо ново. Той все още беше заседнал в чистилището, беше пленник на старите си навици. По дяволите, беше прекалено млад за пенсионер! Само Куин да бе тук...

Надяваше се, че тази вечер лейди Алис ще бъде внимателна. Преди няколко дни с Илян бяха излезли на разходка, дискретно следвани от ефрейтор Кости, и Саймън едва не се изгуби на две преки от замъка Воркосиган. Майлс нямаше да е толкова нервен, ако Илян и лейди Алис бяха останали да поиграят на карти – разновидност на мека психологическа терапия, която доктор Руибал бе препоръчал.

Илян и лейди Алис не се появиха до два часа след полунощ, далеч след края на концерта. Майлс посрещна госта си на вратата, чувствайки се в отвратително настроение.

Илян се изненада.

– Здравей, Майлс. Още ли си буден? – Той изглеждаше добре, макар че дрехите му бяха поизмачкани и от него отчетливо миришеше на сложна смес от хубаво вино и парфюм.

– Къде се губиш толкова време? – попита Майлс.

– Толкова време ли?

– Откакто свърши концертът.

– А, поразходихме се. После вечеряхме. Разговаряхме. Нали знаеш.

– Разговаряхте ли?

– Е, говореше лейди Алис. Аз слушах. Открих, че е много успокояващо.

– Играхте ли на карти?

– Не тази вечер. Върви да си лягаш, Майлс. Ужасно ми се спи. – Илян се прозя и се заизкачва по стълбището към стаята си.

– Е, харесват ли ти концертите? – извика след него Майлс.

– Много! – отзова се Илян.

„По дяволите, ние се побъркваме заради тая история с чипа, а той се забавлява!“ Не, не беше честно да обвинява Илян, че отказва, хм, да изпада в униние. Шефът на ИмпСи навярно бе решил, че причините за проблема са естествени и го беше приел за даденост. Или просто беше много по-търпелив и изкусен в лова на ловеца, отколкото Майлс. И това нямаше да е новост.

Във всеки случай, защо Илян да не прекара една нормална вечер някъде навън? Той поне не изпаднаше в гърчове пред хора. Майлс изсумтя и си легна, ала не успя да заспи. Предстоеше му мъчително чакане на някаква вест от доктор Ченко.

* * *

Неврологът съсредоточено се наведе към комуникационния си пулт и заговори:

– Ето какво успяхме да постигнем, лорд Воркосиган. Изключихме възможността за чисто медицински подход към проблема, като например използване на препарати, които да забавят производството на невротрансмитери. Ако ставаше въпрос само за едно или няколко разновидности на тези вещества, това щеше да е възможно, но вашият организъм очевидно произвежда десетки и стотици медиатори извън нормата – а може би даже всички налични. Не можем да подтиснем всичките, а дори и да можем, това само би ограничило честотата на пристъпите, но не би ги прекратило окончателно. Всъщност, след като внимателно анализирахме данните, мисля, че проблемът далеч не е толкова в свръхпроизводството на невротрансмитери, колкото в механизма на молекулярно освобождаване на резервоарите. Другият подход изглежда далеч по-обещаващо. Смятаме, че можем да направим микроскопичен вариант на онзи невронен стимулатор, който използвахме онзи ден в лабораторията, за да предизвикаме пристъпа ви. Той може да бъде имплантиран в черепа ви и ще сигнализира, когато равнището в резервоарите стане опасно високо. Можете да го използвате, за да предизвиквате пристъп по собствено желание, в избрано от вас време и място; така да се каже – безопасно да се разределите. Ако го правите в определена система, припадъците би трябвало да са по-леки и не толкова продължителни.

– Ще мога ли да шофирам? Да пилотирам? – „Да командвам?“

– Ммм... ако равнището на невротрансмитерите се следи и поддържа, не виждам защо не. Ако се получи.

След кратка вътрешна борба – *с кого?* – Майлс изтърси:

– Бях пенсиониран по болест заради тези пристъпи. Ще мога ли... да се възстановя? Да се върна на работа?

– Да, не можах да разбера... трябвало е да ви пратят във Военната болница преди да ви пенсионираат. Хм. Добре. Ако бяхте действаш лейтенант, можехте да подадете молба – или да използвате всички връзки, които имате – да ви прехвърлят на канцеларска работа. Но тъй като вече сте в запаса... определено ще ви трябват повече връзки. – Ченко се усмихна, благоразумно избягвайки да недооценява онзи набор връзки, с които разполага лорд Воркосиган.

– Канцеларска работа. И никакви кораби, нито полево командване?

– Полево командване ли? Мислех, че сте били агент от галактическия отдел на ИмПСи.

– Тъ-ъ... да речем просто, че не съм се озовал в оная криокамера в резултат на инцидент при тренировка. – „Макар че това определено беше поучителен опит.“

– Хм. Е, това определено не е в моята област. ИмпСи си има свои закони и техните лекари ще трябва да решат за какво сте годен. Що се отнася до останалите отдели на Службата, ще ви трябват просто свръхестествени смекчаващи обстоятелства, за да се занимавате с нещо друго освен канцеларска работа.

„Обзалагам се, че бих могъл да ги осигуря.“ Но канцеларската работа не го изкушаваше, тя не заплашваше по-нататъшното съществуване на лорд Воркосиган. Да прекара остатък от кариерата си като интендант на пералнята или още по-лошо, като метеоофицер в някоя затънтена база, очакващ повишение цяла вечност... Не. Без съмнение накрая щеше да се окаже в удобно малко кабинетче в подземията на ИмпСи, където щеше да анализира данни, събрани от други оперативни агенти на галактичния отдел. Редовно щяха да повишават заплатата му, ала никога нямаше да има стресове, свързани с повишението му до началник-отдел, още по-малко – шеф на ИмпСи. Всяка вечер щеше да се прибира вкъщи, за да спи в собственото си легло – точно като Иван. Да спи сам? Не е задължително.

„Само да не бях фалшифицирал онзи проклет доклад!“

Майлс въздъхна.

– Опасявам се, че всичко това е чисто хипотетично. Що се отнася до идеята за нарочно предизвикваните пристъпи... това не е истинско лечение на проблема, нали?

– Не. Но докато чакате да се появи някой по-умен от мен, който ще се справи с този проблем, това ще ви помогне да контролирате симптомите.

– Да речем, че не се появи по-умен от вас. През целия си живот ли ще трябва да нося този проклет стимулатор?

Ченко сви рамене.

– Честно казано, нямам представа. Вашият случай е уникален в моята практика.

Известно време Майлс стоеше мълчаливо.

– Добре – каза той накрая. – Да опитаме. И да видим какво ще се получи. – Той мимолетно се усмихна на любимия израз на Грегор, като на един вид тайна шега.

– Отлично, милорд. – Неврологът прегледа записките си. – Ще трябва да дойдете пак... ммм... след около седмица. – Той замълча, после вдигна поглед към него. – Простете ми любопитството, милорд... но защо, за бога, един Имперски Ревизор иска да се върне в Службата като обикновен лейтенант от ИмпСи?

„Капитан от ИмпСи. Исках да ме върнат като капитан от ИмпСи.“

– Боя се, че съм само временен Ревизор. Назначението ми ще приключи заедно с разследването.

– Хм, и... що за разследване е това?

– Извънредно деликатно.

– О, разбира се. Моля за извинение.

Майлс прекъсна връзката и се замисли над това, че Ченко беше задал много добър въпрос. И, очевидно, Майлс не разполагаше със също толкова добър отговор.

ГЛАВА 20

Дните се точеха един след друг без никакви инциденти и Майлс неохотно все повече клонеше към приемане на все по-твърдото убеждение на Хароче, че причината за повредата на чипа е естествена. Явно новият изпълняващ длъжността шеф на ИмпСи вече все по-малко се вълнуваше от това. А и защо да се нервира, щом нямаше втори опит, а през последвалия период на всеобщ смут не бяха нанесени нови атаки? Предаването на властта мина гладко. Ако целта на предполагаемия заговор беше да хвърли ИмпСи в хаос, а не да навреди лично на Илян, то тя не бе постигната.

Три дни преди в столицата да пристигне графиня Воркосиган, нервите на Майлс не издържах и той реши да избяга в имението Воркосиган. Той изобщо не се надяваше, а и, честно казано, не искаше да избегне срещата с майка си, просто все още не се чувстваше съвсем готов да застане пред нея лице в лице. Може би няколко дни селско спокойствие щяха да му помогнат да събере кураж. Освен това... там беше хубаво от гледна точка на безопасността на Илян. В онзи рядко населен район, където чужденците се забелязваха веднага, беше лесно да се открие източникът на евентуалните неприятности.

Единственият проблем с отстъплението в провинцията бе, че не знаеше дали ще успее да убеди готвачката да ги придружи. Мартин обаче се оказа достатъчен, за да накара Мама Кости да напусне привичната ѝ столица и да замине за съмнителната провинция. Майлс започна да се замисля дали да не повиши не нейната заплата, а тази на сина ѝ, за да го остави, а значи и нея, по-дълго на служба при него. Но може би скоро нямаше да се нуждае от шофьор?

Илян се отнесе сговорчиво към поканата за екскурзия, макар и не особено ентузиасирано.

– Тази седмица навярно ще е последната с хубаво време – отбеляза Майлс. И наистина, дните в столицата ставаха все по-студени и дъждовни, напомнящи по неприятен начин, че първите снегове ще паднат рано.

– Ще ми е... интересно пак да посетя имението – призна Илян. – Да видя дали всичко е така, както си го спомням.

Поредната мълчалива самопроверка на Илян; той не говореше много за това – навярно защото досегашните резултати от тези мини-тестове бяха обезсърчаващи. Или може би защото бързо забравяше за тези

резултати.

Минималното суетене сутринта – и Майлс, и Илян имаха навика да пътуват с малко багаж, както по лични причини, така и по работа, – свърши с това, че на обяд те спокойно пиеха чай, седейки на дългата предна веранда с изглед към езерото. Беше невъзможно да не се отпуснеш в този топъл следобед, седейки на сянка и гледайки над зелената морава към искрящата водна повърхност на фона на планините. Есенните дървета вече почти се бяха лишили от разноцветните си листа и не закриваха гледката. А и нуждите на пълния стомах лекуваха човек от каквито и да било останки от амбиции. Ако нещата продължаваха така, помисли си Майлс, ще се наложи задължително да се заеме с физически упражнения, или всичко ще свърши с това, че ще заприлича като две капки вода със своя клон-брат Марк и по този начин ще обезсмисли всичките му усилия. Той мислено си отбеляза да държи Марк далеч от Мама Кости, докато това е възможно.

В паузата преди десерта Илян хвърли поглед към моравата.

– Ха. Онова там е мястото, където умря капитан Негри, нали? Първият изстрел във Войната на Вордариан.

– Така са ми казвали – потвърди Майлс. – Ти тук ли си бил тогава? Присъства ли на убийството?

– Не, не. Бях в столицата и войската на Вордариан ме хванаха неподготвен, както и почти всички други. – Илян замислено въздъхна. – Или поне така ми се струва. Единственото нещо, което си спомням е, как един от подчинените ми, не мога да си спомня името му, се втурна при мен с думите „преврат!“⁴. И как пътувам нанякъде с кола. И че бях адски уплашен. Това си го спомням съвсем ясно, как ми се сви корема от страх. Странно... Защо помня това, а не... останалите, по-важни факти?

– Сигурно защото това при всички случаи щеше да го запомниш – отвърна Майлс. – Чипът ти записваше ли и чувства?

– Всъщност не. Макар че на базата на спомена можех да ги възстановя.

– Логически да ги изчислиш. А не да ги почувстваш.

– Повече или по-малко.

– Сигурно е било много странно.

– Бях свикнал. – Илян иронично се усмихна, без да отмества очи от осветената от слънцето трева. – Когато баща ти ме назначи за шеф на ИмпСи, първата ми работа беше да разследвам убийството на предшественика си. Като се замисля сега, същото може да се каже и за първата

задача на самия Негри. Той несъмнено е бил улеснен от факта, че е погнал за убийството на своя предшественик, но все пак... На Бараяр това, което се прави два пъти, става традиция. Аз се отървах леко, струва ми се. Никога не съм мислил, че ще мога да напусна тази работа жив, макар че оттеглянето на баща ти миналата година беше доста вдъхновяващ пример.

– Тогава ли... започна да ме гласиш за свой наследник?

– А, започнах много преди това. Или по-точно, ние двамата с Грегор.

Майлс не бе сигурен, че иска да мисли за това.

– Е... след като имаше на разположение една седмица за размисли, смяташ ли, че причината за повредата на чипа ти е била естествена?

Илян сви рамене.

– Нищо не е вечно. Хората, машините... Е, адмирал Авакли рано или късно ще ни съобщи. Интересно, какво ли прави днес лейди Алис?

– Подрежда списъка на гостите, избира хартията за поканите и кара новите си секретари да се упражняват в калиграфията. Или поне така каза. – Предния ден лейди Алис го беше казала и на двамата.

– А – отзова се Илян.

Сладкишите пристигнаха и последва мълчание, нарушавано само от звука на дъвчещи челюсти и леко одобрително мучене.

– Е – каза Илян накрая, – как прекарват уикендите си в провинцията двама джентълмени и офицери от запаса?

– Както искат. Например могат да си отспят.

– Точно с това се занимавахме цяла седмица.

– Интересуваш ли се от езда?

– Честно казано, не. Когато идвах тук, твоят дядо-генерал настояваше да ми дава уроци. Мога да се задържа на седлото, но не бих нарекъл това „удоволствие“. По-скоро ще е от областта на мазохизма.

– А! Тогава остава туризмът. И плаването, макар че за мен може би няма да е благоразумно... предполагам, че мога да си сложа спасителна жилетка.

– Водата не е ли вече малко студена?

– Не чак толкова, колкото напролет.

– Мисля, че ще пропусна това удоволствие. Звучи ми прекалено младежко.

– О, тук е чудесно място за деца. – Майлс се замисли. – Можем да отидем за риба. Не ми се е случвало често. Сержант Ботари не обичаше да чисти риба.

– Виж, това вече е по-спокойно занимание.

– По традиция трябва да си вземеш местна бира от селото – вари я една жена, страхотно нещо – и да потопиш бутилките във водата, за да остане студена. Когато бирата стане твърде топла за пиене, значи и за риболов е прекалено горещо.

– И през кой сезон се случва такава нещо?

– Ако съдя по собствения си опит, през никой.

– На всяка цена ще спазим традицията – авторитетно заяви Илян.

* * *

Трябваше им половин ден, за да извадят моторната лодка от бараката и в резултат на следващия ден излязоха в езерото на дневна топлина, а не през студената мъглива утрин. Коего идеално устройваше Майлс. Той не беше забравил основните положения на риболова, а тънкостите никога не ги беше познавал. Технологиията ги избави от необходимостта да нанизват на кукичките нещастно гърчещи се живи създания, изобретявайки протеинови кубчета, които, както уверяваше надписа на опаковката, гарантирано привличаха рибата на ята, стада, или както там се казваха.

Спуснаха бирата с мрежа през борда на лодката, опънаха брезентовия навес и се отпуснаха, за да се насладят на покоя и гледката. Дежурният телохранител от ИмпСи, един от тримата, пратени от щаба да охраняват Илян, седеше на брега до малък хидрофлаер и ги наблюдаваше от разстояние – „далеч от сърцето, ако не далеч от очите“.

Двете корди бяха хвърлени почти едновременно и примамките и тежестите изчезнаха във водата, бавно потъвайки надолу. На такова разстояние от брега вместо зеленикаво каменисто дъно под тях се виждаше само тъмната сянка на дълбините. Майлс и Илян се настаниха на меките си столове и отвориха първите си бутилки бира. Напитката се оказа великолепна, почти също толкова тъмна, колкото водата в езерото, и без съмнение беше пълна с витамини. Бирата се хлъзна в гърлото на Майлс с приятно горчиво шипене, а землистият ѝ аромат го удари в ноздрите.

– Всичко това щеше повече да прилича на засада, – отбеляза след малко Саймън, – ако рибата беше въоръжена и можеше да отвръща на огъня. Как мислиш, ако рибата ловеше хора, каква ли примамка щеше да използва?

Майлс си представи корда, хвърлена на брега и завършваща с парче прасковена торта.

– „Хайде да ходим за хоролов?“ Нямам представа. Ти каква стръв

ползваше обикновено?

– А, човешките страсти. Пари, власт, отмъщение, секс... но почти никога не е толкова просто. Най-странният случай, който си спомням... мили Боже, защо си спомням точно това, когато не мога... е, добре. По онова време тогавашният премиер-министър Вортала водеше сложни преговори с полианците за достъп до скоковия пункт. Той опита всичко, което можа да измисли, за да ги склони да отстъпят. Полианският посланик спомена на Вортала, че тайната му мечта винаги е била да има жив слон. И до ден днешен не знам дали наистина е искал слон, или това просто е била най-нелепата и невъзможна молба, която му е дошла наум в момента. Така или иначе, заповедта беше спусната... Всъщност това беше в ресора на галактическия отдел, но аз лично възложих задачата на един от агентите си, за да мога да го контролирам. Все още виждам изцъкления му поглед, когато ме попита: „И... колко голям трябва да е този слон, сър?“ В работата ми няма много такива моменти, затова ги ценя. Ти още не беше постъпил в Службата, иначе нали ти е ясно за кого първо щях да си помисля?

– О, благодаря. Е, и... агентът ти успя ли да намери слон?

– Той беше от Импси до мозъка на костите си – разбира се, че намери. Слонче. Специално направих така, че да съм дежурен в посолството когато Вортала достави слона в полианското посолство, произнасяйки с оня негов сочен, абсолютно безстрастен глас: „Подарък от моя августейши повелител император Грегор Ворбара...“ Тогав Грегор беше на около десет години и най-вероятно щеше да предпочете да остави животното за себе си. Баща ти благоразумно не му съобщи, че е подарил на някого слон.

– Полианците подписаха ли договора?

– Разбира се. Сега си мисля, че посланикът наистина е искал слон, защото след първоначалното си стъписване изглеждаше явно щастлив. Около година държаша слона в задния двор на посолството и той лично го къпеше и хранеше, а когато замина, го взе със себе си. И това разшири моя мироглед. Пари, власт, секс... и слонове.

Майлс се засмя. Интересно, а какви ли мотиви са движели него самия толкова упорито, толкова дълго и го бяха отвели толкова надалеч? До смъртта и от другата ѝ страна. Парите не го вълнуваха, може би защото никога не му бяха липсвали, освен в астрономическите количества, необходими за ремонт на бойни крайцери. За разлика от него, Марк направо беше алчен. Власт? Не копнееше да застане начело на Империята, нито нещо подобно. Ала мразеше, когато други имаха власт над

него. Това не бе стремеж към власт, това беше страх. Страх от какво? Да не стане жертва на тяхната некадърност ли? Да не го унищожат заради недъзите му, ако не е в състояние постоянно да доказва превъзходството си? Имаше нещо такова, скрито дълбоко под повърхността. Е... всъщност не чак толкова дълбоко. Бяха му разказвали, че собственият му дядо се е опитал да го убие, защото го бе смятал за мутант. По-късно през детството му бяха последвали още няколко гнусни инцидента, обикновено, макар и не винаги, осуетявани от навременната намеса на сержант Ботари... Но това едва ли беше скритият му мотив, нещото, което той не осъзнава, но заради което попада в сериозни неприятности, без да разбира защо.

Той отпи още една глътка от студената бира. „Идентичност. Това е моят слон.“ Мисълта бе категорична, на края на изречението този път нямаше въпросителен знак. Не славата като такава, макар че признанието беше важен свързващ елемент. Но ти си това, което правиш. „А аз направих много, о, да.“ Ако стремежът към идентичност можеше да се приравни към, да кажем, обикновения глад, Майлс щеше да е толкова дебел, колкото Марк дори не е сънувал. „Ирационално ли е да искаш да бъдеш някой толкова много, толкова силно, че да те боли от това?“ И в такъв случай, кога щеше да се насити?

Илян също надигна бутилката си с домашна бира и разклати въдицата си от въглеродни влакна, която, както и майлсовата, беше взета от бараката.

– Сигурен ли си, че тук изобщо има риба?

– О, да. От векове. Можеш да легнеш на пристана и да гледаш малките рибки, които любопитно плуват около камъните или да поплаваш сред тях. Всъщност са опитвали да тераформират това езеро много преди края на Периода на Изолация, по стария примитивен начин: изхвърляли в него всякакви органични отпадъци, каквито успявали да намерят, после добавили крадени водорасли и риба с надеждата да създадат екосистема, поддържаща земен живот. По времето на първите графове това предизвикало много спорове, защото местните фермери искали да употребят събрания тор за нивите си. А от времето на графа, моя дядо, в графското представителство в Хасадар винаги има хора, които се грижат за научното тераформиране на водите в областта. Така че водата отново стана безопасна за пиене, а рибата беше генетично усъвършенствана. Пъстърва, костур, сладководна съомга... тук под нас плава доста добра храна.

Илян се надвеси над борда и с известно съмнение се вгледа в

прозрачната вода.

– Наистина ли? – Той намота кордата и разгледа кукичката. Протеиновото кубче го нямаше.

– Сложих ли примамка на това нещо?

– Сложи. Видях те. Най-вероятно се е откачила.

– Ловки пръстчета има тая риба. – Но Илян се въздържа да се пошегува по-нашироко за рибите мутанти. Той постави нова примамка, вече по-стабилно, и отново хвърли въдицата във водата. Двамата си отвориха по още една бутилка. Майлс седна на ръба на лодката и започна да охлажда босите си крака във водата.

– Но това е много неефективно – отбеляза Саймън, след като нагласи навеса така, че да се окаже под бавно пълзящата сянка.

– И аз съм на същото мнение. Струва ми се, че това не е замислено да бъде ефективно. Мисля, че риболовът е бил изобретен, за да създаде илюзия за дейност, когато всъщност не правиш нищо. Може би така се противопоставят на жените си с техните грижи по стопанисването.

– От една седмица и аз не правя нищо. – Илян помълча и добави. – Но като че ли не помага.

– Не е вярно. Ставаш все по-добър на карти. Наблюдавам те.

– Според мен, последния път двамата с лейди Алис просто сте се наговорили да ме оставите да спечеля.

– Не.

– Хм. – Илян се поободри, но само за миг. – Това, че понякога успявам да не загубя на карти, не е достатъчно, за да се върна в ИмпСи.

– Още е рано. Едва си започнал да се възстановяваш. – Краката на Майлс започнаха да изтръпват и той се върна на меката си седалка.

Илян се загледа към отсрещния бряг, кафяво-зелен в лъчите на залязващото слънце.

– Не... Ефективността си има пик. И когато си балансираш на този пик, когато си се представяш в най-добрата си форма, не можеш да се примириш с нещо по-малко. Перифразирайки думите на майка ти, „не си струва да правиш нещо, което не можеш да направиш добре“. А... ръководството на ИмпСи далеч не е игра, повече от всичко останало. Всеки ден рискуваш живота на прекалено много хора.

– М-м – отвърна Майлс, маскирайки липсата на подходяща реплика с поредната глътка бира.

– Четирийсет години служа на императора – продължи Илян. – Започнах на осемнайсет, в офицерското училище, още при стария Ецар... не в Имперската академия; в онези времена, за да те приемат, трябваше

да имаш повече знания, пари и срички пред името. Постъпих в едно от провинциалните училища. Винаги съм знаел, че все някога ще трябва да се оттегля, просто не знаех кога. Служа на Грегор, откакто той беше на пет години. А сега, бог ми е свидетел, вече е възрастен мъж.

– И, разбира се, ти определено имаш заслуга за това – отбеляза Майлс.

Илян кимна.

– Не само моя. Но не мога... да съм такъв, какъвто съм... какъвто бях... и да не го зная.

– Моята кариера приключи много по-рано – мрачно отвърна Майлс.
– Даже не достигна двайсет години.

Илян се прокашля, разглеждайки въдицата си.

– Май клъвна, а?

– Не, не мисля. Прътът щеше да се наклони повече. Просто течението си играе с тежестта.

– Знаеш ли, не бих избрал това време, за да напусна – подхвърли Илян. – Исках сам да наглеждам Грегор по време на сватбените церемонии...

– И по време на следващата криза – поде Майлс. – И следващата, и следващата...

Саймън изсумтя съгласно.

– Така че... може би не е толкова зле. – И след малко добави: – Не ти ли се струва, че може да са откраднали цялата риба от езерото?

– Първо трябва да я хванат.

– А, добър отговор. – Илян замълча, извади мрежата с бирата, отвори една бутилка за себе си, а втората подаде на Майлс. Вече я бе преполовил, когато каза: – Аз... знам колко много означавах за теб „Дендари““. И аз... се радвам, че издържа и оцеля.

Не каза „съжалявам“, помисли си Майлс. Катастрофата, случила се с него, всъщност си беше самоубийство.

– Смърт, къде е твоето жило? – Майлс разклати въдицата си. – Куко, къде е твоята риба?... Не. Открих, че самоубийството вече не е изход за мен. Не като във времената на пубертетските ми стракове. Вече не вярвам, че смъртта няма да ме забележи, ако сам не я потърся. А да си дам живота... струва ми се глупаво да не използвам максимално онава, което ми е дадено. Да не кажа, че е адски неблагодарно.

– Смяташ ли... че вие с Куин... как да се изразя по-тактично? Смяташ ли, че ще успееш да убедиш капитан Куин да прояви интерес към лорд Воркосиган?

А-а. Илян се опитваше да се извини, че е прецакал любовния живот на Майлс, ето каква била работата. Той отпи от бирата и се замисли сериозно над това.

– Преди никога не съм успявал. Искам да опитам... трябва да опитам още един път. – „Кога? Как? Къде?“ Колко болезнено беше да мисли за Куин! Все още го болеше, когато си позволяваше да мисли за „Дендари“ . Значи, не трябва да мисли за тях. Много. „Искам още бира.“ – Що се отнася до останалото... – той отпи глътка и горчиво се усмихна, – има някои убедителни доказателства, че прекалено много съм загубил темпото, за да продължа да се правя на ходеща мишена. Всъщност напоследък любимите ми операции почти не се нуждаеха от въоръжени сили.

– Ставаш дяволски умен, ето защо – отвърна Илян, загледан в изкривения от цветното стъкло на бутилката силует на Майлс. – Макар че дори маневрената война изисква надеждни войски, с които да маневрираш.

– Харесва ми да побеждавам – тихо каза Майлс. – Ето какво наистина ми харесва.

Илян метна бутилката в сандъка, при останалите, и се наведе зад борда, примижавайки към водите на езерото. После въздъхна, надигна се, отново поправи навеса и за пореден път изтегли мрежата. Вместо риба.

Майлс вдигна ръка с недопитата си бутилка, отказвайки предложението нова, настани се по-удобно и се втренчи в бялата си корда, която потъваше все по-надолу в тъмните дълбини.

– Винаги по някакъв начин се връщаш с победа. По какъвто и да било начин. По правилата или не, на масата или под масата, но винаги побеждавах. Тези пристъпи... изглежда са първият противник, когото не мога да надхитря.

Илян въпросително повдигна вежди.

– Казват, че някои от най-непристъпните крепости в крайна сметка са били превземани заради предателство отвътре.

– Бях победен. – Майлс замислено духна в гърлото на бутилката. – И все пак оцелях. Не го очаквах. Чувствам се така, сякаш... съм изгубил равновесие. Бях длъжен да побеждавам. Винаги. Или победа, или смърт. И така... в какво ли още съм грешил?... Сега вече ще взема още една бира, благодаря.

Илян я отвори и му я подаде. Водата в езерото ставаше буквално ледена. Определено тази година вече е късно за плуване. Или за

удавяне.

– Може би, – каза Илян след много дълго мълчание, – поколенията рибари са изловили от популацията цялата риба, достатъчно глупава, за да глътне примамката.

– Възможно е – съгласи се Майлс. Той се изплаши, че гостът му започваше да се отегчава. Като истински домакин, трябваше да направи нещо по този въпрос.

– Според мен тук няма никаква риба. Това е измама, Воркосиган.

– Не. Видях няколко. Ако имах зашеметител, щях да ти го докажа.

– В наши дни се движиш без зашеметител, така ли, момче? Не е много разумно.

– Хей, сега съм Имперски Ревизор! Имам си огромни горили да ми носят зашеметителите, точно като големите момчета.

– Така или иначе, не можеш да зашеметиш нищо през всичките тези метри вода – твърдо заяви Илян.

– Е, нямах предвид точно зашеметител. По-скоро батерия за него.

– Ха! – Съдейки по вида му, Илян неочаквано се досети, но после отново започна да се съмнява. – Рибата може да се зашеметява, така ли? Изобщо не ми дойде наум.

– Това е стар номер на дендарийски планинци. Те са нямали време да ловят риба с въдици, това е ворска перверзия. Те са били гладни и са искали да получат вечерята си. Освен това господарите на езерото смятали риболова за браконьерство, което допълнително стимулирало местните да действат бързо и да изчезнат, преди да се появят графските оръженосци.

След около минута Илян измърмори:

– По щастлива случайност имам един зашеметител.

„Мили Боже, нима сме ти позволили да се размотаваш въръжен?“

– О?

Саймън остави бирата и извади оръжието от джоба си.

– Ето. Готов съм да го пожертвам. Трябва да видя как се прави това.

– А-а. Добре... – Майлс също остави бутилката си, подаде въдицата си на Илян и разгледа зашеметителя. Уставен модел, напълно зареден. Той извади батерията и започна да насилва касетата ѝ в най-добрия отработен стил на тайните оперативни работници на ИмПСи „Как да превърнем вашия парализатор в ръчна граната“. После отпи от бирата си, отчете времето и хвърли импровизираната граната през борда.

– Да се надяваме, че ще потъне – подметна Илян.

– Ще потъне. Виж. – Металическият блясък изчезна в дълбините.

– Колко секунди? – попита Илян.

– Никога не знаеш, разбира се. Това е едно от нещата, които правят номера толкова рискован.

Половин минута по-късно тъмната вода се освети отвътре от размазан ярък проблясък, а секунди по-късно мътен воден мехур се издигна на повърхността до лодката. Звукът, който съпровождаше всичко това, можеше да се опише по-скоро като оригване, отколкото като тътен. Лодката се разклати.

Стражът от ИмпСи на брега рязко скочи и насочи бинокъла си към тях. Майлс успокоително му махна – получи се оживен жест на леко подпийнал човек – и охранителят бавно седна обратно.

– Е? – попита Илян, без да откъсва очи от водата.

– Просто чакай.

След около две минути нещо проблесна долу, издигайки се, нещо светло и блестящо. И още едно. И още. Още две риби, сребристи и блестящи, изплуваха на повърхността.

– Божичко! – каза Илян, очевидно потресен. – Риба. – Той уважително надигна бутилката, допивайки бирата си в чест на Майлс.

Риба, и то каква. Най-малката беше дълга половин метър, най-голямата – около седемдесет сантиметра; съомга и пъстърва, включително онази, която сигурно се е криела под водата още от времената на майлсовия дядо. Изцъклените им очи укорително гледаха Майлс, който се беше надвесил през борда в доста неравновесно положение, опитвайки се да ги хване с мрежата. Рибите бяха студени и хлъзгави и Майлс едва не се присъедини към тях във водния им гроб, преди да успее да извади всички. Илян благоразумно го улови за глезена, докато Майлс пляскаше по водата и махаше с ръце. Плячката, която наредиха на палубата, изглеждаше внушително; люспите ѝ проблясваха във всички цветове на дъгата под лъчите на залязващото слънце.

– Ето че наловихме риба – каза шефът на ИмпСи, загледан в рибата, която тежеше почти толкова, колкото самия Майлс. – Вече можем ли да се прибираме?

– Случайно да имаш втори пълнител?

– Не.

– Остана ли бира?

– Това беше последната.

– Тогава можем.

Илян злорадо се ухили.

– Нямам търпение – измърмори той, – някой да ме попита какво сме използвали за примамка.

Майлс успя да пристане на кея без да разбие лодката, въпреки отчаяната нужда да изпикае и усещането за люлеене, което нямаше нищо общо с езерните вълни. Той втурна се нагоре по склона, влачейки със себе си двете по-малки риби, нанизани на връв през хрилете и оставяйки Илян да се пребори с трите по-големи.

– Трябва ли да изядем всичките? – задъхано извика след него шефът на ИмпСи.

– Може би само една. Останалите ще бъдат изчистени и замразени.

– А кой ще ги изчисти? Дали Мама Кости няма да има нещо против? Честно казано, не мисля, че искаш да обиждаш готвачката си, Майлс.

– В никакъв случай. – Майлс спря и кимна нагоре, сочейки с брадичката си. – За какво, според теб, са подчинените?

Мартин, привлечен от връщането на лодката – а може би е смятал да поиска разрешение сам да се повози с нея – се спускаше надолу по пътеката към тях.

– А, Мартин – радостно пропя Майлс с онзи тон, който би накарал далеч по-опитния Иван мигновено да се обърне и да избяга. – Точно ти ми трябваш. Занеси тези риби на майка си, – той стовари рибата в ръцете на объркания младеж – и направи с тях каквото тя ти каже. Насам, Саймън.

Безгрижно усмихвайки се, Илян постави в ръцете му и своя товар.

– Благодаря, Мартин.

Те оставиха момчето на пътя, без дори да се обърнат на жалостивото му „Милорд?...“ и, олюлявайки се, продължиха нагоре към хладната каменна къща. В момента единствените желания на Майлс бяха тоалетна, душ и креват, за да подремне малко – и точно в този ред. Това щеше да му е достатъчно.

* * *

След здрачаване Майлс и Илян се настаниха да вечерят с риба в трапезарията. Мама Кости им беше приготвила най-малката пъстърва (която би стигнала да нахрани всички в къщата) в сос, който би направил възхитителен дори печен картон, а прясната риба беше превърнал в пиришество, достойно за малко божество.

Илян явно се забавляваше от това доказателство на доблестта им като първобитни ловци.

– Често ли се занимаваш с това тук? Да храниш цялото си семейство?

– Когато бях малък – от време на време. После открих, че като беканка, майка ми по възможност не яде нищо друго, освен изкуствен протеин, насилва се да яде рибата, и със стиснати зъби лъже колко добро момче съм бил. Тогава престанах – хм, – да предизвиквам нейните кулинарни предпочитания.

– Мога да си я представя – усмихна се Илян.

– Искаш ли утре пак да отидем за риба?

– Хайде... да почакаме поне да я изядем всичката.

– Е, за това ще помогнат котките, живеещи до конюшната. В момента около кухненската врата висят най-малко четири и се опитват да омилостивят готвачката. Когато за последен път ги видях, направо преуспяваха в това.

Майлс допиваше последната чаша с вино, приемайки го на малки глътки. Огромно количество вода, малко сън и няколко хапчета го бяха избавили от започващия махмурлук (бира плюс прегриване). Изпитваше странно и непознато усещане – пълно отпускане. Не бързаше за никъде. Не препускаше бързо и то – на никаква скорост. Наслаждаваше се на настоящето, на онова „сега“, което съдържа в себе си вечността.

В този момент в трапезарията дотича Мартин, но този път не носеше никаква храна; Майлс вдигна поглед.

– Милорд? Търсят ви по комуникационния пулт.

„Който и да е, кажи му, че ще му се обадя утре. Или другата седмица.“ Не, това можеше да е графинята, която се е приземила по-рано или се обажда от орбита. Той си помисли, че вече е готов да се изправи пред нея.

– Кой е?

– Представи се като адмирал Авакли.

– О! – Майлс веднага остави вилницата си и се изправи. – Ще се обадя, благодаря ти, Мартин.

В края на дългия коридор имаше отделна стая с ком-пулт и там, над видеоплочата, се виждаше слабото лице на чакащия Авакли – като глава, отделена от тялото. Майлс седна на стола и настрои обектива.

– Да, адмирале?

– Милорд Ревизор. – Биокрибернетикът кимна. – Екипът ми е готов да изложи заключението си. Можем едновременно да докладваме на вас и генерал Хароче, както поискахте.

– Добре. Кога?

Авакли се поколеба.

– Препоръчвам колкото е възможно по-скоро.

Коремът на Майлс се сви.

– Защо?

– Смятате ли, че е подходящо да го обсъждаме по комуникационен пулт?

– Не. – Майлс облиза пресъхналите си устни. – Хм... разбирам. Ще ми трябват около два часа, за да се върна във Ворбар Султана. – И за това съвещание ще е по-добре да се преоблече. – Ще се срещнем, да речем, в двайсет и шест часа. Освен ако не предпочитате да го отложим за утре сутрин.

– Вие решавате, милорд Ревизор.

Авакли не възразяваше срещу нощно съвещание. Спокойният извод „естествени причини“ не изискваше такова бързане. Майлс и без това нямаше да успее да заспи, генерирайки всякакви предположения по темата.

– Тогава тази нощ.

– Отлично, милорд – одобрително кимна адмиралът.

Майлс прекъсна връзката и шумно въздъхна. Животът току-що отново започваше да набира скорост.

ГЛАВА 21

В щаба на ИмПСи цареше среднощна тишина. В заседателната зала на клиниката бе почти като в гробница. Около черната маса с холопроектора имаше пет въртящи се стола. Така, поредният медицински брифинг. За последните дни Майлс научи за вътрешността на човешките глави, включително за собствената си, много повече, отколкото някога е искал.

– Според мен столовете не стигат – каза Майлс на адмирал Авакли и кимна към масата. – Освен ако не предлагате генерал Хароче да постои прав.

– Ще донеса, милорд Ревизор – измърмори адмиралът. – Не очаквахме... – Погледът се прехвърли към Илян, който се настаняваше на мястото, запазено за Майлс, до полковник Руибал и срещу доктор Уедел.

Майлс не беше сигурен дали е много разумно да принуждава Илян да мине през това изпитание, но очевидното безпокойство на Авакли го изпълни с енергична безмилостност.

– Така ще си спестя време по-късно да му го повтарям – прошепна Майлс в отговор. – А и честно казано, не се сещам някой друг на тази планета, който да има повече право да научи.

– Не мога да споря с това, милорд.

„И по-добре недей“.

Биокибернетикът отиде за още един стол.

Майлс се беше екипирал с пълната си кафяво-сребриста униформа на рода Воркосиган, макар че този път беше оставил военните си отличия да лежат в чекмеджето на бюрото. Не искаше ордените му да отклоняват погледите от ревизорската му верига, лежаща официално на гърдите му. Илян бе избрал цивилно облекло в приглушени цветове: отворена риза, широки панталони и сако, които му придаваха вид на човек в отпуската. Любезност към стареещия се със всички сили да го замести Хароче? Само че Илян беше носил цивилни дрехи на работа толкова често, че посланието, ако изобщо имаше такова, ставаше малко двусмислено.

Авакли се върна в заседателната зала заедно с Хароче. Когато видя Илян, устните на генерала трепнаха изумено; Илян обърна глава и приветливо му кимна:

– Здравей, Лукас.

Дълбокият глас на Хароче омегна.

– Здравейте, сър. Радвам се отново да ви видя на крака. – И все пак той се обърна към Майлс и прошепна: – Достатъчно ли се е възстановил? Ще може ли да издържи това?

– О, да – усмихна се Майлс, прикривайки, че няма никаква представа по този въпрос. Хароче махна небрежно с ръка – „няма нужда“ – и събралите се тук тази нощ не започнаха да си отдават чест един другиму; присъствието на Илян можеше да стане причина за объркване кой на кого трябва да козирува. Разнесе се шумолене и поскърцване, докато всички заемаха местата си, сериозни и внимателни. Адмирал Авакли остана прав на подиума при холодисплея.

– Милорд Ревизор, – започна биокибернетикът, – генерал Хароче, господа. Господин началник Илян. – Той неуверено кимна на Саймън. – Предполагам, че за никого от вас няма да е пълна изненада: ние установихме, че повредата на невралния имплантант има изкуствен произход.

Хароче въздъхна дълбоко и кимна:

– Тъкмо от това се боях. Досега се надявах да се окаже нещо по-просто.

Майлс и преди беше изпитвал подобни надежди по много различни поводи, затова едва се удържа от съчувствие. По принцип, винаги е бил разочарован от надеждите си за прост изход.

– „Просто“ е последната дума, която бих използвал в този случай – отвърна Авакли.

– Значи имаме работа с умишлен саботаж – заключи Хароче.

Авакли подъвка долната си устна.

– Това, сър, вече е във вашата област. Както казах, засега предпочитам да се придържам към първоначалната формулировка. „Събитие с изкуствен произход“. А за обяснения давам думата на доктор Уедел, – над високо вдигнатите вежди на биокибернетика за миг се появи едва забележима бръчка, – който ни помогна да проследим цялата причинно-следствена връзка. Доктор Уедел, ако обичате.

По тази бръчка Майлс заключи, че Уедел-Канаба продължава да се държи както обикновено – той просто беше блестящо умен и отвратително непоносим. И ако някога изгубеше изключителния си ум, той несъмнено щеше да се изненада колко омраза му е донесло поведението му. Ала Авакли беше прекалено честен учен, за да представи чуждите заслуги като свои. Уедел се качи на подиума. Аристократичното му лице изглеждаше уморено, напрегнато и малко самодоволно.

– Ако искате да видите виновника – искам да кажа непосредствения

виновник, – това е портретът му. – Пръстите на Уедел пробягаха над управлението на холопроектора. Във въздуха над плочата се появи сложно яркозелено петно, което бавно се завъртя във въздуха. – Разбира се, цветът е компютърна добавка – тук си позволих малко артистична волност, – а увеличението е няколко милиона пъти. Това, господа, е биоинженерен апоптотичен прокариот. Или поне така съм го реконструирал.

– Това е... какво? – попита Майлс. – По-просто, моля.

На лицето на Уедел се появи болезнена усмивка – несъмнено той претърсваше паметта си за едносрични думи. Майлс съжали, че беше изпил последните четири бутилки бира.

– Миниатюрно бръмбарче, което яде разни неща – направи опит биологът, разчитайки на по-нататъшна необходимост от превод.

– Не чак толкова опростено – сухо отбеляза Майлс. Седящите около масата бараярци, които бяха наясно с могъществото на Имперския Ревизор, потръпнаха от тона му. Емигрантът Уедел остана невъзмутим. „Никога не спори с педанти за терминология. Така само си губиш времето и дразниш педанта.“ Е, добре, реши Майлс. – Прокариот. Ясно. Реконструиран?

– След малко ще стигна до това, милорд Ревизор. Той едва ли може да се нарече форма на живот, тъй като е по-малък и по-прост от най-малката бактерия, но той изпълнява две жизнени функции. В известен смисъл може да се каже, че „яде“. По-точно, той произвежда протеолитен ензим, който разгражда протеиновата матрица, използвана за въпросния чип, както и за още някои подобни видове галактически нервни имплантанти. Той разрушава само нея и нищо друго. След като погълне получените като резултат хранителни вещества, той се възпроизвежда чрез елементарно делене. Популацията на такива прокариоти, които имат на разположение запас (както е тук) от протеини на чипа, с които могат да се хранят, започва последователно да удвоява размерите си в обикновена геометрична прогресия – до определен момент. Прокариотът е програмиран да се самоунищожи след известен брой деления. Когато получихме чипа за анализ, почти всички вече го бяха направили и трябваше да си играя с откъслечни части от мозайката. Само още една седмица, и нямаше да има какво да изследваме.

Хароче потръпна.

– Специално за Илян ли е бил създаден този прокариот? – попита Майлс. – Или може би е продукт, произвеждан с търговска цел?

– Не мога да отговоря на първия ви въпрос. Но по молекулярната му структура съм в състояние да прочета голяма част от историята на

неговото създаване. На първо място, който и да го е създал, той не е започнал от нулата. Това е модификация на вече съществуващ, патентован апоптотичен организъм, първоначално предназначен да унищожава нервна плака. Галактическият патентен код за това напълно законно медицинско приложение все още се четеше на някои молекулярни фрагменти. Модифицираният прокариот обаче не носеше обозначение на лабораторията производител, знак за патент или лиценз. Между другото, първият патент е получен преди около десетина години, което ни дава някаква отправна точка при определяне на времевия интервал.

– Това щеше да е следващият ми въпрос – каза Майлс. – Надявам се, че ще успеем още повече да стесним времевите граници.

– Разбира се. Но виждате колко много научихме дори само от кодовете и тяхното отсъствие. Оригиналният медицински прокариот е бил откраднат и незаконно използван за нова цел и хората, които са го модифицирали, очевидно не са искали да го узаконят и да го пуснат в масово производство. Налице са всички признаци за еднократно производство по поръчка на един-единствен клиент.

– Дали случайно не е работа на Джаксън Хол? – попита Майлс. „Ти би трябвало да знаеш.“

– Някои от използваните методи определено подкрепят тази възможност. За съжаление, аз не съм лично запознат с тях.

Значи не идваше от лабораториите „Барапутра“, бившия работодател на Уедел-Канаба. Това вече щеше да е страхотна случайност. Но на Джаксън Хол имаше десетки други производители, които биха изпълнили дребна поръчка като тази. За пари.

– Колко е струвало производството на този прокариот? Или по-скоро, поръчката за изработката му?

– Ммм... – Уедел замислено се загледа в празното пространство. – Действителните лабораторни производствени разходи са не повече от петдесет хиляди бетански долара. Но кой знае каква може да е била надценката. Ако клиентите са поставили условие поръчката да се запази в тайна, може да са им поискали пет пъти по-голяма сума. Или повече, в зависимост от пазарните условия.

Значи това не беше работа на самотен луд, освен ако не бе баснословно богат самотен луд. Сигурно някоя организация. Първите, за които си помисли Майлс, бяха комарските терористи – за съжаление, човек винаги първо се сещаше за тях.

– Възможно ли е да е сетаганданско изпълнение? – попита генерал Хароче.

– О, не, не мисля – отвърна Уедел. – Изобщо не е в техния стил. От генетична гледна точка. Сетагандците се отличават със своето качество, оригиналност и... как да се изразя... елегантност. В сравнение с тяхната работа това е свършено надве-натри. Ефикасно, да, но – надве-натри. На молекулярно равнище.

Илян сви устни, но не каза нищо.

– Кодът за самоунищожение – продължи Уедел, – може да е бил въведен за безопасност на разпространението, просто останал тук от оригиналния вариант. Или... може да е заложено нарочно, за да заличи уликите.

– Коя от двете възможности сте склонен да подкрепите?

– Има някои изменения в сравнение с оригиналния медицински проکاریот... но във всеки случай, това е било нарочно оставено в конст-рукцията. Мога да ви изложа фактите, милорд, но не мога да съдя за намеренията на непознати хора.

„Вярно, това е моя работа.“

– Така... кога са го вкарали в Илян? И как?

– „Вкарали“ – това е хипотетичен термин, макар че при сегашните обстоятелства е напълно допустим. Освен това, кога за пръв път са се проявили първите очевидни симптоми на срива?

– Преди четири седмици – отвърна Хароче. – По време на оперативка на всички отдели.

– Всъщност около една седмица по-рано – поправи го Майлс. – Според моя информатор.

Генералът го изгледа остро.

– Нима?

Илян се размърда, сякаш понечи да прибави нещо, но не наруши млчанието си.

– Хм. Проکاریотът не започва възпроизвеждането си много бързо. До голяма степен зависи от това, каква първоначална доза е била вкарана в организма.

– Ясно. А как са го направили? – прекъсна го Майлс. – И като стана дума за това, как се съхранява и транспортира тази гадост? Каква е трайността му? Изисква ли някакви специални условия?

– Съхранява се на сухо, в капсулиран вид, при стайна температура, макар че малко студ няма да му навреди. Трайност... Господи! Години. Макар че в случая очевидно става дума за по-малко от десетилетие. Активира се чрез овлажняване, тъй като се е предполагало, че ще се приема като лекарство, за което е нужен контакт с влажна повърхност. С

хлъзгава обвивка – може да е бил вдишан като прах; инжектиран като разтвор или да е проникнал, като замърсяване, в открита рана, дори драскотина. Повредена кожа и влага – и край. И не е задължително драскотината да е голяма.

– Може ли да е погълнат?

– Стомашните киселини биха унищожили повечето прокариоти. Възможно е да се направи, но изисква по-голяма първоначална доза, за да може достатъчен брой от тях да проникне в кръвоносната система и да стигне до чипа.

– И така... Кога? След какъв максимален срок прокариотът започва да действа? Можете ли на базата на темповете на възпроизводство да пресметнете кога е станало това?

– Съвсем приблизително. Боя се, че това е само една от няколкото променливи величини, милорд. Срокът може да варира от една до десет седмици преди появата на първите симптоми.

Майлс се обърна към Илян.

– Спомняш ли си нещо такова?

Шефът на ИмпСи безпомощно поклати глава.

– Има ли някаква вероятност... – обади се Хароче – може ли... възможно ли е прокариотът да е попаднал в организма му случайно?

Удел сви устни.

– Дали е възможно? Кой може да каже? А дали е вероятно? Тъкмо това е въпросът. – Той ги погледна с такъв вид, сякаш се радваше, че не той ще е човекът, който трябва да даде отговора.

– Има ли някакви съобщения, – обърна Майлс към Хароче, – за това, че някой на Бараяр има чип с подобна технология и този чип загадъчно се повредил? И изобщо има ли някой на Бараяр с такъв чип?

– Поне на мен не ми е известно – отвърна Хароче.

– Бих искал ИмпСи да провери това. Моля ви.

– Да, милорд. – Хароче си записа.

– Невралните имплантанти на скоковите пилоти използват съвсем различна система – обади се Авакли. – Слава Богу. – Той примигна, навярно представяйки си хаоса, който можеше да предизвика такава „пилотска чума“.

– Този прокариот не се предава по обикновен начин – категорично ги увери Удел. И доста небрежно, помисли си Майлс.

– Мисля, че трябва да допуснем най-лошия сценарий – каза Майлс.

– Наистина – въздъхна Хароче.

– Прилича ми на саботаж – продължи Майлс. – Предварително

обмислен и много добре реализиран. – „При това жесток, Господи, вероятно жесток!“ – Вече знаем какво и как. И донякъде, кога. Но кой и защо? – „О, пак тези човешки мотиви. Докоснах слона и той много приличаше на – какви бяха шестте отговора? – на въже, дърво, стена, змия, копие и ветрило...“ – Методът ни е известен. Но мотивът остава неясен. Ти имаш прекалено много врагове, Саймън, но нито един от тях не ти е личен враг. Поне така ми се струва. Нали не си... спал с нечия жена или дъщеря, или нещо от този род, а ние просто да не знаем за това?

Илян мрачно се усмихна.

– Уви, не, Майлс.

– Така... трябва да е някой, който се е целил изобщо в ИмпСи. Политически мотиви? По дяволите, това пак е прекалено общо. Макар че извършителят очевидно е имал достатъчно пари и, хм, търпение. За колко време според вас е създаден този микроскопичен звяр, доктор Уедел?

– Лабораторната работа отнема, ъ-ъ, около два месеца. Освен ако не са платили за експресна услуга. В този случай – най-малко месец.

– Плюс времето за транспортиране... Мисля, че този заговор трябва да е започнал най-малко преди половин година.

Хароче се прокашля.

– Изглежда много вероятно това нещо да идва от не-бараярска лаборатория. Искам да знам от коя точно и кога. С ваше разрешение, милорд ревизор, незабавно ще вдигна под тревога галактическия отдел да задейства агентите си на Джаксън Хол. Без да изключваме другите възможни източници на биопродукт от такъв порядък – например Ескобар. В края на краищата, Джаксън Хол няма пълен монопол върху тъмните сделки.

– Да, ако обичате, генерал Хароче – отвърна Майлс. Това беше именно онази уморителна работа, която ИмпСи можеше да изпълни далеч по-добре от него. Истинският Имперски Ревизор обикновено разполагаше със собствен екип, на който да възлага такива задачи. Щеше да се наложи лично да проверява докладите, за да е сигурен. Ох, в крайна сметка пак щеше да се озове в подземията на ИмпСи. Навярно така му бе писано.

– И освен това ще проуча всички пътувания на Илян през последните, да речем, шестнайсет седмици – прибави Хароче.

– През повечето време бях тук, в щаба – съобщи Илян. – Два пъти съм пътувал извън града... струва ми се... но съм сигурен, че през това време не съм напуснал Бараяр.

– Не забравяй официалната вечеря при Грегор – напомни му

Майлс. – И още няколко събития, които надзираваше лично.

– Така. – Генералът отново си записа нещо. – Ще имаме нужда от списък на всички галактически посетители, с които шефът Илян би могъл да се срещне лично по служебни въпроси. Списъкът ще е голям, но няма да е безкраен.

– Можете ли да направите още нещо, за да стесните времевите рамки? – обърна се Майлс към Авакли и Уедел.

Уедел разпери ръце. Авакли поклати глава и отговори:

– Със сегашните ни данни – не, милорд.

– А към тези данни може ли да се прибави още нещо? – попита генерал Хароче.

Всички доктори поклатиха отрицателно глави.

– Всичко друго ще е в областта на хипотезите – отвърна адмиралът.

– Какво странно нападение – замислено отбеляза Майлс. – Целта е била дееспособността на Илян, а не животът му.

– Не съм сигурен, че можем напълно да изключим последната възможност, милорд – рече доктор Руибал. – Ако не бяхме извадили чипа, той спокойно можеше да умре от изтощение. Или при нещастен случай – по време на някой от периодите на объркано съзнание.

Хароче пое дъх през зъби. „Наистина“, – помисли си Майлс. Щом някой искаше да убие шефа на ИмпСи, генералът спокойно можеше да е следващият в списъка.

Хароче се изпъна в креслото.

– Господа, всички свършихте изключителна работа. Ще впиша личната си похвала в секретните ви досиета. Веднага щом предадете окончателния си доклад, ще можете да се върнете към обичайните си задължения.

– Утре, най-вероятно – уточни Авакли.

– Може ли да си тръгна още тази вечер? – намеси се Уедел. – Бедната ми лаборатория вече цяла седмица е в ръцете на моите асистиенти. Направо потръпвам от мисълта какво ме очаква там.

Авакли погледна към Майлс, прехвърляйки решението на него – „Ти ми го натресе, ти се оправяй с него.“

– Не виждам защо не – отвърна Майлс. – И аз искам копие от доклада.

– Естествено, милорд ревизор – потвърди Авакли.

– И всичко друго, което откриете, генерал Хароче.

– Разбира се. – Генералът понечи да прибави още нещо, но само направи подканващ жест с отворена длан към Майлс. – Милорд Ревизор?

Вие свикахте това съвещание.

Майлс се усмихна и се изправи.

– Свободни сте, господа. Благодаря на всички ви.

В коридора Илян се забави да поговори с Хароче. Майлс чакаше.

– Е, господине – въздъхна генералът, – трябва да отбележа, че ми завещахте много неприятна задача.

Илян се ухили.

– Добре дошъл на горещия стол. Казвах на Майлс – вчера, нали? – че първата ми работа като шеф на ИмпСи беше да разследвам убийството на предшественика си. Триумф на традицията!

„Каза ми го днес следобед, Саймън.“

– Вие поне не бяхте убит – отбеляза Хароче.

– А! – Усмивката на Илян помръкна. – Аз... забравих. – Той погледна заместника си и сниши глас дотолкова, така че генералът трябва-ше да се наведе към него, за да го чуе. – Хвани заради мен тия копелета, Лукас!

– Ще направя всичко възможно, господине. Всички ще направим. – Въпреки цивилното облекло на Илян, Хароче сериозно му отдаде чест, когато двамата с Майлс тръгнаха към изхода.

* * *

Тази нощ, или по-точно – тази сутрин, Майлс не успя да заспи лесно, независимо че очакваната безсъница поради предчувствия се замени от... какво? Информационно несмилане, реши той.

Той се обърна в завивките си и се втренчи в тъмнината – далеч не толкова непроницаема, колкото проблема, който току-що се стовари в ръцете му. Когато с радост се беше възползвал от възможността да поиграе на Имперски Ревизор, той предполагаше, че това ще бъде именно маскарад, който ще продължи точно толкова, колкото ще е необходимо, за да измъкне Саймън Илян от грубата хватка на медиците в ИмпСи. Не чак толкова сложна задача, както се оказа. Но сега... сега той се сблъска с проблем, от който *истински* Ревизор, с целия му щат и подкрепа, би получил прогресиращо безсъние.

Званието му, получено просто по прищявка на Грегор, беше празен звук, и този звук кълтеше като ехо в главата на Майлс. Липсваше му поддръжката на дендарийците. Ако беше помислил дори за миг, че това назначение ще се превърне в истинско, дори само временно, той би започнал да набира щат от съответните експерти, които би измъкнал – осигурявайки им независимост от предишните им работодатели – от

всякакви бараярски учреждения. Например, той познаваше в ИмПСи множество отлични специалисти, които доближаваха края на двайсетгодишната си служба и които биха пожелали да се уволнят и да предоставят уменията си на негово разположение. Изучи персонала на другите Ревизори и си събери свой по техен образец. Притисни лорд Ревизора Ворховиц в най-близкия ъгъл и не го пускай, докато не каже всичко каквото знае за това, как се изпълнява тази работа. Пак на училище. „Пак правя всичко не както трябва, по дяволите.“ Познатата неосведоменост. „А ти си мислеше, че си се научил на нещо.“

И така. Какво трябва да прави по-нататък, или по-точно, с какво да започне. Единственото късче материална улика с което разполагаше – реконструираният от биолозите прокариот, – сякаш го водеше обратно към Джаксън Хол, ако можеше да се вярва на професионалната квалификация на Уедел – а Майлс ѝ вярваше. Значи ли това, че той самият, без никакви легенди и прикрития, трябва да замине за Джаксън Хол за да ръководи издирването? Тази мисъл го накара да потръпне.

Този вид полева работа беше именно онази, която трябваше да се възложи на екипа полеви агенти, сред които беше и той. Толкова по въпроса за квалификацията. Така че най-очевидното решение беше да предаде тази задача в чужди ръце, ако не броим факта, че... сега самата ИмПСи беше опетнена с подозрение.

Ако производството на прокариота е било чисто търговска операция, то на Джаксън Хол нямаше да се намерят никакви мотиви. Е, може би отмъщение? По време на последното си посещение там „адмирал Нейсмит“ сериозно раздразни няколко джаксънски Велики Домове; ако най-накрая са успели да изчислят за кого е работил... Само че на Дома Фел, който бе способен да отдели ресурси за този вид отвратителна диверсия, той не беше причинявал сериозни неприятности. Домът Барапутра, когото той раздразни повече, май не беше толкова безумен, че да започне тайна война с Бараяр – в края на краищата, от това нямаха никаква директна полза. А Домът Риовал, който имаше достатъчно средства и безумие, се разпадна на части; барон Риовал беше мъртъв.

Не. Оръжието може и да е дошло от Джаксън Хол, но престъплението е извършено *тук*. „Интуиция, а, момче?“ Какво да направи тогава: да заложи засада на собственото си подсъзнание? Тогава тихомълком ще се побърка...

А може би трябваше да даде на своя демон на интуицията повече храна? Да разрови ИмПСи? „А може да провокирам и собственото си убийство?“ В краен случай това щеше да е забавно и не толкова

разочаровашо, като тази пустота.

„Наистина ли смяташ, че това е вътрешна работа?“ Демонът на интуицията, както обикновено, не пожела да даде директен отговор. Само че ето какво: всеки можеше да отиде на Джаксън Хол и да огледа всичко. Но само Имперският Ревизор можеше да проникне в щаб-квартирата на ИмпСи. Решаването на тази главоблъсканица не беше работа за един човек, но беше твърде очевидно каква беше неговата част от задачата.

„Значи, ИмпСи.“

* * *

Началото на деня завари Майлс на крака, напълно облечен в кафяво-сребърната си униформа и ревизорската си верига. Той допиваше последните глътки от кафето си на пейката в предния вестибюл и чакаше Мартин да докара графската лимузина отпред. Изведнъж пред главния вход се чу шум, твърде силен, за да може да е предизвикан от Мартин (във всеки случай Майлс не чу грохота, който се получава когато автомобил се вреже в стълб). Това беше шум от няколко автомобила, съскането на отварящите се кабинички, гласове, стъпки... Майлс остави чашата си и стана, за да даде на вратата команда да се отвори, ала тя се отвори сама. „А-а. Разбира се.“ Корабът, на който летеше графиня Воркосиган и нейният антураж, очевидно беше влязъл в орбита тази сутрин, докато той още спеше.

Първи в предверието влязоха двама оръженосци в кафяво-сребристи униформи. Те първо се поклониха пред появилата се графиня, след това се обърнаха и отдадоха чест на Майлс. Графинята плуваше през тълпата от стражи, секретари, прислужници, сервитьори, шофьори, носачи, всякакви подчинени и отново стражи, като прекрасна яхта, разцепваща водите на бурно море, а те се отдръпваха с поклони от пътя ѝ, като вълни, въртейки се в миниатюрни водовъртежи и отминавайки в определеното им направление. Висока, червеносока, спокойна жена, облечена в нещо кремаво и развяващо се, от което аналогията с кораба беше още по-явствена. Да се каже „добре запазена“ за своеобразната ѝ красота би било несправедливо; в крайна сметка, тя бе бетанка, и със своите шестдесет и няколко години едва беше достигнала средната възраст според стандартите на родната ѝ планета. Секретарят, който вървеше след нея като залепен, беше отпратен настрана с едно махване на ръка веднага щом графиня Воркосиган видя сина си.

– Майлс, скъпи!

Майлс остави чашката си и се поклати над ръката ѝ в опит да ѝ

попречи да го прегърне майчински. Тя улови намека и каза само:

– Божичко, колко официално облекло – сутринта, и то в такъв час.

– Тъкмо отивам на работа – поясни Майлс. – Повече или по-малко.

– Разбира се, ти сега подробно ще ми разкажеш за това... – тя го хвана за ръката и го издърпа настрана от пътеката, по която пренасяха пристигащия багаж – картина, която напомняше на Майлс колона от мравки. Те влязоха в съседната стая, предверието на голямата библиотека, а помощниците на графинята продължиха работата си и без нея.

Отдалечавайки Майлс на разстояние една протегната ръка, майка му го огледа внимателно от глава до пети.

– Как си? – Усмивката ѝ не скриваше тревожните нотки в гласа ѝ.

Зададен от нея, такъв въпрос криеше потенциално опасна дълбочина, но Майлс изплува с думите:

– Благодаря, добре.

– Наистина ли? – тихо попита тя.

– Наистина.

– Действително изглеждаш... по-добре, отколкото очаквах. Не толкова приличаш на зомби като в някои от твоите, хм, изключително кратки формални съобщения.

– Аз... имах няколко тежки дни веднага след... нали знаеш. Но го преживях.

– Двамата с баща ти бяхме почти готови да хукнем за вкъщи. На няколко пъти.

– Радвам се, че не сте го направили. Но това не значи, че сега не се радвам да те видя – припряно прибави той.

– Хм. Мислех, че работата е в това, откъде ще задуха вятърът.

– Може би все още щях да си крия главата в задника – унило призна Майлс, – но възникнаха някои събития. Предполагам, че си научила за Саймън?

– Да, но не всичко. Макар че... Алис беше по-изчерпателна от вас двамата – ти и Грегор. Как е той?

– Нормално. В момента е тук. Спи. Снощи заседавахме до късно. Мисля... че ще е по-добре той сам да ти разкаже за това. Дотолкова, доколкото може. – Той предвидливо добави: – Физически се е възстановил, но е малко... е, боя се, че сега е далеч по-разсеян от онзи Саймън, с когото си свикнала. Ще разбереш, когато поговориш с него.

– Ясно. – Майка му леко се намръщи. – Веднага щом мога. След час имам делова закуска с Алис. Изгарям от нетърпение да се запозная с Лайза.

– Е, успя ли да успокоиш родителите й? Лейди Алис каза, че тя не е успяла да направи това.

– О, Алис беше свършила добра работа по подготовка на почвата. Разбира се, чувствата на родителите на Лайза не са еднозначни. Като представители на *онези* Тоскана, те, естествено, са във възторг от перспективата да спечелят още по-голямо влияние, както за себе си, така и за компанията си, и, за тяхна чест, изобщо за Комар.

– Тук грешат, ако си мислят така. Грегор твърде съзнателно се отнася към необходимостта да изглежда безпристрастен, за да си позволи да прави прекалено много явни услуги на роднините на жена си.

– Точно това внимателно им го обясних. Те са достатъчно разумни, за щастие. Радостта им е помрачена от искрено безпокойство за безопасността и личното щастие на дъщеря им, макар че също като всички други родители, нямат представа как да го осигурят. – Тя сухо му се усмихна.

Това за него ли се отнасяше? Несъмнено.

– А... как е татко? Как понесе... всичко това? – Майлс неопределено мръдна едното си рамо, загатвайки по този начин за новия си, цивилизен живот.

Майка му се прокашля.

– Смесени чувства, нееднозначни реакции. Изпрати по мен всякакви противоречиви уверения, които според мен се свеждат само до едно: имаш неговата подкрепа. Винаги.

– Това го знам. Питам за друго. Беше ли много... разочарован?

Тя на свой ред сви рамене.

– Всички знаем колко много работеше, за да постигнеш онова, което постигна, независимо от неравните шансове.

„Тя избягва отговора, дявол да го вземе.“

– Повече се безпокоеше какво ще стане с теб после, когато останеш без опора под краката си – прибави лейди Воркосиган. После почука с дългия си показалец по златната му верига. – Трябва да отбележа, че това е много находчиво от страна на Грегор. Приятно е да се види, че с възрастта момчето е станало по-ловко.

– Почакай Саймън да ти обясни какъв товар се очаква да нося с тая проклетата верига.

Тя вдигна вежди, но не попита нищо. За момент Майлс се замисли за спокойните майчински маниери на графиня Воркосиган и за тяхната разлика с така и нереализираните планове, които лейди Алис градеше против – именно против! – Иван. Общо взето той беше убеден, че

спокойното уважение на графинята беше далеч по-страшно от което и да е директно вмешателство. Изведнъж откриваш, че жадуваш да бъдеш достоен за това уважение. Графинята играеше ролята на незаинтересован наблюдател с почти стопроцентова убедителност – стил, който Грегор, без съмнение, бе научил от нея.

В този момент в стаята надникна Мартин, чието изражение при вида на графинята се превърна в благоговееен страх.

– Милорд? Ъ-ъ-ъ, колата ви е готова и изобщо...

Графинята махна с ръка към Майлс, освобождавайки го.

– Щом трябва да тръгваш, върви. Аз ще се заема със Саймън.

– Изглежда, че днес работата ми ще е да размърдам предишното му ведомство. – Ох, как не му харесваше вкуса на тази дума, „предишното“. – Хароче адски се тутка с този проблем. Макар да не мога да обвинявам ИмПСи, че отказва да действа преди да получи достатъчно информация.

– А защо не? Преди са го правили, и то доста често.

– Брей. Не ехидствайте, милейди майко. – Майлс се поклонил съвсем по ворски.

– Радвам се, че те заварих тук – извика след него тя.

– А къде другаде да бъда?

Лейди Воркосиган се поколеба, после кисело призна:

– Хванах се на бас с Арал, че ще предпочетеш дребния адмирал.

ГЛАВА 22

През останалата част от деня Майлс окупира кабинета на Хароче, проверявайки всичко, което беше свършила ИмпСи от предишната нощ и контролирайки изходящите заповеди. Той поглъщаше страница след страница от подробния списък на местата и движенията на Илян през последните три месеца, докато очите му не започнаха да се кръстосват и той започна да се притеснява, че ще пропусне нещо. Хароче търпеливо понасяше това нервиращо надзъртане иззад рамото му. Щяха да минат седмици преди да получат резултат от галактическите проверки. Генералът съсредоточаваше вниманието си главно върху връзката с Джаксън Хол, накъдето сочеха единствените им веществени доказателства, което напълно съответстваше с теорията на Майлс. Или с неговите предразсъдъци.

Какъвто и дребен пропуск да направеше Хароче, Майлс незабавно му го посочваше и той незабавно го поправяше. До края на деня, изглежда, нямаше какво друго да направят по въпроса с Джаксън Хол, освен да изпратят там лично Майлс; тази идея бе хрумнала на временния шеф на ИмпСи напълно самостоятелно.

– Вие очевидно имате изключително голям опит с джаксънианските Домове – отбеляза Хароче.

– М-м – неутрално проточи Майлс, скривайки факта, че тази идея беше завладяла и неговото въображение. Да се върне на Джаксън Хол в новия си облик на Имперски Ревизор, с всички бараярски имперски бойни кораби зад гърба си – той би се погрижил да реквизира за своята поддръжка всички тези бойни кораби... Очарователна малка фантазия на тема власт. – Не – разсеяно отвърна той. – Не мисля така. – „Отговорът е тук, в ИмпСи. Просто ми се иска да знам как точно да задам въпроса.“

Недоспал и разочарован, Майлс остави за известно време Джаксън Хол на тамошните оперативни работници, а Хароче – на спокойствие, и тръгна да скита из сградата. Мислеше си, че познава щаба наизуст, но сега намери много кътчета, които никога не бе виждал, цели отдели, за чието съществуване не е трябвало да знае преди. Какво пък, сега определено щеше да си организира екскурзия из това място.

Той надникна в няколко случайни офиса, основателно изплашвайки обитателите им, след което реши да систематизира обиколката си. Щеше да инспектира всеки отдел, от най-горния етаж до най-долния, без да

изключва дори поддръжката и продоволственото снабдяване.

Той се придвижваше, оставяйки след себе си ужас и разрушение. Началниците на всеки отдел отчаяно търсеха в спомените си причина, поради която да ги посети Имперски Ревизор. „Ха. Всички са виновни, до последния“ – сухо констатира Майлс. Неколцина сметнаха за свое задължение да му обяснят бюджетните си разходи, както му се стори, прекалено подробно. А един направо си призна онова, за което никой не го беше питал, оправдавайки се за неотдавнашната си галактическа ваканция. Майлс беше принуден да признае, че е изключително забавно да гледа как тези иначе мълчаливи хора панически се разбърят. Той ги поощряваше с подходящо вмъквани неопределени междуметия като „хм?“ и „м-м“, но това, изглежда, не го приближаваше към формулировката на нужния му въпрос.

Голяма част от отделите работеха денонощно, през всичките 26.7 часа, така че Майлс можеше да продължи инспекцията си през цялата нощ, но късно вечерта най-после реши да се откаже. Сградата на ИмПСи беше голяма. В момента се изискваше не скорост, а прецизност.

* * *

Събуждайки се на следващата сутрин, Майлс откри, че замъкът Воркосиган кипи от необичайна активност, реализирана от слугите на графинята. Те отново подреждаха всичко: сваляха калъфите на мебелите, умело се грижеха за гостенина, Илян, и от време на време се изправяха на пътя на Майлс с въпроса „Какво да направим за вас, милорд?“, когато той се опита полуоблечен да се разходи из замъка и да помисли, докато си пиеше сутрешното кафе. Така и трябваше да бъде, но... въпреки това му се наложи да отиде по-рано на работа. Тъй като тази задача му беше наредена отгоре, Майлс изпълнително реши да започне с личен доклад при Грегор в двореца, в най-добрия Ревизорски стил. Освен това императорът можеше да има някаква идея. Самият Майлс в момента се чувстваше доста опустошен в тази насока.

Ревизорският му стил бързо се преля в обикновен още щом стигна кабинета на Грегор и двамата останаха сами. Седнаха на удобните кресла, гледащи към градината и Майлс вдигна крака на ниската масичка, мръчно гледайки ботушите си.

– Нещо ново? – като се отпусна назад на стола си, попита императорът.

– Засега не. Какво ти каза Хароче?

Грегор му предаде сравнително пълно обобщение на среднощното

съвещание, а така също и заповедите, излезли от офиса на генерала предния ден под наблюдението на Майлс.

– Каза, че на съвещанието Илян бил ужасяващо мълчалив – прибави той. – Явно според него Илян е в много по-тежко състояние, отколкото показва външно.

– Ммм. Илян също смята така. Но аз съм сигурен, че работата не в това колко е травмиран, колкото в недостига на практика. Изглежда е забравил как трябва да се съсредоточава. В момента мозъкът му... трябва да е почти непознат за него свят. Мисля, че по този въпрос лейди Алис може да ти даде по-пълни сведения от Хароче.

– А ти какво успя да свършиш?

Майлс сбърчи лице.

– Нищо. Клатя си краката, докато не започнат да пристигат докладите от галактичната мрежа. Пъхих си носа във всички дупки из щаба на ИмпСи, правейки се на Генерален Инспектор. Това ме развлича, докато чакам. И чакам.

– Засега си чакал само един ден.

– Това е предчувствие.

– Сега по-доволен ли си от Хароче?

– Общо взето, да. Той прави всичко, което трябва. И бързо се учи, не повтаря една и съща грешка... е, не повече от два пъти. Всъщност не съм доволен от положението. Изглежда ми странно лишено от всякакви краища... няма висящи нишки, които да подръпнеш и да видиш какво ще стане. Или поне още не съм ги открил.

Грегор съчувствено кимна.

– Истинското ти разследване едва започна.

– Да. – Майлс се поколеба. – Тази история се разду до нещо далеч по-голямо и сложно, отколкото си представях, когато просто се вбесявах от начина, по който ИмпСи лекуваше Илян. Сега това не е шега. Сигурен ли си, че... не искаш да възложиш това на истински Ревизор? Ворховиц например.

– Ворховиц все още е на Комар. Ще мине поне седмица, докато го повикам. И ми трябва там.

– Тогава някой от другите.

– Ти какво, да не се уплаши? – Грегор го погледна с присвити очи.
– Да те освободя ли искаш?

Майлс отвори уста, затвори я и накрая отвърна:

– Реших да ти дам възможност да промениш решението си.

– Разбирам. – Императорът прехапа долната си устна. – Благодаря

ви, лорд Воркосиган, но не.

„Надявам се, че не допускаш ужасна грешка, Грегор.“ Ала не го каза гласно.

Най-после се появи кафето, което Грегор бе поръчал при пристигането на Майлс, но подносът го носеше не майордомът, а самата лейди Алис Ворпатрил. След нея влезе Лайза Тоскана. Лицето на императора грейна.

– Готови ли сте за кратка почивка, господа? – попита лейди Алис, остави подноса с демонстративен жест и намръщено погледна ботушите на Майлс. Той бързо свали краката си от масичката и седна изправено.

– Да – каза Грегор и протегна ръка на Лайза, която я пое и седна – или по-точно, уютно се настани – в креслото до него. За момент Майлс бе обхванат от остра, болезнена завист.

– Всъщност вече свършихме, струва ми се – прибави той. – За днес. – „Докладвам, че няма какво да докладвам. Пфу.“

На устните на Лайза се появи загрижена, недоумяваща усмивка.

– Грегор и лейди Алис ми разказаха за Илян. Мисля, че изпитвам... съжаление? Не, не е това. По-скоро благоговеен страх, че такъв колос е рухнал. На Комар той е просто легенда. И все пак, когато се запознах лично с него, той ми се стори съвсем обикновен човек.

– Едва ли – каза лейди Алис.

– Е, не точно обикновен, но ми се стори, че иска да направи точно такова впечатление. Толкова мълчалив, тих. Не беше... каквото очаквах.

„Не беше чудовище?“ Лайза бе учтива комарка, Майлс трябваше да ѝ го признае.

– Истинските чудовища – отбеляза Майлс, отговаряйки на мислите ѝ, а не на думите ѝ, – често пъти наистина са съвсем обикновени хора. Само че с по-объркано съзнание. А Илян е най-подредено мислещият човек от всички, които познавам.

Лайза леко се изчерви. Отиваше ѝ. Тя се прокашля и заговори учтиво:

– Всъщност ние дойдохме по работа, лорд Воркосиган.

– Вече спокойно можете да ме наричате Майлс, когато не сме сред външни хора.

Тя хвърли поглед към Грегор, искайки одобрението му; той кимна.

– Майлс – продължи Лайза, – лейди Алис предложи следващата седмица да организираме прием с танци в резиденцията. Само за близките приятели – мои и на Грегор. За разнообразие, той няма да има

никакво отношение към политиката.

„Или на теб ти се иска да е така.“ Но лейди Алис утвърдително кимна. Е, ако не политически, приемът поне щеше да е социално ориентиран. Или може би беше награда за Лайза, която толкова прилежно се трудеше в ролята си на начинаеща воргеса?

Лайза довърши:

– Ще дойдете ли, ло... Майлс, ако задълженията ви позволят, разбира се? Като наш общ приятел.

Майлс, седейки, се поклонил леко на бъдещата си императрица.

– Ако задълженията ми позволят, за мен ще е чест. – Най-вероятно щеше да разполага с достатъчно свободно време, докато чака докладите от другите планети.

– И можете да доведете някого със себе си, естествено – прибави Лайза. Тя отново се обърна към Грегор и двамата размениха една от онези влудяващо интимни усмивки. – Имате ли постоянна... – тя потърси подходящия бараярски термин – млада дама?

– В момента не.

– Хм. – Лайза го погледна оценяващо. Грегор, който все още я държеше за ръка, стисна дланта ѝ. Ако тя имаше по-малка сестра, Майлс щеше да знае точно как да разтълкува погледа ѝ. Любовта очевидно бе не само заразна, тя беше агресивно заразна.

– Майлс доказва, че има имунитет към нашите воргски дами – вметна леля му Алис, и то далеч не одобрително. Мили Боже, дали не смяташе да се откаже от опитите си да промени ергенското положение на Иван и вместо това да се заеме с него – от разочарование?

Лайза изглеждаше така, сякаш се мъчеше да разбере дали лейди Алис не е искала да намекне, че Майлс предпочита момчета, и едновременно с това не искаше да е толкова невежлива, че да попита за това директно – или поне докато не останеше насаме с наставничката си.

– Не имунитет – припряно я прекъсна Майлс. – Просто още не ми е излязъл късметът. Досегашните ми служебни пътувания не благоприятстваха трайни връзки. – „Поне у дома.“ – Сега, след като вече съм за постоянно във Ворбар Султана, кой знае. Хм... може би ще поканя Делия Куделка.

Лайза доволно се усмихна.

– С удоволствие ще я видя отново.

Алис наля на всички кафе; Лайза внимателно я наблюдаваше. Не си водеше записки, но Майлс можеше да се обзаложи: следващият път Лайза ще си спомни, че пие кафето си чисто. Лейди Алис им позволи да

беседват на леки теми не по-дълго, отколкото им бе нужно да изпият кафето си, след което се изправи и повлече със себе си Лайза. В дамската тоалетна, за да направят дисекция на Майлс? „Не бъди нервен, момче.“ Под напътствията на Алис Лайза, изглежда, бързо уреждаше отношенията си с ворското женско общество и за разлика от Хароче, не смяташе да подценява значението му за своето бъдеще.

Грегор пушна Лайза с очевидна неохота.

– Лейди Алис – замислено добави той. – Ако смятате, че Саймън е в състояние, защо не го поканите на обяд, на който ще сме ние с Лайза, вие и лейди Воркосиган? Открих, че ми липсват беседите с него. – Той срещна погледа на Майлс и кисело се усмихна.

– А аз си мислех, че разговорите ви със Саймън са се изразявали главно в доклади – отбеляза Майлс.

– Много е интересно да се разбере, след толкова години, какви всъщност са били тези доклади – отбеляза лейди Алис. – Естествено, Грегор. Мисля, че ще е добре за него. – Тя поведе Лайза към вратата. След малко Майлс ги последва.

* * *

Майлс продължи своята инспекция на щаба на ИмпСи от същото място, където спря вчера. Лично той би предпочел да извади необходимите му сведения с точен рапирен удар, а не с подобна груба сила, но когато не знаеш какво, по дяволите, търсиш, се налага да оглеждаш всичко. Отделът по криптография доказа загадъчността на своята дейност: неприкритото желание на криптографите да му сътрудничат коварно се преобрази в толкова технически обяснения, че след третия опит Майлс се отказа. „Ако не можеш да ги порaziш с подвизи – омай ги с глупости“. Майлс се усмихваше, слушайки всичко това и мислено си отбеляза да провери този отдел още веднъж, по-късно. Финансовият отдел беше просто във възторг, че поне някой е проявил интерес към тях и разговорът там заплашваше да се проточи вечно. Майлс си пропрати път през счетоводните книги и избяга.

Поддръжката на сградата и техническата служба се оказаха неочаквано интересни. Майлс и преди знаеше, че сградата на щаба е защитена по най-висш порядък, но не знаеше в подробности как се постига това. Сега той разбра къде се намират укрепените стоманени пластини в стените и пода и колко изобретателност е вложена по взривоустойчивостта, филтрацията и циркулацията на въздуха, пречистването на водата. Уважението му към покойния побъркан архитект нарасна в пъти. Сградата

беше не просто проектирана от параноик, тя беше проектирана отлично. Всяка стая имаше собствена система за филтрация от клас, какъвто се използваше в биолобораториите, в допълнение към централната, която филтрираше и стерилизираше въздуха, разрушавайки евентуалните отровни газове и микроби, преди да го пусне обратно в системата за циркуляция. Остатъчната топлина се използваше за дестилиране на вода – ето защо имаше този блудкав вкус! Майлс беше виждал космически кораби с далеч по-лоши системи за защита. Тук не можеше да върлува грип.

Целият Стопански отдел се състоеше от войници, ветерани с минимум десет години служба. Майлс откри, че им плащат по най-висш клас в сравнение с други хора на аналогични длъжности в Имперските Служби. Моралният дух сред тях беше извънредно висок: веднага щом съобщаваха, че посещенията на Майлс не означава недоволство от работата им, те станаха не просто готови да помогнат, а искрено дружелюбни. Изглежда никой от проверяващите ги офицери не беше се съгласил да пълзи с тях по шахтите на тръбопроводите. Но, от друга страна, повече проверяващи от висок ранг бяха по-стари, по-дебели и не толкова гъвкави като Майлс. Едновременно с това Майлс разбра коя беше най-досадната работа в щаба на ИмпСи: проверката на системата за видеонаблюдение, която се точеше на километри по тунелите и шахтите на това здание. Той можеше само да се удивлява как не са му възлагали такава работа преди, по време на един от периодите на частична немилост.

До момента, в който той неохотно реши да си тръгне, Стопанският отдел беше много доволен от своя Имперски Ревизор и обратно. Съчетанието от компетентност и приятелски дух за един кратък, сърцераздирателно болезнен момент му напомни за дендариийците, но разумът му сам се постара да избегне подобно сравнение.

Работата избавяше Майлс от безброй болезнени размишления за това, колко странно е всъщност сегашното му положение. Майлс реши, че, общо взето, го предпочита. За ИмпСи той е чужд, цивилен – за пръв път, откакто порасна! – и все пак той разбра за организацията, на която някога служеше предано, повече, отколкото когато и да е преди. Дали това не бе един вид окончателно сбогуване? „Наслаждавай се, докато можеш.“

Подтикван от съвестта си, вечерта Майлс прекъсна работа достатъчно рано, за да се прибере вкъщи за вечеря с майка си и Илян – онази капчица вежливост, която очакваха от него. Той успешно удържаше разговора на темата за развитието на имперската колония на Сергияр, за

която, разбира се, графинята можеше да разкаже много интересни неща. След като се появи в щаба рано сутринта, той повися над главата на Хароче, докато онзи не започна прочувствено да изброява предимствата от пътуването до Джаксън Хол. Майлс се ухили и продължи инспекцията си.

Посещението в Аналитичния отдел зае по-голямата част от деня. Освен всичко друго, Майлс се отби да поговори с Галени, а после и с аналитиците, които участваха в решаването на този вътрешен за ИмПСи проблем. Повечето от тях чакаха пристигането на галактическите доклади. Едновременно с това Майлс провери как върви работата по други въпроси. Най-високият приоритет на работата по злонамереното разрушаване на иляновия чип не означаваше, че всички други кризи са отложени. Майлс проведе дълъг и интересен разговор с началника на комарския отдел, генерал Алегре, който по напълно разбираема причина се прехвърли на темата за годежа на Грегор – онази, която Майлс внимателно избягваше да подема пред Галени. Интересно, помисли си Майлс, дали да не си организирам едно пътешествие наблизко – до Комар, – за да разговарям лично с началника на тамошния галактически отдел? Полковник Олшански от сергиярския отдел вежливо се поинтересува за здравето на графинята; Майлс го покани да вечеря с нея – любезно предложение, което полковникът явно сметна за малко заплашително, но при с готовност.

* * *

Онова, което Майлс считаше за най-лакомото късче от своята инспекция, му дойде редът вечерта, и не случайно.

Хранилището за веществени доказателства на ИмПСи се намиреше в най-долните мазета, заемайки помещенията на стария затворнически блок – стаите на ужасите, както винаги мислеше за тях Майлс. Този блок е бил най-съвременната тъмница в последните мрачни дни на император Юри Безумния, и там се разнасяше отчетлив мирис на медикаменти – според Майлс той смразяваше кръвта повече, отколкото покритите с влага стени, паяжините, веригите и гнусните насекоми. Император Ецар също бе използвал тези помещения, но далеч по-предвидливо, за политически затворници – започвайки с тъмничарите на самия Юри, изящен щрих на вселенска справедливост в неговото всъщност жестоко царуване. Майлс беше убеден, че едно от най-добрите негласни постижения на регентството на баща му беше превръщането на този зловещ затвор в музей. Наистина си струваше да се поставят осъдени фигури

тук: Юри Безумния и неговият отряд главорези.

Но когато стана хранилище за веществени доказателства, той се превърна в едно от най-сигурните места на планетата. Сега тук се бяха заселили най-интересните неща, събрани от ИмпСи по време на многобройните им разследвания. Отделните стаи бяха наблъскани с документация, оръжия, биопрепарати – добре запечатани, както се надяваше Майлс, – наркотици и още по-странни предмети, конфискувани от злодеите и неудачниците и очакващи разкриването на престъплението, понататъшно изучаване или прекласифициране като остаряла информация.

Той мислено си представи как се разхожда в стаята с оръжията. За последен път бе влизал там преди две години, когато беше донесъл на Бараяр някои интересни неща от поредната си операция. На една от задните лавици бе открил ръждясал метален арбалет и няколко празни флакона от солтоксинов газ. Това бяха последните материални останки – освен самия него – от опита за отравяне на тогава новоназначения императорски регент лорд Арал Воркосиган и неговата бременна съпруга. Преди трийсет и няколко години. „Алфа и омега, момче, началото и краят.“

Дежурният сержант зад бюрото в стаята, която някога беше помещение за регистриране на затворници до единствения вход към секцията, бе младеж с вид на манастирски библиотекар. При влизането на Майлс той скочи от мястото си зад комуникационния пулт и застана мирно, очевидно неуверен дали да се поклони, или да козирува. Като компромис той рязко наведе глава.

– Милорд ревизор! С какво мога да ви помогна?

– Седнете, успокойте се и направете всичко необходимо, за ме пуснете вътре. Искам да направя малка екскурзия – отвърна Майлс.

– Разбира се, милорд ревизор. – Сержантът седна на мястото си, а Майлс, който имаше опит с подобни процедури, се приближи до бюрото, притисна длан към скенера и се повдигна на пръсти, за да се приближи до скенера на ретината. Младежът признателно му се усмихна – с това Майлс го беше избавил от необходимостта да вземе решение дали един Имперски Ревизор стои над обичайните мерки за сигурност или не, и ако не, как, по дяволите, ще се отнесе към опитите да го принудят да изпълни изискванията?

Облекчението на сержанта се оказа кратко, тъй като комуникационният му пулт издаде протестиращ звук и на пулта му запремигва червена светлина.

– Милорд? По заповед на генерал Хароче вие сте в списъка на хората без право на достъп.

– Какво? – Майлс заобиколи бюрото и погледна над рамото му. – А, проверете датата. Това е остатък от... предишните седмици. Ако ви притеснява, обадете се в офиса на Хароче и ще получите нареждане за промяна в данните. Аз ще почакам.

Изнервения сержант направи точно така. Докато той изясняваше въпроса със секретаря на Хароче, който веднага, щом разбра каква е работата, побърза да изпрати разрешение, като го придружи с извинения, Майлс разглеждаше двуизмерния екран с регистрационни данни, който се проектираше над видеоплочата. Той показваше списък с всичките му посещения в склада за почти десет години назад – с датата и времето на посещенията, а така също и с кодовете на вещите, които беше внасял или изнасял. О, да, тук бе и веганската бомба с изкуствен интелект – благоразумно подложена на лоботомия. И онези странни сетагандски генетични образци, които сега, както подозираше Майлс, се проучваха под ръководството на доктор Уедел. И... какво беше това, по дяволите?!

Майлс се наведе напред.

– Извинете. Тук пише, че съм идвал в склада преди дванайсет седмици. – Всъщност това бе датата на завръщането му от последната операция на „Дендари“; онзи фатален ден, в който Илян отсъстваше от града. Отбелязаният час беше... точно след като остави доклада в офиса на Илян и излезе оттам; горе-долу по времето, когато вървеше към замяка Воркосиган. Очите му се разшириха, той стисна зъби. – Колко интересно – изсъска Майлс.

– Да, милорд?

– Вие ли бяхте дежурен в този ден?

– Не си спомням, милорд. Ще трябва да проверя графика. Хм... защо питате, милорд?

– Защото тогава не съм идвал тук. От две години изобщо не съм слизал в склада.

– Името ви фигурира в списъка, милорд.

– Виждам – оголи зъби в усмивка Майлс.

Беше открил онова, което подсъзнателно търсеше през последните три дни. Висяща нишка. „Това или е нечуван късмет, или е капан. Интересно, кое от двете?“ Предполагало ли се е, че той ще го намери? Може ли някой пророк да предвиди неговата подземна визита? „Остави предположенията, момче. Просто продължавай напред.“

„Внимателно.“

– Отворете безопасен канал до Оперативния отдел на генералния щаб – нареди на той сержанта. – Трябва ми капитан Ворпатрил и ми трябва незабавно.

* * *

Иван показа доста добро време, добирайки се дотук от сградата на Оперативния отдел в другия край на града; за щастие, Майлс го улови в ден, в който Иван не се беше измъкнал по-рано от работа. Майлс, седнал на ръба на бюрото с ком-пулта в предверието на хранилището и кла-тейки крак, мрачно се усмихна при появяването на Иван, който отпра-щаше съпровождащите го охранители от ИмпСи: „Да-да, както виждате, не се загубих. Сега можете да си тръгвате. Благодаря.“

Дежурният сержант и лейтенантът, неговият началник, чакаха на-режданията на лорд Ревизора. Лейтенантът беше позеленял и трепереше.

Иван погледна Майлс и повдигна вежди.

– Е, лорд Ревизор братовчедо, нещо забавно ли си открил?

– Весел ли ти изглеждам?

– По-скоро обезумял.

– Това е невероятно, Иване, абсолютно невероятно. Системата за вътрешна сигурност на ИмпСи ме лъже.

– Колко странно – предпазливо отвърна братовчед му. – И какво казва?

– Тя смята, че съм посещавал хранилището, това тук, в деня, в кой-то се върнах от последната си операция. Нещо повече, в дневника на входния пост – там горе – са внесени съответстващи изменения: там е записано, че съм напуснал сградата половин час по-късно от действи-телното. Системата в замъка Воркосиган обаче все още показва реално-то време на пристигането ми – точно колкото да стигна дотам с кола. Ако не броим това, че тогава се прибрах пеша. И отгоре на всичко – то-ва е най-интересното! – се оказа, че касетата от вътрешната система за видеонаблюдение на хранилището от онзи ден е... познай какво!

Иван погледна към очевидно побъркания от страх лейтенант.

– Изчезнала?

– Улучи.

Братовчед му свъси чело.

– Защо?

– Защо, наистина. Това е точно този въпрос, който предлагам да се зададе. Предполагам, че може да няма абсолютно никаква връзка със

случая с Илян. Искаш ли се хванем на бас?

– Не. – Иван мрачно го погледна. – Това означава ли, че трябва да отменя плановете си за вечерта?

– Да, аз също. Обади се на майка ми и ѝ предай моите извинения, но тази вечер няма да се прибера вкъщи. После сядаш на ето този стол. – Майлс посочи въртящото се кресло на сержанта, който припряно го освободи. – Обявявам това помещение за запечатано. Не пускай никого вътре, Иване, абсолютно никого, без ревизорската ми заповед. Вие двамата – Майлс посочи дежурния и неговия командир, които потръпнаха – сте мои свидетели, че днес не съм влизал на територията на склада. – Той се обърна към лейтенанта. – Какви са процедурите ви за инвентаризация?

Офицерът мъчително преглътна.

– Разбира се, данните в комуникационния пулт постоянно се актуализират, милорд ревизор. А физически извършваме инвентаризация веднъж месечно. Това отнема една седмица.

– Кога беше последната инвентаризация?

– Преди две седмици.

– Нещо да е липсвало?

– Не, милорд.

– Нещо да е липсвало през последните три месеца?

– Не.

– През последната година?

– Не!

– Едни и същи хора ли извършват инвентаризацията?

– Въртят се. Тази задача... не е от най-приятните.

– Да, мога да се обзаложа. – Майлс погледна братовчед си. – Иване, докато седиш тук, свържи се с Оперативния отдел и поискай четирима души с най-голям достъп до секретни материали, които никога не са работили в или с ИмпСи. Това ще е твоят екип.

Лицето на Иван се сгърчи от страх.

– О, Господи! – изстена той. – Нали не възнамеряваш да ме накараш да правя инвентаризация на това проклето хранилище?

– Възнамерявам. Поради очевидни причини не мога да го направя лично. Някой е поставил тук знак за тревога и е написал на него моето име. Ако е искал да привлече вниманието ми, определено го е постигнал.

– И биологичните материали ли? В хладилната камера? – Иван потръпна.

– Всичко.

– И какво ще търся?

– Ако знаех какво, нямаше да трябва да правим инвентаризация, нали?

– Ами ако вместо липса открием нещо повече? Ами ако не си открил висяща нишка, а фитил на бомба? – попита Иван. Ръцете му мърдаха в нервна пантомима.

– Тогава се надявам, че ще го изгасиш. – Майлс даде знак на двамата мъже от ИмПСИ да го последват. – Да тръгваме, господа. Отиваме на гости на генерал Хароче.

* * *

Хароче също застана нащрек в мига, в който видя лицето на Майлс, докато той и малката му процесия влизаше в кабинета му. Той автоматично затвори вратата, изключи комуникационния си пулт и попита:

– Какво открихте, милорд?

– Около двацет и пет минути редактирана история. Някой е проникнал в комуникационните ви пултове.

Докато Майлс му обясняваше за откритието си относно поправките в списъците, потвърдено от дежурния, лицето на Хароче ставаше все по-мрачно. И още повече помрачня, когато научи за изчезналата касета.

– Можете ли да докажете къде сте били? – попита той, след като Майлс приключи. – Да докажете, че сте се прибрали вкъщи пеш?

Майлс сви рамене.

– Навярно. На улицата се разминах с достатъчно хора, а външният ми вид, хм, е доста по-запомнящ се, отколкото при останалите. Търсене на свидетели на престъпление, което се е случило преди цяла вечност, – това е именно тази работа, която градската стража непрекъснато върши при разследване на криминални престъпления. Мога да им възложя такава задача, ако се наложи. Но като имперски ревизор, моята дума не подлежи на съмнение.

„Все още.“

– Хм, да.

Майлс погледна сержанта и лейтенанта от склада.

– Господа, бихте ли излезли във външния офис, моля? Не излизайте от там и не разговаряйте с никого.

Двамата с Хароче изчакаха да останат сами, след което Майлс продължи:

– *Единственото* сигурно нещо в момента е, че имате пробив във

вътрешната система за сигурност. Сега мога да постъпя по два начина. Мога изцяло да затворя ИмпСи, докато не докарам тук външни експерти за проверка. Този метод обаче има някои очевидни недостатъци.

Хароче изстена.

– Меко казано, милорд.

– Да. Прекъсването на работата на ИмпСи за цяла седмица или дори повече – докато хора, незапознати с вашата система, се опитват първо да я проучат, а след това да я проверят – това ми изглежда като прелюдия към катастрофа. Но извършването на вътрешна проверка с помощта на вътрешен персонал също има, хм, очевидни недостатъци. Някакви идеи?

Хароче разтри челото си.

– Разбирам какво искате да кажете. Да речем... да речем, че съберем специална група за проверката. Поне трима, които трябва да работят винаги заедно. По такъв начин ще могат да се наблюдават взаимно. Мога да допусна един предател, но трима, от случайно избрани хора... те могат да изключват системата на части, почти без да прекъсват служебните функции на ИмпСи. Ако искате, ще ви дам списък на персонала, имащ необходимата квалификация, и вие лично ще ги изберете.

– Да... – замислено рече Майлс. – Така ще стане. Добре. Действайте.

Хароче въздъхна с очевидно облекчение:

– Аз... благодаря ви за разумния подход, милорд.

– Аз винаги съм разумен.

Генералът сви устни, но не възрази. И въздъхна:

– Тази работа става все по-отвратителна. Мразя вътрешните разследвания. Даже да спечелиш, пак си загубил. Но... признавам, че не разбирам тази история със склада. Какво следва от този факт?

Майлс поклати глава.

– Това изглежда като планиран опит да ме натопят. Капан. Но в повечето капани има нещо. А този е празен. Всичко изглежда... обърнато наопаки. Искам да кажа, обикновено се започва с престъплението и се стига до заподозрените. Аз трябва да започна със заподозрените и да стигна до престъплението.

– Да, но... кой глупак би се опитал да натопи Имперски Ревизор? Това е пълно безумие!

Майлс се намръщи и закричи напред-назад пред бюрото на Хароче. Колко пъти бе крачил така пред Илян, докато двамата разработваха план за поредната му операция?

– Зависи от... Искам системните ви специалисти особено да внимават за следното. Зависи откога е тая история с комуникационния пулт в склада. Това е скрита мина, която е трябвало да избухне само ако някой я настъпи. *Кога* са били направени промените? Искам да кажа, това може да се е случило по всяко време след пристигането ми на Бараяр, до тази сутрин. Но ако е станало преди повече от няколко седмици, някой може да не е подозирал, че инкриминира Имперски Ревизор. Не виждам как биха могли да предвидят назначаването ми, след като самият аз не знаех предварително. Те са натопили, при това грубо, уволнен младши офицер, напуснал ИмПСи при подозрителни обстоятелства. Тъмен син на прочут баща, при това полумутант. Просто съм бил предназначен да бъда лесна мишена.

„Тогава.“

– А аз не обичам да съм мишена. Направо съм алергичен към това.

Хароче изумено поклати глава.

– Обърквате ме, лорд Воркосиган. Струва ми се, започвам да разбирам защо Илян винаги...

– Защо Илян какво? – след дълго мълчание намекна Майлс.

На мрачното лице на Хароче се появи крива усмивка.

– Излизаше след вашите окончателни доклади, ругайки през зъби. А после настроението му се оправяше и той незабавно ви пращаше на възможно най-опасната операция, която намираще.

Майлс маркира кратък, ироничен източен поклон към Хароче.

– Благодаря ви, генерале.

ГЛАВА 23

Иван откри търсеното два часа преди разсъмване, не съвсем случайно.

То се намираше на петата пътека във второто помещение, което претърсваше, „Оръжия IV“. Беше оставил „Биологически материали“, „Отрови“ и хладилната камера за накрая с надеждата, че може да не се наложи да стигне до тях. На негово място Майлс щеше да започне с най-неприятните помещения. Трябваше да признае, че понякога Иван не беше такъв глупак, за какъвто се представяше.

Братовчед му излезе в предверието. През последните няколко часа Майлс проверяваше инвентарните списъци на комуникационния пулт. Преди това беше наблюдавал как работи системата за безопасност на Хароче: тримата системни специалисти бяха избрани и изпратени да работят на горния етаж.

– Сега съм в „Оръжия“, нали така? – попита Иван, размахвайки разпечатката с инвентарния списък.

Майлс откъсна вниманието си от химическото описание на номер деветстотин и девет в азбучния списък на „Отрови“: змийска отрова, полианска, три грама.

– Щом така казваш.

– Точно така. Тогава какво прави оная кутийка с надпис „комарски вирус“ на пета пътека, девета лавица, отделение двайсет и седмо? Какво е това, по дяволите, и не трябва ли да е в „Биологически материали“? Или някой го е класифицирал неправилно? Няма да отворя проклетата кутия, докато не откриеш какво има вътре. Може от нея да се покрия със зелени гъбички или да се подуя като ония нещастни копелета със сергиярската червеева чума. Или нещо по-лошо.

– Да, червеевата чума беше най-отвратителната болест в съвременната история – съгласи се Майлс. – Но поне нямаше висока смъртност, за разлика от повечето епидемии. Дай да видя. В списъка на „Оръжия“ има ли го това нещо?

– О, да, точно там, къде трябва да е. Според тях.

– Значи трябва да е оръжие. Може би. – Майлс отбеляза мястото, до което бе стигнал в списъка с отрови, записа го и отвори вместо него аналогичен списък за раздела „Оръжия“. „Комарският вирус“ имаше код на секретност, който блокираше достъпа до неговата история и описание за

всички освен онези с най-висше ниво на достъп. Такива хора в ИмПСИ имаше колкото си поискаш. Майлс се усмихна и анулира забраната с ре-визорския си печат.

Още не беше прочел първите три реда, когато започна тихо да се смее. Искаше му се да изругае, но не можеше да се сети за достатъчно силна обида.

– Е, *какво*? – изсумтя Иван и проточи шия, за да надникне над рамото му.

– Не, Иване, това не е вирус. Доктор Уедел трябва да изнесе лекция на момчетата, които са го класифицирали. Това е биоинженерен апопто-тичен прокариот. Миниатюрно бръмбарче, което яде разни неща, а именно – протеини на неврочипове. Онзи същия прокариот, прокариотът на Илян. Той не представлява опасност за теб, освен ако не си си имплантирал неврочип, за който да не знам. Ето откъде идва... или по-скоро, ето откъде се е появил за последен път. – Майлс се настани поудобно и се зае да чете. Иван, надвесен над облегалката на креслото му, му буташе ръката всеки път, когато Майлс се опитваше да премине на следващата страница преди Иван да беше успял да почете предишната.

Да, това беше точно той. Скрит на най-видно място, погребан в инвентарния списък сред десетки хиляди подобни предмети. Седеше си тихо в двадесет и седмо отделение, на девета лавица, събирайки прах през последните пет години, от деня, в който е бил доставен в хранилището от офицер от комарския отдел. Агентите на имперското контра-разузнаване бяха открили прокариота тук, във Ворбар Султана, при масов арест на комарски терористи, свързани с... покойния Сер Гален, убит на Земята в опит да изпълни последния си сложен, много драматичен и безуспешен заговор за унищожаване на бараярската империя и освобождаване на Комар. Заговор, заради който Сер Гален беше създад Марк, клонът-брат на Майлс.

– О, по дяволите – изсумтя Иван. – Да не би проклетият ти клонинг да има нещо общо с това?

– Брат – поправи го Майлс. Същите опасения измъчваха и самия него. – Не виждам по какъв начин. Той е на Колония Бета от около половин година. Бетанската ми баба ми може да го потвърди.

– Щом искаш потвърждение – отбеляза братовчед му, – трябва да си мислиш същото като мен. Дали *би могъл* пак да се престори на теб?

– Не и без да се подложи на такава диета, от която би получил абсистенция.

Иван изръмжа, съгласявайки се само наполовина:

– Е, със съответните лекарства може да се направи...

– Едва ли. Уверявам те, че последното нещо, което иска Марк, е отново да се преструва, че съм аз. Така или иначе, ще наредя официално да проверят къде е, просто за да не допусна всички да се втурнат в тая посока и да стигнат до задънена улица. Офисът на ИмпСи в нашето посолство на Бета постоянно го държи под око, защото Марк е... този, който е.

Майлс продължи да чете. Връзката с Джаксън Хол също придоби реалност. Прокариотът наистина бе направен по поръчка на комарските терористи в един от малките Домове, по-известен с производството на наркотици по поръчка. И първоначалната му цел отново беше Илян – хаосът в ИмпСи трябваше да съвпадне с убийството на тогавашния премиер-министър граф Арал Воркосиган. При разследването агентите на ИмпСи бяха проследили целия път на прокариота непосредствено от момента на създаването му, а така също бяха открили прехвърлената сума в банковата сметка на биохимическата лаборатория. Новото, току-що започнато разследване рано или късно трябваше да установи същите данни: по-късно, ако се наложеше изцяло да повторят всичките си действия, или по-рано, ако организацията преодолееше колективната си амнезия и потърсеше информацията в собствения си архив. В зависимост от това – от три до осем седмици, пресметна Майлс.

– Това обяснява... поне инсценировката – измърмори той.

Иван повдигна вежди.

– Как?

– Аз се натъкнах на това откритие в обратния ред. Искали са мнимо ми идване тук да бъде открито, да, неизбежно, но не е трябвало да бъде открито първо. Когато стигнеха до тези данни... – Майлс махна с ръка към екрана – те щяха да се заинтересуват от хранилището. Вместо да започнат с регистрите и после да проверят инвентара, следователите щяха да започнат с двайсет и седмо отделение и после да видят кой е идвал тук. И тогава, за свое голямо удоволствие, щяха да попаднат на мен, току-що уволнен офицер, който няма работа тук. Ако всичко беше протекло така, инсценировката щеше да е *много* по-убедителна.

Той замълча за миг и подреди мислите си. После се обади в отдела за съдебна експертиза на ИмпСи и повика старшия дежурен офицер. След това набра домашния номер на доктор Вон Уедел.

Включи се автоматичен секретар, който му каза да остави съобщение; изглежда, Уедел не искаше някой да нарушава сладкия му сън. Майлс опита отново – със същия резултат, – изчака цели три секунди, за

да възвърне самообладанието, след което се обади на имперската гвардия и нареди на дежурния офицер да прати двама от най-едрите униформени сержанти в апартамента на Уедел със заповед на всяка цена да го събудят и незабавно да го доставят в щаба на ИмПСи. На ръце, ако се наложи.

И все пак му се струваше, че мина цяла вечност – навън сигурно вече почти се разсъмваше, – докато най-последно събере цялата група и я поведе след себе си в „Оръжия IV“. Уедел не преставаше да мърмори под нос, че са го събудили толкова грубо посред нощ; докато благоразумно не повишаваше глас, Майлс предпочиташе да не му обръща внимание. Двамата с Иван не бяха мигнали цяла нощ, и не можеше да се каже, че Майлс не е уморен.

Криминологът пръв получи думата, за да даде заключения за външния вид на малкия запечатан контейнер с биообразци.

– Местен е няколко пъти – докладва той. – Има няколко отпечатащи от пръсти, няколко петна, не много свежи... – Офицерът надлежно ги записа с лазерен скенер, за да ги сравни с отпечатащите на персонала от склада, а ако се наложеше – и с останалата част от населението на Империята. – Сигналната система, която сработва при изнасянето на предмета от хранилището, изобщо не се е активирала. Няма косми, нито нишки. И едва ли ще открием много прах, като се имат предвид въздушните филтри в помещението. Повече нищо не мога да кажа. Ваш ред е, господа.

Той отстъпи назад. Иван се приближи, свали кутията от лавицата и я постави на добре осветената маса, специално предназначена за оглед на инвентара. Контейнерът бе затворен с елементарна кодова ключалка, предназначена по-скоро да го предпазва от случайно отваряне при падане, отколкото да осигури истинска секретност. Иван погледна инвентарния си списък, набра цифровата последователност и повдигна капака.

– Такааа – провлачи той, когато надникна вътре и после отново направи справка със списъка си. Кутията беше разделена на шест части със стени от противоударен гел. В три от тях имаше миниатюрни кафяви капсули – толкова малки, че можеше да бъдат глътнати от дете. Останалите три бяха празни. – Шест доставни единици, поне така пише тук. Едната е извадена за анализ преди пет години и е отбелязана като унищожена. Трябва да са останали пет – само че тук са три. – Иван направи театрален жест с длан; криминологът отново се наведе над контейнера, за да провери ключалката отвътре.

„Всичко е точно!“ – мислено извика Майлс, оставяйки малко място

за съмнение относно онази капсула, която беше иззета преди пет години. Тази, шестата, щеше да усложни нещата, но лабораторните записи навярно щяха да им помогнат, стига да ги намерят.

– Искате да кажете, че цяла седмица съм си блъскал главата да възстановя оная дяволска гадост, а през цялото това време тук е имало непокътнати образци, така ли? – изстена Уедел.

– Да – ухили се Майлс. – Надявам се, иронията на ситуацията ще е по вкуса ви.

– Не и в този час.

Криминологът вдигна глава и докладва:

– Ключалката никога не е била разбивана.

– Отлично – отвърна Майлс. – Контейнерът отива в Криминологията за пълна експертиза. Иване, искам да го придружиш. Не позволявай на онези горе дори за миг да я скрият от погледа ти. Уедел, вземете един от образците за молекулярен анализ – искам да потвърдите, че това наистина е същата гадост, която извадихте от чипа на Илян. Искам да зная и цялата допълнителна информация, която бихте получили от образеца. Нито вие, нито образецът ще напускате сградата: можете да получите същата лаборатория в клиниката и всичко каквото ви трябва, но никой – никой! – освен вас да не докосва образеца. Ще докладвате единствено на мен. Последните две капсули ще бъдат поставени в нов контейнер на лавицата, заключен с моя Ревизорски печат. Надявам се, че този път нищо няма да изчезне. – „Макар да ми се струва, че в джоба ми ще са на по-сигурно място.“

* * *

Хароче, гадината, се бе прибрал да спи веднага щом събраха екипа аналитици, тоест, в един часа след полунощ. Докато го чакаше да дойде, Майлс си предписа почивка и закуси в кафенето на ИмпСи. Кое то беше грешка, разбра той, когато установи, че клюма над чашата с кафе. Не смееше да спре. Неизвестно защо, сега би му било по-трудно да започне отначало, отколкото обикновено.

Той се прозяваше в приемната на Хароче, когато там влезе също прозяващият се шеф на ИмпСи. Хароче с мъка подтисна прозявката си и с жест покани Майлс да го последва във вътрешното светилище. Майлс си придърпа стол и седна; генералът се настани зад бюрото си.

– Е, лорд Воркосиган, някакъв напредък?

– О, да. – Майлс бързо го информира за събитията от последните часове. Хароче се въртеше на края на стола си и нито веднъж не се

проза, докато Майлс приключи разказа си.

– По дяволите! – въздъхна Хароче, отново облягайки се назад. – По дяволите. С това отпада и последната надежда да не е вътрешна работа.

– Боя се, че е така.

– Така че имаме нов списък. Колко души може да са знаели за съхраняващите се долу капсули?

– Като начало, инвентаризиращите групи в склада през последните пет години.

– И агентите, които са ги открили и донесли тук – прибави Хароче.

– И всеки, който е работил тук по онова време и може да е бил приятел с тези агенти. – Майлс започна да брои на пръсти. Интересно, ще му стигнат ли пръстите? – Контейнерът е затворен с печата на шефа на комарския отдел, предшественика на Алегре. По онова време самият Алегре все още е работил на Комар като началник на местното бюро. Проверих. Освен това... всички комарци от онези революционни групи, които не са били арестувани, или които са били осъдени и неотдавна са били освободени. Хората, с които те са приказвали в затвора... Този списък също не е зле да се провери, макар че, както казвате... проникването в комуникационния пулт ме навежда на мисълта, че и това е вътрешна работа.

Хароче си записа.

– Вярно. Боя се, че списъкът не е кратък.

– Не, не е. Въпреки че е много по-кратък от жителите на трите планети, с които започнахме. – Майлс се поколеба, после неохотно прибави: – Нямам представа дали брат ми лорд Марк – моят клонинг – е знаел за това нещо. Предполагам, че ще трябва да проверим.

Хароче вдигна очи и срещна погледа на Майлс; лицето му застина:

– Предполагате, че...

– Физически не е възможно – увери го Майлс. – Марк е прекарал последните шест месеца на колонията Бета. От началото на семестъра всеки ден е ходил на лекции. – „Надявам се.“ – Що се отнася до местоположението му, алибито му е абсолютно доказуемо.

– Хм – Хароче млъкна неохотно.

– А вие самият спомняте ли си нещо за този период?

– Тогава все още бях заместник-началник на вътрешния отдел. Точно преди последното ми повишение. Спомням си напрежението около комарците във Ворбар Султана. Но цялото внимание на вътрешния отдел беше насочено към разследване дейността на някаква антиправителствена група в областта на Ворсмит, заподозряна в опит за внос на

забранено оръжие.

– А! Е, надявам се, че вашите момчета от статистическия отдел ще помогнат да проучим този въпрос – кимна Майлс. – Който и да го е направил, той е трябвало да има достъп наскоро до вътрешните системи на ИмпСи, плюс голямо количество наглост и кураж. Краткият списък ще обхване хората, които отговарят и на двата критерия.

– А защо смятате, че е бил само един човек?

– О! – Майлс помръкна. – Наистина. Благодаря ви. – Генералът, напосни си Майлс, имаше опит в тези неща.

– Не че не предпочитам да е така – призна Хароче. – Предпочитам да си имаме работа с един човек, вместо със заговор.

– Ммм. Но сам човек или група, мотивът става все по-... сложен. Защо мен? Защо са ме избрали за изкупителна жертва? Дали се касае за лична омраза, или е било случайно? Или просто съм се оказал единственият офицер от ИмпСи, уволнен точно в подходящия момент?

– Ако позволите да отбележа, милорд, в тези случаи мотивите са... доста несигурно нещо. Прекалено са ефимерни. Винаги съм се придвижвал по-бързо, когато съм се придържал към фактите. По-късно можеш да развиеш теориите си за мотивите – над победната чаша бира. Когато знаеш кой, ще разбереш и защо. Смятам, че такава философия е за предпочитане.

„Когато знам защо, ще разбера и кой.“

– Вярно е, може да няма нищо лично. Веднага щом престъплението беше открито... веднага щом установихме, че е престъпление, то този, ъ-ъ... предполагам, че не трябва да използвам думата „убиец“.

Хароче тъжно се усмихна.

– На първо място, липсва ни труп.

Илян, въпреки цялата си разсеяност, все пак не е зомби. Ала Майлс си спомняше онзи дрезгав, обезумял от ужас глас, който настойчиво го умоляваше за бърза смърт...

– Убиецът – продължи той – непременно се е нуждаел от изкупителна жертва, за да отклони подозрението от себе си. Защото това не е случай, който може да се прати в архива, без да е решен. То няма да бъде „отложено до постъпване на нови сведения“, докато не омръзне на всички и го забравят. Знаел е, че ИмпСи няма да се успокои, докато не го разнищи.

– Адски сте прав – изръмжа Хароче.

– Оная гадост долу е била внимателно подготвена така, че неизбежно да стигнат до нея. Само трябваше да започне търсенето... Има

твърде много записи на твърде много места, за да може някой просто да накара всички улики да изчезнат. Всичко, което направих, бе, – Майлс заговори по-бавно, – че промених графика.

– Три дни – кисело се усмихна Хароче. – Вие преровихте цялата ИмпСи само за три дни.

– Не цялата, само щаба. И по-скоро бяха четири дни. И все пак... някой в момента трябва да се измъчва в очакване. Надявам се. Ако е искал да подложи крак на бившия лейтенант Воркосиган и вместо това се е сблъскал с Имперския Ревизор Воркосиган... сигурно се чувства така, сякаш е хвърлил въдица за пъстърва и е хванал акула. В края на краищата, може да съм слязъл долу точно навреме. Ако е очаквал да има още няколко седмици преднина, нашият убиец е можел спокойно да скрие следите от инсценировката в склада и да опита нещо друго. Господи, какво ли не бих дал, за да науча!

„Кой от работещите тук ме мрази?“ Можеше ли лейтенант Ворберг да е открил кой всъщност е адмирал Нейсмит?... Не можеше Ворберг да има толкова извратено съзнание, че да унищожи Илян само за да си отмъсти на Майлс, нали? „Аз определено съм бил второстепенна цел.“ Трябваше да е така. Алтернативата беше твърде ужасна, за да мисли за нея.

– И все пак сте постигнали изключителен напредък, лорд Воркосиган – каза Хароче. – Аз съм решавал случаи, започвали с далеч по-малко данни, отколкото открихте вие. Добра работа.

Майлс се опита да не се възгордява много от точно премерената похвала на генерала, но въпреки това усети, че се изчервява. Хароче бе невероятно съдържан човек и отмерените му думи очевидно означаваха много. Определено нямаше да е проява на нелоялност към Илян да се надява, че наследникът му може да израсте и достойно да го замести. Не изцяло, но със същия успех.

– Жалко, че повечето служители в щаба на ИмпСи са имунизирани против разпит с фаст-пента – въздъхна Хароче.

– Струва ми се, че е рано да започнем да изтръгваме ноктите на хората – отбеляза Майлс, гризейки собствения си нокът. – Колкото и да е примамлива тази идея. Предлагам... просто да изчакаме доклада на системните ви специалисти. Според мен, – лицето му се изкриви от поредната потисната прозявка, – по време на това очакване мога спокойно да се прибера вкъщи и да поспя. Обадете ми се веднага щом стигнат до някакви заключения, ако обичате.

– Да, милорд Ревизор.

– А, по дяволите, бихте ли ме наричали просто Майлс? Всички ми казват така. Тая ревизорска история е забавна само през първите двадесет минути, след това е просто работа. – Не беше *съвсем* вярно, но...

Когато излизаше, Хароче го изпрати с махване на ръката, почти влизашо в определението „поздрав на аналитик“.

* * *

Късно сутринта Мартин достави Майлс обратно до парадния вход на замъка Воркосиган. Главата на Майлс беше пълна с омайващи видения на мекото си легло, но първо послушно се отправи в търсене на мислейди неговата майка, за да ѝ каже „добро утро“ или „лека нощ“. Двамата от прислужниците му предоставиха противоречиви сведения къде може да я намери и тези указания най-накрая го доведоха в една от гостните в източното крило, огряна от необичайно ярка за този ранен зимен ден утринна светлина. Графинята пиеше кафе и прелистваше стар, подвързан с кожа том. На Майлс му се стори, че разпознава тази книга: това беше материал към полученото от лейди Ворпатрил задание на тема „История на императорските бракосъчетания“, онзи същия том, в който той се беше заровил преди. „По-добре тя, отколкото аз.“

– Здравей, мили – отвърна на поздрава майка му, без да се лиши от удоволствието да запечати на челото му майчинска целувка. А Майлс използва момента и отпи глътка от нейното кафе. – Нямахте те до късно. Някакъв напредък в разследването?

– Мисля, че да. Всъщност първият пробив. – Той реши да не помрачава утрото ѝ като ѝ обяснява, че този пробив е откритието, че са го натопили с цел да го обвинят в това престъпление.

– А! Не бях сигурна на какво се дължи разсеяният ти вид – на успех или недоспиване.

– И на двете. Отивам да си легна, но първо искам да поговоря с Илян. Дали е станал, знаеш ли?

– Да, струва ми се. Пим току-що му занесе закуската.

– Закуска в леглото почти преди обяд. Какъв живот!

– Мисля, че си го е заслужил, нали?

– По възможно най-трудния начин. – Майлс отпи още една глътка кафе и се изправи.

– А, да. Първо почукай – посъветва го графинята, когато той вече излизаше от вратата.

– Защо?

– Илян закусва с лейди Алис.

Това обясняваше присъствието на книгата: лейди Алис я беше донесла. Интересно, каква ли част от ворската история караше да чете бедният Саймън?

Съгласно съвета, той вежливо почука на вратата на апартамента за гости на втория етаж. Не получи отговор и отново опита. Изглежда, че Пим не бе останал да сервира закуската, защото вместо отварящия вратата доверен слуга Майлс трябваше да се задоволи с гласа на Илян, дочут през дървената преграда:

– Кой е?

– Майлс. Трябва да поговорим.

– Само минутка.

Минутката се превърна в две, три и четири, а Майлс, облеган на рамката на вратата, влачеше ботуша си по килима. Той почука отново.

– Хайде, Саймън, отвори ми.

– Не бъди толкова нетърпелив, Майлс – решително го укори лелиният глас. – Малко е грубо от твоя страна.

Той стисна зъби, потискайки раздразнението си, и продължи да търка килима пред стаята; после си поигра с ревизорската верига, натъкна се на високата якичка на униформата си в кафяво и сребърно, разкопча я... Отвътре се чуваше тътрене на крака, звън и тих смях. Накрая към вратата се приближиха леките стъпки на лейди Алис: изшракване, отключване и вратите се разтвориха.

– Добро утро, леля Алис – сухо поздрави Майлс.

– *Добро* утро, Майлс – отвърна леля му далеч по-бодро, отколкото очакваше той. Тя го покани с жест в гостната. Затрупаният с посуда поднос от закуската едва се побираше на малката масичка до еркерния прозорец, който гледаше към задната градина. Уви, бяха останали само трохи. Лейди Алис бе облечена странно официално за това време на деня, помисли си Майлс. Роклята ѝ бе по-подходяща за вечеря, отколкото за закуска, и очевидно експериментираше с прическата си: косата ѝ беше пусната и срсана назад, падайки на лъскави черни и сребристи вълни по гърба ѝ.

Илян се появи някъде откъм банята, облечен в панталони и риза, като навличаше куртката си. На краката му все още имаше чехли.

– Добро утро, Майлс – повтори той репликата на лейди Алис с този отвратително радостен тон на току-що събуден човек. Но усмивката му изчезна, когато забеляза смачкания вид на Майлс – явно цялата нощ е бил на крака. Тонът му отново стана безстрастен. – Какво се е случило?

– Снощи открих някои много интересни неща в щаба на ИмПСи.

– Някакъв напредък?

– Две стъпки напред, три настрани. Хм... – Майлс намръщено погледна към леля си, като се чудеше как любезно да я накара да напусне стаята. Но тя отказа да приеме намека, а вместо това се настани на малкия диван до масата и загледа Майлс с нарастващ интерес. Илян седна до нея. Майлс малодушно реши да го остави той да свърши мръсната работа. – Всичко това е строго секретно, или поне ще стане такава.

В продължение на един удар на сърцето Майлс чакаше, но двамата продължаваха да го гледат.

– Наистина ли смяташ, че е подходящо за ушите на лейди Алис? – добави Майлс.

Неправилен избор на думи. Илян просто отвърна:

– Разбира се. Изпълно камъчето, Майлс, не ни дръж в напрежение.

Е, щом *Саймън* смяташе, че е редно... Майлс си пое дъх и започна на бързи обороти да разказва за разследването си в ИмпСи през последното денонощие. Нито един от слушателите му не го прекъсна нито веднъж, макар че лейди Алис измърмори „Браво, Иване“, когато стигна до откриването на тяхната игла в каруцата сено в помещението „Оръжия IV“.

Бодрото настроение на Илян окончателно се стопи; той стоеше напрегнат. Лейди Алис погледна загрижено лицето му и го хвана за ръката; в отговор той стисна нейната.

– Сега искам да ми кажеш – накрая рече Майлс – дали си спомняш нещо, каквото и да е, ама наистина каквото и да е, за времето около получаването на капсулите. Когато последният опит на комарците е претърпял неуспех.

Илян разтри челото си.

– Това е... почти бяла страница за мен. Спомням си заговора на Сер Гален, разбира се, както и ужасната бъркотия след като се откри съществуването на лорд Марк. Графинята беше много разстроена – точно в своя бетански стил. Замина с баща ти, за да се поразсее малко. Спомням си и твоя доклад от Земята. Шедьовър в литературния си жанр. А приключението в Сектор четири, когато си счупи и двете ръце, беше... точно след това, нали?

– Да. Но *някой* непременно трябва да ти е докладвал за прокариота. Макар че разбирам защо не си рискувал лично да го провериш.

– Разбира се, че *някой* ми е докладвал. – Илян пусна ръката на лейди Алис и сви юмрук. – Несъмнено са ми съобщили всички подробности. И аз несъмнено съм ги записал там, където винаги записвах

подробностите. Но сега там не е останало нищо.

Лейди Алис ядосано се намръщи на Майлс, сякаш той по някакъв начин бе виновен за това.

– Кой би трябвало да ти е докладвал? – настояваше Майлс.

– Генерал Диамант, предполагам. Шефът на комарския отдел преди Алегре, нали си го спомняш? Почина точно две години след като се пенсионира, нещастното копеле. Майлс, аз наистина *не мога*... разбира се, бих си спомнил всичко, което е било, ако онова нещо беше на мястото си! – Той гневно притисна слепоочията си с пръсти. Лейди Алис отново хвана ръката му и успокоително я погали.

– А твоят приятел капитан Галени няма ли някакви идеи? – вече спокойно попита Илян. – Той може да има някоя следа. В края на краищата, това беше заговорът на баща му.

Майлс мрачно се усмихна. Саймън присви очи.

– Ясно ти е, че той непременно ще фигурира в краткия списък, веднага щом бъде съставен.

– Да.

– Каза ли на Хароче?

– Не.

– А защо не?

– Щеше да е излишно. Дъв ще бъде проверен наред с всички останали. И... напоследък и без това му причиних достатъчно неприятности.

– Не разглеждаш ли информацията малко... пристрастно, милорд Ревизор?

– Ти прекрасно познаваш Галени.

– Не толкова добре, колкото го познаваш ти.

– Именно. И в този случай аз изобщо не преценявам информацията. Преценявам характера на човека. Мотивите му, ако щеш.

– Хм – рече Илян, – само внимавай със собствените си мотиви, синко.

– Да, да, знам. Не само трябва да съм безпристрастен, но трябва и да изглеждам такъв. Ти ме научи на това – малко раздражено прибави той. – По такъв начин, че няма вероятност някога да го забравя.

– Аз ли? Кога?

– Няма значение. – Майлс разтри челото си. Не само бе изтощен, но и започваше да го боли глава от умора. Беше време да си легне, иначе после нямаше да може да продължи със следващия рунд. – Добре – въздъхна той. – Последен въпрос. Спомняш ли си през последните четири месеца някой да ти е дал да глътнеш малка кафява капсула?

– Не.

– Липсват две. Той може да е изпил втората едновременно с теб. – „Който и да бе *той*“.

– Не – по-уверено от обикновено отвърна Илян. – През последните трийсет години не съм взимал други лекарства, освен онези, които ми е давал личният ми лекар.

Майлс си спомни теорията на Хароче: „не един извършител, а няколко“.

– Това може да е бил *дори* личният ти лекар. Опитвам се да открия тази малка кафява капсула.

Илян поклати глава.

Майлс се насили да изправи, сбогува се вежливо и, олюлявайки се, отиде да си легне.

* * *

Събуди се следобед и загуби цял половин час в безуспешни опити отново да заспи, а през това време мислите му тревожно се въртяха около новите проблеми. Накрая се предаде, стана и се свърза с Хароче. Системните специалисти все още не бяха представили доклада си. Обаждането в лабораторията на ИмпСи обогати Майлс най-вече с мърморенето на откъснатия от работа Уедел, но и с обещанието за повече информация в най-скоро време. Скоро, но не *сега*.

Нервните му обиколки из стаята на свой ред бяха прекъснати от обаждането на напълно изтощения Иван, който мрачно му докладва, че криминологичният отдел е проучил и върнал биоконтейнера, и го попита можело ли, по дяволите, да предаде това проклето нещо на някой друг и вече да отиде да поспи? Майлс виновно потръпна, доволен, че Иван не може да разбере, че събеседникът му е спал и му нареди да предаде контейнера на съхранение в склада, а той самият да си почине до края на деня.

Тъкмо влизаше в банята, когато комуникационният пулт отново извънтя. Този път го търсеше доктор Ченко от Имперската военна болница.

– Лорд Воркосиган – бодро му кимна неврологът. – Извинявам се, че толкова се забавих. Тези микроинженерни предизвикателства винаги се оказват по-сложни за изпълнение, отколкото за планиране. Но ние все пак направихме устройство, достатъчно малко за да го имплантираме в черепа ви. Уверени сме, че то ще може да предизвиква пристъпите ви и сме готови да го изпробваме върху вас. Ако работи както е

планирано, ще можем да направим последните настройки и да определим ден за операцията.

– О, – каза Майлс, – добра работа. – „В най-неподходящия момент.“

– Кога можете да дойдете? Утре?

Хароче всеки момент можеше да му се обади, за да докладва за резултатите от анализа на системните си специалисти и тогава, подозираше той, нещата щяха да започнат да се развиват с бясна скорост. И... някъде във Ворбар Султана се криеше изключително ловък, обучен в Им-Си човек, който беше превърнал Майлс в своя мишена. Дали експерименталният имплантант на Ченко имаше протеинови вериги и какво се бе случило с онази изчезнала капсула? Мисълта за това, че почти непознати хора ще имплантират в мозъка му непонятно устройство, го накара да изтръпне.

– Хм... навярно не утре. Пак ще ви се обади, за да уточним деня, докторе.

На лицето на Ченко се изписа разочаровано изражение.

– Имали ли сте нови пристъпи след онзи, който предизвикахме в лабораторията?

– Още не.

– Хм. Препоръчвам ви да не чакате прекалено много, милорд.

– Разбирам. Ще направя всичко възможно.

– И избягвайте стрес – прибави неврологът, когато Майлс посегна да прекъсне връзката.

– Благодаря ви, докторе – изсумтя той на празния видеоекран.

Докато взимаше душ, внезапно си спомни, че тази вечер е приемът на Лайза. Императорът почти му беше наредил да присъства и изглежда, че задълженията му нямаше да го възпрепятстват. Най-малкото можеше да използва възможността да докладва на Грегор за напредъка. Трябваше само да си намери партньорка за танци.

Майлс грижливо се облече и се обади на Делия Куделка.

– Здравсти – поздрави той нейно сияйно блондинство. По комуникационния пулт поне нямаше да му се схване вратът да гледа нагоре. – Какво ще правиш довечера?

– Малко съм... заета – учтиво отговори Делия. – Защо питаш?

– О! – По дяволите. Сам си беше виновен, че се е сетил в последния момент, ама че самонадеяност...

– Да не би да е нещо, свързано с твоето имперско ревизорство? – притеснено попита тя.

За миг му хрумна мисълта, че това е великолепна възможност да

злоупотреби с новите си права. Той със съжаление я избута настрана.

- Не. Само с мен.
- Съжалявам – искрено каза тя.
- Хм... а Мартя там ли е?
- Боя се, че и тя е заета довечера.
- Ами Оливия?
- И тя.
- Ех... Добре, все пак благодаря.
- За нищо. – Делия прекъсна връзката.

ГЛАВА 24

Поради това, че Майлс предостави на Грегор устен доклад, и двамата закъсняха за приема. Императорът зададе десетки въпроси, на повечето от които Майлс все още не можеше да отговори. Те почакаха в сумрачния хол, който водеше към една от по-малките зали на резиденцията за приема; Майлс разстроено хапеше устни. Залата вече беше ярко осветена и пълна с хора. В следващата стая, която се виждаше през полукръглия отвор на широко разтворените врати, настройваше инструментите си малък оркестър.

Полковник лорд Вортала Младши, който тази вечер отговаряше за охраната на резиденцията, лично придружи императора и Майлс в залата. Вортала, който изглеждаше едновременно акуратен и разрошен, отдаде чест и се върна в коридора, като в движение отговаряше по микрофона си на запитването на някой свой подчинен.

– Трудно ми е да свикна, че Илян не е зад гърба ми – въздъхна Грегор, загледан след него. – Макар че и Вортала си върши отлично работата – припряно добави той. И хвърли поглед към Майлс. – Опитай се да не изглеждаш толкова мрачен. Въпреки че не носиш ревизорската си верига, хората ще са любопитни какво сме обсъждали и после ще трябва да загубим цялата вечер в опровергаване на слухове.

Майлс кимна.

– Същото се отнася за теб. – В момента обаче не успя да се сети за никаква шега – нито хубава, нито глупава. – Мисли за Лайза – посъветва го той.

Лицето на Грегор моментално грейна. Майлс сухо се усмихна в отговор и го последва в залата. Там Грегор беше окончателно ощастливен, откривайки доктор Госкана, както обикновено, под крилото на лейди Алис. Там беше и графиня Воркосиган, която приятелски си бърбеше с тях.

– О, отлично – каза графинята. – Ето ги и тях!

Императорът пое дланта на Лайза, хващайки я собственически под ръка. Тя му се усмихна, а очите ѝ сияеха.

– Алис, след като законният ѝ кавалер вече е тук, защо не ми позволиш за малко да поиграя ролята на Баба? – продължи графинята. – А ти за разнообразие се отпусни и се позабавлявай. – Корделия леко кимна. Като проследи посоката, Майлс забеляза Илян, който се открояваше на

фона на тъмния коридор и беше облечен не както обикновено, а в граждански костюм с необичайно добра кройка. По стар навик Илян успяваше да изглежда така, като че ли не е тук, сякаш светлинните лъчи се разделяха и минаваха покрай него.

– Благодаря ти, Корделия – тихо каза лейди Алис. Грегор поздрави бившия шеф на службата си за сигурност, двамата размениха стандартните реплики „Как се чувствате? – Отлично, сир. – Изглеждате много добре“, и Алис решително отведе Илян преди той да направил опит да се плъзне по несигурната почва на разговорите за работа.

– Изглежда, че се възстановява – одобрително загледан след тях, отбеляза императорът.

– Трябва да благодариш за това на лейди Алис – отвърна му графиня Воркосиган.

– И на вашия син също.

– Да, и аз така разбрах.

Майлс леко се поклонил, не съвсем иронично. Той погледна след Илян и леля си, които очевидно се отправяха към масата с храна и напитки.

– Не че познавам добре съдържанието на гардероба на Илян, но... мога да се закълна, че начинът му на обличане е станал някак различен. Както винаги, дяволски консервативно, но...

Графиня Воркосиган се усмихна.

– Лейди Алис най-после го убеди да приеме препоръката ѝ за шивач. Вкусът на Илян по отношение на дрехите, или по-точно – липсата на такъв, от години я кара да си scuбе косите.

– Винаги съм смятал, че това е част от имиджа му като шеф на Импси. Да бъде неназрачно невидим.

– Разбира се, и това също.

Грегор и Лайза се заеха да разказват един на друг какво са правила през тези безкрайни четири часа, които бяха изминали от последната им среща, и този разговор изцяло ги погълна. Майлс, който забеляза Иван в отсрещната част на залата, остави двойката под снизходителния поглед на майка си. Братовчед му кавалерстваше на Мартя Куделка. Аха!

Мартя бе по-млада, не толкова висока и по-мургава версия на Делия, макар и не по-малко поразителна. Тази вечер носеше нещо бледозелено – превъзходно пресметнат нюанс, добре съчетаващ се с цвета на парадните имперски униформи.

Когато Майлс се приближи до тях, Мартя сръга партньора си с лакът.

– Иване, идиот такъв, престани да зяпаш сестра ми! Да не си забравил, че покани *мен* на танци?

– Да, но... първо поканих нея.

– Прицелваше се твърде дълго и затова не уцели. За теб ще е само от полза, ако те настъпя по крака и смачкам лъскавия ти ботуш. – Мартя погледна Майлс и прибави, вече на него: – Ужасно ще се радвам, когато Делия най-после си хване някого и се изнесе. Започнаха да ми омръзват тези получени-по-наследство мъже – както ми омръзваше необходимостта да доизносвам роклите на по-голямата си сестра.

– Ще дойде и вашият ред, милейди. – Майлс се поклони над ръката ѝ и я целуна.

Това привлече вниманието на Иван. Той отново хвана ръката на Мартя и успокоително я потупа.

– Извинявай – каза той. Но погледът му, вече крадешком, се плздна някъде наляво.

Майлс също погледна натам и веднага забеляза ефектна руса глава. Делия Куделка седеше на един от малките дивани до Дъв Галени. Двата очевидно споделяха чинията с ордьоври, която неустойчиво балансираше на коляното на комареца. Тъмната и русата глава за миг се наклониха една към друга, после Делия се засмя. Дългите зъби на Галени лъснаха в една от най-мрачните му усмивки. Коляното му докосваше нейното, с неочаквано остър интерес забеляза Майлс.

Недалеч от тях мина сервитьор с поднос с чаши.

– Искаш ли нещо за пиене? – попита дамата си Иван.

– Да, моля, само не червено. Бяло, ако обичаш. – Иван тръгна да догони прислужника, а Мартя доверително сподели с Майлс: – *Когато* покапя по роклята си, бялото няма да личи толкова. Не знам как го прави Делия? Никога не разлива нищо! Понякога имам усещането, че се учи да бъде лейди Алис.

Галени не му бе споменал, че ще идва – с Делия! – когато разговаряха в щаба на ИмпСи... какво, едва вчера?

– И откога продължава това? – попита я Майлс, кимайки към Галени.

Мартя се подсмихна.

– Делия още преди месец каза на татко, че избраникът ѝ е Дъв. Каза, че харесвала стила му. Според мен е доста симпатичен, за старец като него.

– Аз също имам стил – отбеляза Майлс.

– Изцяло твой собствен – безгрижно се съгласи Мартя.

Майлс благоразумно реши да не продължава по тази тема.

– Хм... и кога старият Дъв откри това?

– Делия работеше по въпроса. Има хора, дето трябва да ги блъснеш с тухла по главата, за да им привлечеш вниманието. А на някои им трябва *особено* голяма тухла.

Докато Майлс се чудеше към коя категория го отнася Мартя, братовчед му се върна с трудно удържаните в ръка напитки. Няколко минути по-късно от съседното помещение се разнесоха първите музикални акорди и Иван спаси роклята на дамата си от срещата ѝ с ароматното вино, като я отведе на дансинга. Ако непознатите цивилни на приема бяха делови познати на Лайза, хора от транспортния консорциум, то останалите комарци в залата бяха доста малко. Няма да има нищо политическо, ха! Майлс подозираше, че Галени присъстваше тук само благодарение на Лайза, която лично го беше вписала в списъка на гостите. Ама разбира се, нейният най-добър стар приятел.

Майлс насочи вниманието си към ордьоврите, великолепни, както винаги, после отиде в съседното помещение, за да послуша музиката и да погледа танцьорите. Изведнъж остро осъзна, че когато не е успял да си доведе собствена партньорка за танци, той е останал съвсем без компания, и не само той. Съотношението на присъстващите мъже към жените бе поне десет към девет, ако не и десет към осем. Успя да си изпроси един-два танца от жени, които го познаваха достатъчно добре, за да не се смушават от ръста му, – като съпругата на граф Хенри Ворволк, например, – но всички те бяха потискащо омъжени или сгодени. През останалото време Майлс се упражняваше в най-зловещата поза на Илян – подпираше стената.

Самият Илян танцуваше с Алис Ворпатрил. Иван, който спря при Майлс, за да се подкрепи с чаша горещо подправено вино, удивено зяпна странната двойка.

– Дори не знаех, че Илян може да танцува – отбеляза той.

– А аз не знаех, че може да танцува толкова добре – съгласи се Майлс. Братовчед му не беше единственият, който бе реагирал на това. Без да откъсва очи от Алис и нейния партньор, графиня Ворволк прошепна нещо в ухото на съпруга си. Той вдигна поглед със смутена усмивка. – Никога не съм виждал Саймън да се държи така. Предполагам, че просто винаги е бил на работа. – „Винаги“. Доктор Руибал бе споменал не само за когнитивни, но и за личностни промени, като странични ефекти от изваждането на чипа... по дяволите, просто свалянето на това тридесетгодишно смазващо бреме от отговорности стигаше, за да се

промени.

От елегантната, украсена с цветя прическа на лейди Алис се измъкна малък кичур коса; тя го отметна от челото си. В паметта на Майлс проблесна образът на Алис – днес на закуска, доста небрежен – и внезапно се почувства така, сякаш са го ударили с *особено* голяма тухла. Той се задави с виното.

„Мили Боже! Илян спи с леля ми!“

И обратно. Не беше сигурен дали трябва да се възмущава, или да се радва. Единствената му свързана мисъл в момента беше неизменно възхищение от хладнокръвното самообладание на Илян.

– Добре ли си? – попита го Иван.

– О, да. – „По-добре да оставя Иван сам да се сети за това.“ Той скри неволната си усмивка, заливайки я с голяма глътка вино.

Майлс избяга от Иван, отстъпвайки към залата за приеми. На бюфета се натъкна на капитан Галени, избиращ ордъври за Делия, която с престорена срамежливост го очакваше наблизко. Делия удостои Майлс с леко, сдържано махване с ръка.

– Ти... тъ-ъ... виждам, че си намерил нова партньорка за танци – прошепна в ухото му Майлс.

Комарецът се усмихна като доволна лисица, чиято уста е пълна с перушина.

– Да.

– Самият аз исках да я поканя на приема. Тя ми каза, че тази вечер била заета.

– Какво нещастие, Майлс.

– Това да не е някакъв вид извратена симетрия?

Галени повдигна черните си вежди.

– Няма да се преструвам, че, видите ли, съм над дребнавото отмъщение, но аз съм честен човек. Първо я попитах дали смята, че имаш сериозни намерения към нея. Тя каза „не“.

– О! – Майлс се престори, че е изцяло зает с парчето плодова торта. – А твоите намерения сериозни ли са?

– Смъртоносно. – Дъв въздъхна и за миг от погледа му изчезна всякакъв намек за усмивка. Майлс едва не отстъпи назад. Галени премигна и продължи с вече по-лекомислен тон: – С нейния произход и връзки тя ще е страхотна спътница в живота на един политик, не мислиш ли? – Пестеливата му усмивка се разшири. – А и интелигентността и красотата ѝ също няма да попречат.

– Но не е богата – отбеляза Майлс.

Комарецът сви рамене.

– Ако си го поставя за цел, и сам мога да направя нещо по въпроса.

Майлс не се съмняваше в това.

– Е, какво пък... – Не вървеше да каже „Този път ти желая успех“. – Искаш ли... хм... да спомена някоя добра дума за теб на баща й, комодора?

– Надявам се, че няма да възприемеш това като обида, Майлс, но онова, което *наистина* искам, е ти никога повече да не се опитваш да ми правиш услуги.

– А-а. Струва ми се, че мога да те разбера.

– Благодаря. Не искам да повтарям предишните си грешки. Смятам да поискам ръката й още тази вечер, на път за вкъщи. – Галени решително кимна и остави Майлс, без да каже нищо повече.

Дъв и Делия. Делия и Дъв. Общо взето, съзвучна двойка.

Майлс отклони въпросите на двама случайни познати, до които бяха достигнали изкривени слухове за назначаването му за имперски ревизор, и се гмурна обратно в музикалната зала, където говоренето беше доста затруднително. Той стоеше, облегнат на стената, гледайки с невиджащи очи към танцуващите пред него двойки, докато умът му безжалостно се зае с преглед на информацията, получена през изминалата нощ. Десетина минути той пронизваше хората с безцелен навъсен поглед и хората започнаха да го зяпат в отговор. Тогава той се отлепи от стената и се отправи към Лайза – да си изпроси един танц, докато все още не е късно. Грегор със сигурност щеше да запази последните няколко за себе си.

Майлс беше погълнат от две задачи: да не обърка ритъма на доста бързите стъпки на огледалния танц, и да не зяпа твърде откровено изразителните закръглености по гоненицата на своя император, когато с крайчеца на око си зърна Галени през сводестия портал на другата зала. С него разговаряха полковник от ИмПСи и двама войници в обикновени униформи. Комарецът и полковникът очевидно спореха за нещо с яростен полушепот. Делия стоеше малко встрани от тях: сините й очи бяха разширени, а ръката й беше притисната към устните. Гърбът на Галени се беше вкаменил, а на лицето му беше застинало онова напрегнато изражение, което говореше за добре подтиснат, но опасен гняв. Що за криза е възникнала в ИмПСи, толкова неприятна, че да изпратят патрул да измъкне от вечеринката най-добрия им аналитик по въпросите на Комар? Разтревожен, Майлс се плъзгаше, приклякаше и завърташе така, че Лайза да остане с гръб към портала.

Полковникът, жестикулирайки настойчиво, сложи ръка на ръкава на Галени. Дъв отблъсна ръката му. Един от стражите посегна към зашеметителя си и го извади от кобура.

Задъханата Лайза замря едновременно с Майлс, но после съобрази, че това не е стъпка от танца.

– Майлс, нещо не е наред ли?

– Извинете ме, милейди. Трябва да се погрижа за нещо. Моля ви, върнете се при Грегор. – Той припряно се поклони и се плъзна покрай нея, отправяйки се към сводестия портал малко по-бързо, отколкото трябваше; Лайза неволно го изпрати с поглед.

– Какъв е проблемът, господа? – тихо попита Майлс, когато се приближи до стоящата в напрежение малка група. Ако не можеше да промени тона на този разговор, поне можеше да го понижи. Вече ги гледаха половината от присъстващите в залата.

Полковникът неуверено му кимна – Майлс не носеше ревизорската си верига, ала офицерът трябваше да знае кой е.

– Милорд, генерал Хароче издаде заповед за арест на този човек.

Майлс скри потреса си и дори не повиши глас:

– Защо?

– Обвинението не е посочено. От мен се иска незабавно да го изведе от императорската резиденция.

– По дяволите, какво е това, Воркосиган? – изсъска Галени. – Имаш ли пръст в тая история?

– Не. Не знам. Не съм заповядвал такова нещо... – Дали бе свързано с неговото разследване? И ако да, то как Хароче беше посмял да действа по този начин, като удари тихомълком?

Иван и Мартя също се приближиха, видът им беше обезпокоен. Полковникът ставаше все по-нервен, очевидно усещайки, че арестът, който му беше наредено да извърши тихо, се изплъзва от контрол.

– Да имаш неплатени пътни глоби, за които да не зная, Дъв? – продължи Майлс, опитвайки се да отклони разговора в по-лекомислен тон. Вече и двамата стражи бяха с ръце на зашеметителите си.

– Не, по дяволите!

– Къде е в момента генерал Хароче? – попита Майлс полковника. – В щаба ли?

– Не, милорд. Пътува насам. Скоро ще е тук.

За да докладва на Грегор? „Най-добре ще е Хароче да разполага с нужното обяснение.“ Майлс пое дъх през зъби.

– Виж какво, Дъв... Мисля, че е най-добре спокойно да отидеш с

тях. Веднага ще се заема със случая.

Полковникът му отправи признателен поглед, Галени – поглед, пълен с трудно подтискано подозрение и жестоко разочарование. Това беше прекалено – да иска от него мълчаливо да преглътне публичното унижение, но можеше да стане и по-лошо. За момент Майлс си представи как го зашеметяват направо на императорския прием или жестоко го пребиват поради оказване на съпротива при арест. Това вече щеше да привлече вниманието на *всички* присъстващи в залата.

Комарецът погледна към Делия – в тъмните му очи проблесна страдание, – после се обърна към Иван.

– Иване, ще се погрижиш ли Делия благополучно да се прибере у тях?

– Разбира се, Дъв.

Делия прехапа устни. Още десет секунди, и вече *тя* щеше да се намеси – при това доста експлозивно, от собствен опит знаеше Майлс.

Той припряно кимна и полковникът със стражите изведоха Галени навън, мъдро оставяйки го да ходи сам, без да се докосват до него. Майлс отпрати с жест Иван и ги последва в коридора. Както се опасяваше, в момента, в който завиха зад ъгъла, двамата стражи блъснаха Дъв към най-близката стена, за да го претърсят и да му сложат белезници.

Майлс повиши глас само част от секундата преди Галени да се е обърнал и замахнал към тях.

– Това е излишно, господа!

Те замряха. Дъв с видимо усилие отпусна свитите си в юмруци ръце – но не и стиснатите си зъби – и отблъсна от себе си стражите, като едва не се опита да ги хвърли към отсрещната стена.

– Ако му позволите, той доброволно ще дойде с вас, като колега офицер. – Строгийт поглед на Майлс мълчаливо прибави: „Нали, Дъв?“. Галени поправи куртката си и сухо кимна. – Полковник, в какво *всъщност* е обвинен капитан Галени?

Офицерът се прокашля. Не смееше да откаже да отговори на имперски ревизор, каквато и заповед за дискретност да му беше дал Хароче.

– Държавна измяна, милорд.

– Какво?! – изрева Дъв, а Майлс изсумтя едновременно с него:

– Глупости! – Само това, че успя предупредително да хване комареца за ръкава, не позволи отрицанието да се излее в по-страстна форма на действие. Майлс три пъти въздъхна дълбоко, за да се овладее и да даде добър пример на Дъв, след което каза: – Дъв, ще дойда да те видя

веднага след като разговарям с Хароче, става ли?

Ноздрите на Галени се разшириха, но той отговори:

– Добре. – За щастие, той стисна зъби, пресичайки всякакви по-натъжни коментари. Дори успя с приемливо достойнство да закричи по коридора, когато го поведоха към изхода.

Кипейки вътрешно, Майлс се втурна обратно към залата. В предверието го пресрещна цял отряд в състав: Грегор, Лайза, Делия и собствена му майка.

– Какво става, Майлс? – попита императорът.

– Защо тези мъже отведоха Дъв? – прибави Лайза; широко отворените ѝ очи бяха разтревожени.

– Майлс, *направи* нещо! – нареди Делия.

Графиня Воркосиган просто го гледаше, притиснала едната си ръка към гърдите, а другата – към устата.

– Не знам. А би трябвало да зная, по дяволите! – несвързано изтърси Майлс. – Галени току-що беше арестуван от ИмпСи по... – той крадешком хвърли поглед към Лайза – ...по някакво мъгляво обвинение. Очевидно по заповед на самия Лукас Хароче.

– Допускам, че са имали основание... – започна Грегор.

– А аз допускам, че е сгрешил! – разпалено го прекъсна Делия. – Корделия, помогни ми!

Погледът на графиня Воркосиган се плъзна някъде над рамото на Майлс.

– Ако искате да получите неизопачена информация, обърнете се към източника ѝ. Той току-що се появи.

Майлс се обърна на място и видя как иззад ъгъла излиза Хароче, воден от един от императорските оръженосци. Погледът му беше също толкова тежък, колкото и стъпките. Той се приближи с широки крачки до групата и тържествено се поклони на Грегор.

– Сир. – После, със съкратена версия на същия поклон, поздрави и Майлс. – Милорд Ревизор. Дойдох колкото се може по-бързо.

– По дяволите, какво става, Лукас? – спокойно попита императорът. – ИмпСи току-що арестува един от моите гости в самия разгар на моя прием. Надявам се, че можеш да обясниш причините. – Дали Хароче познаваше Грегор достатъчно добре, за да усети гнева, криещ се под тези леко подчертани „мой“ и „моя“?

– Моите най-искрени извинения, сир. И на вас, доктор Тоскана. Напълно разбирам неловката ситуация. Но най-важната задача на ИмпСи е да се грижи за вашата – и вашата – леко кимване по посока на Лайза –

безопасност. Едва тази вечер научих нещо, което ми даде основание да се съмнявам в лоялността на капитан Галени. И после за свой ужас открих, че в момента е в непосредствена близост до вас. Мога да допусна много грешки по отношение на излишна предпазливост, но не мога да си позволя да допусна излишна небрежност. Основната ми грижа беше физически да отдалеча капитан Галени от вас, а всичко останало можеше да почака, включително и обясненията. – Той погледна към дамите и многозначително завъртя очи. – За които съм изцяло на ваше разположение, сир.

– О! – Грегор се обърна към графиня Воркосиган и разстроено вдигна ръка към Делия и Лайза. – Корделия, бихте ли могли да...

Тя се усмихна много сухо.

– Да тръгваме, дами. Господата трябва да поговорят.

– Но аз искам да знам какво става! – запротестира Лайза.

– Можем да научим това по-късно. Ще ви обясня системата. Адски е глупава, но човек се научава да я използва. Което, ако се замислиш, определя същността на ужасно много други ворски обичаи. Междувременно, трябва да продължим представлението – лейди Воркосиган кимна към залата – и, доколкото можем, да възстановим щетите, нанесени от това, хм... – острият ѝ поглед накара Хароче да потръпне – злощастно упражнение по предпазливост.

– Да възстановим щетите? Как? – попита Лайза.

– Ще лъжем, мила. С Алис ще ви покажем как става... – Графиня Воркосиган ги отведе. Делия погледна през рамо към Майлс и повтори само с устни: „Направи нещо, по дяволите!“

– По-добре да продължим в кабинета ви, сир – измърмори Хароче. – Ще ни трябва комуникационен пулт. Нося на всеки от вас копие от доклада на моята група по системите за безопасност. – Той докосна джоба на куртката си и мрачно се усмихна на Майлс. – Реших, че ще искате да го видите колкото може по-скоро, милорд Ревизор.

– О, отлично. Да – съгласи се Майлс. Грегор и Хароче тръгнаха напред; Майлс сформира втория ред на колоната. По коридора, по витото стълбище, до самия край. Оръженосецът, който вървеше в края на колоната, остана на пост пред кабинета на Грегор. Всички влязоха и императорът затвори плътно вратата.

– Моят малък списък със заподозрени рязко и неочаквано се съкрати – започна Хароче. – Ако позволите, сир... – Той кимна към комуникационния пулт и Грегор го включи. Генералът пхна единия инфодиск в слота, а втория, неговото копие, подаде на Майлс. – Сигурен съм, че

по-късно ще искате да го проучите по-подробно, но сега мога да ви изложа кратко резюме. Капанът, предназначен за вас, беше почти свършен. Въвеждането на данните за фалшивото ви посещение в склада е било изпълнено извънредно грамотно; моите хора загубиха сума ти време, опитвайки се да проследят как е направено това. Даже на мен ми стана много любопитно. После ми хрумна да ги накарам да проверят сканирането на ретината ви. След вашето криосъживяване тя е почти незабележимо променена, знаехте ли това?

Майлс поклати глава.

– Не, макар че не съм изненадан. – „След криосъживяването в мен почти незабележимо се промениха много неща.“

– Казват, че всеки престъпник допуска поне една грешка. От собствен опит знам, че това не винаги е вярно, но този път е станало точно така. Сканирането на ретината ви в комуникационния пулт в склада е копие от сканирането по време на миналогодишното ви посещение там и не е същото като сегашното ви. Както можете да видите на това изображение. – Хароче извади и двете изображения над видеоплочата, налагайки ги едно върху друго. Разликите бяха обозначени с лилаво, поради което картинката приличаше на злобен, махмурлийски поглед на циклоп. – Това окончателно доказва невинността ви, милорд ревизор – разпери ръце генералът.

– Благодаря – изсумтя Майлс. „Мен никога не са ме обвинявали.“ – Но какво общо има това с Дъв Галени?

– Потърпете още малко. Съдейки по уликите, или по-точно – по тяхното отсъствие, моите специалисти твърдят, че данните в комуникационния пулт на хранилището са могли да бъдат променени само от програма-„къртица“, въведена от Галени директно в пулта. Тази машина е била една от работещите автономно. Не е имало друг начин.

– Галени или някой друг – поправи го Майлс.

Хароче сви рамене.

– Всъщност името на Галени изскочи от другаде. Другия обект, който наредих да проверят, беше, разбира се, дневникът за посещения от портала на ИмпСи. Кое то се оказа малко по-плодотворно. Този дневник е бил подправен не на място, а отдалечено – чрез каналите за предаване на данни, свързващи го с другите системи в щаба. Хората ми е трябвало да слязат под програмното ниво, за да открият тази намеса; искам да обърна вниманието ви, сир, върху тяхната всеотдайност и търпение, както и на квалификацията им. – Генералът бързо превключваше на ком-пулта схеми на логическите връзки, екран след екран. – Важните

места са обозначени с червено – можете да ги видите сами. Проследили са промяната до нивото на началник-отдел – виждате ли, над това ниво има блокировка в системата. Която може да се свали само от началниците на отдели: аз, – или по-точно моят заместник в отдела за вътрешни работи, – Алегре, Олшански и началникът на галактическия отдел, когато си е тук. По-нататък следата минава *през* пулта на Алегре, и стига до равнището на неговите аналитици. До пулта на капитан Галени. – Хароче въздъхна. – Аналитичите от всичките ни отдели имат невероятно голяма свобода на достъп до данните. Честно казано, не мога да кажа „твърде голяма“: това им е работата – да преглеждат всичко, тъй като жизненоважните решения, вземани на високо ниво, се базират на техните доклади, мнения и препоръки. Самият аз съм изпълнявал няколко години тази работа, във вътрешния отдел. Но Галени очевидно е използвал кодовете си, за да проникне в пулта на началника си и оттам да се прехвърли в системата.

– Или го е направил някой, който е използвал пулта на Галени – отново го поправи Майлс. Повдигаше му се. Подчертаните участъци на видеодисплея приличаха на кървави петна. – Това наистина ли е улика? – „Щом като е имало един капан, защо да няма два?“ Или... толкова, колкото е необходимо, докато не стигнеха до заподозрян, когото Майлс нито познаваше, нито харесваше?

Хароче го погледна мрачно.

– Възможно е да не открием нищо повече. Бих дал ръката си, за да можем да разпитаме Галени под фаст-пента, но когато са го повишили на сегашния му пост, той е бил имунизиран. Така че трябва да съставяме обвинението по добрия стар начин. Всички веществени доказателства за престъплението отдавна са унищожени. В края на краищата ще се върнем към теорията за мотивацията, милорд Ревизор. Кой от аналитичите в комарския отдел е имал едновременно достъп до информацията за прокариота, и мотив да извърши такова нещо? Той е имал достъп, срещнал се е с баща си Сер Гален на Земята точно преди да бъде осуетен първоначалният комарски заговор.

– Знам – лаконично отвърна Майлс. – Бях там. – „О, Господи, Дъв...“

– Колебая се какво значение да отдам на факта, че брат ви е застрелял бащата на Галени...

– Ако това беше проблем, той би възникнал доста по-рано.

– Възможно е. Но в душата му може да е останала някаква утайка. И, като последната капка, това, че неотдавна спомогнахте за провала на

брачните му планове.

– Той го преживя.

– Какви брачни планове? – попита Грегор.

Майлс изскърца със зъби. „Хароче, ти си идиот!“

– Преди време Дъв беше много заинтересован от Лайза. Ето защо я доведе на приема ти, където се запозна с нея. Оттогава той, хм, насочи интереса си към друга дама.

– А-а – с поразен вид каза Грегор. – Наистина не знаех... че между Лайза и Галени е имало нещо сериозно.

– Само в едната посока.

Хароче поклати глава.

– Съжалявам, Майлс. Но този човек ви е нарекъл, цитирам, „мазен проклет малък сводник“. – Изражението на генерала стана разсеяно и за миг лицето му толкова заприлича на иляновото, когато цитираше дословно от чипа си, че дъхът на Майлс секна. – И по-нататък е продължил речта си, и то доста разпалено: „Вор наистина означава «крадец». И вие, проклетите бараярски крадци, винаги си помагате, нали? Ти, твоят скъпоценен скапан император и цялата ви отвратителна банда!“ И вие сериозно очаквате да заключат, че просто малко се е подразнил, така ли?

Веждите на Грегор се плъзнаха нагоре.

– Той ми го каза в лицето – изръмжа Майлс. Съдейки по вида на Грегор, императорът не разбираше защо тази забележка представлява защита на обвиняемия. – А не зад гърба ми – опита се да обясни той. – Никога зад гърба ми, не и Галени. Това... не е в неговия стил. – После се обърна към Хароче: – Откъде взехте това, по дяволите? Да не би Им-пСи да подслушва личните комуникационни пултове на всичките си аналитици? Или някой е заподозрял Галени още преди случая с Илян?

Генералът се прокашля.

– Всъщност не пулта на Галени, милорд. Вашия.

– Какво?

– Всички публични канали в замъка Воркосиган се следят от офиса на шефа на Им-пСи от съображения за сигурност. Така е от няколко десетилетия. С изключение на три – личните пултове на графа и графинята, както и вашия. Сигурно родителите ви са ви споменавали за това. Те знаеха.

Следени от Илян, ама разбира се. Баща му и майка му не биха възразили срещу това. А през онази нощ той говореше с Галени... по комуникационния пулт в дневната, вярно. Майлс млъкна, кипейки от ярост, макар че онемяването му беше предизвикано най-вече от объркването в

мозъка, предизвикано от опитите да си спомни всичко, което е говорил по ком-пултовете в замъка Воркосиган.

– Верността ви към вашия приятел ви прави чест, Майлс – продължи генералът. – Но вече не съм сигурен, че той наистина ви е приятел.

– Не – възрази Майлс. – Не. Аз *знам* какво плати Галени, за да стигне дотук. Не би хвърлил всичко на вятъра заради някаква... лична омраза. Вашите „следи“ са само дим и миражи. Освен това, дори да приемем, че Галени е имал мотив да ме инкриминира, къде остава първото престъпление? Най-вече – какъв мотив е имал да унищожава Илян?

Хароче сви рамене.

– Политически, навярно. Между някои комарци и ИмпСи под ръководството на Илян има трийсетгодишна вражда. Съгласен съм, че обвинението не е завършено, но след като имаме реално направление, навярно ще е по-лесно да продължим.

Грегор изглеждаше едва ли не безумно разстроен:

– А пък аз се надявах, че бракът ми ще допринесе за регулирането на отношенията с Комар. Една наистина единна империя...

– Така и ще стане – увери го Майлс. – И даже двойно, ако Галени накрая се ожени за бараярка. – „Ако преди това не се озове в затвора по изфабрикувано обвинение в държавна измяна, разбира се.“ – Знаеш как се разпространява модата в империята – ти сигурно ще поставиш началото на грандиозно увлечение по междупланетните бракове. А като се вземе предвид недостигът на бараярски момичета, който устроиха поколението на нашите родители, много от нас и без това ще трябва да си внасяме жени отвън.

Устните на Грегор се извиха в усмивка; тъжна признателност към опита на Майлс да се пошегува.

Майлс взе своето копие на доклада.

– Трябва да го прегледам.

– Моля ви, направете го – отвърна Хароче. – Прегледайте го, и ако успеете да откриете нещо, което съм пропуснал, непременно ме уведомете. И на мен не ми е приятно да науча, че един от хората ми е предател, без значение от коя планета произхожда.

Генералът се сбогува. Майлс последва примера му, изпращайки един от дворцовите слуги да намери Мартин и да му предаде да го чака с колата пред входа. Ако се върнеше на приема, жените щяха да се нахвърлят върху него, изисквайки обяснения и решителни действия – а точно сега той не беше готов нито за едното, нито за другото. Не завиждаше на Грегор, чиято задача беше да се върне при гостите и да продължи

светските беседи, сякаш нищо не се е случило.

* * *

Майлс се возеше в графската лимузина и вече беше по средата на пътя между двореца и щаба на ИмПСи, разглеждайки през стъклото на кабината някакви полусрутени сгради, обкръжени от ярко осветени небостъргачи, когато зрението му внезапно се изостри. Сградите внезапно придобиха отчетлива, неправдоподобна реалност, сякаш бяха станали по-веществени, плътни, несъкрусими, обрамчени от зелена светлина. Имаше време само колкото да си помисли „Мамка му, мамка му, мам...“ и гледката избухна в познатите пъстри фойерверки. После настана мрак.

Дойде в съзнание легнал на задната седалка; над него, в бледата жълтеникава светлина, се виждаше фигурата на изпадналия в паника Мартин. Куртката на Майлс бе разкопчана, покривът беше вдигнат, пускаяки в купето нощната мъгла, и той се тресеше от студ.

– Лорд Воркосиган? Милорд, о, по дяволите, вие какво, умирате ли? Престанете, не бива!

– Ннн... – успя да се изтръгне от гърлото му. В ушите му звънеше, но той чу, че репликата му прозвуча като приглушен стон. Устните го боляха, по тях се усещаше нещо влажно. Той ги докосна и пръстите му се изцапаха със свежа кръв, изглеждаща червено-кафява при това осветление.

– Всичко е наред, Мартин. Това е, хм, обикновен пристъп.

– Значи *така* изглеждат? А пък аз си помислих, че са ви отровили, застреляли или нещо подобно. – Обяснението почти успокои младежа.

Майлс се опита да седне. Мартин неловко протегна ръка, неуверен дали дали да му помогне да се надигне, или да го накара да легне обратно. Езикът и долната му устна бяха прехапани, кръвта безпрепятствено течеше по най-хубавата му воркосиганска униформа.

– Не трябва ли да ви закарам в болница или на лекар, милорд?

– Не.

– Тогава нека поне ви закарам у дома. Може би... – Загриженото лице на шофьора се озари от надежда. – Може би госпожа майка ви скоро ще се прибере.

– И ще можеш да се отървеш от мен ли? – измъчено се засмя Майлс. „Не може да стане това, Мартин – тя да ме целуне и всичко да бъде наред. И няма значение колко много го желае.“

Отчаяно му се искаше да продължи за щаба на ИмПСи. Беше

обещал на Галени... Но още не бе изучил новите данни, а и този екип, на който искаше да зададе редица въпроси относно тези данни, сигурно вече се бяха прибрали и вкусваха заслужения си сън. И все още го тресеше, виеше му се свят, а и тази отпадналост след пристъп...

Военните лекари имаха право. За всичко. Стресовият характер на тези проклети припадъци наистина гарантираше, че винаги ще се появяват в най-неподходящия момент. Да, той наистина е негоден за служба. За каквато и да било служба. Негоден.

„Колко мразя това!“

ГЛАВА 25

На следващата сутрин Майлс се събуди в състояние, което вече започваше да разпознава, а именно – „махмурлук“ след пристъп. Двете таблетки болкоуспокоително не му помогнаха особено. С времето външните симптоми ставаха все по-лоши, а не обратното. Или той просто започна да ги разпознава по-ясно, защото вече не бяха маскирани от следзашеметителна мигрена или самоубийствена депресия. „Трябва спешно да се видя с Ченко.“

Той занесе в стаята си каничка с кафе и се заключи насаме с компулта и доклада на Хароче. Остатъка от сутринта използва – или загуби напразно – като първо прочете този доклад, а после го препрочете отново.

Оскъдността на данните ги правеше още по-убедителни. Ако това бе замисляно като двоен капан, сведенията трябваше да са *повече*. Но, колкото и да се старееше, Майлс не успя да открие нито пропуск в разсъжденията, нито слабо място в логическата верига.

Мисълта за срещата с Галени го ужасяваше, защото не можеше да му съобщи нищо оптимистично. ИмпСи беше задържала през цялата нощ офицера-комарец в секцията за предварителен арест в щаба, в малкия затворнически блок, който беше заменил далеч по-внушителния подземен зандан от времето на Ецар. Дъв щеше да остане там чак до официалното предявяване на обвинение, след което щяха да го прехвърлят в някой още по-мрачен военен затвор. „Задържан по подозрение.“ Бараярските военни закони бяха малко неясни по въпроса точно за колко време може да задържат някого само по подозрение. „Задържан заради нечия проклета параноя – това ще е по-вярно.“

Горчивите му размисли бяха прекъснати от доктор Уедел, който жално се интересуваше кога *той* ще може да се прибере вкъщи. Майлс му обеща да дойде, да изслуша доклада му и да го освободи. Щом не можеше да освободи един пленник на ИмпСи, поне можеше да пусне друг. Облече си втората най-хубава воркосиганска униформа, сложи си ревизорската верига, намаза още мехлем по разцепената си устна и нареди на Мартин да изкара колата пред входа.

Миризмата на лекарства и химикали в клиниката на ИмпСи все още предизвикваше неприятно усещане в стомаха му. Когато влезе в лабораторията на Уедел, Майлс видя в ъгъла разхвърляно походно легло –

доказателство, че биологът е изпълнил заповедта му и не е оставял без надзор образа и получените резултати. Уедел носеше дрехите си от предната сутрин, макар че очевидно бе успял да се избърсне оттогава. И изглеждаше само малко по-добре от неразговорчивия в момента Майлс.

– Е, милорд ревизор, навярно няма да се изненадате от това, че със сигурност идентифицирах вашата находка като същия прокариот, който открихме в чипа. Дори е от същата партия. – Биологът го отведе при комуникационния пулт и се впусна в подробно сравнение на двете проби, нагледно илюстрирайки разказа си с оцветени на нужното място изображения, и съпровождайки го с адресирани към самия него умерени похвали, тъй като мълчаният Имперски Ревизор не изказа такива.

– Разговарях с Илян – отбеляза Майлс. – Той каза, че не си спомня през последните четири месеца да е гълтал малка кафява капсула. За съжаление, паметта му не е такава, каквато беше.

– А, тази капсула не е била гълтната – категорично заяви Уедел. – Изобщо не е създадена, за да се поглъща.

– Откъде знаете?

– Капсулата е неразтворима и водонепроницаема. Тя трябва да се счупи – просто да се стисне между пръстите – и съдържанието ѝ се смесва с въздуха, след което се вдишва. Формата, в която е изпълнен преносителя на инфекцията, недвусмислено предполага въздушен път. Това са нещо като спори.

– Какво-какво?!

– Виджте. – Уедел затвори проекцията на молекулярната верига и отвори ново изображение на нещо, което приличаше на сферичен сателит, настръхнал с безброй антени. – Сами по себе си прокариотите са прекалено малки, за да бъдат поставени без обвивка в толкова големи за тях капсули. Вместо това са ги опаковали в тези кухи спорообразни частици – ученият посочи видеоплочата, – които се носят във въздуха, докато влязат в контакт с влажна повърхност като лигавица или бронхи. Тогава транспортния елемент се разтваря, освобождавайки съдържанието си.

– Виджат ли се във въздуха, като дим или прах? Имат ли мирис?

– Ако светлината е достатъчно силна, предполагам, че човек ще ги види като пращинки в момента на счупването на капсулата, но после ще изчезнат. И нямат мирис.

– Колко време... могат да висят във въздуха?

– Най-малко няколко минути. В зависимост от ефективността на вентилационната система.

Майлс се втренчи в зловещата наглед сфера.

– Това е нова информация. – Макар че в момента не виждаше с какво ще му бъде полезна.

– Не можех да я реконструирам по чипа – малко сухо отбеляза Уедел, – тъй като нито един фрагмент от обвивката не е трябвало да стигне до чипа. И съществуват още няколко възможни начина за внедряване на препарата.

– Аз... разбирам. Да. Много ви благодаря. – Майлс си представи как се връща при Илян: „Спомняш ли си всеки дъх, който си поемал през последните четири месеца?“ Някога Илян можеше да направи това.

Мислите му бяха прекъснати от сигнала на комуникационния пулт; образът на спората-носител изчезна, заменен от главата на генерал Хароче.

– Милорд Ревизор – неуверено кимна генералът. – Извинете, че ви прекъсвам. Но тъй като сте в сградата, чудя се дали не бихте се отбили при мен? Когато ви е удобно, разбира се; когато приключите с лабораторията и всичко останало.

Майлс въздъхна.

– Разбира се, генерале. – Това поне му даваше оправдание да отложи срещата с Галени с още няколко минути. – След малко ще се кача в кабинета ви.

Майлс, получавайки шифрования диск с доклада на биолога и отново запечатаните остатъци от прокариота, освободи Уедел, който с благодарност си тръгна. Майлс ускори крачка по твърде добре познатите коридори на щаба – нагоре, надолу, завой – към някогашния офис на Илян. И сегашният офис на Хароче. Може би (о, боже, нека е тъй!) генералът беше открил нещо ново, нещо, което да облекчи това заплетено положение.

* * *

Временният шеф на ИмпСи затвори вратата зад Майлс и любезно придърпа стола на Имперския Ревизор към бюрото си.

– Хрумна ли ви нещо ново от снощи, милорд? – поинтересува се Хароче.

– Не съвсем. Уедел е идентифицирал пробата. Навярно ще искате копие от доклада му.

Майлс му подаде диска; Хароче кимна и го пхна в четящото устройство на комуникационния си пулт.

– Благодаря. – След като върна оригинала в ръцете на Майлс, той

продължи: – Проучих внимателно другите четирима старши аналитици в комарския отдел на Алегре. Нито един от тях не е имал такава прекрасна възможност като Галени да знае за съществуването на проکاریота и по този критерий аз изключвам двама от тях. Останалите двама нямат мотив; аз не успях да открия такъв.

– Идеалното престъпление – промърмори Майлс.

– Почти. Истинското идеално престъпление е онова, което остава неразкрито; а това се приближи доста близо до идеала. Сега по всичко личи, че устройствят ви капан е бил един вид резервен план, поради което е доста далеч от съвършенството.

– През цялото време, което прекарах с наемниците от Дендари, не съм успял да реализирам нито един идеален план – въздъхна Майлс. – Най-доброто, което успях да постигна, бе „сравнително добре“.

– Уверявам ви, че същото се отнася за вътрешния отдел – призна Хароче.

– Всички тези доказателства са прекалено косвени, щом не разполагаме със самопризнания.

– Да. И не знам как да получим такива. Разпитът с фаст-пента е изключен. Чудех се... дали не бихте могли да ми помогнете в това отношение. Като се има предвид, че познавате Галени. Използвайте прочутата си способност да го убедите.

– Бих могъл – отвърна Майлс, – ако смятах, че Дъв е виновен.

Генералът поклати глава.

– Можем да мечтаем за много доказателства, но не съм оптимист по отношение на това, че ще ги получим. Често се налага да продължиш нататък с малкото, с което разполагаш, просто защото трябва да продължиш. Не трябва да се спира.

– Да оставим ваялка да продължи, независимо какво прегазва, така ли? – повдигна вежди Майлс. – Как възнамерявате да продължите?

– С военен съд, най-вероятно. Случаят трябва да бъде приключен по всички правила. Както сам отбелязахте, той не е от онези, които могат да останат всякакви.

Каква ли присъда щеше да произнесе военният съд, ако ИмпСи им дишаше във врата, подтиквайки ги към бързо решение? „Виновен“? „Невинен“? Или по-мъглявото „невинен поради липса на доказателства“? Трябваше да потърси най-добрия военен юрист да оцени този случай...

– Не, по дяволите. Не искам военните съдии да гадаят какво и как, а после да се приберат вкъщи за вечеря. Ако всичко се решава в резултат

от догадки, мога и сам да гадая по цял ден. А аз искам да знам. Трябва да продължите да търсите. Не можем просто да спрем с кандидатурата на Галени.

Хароче шумно въздъхна и поглади брадичката си.

– Майлс, вие искате от мен да започна лов на вещици. Кое то потенциално е много опасно за моята организация. Искате да обърне ИмпСи с главата надолу, и за какво? Ако комарецът *наистина* е виновен – а аз съм почти убеден, че е така – вие ще трябва да отидете прекалено далеч, за да откриете заподозрян, който да ви е по вкуса. Къде ще спрете?

„Не тук, в това съм дяволски сигурен.“

– Бъдещата императрица няма да остане доволна от вас. Нито от мен.

Хароче сбърчи лице.

– Наясно съм. Тя изглежда много мила млада жена и не ми е приятно да мисля, че това ще ѝ причини болка; само че аз съм положил клетва пред *Грегор*. Вие също.

– Вярно е.

– Ако не можете да предложите нищо конкретно, аз съм готов да повдигна обвинението и да оставя военния съд да реши.

„Можеш да повдигнеш цяла армия обвинения, но аз няма да дам заповед за настъпление.“

– Мога да откажа да приключа ревизорското разследване.

– Ако военният съд признае Галени за виновен, ще ви се наложи да го направите, милорд.

„Не, няма да се наложи.“ Майлс примигна от внезапното озарение. Ако пожелаеше, можеше да продължава разследването до безкрай и Хароче не можеше да направи нищо по въпроса. Нищо чудно, че днес генералът беше толкова изискано вежлив. Майлс дори имаше право да наложи вето на военния съд... Ала Имперските Ревизори по традиция са много внимателни с огромните си правомощия. От огромния резерв опитни и знаещи хора Ревизори се избираха не заради блестящите успехи в предишната си работа, а заради дългогодишна лична честност. Петдесет години жизнен опит се смятаха за възможния минимум при избора на кандидат. Не биваше да нарушава вътрешните закони на ИмпСи повече от минимално необходимото за...

Хароче уморено се усмихна.

– В края на краищата можем да се съгласим по въпроса, че не сме съгласни един с друг. Но опитайте се да разберете и моята позиция. Някога Галени е бил ваш приятел и аз искрено ви съчувствам, разбирайки

колко ви безпокои такава развитие на нещата. Ето какво мога да направя. Мога да се откажа от обвинението в държавна измяна и да го сведа до нападение срещу старши офицер. Минимум неприятности. Една година затвор, обикновено уволнение без почести, и Галени ще е свободен. Даже можете да използвате всички връзки, които имате, за да му осигурите императорско помилване и да му спестите затвора. Нямам никакви възражения – само да го махнат *оттук*.

И по този начин да разруши кариерата на Дъв, както и всичките му бъдещи политически амбиции. Галени бе честолобив човек, мечтаеше да служи на Комар в онова ново и по-мирно бъдеще, което се опитваше да изгради Грегор, и напълно осъзнаваше какви възможности се откриват пред него.

– Помилването е за виновните – отбеляза Майлс. – Не е същото като оневиняване.

Хароче се почеса по главата и отново сбърчи лице. Или може би това беше опит да се усмихне?

– Аз... Всъщност имах друга причина да ви повикам тук, лорд Воркосиган. Мисля за бъдещето не само в едно отношение. – Той се поколеба, после продължи: – Позволих си волността да поискам копие от медицинските записки на вашия невролог във Военната болница относно вашето здравословно състояние. Вашите припадъци. Струва ми се, че планът му за лечение звучи обещаващо.

– ИмпСи винаги е била вездесъща, като хлебарките – измърмори Майлс. – Първо подслушвате комуникационния ми пулт, после се интересувате от здравословното ми състояние... Напомнете ми утре сутринта внимателно да си изтръскам ботушите.

– Моите извинения, милорд. Смятам, че ще ми простите. Трябваше да науча подробностите преди да ви кажа това, което ще ви кажа сега. Но ако това устройство за контролиране на припадъците докаже, че работи именно така, както се надявате...

– То само контролира симптомите. Няма да ги излекува.

Хароче пренебрежително махна с ръка, заличавайки разликата.

– Въпрос на медицинска терминология, но без практически смисъл. А аз съм практичен човек. Проучих докладите за вашите дендарийски операции, изпълнени за ИмпСи. Вие и Саймън Илян сте били изключителен екип.

„Бяхме най-добрите, о, да!“ Майлс неопределено изсумтя, внезапно престанал да разбира накъде клони Хароче.

Генералът криво се усмихна.

– Да заемаш мястото на Илян е адски сложна задача. И аз не искам да се отказвам от нито едно преимущество. Сега, след като имах възможност лично да работя с вас и подробно да прегледам докладите ви... все повече се убеждавам, че Илян е допуснал голяма грешка, като ви е уволнил.

– Това не беше грешка. Заслужавах дори по-сурово отношение. – Устата на Майлс внезапно пресъхваше.

– Не мисля така. Според мен реакцията на Илян е била прекалена. Според мен е било достатъчно да направи писмена забележка в личното ви досие. – Хароче сви рамене. – И щяхте да си го прибавите в колекцията. И преди съм работил с хора като вас, готови да поемат рискове, каквито никой друг не би се решил да поеме, и да постигнат резултати там, където никой не може да ги постигне. Аз обичам резултатите, Майлс. Много ги обичам. Наемниците от Дендарии са били огромна ценност за Импси.

– И все още са. Комодор Куин няма да се поколебае да харчи парите ви. И да доставя стоката ви. – Сърцето му биеше все по-силно.

– Не познавам тази жена, Куин. Освен това тя не е бараярка. По-скоро бих предпочел – ако лечението ви е успешно, – да върна на това място вас.

Майлс трябваше да преглътне, за да си поеме дъх.

– И всичко... да е като преди, така ли? Да продължа оттам, където прекъснах? – „Дендарийците... Адмирал Нейсмит...“

– Не, не точно оттам. Първо, според моите изчисления още преди около две години е трябвало да ви повишат в капитан. Но мисля, че двамата с вас можем да бъдем такъв екип, какъвто сте били вие с Илян. – Очите на Хароче леко проблеснаха. – Навярно ще ми простите тази капчица честолюбие, ако кажа „дори по-добър“? Ще съм горд да ви приема на борда, Воркосиган.

Майлс седеше парализиран. За миг единственото, за което можеше идиотски да мисли, бе: „Добре, че получих припадък снощи, иначе сега пак щях да се търкалям на килима.“

– Аз... аз... – Ръцете му се тресяха, главата му пламна от възторг. „Да! Да! Да!“ – Аз... първо ще трябва да приключа случая. Да върна на Грегор шоколадовата му верижка. Но после... естествено! – Прехапаната му устна отново се разцепи от болезнена, но неудържима усмивка. Майлс облиза солена капка кръв.

– Да – търпеливо отвърна Хароче, – точно това казах и аз току-що.

Сякаш го обля ледена вода, която угаси горещия му възторг.

„Какво?“ Той се чувстваше неспособен да мисли свързано. Пред вътрешният му поглед изплува картина от миналото: корабен док, претъпкан с войници на „Дендари“, които скандираха: „Нейсмит, Нейсмит, Нейсмит!“

„Моята първа победа... А спомняш ли си какво ти струва тя?“

Усмивката му застина.

– Аз... Аз... Аз... – Той преглътна два пъти, после се прокашля. Като ехо от дълбок, дълъг тунел, той чу собствения си – на кой *него*? – глас, който казваше: – Ще трябва да обмисля това, господин генерал.

– Моля, помислете си – сърдечно отвърна Хароче. – Ще ви трябва време. Но не ме дръжте дълго в напрежение – вече си представям как мога да използвам „Дендари“, за да се справя с една много неприятна ситуация, която се заформя край станция Клайн. Бих искал да я обсъдя с вас, ако ще участвате. Трябва ми съвета ви.

Очите на Майлс бяха широко отворени, зениците – разширени, а лицето му – бледо и покрито с пот.

– Благодаря ви, генерале – изхриптя той. – Много ви благо...

Майлс изпълзя от от стола си, все още усмихвайки се с кървящата си уста. Едва не се блъсна във вратата като пиян – Хароче я отвори точно навреме. Измърморвайки няколко несвързани думи на секретаря на Хароче, Майлс си осигури наличието на очаквания го с колата Мартин точно в момента, когато се добра до изхода на зданието.

Отърва се от присъствието на Мартин, сядайки самотен в задното отделение на кабината. Той поляризира стъклото на покрива, мечтаейки също толкова лесно да може да скрие потресеното изражение на лицето си. Чувстваше се така, сякаш беше избягал от бойното поле. Но какво го беше ранило в тази сияеща тържествуваща усмивка?

* * *

Отстъплението му продължи и когато се прибра в замъка Воркосиган. Мина приведен покрай личните слуги на майка му и по широка дъга заобиколи стаите на Илян. Заклучи се в спалнята си и се зае да крачи напред-назад докато не откри, че погледът му не се откъсва от комуникационния пулт. Пултът сякаш се взираше в него с очите на Хор. Тогава той се спаси с бягство на горния етаж, в миниатюрната стаичка със старото, с масивни подлакътници, кресло. Най-накрая той усети, че това помещение е достатъчно малко – точно като за него, успокояващо като усмирителна риза. Този път не взе със себе си нито бренди, нито дядовия си кинжал. Това щеше да е излишно.

Заклучи вратата и рухна в креслото. Не само ръцете му трепереха – целият се тресе.

Да си върне старата работа. Всичко да стане както беше преди.

„Хайде сега, разкажи ми за отричането, а?“ Беше си мислил, че е приключил с Нейсмит. Или най-вече лорд Воркосиган. Преструва се, че не го вълнува изчезването на адмирала. Преструва се, че ходи по водата сякаш е на сушата, а всъщност едва беше нагазил в нея. А защо не? „Ето защо ми се струва че потъвам. Истината излезе наяве“.

„Това ли искаш? Искаш ли да си върнеш «Дендарию»?“

„Да!“

Но беше ли всъщност годен за тази работа, от медицинска гледна точка? Е, ще му се наложи да остава в онази проклета тактическа зала и повече да не излиза на операции с десантния отряд, но това не беше ново за него. Ще може да се справи. Той беше игнорирал собствените си травми през целия си живот, това просто беше поредната от множество такива. Той знае начина. „Мога да направя това. Някак.“

Ще получи обратно Куин. И Таура – за всяка скъпоценна капчица време, която ѝ оставаше.

Ако не броеше тихия, натрапчив, демоничен шепот в дълбините на съзнанието му: „Тук има една малка особеност...“

Най-накрая, с огромни усилия, той се обърна крадешком и погледна този демон: първо с крайчеца на окото си, а после – честно, в упор.

„Хароче иска да принесе Галени в жертва“. Майлс закрива делото и дава възможност на Хароче безпрепятствено да управлява ИмпСи – и това ще бъде обратният му билет към дендариийците. Пълномощията на Императорския Ревизор са широки, но те безусловно пасуват по въпроса за възстановяването на човек на служба в ИмпСи. Тук всичко ще зависи изцяло от гледната точка на Хароче.

Той се повъртя в креслото, а кракът му започна да потупва по пода в неравен ритъм. Ами ако Галени *наистина* е виновен? Между другото, за отричането... Беше трудно да се отхвърлят опасенията на Хароче по повод лова на вещици. Майлс и Галени бяха приятели. Ако бяха обвинили друг човек, някой, когото не познаваше, дали сега Майлс щеше да прояви такава настоятелност? Или щеше да се задоволи с доказателствата на Хароче?

Проклетие, не става въпрос за приятелство! А за знание. За умение-то да преценява хората. „Винаги съм смятал, че имам талант за работа с персонала“. Е, трябва ли сега да се усъмни в предположенията си? Обаче, по дяволите, хората бяха много странни. Хитри, хлъзгави. Никога не

знаеш за тях *наистина* всичко, дори след дълги години дружба.

Майлс обхвана с ръце подлакътниците на креслото. Внезапно откри, че си спомня онзи скоков пилот, когото беше заповядал да разпита сержант Ботари, когато съдбата за пръв път сблъска Майлс с дендарийците преди трийсет години. Много го притесняваше, че не може да си спомни името на този човек, въпреки че произнесе лицемерна реч на погребението му. Тогава те отчаяно се нуждаеха от пилотските кодове за достъп, за да спасят живота си. И Ботари, помисли си Майлс, получи тези кодове, макар и по най-грубия от всички възможни начини, и те останаха живи. Те, но не и пилотът.

Първата му крачка във военната кариера започна с човешки живот. Може би за да възобнови кариерата си ще му трябва още една? Господ е свидетел, че той често е жертвал приятелите си и преди, когато заради една негова дума те са влизали в поредната неприятност, но не се връщаха обратно. И не всички от тях бяха доброволци.

„Искам, искам...“ Дали Хароче е прочел това неприкрито желание на лицето му? Да, разбира се. Майлс беше видял това в самодоволния му поглед, в увереността, която се промъкна в усмивката му, в неговите събрани „на къщичка“ длани, отразяващи се в черната прозрачна повърхност на ком-пулта. В тези ръце беше властта, те можеха да дадат толкова много или да откажат, по желание. „Той ме разбира, о, да!“ Очите на Майлс се присвиха, възпалените му устни се отвориха. Дъхът се изтръгна от гърдите му в студения въздух на миниатюрната стаичка, сякаш току-що беше получил зашеметяващ удар в стомаха.

„О, Господи! Това не е просто предложение за работа. Това е подкуп.“ Лукас Хароче току-що се бе опитал да подкупи имперски ревизор.

Опитал? Или успял?

„След малко ще се върнем на този въпрос...“

И то какъв подкуп! Какъв *сладък* подкуп. Ще можеше ли Майлс някога да докаже, че това е именно подкуп, а не искрено възхищение?

„Сигурен съм. О, да, сигурен съм! Лукас Хароче, хитър кучи сине, аз те подценявах още от самото начало.“

Толкова за прословутата способност на Майлс да преценява хората.

Не биваше да подценява Хароче. Илян го беше избрал по същия начин, по който бе избрал и Майлс. Илян обичаше невестулките. Но той знаеше как да ги държи под контрол. Харочевият безстрастен, сдържан стил на бивш военен – това беше маска за ум, остър като бръснач. Хароче също постигаше резултати с всички възможни средства, иначе нямаше да се издигне до шеф на вътрешния отдел докато ИмПСи се

ръководеше от Илян.

Хароче нямаше да посмее да му направи това предложение, ако не бе сигурен в резултата. И защо не? Той беше получил достъп до всички файлове на Илян и бе имал възможност да проучи кариерата на адмирал Нейсмит открай докрай. „Особено края.“ Хароче знаеше каква невестулка е бил дребният адмирал. И можеше с увереност да предскаже, че Майлс ще пожертва всичко, включително честното си име, за да спаси Нейсмит, защото веднъж вече го беше направил. Тук няма девственици.

Капитанското звание. Неговото *капитанско звание*. „За Хароче не е проблем да изчисли къде е копчето ми за включване“. Но Хароче, – Майлс можеше да се закълне в това, – бе лоялна невестулка, лоялна към Грегор и империята, истински брат по оръжие. Ако парите означаваха нещо за този човек, то Майлс не беше открил никакви намеци за това. Неговата страст беше службата в ИмпСи – както на самия Илян или на Майлс. Работата, която бе наследил от Илян.

Дъхът му секна. За миг той се вледени като криотруп.

Не. Работата, която Хароче беше *отнел* от Илян.

„Ох!“

Майлс се сгърчи в креслото, свит на половина и се зае да ругае, тихо и отвратително. Виеше му се свят от ярост и срам, но най-вече от ярост. „Аз съм слепец, слепец, слепец! Мотив! Какво трябва да направи този слон, за да го забележа?“

Това беше Хароче, през цялото време е бил Хароче, трябва да е той. Хароче, който беше разбъркал мозъка на Илян, за да му открадне мястото.

Разбира се, всички протоколи в ком-пултовете бяха режисирани превъзходно. Хароче знаеше *всички* анулиращи кодове на Илян, беше разполагал с достатъчно време за игра и от десетилетие познаваше вътрешните системи в щаба на ИмпСи. Майлс като куршум излетя от стола си и закрачи назад-напред, на практика бягайки из малката стаичка от стена до стена, силно удряйки с длан по стената при всяко второ завъртане. Този слон много прилича на змия, точно така.

„Хароче е, по дяволите. Знам го!“

„О, няма? Ами докажи го, Имперско Ревизорче.“

Всички веществени доказателства се бяха изпарили като дим, всичките документални потвърждения бяха под контрола на Хароче. Майлс имаше много по-малко улики срещу генерала, отколкото генералът – срещу Галени.

Не можеше да изтъче обвинение просто така, от въздуха. Самият

него щяха да го обвинят в бог знае какво, най-малкото – в истерия. Имперският ревизор имаше власт, но шефът на ИмПСи също имаше власт. Майлс имаше само един шанс, след което щеше да е ред на Хароче да нанесе отведен удар. „Може да започнат да ми се случват много странни неща. Непроследими“. Всъщност в момента, в който откажеше фантастичния подкуп на Хароче, генералът щеше да разбере, че Майлс знае. „Няма много време.“

Мотив. Извод. Доказателство. Дим.

Той се просна по гръб на пода, втреничил горящ поглед в тавана. Стиснатите му юмуци удариха по износения, изгъркан килим.

Ами... да предположим, че приеме играта на Хароче. Да приеме подкупа и да залегне в засада, за да го залови по-късно, когато ще има по-добра възможност? Тогава можеше да получи и „Дендари“, и правосъдие.

„Да!“

Хароче и Майлс можеха известно време да работят заедно или поне можеше да го накара да си мисли така... Внезапно със закъснение му хрумна, че всички ласкателства на генерала в иляновия кабинет, всички тези „вие с Илян бяхте толкова добър екип“ – са пълни глупости! Хароче изобщо не харесваше адмирал Нейсмит. Щеше ли да мине много време преди да устрои „случайната“ гибел на Майлс, и този път – без никакво криосъживяване? Животът на оперативните агенти на ИмПСи така или иначе винаги бе изложен на опасност. Честност между крадци, ха! Това ще бъде завладяващо състезание – кой ще достигне първи до другия. Смърт, традиционната отплата за измяна, като запален в средата фитил, бавно горящ към двата края. „Що за живот ще водим за кратко време? Извънредно стимулиращ.“

Почукване по вратата – и препускащите му мисли се спънаха. Майлс чак подскочи от пода. Хиперреакция.

– Кой е? – тежко въздъхна той.

– Майлс? – разнесе се ниският алтов глас на майка му; гласът ѝ трепереше от безпокойство. – Добре ли си?

– Нали не си получил още някой припадък? – присъедини се към графинята гласът на Илян.

– Не... не, добре съм.

– Но какво *правиш*? – попита лейди Воркосиган. – Чухме много стъпки, изтропване...

Майлс се постара гласът му да звучи равно.

– Просто... се боря с едно изкушение.

– И кой печели? – почти весело попита Илян.

Майлс проследи с поглед пукнатините в мазилката на тавана.

– Струва ми се... че в най-добрия случай разчитам на две точки от общо три – каза той със звънък и ясен глас.

Илян се засмя.

– Добре, ще се видим после.

– Предполагам, че скоро ще сляза.

Стъпките им се отдалечиха, а гласовете им заглъхнаха.

„Лукас Хароче, ненавиждам те.“

Но да предположим, че Майлс знае предварително, че Хароче смята да играе честно с него? Това е възможно. Да предположим, че предложението е именно това и само това, което изглежда и в последствие няма да има нож в гърба. Какво ще отговори тогава? Какво изобщо можеше да се отговори тук?

Да, шефът на ИмпСи беше оценил адмирал Нейсмит до най-малката подробност. Нейсмит би закрещял „Да!“, а после би се опитал да се измъкне от сделката. Но Хароче не познаваше лорд Воркосиган. А и откъде да го познава? На практика никой не го познаваше, даже самият Майлс. „Дори аз току-що се запознах с този човек“. Някога, преди много години, той познаваше момче с такова име: притеснено, припряно и побъркано на тема армия. Напълно е вярно, че това момче беше изпреварено от адмирал Нейсмит, който се бореше за свое по-голямо „аз“ и за по-широк свят. Ала този нов лорд Воркосиган беше съвсем друг човек. Майлс почти не се осмеляваше да мисли за неговото бъдеще.

Майлс внезапно се усети уморен, повдигаше му се до смърт от тези гласове в собствената му глава. Хароче Кукловода го беше карал да тича в кръг в опит да си захапне собствената опашка. А какво ще стане, ако откаже да играе тази главозамайваща игра? Ами ако просто... спреше? Какви други игри можеше да има тук?

„Кой си ти, момче?“

„... А кой си ти, питащия?“

С тази мисъл настана блажена тишина. Отначало я взе за съвършена, безутешна самота, но тази самота приличаше на свободното падане – безкрайно, когато отдолу няма и не може да има никаква земя. Изобщо никакво движение – нито напред, нито назад, нито настрани.

„Аз съм такъв, какъвто реша да бъда. Винаги съм бил какъвто реша... макар и не винаги какъвто съм искал.“

Майка му често казваше: „Когато взимаш решение за някаква постъпка, взимаш решение и за последствията от нея.“ И даже по-силно

подчертаваше извода от тази аксиома: „Ако искаш да получиш някакви последствия, тогава е най-добре, дявол да го вземе, сам да извършиш постъпките, които ще доведат до тях.“

Майлс, обезсилен от напрежение, лежеше без да мърда и беше доволен от това. Странен разтеглен във времето миг – като късче от вечността, уловен мимоходом. Интересно, дали това тихо място вътре в него бе нещо, което се бе появило току-що, или просто никога досега не бе попадал на него. Как нещо толкова огромно можеше да остане неоткрито толкова дълго? Дишането му се забави и стана по-дълбоко.

„Избирам да съм... самият аз.“

Хароче се превърна в едва забележима фигурка в далечината. Майлс не бе съзнавал, че е способен да смаява противника си така, и това го порази.

„Но ако не предприема нещо, бъдещето ми може да се окаже много кратко.“ Наистина ли? Всъщност, до този момент Хароче не беше убил никого. А смъртта на Имперски Ревизор в разгара на незавършено разследване щеше да събуди големи подозрения; на освободеното от Майлс място ще израстат, като многоглава хидра, поне половин дузина Ревизори, опитни, гневни и имащи имунитет към глупости от всякакъв вид. Хароче нямаше да е в състояние да контролира всички тях.

Но виж, животът на Галени сега не струваше и пукната пара. Какво по-традиционно от това: опозорен офицер се самоубива в килията си? Типично ворски стил за решаване на подобни проблеми. Това ще се възприеме като признание на вината, като изкупителен жест. И случаят щеше да приключи, о, да. Несъмнено това щеше да е много добре режисирано самоубийство. Хароче имаше богат практически опит с тези неща и нямаше да допусне аматьорски грешки. Веднага, щом Хароче узнаеше, че Майлс знае, щеше да започне надбягване с времето. А всичко, с които разполагаше Майлс, беше въздух под налягане, само дим.

Дим.

„Въздушни филтри.“

Очите му се отвориха широко.

ГЛАВА 26

Само час преди времето, в което работещите в щаба на ИмПСи си отиваха вкъщи – или поне онези щастливци, които бяха дневна смяна, – Майлс спря с малката си войска пред страничния вход на зданието, готов за, както мислено кръсти тази операция, „Атака срещу централата на хлебарките“. Майлс вече беше доволен от твърде неудобните габарити на старата графска лимузина: той успя да побере всички в задното отделение и да направи оперативен инструктаж по пътя от Имперския научноизследователски институт, спестявайки по този начин няколко ценни минути.

Отново бе мобилизирал Иван, както и самия Саймън Илян, облечен, по настояване на Майлс, в зелена униформа с всички военни отличия. Следваше ги доктор Уедел, който внимателно носеше омачкана картонена кутийка с надпис „Култивирана тъкан от мишка, замразена, серия 621А, 12 бр.“, макар че съдържанието му не беше такова. Последна поред, но не по значение, ги следваше с дългите си крака Делия Куделка.

Дежурният ефрейтор на пропуска тревожно вдигна поглед към влизащия през вратата Майлс, който се приближи с широки крачки и леко се усмихна.

– Генерал Хароче е заповядал на дежурящите на този пост да му докладват всеки път, когато влизам и излизам оттук, нали така?

– Откъде... Да, милорд Ревизор. – Ефрейторът огледа групата на Майлс и отдаде чест на Илян, който вежливо му отвърна.

– Ами тогава недейте.

– Ъ-ъ... слушам, милорд Ревизор. – Съдейки по вида му, дежурният изпадна в лека паника, каквато можеше да изпитва житно зърно, предвиждащо, че всеки момент ще бъде смляно между два камъка.

– Всичко е наред, Сметани – мимоходом го увери Илян и ефрейторът признателно се отпусна.

Процесията продължи по коридорите на ИмПСи. Първата цел на Майлс беше зоната за арест, която се намираще във вътрешния сектор на втория етаж. Майлс нареди на дежурния офицер:

– Много скоро ще се върна да разпитам капитан Галени. И очаквам да го заваря жив, когато дойда. Вие лично отговаряте за това. Междувременно, госпожица Куделка ще влезе при него. Освен нея, не пускайте

никого – *никого*, дори началниците си – „Особено началниците си!“ – да влиза в затворническия блок до моето завръщане. Ясно ли ви е?

– Тъй вярно, милорд Ревизор.

– Делия, не оставяй Дъв нито за секунда, докато не се върна.

– Разбирам, Майлс – Делия решително вирна брадичка. – И... благодаря ти.

Той кимна.

Надяваше се, че по този начин ще блокира всякаква възможност да организират в последната минута подходящо „самоубийство“ на Галени. Хароче вече трябваше да е готов да прибягне към този план във всеки момент – номерът бе в това, да не му предоставят този момент. Майлс поведе останалите си хора си към Стопанския отдел, където приклеши в ъгъла началника, застаряващ полковник. След като го увериха, че интересът на Имперския Ревизор към графика за поддръжка на въздушните филтри не се дължи на недоволство от работата на отдела му, полковникът прояви всяческа готовност за съдействие. Майлс го взе със себе си.

Искаше му се да е на четири места едновременно, но всичко трябваше да бъде изпълнено в точен ред, като доказателство в петмерната математика. Да бъдеш озарен от блестяща идея е едно; да я докажеш – съвсем друго нещо. След като взе със себе си един лаборант от Кримнологията, той бързо поведе групата към най-ниските подземни етажи, в хранилището за веществени доказателства. Само след няколко минути неговият екип от непогрешими свидетели се бе строил в петия ред на „Оръжия IV“. Уедел остави кутията си на пода и се облегна със скръстени ръце на стелаж. Този път, по изключение, скептичният му израз на интелектуално превъзходство беше скрит под нескрит интерес към ставащото.

Лавица номер 9 се оказа извън пределите на досегаемост на Майлс. Наложил му се да помоли Иван да свали оттам познатата запечатана кутийка за биопрепарати. Ревизорският му печат беше непокътнат. Двете останали крехки кафяви капсули спокойно очакваха своя час. Майлс извади едната и я претърколи между палеца и показалеца си.

– Добре. Всички гледайте внимателно. Започваме. – Майлс силно стисна капсулата, счупил я и два пъти я размаха над главата си. За миг във въздуха увисна ръждивочервен прах, като опашка на комета, след което се разсея. На пръстите му остана тъмно петънце. Майлс забеляза, че Иван беше спрял да диша.

– Колко трябва да чакаме? – попита Майлс доктор Уедел.

– Бих казал, поне десет минути, за да се разпространи из цялата стая – отвърна биологът.

Майлс се опита да успокои душата си и да събере търпение. Илян гледаше някъде във въздуха със застинало изражение. „Да – помисли си Майлс, – това е оръжието, което те е убило. Не можеш да го хванеш, но то може да те хване...“

Почервенелият от напрежение Иван се предаде и започна да диша преди цветът на лицето му да е станал синьо-лилав, а самият той – да припадне.

Накрая Уедел се наведе и отвори кутията си. Той извади оттам малка прозрачна бутилка със светла течност и пръскачка, която напълни. За това, че специално бе приготвил тази безценна течност само за три часа, Майлс бе готов да му прости всички грехове през следващите пет години и да му целува ботушите. Самият Уедел, изглежда, го смяташе за нещо незначително. От научна гледна точка навярно наистина беше така. „Обикновен свързващ разтвор – небрежно бе казал биологът. – Външната структура на този преносител на инфекция е много характерна, специфична и уникална. Виж, ако искахте нещо да регистрира присъствието на самите прокариоти, това вече щеше да е истинско предизвикателство.“

– Сега – каза Майлс на полковника от Стопанския отдел, – отиваме при изходните системи за циркулация на въздуха и въздушните филтри.

– Насам, милорд Ревизор.

Всички тръгнаха в индийска нишка по прохода и, заобикаляйки стелаж, се насочиха към отсрещната стена. Там, на нивото на глезените, имаше малка – с размерите на стандартен лист хартия – правоъгълна решетка, закриваща тръбата на въздухопровода.

– Свалете горния капак – нареди Майлс на полковника. – Интересува ме най-горният филтър.

Всички застанаха на колене, за да могат да наблюдават ставащото през рамото на полковника. Той свали горната решетка, зад която се криеше запоен в рамка влакнест правоъгълник, предназначен да улавя прах, косми, гъбички, спори, твърди димни частици и други такива. Миниатюрните прокариоти, освободени от спорообразното им хранилище, биха преминали през тази преграда и, може би, биха продължили пътя си, минавайки през слой електрически заредено смолисто вещество и биха били унищожени едва като достигнат централния изгарящ елемент.

Майлс кимна на полковника да се отдръпне и да направи място на

доктор Уедел, който седна по турски на пода и внимателно напръска въздуха около отвора.

– Какво прави? – шепнешком попита въззрастният офицер.

Майлс преглътна отговора: „Пръскаме за предатели. Много досадни гадини по това време на годината, не смятате ли?“.

– Гледайте и ще видите.

През това време Уедел извади от кутията си ултравиолетово фенерче и насочи лъча към филтъра. Бледочервената светлина бавно започна да се разгаря – толкова по-ярко, колкото по-дълго шареше лъчът по повърхността.

– Ето, милорд Ревизор – заяви Уедел. – Точно така си е – спорообразните частици са заседнали във филтъра.

– Точно така. – Майлс се изправи. – Това беше отправната ни точка. Напред, към следващата. Вие – той посочи лаборанта от Криминологията – документирайте, опаковайте, запечатайте и поставете етикети на всичко това. А после ни настигнете колкото се може по-бързо.

Всички заеха мястото си в строя и отново последваха Майлс. Този път той ги отведе в комарския отдел, където помоли обезпокоения генерал Алегре да се присъедини към процесията. Всички се натъпкаха в миниатюрния, за един човек, кабинет на капитан Галени – четвъртата врата по коридора на комарските аналитици.

– Спомняш ли си да си идвал при Галени през последните три месеца? – попита Майлс бившия шеф на ИмпСи.

– Сигурен съм, че съм се отбивал няколко пъти – отвърна Илян. – Идвах тук почти всяка седмица, за да обсъдим онези моменти в докладите му, които представляваха особен интерес.

Веднага щом се появи задъханият криминолог, полковникът от стопанския отдел повтори изпълнението с капака на шахтата, същата като онази в „Оръжия IV“. Уедел отново щедро напръска филтъра. Този път *Майлс* задържа дъха си. В неговата внимателно планирана стратегия имаше неопределеност, разклонение, и резултатите от този тест щяха да помогнат да го преодолее. Ако Хароче бе предвидил действията му... в края на краищата, липсваха *две* капсули.

Уедел, опирайки се на ръка и коляно, насочи невидимата светлина към филтъра.

– Хм. – Ох, сърцето на Майлс всеки момент щеше да спре. – Не виждам нищо тук. А вие?

Майлс с благодарност изпусна въздуха от дробовете си, а всички останали се наведоха, за да разгледат филтъра. Той не си промени цвета

– беше все така леко прашен, бял, и – вече – леко влажен.

– Можете ли да потвърдите, че този филтър не е сменян след последната планова поддръжка, от средата на лятото? – попита Майлс началника на Стопанския отдел.

Полковникът сви рамене.

– Филтрите нямат индивидуални номера, милорд. И, разбира се, са взаимозаменяеми. – Той провери електронния бележник, който носеше със себе си. – Във всеки случай никой от *моя* отдел не го е заменял. Планиран е за подмяна след около месец, преди Зимния празник. Съдейки по външния му вид, по него има нормално количество натрупани отпадъци за срока на работата му.

– Благодаря ви. Оценявам точността ви. – Майлс се изправи и погледна Илян, който наблюдаваше ставащото с каменно изражение. – Следващият по ред е предишният ти кабинет, Саймън. Искаш ли ти да ни водиш?

Илян поклати глава, вежливо отклонявайки предложението.

– Всичко това не ми е много приятно, Майлс. Каквото и да е резултатът, аз губя подчинен, на който съм се доверявал.

– Но не е ли по-добре да изгубиш онзи подчинен, който наистина е виновен?

– Е, да – изсумтя Илян – отчасти с ирония, отчасти – сериозно. – Продължавайте, милорд Ревизор.

Те се предислоцираха три етажа по-нагоре, после се спуснаха един надолу и се озоваха на етажа, на който се намираще старият офис на Илян. Дори Майлс да беше успял да изненада Хароче с появата си начело на цял отряд, генералът с нищо не го показа. Но беше ли това в погледа му обикновена неловкост, когато поздравяваше бившия си шеф и му предлагаше стол?

– Не, благодаря, Лукас – хладнокръвно отвърна Илян. – Струва ми се, че няма да останем тук много дълго.

– А какво правите? – попита Хароче, когато вече свикналият полковник се насочи директно към решетката в долната част на стената отдалеч на бюрото. Обременен с все по-нарастващия товар, лаборантът от Криминологията го последва.

– Въздушните филтри – поясни Майлс. – Не сте се сетили за въздушните филтри. Никога не сте служили в космоса, нали, Лукас?

– Не, за съжаление.

– Повярвайте ми, там човек бързо се научава да е внимателен към неща като вентилационните системи.

Веждите на Хароче плъзнаха нагоре, когато Уедел започна енергично да пръска въздуха около филтъра. Привидно небрежно, генералът наклони стола си назад. Замислено прехапа устна и така и не попита: „Обмислихте ли предложението ми, Майлс?“ Беше хладнокръвен, търпелив и готов да почака, докато въпросът не се появи сам. И все още нямаше основание да се тревожи – дори филтърът да бе претърпан със спорообразни частици, това не доказваше нищо. Много хора влизаха в кабинета на Илян.

– Не – каза след минута Уедел. – Погледнете сами, господа.

Той подаде ултравиолетовото фенерче на Иван и генерал Алегре.

– А вие мислехте, че ще са тук – изкоментира Алегре, поглеждайки през рамото на Иван.

Самият Майлс беше смятал, че шансът е едно към четири, макар че вдигна залога, когато отдушникът в кабинета на Галени се окажа чист. Значи, остава някоя от заседателните зали или...

– Открихте ли нещо? – поинтересува се Хароче.

Майлс устрои малко представление, приближавайки се до Иван и отнемайки фенерчето му.

– По дяволите, не е тук! Надявах се всичко да е просто. Разбирате ли, ако филтърът беше уловил носителите на прокариота, тогава щеше да засвети в яркочервено. Вече направихме експеримент долу.

– И какво смятате да правите сега?

– Не ни остава нищо друго, освен да проверим всички филтри в сградата, започвайки от най-горния етаж и приключвайки с фундамента. Досадно, но ще го направя. Помните ли като ви казах, че ако разбере „защо“, ще знам и „кой“. Промених си мнението. Сега мисля, че ако науча „къде“, ще разбере „кой“.

– Да, наистина. Проверихте ли в кабинета на капитан Галени?

– Първо отидохме там. Чисто е.

– Хм... Може би някоя от заседателните зали?

– Готов съм да се обзаложа за това. – „Хайде, Хароче. Захапи прирамката ми. Хайде, хайде...“

– Отлично.

– Ако искаш да си спестиш усилията – улови репликата Иван, разбирайки намека, – трябва да започнеш с местата, на които Илян е ходил най-често. По-добре ще е от твоя вариант „от горе до долу“.

– Добра идея – съгласи се Майлс. – Тогава да започнем с приемната. После – извинете ме, генерал Алегре, но трябва да го направя – ще продължа с кабинетите на началник-отделите. След това със

заседателните зали, после – офисите на всички аналитици. Навярно трябваше да направим това в комарския отдел още докато бяхме там. После ще видим.

Ако се съдеше по изражението му, лаборантът от Криминологията мислено се прощаваше с вечерята си – наистина, това съжаление беше притъпено от очевидния му интерес към развиващите се пред очите му събития. Алегре кимна и всички излязоха в приемната, където полковникът се зае с привычното си упражнение с решетката. Интересно, помисли си Майлс, дали някой вече е забелязал, че Уедел няма достатъчно свързващ разтвор, за да провери всички филтри в сградата на ИмпСи. Илян разсеяно поздрави бившия си секретар. След няколко минути Хароче се извини и ги остави. Илян дори не вдигна поглед.

С крайчеца на очите си Майлс наблюдаваше как генералът се отдавача по коридора. „Така, стръвта е захапана, сега да отпуснем въдицата...“ Той започна мислено да брои наум, представяйки си как обзет от паника човек отива първо до едната стая, а след това до другата. Майлс с жест нареди на Уедел да спре с пръскането на филтъра. После, когато отброи до сто, каза:

– Отлично, господа. Бъдете така добри да ме последвате още веднъж. И тихо, моля ви.

Излязоха в коридора, завиха наляво, после надясно на второто разклонение. В средата на този коридор срещнаха комодора, който беше заменил Хароче като началник на вътрешния отдел.

– О, милорд Ревизор – спря го той. – Какъв късмет. Генерал Хароче току-що ме прати да ви повикам.

– Къде ви каза да ме търсите?

– Каза, че сте слезли долу, в хранилището. Спестявате ми няколко етажа.

– О, да. Кажете ми, Хароче носеше ли нещо?

– Папка. Трябва ли ви?

– Всъщност, да. Значи е тук, а? Елате с мен... – Майлс се обърна и закричи обратно по коридора към приемната на вътрешния отдел. Вратата на предишния кабинет на Хароче бе заключена. Майлс я отключи с ревизорския си печат. Вратата със съскане се плъзна настрани.

Генералът беше приклепнал вляво от бюрото и тъкмо свалише вентилационната решетка от стената. В разтворената на пода до него папка имаше влакнест филтър. Майлс мислено се обзаложи със себе си, че ще открият демонтирана решетка, очакваща завръщането на Хароче, в някоя от заседателните зали, намиращи се между тази стая и предишния

кабинет на Илян. Добра работа, изключително хладнокръвна. „Бързо мислите, генерале. Но този път аз имах преднина.“

– Времето решава всичко – каза Майлс.

Хароче трепна и се изпъна, все още стоящ на колене.

– Милорд Ревизор – бързо започна той, после замълча. Погледът му се плъзна по малката армия служители на ИмпСи, които се тълпяха на вратата зад гърба на Майлс. И дори сега, помисли си Майлс, Хароче е способен да измисли някакво блестящо импровизирано обяснение за самия Майлс и цялата тази проклетата тълпа. Но в този момент Илян си проби път напред. На Майлс му се стори, че едва ли не вижда как смелата лъжа се превръща на прах право на езика на генерала, макар че единственият външен признак за това беше леко трепналото ъгълче на устата му.

Майлс вече бе забелязал, че Хароче избягва да се среща лице в лице с жертвите си. Нито веднъж не беше посетил Илян в клиниката на ИмпСи; неуспешно се бе опитал да се скрие от Майлс, докато, без съмнение, е разработвал първата версия на капана си; предвидливо се бе появил в императорската резиденция едва след като Галени беше арестуван и отведен. Навярно не беше злодей, а обикновен съобразителен човек, съблазнен от една-единствена глупава постъпка, а после зашеметен от факта, че последствията бяха излезли от контрол.

„Когато взимаш решение за някаква постъпка, взимаш решение и за последствията от нея.“

– Здравей, Лукас – каза Илян. Очите му бяха удивително студени.

– Сър... – Хароче с олюляване се изправи; в ръцете му нямаше нищо.

– Полковник, доктор Уедел, ако обичате... – Майлс им даде знак да излязат напред и махна с ръка на лаборанта да ги последва. Самият той остана отзад, от другата страна на събралата се група хора спрямо Хароче. Поглеждайки натам, той за миг се натъкна на погледа на генерала и двамата бързо отклониха очи, избягвайки това неловко тет-а-тет.

„Това е мигът на моя триумф. Защо той вече не ме радва?“

До този момент всички по-нататъшни действия вече бяха многократно упражнявани, като стъпки на танц. Полковникът окончателно свали решетката, Уедел напръска филтъра. Няколко секунди мъчително чакане. После, след като безцветният лъч се насочи към невидимата уличка, се появи червено сияние, ярко и зловещо като кръв.

Майлс въздъхна:

– Генерал Алегре, сега вие сте изпълняващ длъжността шеф на

ИмпСи до утвърждаването ви от император Грегор. Със съжаление трябва да ви съобща, че първото ви задължение е да арестувате своя предшественик генерал Хароче. По моя заповед, като Имперски Ревизор, по обвинение в... – В какво? Саботаж? Измяна? Глупост? „Всеки престъпник дълбоко в себе си жадува да го хванат“, гласеше популярната поговорка. Не беше вярно, помисли си Майлс, единственото, което искаше престъпникът, е да се измъкне. Грешникът копнееше да бъде разкрит, за да може да извърви дългия път от изповедта, през покаянието, чак до опрощението, колкото и съкрушително да се окажеше то. Какъв беше Хароче – престъпник или грешник?

– По обвинение в държавна измяна – завърши той. Последната дума накара половината от присъстващите в стаята да потръпнат.

– Не измяна – дрезгаво прошепна Хароче. – Никога.

Майлс обърна длан.

– Но... ако е готов да признае вината си и да ни съдейства, навярно можем да смекчим обвинението до „нападение срещу старши офицер“. Военен съд, една година затвор и обикновено уволнение без почести. Мисля... че ще позволя на военния съд да уреди делото по този начин.

Ако се съдеше по израженията на Хароче и Алегре, и двамата бяха схванали смисъла на *това* изказване. В края на краищата Алегре беше началник на Галени и, без съмнение, внимателно следеше случая със своя подчинен. Хароче стисна зъби; Алегре язвително се усмихна, оценявайки иронията.

– Ако мога да ви предложа – докато все още осмисляте ситуацията – продължи Майлс, обръщайки се към Алегре, – да го отведете долу, за да си разменят местата с вашия водещ аналитик.

– Да, милорд. – Гласът на Алегре беше твърд и решителен, макар че се запъна за миг, осъзнавайки, че тук няма да намери яки сержанти, които да извършат действителния арест. Майлс си помисли, че осем срещу един е напълно достатъчно преимущество, но се въздържа от по-нататъшни съвети. Сега това беше работа на Алегре.

Алегре, след като хвърли поглед към Илян и не получи от него никакви подсказки, реши задачата, като избра измежду събралите се Иван – между другото, *какво* прави Иван тук? – полковника и комодора.

– Лукас, нали не възнамеряваш да ми създаваш проблеми?

– Мисля, че... не – въздъхна Хароче. Той огледа набързо стаята, но там нямаше удобни прозорци, примамващи го да разрешат този въпрос бързо – с главата напред от четвъртия етаж към плочките. – Твърде стар съм за такива упражнения.

– Добре. Аз също. – Алегре го изведе навън.

Илян гледаше как излизаха. И полугласно отбеляза към Майлс:

– Дяволски неприятно. ИмпСи наистина трябва да постави началото на нови традиции за смяна на шефовете си. Убийството и съдебните дела действат пагубно на организацията.

Майлс можеше само да свие рамене в знак на съгласие.

Той поведе групата си да претърсят съседните заседателни зали и още във втората откри отворена вентилационна шахта без филтър. Майлс проследи лаборанта грижливо да опише и запечата последния фрагмент от веществените доказателства, след което запечата целия набор с ревизорския си печат и ги изпрати долу, в хранилището – за всякакви евентуални нужди, които биха възникнали.

Каквото и да последваше, то беше, слава богу, извън предела на пълномощията, възложени му като и.д. Имперски Ревизор. Отговорността му приключваше с доклада до Грегор и предаването на всички събрани доказателства на съответния обвинителен орган – в този случай, по всяка вероятност, военния съд. „Аз само трябваше да открия истината. Не е моя работа да гадая какво да правя с нея.“ Макар че, предполагаше той, всякакви препоръки от негова страна щяха да имат голяма тежест.

Когато най-после приключи със задълженията си в приемната на вътрешния отдел и вече нямаше къде да бърза, двамата с Илян тръгнаха един до друг по коридора, следвайки лаборанта.

– Интересно, как ли възнамерява да се държи сега Хароче? – рече Майлс. – Надява се, че ще му назначат добър адвокат и се опитва да не падне духом? Той е загубил толкова много време и усилия да фалшифицира данните в комуникационните пултове – между другото, според мен именно това го е отвлякло от мисълта за филтрите, докато самият аз не се сетих за тях, – че ми се струваше, че още в началото ще каже: „натопили са ме!“ Или му остава старият ворски изход за решаване на такива проблеми? Накрая той изглеждаше... доста блед. Пречупи се много по-бързо, отколкото очаквах.

– Ти му нанесе по-тежък удар, отколкото смяташ. Не си знаеш силата, Майлс. Но не, не мисля, че самоубийството е в стила на Лукас – отвърна Илян. – И във всеки случай е трудно да организираш такова нещо без помощта на тъмничарите.

– Смяташ ли... че трябваше да загатна за такава помощ? – деликатно попита Майлс.

– Лесно е да умреш. – Напрегнатото лице на Илян стана разсеяно.

Дали си спомняше за това, как мъчително молеше Майлс да сложи край на мъките му само преди няколко седмици? – Трудно е да живееш. Нека копелето застане пред военния съд. И да го изтърпи до най-последната безкрайна минута.

– Ох – въздъхна Майлс.

* * *

Новият затворнически блок на ИмПСи беше в пъти по-малък от стария, но имаше същите отличителни черти: единствен вход и зад него – помещението за регистриране на затворници. При комуникационния пулт на пропуска завариха капитан Галени (а до него – Делия Куделка), който точно в този момент попълваше документите по освобождаването, под надзора на генерал Алегре и дежурния офицер. Иван стоеше и ги наблюдаваше. Очевидно вече бяха отвели Хароче. Майлс се надяваше да са му дали килията на Галени.

Дъв все още бе в зелената униформа, която беше носил на императорския прием, само че много измачкана. Небръснат, с червени очи, блед от недоспиване. От него все още се излъчваше опасно напрежение.

Още щом Майлс и Илян влязоха, той рязко се обърна на пети и се втренчи в тях.

– По дяволите, Воркосиган, къде се губи толкова време?

– Ъ-ъ... – Майлс подрънка с ревизорската си веригата, напомняйки на Галени че все още е на служба.

– По дяволите, милорд Ревизор – изръмжа Дъв, – къде се губи на майната си толкова време? Миналата нощ ми каза, че веднага ще дойдеш. Мислех, че смяташ да ме освободиш. А после, дявол да го вземе, вече не знаех какво да мисля. Напускам тая проклетата *най-тъпа* параноична организация веднага щом се измъкна от този миши капан. Край, стига ми толкова.

Алегре се намръщи. Делия докосна Галени по ръката. Той хвана нейната и гневът му видимо се поуталожил – от кипене до просто пускане на мехурчета.

„Ами, получих припадък, после трябваше да прегледам заблуждаващия доклад на Хароче относно данните в ком-пултовете, след това трябваше да измъкна Уедел от лабораторията му в Имперския научноизследователски институт, а той се туткаше цяла вечност, и не смеех да се свържа с никого по комуникационните пултове от вкъщи, затова се наложи да отида лично и...“

– Да, съжалявам. Боя се, че ми трябваше цял ден, за да събера

доказателства за твоята невинност.

– Майлс, минаха само пет дни откакто открихме, че това е саботаж – отбеляза Илян. – Ще ти отнеме повече време да подготвиш ревизорския си доклад, отколкото ти отне самото разследване.

– Докладът! – въздъхна Майлс. – Тъхъ. Но, Дъв, разбери, не беше достатъчно просто да наредя да те пуснат. Щяха да ме обвинят в пристрастие.

– Това е *вярно* – измърмори Иван.

– Отначало смятах, че Хароче просто е пипал грубо, като те арестува в императорската резиденция пред толкова много свидетели. Ха! Не и той. Това беше прекрасно организирана инсценировка с цел съсипване на репутацията ти. След такова нещо нито освобождаването ти, нито оправдаването ти поради липса на достатъчно доказателства нямаше да те спасят от подозрителността на хората. Бях *длъжен* да откроя истинския виновник. Нямаше друг начин.

– О... – Галени свъси вежди. – Майлс, а кой все пак е истинският виновник?

– О, не сте ли ми казала? – изненадано се обърна Майлс към Делия.

– Нали ти самият ми *заповяда* да не казвам на никого, докато не свършиш – запротестира тя. – А и ние току-що излязохме от оная подтискаща миниатюрна килия.

– Не са толкова подтискащи, колкото *старите* килии – меко възрази Илян. – Спомням си ги много добре. Самият аз прекарах там цял месец под арест, преди тринайсет години. – Той удостои Майлс с кисела усмивка. – Заради личната армия на сина на лорд Регента. По обвинение в държавна измяна.

– Колко ми се искаше да си забравил и това, заедно с всичко останало – промърмори Майлс.

– Не ти е провървяло – отвърна Илян. – Веднага след като ме освободиха, наредих да превърнат килиите в склад и да построят нов арест. Много по-модерен. Просто в случай, че някога пак се озова там.

Галени се втренчи в Илян:

– Никога не съм чувал тази история!

– Като се вгледам назад – много по-късно – стигнах до извода, че това беше полезен опит. И оттогава смятам, че всеки старши офицер в ИмПСИ трябва да преживее нещо подобно, поради същите причини, поради които всеки лекар поне веднъж трябва да е пациент. Задълбочава перспективата.

Галени мълча цяла минута, явно обработвайки получената

информация. Опасното яростно изражение почти беше изчезнало от лицето му. Иван скришом си пое облекчено дъх. Алегре отправи признателна полуусмивка към Илян.

– Бил е Хароче – каза Майлс. – Искал е повишение.

Галени повдигна вежди и се обърна към генерал Алегре, който утвърдително кимна.

– Веднага щом открихме онези биоинженерни прокариоти – продължи Майлс, – Хароче е загубил всякаква възможност саботажът да остане незабележим – което, сигурен съм, е бил първоначалният му план. В този момент му е притрябвала изкупителна жертва. Не задължително идеална, след като във всеки момент е можел да пусне достатъчно мъгла, за да оправдае спирането на разследването в други направления. Мен не ме обича, а ти имаш подходяща биография и той е намерил начин да ни свали с един удар. Съжалявам, че накарах Делия да те държи в неведение, но арестуването на временния шеф на ИмпСи в самия щаб е малко рисковано, нали разбираш. Не исках да давам обещания преди да се уверя в резултата.

Очите на Галени се разшириха.

– Забрави... онова, което ти казах.

– Включително и онова, което каза за напускането си ли? – загрижено попита Алегре.

– Аз... не знам. Защо точно аз? Никога не съм смятал, че Хароче има предубеждения към комарците. Още колко време ще трябва да газя сред такива лайна, какво още *искат*, за да им докажа лоялността си?

– Предполагам, че ще газиш в тях до края на живота си – сериозно отвърна Илян. – Но благодарение на тебе всеки комарец, който тръгне по твоя път, ще гази в по-малко лайна.

– Ти вече постигна много – умоляващо каза Майлс. – Не позволявай на хлебарки като Хароче да направят напразни всичките ти жертви. Империята се нуждае от твоя възглед към света. А ИмпСи се нуждае още по-отчаяно, защото едно от нейните задължения е да представя своя възглед на повечето правителства в Империята. Ако им съобщаваме чистата истина, то *може би* ще се появи незначителна възможност да получим от тях верни изводи. И е сигурно, че нямаме друг такъв проклет шанс.

Алегре потвърди казаното с кимване.

– Освен това – Майлс хвърли поглед към Делия, която следеше ставащото с тревога, – Ворбар Султана е отлично място за всеки амбициозен офицер. Погледни хората, с които си се запознал тук. И какви

възможности се откриват тук. – Иван енергично закима. Майлс продължи: – Хм... не искам да се меся във вътрешните работи на ИмпСи, или нещо такова, но мисля, че комарският отдел съвсем скоро ще има нужда от нов началник. – Майлс погледна към Алегре. – Старият ще наследи много по-неприятен пост, нали разбираш.

Алегре първо изглеждаше изумен, после – замислен.

– Комарец за началник на комарския отдел?...

– Радикално решение – проточи Майлс, – но именно поради това може да проработи.

И двамата – Алегре и Илян – го удостоиха с еднакви погледи: „хайде, успокой се!“. Майлс млъкна.

– Освен това, – продължи Алегре, – според мен вие малко изпреварват събитията, лорд Воркосиган. Не можем да сме сигурни, че Грегор ще ме утвърди за постоянен шеф на ИмпСи.

– А кого друго? – сви рамене Майлс. – Олшански още не е достатъчно опитен, а началникът на галактическия отдел ужасно обича работата си. И накрая, с оглед предстоящия брак на императора, вашият опит в комарските въпроси ви прави почти идеалната кандидатура, бих казал.

– Щом е така, може би. – Алегре беше леко обезкуражен, когато започна да осъзнава всички последствия на ставащото. – Но това са грижи за утрешния ден. А на мен ми стигат и днешните. Ще ме извините ли, господа? Мисля, че е най-добре да започна с кратко проучване на файловете в офиса на Хароче... Илян... накратко, каквото е дошло там, горе. И... да свикам на съвещание началник-отделите, за да ги известя за... хм... събитията. Имаш ли някакви предложения, Саймън?

Илян поклати глава.

– Действай. Ще се справиш отлично.

– Дъв – продължи Алегре, обръщайки се към Галени, – поне се прибери да вечеряш и хубаво да се напиш преди да вземеш каквото и да било важно решение, обещавах ли ми?

– Да, господине – с неутрален тон отвърна комарецът. Делия стискаше ръката му. Майлс забеляза, че през цялото време докато стояха и говореха, Дъв не бе отпуснал хватката си. Какво, не рискува да позволи и това момиче да избяга? Когато дойдеше на себе си, той навярно щеше да разбере, че ще са нужни поне четирима едри мъже с ръчни трактори, за да я отскубнат от ръката му. При това – *безразсъдно* смели едри мъже. Иван, който най-накрая забеляза тази няма сцена, леко се намръщи.

– Искате ли да докладвате първи на Грегор, милорд ревизор, или да

го направя аз? – попита Алегре.

– Аз ще се погрижа за това. Вие обаче трябва да се явите при него веднага щом навлезете в обстановката.

– Да. Благодаря ви. – Двамата небрежно си отдадоха чест и генералът излезе.

– Сега ли ще се обадиш на Грегор? – попита Галени.

– Направо отгук – отвърна Майлс. – Трябва веднага да му съобща какво се случи, защото по-рано няха възможност дори да му намекна. Офисът на шефа на ИмпСи следи всичките му комуникационни пултове.

– Когато разговаряш с него... – Дъв погледна Делия, после отклони поглед, макар че стисна ръката ѝ още по-силно, – би ли го... помолил да каже на Лайза, че не съм предател?

– Разбира се – обеща Майлс. – Имаш думата ми.

– Благодаря ти.

Майлс нареди на дежурния ефрейтор да придружи Галени и Делия до изхода, за да е сигурен че ще стигнат до изхода без никой да им досажда с глупости, и им позволи да използват Мартин заедно с колата му, за да ги откара до разположената наблизко квартира на Галени. Но задържа Иван; неговото уж невинно предложение да остави Галени в апартамента му и после да откара Делия беше пресечено със забележката, че колата му се намира пред генералния щаб. После изгони дежурния офицер от комуникационния пулт и седна на мястото му. Илян си придърпа стол и се настани до него, за да наблюдава. Майлс пхна специалната си кодова карта в четящото устройство на пулта.

– Сир – каза Майлс, когато над видеоплочата се появи горната половина от тялото на Грегор. Императорът бършеше устата си със салфетка.

Чул това официално обръщение, Грегор повдигна вежди. Майлс бе привлякъл изцяло вниманието му.

– Да, милорд Ревизор. Някакъв напредък? Проблеми?

– Приключих.

– Мили Боже! Тъ-ъ... бихте ли се конкретизирали?

– Ще получите всички подробности – Майлс погледна накриво към Илян, – в доклада ми, но накратко, отново оставате без шеф на ИмпСи. Не е бил Галени. Бил е самият Хароче. Дойде ми наум, че спорообразните частици на прокариотите трябва да са останали във въздушните филтри.

– Той призна ли?

– Нещо повече. Заловихме го, докато се опитваше да смени филтъра в предишния си кабинет, където очевидно е заразил Илян.

– Доколкото разбирам... явно не е станало случайно?

Устните на Майлс се разтегнаха в хищна усмивка.

– Случайността – изрецитира той – помага на подготовения ум, както беше казал някой. Не. Не стана случайно.

Грегор се облегна на стола си; видът му беше много обезпокоен.

– Тази сутрин той лично ми достави ежедневния доклад на ИмпСи... и през цялото време е знаел... Бях почти готов да го утвърдя за постоянен шеф на ИмпСи.

Устните на Майлс трепнаха.

– Да. И щеше да е добър шеф. Почти. Виж, хм... обещах на Дъв Галени, че ще те помоля да предадеш на Лайза: той не е предател. Ще изпълниш ли обещанието ми?

– Разбира се. Тя беше извънредно опечалена от вчерашните събития. Обясненията на Хароче ни хвърлиха в мъчителни съмнения.

– Лукас винаги е бил ловък – промърмори Илян.

– Защо го е извършил? – попита Грегор.

– Все още има много въпроси, на които продължавам да искам да получа отговори, преди да седна да пиша доклада си – отвърна Майлс. – И повечето от тях, изглежда, започват със „защо“. А този въпрос е най-интересният от всичките.

– И най-трудно ще откриеш отговора му – предупреди го Илян. – Къде, какво, как, кой – на тези въпроси поне понякога могат да отговорят веществените доказателства. А „защо“ е почти философски въпрос и често отговорът му е бил извън моите възможности.

– Има много неща, които е в състояние да ни каже единствено Хароче – отбеляза Майлс. – Но, за огромно съжаление, не можем да подложим това копеле на разпит с фаст-пента. Мисля... че бихме могли да измъкнем нещо от него, ако го притиснем още тази вечер, докато все още е изведен от равновесие. До утре вече ще се е възстановил, ще иска адвокат и ще се придържа към защитата си. Не... не *ние*. Ясно е, че ме мрази до мозъка на костите си, макар че пак опираме до поредното „защо“... Саймън, би ли могъл... ще проведеш ли разпита вместо мен?

Илян прокара длан по лицето си.

– Мога да се опитам. Но щом е бил готов да ме унищожи, не виждам защо да не издържи на всякакъв морален натиск от моя страна.

Грегор известно време изучаваше пръстите си, сплетени на повърхността на ком-пулта, след което вдигна очи.

– Почакайте – каза той. – Имам по-добра идея.

ГЛАВА 27

– Наистина ли трябва да гледам всичко това? – прошепна Иван в ухото на Майлс, докато малката им група шестваше по натъпкания със следящи устройства коридор към килията на Хароче. – Очертава се много неприятен спектакъл.

– Да, поради две причини. Ти през цялото време беше мой официален свидетел и несъмнено по-късно ще се наложи да даваш показания под клетва. Освен това нито аз, нито Илян сме способни физически да се справим с Хароче, ако реши да се прави на берсеркер.

– Мислиш ли, че ще се стигне дотам?

– Всъщност... не. Но Грегор смята, че присъствието на обикновен пазач – някой от бившите хора на Хароче – може да възпрепятства неговата... хм... откровеност. Ще трябва да го изгърпиш, Иване. Няма нужда да говориш, само ще слушаш.

– И това е вярно.

Стражът набра кода, отвори вратата на килията и почтително се отдръпна. Майлс влезе пръв. Новите килии на ИмпСи не бяха особено просторни, но Майлс беше виждал и по-лоши; тук поне имаше индивидуални, макар и с камери, бани. Все още обаче миришеше на военен затвор – най-лошият мирис и на този, и на онзи свят. До стените на тясната килия имаше две койки. На едната седеше Хароче, все още облечен в униформените си панталони и риза, които бе носил само преди половин час. Още не беше стигнал до оранжевите ризи и пижамените панталони от арестантското облекло. Ала беше без куртка и ботуши, без никакви отличия за ранга си, без сребърните Очи на Хор. Майлс усещаше отсъствието на тези очи като две кървящи рани на шията на Хароче.

Когато вдигна глава и видя Майлс, лицето му стана затворено и враждебно. Влезлият след него Иван зае пост до вратата – „аз съм тук, но не съм с тях“. Когато влезе Илян, лицето на Хароче стана сконфузено и още по-затворено; Майлс внезапно си спомни, че смирение – това е умъртвяване на духа, а коренът на тази дума е сроден с думата „смърт“.

Едва когато в килията влезе, наклонил глава, високият и мрачен император Грегор, Хароче загуби контрол над лицето си. Потрес и ужас се смениха на лицето му, заедно с прилив на открита мъка. Въздъхна дълбоко и се опита да изглежда хладнокръвен и решителен, но успя само да изглежда така, сякаш чергите на лицето му са застинали. Той

скочи на крака – Иван се напрегна, – но от гърлото му се изтръгна само едно зададено „Сир!“ . Неговото самообладание – или по-скоро съобразителност, – стигаше при тези обстоятелства само за това, да отдаде чест на своя главнокомандуващ. Съдейки по вида му, Грегор не възнамеряваше да отвръща на поздрава.

Императорът с жест нареди на двамата си лични оръженосци да изчака навън. Майлс не смяташе, че от самия него ще има някаква особеност, ако Хароче скочи и по някакъв начин нападне императора, но в най-лошия случай поне ще може да се хвърли между тях. До момента, в който Хароче го убиеше, подкреплението щеше да пристигне. Вратата на килията се затвори. На Майлс му се стори, че усеща с ушите си разлика в налягането, като във въздушен шлюз. Тишината и усещането, че са откъснати от света, тук бяха огромни.

Внимателно оценявайки наличните сили и възможните направления, Майлс зае позиция, симетрична на ивановата, но от другата страна на вратата – на самата граница на личното пространство на Хароче, в максимална близост до него. Двамата щяха да мълчат като двойка (наистина, доста несъответстваща си двойка) горгони до входа и генералът постепенно щеше да забрави за присъствието им. Грегор щеше да се погрижи за това. Самият император седна на койката срещу Хароче. Илян, скръстил ръце, се облегна на стената както умееше да прави само той – живо възпълнение на очите на Хор.

– Седнете, Лукас – каза Грегор толкова тихо, че Майлс трябваше да напрегне слух, за да го чуе.

Хароче разпери ръце, сякаш искаше да възрази, ала коленете му се подгънаха и той тежко се тръшна на койката.

– Сир – измърмори той отново и се прокашля.

О, да. Грегор беше напълно прав в предположенията си.

– Генерал Хароче – продължи императорът, – исках лично да приема последния ви доклад. Това е ваш дълг към мен. А имайки предвид трийсетте ви години служба при мен – почти целия ми живот, цялото ми царуване, – това е и мой дълг към вас.

– Какво... – Хароче мъчително преглътна. – Какво искате да ви разкажа?

– Разкажете ми за това, което сте направили. Разкажете защо. От началото до края. Изложете ми всички факти. Оставете всякакви оправдания. По-късно ще имате време за това.

Едва ли можеше това да се каже по-просто – и едва ли ефектът би могъл да е по-зашеметителен. Майлс бе виждал Грегор спокойно

светски очарователен, спокойно смел, спокойно отчаян, спокойно решителен. Но никога не го беше виждал спокойно гневен. Това впечатляваше. Подтискаше, като дълбочината на океана. В това можеше да потънеш, сражавайки се за глътка въздух в опит да изплуваш на повърхността. „Измъкни се сега, Хароче, ако можеш. Грегор е наш господар не само по титла.“

Генералът дълго мълча, после започна:

– Аз... отдавна знаех за комарските прокариоти. От самото начало. Каза ми Диамант от комарския отдел – тогава заедно работехме по ареста на остатъците от групата терористи на Сер Гален, и по време на тази криза си обменяхме хора и информация. Бях с него в деня, в който той остави капсулите в склада. Дълги години не се бях сещал за тях. После получих повишение до началник отдел, случаят „Равнец“, нали си спомняте... сър? – Това вече бе казано към Илян. – Вие тогава ми казахте, че съм се справил блестящо.

– Не, Лукас – гласът на Илян беше измамно любезен. – Не мога да кажа, че помня.

След *тази* реплика мълчанието заплашваше да продължи цяла вечност.

– Продължете – каза Грегор.

– Аз... започнах все повече да чувам за Воркосиган, и в щаба на ИмпСи, и извън него. Носеха се слухове за него, направо невероятни истории, че е един вид изгряваща звезда в галактическия отдел и че го готвела за наследник на Илян. Беше напълно очевидно, че е любимец на Илян. После, миналата година, внезапно го убиха, макар че се оказа... не съвсем мъртъв.

Тъглчето на устатата на Грегор потрепна – единствената реакция, която си позволи. Поглеждайки към императора, Хароче припряно продължи:

– По някаква причина, през този период Илян реорганизира командната си верига, точно обозначавайки линията за наследяване на поста му. Аз станах първи заместник на шефа на ИмпСи. Той ми каза, че мислел да си избере наследник в случай, че някой наистина успее да го елиминира, и че този наследник ще съм аз. После се оказа, че Воркосиган отново е жив. След това не бях чувал нищо за него – нито там, нито тук, – чак до тазгодишното лято. Тогава Илян ме попита дали смятам, че ще мога да работя с Воркосиган като мой заместник във вътрешния отдел. Предупреди ме, че бил свръхактивен и адски склонен да пренебрегва дисциплината, но че може да постига резултати. Каза, че или съм щял да

го харесам, или да го намразя, макар че някои хора съвместявали и двете чувства. И каза, че Воркосиган имал нужда от моя опит. Отговорих му, че... ще опитам. Подтекстът на всичко това беше напълно ясен. Нямах да имам нищо против да обуча човек, който после ще ме замести. Но виж – да обуча бъдещия си шеф... това ми беше трудно да го преглътна. Трийсетгодишен опит, който просто бе пренебрегнат... Но тогава го преглътнах.

Вниманието на Грегор беше съсредоточено изцяло върху Хароче, а вниманието на Хароче, ще не ще – върху Грегор. Като че ли около императора се създаваше негово собствено сферично силово поле, като онези, които използваша сетагандските аут-лейди. И вътре в него бяха само те двамата. В думите на Хароче звучеше все по-голяма настойчивост; той се наведе напред, коленете му едва не докосваха коленете на Грегор.

– После Воркосиган... сам си простреля краката – продължи Хароче. – Образно казано. По всички правила и както трябваше. Не ми се наложи да правя нищо, той свърши всичко сам, и то по-добре, отколкото дори можех да си представя. Той отпадна, а аз оставах. Отново получих този шанс, но... Илян беше в достатъчно добра форма, за да поработи още пет години, а може би дори десет. А през това време ще израснат още млади „изгряващи звезди“. Исках да получа своя шанс сега, докато бях на върха на способностите си. Илян започна да остарява, това се виждаше, усещаше се. Започна да се уморява. Постоянно приказваше за пенсиониране, но не предприемаше нищо. Исках да служа на Империята, да служа на вас, сир! Знаех, че мога, ако получа своя шанс. Ако го получа навреме. И тогава... си спомних за онзи проклет комарски прах.

– Кога точно си спомнихте за него?

– Онзи следобед, когато Воркосиган, препъвайки се, напусна кабинета на Илян с откъснати сребърни очи. Слязох в хранилището за веществени доказателства по някакъв друг повод, минах край оная лавица като стотици други пъти, но този път... отворих кутията и скрих две от капсулите в джоба си. Нямах проблем да изляза с тях – алармената система щеше да се задейства само от кутията, не от съдържанието ѝ. И, разбира се, не ме претърсиха. Знаех, че ще се наложи да направя нещо със следящите устройства, по-късно, но дори някой да прегледаше записите, просто щеше да види само мен, а аз имах право да взимам каквото поискам.

– Знаем къде. Но *кога* вкарахте прокарариотите в Илян?

– Това стана... след няколко дни. Три-четири дни. – Хароче махна с

ръка и Майлс си представи кафявия прашец, който като струя дим изтича от пръстите му. – Той често се отбиваше в кабинета ми, за да уточнява някои факти или да се консултира с мен.

– И двете капсули ли използвахте тогава?

– Тогава – не. Цяла седмица като че ли нищо не се случи, и тогава му дадох още една доза. Не знаех колко бавно се проявяват симптомите. Или... колко са болезнени. Но знаех, че това няма да го убие. Или по-точно, мислех, че няма да го убие. Исках да съм сигурен. Направих го импулсивно. А после вече беше късно да се отказвам.

– Импулсивно ли? – Грегор повдигна вежди, изразявайки крайно изумление. – След три дни предварително обмисляне?

– Понякога – наруши дългото си мълчание Майлс – импулсите наистина сработват толкова бавно. Особено когато ти е дошла наум наистина лоша идея. – „Знам го от собствен опит.“

Грегор му даде знак да млъкне и Майлс си прехапа езика.

– Кога решихте да обвините капитан Галени? – строго попита императорът.

– О, не и тогава. Не исках да вредя на никого, но ако се наложеше, щях да избира Воркосиган. Той беше идеалният кандидат. Струваше ми се, че в това има някаква справедливост. Той, дявол да го вземе, излезе почти сух от историята с куриера. Аз бих го дал на военен съд това хиперактивно джудже, но то все още беше любимец на Илян, дори и след тази неприятност. А после той отново се появи пред вратата ми, вече с оная проклетата ревизорска верига на врата и разбрах, че не е любимец само на Илян. – Погледът на Хароче, който най-после срещна очите на Грегор, беше обвиняващ.

А погледът на Грегор беше много, много студен.

– Продължавайте – нареди той с абсолютно неутрален тон.

– А тази дребна гадина не се отказваше. Непрекъснато напираше и напираше... Ако бях успял да го държа на разстояние още само една седмица, нямаше да има нужда да обвинявам никого. Воркосиган непрекъснато ме притискаше. Но беше ясно, че той е неуязвим и никога няма да мога да му припиша това. Галени се въртеше около него и с това привлече вниманието ми; съобразих, че като заподозрян той е още подходящ дори и от Воркосиган. Той не беше първият, когото избрах, но той бе... най-достъпен. И, без да броим останалото, той беше потенциален източник на притеснения за бъдещата императрица. На кого би липсвал?

Лицето на Грегор бе станало толкова безизразно, че изглеждаше

почти безцветно. „Значи така изглежда, когато се разгневи.“ Интересно, дали Хароче разбира какво означава липсата на изражение по лицето на императора? Генералът сякаш беше запленил от собствената си реч и с негодувание говореше все по-бързо.

– Но малкият мерзавец *продължи* да напира. Три дни! Откри ония капсули в хранилището за доказателства само за *три дни*. Та това трябваше да му отнеме *три месеца*! Не можех да повярвам. Вече си мислех, че ще успее да го пратя на дългия път до Джаксън Хол и обратно, но той плътно се залепи за мен. По което и време на денонощието да се озърнеш – той бе тук, зад рамото ми, обикаля цялата сграда. Трябваше да се избавя от този тип преди да съм го удушил на място. И тогава форсирах графика с обвинението на Галени, доколкото посмях, и му връчих идеален заподозрян. Но джуджето *нак* не пожела да се откаже! Затова му хвърлих примамката, за която мечтаеше: бях сигурен, че непременно ще я захапне, бях готов да му я натикам в гърлото, но той вече толкова се беше разлигавил... А в следващия момент отново се появи в кабинета ми с оня надменен тип, галактически биолог, а филтърът е разглобен... И сега аз съм тук долу, а той е... горе. – Хароче замълча, за да си поеме дъх.

– Каква примамка? – примигна Грегор.

„По дяволите, Хароче, не трябваше да споменаваш това, наистина не трябваше...“

След като генералът така и не отговори, пронизителният поглед на Грегор се прехвърли към Майлс.

– Каква примамка? – попита той с измамна мекост.

Майлс се прокашля.

– Предложи ми „Дендари““. Каза, че съм можел да се върна и да работя с него при същите условия, при които работех с Илян. Не, даже по-добри. Той вмъкна там и капитанското звание.

Трите почти еднакво сачисани погледа сякаш го приковаха към стената.

– Не си ми споменавал за това – каза накрая Илян.

– Не.

– Нито на мен – добави Грегор.

– Не.

– Искаш да кажеш, че не си приел, така ли? – смаяно попита Иван.

– Не. Да. Едно от двете.

– А защо не си? – попита Илян след пауза, която изглежда продължи цяла минута.

– Не знаех дали ще мога да докажа, че това е подкуп.

– Не, не е затова. Искам да кажа, разбирам какъв подкуп е това. Бог ми е свидетел, че няма нужда да го обясняваш точно на мен – отвърна Илян. – Защо не го прие?

– И да му оставя Галени за изкупителна жертва ли? И после да позволя на *такъв човек* да ръководи ИмПСи през следващите десетина-двайсет години, като знам това, което зная за него? Според теб колко време щеше да мине преди да престане просто да докладва на Грегор и да започне да го манипулира чрез докладите си или по по-директен начин? Заради неговото собствено добро, разбира се, и за благо на империята.

– Нямаше да го направя. Щях да ви служа вярно, сир – настойчиво каза Хароче, но гласът му беше тих и не вдигна глава.

Грегор силно се намръщи.

„По дяволите, нека си протестира.“ Майлс заряза опитите си да лиши Хароче от такава възможност, както не би се опитал да отнеме от давещ се случайно попаднало му парче дърво. Вече не искаше от Хароче нищо повече – нито признание, нито отмъщение. Вече нямаше нужда от ответна ненавист. Майлс можеше само да оплаква Хароче – честният човек, който съществуваше до това лято, а сега бе изчезнал; сегашният Хароче, Хароче през тази зима, сам си беше избрал съдбата. „Вече нямаш никаква тежест и не можеш да ме мръднеш от мястото ми. А аз се уморих и искам да вечерям.“

– Приключихме ли тук? – въздъхвайки, попита той.

Грегор се облегна назад.

– Опасявам се, че да.

– Държете се така, като че ли е било убийство, а не беше! Това не беше измяна – продължи да упорства генералът. – Трябва да го разберете, сир.

„Опитай със «Съжалявам». Престани да се оправдаваш, просто поискай милост. Ще се изненадаш какво би могъл да постигнеш.“

– Саймън дори не пострада много!

Преднамерено бавно, Грегор се изправи и се обърна с гръб към него. Хароче отвори уста, за да продължи с отчаяните си оправдания, но произнесените думи заседнаха в гърлото му. Илян, който се бе прочул с язвителните си коментари, изглеждаше така, сякаш не можеше да измисли нищо подходящо.

След като императорът даде знак да отворят вратата и излезе наведен през нея, Иван изскочи незабавно след него. Илян изчака Майлс да излезе, като по стар навик не го оставяше с незащитен гръб към

потенциална опасност, и го последва в коридора. Вратата се затвори със съскане зад него, прекъсвайки приглушените протести на Хароче, отрязвайки ги като с бръснач.

Всички мълчаха, докато не стигнаха до изхода на затворническия блок. Тогава Илян отбеляза:

– А пък аз си мислех, че онази фраза за борбата с изкушението е шега.

– Резултатът беше две от общо три точки, Илян. Шансът беше почти равен. И... общо взето не ми се иска да говоря за това.

– Значи той се е опитал да подкупи един от моите Ревизори – замислено проточи Грегор. – Това е държавно престъпление.

– Не мисля, че мечтая за опитите да обясня това пред военния съд, сир. Хароче и така има да отговаря за достатъчно сериозно престъпление. Едва ли можем да го унищожим по-силно. Оставете го така. Моля ви.

– Както желаете, милорд Ревизор. – Лицето на Грегор, който се беше втреничил в упор в Майлс, имаше странно изражение. Майлс неловко настръхна. Не бе нито учудване, нито изумление, което можеше да бъде оскърбително. Благоговееен страх? Разбира се, че не. – Какво те спря? Знаеш ли, и аз искам да разбера защо. Просто си длъжен да ми отговориш.

– Аз не... не знам точно как да го изразя с думи. – Майлс потърси и, за свое огромно удивление, успя да открие в себе си онзи същия необичаен остров на спокойствието. Това му помогна. – Просто понякога цената е прекалено висока, независимо от това колко силно копнееш за нещо. Единственото, което не можеш да заплатиш за най-съкровено желание на сърцето си, е самото сърце.

– А-а – каза Грегор.

* * *

Илян бе споменал, че за написването на ревизорския му доклад ще му трябва толкова време, колкото му е отнело решаването на случая. Тази прогноза се оказа прекалено оптимистична: той не беше умножил времето по коефициента на всякакви смущаващи фактори. Майлс прекара по-голямата част от следващата седмица в стаята си, вкарвайки купища текстове и файлове с данни в своя ком-пулт. След като определи всички липсващи фрагменти, той се зае да кръстосва натам и обратно до щаба на ИмПСи, за да говори с персонала от съдебно-медицинската експертиза, клиниката и още пет-шест отдела, да вземе писмените им

показания или да се уедини за разговор с генерал Алегре. Дори си организира пътуване извън Ворбар Султана, за да вземе допълнителни медицински показания от адмирал Авакли. Накрая отново провери всичко. Изобщо не му се искаше този доклад да докара обратно до краката му приливна вълна от допълнителни въпроси и уточнения, дори и без язвительните иляновски коментари в полетата на документа.

Майлс се беше съсредоточил върху съчиняването на кратко и емоционално неутрално изложение на всички пречки и дезинформации, организирани от Хароче по време на най-голямата медицинска криза на Илян. Той се ругаеше за всички очевидни признаци, които бе пропуснал – о, генералът ловко ги беше манипулирал, беше манипулирал всички! В този момент в спалнята му внезапно нахлу Иван и изкрещя с пълен глас:

– Имаш ли представа какво се случва в стаята ти за гости?!

Майлс изпъшка и прокара пръсти през косата си, махна с ръка на братовчед си да мълчи, безуспешно се опита да си спомни блестящото изречение, с което бе възнамерявал да завърши тази част от доклада си, отказа се и изключи комуникационния пулт.

– Няма нужда да крещиш.

– Не крещя – отвърна Иван. – Просто съм решителен.

– Би ли бил така любезен да изразяваш решимостта си с по-нисък тон?

– Не. Саймън Илян спи с моята *майка* и за това си виновен ти!

– Хм... струва ми се, че нямам никаква вина.

– Така или иначе, те го правят в твоя дом! Ти носиш известна отговорност за последствията.

– Какви последствия?

– Не знам какви последствия! Не знам как трябва да реагирам, по дяволите! Да започна да казвам на Илян „татко“ или обратно, да го предизвикам на дуел?

– Ами... като начало можеш да помислиш за това, че изобщо не е твоя работа. Според последните ми данни, и двамата са възрастни хора.

– Те са старци, Майлс! Това е... това е... това е недостойно. Или нещо такова. Скандално. Тя е висш вор, а той е... той е... Илян.

– Сам по себе си отделна класа – ухили се Майлс. – Ако бях на твое място, нямаше да очаквам скандал. Останах с впечатлението, че се държат доста, хм, дискретно. Майка ти проявява безупречен вкус във всичко. Освен това, като се има предвид каква е тя и кой е той, дали някой ще се осмели да пуска коментари?

– Това предизвиква само *неудобство*. Мама ми каза, че след годежната церемония на Грегор и преди да започне подготовката за сватбата, двамата с Илян щели да отидат за половин месец на почивка на южното крайбрежие. Заедно. В някакъв курорт за простолюдието от средната класа, за който никога не съм чувал. Избрал го е Илян – демек, щом той никога не е чувал за него, то всяко място, което не е привличало вниманието на ИмПСи, напълно го устройвало. А *тя* заяви, че след годежа искала по цял ден да се пече на слънце в шезлонга, без да прави нищо, пейки ония отвратителни коктейли с плод на клечка. А през нощта – каза *тя!* – несъмнено щели да измислят с какво да се занимават. Господи, Майлс, родната ми майка!

– А ти как мислиш, че е *станала* твоя майка? По онова време на Бараяр не е имало утробни репликатори.

– Това е било преди трийсет години!

– Достатъчно време. На южното крайбрежие, а? Звучи... отпускане. Всъщност направо безгрижно. – Тази сутрин във Ворбар Султана валеше лапавица. Може би щеше да успее да убеди Илян да му каже името на този курорт и веднага щом се отървеше от проклетия доклад... но Майлс нямаше с кого да отиде на почивка, освен с Иван, а това далеч не беше същото. – Ако това наистина те безпокои, можеш да поговориш с майка ми.

– Опитях. Тя е бетанка! Смята, че това е просто великолепно. Било полезно за сърдечносъдовата система, способствало производството на ендорфини и така нататък. Двете с майка ми сигурно са го измислили заедно.

– Възможно е. Но го погледни и откъм хубавата му страна. Има голяма вероятност леля Алис да е толкова заета със собствения си любовен живот, че да престане да се опитва да уреди твоя. Винаги си казвал, че искаш точно това.

– Да, но...

– Хайде, помисли. Колко пъти през последния месец ти е досаждала да ухажваш подходящи момичета?

– През последния месец... всички бяхме много заети.

– Колко пъти подробно ти е описвала годежи, сватби и раждане на деца на свои познати?

– Ами... нито веднъж, след като спомена за това. Освен годежа на Грегор, разбира се. Никога досега не ме е оставяла толкова дълго без съобщения за статистиката на прираста на населението сред висшите вори. Дори когато служих в посолството на Земята, ми изпращаше писма

два пъти месечно.

– Брой си преимуществата, Иване.

Братовчед му сви устни и измърмори:

– Плодове! – промърмори той. – На клечка!

След като се отърва от Иван, Майлс загуби цял час, за да се върне към предишната си съсредоточеност. Той намери практическо приложение на тази пауза, като се обади на доктор Ченко във Военната болница и най-после си уговори час за регулиране на прибора, контролиращ принадлежките. Неврологът, изглежда, доста се безпокоеше дали устройството ще работи. Майлс се опита да се отърси от усещането, че самият той е просто голяма и ходеща на два крака лабораторна мишка.

На следващия ден, когато Майлс вече беше готов да излезе от замъка и да тръгне към болницата, се сблъска на вратата с пристигащия отнякъде Илян. Навън валеше сняг; бели парцали бяха полепнали по цивилното сако на Илян и бяха покрили редките му коси. Лицето му бе почервняло от студ, но излъчваше веселие. Като че ли беше сам.

– Къде си ходил? – попита Майлс. Той протегна шия, гледайки към затварящата се врата, но не видя нито лейди Алис, нито охранител, нито каквото и да било придружител, влизащ през вратата.

– Поразходих се из града.

– Сам? – Майлс се опита гласът му да не звучи тревожно. След всичко станало оставаше и да изгубят този човек, да вдигнат под тревога градската стража, да я изпратят да го търси и да го намерят, изплашен или объркан и разстроен, в някой от най-странните краища на града... – Изглежда, че си успял да се върнеш благополучно.

– Да – Илян се усмихна безгрижно. Той протегна ръка и му показва малък холокуб. – Госпожа майка ти ми даде карта. Със северния и южния континент, плюс всички обитаеми острови, всички градове, улици и планини в мащаб до един метър. Сега винаги, когато се изгубя, мога да намеря обратния път.

– Много хора използват карти, Саймън. – „Аз съм идиот! Защо не се сетих за това по-рано?“

– Мина толкова много време, откакто ми се е налагало да използвам карта, че изобщо не ми хрумна. А това е като ейдетичен чип, който държиш в ръката си. Помни дори това, което никога не си знаел. Прекрасно! – Той разкопча самото си и извади от вътрешния си джоб още едно устройство: съвсем обикновен, макар и очевидно от най-добро качество, делови органайзер за аудиобележки. – Майка ти ми даде и това. Автоматично дава записи по ключови думи. Примитивно, но за битова

употреба е просто идеално. Това си е почти като протезна памет, Майлс.

В крайна сметка, през последните тридесет и пет години на този човек изобщо не му се беше налагало да си води записки. Какво щеше да открие после? Огъня? Писмеността? Земеделieto?

– Всичко, което трябва да помниш, е къде си го прибрал.

– Мисля да го закача с верижка за колана си. Или да си го окача на шията. – Саймън се отправи нагоре по витата стълба, към стаята за гости, подсмиввайки се лекичко.

* * *

На следващата вечер Майлс приключи с препроверката на данните в ком-пулта, от който очите му вече почти се бяха кръстосали, и се отправи на тиха домашна вечеря – само той, графинята и Илян. Първата половина на вечерята проведе, като отблъсваше прозрачните намеци на майка си, че, виждате ли, Мама Кости може би ще прояви интерес към емиграция на Сергияр, в който случай за нея ще се намери място сред служителите на вицецраля.

– Тя никога няма да напусне Ворбар Султана, докато синът ѝ служи тук – заяви Майлс.

Графинята придоби замислен вид.

– Ефрейтор Кости може да бъде прехвърлен на Сергияр...

– Без мръсни номера! – побърза да парира Майлс. – Аз пръв я открих, моя си е.

– Просто ми хрумна – нежно му се усмихна тя.

– Като стана дума за Сергияр, кога си пристига татко?

– В деня преди годежа. И скоро след това ще си заминем двамата. Разбира се, ще се върнем за сватбата през лятото. С удоволствие бих останала по-дълго тук, но наистина трябва да се върнем на колония Хаос. Колкото по-кратък е престоят на Арал в столицата, толкова по-малка вероятност има старите политически приятели на баща ти да му намерят някаква работа. Това е едно от преимуществата на Сергияр – там им е по-трудно да го открият. Един от тях продължава да се появява – на практика всеки месец, – пълен с идеи за неща, които Арал може да направи през въображаемото си свободно време. Ние му наливаме вино, вечеряме заедно, а после любезно го изпращаме. – Тя се усмихна подканващо на Майлс. – Наистина трябва да ни дойдеш на гости в най-скоро време. Напълно безопасно е. Знаеш, че вече намерихме ефективен начин за лечение от онези отвратителни червеи – много по-добър от предишното хирургическо премахване. Там има толкова неща, които да се

видят, и да се направят. Особено да се направят.

Има нещо вселенско, помисли си Майлс, в този зловещ огън, който гори в очите на майка му, държаща пред себе си огромен списък с неща за правене.

– Ще видим. Надявам се до няколко дена най-после да приключо ревизорското си разследване, с което се занимавам. После... Не съм съвсем сигурен какво ще правя.

Последва кратко мълчание, докато всички присъстващи благодарно се занимаваха с десерта си. Накрая Илян се прокашля и се обърна към графинята.

– Днес подписах договора за наем на новия апартамент, Корделия. Утре ще мога да се нанесе.

– О, прекрасно!

– Искам да благодаря на двама ви, особено на теб, Майлс, за гостоприемството. И за помощта.

– Какъв апартамент? – попита Майлс. – Боя се, че тази седмица живях в комуникационния си пулт.

– Наистина е така. Лейди Алис ми помогна да го намеря.

– В нейния блок ли е? – Тогава това местенце ще се окаже доста скъпичко. Дали Илян можеше да си го позволи? Неговата пенсия – половин вицеадмиралска заплата – можеше да се нарече прилична, но не повече от това. Макар че, ако се замислиш, до този момент той вече трябва да е натрупал солидни спестявания, като се има предвид принудителната аскетичност на изпълнения му с работа предишен начин на живот.

– Мисля, че вече не съм такава заплаха за съседите си като някога, но в случай, че някой стар враг има лоши намерения... Накратко, апартаментът е на две преки от Алис. Навярно няма да е зле да пуснем слухове, че съм по-зле с паметта, отколкото съм всъщност. Ако ти се удаде подходящ случай. Това ще ме направи по-безинтересна мишена.

– Смяташ ли да продължиш работата си в ИмПСи, макар и не като шеф... не знам... може би като консултант или нещо подобно?

– Не. След като случаят с моето... хм... своеобразно убийство е решен, излизам от играта. Защо си толкова шокиран, Майлс? Четирийсет и пет години имперска служба не могат да се нарекат трагично рано свършила кариера.

– Всъщност, да. Ще липсваш на Грегор. На всички ни.

– О, надявам се, че ще съм наблизо.

* * *

Майлс приключи ревизорския си доклад следващия следобед, включително съдържанието и сравнителния показалец. Отпусна се на въртящия се стол пред комуникационния пулт и се протегна. Докладът беше толкова пълен, колкото беше възможно да го направи, и толкова прост по стил, колкото му позволи негодуванието срещу извършеното престъпление. Едва сега, щателно изучавайки готовия документ, той осъзна колко тънко е сплитал тъканта на дори най-правдивите си дендарийски доклади, представяйки флота и техния адмирал Нейсмит да изглеждат по-добре и по този начин да гарантира, че потокът от задания няма да пресъхне. Имаше някаква съдържана, хладна безгрижност в това, че не го интересуваше как ще изглежда лорд Воркосиган, и това беше много приятно.

Докладът беше предназначен най-вече за Грегор, но не само за него. Майлс вече бе участвал от другия край на тази верига, принуден да разработва дендарийски операции въз основа на всякакъв вид съмнителни и непълни разузнавателни данни. И той твърдо бе решил, че никой нещастник, на който в последствие ще му се наложи практически да използва доклада му, няма да има основание да проклена Майлс, както той е проклинал другите.

Той записа окончателния вариант на шифрован диск и се обади на секретаря на Грегор, за да си уговори официална среща на другата сутрин. Тогава щеше да предаде доклада, заедно с веригата и печата. После той стана и тръгна да се разхожда из замъка, за да раздвижи схванатите си мускули и да хвърли един поглед на скутера си. Ченко бе обещал да направи окончателната операция за инсталиране на контролиращия принадлежките чип утре следобед. Мартин, чиито многоочакван рожден ден отмина незабелязан от Майлс, някъде по време на скорошната криза, отложи подаването на молбата си за постъпване на Имперска служба с още няколко седмици, за да избави Майлс от необходимостта да свиква с временен шофьор. Но Майлс прекрасно разбираше, че младежа няма търпение да си тръгне.

Тази сутрин лейди Алис доста любезно бе откарала Илян и скромния му багаж със собствената си кола, и домашната прислуга на графинята вече бе успяла да възстанови в апартаментите за гости първоначалния, макар и леко безжизнен ред. Майлс влезе там, за да погледа през прозореца към покритата със сняг градина и да се порадва, че не лежи замразен в криокамера. Това наистина бяха най-разкошните стаи в

целия замък – и, без съмнение, с най-добър изглед от прозорците. Той си спомни как изглеждаха тези стаи по времето на дядо му: натъпкани с военни сувенири, стари книги, стара кожа и стар човек. Майлс се огледа – стаите бяха почистени, измити и празни.

– А защо не? – промърмори той, след което повтори по-силно: – А защо, по дяволите, не?

Половин час по-късно майка му го завари начело на цяла армия доброволци, състояща се от Мартин и половината от собствените ѝ прислужници. Едни пренасяха вещите му един етаж по-долу и в другото крило на замъка, други ги подреждаха по местата им в банята, спалнята, гостната и кабинета, следвайки малко неясните указания на самия Майлс.

– Майлс, мили, какво правиш?

– Пренасям се в стаите на дядо. Вече никой не ги използва. Защо не? – Той нервно зачака някакво възражение, като мислено подготвяше защитната си реч.

– О, чудесна идея! Крайно време беше да се измъкнеш от онази малка стаичка горе. За Бога, та ти живееш там от петгодишен!

– И аз... така си помислих.

– Избрахме я за тебе само защото Илян изчисли, че ако някой се опитва да изстреля граната през прозореца, би го направил от максимално неподходящия ъгъл.

– Ясно. – Той се прокашля и продължи обнадеждено: – Смятам да заема целия втори етаж: Жълтия салон, другите гостни и всичко останало. Може да... приемам гости, да каня хора или нещо подобно.

– Когато заминем на Сергияр, цялата къща ще е на твое разположение.

– Да, но искам да имам свое място, дори когато сте тук. Преди никога не ми се е налагало. Не си бях често вкъщи.

– Знам. А сега ти си тук, а мен ме няма. Понякога животът наистина е странен. – Тя бавно се отдалечи, като тихичко си тананикаше под нос.

С толкова много носачи преместването отне само час. По тази подходяща площ всичко, което представляваше животът на Майлс, беше размазано в толкова тънък слой... Разбира се, във флота на „Дендари“ имаше поне още един тон лични вещи на адмирал Нейсмит, които някак си трябваше да си вземе. В крайна сметка едва ли някой щеше да може да използва дрехите или специално пригодения за ръста му боен скафандър. Той бродеше наоколо, премествайки вещите от едно място

на друго, опитвайки се да отгатне какво приложение може да им намери. Тук всичко беше много просторно. Майлс изпита пристъп на родствено съчувствие към растенията, които твърде дълго чакат пресаждане от тясната си саксия. Не че той смяташе да расте в буквалният смисъл... Израсналата в космоса Куин щеше да го нарече „домошар“. И щеше да е... наполовина права.

Дължеше ѝ съобщение. Дължеше ѝ няколко съобщения и още – извинение за това, че в суматохата напоследък беше отложил отговора на последните ѝ две съобщения. Майлс се настани пред ком-пулта си, който току-що беше заел новото си място. Светлините на града се отразяваха като кехлибарен дим в облачното небе. Градината, която се виждаше прекрасно през широкия прозорец на кабинета му, тази нощ изглеждаше мека и светеща.

Настройвайки по съответен начин мислите и изражението на лице-то си, Майлс се зае със съобщението. Той записа радостни уверения в това, че с него всичко е наред – и от медицинска, и от всякаква друга точка, – и изпрати посланието по теснолъчевата поща. Куин ще го получи след около седмица, в зависимост от сегашното местоположение на дендарийския флот. За негово голямо изумление задачата, която преди изглеждаше невъзможна, сега беше много лесна. Може би просто е трябвало да премахне ограниченията от собствения си разум?

ГЛАВА 28

Майлс реши да превърне процедурата по връщането на ревизорската верига и печата, заедно с предаването на доклада, в малка церемония. Като че ли този традиционно висок пост изискваше нещо повече от това, да ги пхне под вратата в пластмасов плик. И така, той с цялата необходима прецизност отново облече униформата си в кафяво и сребърно. Дълго се колеба, преди да окачи на куртката всичките си военни награди – може би за последен път. Но той възнамеряваше да моли Грегор за много лична услуга и беше по-добре наградите да говорят за него, а не самият той.

Майлс изпитваше големи съмнения относно тази услуга. В крайна сметка, това беше само незначителна дреболия, и в душата си Майлс чувстваше, че трябва да е над подобни дреболии. Но за него тази дреболия означаваше толкова, колкото онзи допълнителен сантиметър височина, който никой друг не би забелязал. Той нареди на Мартин да го остави, както преди, пред източния вход на двореца. Този път Мартин успя да не се блъсне във вратата: навиците му с графската лимузина наистина се бяха подобрили значително. Майордомът отново отведе Майлс в кабинета на Грегор в лявото крило.

Навярно Грегор имаше запланувани някакви светски задължения, заради които се беше издокарал в униформата си на дом Ворбара. Униформата му придаваше, както винаги, безупречен и строг вид, предизвикващ завист у всички вор-лордове, чиито прислужници не бяха обучени толкова безукорно. Той чакаше Майлс до изключения си ком-пулт, така че с нищо да не отвлича вниманието си.

– Добро утро, милорд Ревизор – усмихна се Грегор.

– Добро утро, сир – машинално отвърна Майлс. Той остави на гладкото черно стъкло на пулта шифрования диск, прибран в кутийка с кодова ключалка. После внимателно свали веригата с печата от шията си и пропусна тежката верига между пръстите си, преди тя да падне с лек звън на масата. – Ето. Всичко е готово.

– Благодаря. – По даден знак на императора майордомът донесе стол на Майлс. Майлс седна и облиза устни, мислено изброявайки предварително репетираните варианти на онази първа фраза, с която искаше да започне молбата си. Но Грегор направи лек жест, насочен и към Майлс, и към майордома едновременно – „чакайте“. Дватама направиха

пауза. Грегор отвори кутийката и пхна диска в четящото устройство на ком-пулта си. После отново го прибра в кутийката и, без да я затваря, я предаде в ръцете на майордома с думите: – Заповядай. Можеш да го занесеш в съседната стая.

– Да, сир. – Майордомът се отдалечи, носейки доклада на малък поднос, като прислужващият на масата слуга – някакъв странен десерт.

Грегор бегло преглеждаше ревизорския доклад на Майлс, без да казва нищо, което би показало мнението му за него, освен произнасяните понякога „хм“. Майлс леко повдигна вежди и се облегна назад. Грегор отново се върна в началото и вече по-бавно изучи отделни откъси. Накрая той приключи; изображението се сви и изчезна. Той взе от пулта ревизорската верига и я завъртя на леещата се през прозореца слънчева светлина, прекарвайки пръсти по гравирания на златните плочки герб на Ворбара.

– Трябва да отбележа, Майлс: от всички решения, които съм вземал внезапно, това е едно от най-удачните.

Майлс сви рамене.

– Случайността ме отведе на място, където имах известен опит.

– Случайността ли беше? Спомням си, че ти много го искаше.

– Саботажът срещу чипа на Илян беше вътрешна работа. За да я разплетеш, ти беше нужен човек от самото ИмпСи. Мнозина други можеха да направят това, което и аз.

– Не... – Грегор го изгледа преценяващо. – Мисля, че ми трябваше именно бивш сътрудник на ИмпСи. И дори сега не мога да се сетя за никой от хората, които познавам, в който, както в теб, да се съчетават едновременно страст и безпристрастност.

Майлс се отказа да спори; сега трябваше да е само любезен, не откровен. Освен това можеше никога повече да не му се удаде толкова удобен момент да отпрати молбата си.

– Благодаря ти, Грегор. – Той пое дълбоко въздух...

– Мислех за подходяща награда за толкова добре свършената работа – прибави императорът.

Майлс изпусна въздуха от гърдите си.

– О?

– По традиция такава награда е нова работа. Така се случи, че тази седмица е свободна длъжността на шеф на Имперската Сигурност.

Майлс се прокашля много неутрално.

– И какво?

– Искаш ли я? Въпреки че по традиция това място се заема от

действащ военен офицер, няма закон, който гласи, че нямам право да назнача на този пост цивилен.

– Не.

Тази лаконична безапелационност накара Грегор да вдигне вежди.

– Наистина ли? – меко попита той.

– Наистина – решително отвърна Майлс. – Не се правя на интересен. Това е канцеларска работа, пълна с най-досадната рутина, разнообразявана със седмици ужас. И шефът на ИмпСи почти никога не пътува по-далече от Комар, всъщност много рядко успява да излезе от хлебар... шаба на ИмпСи. Бих намразил тази работа.

– Мисля, че ще се справиш.

– Мисля, че ще се справя с почти всяка работа, която ми заповядаш да свърша, Грегор. Това заповед ли е?

– Не. – Грегор се облегна назад. – Това бе откровен въпрос.

– Тогава вече получи моя откровен отговор. Гай Алегре е много подходящ за тази длъжност от мен. Има достатъчно бюрократичен опит и е уважаван както на Комар, така и на Бараяр. Той изцяло се е посветил на работата си и я обича истински, не го разяжда амбицията. Той е на нужната възраст – нито твърде млад, нито твърде стар. Никой няма да оспорва назначаването му.

Императорът леко се усмихна.

– Всъщност си помислих, че ще кажеш точно това.

– Тогава какво беше това, упражнение по предвиждане? – „Мисля, че вече направих толкова много подобни упражнения, че дълго няма да ми се прииска; покорно благодаря“. Сърцето му още се свиваше, както понякога наболява твърде уморен мускул при опит да го натовариш. И Майлс подозираше, че тази болка, също както при разтегнатите мускули, ще мине след малка почивка.

– Не – възрази Грегор. – Просто от учтивост. Исках да ти дам правото да избираш първи.

Но той не попита за втори път, избавяйки Майлс от неловката ситуация с повторен отказ. Вместо това той се наведе напред, остави на масата златната верига и известно време беше погълнат от нея, нареждайки я в правилен кръг. После попита:

– Искаш ли кафе? Чай? Или да закусиш?

– Не, благодаря.

– Нещо по-силно?

– Не. Благодаря. Следобед имам назначен час за малка неврохирургична операция. Доктор Ченко е готов да ми имплантира

контролиращото си устройство. Изглежда, че ще работи. Не бива да ям нищо преди операцията.

– А, отлично. Крайно време беше.

– Да. Нямам търпение пак да пилотирам скутера си.

– Няма ли да ти липсва прословутият Мартин?

– Малко, струва ми се. Той все повече започна да ми харесва.

Грегор отново погледна към вратата на кабинета си. Дали очакваше някого? Сега бе подходящият момент за молбата на Майлс.

– Грегор, исках да те помоля...

Вратата се отвори и влезе майордомът. След кимването на императора той надникна в коридора с думите:

– Заповядайте, милорди. – После почтително отстъпи назад.

В кабинета влязоха четирима мъже. Майлс веднага ги позна. Той беше достатъчно бараярец, та първата му мисъл да е вопълът на уязвената съвест: „Боже мой, какво съм сбъркал?“. После здравият разум отново предяви своите права: злодеянието трябва да е наистина впечатляващо, за да бъде удостоено с вниманието на цели четирима Имперски Ревизори. Но все пак беше необичайно – а и доста нервиращо – да видиш такова количество Ревизори в една стая. Майлс се прокашля, поизправи се на стола и размени любезни ворски приветствия с тях. Майордомът побърза да нареди столове за новодошлите около бюрото на Грегор.

Лорд Ворховиц очевидно току-що се беше върнал от Комар. Той беше около шестдесетинагодишен, най-младият от тази група, но въпреки това – с впечатляваща кариера: първо военен, после дипломат, посланик на друга планета и, накрая, бивш заместник-министър на финансите. Той можеше да служи като образец за подражание на Дъв Галени. Невъзмутим, слаб, с изтънчени маниери, облечен в най-съвременния стил на вор-лордовете – интересно, дали нямат един и същи шивач с Грегор? И в ръката си държеше кутийка с шифрован диск – доклада на Майлс.

Доктор Вортиц – един от двамата наскоро назначени Имперски Ревизори, – не беше военен. Почетен професор в Университета във Ворбар Султана, той беше специалист по инженерен анализ на проблеми и автор на повечето книги в тази област. Във всеки случай, на голямо количество от тях. Той и изглеждаше като професор – пълен, с посивяла коса, усмихнат, разрошен, с изпъкващ нос и големи уши. Последният му професионален интерес беше взаимодействието между социално-политическата и техническата цялостност; с неговото назначаване в редовете

на Имперските Ревизори се добави известна техническа компетентност, макар че всъщност Ревизорите едва ли имаха навик да работят отборно, в буквалния смисъл на думата.

Лорд Ван Воргустафсон, който сега дружески разговаряше с тях, беше другият цивилен Ревизор, бивш индустриалец и прочут филантроп. Той бе нисък, още по-дебел от Вортиц, с остра сива брадичка и розово лице на холерик, което предизвикваше у страничните наблюдатели безпокойство за състоянието на сърдечносъдовата му система. И, разбира се, най-неподкупният – от финансова гледна точка – от всички Ревизори на Грегор; той беше свикнал да раздава такива суми, каквито средният човек не можеше да види през живота си. Но външният му вид не предполагаше, че той е притежател на подобно състояние – той се обличаше като работник (ако изобщо съществуват работници с такава липса на чувство за цвят).

Адмирал Воркалонер беше Ревизор от по-традиционния тип. Той беше напуснал Службата след дълга и впечатляваща кариера. Придържаше се към неутралните възгледи и, доколкото Майлс беше чувал, не бе свързан с нито една политическа партия – нито консервативна, нито прогресивна. Висок и масивен, адмиралът като че ли заемаше невероятното много място.

Преди да седне, той приятелски кимна на Майлс.

– Добро утро. Значи ти си синът на Арал Воркосиган?

– Да, господине – въздъхна Майлс.

– През последните десетина години не сме те виждали много насам.

Сега вече знам защо.

Майлс се опита да съобрази дали тази забележка беше одобрение или порицание. Виждайки толкова много Ревизори заедно, той отново усети колко необикновени са тези хора. Всичките бяха с огромен опит, талантиви и всеки бе ценен по своему. От друга страна, всеки от тях беше напълно ексцентричен; те бяха извън – или може би над – всякакви норми. Те бяха повече от огнеупорни, те бяха пожарникарите на Грегор.

Ворховиц се настани отляво на императора.

– И така, – обърна се към него Грегор, – какво смятате, господа?

– Това – Ворховиц се наведе напред и остави диска с доклада на бюрото – е забележителен документ, Грегор.

– Да – присъедини се към него Вортиц. – Лаконичен, последователен и пълен. Знаеш ли колко рядко се среща такава нещo? Поздравявам ви, младежо.

„Шестица ли ми пишете, професоре?“

– Дресира ме Саймън Илян. Той не търпеше никакво разтягане на локуми. Ако полевият ми доклад не му харесаше, той не го приемаше и ми го връщаше за преработка. Мисля, че за него това беше един вид хо-би. Винаги можех да позная кога в щаба на ИмпСи е спокойно: тогава моите отчети летяха като куршуми обратно, пълни с оградени абзаци, въпросителни знаци и сухи корекции на граматиката и стила. След десет години такива упражнения се научавах да го правиш както трябва още от първия път.

Воркалонер се усмихна.

– Старият Ворсмит – отбеляза той, – обикновено предаваше доклада си на изписани на ръка листчета. И никога повече от две страници. Твърдеше, че всичко наистина важно винаги можело да се каже на две страници.

– Написани с нечетлив почерк – измърмори Грегор.

– Налагаше се лично да ходим при него и да изтръгваме подробности. Но това стана малко досадно – прибави Воркалонер.

Ворховиц посочи доклада и се обърна към Майлс.

– Вие, изглежда, почти не сте оставили работа на военния прокурор.

– Всъщност абсолютно никаква – поправи го Грегор. – Снощи Алегре ми докладва, че Хароче се е отказал и смята да се признае за виновен, опитвайки се да смекчи присъдата си като сътрудничи на следствието. Е, след като призна пред Нас, едва ли може да се обърне на сто и осемдесет градуса и да се преструва на невинен пред военния съд.

– Не бих се обзаложил; Хароче е достатъчно нагъл за това – отбеляза Майлс. – Но се радвам да чуя, че процесът няма да се проточи.

– Това е било наистина странно разследване – продължи Ворховиц. – Когато за пръв път чух за срина на Илян, се притесних, защото усетих, че има нещо нередно. Но не бих могъл да разреша случая така, както сте го направили вие, лорд Воркосиган.

– Убеден съм, че вие щяхте да го разрешите по своему, сър – отвърна Майлс.

– Не – възрази Ворховиц. Той почука по кутийката. – Според моя анализ повратният момент е настъпил, когато сте довели онзи галактически биохимик, доктор Уедел. Именно от този момент плановете на Хароче безвъзвратно са се провалили. Аз и представа си няхах за съществуването на Уедел и щях да поверя анализа на чипа изцяло на екипа на адмирал Авакли.

– Авакли е добър специалист – отзова се Майлс, неуверен дали казаното не беше критика. Да, биокибернетикът бе направил всичко възможно.

– Ние – Ворховиц посочи останалите ревизори – рядко работим заедно, в буквалния смисъл. Но често се консултираме един с друг. „Какви източници на информация, които могат да имат връзка с този проблем, знаете вие, но не знам аз?“ Това увеличава пет пъти нашата възможност за достъп до стари данни.

– Пет пъти ли? Мислех, че сте седмина.

Вортиц леко се усмихна.

– Ние приемаме генерал Ворпарадийс като един вид Почетен Ревизор. Уважаваме го, да, но вече не го викаме на съвещанията си.

– Всъщност – измърмори Воргустафсон – изобщо не му споменаваме за тях.

– А адмирал Валънтайн през последните няколко години е прекалено болен, за да участва активно в тях – прибави Ворховиц. – Щях да настоя да подаде оставка, но след смъртта на генерал Ворсмит едно от местата остава вакантно и няма нужда да го молим да напусне.

Майлс смътно си спомни, че преди две години почина осмият Ревизор, престарелият Ворсмит. Постът на девети Ревизор, който самият той бе заемал до скоро, по традиция се пазеше свободен за временни назначения – за хора с опит в конкретна област, които Империята призоваваше на този пост, а после ги освобождаваше, след като изпълнеха задачата си.

– Така че ние четиримата, които присъстваме тук, – продължи Ворховиц – сме нещо като кворум. Ворлейснър не успя да дойде, защото работи на Южния континент, но аз го държа в течение.

– В такъв случай, милорди, – заговори Грегор, – какво ще Ни посъветвате?

Ворховиц пак погледна колегите си, които му кимнаха в отговор, и замислено сви уста:

– Той е подходящ, Грегор.

– Благодаря ви. – Императорът се обърна към Майлс. – Преди малко с теб обсъждахме свободните места за работа. Така се получи, че тази седмица имам още една – постът на осмия Ревизор. Искаш ли го?

Майлс успя да не припадне.

– Това е... постоянен пост, Грегор. Ревизорите се назначават пожизнено. Сигурен ли си, че...

– Не е задължително да са пожизнени. Ревизорите могат да подават

оставка, да бъдат отстранени посредством дискредитиране – точно както Ревизорът може да бъде убит или внезапно да умре.

– Не съм ли малко млад за тази работа? – А току-що се чувстваше толкова стар...

– Ако приемете този пост – обади се Ворховиц, – ще станете най-младият Имперски Ревизор в бараярската история след Периода на изолация. Проверих в архивите.

– Генерал Ворпарадийс... със сигурност няма да одобри това. Както и хората, които мислят като него. – „По дяволите, та Ворпарадийс ме смята за мутант!“

– Генерал Ворпарадийс – отвърна Ворховиц – смяташе, че и аз съм прекалено млад за тази работа, а когато ме назначиха, бях на петдесет и осем. Сега може да насочи неодобрението си към вас – то изобщо няма да ми липсва. А освен на практика уникалните знания, които сте придобили за десет години в ИмпСи, вие имате по-голям галактически опит от които и да е трима от нас, седящите в тази стая, взети заедно. Доста необичаен опит, но доста обширен. Той ще бъде съществено допълнение към нашата обща база данни.

– А вие... ъ-ъ... чели ли сте досието ми?

– Преди няколко дни генерал Алегре беше така любезен да ни предостави пълно копие. – Погледът на Ворховиц се плъзна по гърдите на Майлс и по нагледните препоръки, които ги украсяваха. За щастие, Имперската Служба не даваше материални свидетелства за порицанията, иначе куртката му щеше да провисне.

– Тогава знаете... че с последния ми оперативен доклад за ИмпСи имаше малък проблем. Не, голям проблем – поправи се той. И потърси по лицето на Ворховиц някакъв признак за скрито неодобрение. Изражението му беше сериозно, но не и осъдително. Или той не знаеше? Майлс огледа всички Ревизори. – Едва не убих един от нашите куриери, когато получих поредния си припадък. Илян ме уволни, защото го излъгах за случая. – Ето. Толкова прямо, неукрасено и правдиво, колкото можеше.

– Да. Вчера с Грегор няколко часа обсъждахме този въпрос. Саймън Илян също присъстваше. – Ворховиц присви очи и погледна към Майлс с пределна сериозност. – Като се има предвид, че сте фалшифицирали доклада си, какво ви спря да не приемете този изключителен подкуп от Хароче? Мога практически да гарантирам, че никой нямаше да се досети за това.

– Хароче щеше да знае. Галени също. И аз. Двама могат да пазят

тайна, ако единият от тях е мъртъв. Но не и трима.

– Вие със сигурност щяхте да надживеете капитан Галени, а навярно и Хароче. Тогава?

Майлс рязко въздъхна и бавно проговори:

– Някой можеше да оцелее – някой с моето име и в моето тяло. Но това вече нямаше да съм аз. Щеше да е човек, когото ми е... не особено приятен.

– Вие се цените високо, а, лорд Воркосиган?

– Научих се – кисело призна Майлс.

– Тогава, сигурно, и ние ще можем. – Ворховиц се облегна на стола си и по устните му заигра странна удовлетворена усмивка.

– Имай предвид – вметна Грегор, – че ти, като най-млад член на това твърде разнородно общество, със сигурност ще получаваш най-неприятните задания.

– Това е сигурно – измърмори Ворховиц с блеснали очи. – Колко приятно ще е да отстъпя мястото на най-младия на някой по... хм... активен.

– Възможно е задачите да нямат абсолютно никаква връзка помежду си – продължи императорът. – Това не може да се предскаже. Ще бъдеш хвърлен в дълбокото и или ще потънеш, или ще се научиш да плуваш.

– Но не съвсем без поддръжка – възрази Вортиц. – Ние, останалите Ревизори, ще сме готови да му дадем няколко съвета от брега.

По неведоми причини пред Майлс проблесна картина: ето, цялата тълпа Ревизори седят на шезлонги на плажа, държейки в ръка чаши с плодове на клечка, и след задълбочени дискусии присъждат на Майлс точки за стил, докато той изчезва под повърхността, бълбукайки отчаяно.

– Това... не беше наградата, за която исках да помоля, когато дойдох – призна Майлс, чувствайки се невероятно сконфузен. Хората никога не следваха твоя сценарий. Никога.

– А каква награда щеше да поискаш? – търпеливо се поинтересува Грегор.

– Исках... Знам, че ще прозвучи идиотски... Исках със задна дата да променя данните за уволнението ми от Службата: като капитан, а не като лейтенант. Знам, че такива повишения – след края на службата – се дават като особена награда, най-вече за да се вдигне размерът на пенсията – тя е половин офицерска заплата. Не искам парите. Само званието. – Е, каза го най-сетне. Наистина звучеше идиотски. Но беше вярно. –

Сърбяща раничка, която никак не мога да почеша. – Майлс винаги бе искал да получи капитанското звание по право, за неоспорими заслуги, а не да го измоли като услуга. Той направи кариера без да изпада до нуждата от услуги или милостиня. Но освен това той не искаше през целия си останал живот да се представя като *лейтенант*.

И в този момент Майлс със закъснение осъзна, че това предложение за работа не бе поредната вежливост на Грегор, която предполагаше отказ. Императорът и тези сериозни хора се бяха съвещавали почти цяла седмица. „Аз наистина съм им нужен. На всички, не само на Грегор. Колко странно.“ Но това означаваше, че имаше още един коз.

– Повечето други Ревизори са со... – той едва успя да прехапе езика си на толкова привичната дума „солидни“, – пенсионирани старши офицери, адмиралите или генералите.

– Но ти *си* пенсионирани адмирал, Майлс – весело отбеляза императорът. – Адмирал Нейсмит.

– А! – Не се беше сетил за такъв поглед върху нещата; той застина в продължение на цял удар на сърцето си. – Но... това не е публично, не и на Бараяр. А Ревизорската длъжност... тя наистина се нуждае най-малко от капитан, не смяташ ли?

– Удря в една точка, а? – измърмори Ворховиц.

– И без да спира – съгласи се Грегор. – Точно както ви казах. Добре, Майлс. Позволи ми да излекувам раничката, която отвлича вниманието ти. – Вълшебният императорски пръст – показалецът, не средният, благодаря ти за това, Грегор, – се насочи към Майлс. – Поздравления. Вече си капитан. Секретарят ми ще се погрижи да обновят досието ти. Доволен ли си?

– Напълно, сир. – Майлс с труд съдържа усмивката си. Е, това беше доста по-скромно в сравнение с хилядите начини, по които бе мечтал да го повишат през тези дълги години. Но не се оплака. – Не искам нищо повече.

– Но аз искам – твърдо каза императорът. – Задълженията на моите ревизори почти никога не са обикновени. Пращам ги само когато обикновените решения са изчерпани, когато законите не действат или изобщо няма такива. Те се занимават с неочакваното.

– Със сложното – прибави Вортиц.

– С толкова плашещото, че никой друг не се осмелява да го докосне – вметна Ворховиц.

– С наистина странното – въздъхна Воргустафсон.

– А понякога – заключи Грегор, – както в случая с ревизора, който

доказа странната измяна на генерал Хароче, се справят с кризисни ситуации, които са смъртно опасни за бъдещето на Империята. Ще приемете ли поста на осми ревизор, милорд Воркосиган?

По-късно щеше да има официална церемония и публично полагане на клетва, но мигът на истината беше сега.

Майлс дълбоко си пое дъх.

– Да – отвърна той.

* * *

Операцията за имплантиране на чипа не се оказа нито толкова продължителна, нито толкова страшна, колкото очакваше Майлс. Ченко, който започваше да свиква с малко параноичния мироглед на своя знаменит пациент, му позволи да остане в съзнание по време на операцията и да наблюдава всичко на монитора, предвидливо инсталиран точно над фиксаторите за главата му. На следващата сутрин неврологът му позволи да стане и да се прибере вкъщи.

Два дни по-късно те отново се срещнаха в Имперската болница, в неврологичната лаборатория на Ченко, за провеждане на последния контролен тест.

– Искате ли сам да направите това, милорд? – попита Ченко.

– Да, моля. Така или иначе, ще трябва аз да го правя.

– Не ви препоръчвам винаги да го правите сам. До вас трябва да има наблюдател, особено в началото.

Лекарят му подаде нов предпазител за уста и активиращото устройство. Апаратчето идеално легна в дланта на Майлс. Той отново легна на масата за прегледи, за последен път провери показанията на активатора, притисна го към дясното си слепоочие и го включи.

Пъстри фойерверки.

Мрак.

Майлс рязко отвори очи.

– Пфу – каза той. После раздвижи челюст и изплю предпазителя.

Ченко, радостно надвиснал над него, взе предпазителя и положи ръка върху гърдите на Майлс, за да му попречи да стане. Активиращото устройство сега лежеше върху монитора до него; интересно, дали на Ченко му се е наложило да го лови във въздуха?

– Още не, моля ви, лорд Воркосиган. Трябва да направим още няколко изследвания. – Неврологът, заедно с лаборантите си, се засуети край апаратурата си, тананикайки си фалшиво. Майлс реши, че това е добър признак.

– А... кодирахте ли активиращите сигнали, както ви помолих, Ченко? Не искам тая дяволска джаджа да се задейства случайно, докато минавам през някой детектор или нещо подобно.

– Да, милорд. Нищо не може да включи вашия стимулатор на припадъците, освен активаторът – за пореден път го увери неврологът. – Без него веригата не може да се затвори.

– Ами ако по някаква причина си счупя главата – не знам, например при катастрофа със скутер или нещо подобно, – има ли вероятност това нещо да се включи и повече да не се изключи?

– Не, милорд – търпеливо отвърна Ченко. – Ако някога получите такава травма, която увреди имплантирания в мозъка ви чип, то вече няма за какво да се безпокоите. Нито с какво.

– О! Отлично.

– Хм, хм – продължи да си мърмори лекарят, приключвайки с мониторите. – Да. Да. Този път конвулсиите ви продължиха по-малко от половината време на обичайните ви неконтролируеми припадъци. Тялото ви не подскача толкова енергично. Подобните на махмурлук симптоми, за които ми казахте, също би трябвало да са по-слаби. Опитайте се да ги проследите през следващото денонощие и ми разкажете субективните си усещания. Да. Това трябва да стане част от ежедневието ви, също като миенето на зъби. Проверявайте равнището на невротрансмитерите си по телеметричния панел на активиращото устройство всеки ден по едно и също време, да речем, вечер преди лягане. И когато надхвърлят половината, – но преди да надвишат три четвърти, – ги освободете.

– Добре, докторе. Е, може ли вече да пилотирам?

– Утре – каза Ченко.

– А защо не днес?

– Утре – по-твърдо повтори неврологът. – След като ви прегледам още веднъж. Бъдете добро момче, милорд, моля ви.

– Изглежда, че... ще се наложи.

– Не бих се обзаложил на бетански долари – измърмори под нос лекарят.

Майлс се престори, че не го е чул.

* * *

Лейди Алис, подтиквана от Грегор, определи официалната церемония на императорския годеж като първо светско мероприятие в напрегнатия сезон на Зимния празник. Майлс не беше сигурен дали това представлява императорска твърда решимост, младоженческо нетърпение

или страх, че Лайза всеки момент може да се събуди от любовната си мъгла, да осъзнае грозящите я опасности и да избяга колкото може подалече и по-бързо. Може би и трите едновременно.

В деня преди церемонията във Ворбар Султана и трите околни области се разрази най-страшната виелица от четири десетилетия насам, като причини затварянето на всички граждански космодруми, рязко ограничи дейността на военните и постави под въпрос пристигането на намиращия се в орбита вицекарал на Сергияр. Носеният от вятъра сняг свистеше почти хоризонтално покрай прозорците на замъка Воркосиган и с неударимостта на морски прилив навяваше преспи, които в някои квартали от столицата достигаха до прозорците на втория етаж. Затова благоразумно бе решено, че вицекаралят граф Воркосиган няма да се приземява до следващата сутрин, а като пристигне ще отиде направо в императорската резиденция.

Майлс трябваше да се откаже от първоначалното си намерение да отиде на церемонията със собствения си гравитоскутер и се съгласи да придружи графинята и нейната свита с една от лимузините. Планът му да изрита всички навън колкото се може по-рано се сблъска с първата пречка за деня, когато отвори вратата на гардероба си и откри, че котката Зап, проникнала през защитата на замъка Воркосиган с помощта на вероломната готвачка, си беше устроила леговище на пода сред ботушите и паднали дрехи. Където беше родила котенца. Шест броя.

Зап не обърна внимание на заплахите му за страшните последствия от нападение срещу Имперски Ревизор. Тя ръмжеше от дълбините на гардероба по обичайния си шизофреничен начин. Майлс събра смелост и спаси най-хубавите си ботуши и униформата на дома Воркосиган с цената на няколко капки ворска кръв и ги изпрати долу – за спешно почистване – на претоварения от работа Пим. Появи се графинята, както винаги зарадвана от увеличаването на животинското царство в своите владения, предвидливо носейки поднос с приготвени от Мама Кости кошешки лакомства (такива, че Майлс без колебание би ги изял за закуска). Само че поради всеобщия хаос тази сутрин му се наложи да слезе долу, в кухнята, и там да си измоли храната. Графинята се настани на пода и се занимаваше с обитателите на гардероба половин час, като при това успя не само да избегне издраскване, но и да успее да се запознае с всяко от пухкавите топчици, да определи пола им и да им даде имена. Едва след това тя успя да се раздели с тях и припряно да се облече.

Най-накрая керванът от трите коли потегли от замъка Воркосиган, заобиколен от снежна мъгла, предизвикана от турбините на моторите.

Спирайки два пъти пред преградените улици, те успяха да пропълзят през последната преспа и завиха през портала от ковано желязо на Имперския дворец. Вятърът, макар че продължаваше да е неприятен, постепенно стихваше – в сравнение с онази опасна скорост, която достигаше предишната вечер. „Май и небето просветлява“, помисли си с надежда Майлс.

Те не бяха единствените закъснели. Все още продължаваха да пристигат върволици от министри с жените си, висши военни – също с жените си, графове, графини... Тези, на които им беше провървяло, бяха съпровождани от изтупани и излъскани оръженосци в разноцветните ливреи на Дома. Онези, на които им беше провървяло по-малко, оръженосците им бяха измъчени, раздърпани и полузамръзнали, тъй като им се бе наложило да се борят с преспите около колите. Но дори и оръженосците изглеждаха щастливи, щом разберяха, че не са последни. Някои от оръженосците бяха на една възраст със своя граф, и дори по-стари; Майлс почувства угризение на съвестта, като гледаше тези толкова близо до инфаркт хора, но само един от тях беше изпратен в дворцовата болница с болки в гърдите. За щастие, повечето важни комарски гости, включително родителите на Лайза, бяха пристигнали по-рано, миналата седмица, и бяха настанени в обширните пристройки за гости в двореца.

Лейди Алис или вече бе минала стадия на паниката, достигайки до един вид свръхнапрегната белозъба усмивка, или вече бе толкова свикнала с организирането на светските мероприятия на Грегор (а може би поради някаква причудлива комбинация и от двете), но нищо не можеше да смути нейното хладнокръвие. Тя се движеше без да бърза, но не спираше нито за миг, посрещайки и насочвайки гостите. Напрежението ѝ леко спадна, когато видя пристигащите Майлс и графинята – последните, с изключение на един човек, от главните участници в предстоящата церемония. Няколко минути по-късно лицето ѝ се озари от неприкрито облекчение, когато на вратата на източния вход се появи вицекралят граф Арал Воркосиган, изтупващ снега от себе си и прогонващ твърде загрижените оръженосци. Съдейки по спретнатия и блестящ вид на неговата свита, те бяха успели да избегнат близки срещи с преспите, натрупани по пътя от космодрума до двореца.

Графът прегърна съпругата си толкова силно, че декоративните цветя в прическата ѝ едва се удържаха на мястото си. Сякаш от последната им среща не бяха минали само няколко седмици, а години. После той отдръпна жена си на разстояние една протегната ръка и каза, поглъщайки я с очи:

– Надявам се че са пратили имперския метеоролог на остров Кирил, за да попрактикува занаята си, докато не се научи да го прилага както трябва.

– Той каза, че ще вали сняг – усмихна се Майлс, любувайки им се. – Просто забрави онази част, която засягаше количествата. Стигнах до извода, че му е оказан натиск, принуждавайки го да даде оптимистична прогноза за този ден.

– Здравей, момчето ми! – Пред толкова много хора двамата си обмениха само силно ръкостискане, но графът се изхитри да го направи красноречиво. – Добре изглеждаш. Ние *трябва* да поговорим.

– Според мен лейди Алис първа предявява правата си, сър...

Лейди Алис се спускаше по стълбището толкова бързо, че полите на тежката ѝ синя вечерна рокля се развяваха около глезените ѝ.

– А, Арал, отлично, ето те най-последно. Грегор ни чака в Огледалната зала. Хайде, хайде...

Вманиачена, като всеки художник в творческия си порив, тя повлече тримата Воркосигани нагоре, след което ги пусна пред себе си в залата за среща с традициите, макар и цял час след планираното.

Поради огромния брой свидетели – годежът беше първото и най-важното светско събитие на Зимния празник, – церемонията се провеждаше в най-голямата бална зала. Бъдещата невеста, заедно със своята свита, се наредиха в един ред срещу жениха и неговата свита, точно като две малки армии, готови да се сблъскат. Лайза беше много елегантна в сако и панталон по комарска мода, чиито червен нюанс беше жест към бараярския Зимен празник – компромис, фино предвиден от лейди Алис.

От двете страни на Лайза бяха родителите ѝ и една нейна комарска приятелка за секундант. До Грегор бяха неговите приемни родители, граф Арал и графиня Корделия, и Майлс в качеството му на секундант. Лайза очевидно беше наследила фигурата си от баща си – дребен топчест мъж, на чието лице сега беше застинало предпазливо-любезно изражение, а млечно бялата кожа – от майка си, жена с напрегнат поглед и нервна усмивка. Лейди Алис, разбира се, играеше ролята на посредничка. В отдавна отминалите дни законен дълг на секунданта беше и да се ожени за годеницата, ако в периода между годежа и сватбата годеникът случайно умре при нещастен случай, а момичето остане живо. Сега задълженията му се ограничаваха в разнасяне на церемониални подаръци между двете групи.

Някои подаръци имаха очевидна символика: пари в красива

опаковка от родителите на невестата, разнообразни сладкиши от родителите на жениха, включително чувалче цветен ориз, завързано със сребърни панделки, бутилки с вино и кленова медовина. Украсената със сребро юзда беше малко озадачаваща, тъй като пристигна без кон. Майлс беше радостен да види, че от подаръците тихомълком бе изключен малкият, напомнящ на скалпел нож със затъпено острие, който по традиция се връчваше от майката на годеницата като гаранция за безупречната генетична чистота на дъщеря ѝ.

После идваше ред на традиционното четене на „Съветите към годеницата“ – задача, която се падаше на Майлс като секундант на Грегор. Нямахше съответни „Съвети към годеника“ – пропуск, който Ели Куин не би пропуснала да посочи. Майлс пристъпи напред, разви пергаментовия свитък и започна да чете с ясен глас и безизразно лице на покерджия, сякаш инструктиреше „Дендари“ преди операция.

Съветите, независимо от традиционната си форма и съдържание, също бяха леко подправени, забеляза Майлс. Забележката относно Дългът да Осигури Наследник беше перифразирана така, че не се подразбираха никакви задължения да се износи детето в собственото тяло, с всички произтичащи от това опасности. Няма съмнения кой бе поработил тук. А що се отнася до всичко останало... Майлс си представи какво би го посъветвала Куин: точно как четящият Съветите трябва да сгъне пергаментата и в каква част на тялото си да си го пхне за съхранение и с каква сила... Доктор Тоскана, чиито речников запас не беше толкова енергичен, само хвърли няколко умоляващи погледа към графиня Воркосиган, която незабелязано я успокои с лек жест с дланта надолу, говорещ „не възприемай всичко това на сериозно, скъпа“. За щастие, през останалото време Лайза беше заета с това да се усмихва на Грегор, а той ѝ се усмихваше в отговор, затова Съветите отминаха гладко, без никакви възражения.

Майлс отстъпи назад. Невестата и женихът съединиха ръце в заключителния жест на церемонията, като с другата си ръка държаха ръцете на лейди Алис, и под нейно наблюдение си размениха окончателните клетви за вярност. „Ако си мислиш, че това е цирк, само почакай до лятото, до сватбата...“ С това церемонията завърши и започна балът. Всеки се чувстваше в една или друга степен причастен към станалото, и празненството продължаваше и продължаваше...

Грегор пръв предяви правата си над баща му, затова Майлс отиде при един от бюфетите. Там среща Иван, висок и прекрасен в парадната си червено-синя униформа. Той пълнеше само една чиния.

– Здравей, брат'чед – лорд Ревизор – каза Иван. – Къде е златният ти нашийник?

– Ще си го получа обратно другата седмица. Когато положи клетва пред последната обща сесия на Съвета на графовете и министрите, преди зимната ваканция.

– Знаеш ли, че слуховете вече плъзнаха. Всякакви хора ме питат за назначаването ти.

– Ако стане прекалено напечено, насочи ги към Ворховиц или Воркалонер. Или не, най-добре към Ворпарадийс. Водиш ли си партньорка, която би могъл да ми заемеш за един-два танца?

Иван сбърчи лице, озърна се и сниши глас.

– Опитах се да направя нещо по-добро. Предложих на Делия Куделка да се омъжи за мен.

Майлс си помисли, че вече знае отговорът ѝ – но, в края на краищата, това беше Иван!

– Значи правилно си мислех, че това е заразно. Моите поздравления! – каза той с престорена сърдечност. – Майка ти ще изпадне в екстаз.

– Не.

– Не ли? Но тя харесва момичетата на Куделка!

– Не е там работата. Делия ми отказа. За пръв път в живота си правя предложение на момиче и – бам! – Иван изглеждаше доста възмутен.

– Не е поискала да се омъжи за теб? Каква изненада!

Иван, който трепна от тона на Майлс, го изгледа подозрително.

– И всичко, което каза майка ми, бе: „Колко жалко, скъпи. Предупреждавах те да не се мотаеш толкова време.“ И отиде да потърси Илян. Видях ги преди две минути, криеха се в една ниша. Илян ѝ разтвиваше шията. Тази жена е влюбена до безумие.

– Е, тя наистина те предупреждаваше. Стотици пъти. Тя беше наясно с демографската ситуация.

– Мислех, че на върха винаги ще има място. Делия каза, че се омъжвала за Дъв Галени! За този проклет комарски... хм...

– Съперник? – подсказа Майлс, докато Иван напразно търсеше нужната му дума.

– Ти си знаел!

– Получих някои подсказки. Сигурен съм, че ще се наслаждаваш на безгрижното си самотно съществуване. Да изживееш следващите десет години така, сякаш са последни, а? А после следващите, и по-следващите и още по-следващите... весело и безгрижно.

– *И твоите* няма да са по-добри – заяде се Иван.

– А аз не съм и очаквал друго – мрачно се усмихна Майлс. Добре, стига толкова заяждания на тази тема. – Можеш да опиташ още веднъж. Може би с Мартя?

Братовчед му само изръмжа.

– Какво, два отказа в... Да не си предложил и на двете сестри в един ден, а, Иване?

– Паникьосах се.

– И... за кого се омъжва Мартя?

– За всеки друг освен за мен, очевидно.

– Наистина. А ти, хм... видя ли къде е семейство Куделка?

– Комодорът току-що беше тук. Сигурно вече се е уединил с баща ти. А момичетата – предполагам, че ще са в балната зала още щом започне музиката.

– А! – Майлс вече беше тръгнал, когато изведнъж попита разсеяно: – Искаш ли котенце?

Иван го зяпна.

– Защо ми е котенце, за Бога?

– Защото ще напълни с радост ергенската ти квартира. Нещо живо и мърдащо, което ще ти прави компания през дългите самотни вечери.

– Я се разкарай, брат'чед – лорд Ревизоре!

Майлс се ухили, лапна един от ордьоврите и се отдалечи, дъвчейки замислено.

Откри семейство Куделка в балната зала, в тълпата хора в далечния ъгъл. Всичките три сестри – липсваше само Карийн, която все още бе на колонията Бета; доколкото Майлс знаеше, тя трябваше да се върне през лятото за сватбата. Както и лорд Марк, навярно. Капитан Галени беше потънал в сериозен разговор с бъдещия си тъст комодора. До него стоеше Делия в синьо – любимия ѝ цвят. След дълъг размисъл и по съвета на годеницата си, Галени бе решил да не подава оставка, за огромно облекчение на Майлс. През тази седмица Майлс нямаше информация за вътрешните дела в ИмпСи, но чрез Грегор до него достигна слух, че сериозно разглеждат кандидатурата на Галени за поста началник на корабския отдел. И той се надяваше скоро да го поздравя.

Мадам Куделка благосклонно наблюдаваше ставащото. Живописна картина, която много помагаше за възстановяване репутацията на Галени след ущърба, нанесен от пресметливо грубия арест, извършен от Хароче само преди седмица. Сестрите бяха само четири, което означаваше, че със сватбата си Галени ще придобие множество важни семейни

връзки и запознанства сред бараярските семейства. Интересно, дали някой вече беше предупредил Дъв, че има опасност Марк да му стане баджанак? Ако не, то тогава Майлс искаше да присъства, когато комарецът научи, и да се наслади на изражението му. И друго беше интересно – дали котенцата можеха да минат за подходящ сватбен подарък...

Чу дълбок, дрезгав баритон зад гърба си:

– Поздравления за повишението ви, сър.

Майлс леко се усмихна и се обърна да поздрави баща си.

– За кое от двете, сър?

– Признавам, че имах предвид назначаването ти като Имперски Ревизор – каза вицекарал граф Арал Воркосиган, – но доколкото разбрах от Грегор, по някакъв незабележим начин си успял да напъхаш там и капитанското звание. За което не ми беше споменал. Поздравления и за това, макар че... това е най-странният начин да получиш сини петлици, за който съм чувал.

– Ако не можеш да направиш онова, което искаш, направи онова, което можеш. Или както можеш. Капитанското звание... допълваше нещо в мен.

– Радвам се, че доживя времето, когато можеш да свикнеш със самия себе си. Значи, не губиш инерция с годините, а, момчето ми? – Графът не довърши тази мисъл с жалното „а ние стареем“, което беше предназначено само да получи опровержение от устата на събеседника.

– Не мисля. – Майлс присви очи, обръщайки за миг поглед навътре в себе си. Отново придобитото спокойствие продължаваше да е там, вътре, но изобщо не го уморяваше. – Просто поемам в нова посока. Ворховиц каза, че съм бил най-младият имперски ревизор от Периода на изолация. Доколкото разбирам, ти никога не си заемал този пост.

– Не. Някак си го пропуснах. Дядо ти също не е бил ревизор. Нито прадядо ти. Всъщност... ще трябва да проверя, но мисля, че досега нито един граф или лорд Воркосиган не е бил имперски ревизор.

– Аз проверих. Нито един. Аз съм първият в семейството – самодоволно отвърна Майлс. – Аз съм безпрецедентен.

Графът се усмихна.

– Това не е нищо ново, Майлс.

ГЛАВА 29

Майлс стоеше сред тълпата пред митницата на една от по-големите комарски орбитални транзитни станции. „Мирише на космическа станция.“ Далеч не нежно благоухание – странна и рязка смес, съставена от мириса на работещи механизми, електроника и всякакви изпарения от човешкото тяло; леденият въздух, пречистваан от филтрите, никога не се избавяше докрай от тази миризма. Но за него този аромат бе познат, привичен и необичайно носталгичен. Атмосферата на адмирал Нейсмит, подсъзнателно наелектризираща, дори сега.

Станцията бе една от дузината подобни, орбитиращи около единствената полуобитаема планета в системата. Други три, намиращи се по-навътре в космоса, обикаляха около бледото комарско слънце, а всеки един от шестте изхода, които всички те обслужваха, имаше собствена двойка станции – военна и цивилна. В тази огромна мрежа се появяваха, изчезваха и се придвижваха товари и пътници не само за Бараяр, но и за Пол, Центъра на Хеген, Сергияр и следващият след него Ескобар, а така също и по дузина свързващи маршрути. Отново беше отворен търговският път за Ро Кит и останалата част на Сетагандската империя; въпреки че те бяха обезпокоителни съседи, през тях минаваше все по-нарастващ трафик. Таксите и митата, които се събираха тук, представляваха немаловажен източник на доходи за Бараярската империя, далеч превишаващ всички суми, които можеха да се изтискат от бедните селяни, отглеждащи зърно на родната си планета. Това също беше част от Бараяр – не биваше да забрави да го спомене на израсналата в космоса Ели Куин.

Куин навярно щеше да е почти щастлива на Комар. Неговите закрити от куполи градове биха ѝ напомняли за родината – космическа станция. Разбира се, повечето задължения на лорд Воркосиган щяха да го задържат във Ворбар Султана. Столицата привличаше всички амбициозни мъже като гравитационен кладенец. Но можеше да поддържа втори дом на една от тукашните станции, малка уютна космическа вила в дълбокия космос... „Само че ще е далеч от планината.“

Предния ден беше изпратил от същата станция графа и графинята, които отлитаха обратно за Сергияр. Майлс пътува с тях от Бараяр до Комар на борда на правителствения куриерски кораб. Петте дни в сравнително спокойния скоков кораб им бяха дали достатъчно време за

разговори. Освен това Майлс бе използвал възможността и изпроси от баща си един личен оръженосец, спокойния и надежден Пим. Графинята мърмореше, че трябвало да им даде в замяна Мама Кости, но въпреки това му отстъпи любимия си оръженосец. А графът обеща в най-скоро време да му прати още двама, онези, чиито съпруги и семейства се чувстваха най-неуютно, откъснати от родния си град и докарани в дивите земи на Колония Хаос.

Навалицата около изхода на митницата стана още по-голяма; пристигащите пътници минаваха по митническия коридор и бързаха или към мястото за следващото си пътуване, или към стоящите в очакване групи хора, поздравяващи ги с делова учтивост или с роднински ентузиазъм. Майлс напразно се повдигаше на пръсти. Девет десети от тълпата се беше разпръснала, когато с бърза походка се появи Куин. Предпазливо запазвайки инкогнито, тя се бе облякла в модерни комарски цивилни дрехи: бяло копринено сако и панталон. Тоалетът прекрасно подчертаваше тъмните ѝ къдрици и блестящите ѝ кафяви очи; впрочем, Куин изглеждаше страхотно във всичко, което облечеше, дори в окъсана и окаляна униформа.

Тя също протегна шия и го потърси с поглед, доволно измърмори „Ха“, когато видя как той ѝ маха с ръка иззад нечие рамо. И веднага започна да си проправя път към него през тълпата, ускорявайки крачка. Тя пусна сивия си сак, който размахваше в ръка, и те се хвърлиха в обятията си толкова силно, че Майлс едва устоя на краката си. Ароматът ѝ би проникнал през всякакъв брой от тези глупави атмосферни филтри на станцията. „Куин, моята Куин.“ След десетина целувки те се отдръпнаха един от друг само толкова, че да могат да разговарят.

– Защо ме накара да донеса *целия* ти багаж? – подозрително попита тя. – Не ми хареса как прозвуча това.

– Донесе ли го?

– Да. Остана там, на митницата. Щяха да се побъркат, когато го видяха, особено оръжията. След малко се отказах да споря с тях – *ти* си барарец, ти се оправяй.

– Хм, Пим. – Майлс даде знак на оръженосеца си, облечен като самия него в дискретни цивилни дрехи. – Вземи от комодор Куин квитанцията и спаси вещите ми от ония бюрократи, моля те. Преадресирай всичко за замъка Воркосиган и го изпрати с товарен кораб. После се върни в хотела.

– Слушам, милорд. – Пим получи кодовете и се отправи към митницата.

– Това ли е целият ти багаж? – попита Майлс.

– Както винаги.

– Тогава към хотела. Хубав е. – Всъщност най-добрия на станцията, категория лукс. – Аз... ъ-ъ... наех апартамент за тази нощ.

– Надявам се.

– Вечеряла ли си?

– Още не.

– Добре. Аз също.

Кратка разходка ги отведе до най-близкия терминал с транспортни машини, а краткото возене – до хотела. Обстановката там беше елегантна, широките коридори бяха застлани с дебели килими, а персоналът беше любезен и отзивчив. Апартаментът бе – според стандартите на космическа станция – просторен, което беше много удобно за целите на Майлс.

– Твоят генерал Алегре е много щедър – отбеляза Куин, докато изваждаше багажа си след кратко проучване на разкошната баня. – В края на краищата може би ще ми хареса да работя с него.

– Мисля, че ще ти хареса, но тази вечер аз плащам сметките, а не ИмпСи. Трябваше ми някое тихо местенце, където да можем да поговорим на спокойствие преди утрешната ти официална среща с Алегре и шефа на галактическия отдел.

– Тогава... не разбирам добре ситуацията. Първо получавам от теб едно-единствено нещастно съобщение, където изглеждаш като проклето зомби, и разказваш, че Илян те хванал за оная история с нещастния Ворберг. Сякаш не те предупредих! После – само тишина, цели седмици, и никакви отговори на съобщенията ми, мерзавец такъв. Накрая – ново съобщение, където отново радостно чуруликаш, че вече всичко е наред – а аз не откривам никаква връзка. И изведнъж получавам нареждане незабавно да се явя в ИмпСи на Комар, без обяснения, без никакъв намек каква е новата задача, освен твоя послепис: „донеси ми всичките неща, а товарните разходи ги пиши за сметка на ИмпСи“. Е, пак ли работиш за ИмпСи, или не?

– Не. Тук съм като консултант, за да те подготвя и да те запозная с новите ти шефове. И тях – с тебе. Сега аз... ъ-ъ... имам нова работа.

– *Наистина* не разбирам нищо. Искам да кажа, съобщенията ти винаги са били загадъчни...

– Трудно е да прашаш съставено по всички правила любовно писмо, когато знаеш, че всичко казано от теб ще бъде проследено от цензорите в ИмпСи.

– Но този път беше абсолютно неразбираемо. Какво става с теб? – В гласът ѝ се усещаше същият подтиснат остър страх, какъвто изпитваше и Майлс. „Нима те губя?“ Не, не страх. Разбиране.

– Няколко пъти се опитвах да съчиня съобщение, но... всичко беше прекалено сложно и не исках да пращам по теснолъчевия канал най-важното от онова, което исках да ти кажа. Редактираният вариант звучеше като несвързани идиотщини. И изобщо, трябваше да те видя лично, поради... поради много причини. Това е дълга история и по-голямата част е засекретена, факт, който възнамерявам напълно да пренебрегна. Мога, нали знаеш. Искаш ли да слезем в ресторанта да вечеряме, или ще си поръчаме в стаята?

– В стаята, Майлс – раздразнено каза Куин. – И започвай обясненията.

Той успя временно да я разсее с огромното меню на хотела, спечелвайки малко време за да събере мислите си. Но това не му помогна повече от предишните седмици, през които той отново и отново обмисляше това. След като пратиha поръчката, двамата седнаха един срещу друг на по-малкия диван.

– За да ти обясня новата си работа, първо трябва да ти разкажа как я получих и защо Илян вече не е шеф на ИмпСи... – Майлс ѝ разказа цялата история, всички събития през последните месеци – започвайки със срина на Илян, а после се върна назад във времето и разказа за Лайза и Дъв Галени. Той постепенно се вживя в разказа, скочи на крака, а когато описваше как е хванал Хароче, вече размахваше ръце и обикаляше из стаята. Разказа как са лекували припадъците му. Как Грегор му е предложил работа. Всички глупости, всички събития, всички факти. Той не знаеше само как да обясни на Ели своето пътешествие вътре в себе си – в края на краищата, тя не бе бараярка.

Ели не можа да му отговори веднага – в този момент донесоха храната. Лицето ѝ стана напрегнато и замислено.

„Да, скъпа. Тази вечер и двамата първо трябва да помислим преди да кажем нещо.“

Тя не продължи разговора, докато сервитьора не приключи със сервирането на блюдата и излезе от стаята.

Заговори едва след третата хапка. Интересно, дали супата ѝ се струва също толкова безвкусна, колкото и на него? Тя започна отдалеч, с предпазливо неутрален тон:

– Имперски Ревизор... звучи като някакъв счетоводител. Това не е в твоя стил, Майлс.

– Вече е. Положих клетва. Това е един от онези бараярски термини, които не означават каквото си мислиш. Не знам... Имперски Агент? Специален Прокурор? Специален пратеник? Генерален Инспектор? То е всичко това заедно, и нито едно от тях. То е онова, което е нужно на Грегор – каквото и да е то. Пределно свободен в действията си. Дори не мога да се опитам да ти обясня колко ми подхожда това.

– Никога не си ми споменавал, че си искал този пост.

– Защото никога не съм си представял, че е възможно. Виж, това не е работа за хора, които се стремят към нея. Искачи – да, но не и стремящи се. Тя изисква... безпристрастие, а не страст, дори по отношение на самия себе си.

Куин се намръщи и мисли върху това цяла минута. Накрая, явно събирайки цялата си смелост, попита директно:

– И къде оставам аз във всичко това? Къде оставаме ние? Това означава ли, че никога няма да се върнеш при „Дендари“? Майлс, може никога повече да не те видя! – Тя добре владееше гласът си; той само леко трепереше.

– Това е... една от причините, поради които исках да поговорим тази вечер, преди утрешните задачи да погълнат всичко останало. – Сега бе негов ред да направи пауза, за да събере кураж и да не позволи на гласа си да трепне. – Виждаш ли, ако ти беше... ако останеш тук... ако станеш лейди Воркосиган, можеш завинаги да си с мен.

– Не... – Супата ѝ съвсем щеше да изстине, забравена, ако го нямаше миниатюрното нагревателче на дъното на чинията. – През цялото това време аз ще съм с лорд Воркосиган. Не с теб, Майлс; не с адмирал Нейсмит.

– Адмирал Нейсмит е нещо измислено от мен, Ели – тихо отвърна той. – Мое лично изобретение. Предполагам, че съм доста егоистичен творец, защото се радвам, че творбата ми ти харесва. В края на краищата, аз го създадох от себе си. Но той не съм аз.

Тя поклати глава и се опита да заходи от друга страна:

– Последният път ми каза, че повече няма да ми предлагаш това нещо с лейди Воркосиган. Всъщност, каза ми го последните три пъти, когато ми предложи да се омъжа за лорд Воркосиган.

– Един последен шанс, Ели. Само че този път е наистина последен. Аз... ако трябва да съм честен, трябва да ти разкажа за втората част, или по-точно – за другата страна на медала, контрапредложението. Онова, което ти предстои утре, наред с новия договор на „Дендари“.

– По дяволите договора! Променяш темата, Майлс. Ами ние?

– Не мога да стигна до нас преди да съм ти казал това. Ето ти цялата истина. Утре ние, тоест Алегре, ИмпСи и аз – Бараяр, ако щеш, – ще ти предложим адмиралския пост. Адмирал Куин от флота на Свободните наемници от Дендариин. Ще работиш за Алегре по същия начин, по който аз работих за Илян.

Очите на Куин се разшириха, проблеснаха и угаснаха.

– Майлс... аз не мога да върша твоята работа. Изобщо не съм готова.

– Ти вече вършеше моята работа. Още малко – и ще преминеш своята готовност, Куин. Аз ти го казвам.

Тя се усмихна на добре познатата ѝ страст в гласа му – „пълен напред!“ – която толкова често ги довеждаше до напълно невъзможни резултати.

– Признавам... че исках да поема част от командването на „Дендариин“. Но не толкова скоро, и не по такъв начин.

– Сега е моментът. Твоят момент. Моят момент. Така е.

Тя напрегнато се вгледа в него, озадачена от гласа му.

– Майлс... не искам да остана на една планета през целия си живот.

– Планетата е адски огромно място, Ели, когато стигнеш до подробностите. А и в Бараярската империя има три планети.

– Значи е три пъти по-лошо! – Куин се наведе напред и стисна дланта му с двете си ръце. – Ами ако аз ти направя контрапредложение? Зарежи Бараярската империя. Флотът на „Дендариин“ няма нужда от имперски договори, за да съществува, макар че трябва да призная, че те бяха много изгодни. Флотът съществуваше още преди Бараяр да се появи на хоризонта и може да продължи да съществува след като империята потъне в скапания си гравитационен кладенец. Ние сме жители на космоса, на нас не ни трябват планети, на които да заседнем като в блато. По-добре *ти* ела с мен! Бъди адмирал Нейсмит, изтръскай калта от бутушите си. С радост ще се омъжа за адмирал Нейсмит, ако го искаш. Двамата ще сме такъв екип, че за нас ще разказват легенди. Ти и аз, Майлс, далеч отгук! – Едната ѝ ръка описа кръг във въздуха, но другата продължи да стиска дланта му.

– Опитах, Ели. Опитах седмици наред. Нямах представа колко упорито опитах. Но аз никога не съм бил наемник, никога. Нито за миг.

В кафявите ѝ очи проблесна гняв.

– И ти смяташ, че това ти дава морално превъзходство над всички нас?

– Не – въздъхна той. – Но това ме прави Майлс Воркосиган. А не

Майлс Нейсмит.

Куин поклати глава. О, пак онзи отказ. Майлс познаваше кухня му кълтеж.

– В теб винаги е имало нещо, което никога не съм успявала да достигна. – В гласът ѝ се усещаше болка.

– Знам. Години наред се опитвах да залича лорд Воркосиган в себе си. Но не успях, дори заради теб. Не можеш просто *да избереш* една част от мен, Ели: да вземеш парченцето, което ти харесва, а останалото да оставиш на масата. – Той с разочарован жест показва масата и изсъхщата им вечеря. – Мен не ме сервират на порции. Всичко или нищо.

– Ти можеш да бъдеш всичко, което решиш, Майлс, и където поискаш!

Той мрачно се усмихна.

– Не. Открих, че и аз имам предели – на друго ниво. – Този път той взе ръцете ѝ в своите. – Но може би ти имаш избор. Да идем на Бараяр, Ели, и бъди... и бъди отчаяно нещастна с мен?

От гърдите ѝ се изтръгна смях.

– Какво е това, пак ли откровение?

– На дълъг път не може по друг начин. А аз говоря за много дълъг път.

– Майлс, *не мога*. Искам да кажа, твоята родина е хубава – за планета, – но там долу е ужасно.

– Можеш да го направиш не толкова ужасно.

– Не мога... не мога да съм онова, което искаш. Не мога да съм твоята лейди Воркосиган.

Майлс извърна очи, погледна встрани и разпери ръце.

– Мога да ти дам всичко, каквото имам. Не мога да ти дам по-малко.

– Но в замяна искаш всичко, каквото съм аз. Адмирал Куин ще изгори... и от пепелта ще се появи лейди Воркосиган. Не съм голям специалист по възкръсенията, Майлс. Това е по твоята специалност. – Тя безпомощно поклати глава. – Ела с мен.

– Остани тук с мен.

„Любовта не побеждава всичко.“ Докато наблюдаваше изписаната на лицето ѝ вътрешна борба, Майлс по ужасяващ начин се почувства като Хароче. Навярно и генералът не се бе наслаждавал на своя миг на морално мъчение. „Единственото, което не можеш да размениш за най-съкровеното си желание на сърцето си...“ Майлс стисна ръката ѝ силно; сега той с цялото си сърце желаше не любов, а истина.

– Тогава избери Ели. Която и да е тя.
– Ели е... адмирал Куин.
– Така си и мислех.
– Тогава защо ми причиняваш това?
– Защото трябва да решиш сега, Ели, веднъж и завинаги.
– Ти ме принуждаваш да реша така, не аз!
– Да. Напълно вярно. Мога да продължа нататък с теб. Мога да продължа и без теб, ако се наложи. Но не мога да спра на място, Ели, дори заради теб. Пълният покой – това не е живот, а смърт. Знам го.

Тя бавно кимна.

– Поне това ми е ясно. – И се зае със супата си, наблюдавайки как той я наблюдава, как тя го наблюдава...

* * *

Любиха се за последен път – и в памет на отминалите времена, и като сбогуване, и, както разбра Майлс, като последен отчаян опит всеки да достави такова удоволствие на другия, че да си промени мнението. „Тогава ще трябва да променим не само решението си, а и самите себе си“.

Те разплетоха ръцете и краката си и той с въздишка седна на огромното легло.

– Не става, Ели.

– А аз ще го принудя да стане! – измърмори тя. Майлс хвана ръката ѝ и я целуна от вътрешната страна на китката. Ели въздъхна дълбоко и седна до него. Двамата дълго мълчаха.

– Ти си предопределен за войник – каза тя накрая. – А не за някакъв, някакъв... високопоставен бюрократ.

Майлс вече се беше отказал от опитите си да обяснява на небараярка древния и знатен пост на Имперския Ревизор.

– За да си велик войник, ти трябва велика война. В момента наоколо няма такава. Сетагандците кротуват за пръв път от десет години. Пол не е агресивен и напоследък сме в добри отношения с целия Хеген. Джаксън Хол е отвратителна дупка, но те са прекалено разединени, за да представляват военна опасност. Най-голямата заплаха по тези места сме ние, но Сергияр поглъща цялата ни енергия. А и не съм сигурен, че бих могъл да участвам във война на страната на агресора.

– Баща ти го е направил. Със забележителен успех.

– С нееднозначен успех. Би трябвало по-внимателно да изучиш нашата история, скъпа. Но аз не съм като баща си. Няма нужда да

повтарям неговите грешки; мога да изобретя мои собствени, също толкова блестящи.

– Напоследък си станал такъв политик...

– Това е новата ми работа. И... службата ми може да представлява това, да стоя и да чакам, но животът е толкова кратък! Ако някога потърбявам на империята като войник, могат да ми пратят съобщение по комуникационния пулт.

Ели изви вежди, след което се облегна назад и потупа лежащите около тях възглавници. Майлс положи главата ѝ на изпъстрените си с белези гърди и започна да гали косата ѝ, навивайки къдриците около пръста си. Тя започна лениво да гали тялото му. Майлс чувстваше как и двамата се освобождават, докато напрежението и ужасът отслабват, докато се забавя пулса на сърцата им. Не болка – вече не болка, а само печал, меланхолия, тиха и правилна.

– Виж... – каза той, – не искам да кажа, че вече няма да има нужда от спасителни операции, от време на време. Имай предвид, като адмирал Куин, мястото за сладкото ти дупе ще е удобен мек стол в оперативен център. Няма винаги лично да командваш взводовете. Това не е редно за висш щабен офицер, а и освен това е прекалено опасно.

Показалецът ѝ проследи паяжината от най-забележителните му белези така, че дори космите по ръцете му настръхнаха.

– Ти си отвратителен лицемер, любими.

Майлс благоразумно реши да не спори. Той се прокашля.

– Между другото... има още нещо, за което исках да те помоля. Услуга. За сержант Таура.

Ели едва забележимо се напрегна.

– Да?

– Последния път, когато я видях, забелязах, че косата ѝ се прошарва. Знаеш какво значи това. Наскоро разговарях за това с Канаба, помниш ли го? Той ѝ дава не повече от два месеца до началото на сериозен метаболитен срив и до края ѝ. Искам да ми обещаеш, че ще ми съобщиш навреме, за да дойда и да я видя преди да умре. Не... не искам да е сама в този момент. Това е обещание, което някога си дадох и смятам да го изпълня.

Ели отново легна.

– Добре – сериозно отвърна тя. И след миг добави: – Така... спал ли си с нея?

– Хм... – Майлс мъчително преглътна. – Това беше преди теб, Ели. – И след минутка се принуди да добави: – И после, от време на време.

Съвсем рядко.

– Ха! Така си и знаех.

„Щом ще сме болезнено любопитни...“

– Ами... ти? Нямах ли никои друг след моето заминаване?

– Не. Бях добро момиче. Ха! – И след миг добави: – Е, *преди теб...* беше друга Куин.

Тази рязка откровеност, разбра той, беше обратната страна на нейната правдивост; той не се задълбочи в това.

– Би трябвало да се подразбира, но за всеки случай... нали знаеш, че си свободна от всякакви лични задължения към мен в бъдеще?

– За да можеш да си свободен и ти ли? Това ли било? – Тя го докосна по лицето и се усмихна. – Нямам нужда да ме освобождаваш, любими. Аз мога да се освободя сама, по всяко време когато реша.

– Мисля, че точно това съм обичал винаги в теб. – Майлс се поколеба. – А ще решиш ли, че е дошло време да решиш?

– Е, това вече е друг въпрос, нали? – меко отвърна тя. Те дълго се гледаха в очите, сякаш вкарваха образа на другия в някаква вътрешна база данни. После Ели добави доброжелателно и с необичайна проникателност: – Надявам се, че ще намериш своята лейди Воркосиган, Майлс. Която и да е тя.

– И аз се надявам, Ели – въздъхна Майлс. – Но ме е страх от търсенето.

– Мързеливец – измърмори тя.

– И това е вярно. Ти беше мечтата на пияницата, Куин. Доста ме разглези, да знаеш.

– Трябва ли да се извинявам?

– Никога.

Тя пое дъх след дългата целувка, последвала тези думи, и се поинтересува:

– Докато продължаваш да търсиш, може ли от време на време да се повъргалиме в леглото?

– Навярно... Не знам. Ако някога се озовем по едно и също време на една и съща планета. Вселената е голяма.

– Тогава защо все се натъквам на едни и същи хора?

Двамата се отдадоха на бавни милувки. Без цел, без бъдеще, без минало, просто малък мехур във времето, в който бяха само Майлс и Ели. След това нещата тръгнаха много по-добре.

* * *

Когато всичко свърши, Ели прошепна в ухото му:

– Смяташ ли, че новата ти работа ще ти хареса също толкова, колкото аз харесвам моята?

– Започвам да подозирам, че да. Ти си готова, знам. Скоро получих доста суров урок на тема колко е лошо да оставяш без повишение способните си подчинени прекалено дълго. Следи... – той едва не каза „моите“, – твоите хора за това.

– А има ли за какво повече да се бориш? Да се издигнеш от осми до първи ревизор, да речем?

– Само ако преживея всички. Което, като се замисля, може и да се случи: аз съм по-млад с трийсет години. Но номерата са само за удобство. Номерът не обозначава ранга. Те всички са равни, в известен смисъл. Когато се срещат, сядат в кръг. Което е много необичайно за чувствителното към йерархията бараярско общество.

– Като рицарите от Кръглата маса – подсказа Куин.

Майлс се задави от смях.

– Само да ги беше видяла!... – Той се поколеба и добави. – Е, не знам. Рицарите от Кръглата маса постоянно са се състезавали за почести. Искам да кажа, нали затова Артур е трябвало да направи масата кръгла, за да сложи край на това. Но повечето ревизори са... не мога да кажа, че не са амбициозни, защото не биха постигнали в живота онова, което имат. Надживели са амбицията си? Тези стари бараярски рицари са удивително незаинтересована група. Наистина нямам търпение да ги опозная по-добре. – И Майлс предизвика у Ели няколко прихвания, красноречиво описвайки й странностите на новите си колеги.

Ели прокара пръсти през тъмните си къдрици и неволно се усмихна.

– Боже мой, Майлс, започвам да си мисля, че идеално ще се впишеш там.

– Някога случвало ли ти се е да се озовеш на непознато място и да се почувстваш у дома си? Нещо такова е. Много е... странно. Но в никакъв случай неприятно.

Тя го целуна по челото – за благословия. Той целуна дланта ѝ – за късмет.

– Е, щом като настояваш да си цивилен, бъди добър бюрократичен рицар – решително каза тя. – Направи така, че да се гордея с теб.

– Ще бъда, Ели.

* * *

Завръщането на Майлс от Комар не беше богато на събития. Той пристигна в замъка Воркосиган в тишината на късната зимна вечер и откри, че там е топло, горят огънове и всичко е готово за пристигането му. Утре, реши Майлс, щеше по всички правила да покани гости на вечеря – Дъв, Делия и останалите от семейство Куделка. Но тази вечер седна в кухнята със своя оръженосец и Мама Кости. Готвачката беше малко шокирана – както от неподходящото за ролята му поведение, така и от нахлуването на нейна територия. Но Майлс ѝ разказваше виц след виц, докато тя не се разсмя и го шляпна с кухненската си кърпа, сякаш е някое от нейните момчета, което безкрайно изуми Пим. След дежурството си там надникна и ефрейтор Кости, за да бъде нахранен по всички правила и да поиграе с котенцата, които сега живееха в постлания с парцали кашон до печката (или по-точно настойчиво опитващи се да избягат оттам). Ефрейторът и Мама Кости информираха Майлс за всички новини относно Мартин: сега той учеше в академията, с всички произтичащи от това жалби и оплаквания.

След късната вечеря Майлс слезе в избата. С всички церемонии той избра бутилка от най-старото и хубаво вино на дядо си. Когато я отвори, откри, че виното се е вкиснало. Въпреки това отпи малко заради символиката. После решително я изля в мивката на новите си апартаменти и се върна за бутилка от много по-нова реколта, в която бе сигурен.

Този път избра кристална чаша и седна на невероятно удобното кресло до еркерния прозорец, наблюдавайки как големите редки снежинки танцуват зад прозореца под светлините на градинските фенери. Това беше един вид таен, много личен помен. Той се чукна с прозрачното си отражение в стъклото. И какво беше това, третата смърт на адмирал Нейсмит? Веднъж – на Джаксън Хол, веднъж – в кабинета на Илян и трети, последен, особено болезнен път – неговото възкресяване и повторно убийство в случая с Лукас Хароче. След първата смърт той не беше в положение, в което можеше да се наслади на достоен помен – загубен и замръзнал багаж, ето какъв беше той тогава. Втория път дявовият му кинжал, с който сега си отвори червеното вино, беше далеч по-съблазнителен от брендито. Майлс се облегна назад и се приготви да си отдели час егоистично самосъжаление, примесено с вино и да приключи с това.

Но вместо това той откри, че тихо хихика, отпуснат в топлото кресло. Подгисна смеха си; интересно, дали най-накрая не бе загубил контрол над себе си?

„Тъкмо обратното.“

Хароче не беше чудотворец. Дори не бе цирков факир. Нито тогава, нито преди е имал власт да му даде или да му отнеме Нейсмит. Но Майлс и досега потръпваше при мисълта, че е оставало малко сам да се предаде в ръцете на генерала.

Нищо чудно, че се смееше. Той не оплакваше смърт. Той празнуваше бягство.

– Аз не съм мъртъв. Тук съм. – Той удивено докосна покритите си с белези гърди.

Чувстваше се непознат и самотен, но вече не се разпадаше на парчета. Не поемащият командването Лорд Воркосиган, не изгубеният Нейсмит, а целият той, едновременно и завинаги. „Не е ли малко тесничко тук, вътре?“

„Не особено.“

Хара Ксурик бе почти права. Продължавайки напред, ти не получаваш живота си отново. Ти получаваш друг живот. И изобщо не такъв, какъвто очакваш. Усмивката му стана още по-широка. В него започна да се събужда любопитство: какво ли ще се окаже бъдещето му?

КРАЙ

© 1996 Лоис Макмастър Бюджолд
© 2000 Крум Бъчваров, превод от английски
© 2007 З. Петков, превод от английски

Lois McMaster Bujold
Memory, 1996

Сканиране и разпознаване: Мандор, 2000
Доп.превод: З.Петков, 2007
Редакция: И.Колев, 2007

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3655>]